Ministry of Education, Youth and Sport Royal University of Law and Economics

i

Translation of Legal Terminology

Chapter 1-30

HAP PHALTHY

Contents

Preface	i
Part 1: Terms Used in Criminal Law	
Chapter 1: Crimes and Parties Who Commit Them	1
Chapter 2: Larceny and Embezzlement	7
Chapter 3: Crimes Against the Person	
Chapter 4: Homicide	19
Chapter 5: Burglary, Arson, Receipt of Stolen Goods, and Forgery	
Chapter 6: Crimes Against Moralit and Drug Abuse	30
Part II: Terms Used in Law of Torts	
Chapter 7: Torts and Trotfeasors	
Chapter 8: Intentional Torts	43
Chapter 9: Negligence	51
Part III: Terms Used in Law of Contracts	
Chapter 10: Formation of Contracts	57
Chapter 11: Contract Requirements	62
Chapter 12: Assignment, Delegation, and Discharge	68
Part IV: Terms Used in Law of Personal Property and Agency	
Chapter 13: Personal Property and Bailments	
Chapter 14: Law of Agency	79
Part V: Terms Used in Practice and Procedure	
Chapter 15: Beginning a Court Action	83
Chapter 16: Service of Process and Attachments	89
Chapter 17: Defensive Pleadings	
Chapter 18: Methods of Discovery	102
Chapter 19: Jury Trial	108
Chapter 20: Steps in Trial	116
Part VI: Terms Used in Law of Wills and Estates	
Chapter 21: Wills and Testaments	121
Chapter 22: Rvocation, Lapses, and Ademption	127
Chapter 23: Principal Clauses in a Will	
Chapter 24: Disinheritance and Intestacy	
Chapter 25: Personal Representative of the Estate	
Chapter 26: Settling and Estate	
Chapter 27: Trusts	
Part VII: Terms Used in Law of Real Property	
Chapter 28: Estates in Real Property	152
Chapter 29: Co-Ownership of Real Property	157
Chapter 30: Acquisition of Title to Real Property	
Glossory	167

Preface

This manuscript was originally prepared in order to facilitate my students' learning. It is also good for the readers who want to learn American Law can compare this law to own's country's laws. Readers can also learn legal terms in order to help improve their understanding in studying law in English language.

This book consists of 7 parts with 30 chapters. It is temporarily compiled as one volume. Each chapter is introduced the Khmer translation of the text extracted from GORDON W. BROWN, LEGAL TERMINOLOGY. The last part I introduce a glossary in which the words are extracted from all chapters. The remained 10 chapters of the origin will be more translated when time permits. So after finishing it, all chapters will be again compiled with this volume.

The unintentioanl mistakes, however, could be available. So please do appologize to me. I am looking forward to getting some feedbacks from all of you.

Thanks.

Nagoya, March 2006 HAP Phalthy

Part I Terms Used in Criminal Law ຄາສູຫຼາຍີສູວລິສົງຄູານູຂຂາ

Chapter 1 Crimes and Parties Who Commit Them ອຂເຜຼີສະຫຼອງຂຂາງ ຄືອສາສິສິເຂັ້ແຮງຮູເຄື້ສູອຂເຜຼີສ

A crime is an offense against the public at large. បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌគឺជាបទល្មើសដែលប្រឆាំងនឹង សាធារណជនទូទៅ។

It is a wrong against all of society, not merely against the individual victim alone. វាជាកំហុសប្រឆាំងនឹងសង្គមជាតិ មិនគ្រាន់តែប្រឆាំងនឹងជនរងគ្រោះផ្ទាល់តែប៉ុណ្ណោះទេ។

For that reason, the *plaintiff* – that is, the one who *prosecutes* (brings the action) – in a criminal case is always either the federal, state or local government. ចំពោះហេតុផលនោះ ដើមចោទដែលជាអ្នកនិយាយចោទប្រកាន់ (ប្តិ៍ង) នៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ គឺតែងតែជាសហព័ន្ធ រដ្ឋ ឬរដ្ឋាភិបាល តាមតំបន់។

The one against whom the action is brought is known as the *defendant*. អ្នកដែលត្រូវបានគេប្តិ៍ងហៅ ថាចុងចោទ ។

A person found guilty of a crime is known as a *malefactor*. អ្នកដែលត្រូវបានគេរកឃើញថាមាន កំហុសព្រហ្មទណ្ឌ ហៅថាឧក្រិដ្ឋជន។

A crime consists of either the commission or omission of an act punishable by a fine, imprisonment, or both. បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមានទាំងការប្រព្រឹត្ត ឬការខកខានមិនបានប្រព្រឹត្តអំពើ ណាមួយ ដែលអាចត្រូវផ្តន្ទាទោសប្រាក់ពិន័យដោយការឃុំឃាំង ឬក៏ទាំងពីរតែម្តង។

No act is criminal unless it is both prohibited and penalized by the law of the place where it is committed. គ្មានអំពើណាមួយជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទេ ប្រសិនបើវាមិនត្រូវបានគេហាមឃាត់ និងមិនត្រូវបាន គេដាក់ទោសដោយច្បាប់នៅកន្លែងដែលកើតហេតុ ។

In addition, to protect the innocent, the English common law required the act to be committed with a particular state of mind known as *mens rea*, which means criminal intent. លើសពីនេះទៀត ដើម្បីការពារជនស្លូតត្រង់ ច្បាប់កុម្មុនឡរអង់គ្លេស ត្រូវការអំពើដែលប្រព្រឹត្តដោយគំនិតណា មយដែលជាបំណងឧក្រិដ។

Laws that impose a penalty or punishment for a wrong against society are called *penal laws*. ច្បាប់ដែលដាក់ទោស ឬដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះកំហុសប្រឆាំងនឹងសង្គមជាតិ ហៅថាច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ។

The U.S. Constitution prohibits Congress or any state from passing a law that is *ex post facto* (after the fact) – that is, one that holds a person criminally responsible for an act that was not a crime at the time of its commission. រដ្ឋធម្មនុញ្ញសហរដ្ឋអាមេរិចហាមសភា ឬរដ្ឋនីមួយ១ ពីការអនុម័តច្បាប់ដែលជាប្រតិសកម្ម (បន្ទាប់ពីអង្គហេតុណាមួយ) គឺថាច្បាប់មួយដែលឱ្យមនុស្សម្នាក់ទទួលខុសត្រូវ ផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ ចំពោះអំពើដែលមិនមែនជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៅពេលប្រព្រឹត្ត។

Similarly, the Fifth Amendment of the U.S. Constitution prevents people from being tried twice for the same offense, which is known as freedom from *double jeopardy*. ដូចគ្នានេះដែរ វិសោធនកម្មទីប្រាំ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញសហរដ្ឋអាមេរិចការពារមនុស្សពីការកាត់ទោសពីរដងចំពោះបទល្មើសដូចគ្នា ដែលគេ ហៅថាសើរភាពចេញពីការ កាត់ទោសពីរដង។

CRIMES MALA IN SE AND MALA PROHIBITA

បទព្រហ្មទណ្ឌអាក្រក់ជាប់ក្នុងខ្លួន និងការប្រព្រឹត្តខុសនឹងបញ្ហត្តិច្បាប់

Crimes are divided into two classes: those that are wrong in and of themselves such as murder, rape, and robbery, and those that are not in themselves wrong but are criminal simply because they are prohibited by statute. បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌត្រូវបានបែងចែកជាពីរថ្នាក់ ៖ បទល្មើសទាំងឡាយណាដែលមានកំហុសខ្លួនឯងដូចជា ឃាតកម្ម បទរំលោភសេពសន្ថវៈ និងបទល្មើសប្លន់ ព្រមទាំង បទល្មើសទាំងឡាយណាដែលមិនមានកំហុសផ្ទាល់ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែជាបទឧក្រិដ្ឋងាយ១ ពីព្រោះជាបទល្មើសដែលត្រូវបាន ហាមដោយច្បាប់ ។

The former are called crimes mala in se (wrongs in themselves) and require a wrongful or unlawful intent on the part of the perpetrator. បទល្មើសទីមួយហៅថាបទល្មើសអាក្រក់ជាប់ក្នុងខ្លួន

(កំហុសខ្លួនឯង) ហើយត្រូវការ បំណងខុសឆ្គង ឬបំណងមិនមែនតាមផ្លូវច្បាប់ដែលជាផ្នែកមួយនៃចារី ។

The latter are called crimes mala prohibita (prohibited wrongs) and require no wrongful intent on the part of the perpetrator. All that is necessary is the doing of the act regardless of the intent of the actor. បទល្មើសទីពីរហៅថាបទល្មើសខុសនឹងបញ្ហត្តិច្បាប់ (កំហុសដែលគេហាម) ហើយមិន ត្រូវការបំណងខុសឆ្គងដែលជាផ្នែកមួយនៃចារីទេ។ បទល្មើសទាំងអស់ដែលចាំបាច់នោះគឺជាអំពើដោយមិនគិតដល់បំណង នៃអ្នកប្រព្រឹត្ត។

Under the common law – that is, the statutory and case law used in England and the American colonies before the American revolution, all crimes were mala in se. នៅក្រោម ច្បាប់កុម្មុនឡ គឺថាច្បាប់ នីតិបញ្ហត្តិ និងច្បាប់យុត្តិសាស្ត្រត្រូវបានប្រើនៅក្នុងប្រទេសអាណានិគមនិយម អង់គ្លេស និង អាមេរិចកាំងមុនពេលបដិវត្តអាមេរិចកាំង គឺគ្រប់បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទាំងអស់ដែលជាបទល្មើសអាក្រក់ជាប់ក្នុងខ្លួន។

To illustrate a crime mala prohibita, a 1906 state statute made it a crime to transport intoxicating liquor within the state without a license. ដើម្បីបង្ហាញបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលខុសនឹង បញ្ញត្តិច្បាប់ ច្បាប់នៃរដ្ឋមួយនៅឆ្នាំ១៩០៦ បានចាត់ទុកវាថាជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលនាំគ្រឿងស្រវឹងចូលក្នុងរដ្ឋមួយ ដោយគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណ ។

A truck driver in the employ of a common carrier (which was bound to accept all packages offered to it for transportation and which had no right to compel a shipper to disclose the package's contents) was convicted of violating the statute when he transported an unmarked sugar barrel filled with liquor. អ្នកបើកឡានដឹកទំនិញធំ១ ដោយការប្រើយានដឹកឥវ៉ាន់ (ដែល

យល់ព្រមដាក់ឥវ៉ាន់ដើម្បីដឹកជញ្ជូន ហើយដែលគ្មានសិទ្ធិបង្ខិតបង្ខំអ្នករៀបចំឥវ៉ាន់ ឱ្យស្រាយរបស់របរក្នុងកញ្ចប់មើល ទេ> ត្រូវមានទោសបំពានច្បាប់ នៅពេលគាត់ដឹកជញ្ជូនធុងស្តរដែលបំពេញដោយស្រាគ្មានស្លាកសញ្ញា ។

Nothing about the appearance of the barrel caused suspicion as to its contents, and the truck driver was ignorant of the fact that it contained intoxicating liquor. គ្មានអ្វីដែលនាំឱ្យសង្ស័យ

ពីរបស់របរផ្ទុកនៅក្នុងធុងឥវ៉ាន់នោះទេ ហើយអ្នកបើកឡានក៏មិនដឹងអំពីហេតុការណ៍ដែលមានគ្រឿងស្រវឹងនោះដែរ ។ The appellate court upheld the conviction, saying that the only fact to be determined is whether the defendant did the act. សាលាឧទ្ធរណ៍បានកាត់សេចក្តីដោយនិយាយថា មានតែហេតុការណ៍តែមួយ

គត់ដែលត្រូវបានកំណត់ថា តើជាចុងចោទបានប្រព្រឹត្ត ឬក៏យ៉ាងណា ។

The court held that knowledge of the wrongdoing or wrongful intent was immaterial in the case of a crime mala prohibita. The court said that the legislature has the power to prohibit certain acts regardless of moral purity or ignorance. តុលាការកាត់ក្តីថាការយល់ដឹងពីការប្រព្រឹត្តខុស ឬបំណងខុសឆ្គងមិនទាក់ទងនឹងរឿងក្តីនៃបទល្មើសខុសនឹងបញ្ហត្តិច្បាប់ទេ។ តុលាការនិយាយថាអំណាចនីតិបញ្ហត្តិមាន អំណាចហាមឃាត់នូវអំពើមួយចំនួន ដោយមិនគិតដល់ភាពបរិសុទ្ធក្នុងចិត្ត ឬការមិនដឹងនោះទេ។

TREASON, FELONIES, AND MISDEMEANORS

អំពើក្បត់ជាតិ បទល្មើសឧក្រិដ្ឋ និងបទល្មើសមជ្ឈិម

Crimes are divided into three principal groups: treason, felonies, and misdemeanors. បទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវបានបែងចែកជាបីក្រុមគឺ ៖ អំពើក្បត់ជាតិ បទល្មើសឧក្រិដ្ឋ និងបទល្មើសមជ្ឈិម ។

Treason หํเต๊กฏสนาลิ

Treason was divided into high treason (acts against the king) and petit treason (acts against one's master or lord) under the common law of England. អំពើក្បត់ជាតិត្រូវបានបែងចែកជាអំពើក្បត់ ជាតិកម្រិតខ្ពស់ (អំពើប្រឆាំងនឹងព្រះមហាក្សត្រ) និងអំពើក្បត់ជាតិកម្រិតទាប (អំពើប្រឆាំងនឹងចៅហ្វាយ ឬអភិជន) នៅក្រោមច្បាប់កុម្មនឡូអង់គ្លេស ។

Such a division was never followed in this country, however. តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការបែងចែកបែបនេះមិនដែលត្រូវបានគេអនុវត្តតាមទេ នៅប្រទេសនេះ ។

Instead, treason is defined in the U.S. Constitution as the levying of war against the United State or giving aid and comfort to the nation's enemies. ផ្ទុយមកវិញ អំពើក្បត់ជាតិត្រូវបានកំណត់នៅ ក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញសហរដ្ឋអាមេរិចថាជាការធ្វើសង្គ្រាមប្រឆាំងនឹងសហរដ្ឋអាមេរិច ឬការផ្តល់ជំនួយ និងការជួយសម្រួល ចំពោះសត្រូវរបស់ជាតិ ។

Felonies and Misdemeanors បទល្មើសឧក្រិដ្ឋ និងបទល្មើសមជ្ឈិម

A felony is a major crime, although its exact definition differs from state to state. បទល្មើសឧក្រិដ្ឋគឺជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដ៏ធំមួយ ទោះបីជានិយមន័យពិតប្រាកដរបស់វាខុសគ្នាពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋមួយ ក៏ដោយ។

It is defined in some states as "punishment by hard labor," and in others as "an infamous crime" or a crime subject to "infamous punishment." នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ គេឱ្យនិយមន័យវាថាជា "ការដាក់

ទោសបង្ខំឱ្យធ្វើការជាទម្ងន់" និងនៅក្នុងរដ្ឋខ្លះឱ្យនិយមន័យថាជា "បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដ៏សាហាវ" ឬជាបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌមួយដែលពាក់ព័ន្ធនឹង "ការដាក់ទណ្ឌកម្មដ៏សាហាវ" ។

A misdemeanor, conversely, is a less serious crime than a felony. ផ្ទុយមកវិញ បទល្មើសមជ្ឈិមគឺ ជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមិនសូវធ្ងន់ធ្ងរជាងបទល្មើសឧក្រិដ្ឋទេ។

Crime that are not treason or felonies are classified as misdemeanors and call for a lighter penalty such as a fine or jail sentence in a place other than a state prison. បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមិនមែនជា អំពើក្បត់ជាតិ ឬបទល្មើសឧក្រិដ្ឋត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាបទល្មើសមជ្ឈិម ហើយត្រូវការ

ទណ្ឌកម្មស្រាល១ដូចជាការពិន័យជាប្រាក់ ឬ ការដាក់គុកនៅកន្លែងមួយដែលមិនមែនជាគុករបស់រដ្ឋ ។

Disturbing the peace and petty larceny are examples of misdemeanors. ការរំខានដល់សន្តិភាព និង ការលួចតួចតាច គឺជាបទល្មើសមជ្ឈិម ។

ACCOMPLICES អ្នកសមគំនិត

Anyone who takes part with another in the commission of a crime is called an accomplice. អ្នកណាដែលចូលរួមប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហូទណ្ឌជាមួយអ្នកផ្សេងទៀតហៅថាអ្នកសមគំនិត ។

Principal in the First Degree ซาวีรีด

A principal in the first degree is who actually commits a felony either by his or her own hand or through an innocent agent. ចារីទី១គឺជាអ្នកដែលពិតជាប្រព្រឹត្តបទល្មើសដោយដៃផ្ទាល់របស់

ខ្លួន ឬដោយភ្នាក់ងារគ្នានកំហុសណាម្នាក់ ។

A principal in the first degree is the one who pulls the trigger or strikes the blow. ចារិទី១គឺជា

អ្នកដែលកេះ កៃ ឬក៏បាញ់គ្នា ។

One who intentionally places poison in a glass, for example, would be considered a principal in the first degree even though the glass containing the poison was delivered to the victim by an innocent third person. ឧទាហរណ៍ អ្នកដែលដាក់ថ្នាំពុលដោយចេតនានៅក្នុងកែវមួយនឹង

ត្រូវបានគេចាត់ទុកជាជនដៃដល់ ទោះបីជាកែវដែលមានថ្នាំពុលត្រូវបានយកទៅឱ្យជនរងគ្រោះដោយជនទីបីដែលគ្មាន

កំហុសក៏ដោយ ។

Principal in the Second Degree ซาวีรีตัว

A principal in the second degree is one who did not commit the act, but was actually or constructively present, aiding and abetting another in the commission of a felony. ចារីទីពីរគឺជាអ្នកដែលមិនបានប្រព្រឹត្តអំពើទេ ប៉ុន្តែមានវត្តមានដោយជាក់ស្តែង ឬដោយសនុតដែលបានជួយទំនុកបម្រុង

អ្នកផ្សេងទៀតឱ្យប្រព្រឹត្តបទល្មើស។

Aiding and abetting means participating in the crime by giving assistance or encouragement. ការជួយទំនុកបម្រុងមានន័យថាការចូលរួមក្នុងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដោយការជួយ ឬការលើកទឹកចិត្ត ។

One who is positioned outside as a lookout, for example, while his or her companions are inside committing burglary, would be considered as being constructively present – that is, made present by legal interpretation. ឧទាហរណ៍ អ្នកដែលគេឱ្យនៅខាងក្រៅជាអ្នកយាមផ្លូវនៅខណ:ដែល សហចារីនៅខាងក្នុងកំពុងប្រព្រឹត្តអំពើលបចូលលួច ត្រូវបានគេចាត់ទុកថាមានវត្តមានដោយសន្មត គឺថាមានវត្តមានតាម រយ:ការបកស្រាយតាមផ្លូវច្បាប់ ។

In a Nevada case, a lookout stationed miles away sent a smoke signal to fellow robbers signaling that a stagecoach was coming. នៅក្នុងរឿងក្តីណេវ៉ាដា អ្នកយាមផ្លូវស្ថិតនៅចម្ងាយរាប់ម៉ៃពីគ្នា ដោយផ្តល់សញ្ហាជាផ្សែងទៅឱ្យចោរគ្នាវា ដើម្បីជាសញ្ហាថារទេះសេះដឹកអ្នកដំណើរមកដល់ហើយ ។

The court found the lookout guilty as a principal in the second degree, holding that the lookout was constructively present even though he was miles away from the scene of the crime. តុលាការកាត់សេចក្តីអ្នកដែលមើលផ្លូវថាជាចារិទី២ ហើយចាត់ទុកអ្នកយាមផ្លូវមានវត្តមានដោយសន្មត ទោះបី អ្នកនោះនៅចម្លាយរាប់ម៉ៃពីកន្លែងកើតបទលើសព្រហ្មទណ្ណក៏ដោយ ។

At common law, and in most states today, a principal in the second degree is subject to the same punishment as that given to a principal in the first degree. តាមច្បាប់ កុម្មនឡ និងនៅក្នុងរដ្ឋជាច្រើននាពេលបច្ចុប្បន្ន ចារីទីពីរទទួលរងនូវការដាក់ទណ្ឌកម្មដូចចារីទីមួយដែរ ។

Accessory before the Fact អ្នកសមឥនិតមុនពេលពិរុទ្ធហេតុ

An accessory before the fact is one who procures, counsels, or commands another to commit a felony, but who is not present when the felony is committed. អ្នកសមគំនិតមុនពេលពិរុទ្ធហេតុគឹជាអ្នកនាំ ឱ្យយោបល់ ឬក៏បញ្ហាឱ្យអ្នកណាម្នាក់ប្រព្រឹត្តបទល្មើស ប៉ុន្តែខ្លួនមិនមាន វត្តមានទេនៅពេលដែលបទល្មើសនោះកើតឡើងទេ។

Mere knowledge that a crime is going to be committed by another person is not enough to become an accessory before the fact to the crime that is subsequently committed by the other person, however. ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គ្រាន់តែការយល់ដឹងមួយដែលថាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមួយនឹង

ប្រព្រឹត្តដោយជនផ្សេងទេវត វាមិនគ្រប់គ្រាន់នឹងក្លាយជាអ្នកសមគំនិតមុនពេលពិរុទ្ធហេតុទេ ចំពោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ

ដែលកើតឡើងក្រោយជនណាផ្សេងទៀតនោះ ។

It must be shown that the accessory before the fact was active in inducing or bringing about the felony. វាត្រូវតែបង្ហាញឱ្យឃើញថាអ្នកសមគំនិតមុនពេលពិរុទ្ធហេតុ ត្រូវតែសកម្មក្នុងការញុះញង់ ប្ញក៏ធ្វើឱ្យមានឡើងនូវបទល្មើស។

An accessory before the fact will be responsible for natural and probable consequences that ensue from the crime that he or she induced, but not for a crime of a substantially different nature. អ្នកសមគំនិតមុនពេលពិរុទ្ធហេតុនឹងទទួលខុសត្រូវចំពោះវិបាកជាធម្មតា និងវិបាក ដែលអាចកើតមានដែលជាផលនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលគាត់បានញ៉ុះញង់ ប៉ុន្តែមិនមែនជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៃចរិត ដាច់ដោយឡែកគ្នានោះទេ។

Thus, if one person procures another to beat someone up, and the beating results in death, the one who procured the beating would be an accessory before the fact to the killing, because it is a natural and probable consequence of beating someone up. ដូច្នេះ ប្រសិនបើជនណា ម្នាក់នាំឱ្យជនម្នាក់ទៀតវាយគ្នា ហើយលទ្ធផលដែលកើតឡើងដោយវាយគ្នានោះរហូតដល់ស្លាប់ នោះអ្នកដែលនាំឱ្យវាយ គ្នានឹងក្លាយជាអ្នកសមគំនិតមុនពេលពិរុទ្ធហេតុក្នុងការសម្លាប់ ពីព្រោះវាជាវិបាកនៃការវាយអ្នកណាម្នាក់ដោយធម្មតា និងអាចកើតមានឡើង ។

Conversely, in the situation in which one person hires a man to beat up a woman, and he rapes her instead, the procurer would not be an accessory before the fact to the rape, because it is a crime of a substantially different nature than that which was ordered by the procurer. ផ្ទុយមកវិញ នៅក្នុងស្ថានភាពមួយដែលមនុស្សម្នាក់ជួលបុរសម្នាក់ឱ្យបោកផ្តលនារីម្នាក់ តែបុរសនោះថែម

ទាំងទៅរំលោភនាងទៀត នោះអ្នកជួលមិនមែនជាអ្នកសមគំនិតមុនពេលពិរុទ្ធហេតុទេ ពីព្រោះថាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលកើតឡើងនោះមានចរិតផ្សេងគ្នា ពីអ្វីដែលអ្នកជួលឱ្យវាយបានបញ្ហាឱ្យធ្វើ ។

Some states still follow the common law rule that an accessory before the fact cannot be tried in court until a principal is first convicted. នៅរដ្ឋខ្លះ នៅតែអនុវត្តតាមច្បាប់ កុម្មុនឡដែលអ្នកសមគំនិតមុនពេលពិរុទ្ធហេតុ មិនអាចត្រូវបានជំនុំជម្រះនៅតុលាការទេ រហូតដល់ចារីត្រូវបានយកមក កាត់ទោសជាដំបូង ។

Many states, however, now hold that an accessory before the fact may be tried without regard to the principal and may be found guilty even though the principal is acquitted. ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ រដ្ឋជាច្រើន នាពេលបច្ចុប្បន្ន ប្រកាន់ជំហរថាអ្នកសមគំនិតមុនពេលពិរុទ្ធហេតុ អាចត្រូវបាន កាត់ទោសដោយមិនគិតពីចារី និងអាចត្រូវរកឃើញនូវកំហុសទោះបីជាចារីត្រូវបានសម្រេចឱ្យរួចទោសក៏ដោយ ។

In general, an accessory before the fact is subject to the same punishment as a principal. ជាទូទៅអ្នកសមគំនិតមុនពេលពិរុទ្ធហេតុទទួលរងការដាក់ទណ្ឌកម្មដូចគ្នានឹងចារីដែរ ។

Accessory after the Fact អ្នកសមគំនិតក្រោយពេលពិរុទ្ធហេតុ

An accessory after the fact is one who receives, relieves, comforts, or assists another with knowledge that the other person has committed a felony. អ្នកសមគំនិតក្រោយ ពេលពិរុទ្ធហេតុគឺជាអ្នកដែលទទួលបន្ធូរបន្ថយ សម្រួល ឬជួយជនណាម្នាក់ដោយការដឹងថាជនផ្សេងទៀតបានប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋ។

To be convicted of being an accessory after the fact, a felony must have been committed by another person, and the accessory after the fact must intent that person avoid or escape detention, arrest, trial, or punishment. ដើម្បីដាក់ទោសអ្នកសមគំនិតក្រោយពេលពិរុទ្ធហេតុ បទឧក្រិដ្ឋត្រូវតែ ប្រព្រឹត្តដោយអ្នកផ្សេងទៀត ហើយអ្នកសមគំនិតក្រោយពេលពិរុទ្ធហេតុត្រូវតែមានចេតនាឱ្យជននោះចៀស ឬគេចពី ការឃុំឃាំងពីការចាប់ខ្លួន ការកាត់ទោស ឬពីការដាក់ទណ្ឌកម្ម។

At common law, a wife could not be held liable as an accessory after the fact under the theory that she was under her husband's coercion. ច្បាប់កុម្មុនឡ ប្រពន្ធមិនអាចទទួលខុសត្រូវ ជាអ្នកសមគំនិតក្រោយពេលពិរុទ្ធហេតុបានទេ ដោយតាមទ្រឹស្តីចែងថានាងស្ថិតនៅក្រោមការបង្កិតបង្គំរបស់ប្តី។

Modern statutes have extended that exception, although for a different reason, to include close relatives as well. ច្បាប់ទំនើបបានលាតសន្ធឹងទៅលើករណីលើកលែងនេះ ទោះបីជាមានហេតុផលផ្សេងៗគ្នា

ក៏ដោយ ដោយច្បាប់នោះរាប់បញ្ចូលទាំងសាច់ញាតិដែលនៅជិត១ផងដែរ ។

Rhode Island and Massachusetts, for example, do not allow a criminal's spouse, parent, grandparent, child, grandchild, brother, or sister to be convicted of being an accessory after the fact to the criminal. ឧទាហរណ៍ នៅរ៉ូ ដអាយលែន និងម៉ាសាជូសែត មិនអនុញ្ញាតឱ្យប្ដី ឬប្រពន្ធ ឪពុក ឬម្ដាយ ជីដូន ឬជីតា កូន ចៅ បងប្អូនត្រូវបានកាត់ទោសជាអ្នកសមគំនិតក្រោយពេលពិរុទ្ធហេតុចំពោះឧក្រិដ្ឋជន នោះឡើយ។

• :: ======= •

Chapter 2 Larceny and Embezzlement ສາເໝູຍ ລົອສາແສອງຍູຣັດງູ

The crimes of larceny and embezzlement originated under the English common law, which was the law that this country inherited from England. បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៃការលូច និងការកេងប្រវិញបានកើតចេញពីច្បាប់កុម្មនឡ ដែលជាច្បាប់មួយដែលប្រទេសនេះទទួលពីអង់គ្លេស។

LARCENY ការលួច

The common law definition of larceny is the wrongful taking and carrying away of personal property of another with the intent to steal. និយមន័យច្បាប់កុម្មុនឡាអំពីការលួចគឺការប្រព្រឹត្ត ខុស និងយកទ្រព្យរបស់គេដោយមានបំណងលួច ។

Broken down into its elements, the crime consists of the following. ដោយបែងចែកជាធាតុផ្សំតូច១ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌអំពីការលួចនេះរួមមានដូចខាងក្រោម ÷

- 1. A wrongful taking ការយកខុសច្បាប់
- 2. A carrying away ការយកចេញ
- 3. Personal property ចលនទ្រព្យ
- 4. Of another នៃអ្នកដទៃ
- 5. With intent to steal ដោយមានបំណងលួច

Wrongful Taking ការយកខុសច្បាប់

A wrongful taking means a trespass to someone else's possession of goods (articles of personal property). ការយកខុសច្បាប់មានន័យថាការបំពានលើភោគ: នៃទ្រព្យរបស់អ្នកផ្សេងទៀត (របស់ ដែលជាចលនទ្រព្យ) ។

More precisely, it is the exercise of dominion and control over the personal property in the possession of another, without the right to do so. ច្បាស់ជាងនេះទៅទៀត រ៉ាជាការអនុវត្តនៃអំណាច ត្រតត្រា និងការត្រតពិនិត្យពីលើទ្រព្យដែលស្ថិតក្នុងភោគ:របស់អ្នកដទៃ ដោយគ្មានសិទ្ធិធ្វើដូច្នោះឡើយ ។

Asportation ការយកទៅបាត់

In addition to the wrongful taking, a carrying away must occur, which is called an asportation in legal terminology. This act involves a removal of the property from the place it formerly occupied. លើសពីការព្រឹត្តខុសនេះទៅទៀត ការយកចេញត្រូវតែកើតឡើងដែលហៅថា ការ យកទៅបាត់ នៅក្នុងពាក្យបច្ចេកទេសច្បាប់។ អំពើនេះទាក់ទងទៅនឹងការរុះរើទ្រព្យពីកន្លែងមួយដែលវាតាំងនៅពីមុន។

To illustrate, in a case in which a thief attempted to steal a fur coat from a store dummy but was unable to do so because the coat was attached to the dummy by a chain, the court held that no larceny occurred, because the coat was not carried away. ដើម្បីបង្ហាញឱ្យបានច្បាស់ នៅក្នុងរឿងក្តីមួយដែលក្នុងនោះ ចោរបានប៉ុនប៉ុងលួចអាវរោមសត្វចេញពីអាវតាំងនៃហាង មួយ ប៉ុន្តែមិនមានលទ្ធភាពលួចទេពីព្រោះអាវនោះបានចងភ្ជាប់ទៅនឹងរូបសំណាកដោយច្រវាក់មួយ តុលាការបានកាត់ សេចក្តីថា មិនមានការលួចកើតឡើងទេ ពីព្រោះអាវមិនត្រូវបានយកចេញទៅបាត់ទេ។

In another case, a thief opened a cash register and picked up some bills but dropped them back into the register drawer when he was discovered by the owner. នៅក្នុងរឿងក្តីផ្សេងទៀត ចោរបានបើកម៉ាស៊ីនគិតលុយ និងបានយកវិក័យប័ត្រខ្លះ ប៉ុន្តែចោរនោះបានទម្លាក់វាចូលទៅក្នុងថតដាក់បញ្ជីវិញ នៅពេល ដែលម្ចាស់ហាងដឹង ។

In holding that a carrying away occurred, the court said: "If he had actually taken the money into his hand, and lifted it from the place where the owner had placed it, so as to entirely sever it from the spot where it was so placed, with the intention of stealing it, he would be guilty of larceny, though he may have dropped it into the place it was lying, upon being discovered, and had never had it out of the drawer." នៅក្នុងការដែលចាត់ទុកថា ការ យកចេញទៅកើតឡើង តុលាការនិយាយថា "ប្រសិនបើចោរបានយកលុយដោយពិតប្រាកដ កាន់នៅនឹងដៃ ហើយលើក វាចេញពីកន្លែងដែលម្ខាស់បានដាក់ ដើម្បីផ្តាច់វាចេញពីកន្លែងដែល មាន់ ថារនោះនឹងមានកំហុស អំពីការលួច ទោះបីជាចោរអាចទម្លាក់របស់នោះទៅកន្លែងដែលវាតាំងនៅក៏ដោយ នៅពេលដែលគេរកឃើញ ហើយមិន ចេញក្រៅពីថតតុក៏ដោយ ។"

Personal Property ចលនទ្រព្យ

The subject matter of larceny must be personal property (also called goods or chattels), which is defined as everything that is the subject of ownership not coming under the category of real estate. កម្មវត្ថុនៃបទល្មើសលួចត្រូវតែជាចលនវត្ថុដែលត្រូវបានកំណត់ថាជាអ្វីៗដែលជា កម្មវត្ថុនៃកម្មសិទ្ធិ មិនមែនស្ថិតនៅក្រោមប្រភេទនៃអចលនវត្ថុទេ។

A negotiable instrument, such as a check, drart or promissory note was not the subject of larceny at common law as it was not personal property. លិខិតុបករណ៍ពាណិជ្ជកម្មដូចជាមូលប្បទាន-ប័ណ្ណ ប័ណ្ណធនាគារ ឬប័ណ្ណសន្យាសងប្រាក់មិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃបទល្មើសលួច នៅក្នុងច្បាប់កុម្មុនឡទេ ព្រោះថាវាមិនមែន ជាចលនវត្ថុឡើយ ។

Such an instrument is called a chose in action, which is evidence of a right to property but not the property itself. ឧបករណ៍ដូចនេះហៅថាជាវត្ថុជាប់ក្នុងបណ្ដឹង ដែលជាភស្តុតាងនៃសិទ្ធិទៅលើទ្រព្យ ប៉ុន្តែមិនមែនជាទ្រព្យផ្ទាល់ទេ។

For example, a check is evidence of the right to the amount of money for which the check is written, but it is not the money itself. ឧទាហរណ៍ មូលប្បទានប័ណ្ណជាភស្តុតាងនៃសិទ្ធិលើចំនួនទឹកប្រាក់

ដែលបានសរសេរជាលើមូលប្បទានប័ណ្ណ ប៉ុន្តែវាមិនមែនជាសាច់ប្រាក់ផ្ទាល់ទេ ។

Statutes have been enacted by most states making it a crime to commit larceny of choses in action. ច្បាប់ត្រូវបានអនុម័តដោយរដ្ឋភាគច្រើនថាជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសលួចវត្ថុនៅក្នុងបណ្ដឹង។

The item stolen must be capable of being owned to be the subject of larceny. Other cases held that it was not larceny to steal a dead body, as a dead body could have no owner; however, it was larceny to steal the casket containing the body as well as the clothing on the body, as these things were owned by the personal representatives of the decedent's estate. វត្ថុដែលគេលួចត្រូវតែអាចជា កម្មសិទ្ធិនៃការលួច។ ករណីខ្លះទៀតចែងថា វាមិនមែនជាការ

លួចទេចំពោះការលួចយកសាកសពដែលស្លាប់ ពីព្រោះសាកសពនេះមិនមានកម្មសិទ្ធិករ ប៉ុន្តែវាជាបទល្មើសលួចក្នុង ការលួចក្តារម្ឈូសដែលមានសាកសព ក៏ដូចជាការលួចសំល្យេកបំពាក់នៅលើខ្លួន ពីព្រោះវត្ថុទាំងនេះជាកម្មសិទ្ធិរបស់អ្នក តំណាងចាត់ចែងទ្រព្យរបស់មរណជន។

Wild animals having no owner could not be the subject of larceny for the same reason, even though they were taken from another's land. សត្វព្រៃមិនមានម្ចាស់ទេ វាមិនអាចជាកម្មវត្ថុនៃ បទល្មើសលូចចំពោះហេតុផលដូចគ្នានេះឡើយ ទោះបីជាគេយកវាពីដីរបស់អ្នកផ្សេងក៏ដោយ ។

Real property (land or anything permanently affixed thereto) is not the subject of larceny unless made so by statute. អចលនទ្រព្យ (ដី ឬអ្វី១ដែលភ្ជាប់ជាអចិន្ត្រៃយ៍ទៅនឹងដីនោះ) មិនមែន ជាកម្មវត្ថុនៃបទល្មើសលូចទេ ប្រសិនបើមិនបានបង្កើតឡើងដោយច្បាប់។

Thus, such things as growing trees, fences, doors or other fixtures, seaweed, and minerals or stone not yet mined or quarried are not the subject of common law larceny. ដូច្នេះ វត្ថុទាំងឡាយដូចជា ដើមឈើដែលកំពុងលូតលាស់ របង ទ្វារ ឬអចលនវត្ថុតាំងភ្ជាប់ដោយភ័ព្វវាសនាផ្សេងទៀត សារាយ ខនិជ ឬត្បូងដែលគេមិនទាន់បានជីក ឬគាស់ មិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃបទល្មើសលូចក្នុងច្បាប់កុម្មនឡូទេ។

The cutting down and carrying away of a standing tree would not be larceny; however, the carrying away of wood already cut would be larceny. ការកាត់ផ្តួលរំលំ និងការយកឈើដែលកំពុងនៅ ឈរនោះ ចេញមិនមែនជាបទល្មើសលួចទេ ប៉ុន្តែការយកឈើដែលបានកាប់ហើយគឺជាបទល្មើសលួច ។

Statues have been passed by some states making it larceny to steal many things not including in common law larceny. ច្បាប់ទាំងឡាយបានអនុម័តដោយរដ្ឋមួយចំនួនដែលចែងអំពីបទល្មើសលួច វត្ថុជាច្រើនមិនរាប់បញ្ចូល នៅក្នុងបទល្មើសលួចនៃច្បាប់កុម្មនឡទេ។

Property of Another ទ្រព្យវបស់អ្នកដទៃ

The general rule is that one cannot commit larceny of his or her own property, with the exception of stealing one's own property from a bailee (one to whom it has been rightfully entrusted). វិធានទូទៅគឺថាមនុស្សម្នាក់មិនអាចប្រព្រឹត្តបទល្មើសលូចទ្រព្យរបស់ខ្លួនទេ ដោយមានករណី លើកលែងអំពីការ លួចទ្រព្យខ្លួនឯងពីអ្នកទទួលបញ្ញើ (អ្នកដែលខ្លួនបានទុកផ្ញើដោយស្របច្បាប់) ។

The property must be taken from the possession of another. ទ្រព្យត្រូវតែយកចេញពីកម្មសិទ្ធិអ្នកដទៃ។ The law, however, distinguishes between possession and custody. តែទោះជាយ៉ាងក៏ដោយ ច្បាប់បែងចែករវាងភោគ: និងការថែរក្សា។

Custody is the care and keeping of anything; possession is the detention and control of anything. ការថែរក្សាគឺជាការថែទាំ និងទុកដាក់អ្វីមួយ រីឯភោគ:គឺជាការឃុំឃាំង និងការត្រួតពិនិត្យអ្វីមួយ ។ A person is said to have constructive possession of property when it is held in custody for that person by another. ជនដែលគេនិយាយថាមានភោគ: នៃទ្រព្យតាមការសន្មត គឺនៅពេលដែលជននោះថែរក្សា ទ្រព្យដែលជារបស់អ្នកផ្សេង ។

Constructive possession is possession not actual but assumed to exist. ភោគ: តាមការសន្ធឥគឺជា ភោគ: ដែលមិនមែនពិតទេ ប៉ុន្តែសន្មតថាកើតមាន។ For example, a supermarket cashier has custody of the money in the cash register. ឧទាហរណ៍ អ្នកកាន់លុយផ្សារម្នាក់មានការថែរក្សាលុយនៅក្នុងម៉ាស៊ីនគិតលុយ ។

The store itself (or the store owner) has possession of it. ហាងខ្លួនឯង (ឬម្ចាស់ហាង) មានភោគ: អំពីហាង។

Anyone stealing it from the cashier commits larceny from the possession of the owner, which is true even if the cashier is the thief. អ្នកដែលលួចវាចេញពីអ្នកកាន់លុយគឺប្រព្រឹត្តបទល្មើសលួច ពីភោគ: នៃម្ចាស់ ដែលតាមពិត ទោះបីជាអ្នកកាន់លុយជាចោរក៏ដោយ ។

Intent to Steal បំណងលួច

An essential element of larceny is called *animus furandi*, which means an intent to steal. ធាតុសំខាន់នៃបទល្មើសលួចគេហៅថា*ចេតនាលួច* ដែលមានន័យថា*បំណងលួច*។

This term means the intent to deprive the owner of the property permanently. ពាក្យនេះមាន ន័យថាបំណងដកហូតជាអចិន្ត្រៃយ័ពីម្ចាស់នៃទ្រព្យ។

Thus, at common law, the borrowing of a neighbor's horse without consent but with the intent to return it later in the day was not considered to be larceny. (It was, if anything, a trespass to personal property.) ដូច្នេះ នៅច្បាប់កុម្មុនឡ ការខ្ចីសេះរបស់អ្នកជិតខាងដោយគ្មានការយល់ព្រម ប៉ុន្តែដោយមានបំណងយក សេះនោះមកឱ្យវិញនៅពេលក្រោយក្នុងថ្ងៃដដែលនោះ មិនត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាបទល្មើស លួចទេ។ (វាជាការបំពានលើចលនទ្រព្យ ប្រសិនបើជាបទល្មើសវិញ។)

Some more recent cases, although still requiring intent to steal, define larceny as "appropriating the goods to a use inconsistent with the owner's rights," thus avoiding the problem mentioned earlier. ទោះបីជានៅតែត្រូវការប៉ុនប៉ងលួចក៏ដោយ ថ្មី១នេះ ករណីមួយចំនួនឱ្យនិយមន័យ ការលួចថាជា "ការយករបស់គេមកប្រើមិនគប្បិ៍នឹងសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់គេ" ដូច្នេះត្រូវចៀសវាងនូវបញ្ហាដែលបានពោលពីមុន មកនេះ ។

The intent to steal must exist at the time of the taking. បំណងលួចត្រូវតែកើតឡើងក្នុងពេលកំពុងយក។ One who takes another's goods with permission or with the intent to return them, and later changes his or here mind and decides to steal them is guilty of embezzlement rather than common law larceny. Embezzlement is discussed later. ជនដែលយកទ្រព្យអ្នកដទៃដោយមាន ការអនុញ្ញាត ឬដោយមានបំណងយកមកឱ្យម្ចាស់វិញ ហើយក្រោយមកដូរចិត្ត ហើយសម្រេចចិត្តលួចយកទ្រព្យនោះក៏ជា បទល្មើសនៃការកេងបន្លំយក ដែលផ្សេងពីបទល្មើសលួចនៅច្បាប់កុម្មនឡ ។

Degrees of Larceny កម្រិតនៃបទល្មើសលួច

By *statute* (a law passed by a legislature), larceny is divided into two degrees, petit larceny and grand larceny. តាមច្បាប់ (ច្បាប់ដែលអនុម័តដោយអង្គនីតិបញ្ញត្តិ) បទល្មើសលួចត្រូវបានបែងចែកជាពីរ កម្រិតគឺបទល្មើសលួចកម្រិតស្រាល និងបទល្មើសលួចកម្រិតធ្ងន់ ។

The former is usually a misdemeanor; the latter is a felony. បទល្មើសលួចកម្រិតស្រាលតែងតែជា

បទល្មើសមជ្ឈិម ឯបទល្មើសលូចកម្រិតធ្ងន់ជាបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ។

Although the states differ in their distinction between the two, one common distinction makes it a misdemeanor to steal property with a value of \$250 or less (petty larceny) and a

felony to steal property with a value exceeding \$250 (grand larceny). ទោះបីជារដ្ឋទាំងឡាយ បែងចែកខុសគ្នារវាងបទល្មើសទាំងពីរនេះក៏ដោយ ក៏ការបែងចែកជាទូទៅចាត់ទុកវាជាបទល្មើសមជ្ឈិមចំពោះការលួច ទ្រព្យដែលមានតម្លៃត្រឹម២៥០ដុល្លារចុះក្រោម (បទល្មើសលួចកម្រិតស្រាល) ហើយជាបទល្មើសឧក្រិដ្ឋចំពោះការលួច ទ្រព្យមានតម្លៃលើសពី២៥០ដុល្លារ (បទល្មើសលួចកម្រិតធ្ងន់) ។

EMBEZZLEMENT ការកេងបន្លំយក

Embezzlement, which is essentially a breach of trust, consists of the same elements of larceny except that instead of "wrongful taking," a "rightful taking" occurs. ការក្រោងបន្លំយក

ដែលជាការល្មើសនឹងទំនុកចិត្ត មានធាតុដូចបទល្មើសលួចដែរ លើកលែងតែការយកនោះត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។ The crime did not exist at common law but was created by statute to fill the gap in the law of larceny when someone, such as an employee or bailee, was entrusted with property of another and appropriated it to his or her own use, or when property was stolen before it came into the possession of the owner. បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមិនមានទេនៅច្បាប់កុម្មុនឡ ប៉ុន្តែត្រូវបានបង្កើត ឡើងដោយច្បាប់ដើម្បីបំពេញចន្លោះខ្វះខាតនៅក្នុងច្បាប់អំពីបទល្មើសលួច នៅពេលដែលអ្នកណាម្នាក់ដូចជានិយោជិត ឬអ្នកទទួលបញ្ណើ ត្រូវបានគេប្រគល់ឱ្យនូវទ្រព្យរបស់អ្នកដទៃ ហើយយកវាមកធ្វើជារបស់ខ្លួនដើម្បីប្រើ ឬនៅពេលទ្រព្យ ត្រូវបានគេលួចមុនពេលវាក្លាយមកជាកម្មសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់ ។

To illustrate, if a customer pays a supermarket cashier money for groceries, and the cashier puts the money directly into his or her pocket rather than into the cash register, it is embezzlement because the money did not come to the possession of the supermarket before it was stolen. ដើម្បីបំភ្លឺឱ្យបានច្បាស់ ប្រសិនបើអតិថិជនម្នាក់បង់លុយអំពីគ្រឿងទេសទៅឱ្យអ្នកគិតលុយ នៅផ្សារ ហើយអ្នកគិតលុយនោះដាក់លុយចូលទៅក្នុងហោប៉ៅខ្លួនឯង មិនមែនដាក់ចូលទៅក្នុងម៉ាស៊ីនគិតលុយ វាជា ការកេងបន្លំយក ពីព្រោះលុយនោះមិនក្លាយមកជាកម្មសិទ្ធិរបស់ផ្សារមុនពេលគេលួចវាទេ។

It would have been larceny, however, if the cashier had first placed the money into the cash register and stolen it later, as it would have come into the constructive possession of the store before it was stolen. ប៉ុន្តែ វាជាបទល្មើសលូចប្រសិនបើអ្នកគិតលុយបានដាក់លុយនោះទៅក្នុងម៉ាស៊ីន

គិតលុយមុន រួចបន្ទាប់មកលួចវា ពីព្រោះលុយនោះបានក្លាយមកជាកម្មសិទ្ធិហាងដោយសន្មតមុនពេលគេលួចយកវាទៅ ។

LARCENY BY FALSE PRETENSES បទល្មើសលួចដោយចេតនាក្លែង

Larceny by false pretenses is another crime created by statute to fill a gap in common law larceny. បទល្មើសលួចដោយចេតនាក្លែងគឺជាបទល្មើសឧក្រិដ្ឋមួយផ្សេងទៀតដែលបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ ដើម្បី បំពេញចន្លោះខ្វះខាតនៅក្នុងបទល្មើសលួចរបស់ច្បាប់កុម្មនឡ ។

In general, it is the act of knowingly and deliberately obtaining the property of another by false pretenses with intent to defraud. ជាទូទៅ វាជាអំពើនៃការទទួលបានទ្រព្យអ្នកដទៃដោយដឹងមុន ឬដោយចេតនាតាមរយៈចេតនាក្លែងដោយមានបំណងឆបោក ។

The elements of this crime are quite similar to the elements of the tort of deceit, which is discussed in a later chapter. ធាតុនៃបទល្មើសឧក្រិដ្ឋដូចគ្នាទៅនឹងធាតុនៃបទល្មើសរដ្ឋប្បវេណីឆកោក ដែលនឹង ត្រូវសិក្សានៅជំពូកបន្ទាប់ឲ្យត។

Some states have consolidated larceny, embezzlement, and larceny by false pretenses into one statute so that need no longer exists for the *prosecution* (the state

bringing the action) to distinguish among them. រដ្ឋខ្លះបង្រួមចូលគ្នានៃបទល្មើសលួច ការកេងបន្លំយក និងបទល្មើសលួចដោយចេតនាក្លែងចូលទៅក្នុងច្បាប់មួយដើម្បីត្រូវការកុំឱ្យមានការយកមកកាត់ទោស (រដ្ឋប្ដឹង) ដោយ ញែកបទល្មើសទាំងនោះពីគ្នាតទៅទៀតឡើយ ។

The defendant is merely charged with violating that particular chapter and section of the statute, which includes all three common law crimes. ចុងចោទគ្រាន់តែត្រូវបានគេចោទប្រកាន់ ដោយបង្ខំទៅលើជំពូក និងផ្នែកនៃច្បាប់ដែលបញ្ចូលបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទាំងបីនៅក្នុងច្បាប់កុម្មនឡ ។

BRIBERY AND EXTORTION សំណូក និងការជិរិតយកប្រាក់

It is illegal to give money or other items to public officials to sway their official activity. ជាការខុសច្បាប់ ក្នុងការឱ្យលុយ ឬរបស់ផ្សេង១ទៅឱ្យមន្ត្រីសាធារណៈដើម្បីធ្វើឱ្យលំអេ្យ៉ងដល់សកម្មភាពជាផ្លូវការ ។ The giving or receiving of a reward to influence any official act is called *bribery* and is against the law. ការឱ្យ ឬទទួលរង្វាន់មួយដើម្បីជះឥទ្ធិពលដល់អំពើជាផ្លូវការហៅថាសំណូក ហើយប្រឆាំងនឹងច្បាប់ ។ It is also illegal for public officials to demand payment from others for doing official acts. វាក៏អាចជាការខុសច្បាប់ផងដែរចំពោះមន្ត្រីរាជការសាធារណៈ ក្នុងការទាមទារការបង់ថ្លៃអ្វីផ្សេងទៀតចំពោះការប្រព្រឹត្ត

អំពើជាផ្លូវការទាំងឡាយ ។

This type of action is known as *extortion* and is defined as the corrupt demanding or receiving by a person in office of a fee for services that should be performed gratuitously. ប្រភេទនៃអំពើនេះ ហៅថាការជិរិតយកប្រាក់ ហើយត្រូវបានកំណត់ថាជាការពុករលួយដែលត្រូវការទាមទារ ឬទទួលយក

តម្លៃសេវាទាំងឡាយដោយជនណាម្នាក់នៅក្នុងការិយាល័យដែលពួកគេត្រូវធ្វើឡើងដោយមិនត្រូវគិតកម្រៃអ្វីឡើយ ។

• ::======== •

Chapter 3 Crimes Against the Person ຍຂະຜູ້ສາຄູາຮູລະລູງຮູສຳອລ້ອຍຈຸສູງ

Crimes against the person were considered to be more serious than crimes against property at common law and were subject to a harsher punishment. បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌប្រឆាំងនឹងមនុស្សត្រូវ បានគេចាត់ទុកថាធ្ងន់ធ្ងរជាងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌប្រឆាំងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិ នៅក្នុងច្បាប់កុម្មុនឡ ហើយត្រូវបានទទួលរង ការដាក់ទារុណកម្មយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅទៀត ។

ROBBERY បទល្មើសប្លន់

Robbery is defined as the wrongful taking and carrying away of the personal property of another from the other's person or personal custody, and against the other's will by force and violence. បទល្មើសប្លន់ត្រូវបានកំណត់ថាជាការយកខុសច្បាប់ និងការយកទ្រព្យរបស់គេចេញពីម្ចាស់ ឬយកចេញ

ពីការថែរក្សាផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកដទៃ ហើយប្រឆាំងនឹងឆន្ទ:របស់អ្នកនោះដោយការបង្ខំ ឬការគំរាម ។ The essence of the crime is the exertion of force against another to steal personal property from that person. The elements of robbery consist of the following: ភាពចាំបាច់នៃបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌគឺជាការដាក់បង្ខំប្រឆាំងនឹងអ្នកផ្សេងដើម្បីលួចទ្រព្យពីមនុស្សនោះ ។ ធាតុនៃបទល្មើសប្លន់រួមមាន ៖

- 1. Wrongful taking ការយកខុសច្បាប់
- 2. Carrying away ការយកចេញទៅ
- 3. Personal property of another ទ្រព្យរបស់អ្នកដទៃ
- 4. From the person or personal custody ពីមនុស្សម្នាក់ ឬពីការថែរក្សាផ្ទាល់ខ្លួន

5. Against the other's will with force and violence ប្រឆាំងនឹងឆន្ទ: របស់អ្នកដទៃដោយការបង្ខំ និងហិង្សា The first three elements of robbery are the same as in the crime of larceny, which is discussed in chapter 2. The last two elements are discussed here. ធាតុបីដំបូងនៃបទល្មើសប្លន់ដូច នឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៃបទល្មើសលួចដែរ ដែលត្រូវបានសិក្សានៅក្នុងជំពូក២រួចមកហើយ ។ ធាតុពីរចុងក្រោយ សិក្សា នៅក្នុងជំពូកនេះ ។

Taking from the Person or Personal Custody ការយកចេញពីមនុស្ស ឬពីការថែងក្សាផ្ទាល់ខ្លួន

One of the principal differences between larceny and robbery is that in robbery a taking "from the person" occurs, whereas in larceny it does not. ភាពខុសគ្នាមួយក្នុងចំណោមភាពខុសគ្នាជា ចម្បងរវាងបទល្មើសលួច និងបទល្មើសប្លន់គឺថានៅក្នុងបទល្មើសប្លន់មានការយកចេញ "ពីមនុស្សម្នាក់" ចំណែកឯ បទល្មើសលួចមិនមានទេ។

To constitute robbery, the taking must be from the person or in the presence of the one in possession of the goods at the time of the robbery. ដើម្បីបង្កជាបទល្មើសប្លន់ទៅបាន ការយកត្រូវតែយក ពីមនុស្ស ឬនៅក្នុងវត្តមាននៃជនណាម្នាក់ជាភោគ: នៃទំនិញនៅពេលកំពុងប្លន់ ។

In a case in which a man held a woman at gunpoint in his room and ordered her to telephone her maid to deliver the woman's jewels to his room, the court, in holding the

crime to be robbery, said: នៅក្នុងរឿងក្តីមួយដែលក្នុងនោះបុរសម្នាក់បានភួងស្ត្រីម្នាក់នៅក្នុងបន្ទប់របស់គាត់ ហើយបញ្ជាឱ្យទូរស័ព្ទទៅអ្នកបម្រើរបស់នាង ឱ្យយកគ្រឿងអលង្ការទៅក្នុងបន្ទប់របស់គាត់ ក្នុងការចាត់ទុកបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌជាបទល្មើសប្លន់ តុលាការបាននិយាយថា ៖

"A thing is in the presence of a person, in respect to robbery, which is so within his reach, inspection, observation, or control, that he could, if not overcome by violence or prevented by fear, retain his possession of it." ទាក់ទងនឹងបទល្មើសប្លន់ វត្ថុមួយស្ថិតនៅក្នុងដៃនៃជនណាម្នាក់ ដែលធ្វើ ឡើងដោយការចាប់យក ការតាមដាន ការសង្កេត ឬការត្រួតពិនិត្យដែលជននោះអាចយកមកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួនបាន ទោះបីមិនបានឈ្នះតាមរយ:ហិង្សា ឬមិនអាចរារាំងដោយការធ្វើឱ្យភ័យខ្លាចនោះក៏ដោយ ។

When the owner is kept in one room of the house and is forced to tell where his or her property may be found in another room, and the assailant goes there and takes the property, it has been held that such a taking is robbery. ប្រសិនបើម្ចាស់ត្រូវបានគេយកទៅដាក់ក្នុង បន្ទប់នៃផ្ទះមួយ ហើយបង្ខំឱ្យប្រាប់កន្លែងដែលទ្រព្យរបស់ខ្លួនទុកនៅក្នុងបន្ទប់ផ្សេងទៀត ហើយអ្នកប្រើកម្លាំងរំលោភទៅ កន្លែងនោះ និងយកទ្រព្យនោះ គេចាត់ទុកការយកបែបនេះជាបទល្មើសប្លន់ ។

Taking against the Other's Will ការយកប្រឆាំងនឹងឆន្ទ: របស់អ្នកដទៃ

The taking must be against the will of the person in possession of the goods. ការយកត្រូវតែផ្ទុយទៅនឹងឆន្ទៈនៃជនណាម្នាក់នៅក្នុងភោគៈនៃទំនិញ។

If the person from whom the goods are stolen is unaware of the crime's occurrence, as when a pocket is picked, the crime is larceny rather than robbery. ប្រសិនបើជនណាម្នាក់ត្រូវបាន គេលូចទំនិញដោយមិនដឹងច្បាស់ពីពេលនៃបទល្មើសកើតឡើង ដូចជានៅពេលដែលគេឆក់ហោប៉ៅ បទល្មើសនេះជាបទ លើសលចមិនមែនជាបទលើសបន់ទ្យើយ ។

Force and Violence កម្លាំង និងការរំលោភបំពាន

Some force or violence must be used against the possessor of the goods to constitute robbery. កម្លាំង ឬហិង្សាខ្លះ ត្រូវតែប្រើដើម្បីប្រឆាំងនឹងភោគនៃទំនិញ ដើម្បីបង្កើតបានជាបទល្មើសប្លន់ ។

The degree of force is immaterial so long as it is sufficient to obtain the victim's property against his or her will. កម្រិតនៃកម្លាំងមិនទាក់ទងទេ ឱ្យតែវាល្មមនឹងទទួលបានទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ជនរងគ្រោះ ដែលផ្ទុយទៅនឹងឆន:របស់គេ។

The court, for example, held that the dispensing of a drug to a person so as to take him unconscious in order to steal his property was enough force to constitute robbery. ជាឧទាហរណ៍ តុលាការបានលើកឡើងថា ការចែកថ្នាំទៅឱ្យអ្នកណាម្នាក់ ដើម្បីធ្វើឱ្យអ្នកនោះឡប់សតិ ដើម្បីនឹងលួច ទ្រព្យរបស់គាត់គឺជាការបង្ខំ ដែលគ្រប់គ្រាន់ល្មមនឹងចាត់ទុកជាបទល្មើសប្លន់ ។

An intimidation, or a putting in fear, will take the place of the force required in the crime. ការបំភ័យ ឬការធ្វើឱ្យភ័យខ្លាចនឹងកើតឡើងចំពោះការបង្ខំនៅក្នុងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។

Thus, even though no actual force is used, but victims are put in fear, as when threatened by a superior force or by the threat of harm to their persons or property, the element of force and violence will be satisfied. ដូច្នេះ ទោះបីជាមិនមានការបង្ខំពិតប្រាកដណាមួយត្រូវបានគេប្រើក៏ដោយ ប៉ុន្តែជនរងគ្រោះត្រូវបានគេធ្វើឱ្យភ័យ នៅខណៈដែលគេគំរាមដោយការបង្ខំយ៉ាងច្បាស់ ឬដោយការគំរាមប៉ះពាល់ទៅនឹង មនុស្សរបស់ពួកគេ ឬទ្រព្យសម្បត្តិ ធាតុនៃកម្លាំង និងការរំលោភបំពាន នោះនឹងត្រូវបានគេចាត់ទុកជាបទល្មើសប្លន់ ។

Penalty for Robbery ទោសចំពោះបទល្មើសប្លន់

In general, the penalty for robbery is greater than that for larceny. For example, in Massachusetts, the punishment for robbery (whether armed or unarmed) is "imprisonment in the state prison for life or for any term of years." ជាទូទៅ ទោសចំពោះបទល្មើសប្លន់ ធំជាងទោស ចំពោះបទល្មើសលូច ។ ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងរដ្ឋម៉ាសាជូសេត ការដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះបទល្មើសប្លន់ (ទោះប្រើអាវ៉ុធ ឬមិន ប្រើអាវ៉ុធក៏ដោយ) គឺជាការដាក់ឃុំឃាំងនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់រដ្ឋរហូតអស់មួយជីវិត ឬក្នុងរយ:ពេលណាមួយ ។ In contrast," the punishment for grand larceny is "imprisonment in the state prison for not more than five years or by a fine of not more than \$600 and imprisonment in jail for not more than two years." ផ្ទុយមកវិញ ការដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះបទល្មើសលូចធុនធ្ងន់គឺជាការដាក់ឃុំឃាំងនៅក្នុងមន្ទីរ ឃុំឃាំងរបស់រដ្ឋក្នុងរយ:ពេលតិចជាង៥ឆ្នាំ ឬតាមរយ:ការពិន័យមិនច្រើនជាង៦០០ដុល្លារ និងការដាក់ឃុំឃាំងនៅក្នុងមន្ទីរ មន្ទីរតុកមិនច្រើនជាងពីរឆ្នាំ ។

MAYHEM កាយវិកលកម្ម

At common law, mayhem was violently depriving others of the use of such members as may render them less able in fighting, either to defend themselves or to annoy their adversary. នៅច្បាប់កុំម្មនឡ កាយវិកលកម្ម គឺជាការដកហូតដោយរំលោភបំពានពីអ្នកដទៃ ពីការប្រើប្រាស់សមាជិក

ទាំងនេះដូចជាអាចផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវលទ្ធភាពតបតតិចជាង ទាំងការពារខ្លួនគេ ទាំងរារាំងដល់សត្រូវរបស់ខ្លួន ។ Examples of mayhem were cutting off a person's hand, foot, or finger, or putting out an eye. It was not mayhem to cut off one's nose or ear or to disfigure a person in way that did not interfere with the ability to fight. ឧទាហរណ៍អំពីកាយវិកលកម្មគឺការកាត់ដៃ ជើង ឬម្រាមរបស់ មនុស្សម្នាក់ ឬក៏ខ្វេះភ្នែកចេញ។ វាមិនមែនជាកាយវិកលកម្មទេ ចំពោះការកាត់ច្រមុះ ឬត្រច្បេករបស់អ្នកណាម្នាក់ ឬក៏

ធ្វើឱ្យខូចរូបរាងមនុស្សណាមួយនៅក្នុងមធ្យោបាយដែលមិនបង្អាក់សមត្ថភាពវាយតប។

Interestingly, it was mayhem to knock out a person's front tooth, but it was not mayhem to knock out a back tooth because such a tooth was not needed to bite someone while fighting. Mayhem was a misdemeanor at common law, except for castration, which was a felony. ជាការសំខាន់ គឺជាកាយវិកលកម្មចំពោះការដាល់ធ្មេញខាងមុខរបស់មនុស្សម្នាក់ ប៉ុន្តែវាមិនមែនជាកាយវិកលកម្ម ទេចំពោះការដាល់ធ្មេញថ្កាម ប៉ុន្តែវាមិនមែនជាកាយវិកលកម្ម ទេចំពោះការដាល់ធ្មេញខាងមុខរបស់មនុស្សម្នាក់ ប៉ុន្តែវាមិនមែនជាកាយវិកលកម្ម ទេចំពោះការដាល់ធ្មេញថ្កាម ពីព្រោះធ្មេញនោះមិនត្រូវការខាំទេនៅពេលវាយគ្នា។ កាយវិកលកម្មជាបទល្មើសមជ្ឈិម ទេនៅច្បាប់កុម្មនឡា លើកលែងតែការក្រៀវដែលជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។

In modern times, mayhem has become a felony in most states and includes many types of disfiguration. It is commonly called main, which means to cripple or mutilate in any way. To illustrate, a typical present-day statute reads in part: នៅក្នុងសម័យថ្មី កាយវិកលកម្ម ក្លាយមកជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៅក្នុងរដ្ឋភាគច្រើន ហើយរួមបញ្ចូលទាំងប្រភេទជាច្រើននៃការធ្វើឱ្យខូចរូបរាង។ វាត្រូវ គេហៅជាទូទៅថាពិការ ដែលមានន័យថាធ្វើឱ្យពិការ ឬដាច់ដាចនៅក្នុងមធ្យោបាយណាមួយ។ ដើម្បីបង្ហាញឱ្យច្បាស់ ច្បាប់នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះចែងថា ៖

Whoever, with malicious intent to maim or disfigure, cuts out or maims the tongue, puts out or destroys an eye, cut or tears off an ear, cuts slits or mutilates the nose or lip, or cuts off or disables a limb or member of another person... shall be punished by imprisonment in the state prison for not more than twenty years or by a fine of not more than one thousand dollars and imprisonment in jail for not more than two and one half years. អ្នកណាក៏ដោយដែលមានបំណងព្យាបាទ ដើម្បីធ្វើឱ្យពិការ ឬខូចរូបរាង កាត់ ឬធ្វើឱ្យរបួសអណ្ដាត ខ្វេះ ឬបំផ្លាញភ្នែក កាត់ ឬហែកត្រច្យេវក ធ្វើឱ្យមានស្នាម ឬ ដាច់ដាចច្រមុះ ឬបបូរមាត់ ឬក៏កាត់ ឬធ្វើឱ្យពិការអវយវៈ ឬសមាជិករបស់អ្នកដទៃនឹងត្រូវបានទទួលទារុណកម្មដោយការដាក់ ឃុំឃាំងនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់រដ្ឋមិនច្រើនជាង

ម្ភៃឆ្នាំ ឬដោយពិន័យមិនច្រើនជាង១០០០ដុល្លារ និងការដាក់ឃុំឃាំងនៅក្នុងគុកមិនច្រើនជាងពីរឆ្នាំកន្លះ ។

ASSAULT AND BATTERY DISTINGUISHED

ការបំពារបំពានដល់ជីវិត និងការបង្ករបួសស្នាមដែលត្រូវបានញែកដាច់ពីគ្នា

An assault is an attempt to commit a battery; a battery is the actual contact or touching of another without permission or privilege. ការបំពារបំពានដល់ជីវិតគឺជាការប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តនូវការបង្ក របួសស្នាម ចំណែកឯការបង្ករបួសស្នាមគឺជាការប៉ះពាល់ជាក់ស្តែងទៅលើមនុស្សដទៃទៀត ។

Thus, the shooting of a gun at another is the assault; the bullet striking the person is the battery. An assault can and often does occur without a battery, but a battery necessarily includes an assault. ដូច្នេះ ការបាញ់កាំភ្លើងទៅលើមនុស្សម្នាក់ទៀតគឺជាការបំពារបំពានដល់ជីវិត ចំណែកឯគ្រាប់ កាំភ្លើងដែលបាញ់ទៅលើមនុស្សនោះគឺជាការបង្ករបួសស្នាម។ ការបំពារបំពានដល់ជីវិតអាច និងជារឿយៗកើតឡើង

ដោយគ្មានការបង្ករបួសស្នាម ប៉ុន្តែការបង្ករបួសស្នាមចាំបាច់ត្រូវតែមានការបំពារបំពានដល់ជីវិត ។

Battery ការបង្ករបួសស្នាម

A battery is the unpermitted, physical contact with another person in an angry, revengeful, rude, insolent, or reckless manner. ការបង្ករបួសស្នាមគឺជាការប៉ះពាល់ដល់រូបរាងកាយអ្នកដទៃ ដែលមិន

ត្រូវបានអនុញ្ញាត ដោយលក្ខណៈជាកំហឹង ជាការសងសឹក ជាការសាហាវ ជាការព្រហើន ឬជាការកោងកាច ។

It may also be defined as the unlawful application of force on another person. The intentional pushing or hitting of someone or grabbing someone's purse or wallet would be a battery. វាអាចត្រូវបានគេឱ្យនិយមន័យថាជាការអនុវត្តខុសច្បាប់នូវកម្លាំងទៅលើមនុស្សដទៃទៀត។ ការរុញ ឬការ

វាយដោយចេតនាទៅលើមនុស្សម្នាក់ ឬការកញ្ចក់កាបូបរបស់អ្នកណាម្នាក់គឺជាការបង្ករបូសស្នាម ។

An accidental bumping of another in a crowded room, however, would not be a battery because the crime requires a general criminal intent or reckless behavior on the part of the perpetrator. ប៉ុន្តែ ការទង្គិចអ្នកណាម្នាក់នៅក្នុងបន្ទប់មួយដែលមានមនុស្សច្រើនកុះករ មិនមែនជាការបង្ករបួសស្នាម

ទេ ពីព្រោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌត្រូវការចេតនាព្រហ្មទណ្ឌជាទូទៅ ឬការប្រព្រឹត្តកោងកាចរបស់ចារី ។

Assault ការបំពារបំពានដល់ជីវិត

An assault is an attempt, real or apparent, to commit a battery. Some overt act, such as the movement of an arm or pointing of a gun toward the victim, is required to accomplish the crime. ការបំពារបំពានដល់ជីវិតគឺជាការប៉ុនប៉ងដែលពិត ឬស្តែងឡើងដើម្បីប្រព្រឹត្តនូវការបង្ករបួសស្នាម។ អំពើដែល

ស្តែងឡើងមួយចំនួនតម្រូវឱ្យទទួលនូវបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដូចជាការផ្លាស់ទីដៃ ឬភួងកាំភ្លើងឆ្ពោះទៅរកជនរងគ្រោះ ។ Mere threats or words alone are not enough to commit the offense. A criminal assault may occur even though a battery is impossible as when an unloaded gun is aimed at another, or even though the victim is unaware of the offense and is not put in fear. គ្រាន់តែការគំរាមកំហែង ឬពាក្យសម្តីប៉ុណ្ណោះមិនគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីប្រព្រឹត្តបទល្មើសទេ។ ការបំពារបំពានដល់ជីវិតដែលជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ អាចកើតឡើង ទោះបីជាការបង្ករបួសស្នាមមិនអាចកើតឡើង នៅពេលកាំភ្លើងដែលមិនបានបញ្ចូលគ្រាប់ត្រូវបានតម្រង់ ទៅរកអ្នកដទៃ ឬក៏ទោះបីជាជនរងគ្រោះមិន ដឹងច្បាស់អំពីបទល្មើស និងមិនត្រូវបានធ្វើឱ្យភ័យខ្លាចក៏ដោយ ។ Simple assault and battery is generally a misdemeanor. *Aggravated assault*, which is an assault committed with the intention of committing some additional crime, is a felony by statute in most states. ការវាយដំជាធម្មតាគឺជាបទល្មើសមជ្ឈិម។ ការបំពារបំពានដល់ជីវិតយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដែលជាការ បំពារបំពានដល់ជីវិតប្រព្រឹត្តឡើង ដោយមានចេតនាប្រព្រឹត្តនូវបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌបន្ថែមទៀត គឺជាបទឧក្រិដ្ឋដែលកំណត់ឡើង ដោយច្បាប់នៅក្នុងរដ្ឋភាគច្រើន។

Examples of aggravated assault are assault with intent to murder, assault with a dangerous weapon, assault with intent to commit unarmed robbery, and assault with intent to commit a felony. ឧទាហរណ៍អំពីការបំពារបំពានដល់ជីវិតយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរគឺជាការបំពារបំពានដល់ជីវិតដោយមានចេតនាធ្វើឃាត ការបំពារ បំពានដល់ជីវិតដោយប្រើអាវ៉ុធង់មានគ្រោះថ្នាក់ ការបំពារបំពានដល់ជីវិតដោយមានចេតនាប្រព្រឹត្តបទល្មើស ប្លន់មិនប្រើប្រដាប់ អាវ៉ុធ និងជាការបំពារបំពានដោយមានចេតនាប្រព្រឹត្តបទល្មើស

RAPE ការរំលោភសេពសន្តវិ:

At common law, rape was defined as the unlawful, forcible, carnal knowledge by a man of a woman, against her will, or without her consent. នៅច្បាប់កុម្មុនឡ ការរំលោភសេពសន្ថវិះត្រូវបានគេ ឱ្យនិយមន័យថាជាការសេពកាមដោយប្រើកម្លាំង និងមិនស្របច្បាប់ដែលធ្វើឡើងដោយបុរសទៅលើនារី មិនទៅតាម ឆន្ទៈរបស់នាង ឬដោយគ្មានការយល់ព្រម ។

The essential elements of the crime follow. ធាតុសំខាន់របស់បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនេះមានដូចតទៅ ៖

- 1. Carnal knowledge ការសេពកាម
- 2. Force by the man ការបង្ខំដោយបុរស
- 3. Nonconsent by the woman ការមិនយល់ព្រមពីនារី

Carnal knowledge meant the slightest penetration of the sexual organ of the woman by the sexual organ of the man. ការសេពកាមមានន័យថាការបញ្ចូលអង្គជាតិថ្មមៗរបស់បុរសទៅក្នុងអង្គជាតិនារី ។ The force by the man had to be such as would overcome physical resistance by the woman, and the woman had to resist "to the uttermost " to prove that force occurred, and that she did not consent to the act. The punishment for the crime was death. ការបង្ខំដោយបុរស ត្រូវតែទទួលបានជោគជ័យទៅលើការតបតផ្លូវកាយពីសំណាក់នារី ហើយនារីនោះត្រូវតែតបតអស់ពីកម្លាំងកាយចិត្ត ដើម្បីបង្ហាញថាកម្លាំងបង្ខំកើតមានឡើង ហើយបង្ហាញថានាងមិនយល់ព្រមនឹងទង្វើនោះទេ ការដាក់ទណ្ឌកម្មនៃបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌនេះ គឺដាក់ទោសអស់មួយជីវិត ។

It was impossible, under the common law, for a woman to commit the crime of rape because the definition required carnal knowledge "by the man of a woman." វាមិនអាចទេ នៅក្រោមច្បាប់កុម្មុនឡា ចំពោះនារីម្នាក់ដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៃការរំលោភសេពសន្ថវះ ពីព្រោះ និយមន័យតម្រូវឱ្យមានការសេពកាមចំពោះបុរសទៅលើនារី ។

A woman could be convicted (found guilty) of rape, however, as a principal in the second degree or as an accessory to the crime if she aided another in its commission. ប៉ុន្តែនារីម្នាក់អាចត្រូវមានទោស (ប្រទះឃើញនូវកំហុស) អំពីការរំលោភសេពសន្ថវ: នៅពេលដែលនាងជាចារីទីពីរ

ឬជាអ្នកសមគំនិតទៅនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ប្រសិនបើនាងជួយទំនុកបម្រុងអ្នកដទៃនៅក្នុងការប្រព្រឹត្តបទល្មើសនោះ ។ Similarly, a husband could not be convicted of raping his wife; however, he could be found guilty as a principal in the second degree by assisting another to do the act. ដូចគ្នានេះដែរ ប្តីមិនអាចត្រូវមានទោសក្នុងការរំលោភសេពសន្ថវៈជាមួយប្រពន្ធរបស់ខ្លួនទេ ប៉ុន្តែគាត់អាចមានកំហុសនៅ ពេលដែលគាត់ជាចារីទីពីរ ដោយជួយអ្នកផ្សេងទៀតឱ្យធ្វើអំពើនោះ ។

Many states today have changed the definition of rape to include unnatural sexual acts on men as well as women and have included the threat of bodily harm as well as actual force on the victim. រដ្ឋជាច្រើននាពេលបច្ចុប្បន្ននេះបានកែប្រែនិយមន័យនៃការរំលោភសេពសន្ថវ: ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងការប្រព្រឹត្តតាមផ្លូវភេទខុសពីធម្មជាតិទៅលើបុរស ក៏ដូចជាទៅលើនារី ហើយដោយមានការ គំរាមប៉ះពាល់ដល់ខ្លួនប្រាណ ព្រមទាំងការបង្ខំជាក់ស្តែងទៅលើជនរងគ្រោះ ។

The following is an example of a modern rape statute. ខាងក្រោមនេះជាឧទាហរណ៍មួយអំពីច្បាប់ រំលោភសេពសន្ថវិ: ។

Whoever has sexual intercourse or unnatural sexual intercourse with a person, and compels such person to submit by force and against his will or compels such person to submit by threat of bodily injury, shall be punished by imprisonment in the state prison for not more than twenty years; and whoever commits a second or subsequent such offense shall be punished by imprisonment in the state prison for life or for any term of years. អ្នកណាក៏ដោយដែលរួមសេពសន្ថរិ: ឬការរួមសេពសន្ថរិ:មិនទៅតាមធម្មជាតិជាមួយនឹងមនុស្សម្នាក់ទៀត ហើយបង្ខំ មនុស្សនោះដើម្បីដាក់ជាចំណុះតាមរយ:ការបង្ខំ និងខុសពីឆន្ទ:របស់គេ ឬបង្ខំមនុស្សនោះ ដើម្បីដាក់ជាចំណុះតាមរយ: ការគំរាមដោយធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់រាងកាយ នឹងត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ឃុំឃាំងនៅក្នុងគុករបស់ខ្លួននូវរយ:ពេលមិនលើស ពីម្ភៃឆ្នាំ ហើយអ្នកដែលប្រព្រឹត្តទីពីរ ឬបន្ទាប់នូវបទល្មើសនេះ នឹងត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ឃុំឃាំងនៅក្នុងគុករបស់ខ្លួននូវឃុំឃាំងរបស់រដ្ឋ អស់មួយជីវិត ឬក្នុងកំលុងពេលណាមួយ ។

The same statute provides for a punishment of up to life imprisonment in case, which the rape results in serious bodily injury or is committed by more than one person. ច្បាប់ដូចគ្នានោះចែងអំពីការ ផ្តន្ទាទោសដាក់ឃុំឃាំងអស់មួយជីវិតនៅក្នុងករណីដែលការរំលោភសេពសន្ថវះទទួលរងនូវ

គ្រោះថ្នាក់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ឬត្រូវបានប្រព្រឹត្តដោយមនុស្សលើសពីម្នាក់ ។

Statutory Rape ការរំលោភសេពសន្ថវ:ដែលមានចែងដោយច្បាប់

Statutory rape is sexual intercourse with a child under the age set by the particular state statute regardless of whether the child consent or not. At common law, a child under the age of ten was considered incapable of consenting, and sexual intercourse with a child of that age was rape even when the child consented. mixiconnon the child consented mixiconnon the child consented. mixiconnon the child consented mixiconnon the child consent mixiconnon the child consent mixiconnon the child consented mixiconnon the child consented mixiconnon the child consented mixiconnon the child consented mixiconnon the child consent mixiconno

Present day statutes, which vary from state to state, have increased the age to twelve, sixteen, and even eighteen years in some states. ច្បាប់នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះដែលខុសគ្នាពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋ មួយ បានបង្កើនអាយុរហូតដល់១២ឆ្នាំ ១៦ឆ្នាំ និង១៨ឆ្នាំគត់នៅរដ្ឋមួយចំនួន ។

Thus, sexual intercourse with a person under that particular age is rape even though the child consented to or encouraged the act. ដូច្នេះ ការរួមសេពសន្ថវះជាមួយមនុស្សនៅក្រោមអាយុកំណត់នោះ ទោះបីជា កុមារយល់ព្រមក៏ដោយ ឬដោយលើកទឹកចិត្តឱ្យធ្វើអំពើក៏ដោយក៏សុទ្ធតែជាបទល្មើសរំលោភសេពសន្ថវះដែរ ។

• :: ======== •

Chapter 4

Homicide ອຂອລຸសຸງອາສ

JUSTIFIABLE HOMICIDE មនុស្សឃាតដែលអាចដោះស្រាយបានតាមផ្លូវច្បាប់

Justifiable homicide, which is also known as excusable homicide, is the taking of human life when an excuse exists. មនុស្សឃាតដែលអាចដោះស្រាយបានតាមផ្លូវច្បាប់ ដែលគេហៅម្យ៉ាងទៀតថា

'excusable homicide' គឺជាការសម្លាប់មនុស្សនៅពេលសេចក្តីដោះសារមួយកើតឡើង។

It includes the legal execution of murderers, the killing of others during battle, the killing of a fleeing suspect by a police officer to prevent escape after the commission of a felony, and the killing of another in self-defense. វ៉ារូមបញ្ចូលទាំងការប្រតិបត្តិតាមផ្លូវច្បាប់នៃអ្នកសម្លាប់គេ ការសម្លាប់អ្នកផ្សេងទៀតក្នុងពេលប្រយុទ្ធ ការសម្លាប់ជនសង្ស័យដែលបានរត់គេចដោយមន្ត្រីប៉ូលីសដើម្បីរារាំងការរត់ គេច បន្ទាប់ពីការប្រព្រឹត្តបទល្មើសមួយ និងការសម្លាប់អ្នកផ្សេងទៀតដើម្បីការពារខ្លួន ។

Self-defense ការការពារខ្លួន

Self-defense is an excuse for the use of force in resisting attack, especially for killing an assailant. ការការពារខ្លួនគឺជាការដោះសារមួយចំពោះការប្រើកម្លាំងសម្រាប់ទប់ទល់នឹងការវាយប្រហារ ជាពិសេស ចំពោះការសម្លាប់អ្នកវាយប្រហារម្នាក់។

Before it can be used as a justification for homicide, the danger must appear imminent that the only possible way to escape death or bodily injury is to kill the assailant. មុនពេលវាអាចត្រូវបានគេប្រើជាយុត្តិកម្មចំពោះមនុស្សឃាត គ្រោះថ្នាក់ត្រូវតែកើតឡើងភ្លាមៗដែលមធ្យោបាយ អាច

ទៅបានតែមួយគត់ដើម្បីបញ្ជេសការស្លាប់ ឬរបួសដល់រូបរាងកាយ គឺត្រូវតែសម្លាប់អ្នកវាយប្រហារនោះ ។

In addition, except when in one's own house (under many modern rules), one must retreat if possible before killing an assailant. បន្ថែមពីលើនេះទៀត លើកលែងតែនៅក្នុងផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ អ្នកណាម្នាក់ (នៅក្រោមច្បាប់ថ្មី១ជាច្រើន) អ្នកនោះត្រូវតែដកខ្លួនថយប្រសិនបើអាច មុនពេលសម្លាប់អ្នកវាយប្រហារ ណាម្នាក់ ។

Exclusions under Common Law ការមិនរាប់ចូលក្នុងច្បាប់កុម្មនឡ

At common law, the killing of an unborn child in its mother's womb was not homicide because to be such, the child must have had a circulation independent of its mother-that is, it must have breathed and thus have supplied oxygen to its own lungs. នៅច្បាប់កុម្មុនឡ ការសម្លាប់ទារកមិនទាន់កើតនៅ ក្នុងផ្ទៃម្តាយមិនមែនជាបទមនុស្សឃាតទេ ព្រោះថាដើម្បីជាបទមនុស្សឃាតទារក ត្រូវតែមានចរន្តឈាមដាច់ដោយឡែកពីម្តាយខ្លួន គឺទារកត្រូវតែដកដង្ហើម ហើយផ្តល់ O₂ទៅឱ្យសូតផ្ទាល់របស់វា ។ Such act, however, could amount to criminal abortion. ប៉ុន្តែទង្វើបែបនេះ អាចចាត់ទុកជាបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌ ស្តីពីការពន្លតកូនទៅវិញ ។

Modern decisions in many states have changed this rule, making it homicide to kill an unborn child in its mother's womb when the child is *viable*—that is, having the appearance

of being able to live. ការវិនិច្ឆ័យសម័យថ្មី រដ្ឋជាច្រើនបានផ្លាស់ប្តូរច្បាប់នេះ ដើម្បីធ្វើវាឱ្យទៅជាមនុស្សឃាត សម្លាប់ទារកមិនទាន់កើតនៅក្នុងផ្ទៃម្តាយនៅពេលទារកនោះនៅមានជីវិត គឺថាការលេចឡើងនូវលក្ខណៈអាចរស់បាន។

At common law, the death of the victim must have occurred within a year and a day after the blow occurred for the defendant to be convicted of a homicide. ច្បាប់កុម្មុនឡ ការស្លាប់នៃជនរងគ្រោះ ត្រូវតែកំណត់ឡើងក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំពេញ ក្នុងការដាក់ទោសវាអំពីបទមនុស្សឃាត នៅពេល ការវាយបានកើតឡើងទោលើចុងចោទ។

This rule, known as the *year-and-a-day rule*, is still followed in most states in the United States today. ច្បាប់នេះហៅថាច្បាប់ **មនុស្សឃាតដែលមានអាជ្ញាយុកាល១ឆ្នាំ** ហើយនៅតែបន្តអនុវត្តនៅក្នុងរដ្ឋភាគ ច្រើន នៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិច នាពេលសព្វថ្ងៃនេះ ។

Some states, including Massachusetts, New Jersey, New York, Ohio, Oregon, and Pennsylvania have abolished the year-and-a-day rule because modern medical techniques allow injured people to be kept alive for long periods of time. នៅរដ្ឋមួយចំនួនរួមមានរដ្ឋ មាសាជូសេត ញូវជែស៊ី ញូវយ៉ក អូហាយ៉ូ អរីហ្គិន និងប៉ិនស៊ីលវ៉ានីញ៉ា បានលុបចោលច្បាប់មនុស្សឃាតដែលមាន អាជ្ញាយុកាល១ឆ្នាំនេះហើយ ដោយហេតុតែបច្ចេកទេសពេទ្យទំនើប អនុញ្ញាតឱ្យមនុស្សដែលមានរបួស ត្រូវបានគេទុក ឱ្យមានជីវិតរស់រានសម្រាប់រយៈពេលយូរ ។

California has increased the time under the rule to three years and one day. នៅរដ្ឋកាលីហ្វនី បាន បង្កើនពេលទៅតាមច្បាប់រហូតដល់បីឆ្នាំពេញ។

PROXIMATE CAUSE ដើមហេតុផ្ទាល់

To be convicted of homicide, it must be shown that the defendant's act was the *proximate cause*—that is, the dominant cause of death. It need not, however, be the sole cause of death. ដើម្បីដាក់ទោសអំពីបទមនុស្សឃាត ត្រូវតែបង្ហាញថាទង្វើចុងចោទជាដើមហេតុផ្ទាល់គឺថាជាដើមហេតុនៃការ

ស្លាប់លេចធ្លោជាងគេ ។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ វាមិនមែនជាដើមហេតុតែមួយនៃការស្លាប់នោះទេ ។

For example, a defendant who inflicted a gunshot wound on another was found guilty of the homicide even though the victim was negligently treated by a physician and died from lockjaw. ឧទាហរណ៍ ចុងចោទម្នាក់ដែលបានធ្វើឱ្យមានរបួសដល់ជនណាម្នាក់ដោយគ្រាប់កាំភ្លើង ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាកំហុសមនុស្សឃាត ទោះបីជាជនរងគ្រោះត្រូវបានគ្រូពេទ្យព្យាបាលដោយធ្វេសប្រហែស ហើយត្រូវស្លាប់ដោយជំងឺរឹង ថ្កាមក៏ដោយ ។

In addition, the *corpus delicti* (the body on which a crime has been committed) must be accounted for to convict someone of homicide. លើសពីនេះទៅទៀតវត្ថុជាតួនៃទោសកម្ម (សាកសព ដែលទទួលរងឧក្រិដ្ឋកម្មមួយត្រូវបានគេប្រព្រឹត្តឡើង) ត្រូវតែទទួលរងនូវអំពើមួយ ដើម្បីដាក់ទោសជនណាម្នាក់អំពី បទមនុស្សឃាត ។

Proof of death must exist. ភស្តុតាងនៃការស្លាប់ត្រូវតែមាន។

FELONIOUS HOMICIDE មនុស្សឃាតនៃបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ

Felonious homicide is homicide done with the intent to commit a felony. មនុស្សឃាតនៃ បទល្មើសឧក្រិដ្ឋ គឺជាមនុស្សឃាតមួយដែលធ្វើឡើងដោយមានចេតនាប្រព្រឹត្តបទល្មើសឧក្រិដ្ឋមួយ។ It is punishable by death or imprisonment and is divided into two kinds: murder and manslaughter. A person commits a felony is called a *felon*. បទមនុស្សឃាតនេះអាចត្រូវដាក់ ទោសអស់មួយជីវិត ឬដោយដាក់ឃុំឃាំង ហើយត្រូវបានបែងចែកជា២ប្រភេទគឺ ៖ ឃាតកម្មដោយមានការគ្រោងទុក និងមនុស្សឃាតដោយគ្មានការក្រោងទុក ។ មនុស្សម្នាក់ដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសឧក្រិដ្ឋហៅថាឧក្រិដ្ឋជន ។

Murder ឃាតកម្មដោយមានការគ្រោងទុក

Murder is defined as the unlawful killing of a human being by another with malice aforethought. ឃាតកម្មដោយមានការគ្រោងទុក គឺត្រូវបានគេឱ្យនិយមន័យថាជាការសម្លាប់មនុស្សខុសច្បាប់ដោយ អ្នកណាម្នាក់ផ្សេងទេត្រ ដែលមានគំនិតព្យាបាទដោយមានការគ្រោងទុកជាមុន។

Malice is evil intent. គំនិតព្យាបាទគឺជាបំណងអាក្រក់មួយ។

It is the state of mind that is reckless of law and of the legal rights of others that prompts one to take the life of another without just cause or provocation. វ៉ាគឺជាគំនិតមួយល្មើសច្បាប់ និងបំពានសិទ្ធិស្រប ច្បាប់របស់អ្នកដទៃ ដោយជំរុញឱ្យជនណាម្នាក់សម្លាប់អ្នកផ្សេងទៀតដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ឬ ការអុជអាលណាមួយ ។

Suicide was held to be murder at common law, and the punishment was the forfeiture of the deceased's goods to the state and burial under the highway leading into town so that henceforth every person, wagon, and animal going in and out of town would run over the body. អត្តឃាតត្រូវបានចាត់ទុកថាជាឃាតកម្មចំពោះច្បាប់កុម្មុនឡូហើយការដាក់ទោស គឺជាការដក សិទ្ធិនៃទ្រព្យរបស់មរណជនទៅឱ្យរដ្ឋ ហើយការបញ្ចុះសពគឺដាក់នៅកណ្តាលផ្លូវជាតិឆ្ពោះទៅទីក្រុង ដើម្បីឱ្យពីពេល ដាក់សពនេះមក មនុស្សម្នា និងសត្វចេញចូលទីក្រុងបានកិនសពនោះតែម្តង។

Suicide is not punished in the United States and generally is not considered a crime because of the fact that it cannot be punished. អត្តឃាតមិនត្រូវបានដាក់ទោសទេនៅសហរដ្ឋអាមេរិច ហើយជាទូទៅមិនចាត់ទុកជាបទព្រហុទណ្ឌទេ ពីព្រោះអង្គហេតុកើតឡើងមិនអាចត្រូវបានដាក់ទោសឡើយ ។

In some states, anyone who counsels another to commit suicide and who is present when the act is committed would be considered a principal in the second degree to the crime of murder. នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ អ្នកដែលឱ្យយោបល់ទៅអ្នកម្នាក់ទៀត ដើម្បីប្រព្រឹត្តបទអត្តឃាត ហើយអ្នកដែលមានវត្តមាន នៅពេលដែលសកម្មភាពកើតឡើង គឺត្រូវបានចាត់ទុកជាចារីទី២ នៅក្នុងរឿងឃាតកម្មនេះ ។

Degrees of Murder កម្រិតនៃបទល្មើសឃាតកម្ម

No degrees of murder existed at common law; however, by statute in many states, the crime has been divided into two and sometimes three degrees. ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ មិនមានកម្រិតនៃបទល្មើសឃាតកម្មទេ នៅច្បាបកុម្មុនឡ តាមរយៈច្បាប់នៅក្នុងរដ្ឋជាច្រើនយល់ថា បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវបានបែងចែកជា២ និងពេលខ្លះ ជា៣កម្រិត។

Under early statutes, the punishment for murder in the first degree was death, and the punishment for murder in the second degree was life imprisonment. នៅក្នុងច្បាប់ថ្មីៗ ការដាក់ទោស ចំពោះឃាតកម្មកម្រិតទី១ គឺប្រហារជីវិត ហើយការដាក់ទោសចំពោះឃាតកម្មកម្រិតទី២ គឺដាក់គុកអស់មួយជីវិត ។

Today, punishment for the crime varies from state to state. សព្វថ្ងៃនេះ ការដាក់ទោសចំពោះបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌប្រែប្រូលពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋមួយ ។ **First-Degree Murder.** With some variations from state to state, *First-degree murder* is defined as murder committed in any of the following ways. **ឃាតកម្មកម្រិតទី១** ជាមួយនឹងការប្រែប្រូលខ្លះ១ពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋមួយ ឃាតកម្មកម្រិតទី១ត្រូវបានកំណត់ជាឃាតកម្មដែលប្រព្រឹត្តទៅ នៅក្នុង របេប្រជូនខាងក្រោម ៖

- 1 Murder committed with deliberately premeditated malice aforethought, or ឃាតកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងគំនិតព្យាបាទ ដែលបានគិតទុកជាមុនដោយចេតនា ឬ
- 2 Murder committed with extreme atrocity or cruelty, or ឃាតកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តទៅ ជាមួយនឹងអំពើឃោរឃៅ ឬឃោរឃៅព្រៃផ្សៃបំផុត ឬ
- 3 Murder committed while in the commission or attempted commission of a crime punishable with death or imprisonment for life, which is sometimes referred to as a *felony murder*. ឃាតកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តទៅនៅខណ:ដែលការប្រព្រឹត្ត ឬការ ប្រព្រឹត្តដោយចេតនានៃបទព្រហ្មទណ្ឌដែលអាចដាក់ទោសប្រហារជីវិតបាន ឬក៏ដាក់ឃុំឃាំងអស់មួយជីវិត ដែលពេលខ្លះគេហៅថាបទឧក្រិដ្ឋអំពីមនុស្សឃាត។

Deliberately *premeditated malice aforethought* means thinking over, deliberating on, or weighing in the mind beforehand. កំនិតព្យាបាទដែលបានគិតទុកជាមុនដោយចេតនា មានន័យថា ការគិតគួរយ៉ាងហ្មត់ចត់ ការពិគ្រោះ ឬការថ្លឹងថ្លែងក្នុងគំនិតជាមុន ។

Examples of murder committed with extreme atrocity or cruelty are murder committed with repeated violent blows, sexual attacks, or repeated stabbing. ឧទាហរណ៍នៃឃាតកម្មដែលបាន ប្រព្រឹត្តឡើង ដែលអំពើឃោរឃៅ ឬឃោរឃៅព្រៃផ្សៃបំផុត គឺជាឃាតកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តដោយការវាយដំដោយ អំពើហិង្សាដដែលៗ ការវាយដំដើម្បីសេពសន្ថវ: ឬការចាក់ឱ្យសុះសាច់។

Examples of felony murders are rape, robbery, kidnapping, and sometimes arson and burglary. ឧទាហរណ៍នៃឃាតកម្មបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ មានការរំលោភ ការប្លន់ ការចាប់ជ័រិត ហើយពេលខ្លះជាការបង្ក អគ្គីភ័យ និងការលបចូលលួច ។

Second-Degree Murder. In some states, murder that is not found to be in the first degree is *murder in the second degree*. ឃាតកម្មកម្រិតទី២ នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ ឃាតកម្មដែលមិនមាននៅក្នុង កម្រិតទី១ គឺជាឃាតកម្មកម្រិតទី២ ។

Other states differentiate the two degrees depending on whether the malice was express or implied, the latter being second-degree murder. រដ្ឋខ្លះទៀតមានការបែងចែកខុសគ្នារវាងកម្រិតទាំង២ ឬអាស្រ័យលើគំនិតព្យាបាទជាក់លាក់ ឬមិនជាក់លាក់ ឯគំនិតព្យាបាទបន្ទាប់បន្សំគឺជាឃាតកម្មកម្រិតទី២។

Still others base the difference on whether or not deliberation or premeditation occurred. នៅតែមានគំនិតព្យាបាទផ្សេងៗទៀតដែលបានសំអាងលើភាពខុសគ្នាថាតើ ជាការពិគ្រោះគ្នា ឬការព្រោងទុកជាមុនបាន កើតឡើង ឬក៏មិនបានកើតឡើង ។

Manslaughter មនុស្សឃាតដោយគ្នានគំនិតគ្រោងទុកជាមុន

Manslaughter is the unlawful killing of one human being by another without malice aforethought. មនុស្សឃាតដោយគ្មានគំនិតគ្រោងទុកជាមុន គឺការសម្លាប់មនុស្សខុសច្បាប់ ដោយជនណាម្នាក់ដោយ គ្មានគំនិតព្យាបាទជាមុន ។

The major difference between murder and manslaughter is that malice is essential in all degrees of murder, whereas it is not present in manslaughter. ភាពខុសគ្នាជាធំរវាងឃាតកម្ម និង មនុស្សឃាតដោយគ្មានគំនិតគ្រោងទុកជាមុនគឺនៅត្រង់ថា គំនិតព្យាបាទគឺជាធាតុសំខាន់នៅក្នុងគ្រប់កម្រិតទាំងអស់នៃ ឃាតកម្ម ព្រោះថាវាមិននៅក្នុងវត្តមាននៃមនុស្សឃាតដោយគ្មានគំនិតគ្រោងទុកនោះទេ។

Manslaughter is either voluntary or involuntary. មនុស្សឃាតដោយគ្មានគំនិតគ្រោងទុកអាចជាចេតនាផង បជាអចេតនាផង។

Voluntary Manslaughter. Voluntary manslaughter occurs when an intention to kill exists but through the violence of sudden passion, occasioned by some great provocation. មនុស្សឃាតដោយចេតនា មនុស្សឃាតដោយចេតនាកើតឡើងនៅពេលដែលចេតនាសម្លាប់កើតឡើង

ប៉ុន្តែតាមរយៈកំហឹងភ្លាម១ ដែលបណ្តាលដោយការបង្កហេតុអុជអាលជាធំមួយចំនួន។

The provocation must be such that a reasonable person might naturally be induced to commit the act. ការបង្កហេតុអុជអាលត្រូវតែកើតឡើងដូច្នេះ ដែលថាមនុស្សប្រកបដោយវិចារណញ្ញាណម្នាក់ ជាទូទៅអាចត្រូវបានគេញុះញុង់ឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើមួយ ។

For example, a husband comes home unexpectedly and finds his wife in the act of adultery. ឧទាហរណ៍ ដូចជាស្វាមីម្នាក់មកផ្ទះដោយឥតបានគិតទុក ហើយជួបនឹងប្រពន្ធរបស់ខ្លួនកំពុងប្រព្រឹត្តការផិតក្បត់ ។ He becomes enraged and in a fit of irresistible passion, kills the wife or the third person. គាត់ក៏ចាប់ផ្តើមខឹងយ៉ាងខ្លាំង ហើយដោយការផ្ទុះឡើងនូវកំហឹងភ្លាមៗមិនអាចទប់បាន ក៏សម្លាប់ប្រពន្ធ ឬបុរសទី៣ នោះទៅ ។

When voluntary manslaughter occurs, an intent to kill exists, but it is done in the heat of passion without malice. នៅពេលមនុស្សឃាតដោយចេតនាកើតឡើង ពេលនោះចេតនាសម្លាប់ក៏កើតមាន ប៉ុន្តែវា

ត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយកម្សលកំហឹងដោយគ្មានគំនិតព្យាបាទ ។

Involuntary Manslaughter. *Involuntary manslaughter* is the unintentional killing of another while in the commission of an unlawful act not amounting to a felony, or in the commission of a wanton or reckless act. **មនុស្សយាតដោយអចេតនា** មនុស្សឃាតដោយអចេតនា គឺជា ការសម្លាប់ជនណាម្នាក់ដោយឥតបំណង នៅពេលដែលក្នុងការប្រព្រឹត្តអំពើខុសច្បាប់ដែលមិនចាត់ជាបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ ឬ ក្នុងការប្រព្រឹត្តដោយព្រហើន ឬដោយព្រៃផ្ទៃទេ។

For example, the accidental killing of a pedestrian while speeding at a high speed along a thickly settled, residential street could be involuntary manslaughter. ឧទាហរណ៍ ការស្លាប់ដោយ គ្រោះថ្នាក់នៃអ្នកថ្មើរជើងម្នាក់ នៅពេលដែលបើកបរល្បឿនលឿននៅតាមបណ្ដោយផ្លូវតាមលំនៅស្ថានឯកជន ដែល ចង្អេតណែនតាន់តាប់ អាចជាមនុស្សឃាតដោយអចេតនា ។

23

Chapter 5 Burglary, Arson, Receipt of Stolen Goods, and Forgery ສາເສາຜ່ານຍອນຊາຍ ສາເຍຊາເສຼີສັເຍ ສາເສຊຸນສ່ານເອາເສຍູ ລິວສາແ້ສູວເບີອິສຜູາຍ

BURGLARY ការគាស់លបចូលលួច

Burglary under common law, is defined as the breaking and entering of a dwelling house of another in the nighttime, with intent to commit a felony. នៅច្បាប់កុម្មុនឡ ការគាស់លប ចូលលួចត្រូវបានកំណត់ជាការធ្វើសន្ធិច្ឆេទកម្ម (ការគាស់ទម្លុះចូល) ក្នុងផ្ទះអ្នកណាម្នាក់នៅពេលរាត្រី ដោយមានបំណង ប្រព្រឹត្តបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ ។

All of the following elements of the crime must be proved by the state to convict someone of the crime of common law burglary. គ្រប់ធាតុនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទាំងអស់ខាងក្រោមនេះ គួរតែត្រូវ បានបង្ហាញជាភស្តុតាងដោយរដ្ឋ ដើម្បីដាក់ទោសជនណាម្នាក់ អំពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៃការគាស់លបចូលលួចរបស់ ច្បាប់កុម្មនឡ ។

- 1 A breaking ការគាស់ទម្លះ
- 2 An entering ការចូល
- 3 A dwelling house of another លំនៅស្ថានរបស់អ្នកដទៃ
- 4 In the nighttime ក្នុងពេលរាត្រី
- 5 With the intent to commit a felony ដោយមានបំណងប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ

Breaking ការគាស់ទម្លះ

A breaking is the putting aside of the dwelling house, which is relied on as security against intrusion. *ការគាស់ទម្លុះ* គឺជាកាធ្វើឱ្យខូចខាតផ្នែកណាមួយនៃលំនៅស្ថាន ដែលត្រូវការសន្តិសុខមិនមែនការឈ្លាន

ពានទេ ។

It can consist of such activity as the opening of the door or window (whether locked or unlocked), the opening of a screen door or window, the opening of a shutter or blind, the digging under a sill, or even the climbing down a chimney. វាអាចមានសកម្មភាពដូចជាការបើកទ្វារ ឬបង្អួច (ថាតើទ្វារ ឬបង្អួចនោះ ចាក់សោ ឬក៏អត់) ការបើកផ្ទាំងទ្វារ ឬបង្អួច ការបើកបង្ហាបង្អួច ឬរនាំង ការជីកនៅ ក្រោមធរណី (គ្រោងទ្វារ ឬបង្អួច) ឬក៏ការចូលតាមបំពង់ផ្សែង។

At common law it was held not to be a breaking when a window was left partly open and a burglar raised it further to enter. Modern decisions, however, have held such an act to be a breaking. នៅច្បាបកុម្មុនឡ មិនត្រូវបានគេចាត់ទុកការគាស់ទម្លុះទេ នៅពេលដែលបង្អួចមួយត្រូវបានចំហផ្នែកខ្លះ ហើយចោរ ដែលលបចូលលួចគ្រាន់តែលើកបង្ហើបវាដើម្បីចូលតែប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែការវិនិច្ឆ័យតាមបែបទំនើបបានចាត់ ទុកថាទង្វើបែបនេះគឺជាការគាស់ទម្លុះ។

Entering ការចូល

To constitute a burglary, an entry must occur of some part of the body or of some instrument by which the felony is sought to be accomplished. ដើម្បីកើតបានជាការគាស់លបចូលលួច ការចូលត្រូវតែលេចឡើង នូវផ្នែកខ្លះនៃតូខ្លួន ឬផ្នែកខ្លះនៃឧបករណ៍ដែលបទល្មើសមួយអាចត្រូវបានរកឃើញថាបានកើត ឡើង។

The entry may consist of an arm, leg, head, or of the slightest part of the body such as a finger or foot. ការចូលអាចមានដៃ ជើង ក្បាល ឬក៏ផ្នែកតិចតួចបំផុតនៃតួខ្លួន ដូចជាម្រាមដៃ ឬជើង។

An interesting case arose when a person bored a hole with an auger up through the floor of a grain storage area that was part of a dwelling house, causing the grain to spill out of the hole into a sack placed below it. ករណ៏សំខាន់មួយបានកើតឡើងនៅពេលដែលមនុស្សម្នាក់បានចោះប្រហោង ដោយប្រើដែកខួង ដើម្បីទម្លុះបាតឃ្លាំងធញ្ណជាតិដែលជាផ្នែកមួយនៃលំនៅស្ថាន បណ្តាលឱ្យគ្រាប់ធញ្ឈជាតិកំពប់ចេញ ក្រៅតាមប្រហោងចូលទៅក្នុងថង់ដែលដាក់នៅពីក្រោមវា។

The court held that an entry occurred when the auger entered the storage area. តុលាការបាន ចាត់ទុកថា ការចូលកើតឡើងនៅពេលដែលដែកខ្លងបានចូលទៅក្នុងបាតឃ្លាំង។

Dwelling House of Another លំនៅស្ថានរបស់អ្នកដទៃ

A dwelling house is a house in which the occupier and his or her family usually reside and include all outbuildings within the curtilage, such as a garage or other outbuilding. លំនៅស្ថានគឺជាផ្ទះមួយដែលនៅក្នុងនោះអ្នកកាន់កាប់ និងគ្រួសាររបស់ខ្លួនតែងតែរស់នៅ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងដីសំណង់

ក្រៅផ្ទះទាំងអស់ដែលនៅក្នុងដីសំយ៉ាបផ្ទះ ដូចជាយានដ្ឋាន ឬរោងក្រៅផ្ទះផ្សេងៗទៀត ។

Curtilage means the enclosed space of ground and buildings immediately surrounding a dwelling house, sometimes enclosed by a fence or wall. *ដ៏សំយ៉ាបផ្ទះ* មានន័យថាជាលំហរបាំងដី

និងសំណង់អគារដែលព័ទ្ធ ជុំវិញលំនៅស្ថាន ពេលខ្លះដីនេះព័ទ្ធជុំវិញដោយរបង ឬជញ្ជាំង ។

The requirement that the dwelling house be of another refers to occupancy rather than ownership. តម្រូវការមួយដែលថាលំនៅស្ថានជារបស់អ្នកណាម្នាក់ គឹចង់និយាយទៅលើការកាន់កាប់ មិនមែននិយាយ

ទៅលើកម្មសិទ្ធិទេ ។

A landlord, for example, may be guilty of burglary for entering a house owned by him or her but rightfully occupied by tenants, if the other elements of burglary are present. ឧទាហរណ៍ ម្ចាស់ផ្ទះម្នាក់អាចមានទោសគាស់លបចូលលួចចំពោះការចូលផ្ទះដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែផ្ទះនោះត្រូវ បានកាន់កាប់ស្របច្បាប់ដោយភោគីនៅឡើយ ប្រសិនបើមានវត្តមានធាតុផ្សេងៗទៀតនៃការលបចូលលចកើតឡើង ។

Nighttime ពេលរាត្រី

In ancient times, *nighttime* was defined as that period between sunset and sunrise during which the face of a person could not be discerned by the light of day (not including moonlight). នៅសម័យបុរាណ ពេលរាត្រីត្រូវបានកំណត់ជាកំលុងពេលមួយចន្លោះរវាងព្រះអាទិត្យលិច និងព្រះអាទិត្យរះ ដែលក្នុងកំលុងពេលនោះ មុខយើងមិនអាចមើលឃើញគ្នាដោយពន្លឺព្រះអាទិត្យទេ (មិនរាប់បញ្ចូលពន្លឺព្រះចន្ទឡើយ) ។ In modern times, the word "nighttime" has been defined more precisely. នៅសម័យទំនើបពាក្យ "ពេលរាត្រី" ត្រូវបានកំណត់ច្បាស់ជាងនេះ ។ For example, one state statute reads: ឧទាហរណ៍ ច្បាប់របស់រដ្ឋមួយថែងថា ៖

If a crime is alleged to have been committed in the nighttime, nighttime shall be deemed the time between one hour after sunset on one day and one hour before sunrise on the next day; and the time of sunset and sunrise shall be ascertained according to mean time in the place where the crime was committed. ប្រសិនបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមួយត្រូវបានគេអះអាងថាបានប្រព្រឹត្តអំពើមួយនៅពេលវាត្រី នោះពេលវាត្រីនឹងត្រូវ បានចាត់ជាពេលមួយចន្លោះមុនថ្ងៃលិចមួយម៉ោង និងមុនថ្ងៃវះមួយម៉ោងនៅយប់បន្ទាប់ ហើយពេលថ្ងៃលិច និងថ្ងៃវះនឹងត្រូវបានធ្វើឱ្យដឹងជាប្រាកដឡើងដោយយោងទៅ តាមពេលវេលានៃពន្លឺព្រះអាទិត្យជាក់ស្តែងទៅ តាមកន្លែង ដែលបទល្មើសព្រហទណ្ឌមួយត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើង។

Intent to Commit a Felony បំណងប្រព្រឹត្តបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ

Under the common law definition of burglary, the breaking and entering must be done with the intent to commit a felony within the house. តាមនិយមន័យនៃការលបចូលលួចរបស់ច្បាប់ កុម្មនឡ ការធ្វើសន្ធិច្ឆេទកម្មត្រូវតែធ្វើឡើងដោយមានបំណងប្រព្រឹត្តបទល្មើសឧក្រិដ្ឋនៅក្នុងផ្ទះ ។

If the person breaking in intended merely to commit a misdemeanor, the crime would not be common law burglary. ប្រសិនបើមនុស្សម្នាក់បានគាស់ទម្លុះក្នុងបំណងគ្រាន់តែប្រព្រឹត្តបទល្មើសមជ្ឈិមតែ ម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ បទឧក្រិដ្ឋព្រហ្មទណ្ឌនេះនឹងមិនមែនជាបទល្មើសគាស់លបចូលលួចនោះទេ នៅច្បាប់កុម្មនឡ ។

In an interesting case that occurred in the 1860s a group of men, in the nighttime, broke into and entered a dwelling house of a person with the intent to cut off his ear. នៅក្នុងករណី សំខាន់មួយដែល បានកើតឡើងពេលរាត្រីមួយនៅកំលុងឆ្នាំ១៨៦០ ក្រុមមនុស្សមួយក្រុមបានធ្វើសន្ធិច្ឆេទកម្មលំនៅស្ថាន មួយរបស់ជនម្នាក់ ដោយមានបំណងកាត់ត្រច្បើករបស់គាត់ ។

The men were found not guilty of burglary, because the cutting off of an ear was not a felony at the time. បុរសនោះមិនត្រូវបានគេរកឃើញថាមានទោសអំពីបទល្មើសលបចូលលួចទេ ពីព្រោះការកាត់ ត្រចេ្យកមិនមែនជាបទល្មើសឧក្រិដ្ឋទេនៅពេលនេះ ។

It was merely a misdemeanor because one did not need an ear to protect oneself. វាគ្រាន់តែជា បទល្មើសមជ្ឈិមមួយ ពីព្រោះមនុស្សម្នាក់មិនត្រូវការត្រច្យេកដើម្បីការពារខ្លួនឡើយ ។

Today, in most states, the crime would be a felony. សព្វថ្ងៃនេះ នៅរដ្ឋភាគច្រើនបានចែងថា បទព្រហ្មទណ្ឌនោះ គឺជាបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ។

Statutory Burglary បទល្មើសលបចូលលួចដែលត្រូវបានកំណត់តាមច្បាប់

Many states have enacted statutes making it a criminal offense to do acts not included in the common law crime of burglary. នៅរដ្ឋជាច្រើនបានអនុម័តច្បាប់ជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ក្នុងការប្រព្រឹត្ត អំពើទាំងឡាយ ដែលមិនស្ថិតនៅក្នុងបទល្មើសលបចូលលូចរបស់ច្បាប់កុម្មនឡ ។

They include breaking and entering a building other than a dwelling house, and breaking and entering with the intent to commit a misdemeanor. បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលទាំង ការធ្វើសន្ធិច្ឆេទកម្មលើសំណង់ផ្សេង១ ក្រៅពីលំនៅស្ថាន និងការធ្វើសន្ធិច្ឆេទកម្មដោយមានបំណងប្រព្រឹត្តបទល្មើសមជ្ឈិម។

ARSON ការបង្កអត្តីភ័យ

The common law definition of *arson*, which is still followed in many states, is the willful and malicious burning of the dwelling house of another. និយមន័យនៃច្បាប់កុម្មុនឡស្តិ៍អំពីការបង្ក អគ្គីភ័យ ដែលត្រូវបានអនុវត្តនៅក្នុងរដ្ឋជាច្រើន គឺជាការដុតផ្ទះរបស់អ្នកណាម្នាក់ដោយឆន្ទ: និងមានគំនិតព្យាបាទ ។ Broken down into its elements, the common law crime consists of the following elements. ដោយបែងចែកជាធាតុផ្សំ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៃច្បាប់កុម្មនឡាមានធាតុផ្សំដូចខាងក្រោម ។

- 1 A burning ការដុត
- 2 Of a dwelling house នៃលំនៅស្ថាន
- 3 Of another របស់អ្នកដទៃ
- 4 With malice ដោយមានគំនិតព្យាបាទ

The mere scorching or blackening of the wood of a dwelling house is not enough to constitute arson. គ្រាន់តែការដុតកម្លោច ឬធ្វើឱ្យខ្មៅឈើផ្ទះ គឺមិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបង្កើតបទល្មើស បង្កអគ្គីភ័យទេ។

Some portion of the house must actually have been on fire so that the wood or other building material is charred to constitute the crime of arson. ផ្នែកខ្លះនៃផ្ទះត្រូវតែបានឆេះ ដូចដែល ឈើ ឬសម្ភារ:នៃអគារផ្សេង១ទៀតត្រូវបានខ្លោច ទើបបង្កើតបានជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌបង្កអគ្គីភ័យ ។

If someone attempts to commit the crime of arson but falls short of its commission, the crime of *attempted arson* is committed. ប្រសិនបើជនណាម្នាក់មានបំណងប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ បង្កអគ្គីភ័យ ប៉ុន្តែចាប់ផ្តើមប្រព្រឹត្តបានតែបន្តិច នោះគេចាត់ទុកថាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌបង្កអគ្គីភ័យដែលបានប៉ុនប៉ងទុក ជាមុន ។

This crime is also a punishable offense. បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនេះក៏ត្រូវបានដាក់ទារុណកម្មផងដែរ ។

Because the common law crime of arson was directed toward the protection of people rather than property, the burning of a building other than a dwelling house was not considered to be arson. ដោយហេតុតែបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៃការបង្កអគ្គីភ័យ ត្រូវបានសំដៅចំពោះការការការ មនុស្សមិនមែនទ្រព្យសម្បត្តិ ការដុតអគារមួយក្រៅពីការដុតលំនៅស្ថាន មិនត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាបទល្មើសបង្ក អគ្គីភ័យនោះទេ។

Arson and burglary were considered to be crimes against habitation under the common law. ការបង្កអគ្គីភ័យ និងការគាស់លបចូលលួចត្រូវបានគេចាត់ទុកជាបទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងនឹងប្រជាជន នៅ ក្រោមច្បាប់កុម្មនឡ ។

For this reason, their definitions include, among other elements, a dwelling house. ចំពោះហេតុផលនេះ ទាំងក្នុងចំណាមធាតុផ្សំផ្សេង១ទៀត និយមន័យរបស់វារាប់បញ្ចូលទាំងលំនៅស្ថានផង។

The dwelling house must have been occupied by someone other than the perpetrator of the crime, and the fire must have been set intentionally and not through negligence or by accident. លំនៅស្ថានត្រូវតែបានកាន់កាប់ដោយជនណាម្នាក់ក្រៅពីចារីនៃបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌនោះ ហើយភ្លើងត្រូវតែកើតឡើងដោយមានបំណង និងមិនតាមរយ:ការធ្វេសប្រហែស ឬដោយគ្រោះ ថ្នាក់ទេ។

Statutory Arson ការបង្កអគ្គីភ័យដែលត្រូវបានកំណត់តាមផ្លូវច្បាប់

Although most states have retained the common law definition of arson and still follow it, they have added, by statute, other forms of arson such as the burning of a building other than a dwelling house and the burning of one's own house to collect insurance. ទោះបីជារដ្ឋភាគច្រើននៅប្រកាន់ទុក និយមន័យនៃការបង្កអគ្គីភ័យទៅតាមច្បាប់កុម្មុនឡ និងនៅតែអនុវត្ត តាមក៏ដោយ តាមរយៈច្បាប់នេះ ពួកគេក៏បានបន្ថែមទម្រង់ផ្សេងៗនៃការបង្កអគ្គីភ័យដូចជាការដុតអគារក្រៅពី លំនៅស្ថាន និងការដុតផ្ទះខ្លួនឯងដើម្បីទទួលបាននូវការធានា ។

This act is referred to as *statutory arson* in contrast to common law arson. អំពើនេះគឺត្រូវបាន ចាត់ទុកជា *ការបង្កអគ្គីភ័យដែលត្រូវបានកំណត់តាមផ្លូវច្បាប់* ដែលខុសគ្នាទៅនឹងបទល្មើសបង្កអគ្គីភ័យ តាមច្បាប់កុម្មុនឡ ។

RECEIPT OF STOLEN GOODS ការទទួលផលចោរកម្ម

It is a crime to buy, receive, or aid in the concealment of stolen or embezzled property knowing it to have been stolen. វ៉ាគឺជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនិងការទិញ ទទួល ឬជួយលាក់ទ្រព្យដែលបានលួច ឬបន្លំដែលគេដឹងថាទ្រព្យ នោះចោរបានលួចរួចទៅហើយ។

This is the crime of *receiving stolen goods*. នេះគឺជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៃការទទួលផលចោរកម្ម។ To constitute the crime, the goods must have been stolen at the time they are received, the receiver must have knowledge that the goods were stolen, and the receiver must have felonious intent. ដើម្បីថែងច្បាប់បពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ របស់ទាំងឡាយត្រូវតែបានចោរលួចនៅពេលដែលរបស់ នោះ ត្រូវបានគេទទួលយក ចំណែកអ្នកទទួលត្រូវតែដឹងថារបស់នោះត្រូវបានចោរលួច ហើយអ្នកទទួលត្រូវតែមានបំណង ប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ។

One of the major issues in determining the guilt or innocence of people accused of the crime is whether or not they actually knew that the goods were stolen. បញ្ហាសំខាន់មួយ ក្នុងចំណាមបញ្ហាសំខាន់ទាំងឡាយនៅក្នុងការកំណត់ពិរុទ្ធភាព ឬភាពគ្មានទោសនៃជនទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានចោទ ប្រកាន់អំពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ថាតើជននោះពិតជាដឹង ឬមិនដឹងថារបស់នោះជារបស់ត្រូវបានចោរលួច ។

If they either knew or believed that the property was stolen at the time it came into their possession, or at any time while it was in their possession they ascertained that it was stolen property and undertook to deprive the owner of the rightful use of it, they may be convicted of the crime. ប្រសិនបើពួកគេបានដឹង ឬមួយក៏បានជឿថាទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវបានចោរលួច នៅពេលដែល ទ្រព្យនោះចូលមកក្នុងភោគ:របស់គេ ឬក៏នៅពេលណាក៏ដោយដែលវាស្ថិតនៅក្នុងភោគ:របស់ខ្លួន ពួកគេបានដឹងច្បាស់ ថាទ្រព្យនោះតួលមកក្នុងភោគ:របស់គេ ឬក៏នៅពេលណាក៏ដោយដែលវាស្ថិតនៅក្នុងភោគ:របស់ខ្លួន ពួកគេបានដឹងច្បាស់ ថាទ្រព្យនោះត្រូវបានចោរលួច និងត្រូវបានដកហូតពីម្ចាស់នូវការប្រើប្រាស់ស្របច្បាប់ ពួកគេអាចនឹងជាប់ពិរុទ្ធពីបទ- ស្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។

If they did not know that the goods were stolen, they cannot be found guilty. ប្រសិនបើពួកគេមិន បានដឹងថា ទំនិញត្រូវបានចោរលួចទេ ពួកគេក៏មិនអាចត្រូវបានរកឃើញនូវពិរុទ្ធភាពបានដែរ ។

Circumstances evidence (evidence of an indirect nature), such as paying an unreasonably low purchase price for goods, is often used to prove that the accused had knowledge that the goods were stolen. *ភស្តុតាងប្រយោល* (ភស្តុតាងមិនផ្ទាល់) ដូចជាការចំណាយទៅលើតម្លៃទិញរបស់ថោក មិនសមស្រប ជារឿយ១ គឺត្រូវបានគេប្រើដើម្បីបង្ហាញថា ជនជាប់ចោទដឹងថាទំនិញត្រូវបានចោរលួច ។

FORGERY ការក្លែងលិខិតស្នាម

Forgery is defined as the fraudulent making or altering of a writing whereby the rights of another might be prejudiced. *ការក្លែងលិខិតស្នាម* គឺត្រូវបានគេកំណត់ថាជាទង្វើ ឬការដូរដោយក្លែងបន្លំទៅលើ

សំណេរដែលថាសិទ្ធិរបស់ជនណាមួយអាចត្រូវបានគេធ្វើឱ្យខូចខាត ។

The subject matter of forgery must be a writing or document that has some legal efficacy (effectiveness) such as a deed, mortgage, will, promissory note, check, receipt, or other writing. កម្មវត្ថុនៃការក្លែងលិខិតស្នាមត្រូវតែជាសំណេរ ឬជាឯកសារដែលមានប្រសិទ្ធភាពស្របច្បាប់មួយចំនួន ដូចជា

លិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិ វត្ថុបញ្ចាំបំណុល លិខិតបណ្ដាំមតិកសាសន៍ ប័ណ្ណសន្យា សែក បង្កាន់ដៃ ឬសំណេរផ្សេងៗ។ The forgery of a testator's signature to a will that is invalid because of an improper number of witnesses would not be a forgery, because the will had no legal efficacy because of insufficient witnesses. (The term *testator* is the legal name for a male who makes a will.) ការក្លែងហត្ថលេខានៃម្ចាស់បណ្ដាំមតិកសាសន៍ទៅលើលិខិតបណ្ដាំមតិកសាសន៍ គឺគ្មានសុពលភាព ដោយសារតែចំនួនសាក្សិ៍មិនសមស្រប មិនមែនជាការក្លែងលិខិតស្នាមទេ ពីព្រោះលិខិតបណ្ដាំមតិកសាសន៍មិនមាន ប្រសិទ្ធភាពតាមផ្លូវច្បាប់ទេ បើមានសាក្សិ៍មិនគ្រប់គ្រាន់។ ពាក្យ *testator* គឺជាឈ្មោះតាមន័យច្បាប់សម្រាប់មនុស្ស ប្រសិដែលធ្វើលិខិតបណ្ដាំមតិកសាសន៍ ។

People can commit forgery by signing their own name if they fraudulently hold themselves out to be someone else of that same name, sign another's name with intent to defraud, or write something in, above another's existing signature. មនុស្សអាចប្រព្រឹត្តបទល្មើស ក្លែងលិខិតស្នាម ដោយការចុះហត្ថលេខាឈ្មោះរបស់ខ្លួន ប្រសិនបើពួកគេក្លែងខ្លួនគេទៅជាអ្នកផ្សេងទៀតដោយឈ្មោះដូចគ្នា ដោយចុះហត្ថលេខាឈ្មោះអ្នកផ្សេង ក្នុងបំណងក្លែងបន្លំ ឬសរសេរអ្វីមួយនៅក្នុង ឬពីលើហត្ថលេខាដែលមានរបស់អ្នកផ្សេង ។ It has also been held to be forgery to obtain someone's genuine signature by *fraud in esse contractus*—that is, fraud as to the essential nature of the contract—as when a person signs a promissory note thinking he or she is signing a receipt or other instrument. វាត្រូវបានគេ ចាត់ទុកថាជាការក្លែងលិខិតស្នាម ដើម្បីទទួលបានហត្ថលេខាមែនទែនរបស់ជនណាម្នាក់ ដោយការក្លែងលក្ខណៈពិសេស នៃកិច្ចសន្យា គឺថាការក្លែងដូចជាលក្ខណៈសំខាន់នៃកិច្ចសន្យា ព្រោះថានៅពេលដែលមនុស្សម្នាក់ចុះហត្ថលេខានៅលើ ប័ណ្ណសន្យា គិតថាខ្លួនឯងកំពុងចុះហត្ថលេខាលើបង្កាន់ដៃ ឬលើឧបករណ៍ផ្សេងទៀត ។

Fraudulent intent is necessary to commit forgery. បំណងក្លែងបន្លំចាំបាច់ត្រូវតែប្រព្រឹត្ត បទល្មើសក្លែងបន្លំ។

Thus, if someone is authorized to sign another's name, or reasonably believes that he or she has that authority, would not be the crime of forgery to sign the other's name. ដូច្នេះ ប្រសិនបើជន ម្នាក់ត្រូវបានគេបង្ខំឱ្យចុះហត្ថលេខាទៅលើឈ្មោះអ្នកដទៃ ឬក៏បង្ខំឱ្យជឿដោយមានហេតុផលថាគាត់ មានអំណាច នោះមិនមែនជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៃការក្លែងបន្លំចុះហត្ថលេខាទៅលើឈ្មោះអ្នកផ្សេងនោះទេ។

Uttering a forged negotiable instrument, such as a check or promissory note, is also a crime. ការផ្តល់លិខិតតុបករណ៍ពាណិជ្ជកម្មក្លែងក្លាយ ដូចជាសែក ប័ណ្ណសន្យា ក៏ជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌផងដែរ ។ Uttering means to offer a forged negotiable instrument to another person, knowing it to be forged and intending to defraud. ការផ្តល់លិខិតក្លែងក្លាយមានន័យថា ផ្តល់លិខិតុបករណ៍ពាណិជ្ជកម្មក្លែងបន្លំ ឱ្យទៅអ្នកណាម្នាក់ ដោយដឹងថាលិខិតនោះត្រូវបានគេក្លែងរួច ហើយខ្លួនមានបំណងឆបោកគេទៀត ។

Chapter 6 Crimes Against Morality and Drug Abuse ຊູເສີຊູສຮູເຮຼຮາວລ້ວຄັວແລະ ລົວສາທເຮິງຄູງຄະຮູ້ແຫຼງໂລ

ADULTERY AND FORNICATION ការជិតក្បត់ និងអនីតិសង្វាស

Adultery is the voluntary sexual intercourse by a married person with someone other than his or her spouse or by an unmarried person with a married person. *ការផិតក្បត់* គឺជាការសេពសន្ថវិះដោយចេតនា ដោយមនុស្សដែលបានរៀបការហើយ ជាមួយអ្នកណាម្នាក់ក្រៅពីសហព័ទ្ធរបស់ខ្លួន ឬដោយ មនុស្សមិនទាន់រៀបការជាមួយមនុស្សរៀបការហើយ ។

In addition to being a ground for divorce, it is a crime in many states. បន្ថែមទៅលើហេតុផលនៃ ការលែងលះ ការធិតក្បត់គឺជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមួយនៅក្នុងរដ្ឋជាច្រើន។

The statute of one state reads: ច្បាប់នៃរដ្ឋមួយចែងថា ៖

A married person who has sexual intercourse with a person not his spouse, or an unmarried person who has sexual intercourse with a married person shall be guilty of adultery and shall be punished by imprisonment in the state prison for not more than three years, or in jail for not more than two years, or by a fine of not more than \$500. មនុស្សរៀបការម្នាក់ដែលបានរួមសេពសន្ថរ: ជាមួយមនុស្សម្នាក់ទៀតដែលមិនមែនជាសហព័ទ្ធរបស់ខ្លួន ឬមនុស្សនៅលីវម្នាក់ ដែលបានរួមសេពសន្ថវ:ជាមួយមនុស្សរៀបការ គឺជាបទល្មើសនៃការធិតក្បត់ និងត្រូវបានដាក់ទារុណកម្ម ដោយការដាក់គុក ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់រដ្ឋមិនច្រើនជាងបីឆ្នាំ ឬនៅក្នុងគុកមិនច្រើនជាងពីរឆ្នាំ ឬដោយការពិន័យជាប្រាក់មិនច្រើនជាង៥០០ដុល្លារ ។

Fornication, which is sexual intercourse between two unmarried persons, is also a crime in many states. អនីតិសង្វាស ដែលជាការសេពសន្ថវៈរវាងមនុស្សមិនបានរៀបការពីរនាក់ គឺជាបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌនៅក្នុងរដ្ឋជាច្រើន ។

One state statute reads: ច្បាប់វបស់រដ្ឋចែងថា ៖

Whoever commits fornication shall be punished by imprisonment for not more than three months or by a fine of not more than thirty dollars. អ្នកណាក៏ដោយដែលរួមអនីតិសង្វាស គឺត្រូវបានគេដាក់ទារុណកម្មដោយការដាក់គុកមិនច្រើនជាងបីខែ ឬដោយប្រាក់ពិន័យមិនច្រើនជាង៣០ដុល្លារ ។

BIGAMY AND POLYGAMY បទទ្វេពន្ធភាព និងបទពហុពន្ធភាព

Bigamy is the state of a man who has two wives, or of a woman who has two husbands, living at the same time. បទទ្វេពន្ធភាព គឺជាភាពនៃបុរសដែលមានប្រពន្ធពីរ ឬក៏ជាភាពនៃស្ត្រីដែល មានប្តីពីររស់នៅក្នុងពេលជាមួយគ្នា។

Polygamy is the state of having several wives or husbands at the same time. All states in the United States consider bigamy and polygamy to be a criminal offense. បទពហុពន្ធភាព គឺជាភាពដែលមានប្រពន្ធ ឬប្តីច្រើននៅក្នុងពេលជាមួយគ្នា។ គ្រប់រដ្ឋទាំងអស់នៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិចចាត់ទុកបទទ្វេពន្ធភាព និង ពហុពន្ធភាពជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។

In addition, a marriage contracted while either party thereto has a former wife or husband is void and of no legal effect unless the former marriage is terminated by annulment, divorce, or death of the former spouse. ក្រៅពីនេះ អាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលបានចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ហើយ នៅខណះនោះគូភាគីណា មួយមានប្រពន្ធ ឬប្តិ៍មុនរួចទៅហើយ ត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈ ព្រមទាំងដោមគ្មានអនុភាពតាមផ្លូវច្បាប់ឡើយ ប្រសិន បើអាពាហ៍ពិពាហ៍មុនមិនបានកំណត់ថាជាមោឃៈ លែងលះ ឬស្លាប់ប្តី ឬប្រពន្ធមុន ។

In some states, if one of the parties entered the marriage in good faith without knowledge of the *impediment*—that is, the hindrence to the making of a contract (the fact that the other spouse is married)—the second marriage will become valid by death or divorce of the former spouse if the parties continue to live together in good faith on the part of one of them. នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ ប្រសិនបើភាគី ណាមួយក្នុងចំណោមភាគីទាំងឡាយជាប់ចំណងអាពាហ័ពិពាហ័សុចរិតដោយមិនបាន ដឹងពី*ឧបសគ្គ* ដែលជាការរារាំងបង្កើតកិច្ចសន្យា (ភាពពិតដែលថាសហព័ទ្ធផ្សេងទៀតបានរៀបការហើយ) នោះ អាពាហ៍ពិពាហ៍ទីពីរនឹងមានសុពលភាពដោយសារការស្លាប់ ឬការលែងលះប្តី ឬប្រពន្ធមុន ប្រសិនបើភាគីទាំងនោះបន្តរស់ នៅជាមួយគ្នាដោយសុចរិត ។

INCEST AND SODOMY ទាស់មុខស្ងន់ និងការសេពសន្ថវ:ខុសពីធម្មជាតិ

At common law, people could not marry the following relatives: នៅច្បាប់កុម្មុនឡ មនុស្សមិនអាច រៀបការជាមួយនឹងសាច់ញាតិខាងក្រោមនេះបានទេ ៖

Consanguinity ញាតិលោហិត	Affinity ញាតិពន្ធ
Mother or father	Stepmother or stepfather
ម្តាយ ឬឪពុក	ម្តាយចុង ឬឪពុកចុង
Grandmother or grandfather	Step-grandmother or step-grandfather
ជីដូន ឬជីតា	ជីដូនចុង ឬជីតាចុង
Daughter or son	Stepdaughter or stepson
កូនស្រី ឬកូនប្រុស	កូនចុងស្រី ឬកូនចុងប្រុស
Granddaughter or grandson	Step-granddaughter or step-grandson
ចៅស្រី ឬចៅប្រុស	ចៅចុងស្រី ឬចៅចុងប្រុស
Aunt or uncle	Mother-in-law or father-in-law
ម្តាយមីង ឬឪពុកមា	ម្តាយក្មេក ឬឪពុកក្មេក
Sister or brother	Grandmother-in-law or grandfather-in-law
បងប្អូនស្រី ឬបងប្អូនប្រុស	ជីដូនក្មេក ឬជីតាក្មេក
Niece or nephew	Daughter-in-law or son-in-law
ក្មួយស្រី ឬក្មួយប្រុស	Granddaughter-in-law or grandson-in-law កូនប្រសាស្ត្រី ឬកូនប្រសាប្រុស
	ចៅប្រសាស្រី ឬចៅប្រសាប្រុស

Today, many states no longer prohibit marriages between people who are related by affinity. With some variation, most states still prohibit marriages between people who are related by consanguinity. បច្ចុប្បន្ននេះ រដ្ឋជាច្រើនឈប់ហាមឃាត់អាពាហ័ពិពាហ័រវាងមនុស្សដែលជា សាច់ញាតិដោយញាតិពន្ធទេវតហើយ។ ជាមួយនឹងបម្រែបម្រួលមួយចំនួន រដ្ឋភាគច្រើននឹងនៅតែហាមឃាត់អាពាហ៍ ពិពាហ៍រវាងមនុស្សដែលជាសាច់ញាតិតាមរយៈញាតិលោហិតដដែល។

Sodomy is often referred to in state statutes as the "abominable and detestable crime against nature." The crime has been interpreted by the courts as referring to anal penetration and bestiality, the latter being carnal *copulation* (sexual intercourse) by a man or woman with a beast. ការសេពសន្ថវ:ខុសពីធម្មជាតិជារឿយ១សំដៅទៅលើច្បាប់រដ្ឋដូចជា "បទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌ ដែលគួរឱ្យស្អប់ខ្ពើមប្រឆាំងនឹងធម្មជាតិ" ។ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនេះត្រូវបានបកស្រាយដោយតុលាការ ព្រោះថាវាសំដៅទៅ លើការបញ្ចូលតាមរន្ធតូទ និងការសេពកាមនឹងសត្វធាតុ ការសេពកាមចុងក្រោយនេះគឺជាការសេពសន្ថវ: (ការរួម សង្ខាសគ្នា) ដែលធ្វើឡើងដោយមនុស្សប្រុស ឬស្រីជាមួយនឹងសត្វ។

MISCEGENATION AND ABORTION LAWS

ច្បាប់អំពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយអម្បរសាសន៍ផ្សេង និងបទល្មើសពន្លតកូន

At one time, many states prohibited marriages between people of different races which is called *miscegenation*. នៅសម័យមុន រដ្ឋជាច្រើនបានហាមឃាត់នូវអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងមនុស្ស ជាតិសាសន៍ផ្សេងគ្នា ដែលគេហៅថាច្បាប់ស្តីពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយអម្បរសាសន៍ផ្សេង។

Such marriages were often held to be illegal and void, and the parties thereto were punished. អាពាហ៍ពិពាហ៍បែបនេះជាភ្ញើយៗត្រូវបានគេប្រារព្ធឡើងដោយខុសច្បាប់ និងត្រូវបានមោឃភាព ហើយភាគី ទាំងឡាយត្រូវបានទទួលទណ្ឌកម្មបន្ថែមទៀត។

The U.S. Supreme Court has held miscegenation statutes to be against the law. តុលាការកំពូល សហរដ្ឋអាមេរិចបានចែងអំពីច្បាប់ស្តីពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយអម្បូរសាសន៍ផ្សេងថាប្រឆាំងនឹងច្បាប់ ។ They violate the equal protection clause and the due process clause of the Fourteenth Amendment of the U.S. Constitution. ពួកគេបំពានខការពារសមភាព និងខនីតិវិធីត្រឹមត្រូវនៃវិសោធនកម្ម

ទី១៤របស់រដ្ឋធម្មនុញ្ញសហរដ្ឋអាមេរិច។

In 1973 in Roe v. Wade, the U.S. Supreme Court held that laws prohibiting abortion (the act of stopping a pregnancy) were unconstitutional. The court said that during the first three months of pregnancy, a woman can have an abortion; the decision is up to her without interference by the state. នៅឆ្នាំ១៩៧៣ នៅ Roe v. Wade តុលាការកំពូលសហរដ្ឋអាមេរិចបានវិនិច្ឆ័យថា ច្បាប់ដែល ហាមឃាត់ការពន្លូតកូន (អំពើ នៃការបញ្ឈប់គភិ) គឺអធម្មនុញ្ញ។ តុលាការបាននិយាយថា ក្នុងកំលុងពេល៣ខែដំបូង នៃគភិ នារីអាចរំលូតកូនបាន ការសម្រេចចិត្តស្រេចតែលើនារីនោះ ដោយគ្មានការជ្រៀតជ្រែកពីរដ្ឋ។

States are allowed to pass laws to protect the mother's health during the second threemonths of pregnancy by making rules as to who can perform abortions and where they can be performed. រដ្ឋទាំងឡាយត្រូវបានគេអនុញ្ញាតឱ្យអនុម័តច្បាប់ដើម្បីការពារសុខភាពម្តាយ ក្នុងកំលុងពេលបីខែ បន្ទាប់នៃគភិដោយការធ្វើច្បាប់ សំដៅទៅលើអ្នកណាដែលអាចពន្លូតកូនបាន ហើយកន្លែងណាដែលពួកគេអាចទៅ ពន្លូតកូនបាន ។

State laws may prohibit abortions during the last three months of pregnancy, the court said, with exceptions to protect the life or health of the mother. តុលាការបាននិយាយថា ច្បាប់របស់ រដ្ឋអាចហាមឃាត់ការពន្លូតកូន ក្នុងកំលុងពេលក្រោយមានគភិរយៈពេលបីខែ ដោយមានករណីលើកលែងខ្លះដើម្បី ការពារជីវិត ឬសុខភាពរបស់ម្តាយ។

In 1989, the U.S. Supreme Court held, in Webster v. Reproductive Health Services, that states may ban public employees from performing abortions in public hospitals other than to save the life of the mother and that states may pass laws requiring doctors to determine through various tests whether a fetus at least 20 weeks old is viable. នៅក្នុងសេវ៉ាសុខភាពបន្តពូជ Webster v. ក្នុងឆ្នាំ១៩៨៩ តុលាការកំពូលអាមេរិចបានលើកឡើងថារដ្ឋទាំងឡាយអាចនឹងហាមនិយោជិត សាធារណៈពីការប្រព្រឹត្តការរំលូតកូន នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យសាធារណៈក្រៅពីរំដោះជីវិតម្តាយ និងលើកឡើងថារដ្ឋទាំង នោះអាចអនុម័តច្បាប់តម្រូវឱ្យវេជ្ជបណ្ឌិតកំណត់តាម រយៈការធ្វើតេស្តជាច្រើនថាតើគភិយ៉ាងហោចណាស់ក៏២០សប្តាហ៍ ដែរដែលអាចមានជីវិត ។

Many people believe that abortions should not be allowed except in the case of rape, incest, and when necessary to save the life of the mother. មនុស្សជាច្រើនគិតថា ការរំលូត កូនមិនតួរត្រូវបានអនុញ្ញាតទេ លើកលែងតែនៅក្នុងករណីការរំលោភ ទាស់មុខស្ងន់ និងនៅពេលចាំបាច់ដើម្បីរំដោះ ជីវិតម្នាយ។

They believe that an abortion takes the life of a human being and is not different from killing someone who is alive. Others believe that a pregnant woman should have the choice of having an abortion or not, without interference from the government. ពួកគេជឿថា ការរំលូតកូនគឺប្រហារជីវិតមនុស្ស ហើយវាមិនខុសពីអ្នកដែលនៅរស់ទេ។ អ្នកខ្លះទៀតគិតថា ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះគួរតែ មានជម្រើសនៃការពន្លតកូន ឬក៍មិនពន្លតកូន ដោយគ្មានការជ្រៀតជ្រែកពីរដ្ឋាភិបាល។

PORNOGRAPHY រូបភាពអាសអាភាស

Pornography, in general, refers to material or conduct that shows or describes some kind of sexual activity and is designed to make people become sexually aroused. The term that is more commonly used by courts and legislatures to describe pornography is obscenity. ជាទូទៅ រូបភាពអាសអាភាស សំដៅទៅលើសម្ភារ: ឬការប្រព្រឹត្តដែលបង្ហាញ ឬពិពណ៌នាប្រភេទណាមួយ នៃសកម្មភាពផ្លូវភេទ ហើយត្រូវបានគេកំណត់ថាធ្វើឱ្យមនុស្សរំជើបរំជួលផ្លូវភេទ។ ពាក្យដែលត្រូវបានប្រើយ៉ាង សាមញ្ញជាងនេះទៅទៀតដោយតុលាការ និងនីតិបញ្ហត្តិដើម្បីពិពណ៌នាអំពីរូបភាពអាសអាភាសគឺជាភាពអាសគ្រាម ។

The First and Fourteenth Amendments to the U.S. Constitution, which give to all Americans the right of free speech and free expression, do not protect obscenity. វិសោធនកម្មទី១ និងទី១៤របស់រដ្ឋធម្មនុញ្ញសហរដ្ឋអាមេរិចដែលផ្តល់ឱ្យជនជាតិអាមេរិចកាំង នូវសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការ

និយាយ និងក្នុងការបញ្ចេញមតិមិនរារាំងនឹងភាពអាសគ្រាមទេ ។

Each individual state may, under a U.S. Supreme Court decision, enact laws regulating obscenity. នៅក្រោមការវិនិច្ឆ័យតុលាការកំពូលសហរដ្ឋអាមេរិច រដ្ឋនីមួយៗអាចអនុម័តច្បាប់ដោយដាក់កម្រិតទៅ លើភាពអាសត្រាម។

The Court has set forth a three-part test to determine whether material is obscene, and all three parts of the test must be present for material to be obscene. តុលាការបានលើកឡើងថា តេស្តបីផ្នែកដើម្បី កំណត់ថាតើ សម្ភារៈវាអាសគ្រាមឬក៏អត់ ហើយគ្រប់ទាំងបីផ្នែករបស់តេស្តនោះត្រូវតែមានសម្ភារៈ អាសគ្រាម។

The three-part test follows. តេស្តបីផ្នែកមានដូចខាងក្រោម ។

- 1 An average person, applying modern community standards, would find that the work taken as a whole appeals to prurient interests. ជនពេញវ័យដែលដាក់ពាក្យសុំចូលស្តង់ដា សហគមន៍ទំនើប នឹងប្រទះឃើញថាការងារដែលទទួលធ្វើដូចជាការងារទាំងមូលលេចឡើងនូវកាមមុច្ឆារម្មណ៍។ *Prurient interests* mean a shameful or morbid interest in sex. Local, rather than national, standard may be used as a guide. កាមមុច្ឆារម្មណ៍មានន័យថាអារម្មណ៍ដែលពោរពេញ ទៅដោយភាពខ្មាសអេវ៉ន ឬស្អប់ខ្ពើមនៅក្នុងផ្លូវភេទ។ ស្តង់ដានៅតាមតំបន់ មិនមែនជាស្តង់ដាជាតិអាចត្រូវ បានប្រើដើម្បីនាំផ្លូវ។
- 2 The matter must show or describe sexual conduct in a way that is openly offensive. The sexual conduct that is not allowed to be shown or described must also be clearly defined by state law. This guideline exists so that people will know exactly what is considered to be obscene by the state. បញ្ហាត្រូវតែបង្ហាញ ឬពិពណ៌នា នូវការប្រព្រឹត្តផ្លូវភេទនៅក្នុងវិធីមួយដែលធ្វើឱ្យអាក់អន់ចិត្តដោយចំហ ។ ការប្រព្រឹត្តផ្លែវភេទនៅក្នុងវិធីមួយដែលធ្វើឱ្យអាក់អន់ចិត្តដោយចំហ ។ ការប្រព្រឹត្តផ្លែវភេទដែលមិន ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបង្ហាញ ឬពិពណ៌នាក៏ត្រូវតែកំណត់ឱ្យច្បាស់ដោយច្បាប់របស់រដ្ឋផងដែរ ។ គោលការណ៍ ណែនាំនេះកើតឡើង ដើម្បីឱ្យមនុស្សន៍ងដឹងយ៉ាងច្បាស់ពីអ្វីត្រូវបានគេតិតថាជាភាពអាសគ្រាមដែលកំណត់ឡើង ដោយរដ្ឋ ។
- 3 The work, taken as a whole, has no serious literary, artistic, political, or scientific value. ការងារដែលធ្វើឡើងដូចជាការងារទាំងមូល មិនមានតម្លៃជាអក្សរ ជាសិល្បៈ ជានយោបាយ ឬ ជាវិទ្យាសាស្រ្តទេ។

A dive-in theater showed a movie in which people were nude. The theater was located in such a position that the screen could be seen from two public streets and a nearby church parking lot. រោងកុននៅក្នុងឡានបានបញ្ចាំងនូវភាពយន្ត ដែលមានមនុស្សស្រាតននល ។ រោងកុន ដែលមានទីតាំងបែបនេះ ដែលអេក្រង់របស់វាត្រូវបានមើលឃើញពីផ្លូវសាធារណៈពីរ ហើយនៅជិតកន្លែងចតរថយន្ត របស់ព្រះវិហារកាតូលិច ។

A local *ordinance* (law passed by a city council) made it unlawful for a drive-in theater to show films containing nudity when the screen was visible from a public street or public place. បទបញ្ជាមូលដ្ឋាន (ច្បាប់ដែលអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាសាលាក្រុង) ចាត់ទុកទង្វើនោះមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ចំពោះរោងកុននៅក្នុងឡាន ដើម្បីដែលបញ្ចាំងនូវភាពយន្តដែលមានភាពស្រាតននល នៅពេលដែលគេអាចមើលឃើញ អេក្រង់នោះពីផ្លូវសាធារណ: ឬពីកន្លែងសាធារណ: ។

The theater was charged by the city with violating the ordinance. រោងកុននោះត្រូវបានពិន័យដោយ សាលាក្រុង ដោយហេតុបានបំពានទៅនឹងបទបញ្ជា ។

The U.S. Supreme Court held that the city ordinance was unconstitutional, because it was too broad. តុលាការកំពូលសហរដ្ឋអាមេរិចបានចាត់ទុកថាបទបញ្ជារបស់ក្រុងគឺអធម្មនុញ្ញ ពីព្រោះវាទូលាយពេក ។ It prevented drive-in theaters from showing movies containing any nudity at all, however innocent or educational. វាបានរារាំងរោងកុននៅក្នុងឡានពីការបញ្ចាំងកុនដែលមានភាពស្រាតននល ដែលទោះ ជាវាគ្មានទោស ឬមានការអប់រំក៏ដោយ ។ The court said, "clearly, all nudity cannot be deemed obscene even as to minors." តុលាការនិយាយថា "ជាការជាក់ច្បាស់ណាស់ ភាពននលគកទាំងអស់នោះមិនអាចត្រូវបានចាត់ទុកជាអាសគ្រាមទេ ទោះបី បញ្ចាំងឱ្យអនីតិជនមើលក៏ដោយ"។

DRUG ABUSE ការប្រើប្រាស់ថ្នាំញេន្រ

The abuse of *drugs* (chemical substances that have an effect on the body or mind) has been a major national concern since the 1960s. Both federal and state laws deal with drug abuse. ការប្រើប្រាស់ថ្នាំញៀន (សារធាតុគីមីដែលមានឥទ្ធិពលទៅលើខ្លួន ឬស្មារតី) គឺជាការព្រួយបារម្ភថ្នាក់ ជាតិដ៏ធំមួយ តាំងពីទសវត្ស ឆ្នាំ១៩៦០មកម្ល៉េះ ។ ទាំងច្បាប់សហព័ន្ធ និងទាំងច្បាប់រដ្ឋចាត់វិធានការចំពោះការប្រើប្រាស់ ថ្នាំញៀន ។

Federal Drug Abuse Laws ច្បាប់ប្រើប្រាស់ផ្ទាំញេវទ្ររបស់សហព័ន្ធ

In 1970, the federal government passed the Federal Controlled Substances Act in an effort to combat drug abuse in the United States. នៅឆ្នាំ១៩៧០ រដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធបានអនុម័តច្បាប់ត្រួតពិនិត្យ សារធាតុរបស់សហព័ន្ធ នៅក្នុងកិច្ចខំប្រឹងប្រែងប្រយុទ្ធនឹងការប្រើប្រាស់ថ្នាំញៀននៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិច ។

The act places strict controls on drugs. Under the act, five schedules, have been established. ច្បាប់ចាត់វិធានការតីងរឹងនៅលើថ្នាំញៀន ។ នៅក្រោមច្បាប់នេះ គម្រោងការណ៍ព្រាំត្រូវបានបង្កើតឡើង ។

Drugs are placed on one of five schedules, depending on their medical use, potential for abuse, and potential for dependence. ថ្នាំញ្ញេំវិជានដាក់ឱ្យនៅលើគម្រោងការណ៍មួយក្នុងចំណោមគម្រោង ការណ៍ទាំងប្រាំ ដោយអាស្រ័យទៅតាមសម្ភារ: ដែលប្រើប្រាស់សក្តានុពលចំពោះការប្រើប្រាស់ និងសក្តានុពលចំពោះ ឯករាជ្យភាព។

A drug that is included on any of the five schedules is called a *controlled substance*. ថ្នាំញ៉េន ដែលត្រូវបានរាប់បញ្ចូលនៅក្នុងគម្រោងការណ៍ទាំងប្រាំត្រូវបានហៅថាសារធាតុត្រូតពិនិត្យ ។

Drugs that are placed on schedule 1, such as heroin, are strictly controlled. ថ្នាំញៀនដែល ត្រូវបានគេដាក់ឱ្យនៅលើគម្រោងការណ៍ 1 ដូចជាថ្នាំហេរ៉ូអ៊ីន គឺត្រូវបានត្រួតពិនិត្យយ៉ាងតឹងរឹង។

They have little or no medical use, are usually addictive, and have a high potential for abuse. Drugs that are placed on schedule 5, such as codeine cough medicine, are not as strictly controlled. វាមានការប្រើប្រាស់ថ្នាំពេទ្យតិចតួច ឬក៏គ្មាន ជាធម្មតាញ្ញេន ហើយមានសក្តានុពលខ្ពស់ក្នុង ការប្រើប្រាស់។ ថ្នាំញេ្យនដែលត្រូវបានគេដាក់ឱ្យនៅក្នុងគម្រោងការណ៍ 5 ដូចជាថ្នាំក្អកកូដេអ៊ីន ដែលមិនត្រូវបានត្រួត ពិនិត្យតិ៍ងរឹងទេ។

The federal act imposes penalties on persons for illegal *drug trafficking*. This activity is the unauthorized manufacture or distribution of any controlled substance or the possession of such a substance with the intention of manufacturing or distributing it illegally. ច្បាប់របស់សហព័ន្ធ ដាក់ទោសទៅលើមនុស្សដែលរត់ពន្ធថ្នាំញ្ញេនខុសច្បាប់ ។ សកម្មភាពនេះគឺជាការផលិត ឬការចែកចោយដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីសារធាតុត្រួតពិនិត្យ ឬកម្មសិទ្ធិរបស់សារធាតុបែបនេះដោយមានបំណងផលិត ឬចែកចាយវាខុសច្បាប់ ។

The penalties are greater for the illegal trafficking of drugs on schedule 1 than they are for drugs on schedule 5. ការដាក់ទោសចំពោះការរត់ពន្ធថ្នាំនៅគម្រោងការណ៍ទី 1ធ្ងន់ជាងការរត់ពន្ធថ្នាំញៀននៅលើ គម្រោងការណ៍ទី 5 ។

The act imposes penalties of one year in jail and a fine of up to \$5,000 for illegal possession for one's own use of a controlled substance. ច្បាប់ដាក់ទោស១ឆ្នាំ ហើយទឹកប្រាក់ពិន័យ រហូតដល់៥០០០ដុល្លារ ចំពោះកម្មសិទ្ធិមិនស្របច្បាប់ទៅលើការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួននៃសារធាតុត្រួតពិនិត្យ ។

The Drug Enforcement Administration enforces the federal drug laws. It also strives to cut off the sources of supply of illegal drugs before they reach people who might use them. រដ្ឋបាលបង្គាប់ឱ្យប្រតិបត្តិទៅលើថ្នាំញ្យេន បង្ខំឱ្យប្រតិបត្តិច្បាប់ថ្នាំញេ្យនរបស់សហព័ន្ធ។ រដ្ឋបាលនោះក៏ខិតខំ ក្នុងការផ្តាច់ប្រភពផ្គត់ផ្គង់ថ្នាំញេ្យនុខសច្បាប់ មុនពេលវាមកដល់មនុស្សដែលអាចយកថ្នាំនោះប្រើ។

State Drug Abuse Laws ច្បាប់ប្រើប្រាស់ថ្នាំញៅនរបស់រដ្ឋ

Many states have adopted the Uniform Controlled Substances Act and have made it part of their state law. រដ្ឋជាច្រើនបានអនុម័តនូវច្បាប់សារធាតុត្រូតពិនិត្យឯកសណ្ឋាន និងចាត់ទុកវាជាផ្នែកមួយនៃច្បាប់ របស់រដ។

The uniform law is similar to the Federal Controlled Substances Act. It contains the same five schedules that are found in the federal act and provides a procedure for adding, removing, and transferring drugs from one schedule to another. ច្បាប់ឯកសណ្ឋានដូចគ្នានឹង ច្បាប់ត្រួតពិនិត្យសារធាតុរបស់សហព័ន្ធ។ វាមានគម្រោងការណ៍៥ដូចគ្នា ដែលគេប្រទះឃើញនៅក្នុងច្បាប់សហព័ន្ធ និង ផ្តល់នីតិវិធីបន្ថែមបន្ថយ និងផ្លាស់ប្តូរថ្នាំញៀនពីគម្រោងការណ៍មួយទៅគម្រោងការណ៍មួយទៀត។

It also contains controls that are similar to those found in the federal act. It does not, however, establish penalties for violation of the law. Instead, the act leaves it up to each state to set its own penalties. វាក៏មានការត្រួតពិនិត្យដែលដូចគ្នានឹងការត្រួតពិនិត្យដែលគេប្រទះឃើញនៅក្នុង ច្បាប់របស់សហព័ន្ធ។ ប៉ុន្តែវាមិនធ្វើឱ្យមានទោសចំពោះការបំពានច្បាប់។ ជំនួសឱ្យបញ្ហានេះ ច្បាប់ទុកវាឱ្យរដ្ឋបង្កើត នូវទោសផ្ទាល់១ខ្លួន។

Part II Terms Used in Law of Torts Chapter 7 Torts and Tortfeasors ສໍໝຸຍທະຊະຫຼາຍສະລິ ຄົອຫຼອງເຄື່ອສໍໜຸຍທະຊະຫຼາຍສະລິ

A tort, which means "wrong" in French (from the Latin "tortus" meaning twisted), is a wrong against an individual, as opposed to a crime, which is a wrong against the public at large. កំហុសរដ្ឋប្បវេណិ៍ដែលមានន័យថា "ខុស" ជាភាសាបារាំង (ចេញពីពាក្យឡាតាំង "tortus" មានន័យថាបង្ខំ) គឺ ជាកំហុសដែលប្រឆាំងទៅនឹងបុគ្គលវាផ្ទុយគ្នាពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលមានន័យថាកំហុសប្រឆាំងទៅនឹងសាធារណជន ។ A tort action is a civil suit brought by the injured party to recover money damages to compensate him or her for losses caused by the tortuous act of the tortfeasor (the one who commits). បណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណិ៍គឺជាបណ្ដឹងស៊ីវិលដែលនាំមកដោយភាគីរងគ្រោះ ដើម្បីទទួលបានមកវិញនូវសំណងជំងឺ

ដែលប្រព្រឹត្ត) ។

It differs from a criminal action, which is brought by the state to punish the defendant for the wrongdoing. វាខុសគ្នាពីអំពើព្រហ្មទណ្ឌ ដែលត្រូវបានប្តឹងដោយរដ្ឋ ដើម្បីដាក់ទណ្ឌកម្មជនជាប់ចោទចំពោះទង្វើ ខុសឆ្គង។

In some situations, such as in the case of assault and battery, the wrong is both a tort and a crime. នៅក្នុងស្ថានភាពខ្លះ ដូចជានៅក្នុងករណីនៃការបង្ករបួសស្នាម កំហុសគឺជាបទល្មើសរដ្ឋប្បវេណីផង និងបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌផង។

In such a case, the state can bring a separate tort action against the defendant for the same occurrence. នៅក្នុងករណីបែបនេះ រដ្ឋអាចនាំមកនូវបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីដាច់ពីគ្នាប្ដឹងទៅនឹងចុងចោទ ចំពោះការកើតឡើង ដូចគ្នា។

In comparing a tort with a breach of contract, a tort is a breach of duty imposed by law, whereas a breach of contract is a breach of duty imposed by agreement of the parties. បើប្រៀបធៀបកំហុសរដ្ឋប្បវេណ៌ទៅនឹងការល្មើសកិច្ចសន្យា កំហុសរដ្ឋប្បវេណ៌គឺជាការល្មើសនឹងកាតព្វកិច្ចដែលអនុវត្ត ដោយច្បាប់ ចំណែកឯការល្មើសកិច្ចសន្យាគឺជាការល្មើសនឹងកាតព្វកិច្ចដែលអនុវត្តដោយភាគីព្រមព្រៀងគ្នា ។

ELEMENTS OF A TORT ACTION ធាតុផ្សំនៃបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី

Although each tort has its own particular elements that must be alleged and proved by the plaintiff to win a case, four basic elements are common to all torts. ទោះបីជាកំហុស រដ្ឋប្បវេណិ៍នីមួយៗ មានធាតុផ្សំពិសេសផ្ទាល់ខ្លួនដែលត្រូវតែបានគេអះអាង និងផ្តល់ជាភស្តុតាងដោយដើមចោទដើម្បី យកឈ្នះរឿងក្តីក៏ដោយ ក៏ធាតុផ្សំជាមូលដ្ឋានទាំងបួនគឺទូទៅសម្រាប់កំហុសរដ្ឋប្បវេណិទាំងអស់ ។ In general, the plaintiff must allege and prove all of the following. ជាទូទៅ ដើមចោទត្រូវតែចោទ ប្រកាន់ និងផ្តល់ជាភស្តុតាងដូចខាងក្រោមនេះទាំងអស់ ។

- The existence of a duty owed to the plaintiff by the defendant អត្ថិភាពនៃកាតព្វកិច្ច ដែលត្រូវបំពេញដោយចុងចោទឱ្យទៅដើមចោទ
- 2. A violation of that duty ការរំលោភបំពានកាតព្វកិច្ចនោះ
- A showing that the violation was the cause of the plaintiff's injuries ការបង្ហាញ ដែលថា ការរំលោភបំពានគឺជាមូលហេតុនៃការធ្វើឱ្យរងគ្រោះដល់ដើមចោទ
- 4. Damages ព្យសនកម្ម

Several years ago, an intoxicated person tipped over while paddling a canoe on a lake. The proprietor of a boathouse watched on shore while the person yelled for help and finally drowned. ជាច្រើនឆ្នាំកន្លងទៅ មានមនុស្សស្រវឹងម្នាក់បានដួលនៅពេលកំពុងចែវទូកនៅក្នុងបឹង។ ម្ចាស់ទូក ឈរមើលពីឆ្នេរ នៅពេលដែលជននោះស្រែកបង្កូកហៅឱ្យគេជួយ ហើយទីបំផុតក៏លង់ទឹកស្លាប់ទៅ។

The proprietor was sued by the decedent's estate for negligence (a tort to be discussed later) for not attempting to rescue the drowning person. The court held in favor of the boathouse proprietor, saying that he owed no duty to go to the rescue of the person who was drowning. តាមរយ:ទ្រព្យរបស់ មរណជន ម្ចាស់ទូកត្រូវគេបានប្តឹងចំពោះការធ្វេសប្រហែស (កំហុសរដ្ឋប្បវេណី ដែលនឹងសិក្សានៅជំពូកបន្ទាប់) ក្នុងការមិនមានបំណងជួយសង្គ្រោះជនដែលកំពុងលង់ទឹក។ តុលាការបានវិនិច្ឆ័យគាំទ្រ ម្ចាស់ទូក ដោយនិយាយថាម្ចាស់ទូកគ្មានភារកិច្ចជួយសង្គ្រោះជនដែលកំពុងលង់ទឹកនោះទេ។

The rule that people are not legally bound to help others who are in trouble has been modified somewhat in recent years. ច្បាប់ដែលថាមនុស្សមិនត្រូវបានបង្ខំតាមផ្លូវច្បាប់ឱ្យជួយ អ្នកដទៃដែលកំពុងមាន បញ្ហាត្រូវបានកែប្រែខ្លះ១នៅពេលថ្មី១នេះ ។

For example, the janitor of a building was held to be negligent when he failed to turn off the electricity to an elevator when told that a child had climbed through the opening in the elevator car's roof. ឧទាហរណ៍ អ្នកយាមអគារត្រូវបានគេវិនិច្ឆ័យថាមានការធ្វេសប្រហែស នៅពេលគាត់មិនបាន បិទចរន្តអគ្គិសនីនៅជណ្តើរយន្ត នៅពេលដែលគាត់ត្រូវបានគេប្រាប់ថា កុមារម្នាក់បានឡើងតាមប្រឡោះចំហចូលទៅក្នុង ដំបូលជណ្តើរយន្ត ។

The child was killed when the elevator was set in motion by an unsuspecting person. In that case, the court held that the janitor owed a duty to go to the aid of the child by shutting off the electricity. កុមារនោះបានស្លាប់ នៅពេលដែលជណ្ណើរយន្តត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការដោយជន ផ្សេងទេត្រាដែលមិនបានដឹងរឿងអ្វីទាំងអស់។ នៅក្នុងករណីនេះ តុលាការបានវិនិឆ្ល័យថាអ្នកយាមអគារជាប់ភារកិច្ចទៅជួយ កុមារ តាមរយ:ការបិទចរន្តអគ្គិសនី។

Although in most cases people are not legally bound to help others, if they do so and are negligent, they will be liable for any injuries they cause. ទោះបីជានៅក្នុងរឿងក្តីភាគច្រើន មនុស្ស ទាំងឡាយមិនត្រូវបានបង្ខំតាមផ្លូវច្បាប់ឱ្យជួយអ្នកដទៃក៏ដោយ ប្រសិនបើពួកគេធ្វើដូច្នេះ ហើយធ្វេសប្រហែសទ្យេត ពួកគេនឹងទទួលខុសត្រូវចំពោះរបួសស្នាម ដែលពួកគេបង្កឡើងនោះដែរ ។ For this reason, people in the medical field would refuse sometimes to assist injuried people at accident scenes or in other emergencies. ចំពោះហេតុផលនេះ ពេលខ្លះមនុស្សដែលនៅក្នុងផ្នែក ពេទ្យនឹងបដិសេធមិនជួយជនរងរងគ្រោះនៅកន្លែងគ្រោះថ្នាក់ ឬនៅកន្លែងសង្គ្រោះបន្ទាន់ផ្សេងទៀតទេ។

States have passed laws, known as good samaritan statutes, to alleviate this problem. រដ្ឋទាំង ទ្បាយបានអនុម័តច្បាប់ ដែលគេហៅថាច្បាប់ស្តីពីជនជួយសង្គ្រោះមិនយកប្រយោជន៍ ដើម្បីជួយសម្រាលបញ្ហានេះ ។ *Good samaritan statues* provide that physicians, nurses, and certain other medical personnel will not be liable negligent acts that occur when they voluntarily, without a fee, render emergency care or treatment outside of the ordinary course of their practice. ច្បាប់ស្តីពីជនជួយសង្គ្រោះមិនយកប្រយោជន៍ ផ្តល់ឱ្យគ្រូពេទ្យ ឆ្លប និងបុគ្គលិកពេទ្យផ្សេងទៀតមួយចំនួននឹងមិនទទួល ខុសត្រូវចំពោះអំពើធ្វេសប្រហែស ដែលកើតឡើងនៅពេលដែលពួកគេស្ម័គ្រចិត្តដោយឥតយកកម្រៃ ជួយថែទាំ ឬព្យាបាល ជាបន្ទាន់នៅក្រៅពីពេលព្យាបាលជាធម្មតារបស់គេ។

IMPUTED LIABILITY ការទទួលខុសត្រូវដែលត្រូវបានគេទម្លាក់ទោសលើ

In some situations, one person may be held responsible for the torts that are committed by another person, which is known as *imputed liability*. នៅក្នុងស្ថានភាពខ្លះ ជនម្នាក់អាចត្រូវបានគេឱ្យ ទទួលខុសត្រូវចំពោះកំហុសរដ្ឋប្បវេណីដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយជនម្នាក់ទៀត ដែលគេហៅថាការទទួលខុសត្រូវ ដែលត្រូវបានគេទម្លាក់ទោសលើ ។

It happens most frequently when an employee commits a tort while working for an employer. វាកើតឡើងជាញឹកញួយបំផុត នៅពេលដែលនិយោជិតម្នាក់ប្រព្រឹត្តកំហុសរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងខណៈពេល ធ្វើការឱ្យនិយោជក។

Under the doctrine of respondeat superior, masters (employers) are responsible for the torts of their servants (employees) that are committed within the scope of employment. នៅក្រោមទ្រឹស្តីចៅហ្វាយទទួលខុសត្រូវលើកូនចៅរបស់ខ្លួនចៅហ្វាយ (និយោជក) ទទួលខុសត្រូវចំពោះកំហុសរដ្ឋប្ប-

វេណីរបស់អ្នកបម្រើរបស់ខ្លួន (និយោជិត) ដែលត្រូវបានគេឱ្យប្រព្រឹត្តនៅក្នុងពេលធ្វើការងារ ។ Similarly, principals (people who authorize others to act for them) are responsible for the torts committed by their agents (people authorized to act) while acting within the scope of authority. ដូចគ្នានេះដែរ ចៅហ្វាយ (ជនដែលបញ្ហាអ្នកផ្សេងឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើសម្រាប់ពួកខ្លួន) ត្រូវទទួលខុសត្រូវ ចំពោះកំហុសរដ្ឋប្បវេណី ដែលធ្វើឡើងដោយភ្នាក់ងាររបស់ខ្លួន (អ្នកដែលត្រូវបានគេបញ្ហាឱ្យធ្វើអំពើ) នៅខណ:ដែល ធ្វើសកម្មភាពពេលខ្លួនបញ្ហា។

Similarly, a partner may be held liable for torts committed by another partner while acting in the ordinary course of the partnership. ដូចគ្នានេះដែរ ដៃគូអាចត្រូវបានគេវិនិច្ឆ័យថាទទួលខុសត្រូវចំពោះ កំហុសរដ្ឋប្បវេណី ដែលប្រព្រឹត្តដោយដៃគូផ្សេងទៀត នៅខណៈដែលខ្លួនធ្វើអំពើដែរក្នុងពេលដៃគូប្រព្រឹត្ត ។

LIABILITY OF MINORS ការទទួលខុសត្រូវរបស់អនីតិជន

Minor children (those under the age of eighteen) are liable for their torts just the same as adults. It is usually impossible to collect court judgments from them, however, because in most cases they have no money. កុមារដែលជាអនីតិជន (អ្នកដែលនៅក្រោមអាយុ១៨ឆ្នាំ) ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះកំហុស រដ្ឋប្បវេណី ដូចគ្នានឹងនីតិជនដែរ ។ ប៉ុន្តែ ជាធម្មតា វាមិនអាចទទួលបានពីការវិនិច្ឆ័យរបស់តុលាការអំពីកំហុសទាំងនោះទេ ពីព្រោះនៅក្នុងរឿងក្តីភាគច្រើន ពួកគេមិនមានលុយឡើយ ។ Under the common law, parents were not responsible for the torts of their minor children unless the act was committed in the parent's presence, or while the minor was acting as the agent or servant of the parent. នៅក្រោមច្បាប់កុម្មុនឡ ឪពុកម្តាយមិនត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះកំហុសរដ្ឋប្បវេណីរបស់ អនីតិជនទេ លើកលែងតែអំពើនោះត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងវត្តមានឪពុកម្តាយរបស់គេ ឬនៅខណៈដែលអនីតិជន ធ្វើ សកម្មភាពជាភ្នាក់ងារ ឬអ្នកបម្រើឱ្យឪពុកម្តាយ។

Some states have modified this rule by enacting statutes making parents liable up to a limited amount of money the willful torts committed by their minor children. រដ្ឋខ្លះបានកែប្រែច្បាប់នេះដោយ ការអនុម័តច្បាប់ទាំងឡាយដែលធ្វើឱ្យឪពុកម្តាយទទួលខុសត្រូវរហូតដល់បរិមាណទឹកប្រាក់កំណត់មួយ ចំពោះកំហុស រដ្ឋប្បវេណីដោយចេតនាត្រូវ បានប្រព្រឹត្តដោយកូនដែលជាអនីតិជនរបស់ខ្លួន។

IMMUNITY FORM TORT LABILITY

អភ័យឯកសិទ្ធិឱ្យរួចផុតការទទួលខុសត្រូវផ្នែកកំហុសរដ្ឋប្បវេណី

In the past, charitable and governmental institutions could not be sued, some exceptions, for their wrongdoing. ពីមុន ចំពោះករណ៏លើកលែងមួយចំនួន ស្ថាប័នសប្បុរសធម៌ និងរដ្ឋាភិបាលមិនអាចត្រូវ បានគេប្តឹងទេ ចំពោះការប្រព្រឹត្តខុសឆ្គងរបស់ខ្លួន។

Charitable Immunity អភ័យឯកសិទ្ធិជួយសង្គ្រោះមិនយកប្រយោជន៍

Until recently, charitable institutions such as hospitals and churches were *immune* – that is, exempt, from tort liability. រហូតមកដល់ពេលថ្មី១នេះ ស្ថាប័នសប្បុរសធម៌ ដូចជាមន្ទីរពេទ្យ និងព្រះវិហារ

កាតូលិច មានអភ័យឯកសិទ្ធិ គឹថាឱ្យរួចផុតពីកាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវ ។

They could not be sued in tort for the wrongdoings of their agents or employees, which occurred in the course of the charitable activity. ពួកគេមិនអាចត្រូវបានគេប្តិ៍ងនៅក្នុងកំហុសរដ្ឋប្បវេណិ៍ទេ ចំពោះការ

ខុសឆ្គងនៃភ្នាក់ងាររបស់គេ ឬនៃនិយោជករបស់គេ ដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងពេលធ្វើសកម្មភាពសប្បុរស ធម៌ឡើយ ។ This regulation was known as the doctrine of charitable immunity. By the year 1969, most states in the United States had abolished the doctrine of charitable immunity. បទបញ្ជានេះត្រូវបានគេហៅថាជា ទ្រឹស្តីនៃអភ័យឯកសិទ្ធិជួយសង្គ្រោះមិនយកប្រយោជន៍។ រហូតមកដល់ឆ្នាំ១៩៦៩

រដ្ឋភាគច្រើននៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិចបានលុបចោលទ្រឹស្តិ៍នេះ ។

To illustrate, in 1969, the Massachusetts Supreme Judicial Court (the highest court in that state) declared that it would abolish the doctrine in the next case involving that issue unless the legislature acted on the matter. ដើម្បីបង្ហាញច្បាស់ នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៦៩ តុលាការយុត្តិធម៌កំពូលនៅ រដ្ឋម៉ាសាជូសេត (តុលាការខ្ពស់ជាងគេបំផុត នៅក្នុងរដ្ឋនោះ) បានប្រកាសថា វាត្រូវនិរាករនូវទ្រឹស្តីនេះក្នុងរឿង ក្តីបន្ទាប់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានោះ ប្រសិនបើអង្គនីតិបញ្ហត្តិមិនបានអនុម័តនៅលើបញ្ហានោះ ។

This decision caused the Massachusetts legislature to pass a statute in 1971 abolishing the doctrine of charitable immunity in cases arising from a charity's commercial activity and setting a limit of \$20,000, which may be recovered from a charity for tort arising out of charitable activity. mitil និឆ្ល័យនេះ បណ្តាលឱ្យអង្គនីតិបញ្ហត្តិនៅរដ្ឋម៉ាសាជូសេត អនុម័តច្បាប់នៅឆ្នាំ១៩៧១ ដោយធ្វើឱ្យនិវាករនូវទ្រឹស្តីអភ័យ ឯកសិទ្ធិជួយសង្គ្រោះមិនយកប្រយោជន៍ នៅក្នុងរឿងក្តីដែលកើតឡើងពីសកម្មភាព ពាណិជ្ជកម្មសប្បុរសធម៌ និងការដាក់កម្រិតជាទឹកប្រាក់ចំនួន២០០០០ដុល្លារ ដែលអាចត្រូវបានមកវិញពីសប្បុរសធម៌ ចំពោះកំហុសរដ្ឋប្បវេណីដែលកើតឡើងពីសកម្មភាព សប្បរសធម៌នោះ ។

Sovereign Immunity អភ័យឯកសិទ្ធិរដ្ឋ

The doctrine of sovereign immunity, which makes a government body immune from tort liability unless the government agrees to be held liable, stems from the old common law rule that "the king can do no wrong." ទ្រឹស្តីអភ័យឯកសិទ្ធិរដ្ឋ ដែលធ្វើឱ្យអង្គការរដ្ឋាភិបាលមានអភ័យ ឯកសិទ្ធិពីការទទួលខុសត្រូវកំហុសរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើរដ្ឋាភិបាលមិនយល់ព្រមឱ្យគេវិនិច្ឆ័យទទួលខុសត្រូវ ដែលមាន ប្រភពមកពីច្បាប់កុម្មុនឡាចាស់ដែលថា "ព្រះមហាក្សត្រមិនអាចមានកំហុសទេ" ។

For hundreds of years, under this doctrine, individuals could not sue the federal, state, or local government for their tort unless a statute allowed a suit for that particular wrong. This doctrine has also been modified by statute in many states in recent years. អស់រយ:ពេលជាច្រើនរយឆ្នាំកន្លងមក នៅក្រោមទ្រឹស្តីនេះ បុគ្គលទាំងឡាយមិនអាចប្តឹងសហព័ន្ធ រដ្ឋ ឬរដ្ឋាភិបាលតាមតំបន់ចំពោះកំហុសរដ្ឋប្បវេណីទេ លើក លែងតែច្បាបអនុញ្ញាតឱ្យប្តឹងចំពោះកំហុសណាមួយ។ ទ្រឹស្តីនេះក៏ត្រូវបានកែប្រែដោយច្បាប់នៅក្នុងរដ្ឋជាច្រើន នាពេល ប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មី១នេះ ។

To illustrate, in 1977, the Massachusetts Supreme Judicial Court held that it would abolish the doctrine of sovereign immunity in the next case it heard involving that issue if the state's legislature did not act to change it. ដើម្បីបង្ហាញឱ្យច្បាស់ នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ តុលាការកំពូល នឹងត្រូវលុបចោលនូវទ្រឹស្តិ៍អភ័យឯកសិទ្ធិរដ្ឋ របស់រដម៉ាសាជួសេតបានវិនិច្ឆ័យថា នៅក្នុងរឿងក្តីក្រោយៗដែលវា ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាទ្រឹស្តី អភ័យឯកសិទ្ធិរដ្ឋនោះ ប្រសិនបើអង្គនីតិបញ្ញត្តិរបស់រដ្ឋមិនបានធ្វើការផ្លាស់ប្តូរវាទេ ។ This decision caused the legislature to pass the Massachusetts Tort Claims Act in 1978. ការវិនិច្ឆ័យនេះ បណ្តាលឱ្យអង្គនីតិបញ្ញត្តិអនុម័តច្បាប់តវ៉ាវឿងក្តីរដ្ឋឬវេណីនៅរដ្ឋម៉ាសាជួសេត ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៨ ។ Under that act, public employers (state and local governmental agencies) are, liable for personal injury, property damage, or death caused by the negligent or wrongful act or omission of any public employee while acting within the scope of employment up to \$100,000. នៅក្រោមច្បាប់នោះ និយោជកសាធារណៈ (ទីភ្នាក់ងាររដាភិបាលតាមតំបន់ និងទីភ្នាក់ងាររបស់រដ) ទទួលខុសត្រូវចំពោះការធ្វើឱ្យរបួស ព្យសនកម្មនៃទ្រព្យសម្បត្តិ និងការស្លាប់ដែលបណ្តាលមកពីអំពើធ្វេសប្រហែស ឬកំហុសឆ្គង ឬការធ្វេសប្រហែសរបស់និយោជិតសាធារណៈម្នាក់១ នៅខណៈដែលធ្វើសកម្មភាពក្នុងពេលបំពេញការងារ រហូតដល់ទឹកប្រាក់១០០០០០ដលារ ។

In addition, the public employee whose negligent or wrongful act or omission caused the claim cannot be sued if the act occurred while he or she was acting within the scope of employment and if it was not an intentional tort. លើសពីនេះ និយោជិតសាធារណៈដែលទង្វើធ្វេស ប្រហែស ឬខុសឆ្គង ឬការខកខានរបស់ខ្លួនបានបណ្តាលឱ្យមានការទាមទារនោះ មិនអាចត្រូវបានគេឱ្យប្តឹងទេ ប្រសិនបើ ទង្វើនោះកើតឡើងនៅខណៈពេល ដែលគាត់ប្រព្រឹត្តនៅក្នុងពេលបំពេញការងារ ហើយប្រសិនបើវាមិនមែនជាកំហុស រដ្ឋប្បវេណីដោយចេតនាទេ។

Before suit may be brought under the act, a claim must be presented in writing, within two years after a cause of action arose, to the executive officer of the public employee involved. មុនពេលបណ្ដឹងមួយអាចត្រូវបានគេប្ដឹងនៅក្រោមអំពើនោះ ការទាមទារត្រូវបានបង្ហាញជាសំណេរ ក្នុងរយ: ពេលពីរឆ្នាំបន្ទាប់ពី សំអាងនៃបណ្ដឹងមួយបានកើតឡើង ចំពោះមន្ដ្រីប្រតិបត្ដិរបស់និយោជិតសាធារណៈដែលពាក់ព័ន្ធ ។ The public employer has six months in which to either pay the claim, deny it, refer it to arbitration, or reach a settlement. និយោជកសាធារណៈមានរយៈពេល៦ខែ ដែលនៅក្នុងនោះត្រូវបង់ថ្លៃបណ្ដឹង បដិសេធបណ្ដឹង យកវ៉ាទៅឱ្យអាជ្ញាកណ្ដាល ឬក៏ត្រូវផ្សះផ្សារ ។

Only then may suit be brought against the public employer, and it must be brought within three years after the cause of action arose. ប៉ុន្តែ បន្ទាប់មកបណ្តឹងអាចត្រូវបានគេប្តិ៍ងប្រឆាំងទៅនឹង និយោជកសាធារណៈ ហើយវាត្រូវតែប្តឹងក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីសំអាងនៃបណ្តឹងកើតឡើង ។

JOINT TORTFEASORS អ្នកប្រព្រឹត្តកំហុសរដ្ឋប្បវេណ៏រួមគ្នា

If more than one person participates in the commission of a tort, they are called joint tortfeasors. ប្រសិនបើមនុស្សលើសពីម្នាក់ចូលរួមប្រព្រឹត្តកំហុសរដ្ឋប្បវេណី គេហៅថាអ្នកប្រព្រឹត្តកំហុសរដ្ឋប្បវេណីរួមគ្នា។

They may be held either jointly or severally liable for their wrongdoings. វ៉ាអាចត្រូវបាន គេវិនិច្ឆ័យថាជាការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា ឬរៀង១ខ្លួនចំពោះកំហុសរបស់ពួកគេនោះ ។

Joint liability means that all joint tortfeasors must be named as defendants in the lawsuit. ការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នាមានន័យថាអ្នកប្រព្រឹត្តកំហុសរដ្ឋប្បវេណីរួមគ្នា ត្រូវតែបានគេសរសេរឈ្មោះដូចជាចុងចោទនៅ ក្នុងបណ្តឹងដែរ ។

Several liability means that the joint tortfeasors may be sued separately for the wrongdoing. ការទទួលខុសត្រូវរៀងៗខ្លួនមានន័យថាអ្នកប្រព្រឹត្តកំហុសរដ្ឋប្បវេណីរួមគ្នា អាចត្រូវបានគេប្តិ៍ងដាច់ ដោយឡែកពីគ្នាចំពោះកំហុសនោះ ។

By statute, if one joint tortfeasors is required to pay more than his or her share to the injured party, he or she may sue the other joint tortfeasors for the excess. តាមរយ:ច្បាប់ ប្រសិនបើអ្នកប្រព្រឹត្តកំហុស រដ្ឋប្បវេណីរួមគ្នា ត្រូវបានគេតម្រូវឱ្យបង់លុយច្រើនជាងចំណែករបស់ខ្លួនទៅឱ្យភាគីរងគ្រោះ នោះគាត់អាចប្តិ៍ងទៅអ្នក ប្រព្រឹត្តកំហុសរដ្ឋប្បវេណីរួមគ្នាផ្សេងទៀតដើម្បីទារយកលុយដែលបង់លើសមកវិញ។

This regulation is known as the *right of contribution* between joint tortfeasors. បទប្បញ្ញត្តិនេះត្រូវបាន គេហៅថា ជាសិទ្ធិវិភាគទានរវាងអ្នកប្រព្រឹត្តកំហុសរដ្ឋប្បវេណីរួមគ្នា ។

• ::========= •

Chapter 8

Intentional Torts ສໍໜຸສາຊູຮູເຮລລິເຂາຍແຮສລາ

Tortious (wrongful) acts may be committed either intentionally or unintentionally. អំពើដែលជាកំហុស រដ្ឋប្បវេណិ៍ (ខុសច្បាប់) អាចនឹងត្រូវបានប្រព្រឹត្តដោយចេតនា ឬដោយអចេតនា ។ Those that are committed intentionally – that is, deliberately rather than by accident or mistake – are known as intentional or *willful torts*. អំពើទាំងឡាយដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តដោយចេតនា គឺថាដោយ មានបំណងមិនមែនដោយថៃដន្យ ឬដោយកំហុសទេ គេហៅថាជាកំហុសរដ្ឋប្បវេណិ៍ដោយចេតនា ឬដោយមានបំណង ។ Those that are committed accidentally, such as negligence, are referred to as *unintentional torts*. អំពើទាំងឡាយដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តដោយចៃដន្យ ដូចជាការធ្វេសប្រហែស គេហៅថាជាកំហុសរដ្ឋប្បវេណិ៍ដោយ អចេតនា ។

ASSAULT AND BATTERY ការបំពារបំពាន និងការបង្ករបួសស្នាម

Assault and battery are examples of intentional torts that are also crimes. ការបង្ករបួសស្នាម និង ការបំពារបំពាន គឺជាឧទាហរណ៍នៃកំហុសរដ្ឋប្បវេណីដោយចេតនាដែលជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌផងដែរ ។

In such cases, the state can bring a criminal action, and, in addition, victims can bring a tort suit against the wrongdoer. នៅក្នុងករណីនេះ រដ្ឋអាចប្តឹងពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ហើយជនរងគ្រោះក៏អាចប្តឹង ពីកំហុសរដ្ឋប្បវេណីទៅអ្នកប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ដែរ ។

Battery is defined as the intentional contact with another person without that person's permission and without justification. ការបង្ករបួសស្នាមត្រូវបានឱ្យនិយមន័យថា ជាការប៉ះជនផ្សេងទៀត ដោយចេតនា និងដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីជននោះ ព្រមទាំងគ្មានយុត្តិកម្ម។

Assault is the intentional creation of a reasonable apprehension of an imminent battery. ការបំពារបំពានគឺជាការធ្វើឱ្យមានសេចក្តីភ័យខ្លាចដោយចេតនាអំពីការបង្ករបួសស្នាមដែលជិតនឹងមកដល់ ។

Pointing a gun at someone is an assault; the bullet striking the person is a battery. ការភ្លង់កាំភ្លើងទៅនរណាម្នាក់គឺជាការបំពារបំពាន គ្រាប់កាំភ្លើងដែលទៅប៉ះនឹងជនម្នាក់ឲ្យតជាការបង្ករបួសស្នាម។

Verbal threats alone are not enough to be an assault. ការវាយប្រហារដោយមាត់ទទេតែម្ដង មិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីក្លាយជាការបំពារបំពានទេ។

To convert a threat into an assault requires some act to indicate that the battery will ensue immediately. ដើម្បីប្រែក្លាយការវាយប្រហារជាការបំពារបំពាន ត្រូវការអំពើខ្លះដើម្បីបញ្ជាក់ថាការបង្ករបួសស្នាម នឹងបណ្តាលឱ្យកើតមានឡើងដោយភាមៗ។

Assault is the intentional creation of a reasonable apprehension of imminent battery. ការបំពារបំពាន ជាការធ្វើឱ្យមានសេចក្តីភ័យខ្លាចដោយចេតនាអំពីការបង្ករបួសស្នាមដែលជិតនឹងមកដល់។

Although every battery includes an assault, an assault does not necessarily require a battery. ទោះប៊ ជាការបង្ករបួសស្នាមរួមមានទាំងការបំពារបំពានក៏ដោយ ក៏ការបំពារបំពាននោះមិនតម្រូវឱ្យមានការរបួសស្នាមជាចាំបាច់ឡើយ។

FALSE IMPRISONMENT ការឃុំឃាំងខុសច្បាប់

False imprisonment (also called *false arrest*) is the intentional confinement of a person without legal justification. ការឃុំឃាំងខុសច្បាប់ (ក៏អាចហៅបានថាជាការចាប់ខ្លួនខុសច្បាប់) ជាការឃុំខ្លួនជន ណាម្នាក់ដោយចេតនា និងដោយគ្មានយុត្តិកម្មតាមផ្លូវច្បាប់ ។

It is a restraint on a person's liberty. វាជាការរារាំងទៅលើសិទ្ធិសេរីភាពរបស់ជនណាម្នាក់ទៀត។

The person who is confined need not be held within an enclosure of any kind or even touched by the other person. ជនដែលត្រូវបានគេឃុំខ្លួន មិនត្រូវការឱ្យគេដាក់ខ្លួនចូលក្នុងមន្ទីរឃុំនៃប្រភេទ ណាមួយទេ ឬថែមទាំងមិនឱ្យ អ្នកដទៃប៉ះពាល់បានឡើយ ។

It is considered to be a confinement if a person apprehends that physical force will be used if he or she attempts to leave. វាត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាការឃុំខ្លួន ប្រសិនបើជនម្នាក់យល់ថា ការបង្ខំទៅលើ រូបកាយនឹងត្រូវបានប្រើប្រសិនបើគាត់ ឬនាងមានបំណងចង់ចាកចេញ។

Many cases of false imprisonment arise out of situations in which suspected shoplifters are detained by store proprietors without reasonable grounds for doing so. នៅក្នុងរឿងក្តីជាច្រើននៃការ ឃុំខ្លួនខុសច្បាប់ កើតឡើងពីស្ថានការណ៍ទាំងឡាយដែលក្នុងនោះ អ្នកបន្លំយកឥវ៉ាន់ពីហាង ដែលត្រូវបានគេសង្ស័យ ត្រូវបានម្ចាស់ហាងឃុំខ្លួនដោយគ្មានដើមហេតុត្រឹមត្រូវចំពោះទង្វើនោះ ។

The person who is detained sues the store for damages arising from the false imprisonment. ជនដែលត្រូវបានគេឃុំខ្លួន ប្តឹងទៅហាងចំពោះព្យសនកម្មដែលបានកើតឡើងពីការឃុំខ្លួនខុសច្បាប់នោះ ។

Store owners, in some states, have the protection of statutes that allow the detention, for a reasonable length of time and in a reasonable manner, of a person suspected of shoplifting if reasonable grounds for such suspicion existed. នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ ម្ចាស់ហាងមានការការពារពីច្បាប់ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការឃុំខ្លួនជនណាម្នាក់ ដែលត្រូវបានគេសង្ស័យអំពីការបន្លំឥវ៉ាន់ ក្នុងហាងនូវរយៈពេលសមរម្យ និងនៅក្នុងស្ថានភាពសមហេតុផល ប្រសិនបើមានដើមហេតុត្រឹមត្រូវចំពោះការសង្ស័យ

Generally, it is reasonable to detain a person if goods that were not purchased are concealed in the clothing or among the belongings of a shopper. ជាទូទៅ វាជាការត្រឹមត្រូវនឹង ឃុំខ្លួនជនម្នាក់ ប្រសិនបើទំនិញដែលមិនមែនត្រូវបានគេទិញ ត្រូវបានគេលាក់បាំងនៅក្នុងសំល្យេកបំពាក់ ឬក្នុងចំណោម កម្មសិទ្ធនៃអ្នកទិញ។

INFLICTION OF EMOTIONAL DISTRESS ការធ្វើឱ្យឈឺចាប់នៃទុក្ខព្រួយផ្លូវចិត្ត

Under earlier law, except in the case of false imprisonment, one could not recover damages from another for the infliction of emotional distress unless the emotional suffering was accompanied by some outer physical injury such as a break in the skin or a broken bone. នៅក្រោមច្បាប់ថ្មី១នេះ លើកលែងនៅក្នុង ករណីនៃការឃុំខ្លួនខុសច្បាប់ មនុស្សម្នាក់មិនអាចបានមកវិញ នូវព្យសនកម្មពីអ្នកដទៃចំពោះការធ្វើឱ្យឈឺចាប់នៃទុក្ខព្រួយផ្លូវចិត្ត ប្រសិនបើការឈឺចាប់ផ្លូវចិត្តមិនមានរបួសរូបកាយខាង ក្រៅណាមួយ ដូចជាការរបេះស្បែកចេញ ឬឆ្លឹងបាក់បែក។

This earlier law has changed in recent time by court decision and state statutes. នាពេលថ្មី១ ច្បាប់មុន១នេះបានប្រែប្រួលដោយការវិនិច្ឆ័យរបស់តុលាការ និងដោយច្បាប់រដ្ឋជាច្រើន។ For example, in a 1976 case, the manager of a restaurant called a meeting of all waitresses and told them that some stealing was occurring, and that the identity of the person responsible was unknown. ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងរឿងក្តីឆ្នាំ១៩៧៦ អ្នកគ្រប់គ្រងភោជនីដ្ឋានម្នាក់បានកោះប្រជុំ អ្នកបម្រើស្រី១ទាំងអស់ និងបានប្រាប់ពួកគេថាមានការលួចខ្លះបានកើតឡើង ហើយអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកដែលទទួលខុស ត្រូវមិនទាន់ស្គាល់នៅទ្យើយ ។

He said that until the person responsible was discovered, he would begin firing all the present waitresses in alphabetic order. គាត់បាននិយាយថា គាត់នឹងចាប់ផ្តើមបញ្ឈប់ការងារអ្នកបម្រើស្រី

ដែលមានវត្តមាននៅពេលនេះទាំងអស់តាមលំដាប់តូអក្សរ រហូតទាល់តែមនុស្សដែលទទួលខុសត្រូវ ត្រូវបានរកឃើញ។ He then fired a waitress whose name began with the letter "A," having no evidence that she had been involved in the thefts. បន្ទាប់មក គាត់បញ្ឈប់អ្នកបម្រើស្រីម្នាក់ដែលឈ្មោះរបស់នាងចាប់ដោយ

ចាប់ផ្តើមអក្សរ A ដោយគ្មានភស្តុតាងត្រឹមត្រូវដែលថានាងពាក់ព័ន្ធនឹងការលួច ។

She became greatly upset and began to cry, sustaining emotional distress and mental anguish. នាងបានតូចចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ហើយក៏ចាប់ផ្តើមយំតែម្តងដោយទទួលរងនូវទុក្ខព្រួយផ្លូវចិត្ត និងការព្រួយបារម្ភ យ៉ាងខ្លាំង ។

The court allowed her to recover damages for her emotional suffering. តុលាការអនុញ្ញាតឱ្យនាង ទទួលបានមកវិញនូវពុស្រនកម្មចំពោះការឈឺចាប់ផ្លូវចិត្តរបស់នាង។

The intentional tort of *emotional distress*, is defined as emotional suffering caused by the infliction of extreme and outrageous intentional conduct by another. កំហុសរដ្ឋប្បវេណីដោយ ចេតនានៃទុក្ខព្រួយផ្លូវចិត្តត្រូវបានឱ្យនិយមន័យថាជាការឈឺចាប់ផ្នែកផ្លូវចិត្ត ដែលបង្កឡើងដោយការធ្វើឱ្យឈឺចាប់នៃ ការប្រព្រឹត្តដោយមានចេតនាយ៉ាងខ្លាំង ឬក៏អសីលធម៌ដោយជនម្នាក់ទៀត ។

DECEIT ការបំភាន់

The tort of deceit, which is also known as fraud, comes about when one person by false representations of material facts induces another to act and thereby suffer a financial loss. កំហុសរដ្ឋប្បវេណីនៃការបំភាន់ ដែលត្រូវបានគេហៅថាការឆបោកផងដែរនោះ កើតឡើងនៅពេលដែលមនុស្សម្នាក់មាន ការថ្លែងបោកប្រាស់អំពីអង្គហេតុដ៏សំខាន់ ញុះញុង់អ្នកដទៃឱ្យប្រព្រឹត្ត និងនាំឱ្យទទួលការឈឺចាប់ដោយការបាត់បង់ជា ហិរញ្ហូវត្ថុ។

To recover for this tort, the plaintiff must allege and prove all of the following five elements. ដើម្បីបានមកវិញចំពោះកំហុសរដ្ឋប្បវេណីនេះ ដើមចោទត្រូវអះអាង និងបង្ហាញធាតុទាំងប្រាំខាងក្រោមនេះ ។

- A misrepresentation of a material, existing fact ការថ្លែងបោកប្រាស់អំពីអង្គហេតុអត្ថិភាពជាចាំបាច់
- 2. Made with knowledge of its falsity បង្កើតឡើងដោយមានការយល់ដឹងពីការក្លែង
- 3. Made with the intent that it be relied on បង្កើតឡើងដោយមានបំណងដែលពាក់ព័ន្ធ
- 4. That it was reasonably relied on ធាតុដែលពាក់ព័ន្ធដោយមានហេតុផល
- 5. Damages ព្យសនកម្ម

46

rely on it. លើសពីនេះ ជនដែលត្រូវបានគេថ្លែងបោកប្រាស់ ត្រូវតែជឿជាក់លើការថ្លែងបោកប្រាស់នោះដោយពិត

To be actionable, the misrepresentation (false or deceptive statement or act) must be of a material existing fact. ដើម្បីប្ដឹងបាន ការថែងបោកប្រាស់ (របាយការណ៍ បអំពើកែងបឆបោក) ត្រូវតែមាន

It is not actionable if it is an opinion or promise of something to happen in the future. ប្រសិនបើគ្រាន់តែជាគំនិត ឬការសន្យាមួយនៃអ្វី១ដើម្បីឱ្យកើតឡើងនៅពេលអនាគត នោះមិនអាចប្ដឹងបានទេ ។

The misrepresentation must be made with knowledge of its falsity. ការថ្លែងឆណោក

This act is known as the scienter requirement, which is from the Latin word meaning

This element of deceit may be satisfied if the person who made the misrepresentation had actual knowledge of its falsity or made it recklessly without regard to its truth or falsity.

In some states, it may also be satisfied if the person who made the misrepresentation actually had no knowledge of its falsity but was susceptible of knowledge - that is, was in a position in which he or she was expected to know. នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ ក៏អាចជាកំហុសរដ្ឋប្បវេណិនៃការ

បំភាន់ផងដែរ ប្រសិនបើជនម្នាក់ដែលបង្កើតការថ្លែងបោកប្រាស់ តាមពិតមិនមានការយល់ដឹងនៃការក្លែងទេ ប៉ុន្តែអាច

house, "Does the house have termites." and the homeowner does not know whether it does or not but replies, "No, it does not have termites," the court will hold that the homeowner was susceptible of knowledge and therefore satisfied the knowledge requirement. ដើម្បីបង្ហាញនូវបញ្ហាទីពីរឱ្យបានច្បាស់ នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ ប្រសិនបើអ្នកទិញសូរម្ចាស់ផ្ទះដែលកំពុងលក់ផ្ទះថា "តើផ្ទះមាន

កណ្ឌេវ្រឬទេ?" ហើយម្ចាស់ផ្ទះមិនបានដឹងថាមាន ឬក៏គ្មាន ប៉ុន្តែឆ្លើយថា "ទេ មិនមានកណ្ឌេវរទេ។" តុលាការនឹងកាត់

Suppose, for example, that A made false representations when he sold goods to B.

C would have no right of action against A for the misrepresentations because A did not intend that C rely on them. C ត្រូវតែគ្មានសិទ្ធិប្តឹងទៅ A ចំពោះការថ្លែងបោកប្រាស់នេះទេ ពីព្រោះ A មិនបាន

In addition, the person to whom the misrepresentation was made must reasonably

To illustrate the latter, in some states if a buyer asks a homeowner who is selling a

The person who makes the misrepresentation must intend that the other person rely

ការយល់ដឹងពិតប្រាកដនៃការក្លែង ឬបង្កើតវាឱ្យមានឡើងដោយធ្វេសប្រហែស មិនគិតពីការពិត ឬការក្លែង ។

តម្រូវការដោយដឹងខ្លួន

ដែលបានមកពីពាក្យឡាតាំងមានន័យថា

ប្រសិនបើជនមាក់ដែលបងើតការថែងបោកប្រាស់មាន

ត្រូវតែកើតឡើងជាមួយនឹងការយល់ដឹងនៃការក្លែង ។

អំពើនេះត្រូវបានគេហៅថា

អាចជាកំហសរដប្បវេណិនៃការបំភាន់

នឹងយល់ដឹងបាន គឺថាស្ថិតនៅក្នុងទីកន្លែងមួយដែលក្នុង នោះគាត់ត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងដឹង ។

សេចក្តីថា ម្ចាស់ផ្ទះអាចយល់ដឹង ដូច្នេះហើយគាត់ក៏បំពេញនូវតម្រូវការ នៃការយល់ដឹងនោះទៅ ។

ឧទាហរណ៍ ឧបមាថា A បានថ្លែងបោកប្រាស់នៅពេលដែលគាត់បានលក់ទំនិញទៅឱ្យ B ។

B then sold the goods to C. បន្ទាប់មក B លក់ទំនិញទាំងនេះទៅឱ្យ C ។

គិតថា C ជឿជាក់លើទំនិញនោះឡើយ ។

ប្រាកដ ។

on it. ជនដែលបង្កើតនូវការថ្លែងបោកប្រាស់ត្រូវតែគិតថា ជនផ្សេងឲ្យតនឹងមានការជឿជាក់លើរឿងនេះ ។

"knowingly."

"ដឹងច្បាស់ជាមន" ។

ធាតនៃការបំភាន់នេះ

អងហេតអតិភាពជាចាំបាច់។

Suppose, for example, that a prospective buyer of a house says to the owner, "Does the house have termites?" and the owner replies, "No. It does not have termites." ឧទាហរណ៍ ឧបមាថាអ្នកទិញផ្ទះមួយដែលអាចប្រមើលទុកបាន និយាយទៅកាន់ម្ចាស់ផ្ទះថា "តើផ្ទះមានកណ្តៀវឬទេ?" ហើយម្ចាស់ ផ្ទះឆ្លើយថា "ទេ មិនមានកណ្តៀវទេ" ។

If the buyer before buying has the house inspected by a termite inspector who negligently fails to discover termites that are in the house, the buyer could not sue the seller for deceit, because the buyer did not rely on the seller's misrepresentation. ប្រសិនបើអ្នកទិញ មុនពេលទិញ បានពិនិត្យផ្ទះរួចជាស្រេច ដោយអ្នកពិនិត្យកណ្តៀរដែលធ្វេសប្រហែសរកសត្វកណ្តៀរនៅក្នុងផ្ទះមិនឃើញ អ្នកទិញមិន អាចប្តឹងទៅអ្នកលក់ដោយការបំភាន់បានទេ ពីព្រោះអ្នកទិញមិនបានជឿជាក់ទានឹងថ្លែងបោកប្រាស់របស់អ្នកលក់ទេ។

To recover for deceit, the injured party must prove that he or she suffered some *damage* (financial loss) as a result of the misrepresentation. ដើម្បីបានមកវិញនឹងការបំភាន់នេះ ភាគីដែលខូចខាតត្រូវតែបង្ហាញថាគាត់ទទួលរងព្យសនកម្មមួយចំនួន (ការបាត់បង់ហិរញ្ញវត្ថុ) ដែលជាលទ្ធផលនៃការ ថ្លែងបោកប្រាស់ ។

DEFAMATION ការបរិហារកើរ្តិ៍

Defamation is the wrongful act of damaging another's character or reputation by the use of false statements. ការបរិហារកេរ្តិ៍គឺជាអំពើខុសច្បាប់នៃការធ្វើឱ្យខូចខាតកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ឬកិត្តិសព្ទដោយការប្រើប្រាស់ របាយការណ៍ក្លែង។

It is divided into two classes: libel and slander. វាត្រូវបានបែងចែកជាពីរយ៉ាងគឺ ការសរសេរបរិហារក្បេរ៍ និងការនិយាយបរិហារកេរ្តិ៍ ។

Libel is defamation that is communicated by a writing, drawing, photograph, television program, or other means that is directed toward the sense of sight. ការសរសេរបរិហារក្តេរ៍ជា ការបរិហារកេរ្តិ៍ដែលទាក់ទងនឹងសំណេរ គំនូរ រូបថត កម្មវិធីទូរទស្សន៍ ឬវិធីផ្សេងៗទៀតដែលត្រូវបានទាក់ទងដោយ ផ្ទាល់ទៅនឹងចក្ខុវិញ្ញាណ។

Slander is defamation that is communicated by the spoken word. ការនិយាយបរិហារគឺជា ការបរិហារកេរ្តិ៍ ដែលទាក់ទងនឹងពាក្យនិយាយ ។

It is a communication that is directed toward the sense of hearing. រាំជាទំនាក់ទំនងដែល ត្រូវបានទាក់ទងដោយផ្ទាល់ទៅនឹងសោតវិញ្ញាណ។

To be actionable—that is, to furnish legal ground for a lawsuit—both libel and slander must be communicated to a third person. ដើម្បីអាចប្ដឹងបានគឺថាត្រូវតែផ្ដល់នូវហេតុផល តាមផ្លូវច្បាប់ចំពោះការប្ដឹង ទាំងការសរសេរបរិហារក្ដេរ្ដិ៍ និងការនិយាយបរិហារកេរ្ដិ៍ ត្រូវតែទាក់ទងទៅនឹងជនទីបីទៀត ។ Unless a third person hears or sees the defamatory material; no one can sue. ប្រសិនបើ តតិយជនមិនឮ ឬ មិនយល់នូវរឿងរ៉ាវដែលនាំឱ្យខូចកេរ្ដិ៍ មិនមានអ្នកណាម្នាក់អាចប្ដឹងបានឡើយ ។

Libel ការសរសេរបរិហារកេរ្តិ៍

Because of its more permanent, longer-lasting form and its ability to reach more people, libel is considered to be more serious than slander. ដោយហេតុតែទម្រង់បែបបទអចិន្ត្រៃយ៍ និង

រយៈពេលវែងជាង ហើយលទ្ធភាពរបស់វាទៅដល់មនុស្សជាច្រើនទេ្យត ការសរសេរបរិហារកេរ្តិ៍ គឺត្រូវបានគេចាត់ទុក ថាធ្ងន់ធ្ងរជាងការនិយាយបរិហារកេរ្តិ៍ ។

It is actionable per se – that is, in and of itself. ការសរសេរបរិហារកេរ្តិ៍នេះអាចប្តឹងបានដោយផ្ទាល់ ។ Suit can be brought in all instances of libel. បណ្តឹងអាចត្រូវបានគេប្តឹងនៅគ្រប់ករណីកើតឡើងទាំងអស់ អំពីការសរសេរបរិហារកេរ្តិ៍ ។

Slander ការនិយាយបរិហារកេរ្តិ៍

Slander, conversely, is not actionable per se. ផ្ទុយមកវិញ ការនិយាយបរិហារកើរ្តិ៍មិនអាចប្តឹងបានដោយ ផ្ទាល់ទេ។

It is actionable only in the following situations. វ៉ាអាចប្តិ៍ងបានលុះត្រាស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពដូចខាង ក្រោម។

- When someone is falsely accused of committing a crime of moral turpitude នៅពេលជនណាម្នាក់ ត្រូវបានគេចោទប្រកាន់ដោយខុសច្បាប់អំពីការប្រព្រឹត្តបទព្រហ្មទណ្ឌនៃភាពថោក ទាបខាងសីលធម៌
- When someone is falsely accused of having a contagious disease, such as leprosy, AID, or venereal disease នៅពេលជនណាម្នាក់ត្រូវបានគេចោទប្រកាន់ខុសច្បាប់ អំពីការមានជំងឺឆ្លង ដូចជារោគឃ្លង់ អេដស៍ ឬរោគសង្គម
- 3. When someone makes a false statement that injures a person in his or her business, profession, or trade នៅពេលជនណាម្នាក់ថ្លែងខុសដែលបង្កឱ្យរងគ្រោះដល់ជនម្នាក់នៅ ក្នុងកិច្ចការជំនួញ ឬមុខរបរ ឬពាណិជ្ជកម្មរបស់គេ
- 4. When the injured person can prove that he or she suffered special damages from the slanderous statements នៅពេលជនរងគ្រោះម្នាក់អាចបង្ហាញភស្តុតាងថា គាត់បាន ទទលរងឈឺចាប់នវព្យសនកមទាំងទ្យាយពីការថែងបរិហារកើរ៍ ។

Slander that does not fall within the preceding four categories cannot be a reason to sue. ការនិយាយបរិហារកើរ្តិ៍ដែលមិនស្ថិតនៅក្នុងថ្នាក់ទាំងបួនខាងលើ មិនអាចជាហេតុផលសម្រាប់ប្តឹងឡើយ ។

Privileges and Defenses to Defamation ឯកសិទ្ធិ និងការការពារចំពោះការបរិហារកេរ្តិ៍

The law gives privileges to certain people, making them immune from suit for slander and libel. ច្បាប់ផ្តល់ឯកសិទ្ធិចំពោះមនុស្សមួយចំនួន ដោយឱ្យពួកគេមានអភ័យឯកសិទ្ធិពីបណ្តឹងចំពោះការនិយាយបរិហារក្តេរ៍ និងការ សរសេរបរិហារកេរ្តិ៍ ។

Judges, lawyers, and witnesses, while they are participating in trials, and members of the legislature, during its sessions, have absolute privilege against defamation suits. They cannot be sued for libel or slander. ចៅក្រម អ្នកច្បាប់ និងសាក្សី ព្រមទាំងសមាជិកនៃអង្គនីតិបញ្ហតិ នៅ ពេលដែលពួកគេចូលរួមក្នុង ការកាត់ទោសក្នុងពេលសវនការមានឯកសិទ្ធិពេញលេញចំពោះពាក្យបណ្ដឹងបរិហារកេរ្តិ៍ ។ ពួក គេមិនអាចត្រូវបានគេ ប្ដឹងចំពោះការសរសេរបរិហារកេរ្តិ៍ ឬការនិយាយបរិហារកេរ្តិ៍ឡើយ ។

Newspapers have a qualified privilege when they report about public events and matters of public concern. Actual malice on the part of the newspaper must be proved for someone to recover damages from the newspaper in such cases. កាសែតមានឯកសិទ្ធិត្រឹមត្រូវ នៅ

ពេលដែលពួកគេរាយការណ៍ អំពីព្រឹត្តិការណ៍ និងបញ្ហានៃសេចក្តីព្រួយបារម្ភជាសាធារណៈ ។ គំនិតព្យាបាទដែលសរសេរ នៅលើជ្រុងមួយនៃទំព័រកាសែត ត្រូវតែបានគេបង្ហាញសម្រាប់មនុស្សណាម្នាក់ ដើម្បីបានមកវិញនូវព្យសនកម្មពីកាសែត នៅក្នុងករណីបែបនេះ ។

Public figures such as actors, actresses, and politicians, must prove that the defamatory material was spoken or written with actual malice before they can recover damages against others for defamation. រូបភាពជាសាធារណៈដូចជាតួឯកប្រុស តួឯកស្រី និងអ្នកនយោបាយត្រូវតែបង្ហាញថា រឿងរ៉ាវដែលបរិហារកើរ្តិ៍ត្រូវបានគេនិយាយ ឬសរសេរដោយមានគំនិតព្យាបាទពិតប្រាកដមួយ មុនពេលពួកគេអាចបាន មកវិញនូវព្យសនកម្មពីអ្នកដទៃទៀត ចំពោះការបរិហារកើរ្តិ៍ ។

Truth is an absolute defense against libel or slander.

ការពិតគឹជាការការពារទាំងស្រុងប្រឆាំងចំពោះការសរសេរបរិហារកេរ្តិ៍ និងការនិយាយបរិហារកេរ្តិ៍ ។

MALICIOUS PROSECUTION បណ្ដឹងដើមហេតុដែលមានគំនិតព្យាបាទ

The right of action for the tort of malicious prosecution arises when one person has unsuccessfully brought criminal charges against another with malice and without probable cause. សិទ្ធិបណ្ដឹងចំពោះកំហុសរដ្ឋប្បវេណីនៃបណ្ដឹងដើមហេតុដែលមានគំនិតព្យាបាទ កើតឡើងនៅពេលដែលជនម្នាក់ បានចោទប្រកាន់នូវបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមិនបានជោគជ័យ ប្រឆាំងនឹងជនផ្សេងទៀតជាមួយនឹងគំនិតព្យាបាទ និងដោយ គ្មានភវន័យហេតុ ។

The one against whom the charges were brought may bring suit against the person who brought the charges in tort for malicious prosecution. ជនដែលត្រូវគេចោទប្រកាន់អាចប្ដឹងប្រឆាំង ទៅជនដែលធ្វើការចោទប្រកាន់ នៅក្នុងកំហុសរដ្ឋប្បវេណីចំពោះបណ្ដឹងដើមហេតុដែលមានគំនិតព្យាបាទ ។

To bring such a suit, all of the following must be proved. ដើម្បីប្តិ៍ងរឿងក្តីបែបនេះបានគេត្រូវបង្ហាញ ដូចខាងក្រោម ។

- Criminal charges must have been brought against the plaintiff. បទចោទប្រកាន់ ព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវតែបានគេប្ដឹងប្រឆាំងនឹងដើមចោទ ។
- 2. The plaintiff must have been found not guilty. ដើមចោទត្រូវតែបានគេរកឃើញថាមិន មានកំហុស ។
- 3. The plaintiff must prove that the defendant brought the criminal charges maliciously and without probable cause. ដើមចោទត្រូវតែបង្ហាញភស្តុតាងថាចុងចោទបាន នាំយកមកនូវបទចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដោយមានគំនិតព្យាបាទ និងដោយគ្មានភវនីយហេតុ ។

TRESPASS ការបំពាន

The intentional and unauthorized entry on the land of another is called *trespass*. ការចូលដីរបស់ជនណាម្នាក់ដោយចេតនា និងដោយគ្នានច្បាប់ហៅថាការបំពាន ។

Suit may be brought against a trespasser by the one who is in possession of the land whether or not he or she has suffered any damages from the trespass. បណ្ដឹងអាចត្រូវបានគេប្ដឹង

ប្រឆាំងនឹងអ្នកបំពាន ដោយជនដែលស្ថិតនៅក្នុងកម្មសិទ្ធិនៃដីថាតើគាត់រង ឬក៏មិនរងនូវព្យសនកម្មពីការបំពាន ។ It has been held to be a trespass to do any of the following: step on another's land without permission, hit a golf ball into another's airspace, and string a wire into another's airspace. គេចាត់ទុកថាជាការបំពានចំពោះការប្រព្រឹត្តដូចតទៅនេះ ៖ ឈានជើងទៅលើដីអ្នកដទៃដោយគ្មានការអនុញ្ញាត វាយកូន គោលចូលទៅលើដីអ្នកដទៃ និងគ្រវាត់ខ្សែចូលទៅលើដីគេ ។

Trespass to personal property is a tort called *trespass de bonis asportatis* (trespass for goods carried away). ការបំពានទៅលើទ្រព្យផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេ គឺជាកំហុសរដ្ឋប្បវេណីមួយដែលគេហៅថាជា ការបំពានយកទ្រព្យគេ (ការបំពានចំពោះទ្រព្យដែលបានយកទៅបាត់) ។

To recover for this tort, it is necessary to prove that actual damages occurred as a result of the trespass. ដើម្បីបានមកវិញចំពោះកំហុសរដ្ឋប្បវេណីនេះ ចាំបាច់នឹងបង្ហាញថាព្យសនកម្មជាក់ស្តែងបានកើតឡើងជា លទ្ធផលនៃការបំពាន ។

CONVERSION ការបន្លំយក

Conversion is the wrongful exercise of dominion and control over the personal property in the possession of another. ការបន្លំយកគឺជាការប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់នៃតំបន់ត្រួតត្រា និងការត្រួតត្រាពីលើទ្រព្យផ្ទាល់ខ្លួននៅ លើកម្មសិទ្ធអ្នកដទៃ ។

It is different from trespass in that it is using another's property as though it belonged to the wrongdoer rather than interfering with the owner's possession as in trespass. វាខុសគ្នាពីការបំពាន ដែលនៅក្នុងនោះ ការបន្លំយកគឺប្រើទ្រព្យ អ្នកដទៃដូចជាទ្រព្យរបស់អ្នកប្រព្រឹត្តខុសអ៊ីចឹង វាមិនមែនជ្រៀតជ្រែកកម្មសិទ្ធី របស់ម្ចាស់ដូចនៅក្នុងការបំពានទេ។

Some examples of conversion are misdelivery of goods by a carrier, theft of goods, failure to return borrowed goods, and sale of goods belonging to another without authority. ឧទាហរណ៍ខ្លះនៃការបន្លំយក គឺជាការមិនយកទំនិញមកឱ្យដល់ដៃដោយអ្នកកាន់ទំនិញ ការលួចទំនិញ ការមិនបានប្រគល់

ឱ្យវិញនូវទំនិញដែលបានខ្ចី និង ការលក់ទំនិញដែលជាកម្មសិទ្ធិអ្នកដទៃដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។

• ::======== •

Chapter 9

Negligence សេចភ្លឺឆ្វេសច្រទែស

Negligence occurs when one person suffers a loss because of the carelessness of another person. សេចក្តីធ្វេសប្រហែសកើតឡើងនៅពេលដែលជនម្នាក់ទទួលរងនូវការបាត់បង់អ្វីមួយ ដោយសារតែការធ្វេស ប្រហែសនៃជនម្នាក់ទៀត ។

It is an unintentional tort and is the subject matter of more lawsuits than any other tort. វាជាកំហុស រដ្ឋប្បវេណីដោយអចេតនា និងជាកម្មវត្ថុនៃរឿងក្តីច្រើនជាងកម្មវត្ថុនៃកំហុសរដ្ឋប្បវេណីផ្សេងទៀត ។

Negligence is defined as the failure to use that amount of care and skill that a reasonably prudent person would have used under the same circumstances and conditions. សេចក្តីធ្វេសប្រហែសត្រូវបានគេ កំណត់ថាជាការមិនបានប្រើប្រាស់នូវបរិមាណនៃការប្រុងប្រយ័ត្ន និងជំនាញដែលជន

ប្រុងប្រយ័ត្នត្រឹមត្រូវបានប្រើដោយស្ថិតនៅក្រោមស្ថានការណ៍ និងល័ក្ខខ័ណ្ឌដូចគ្នា ។

ELEMENTS OF NEGLIGENCE ធាតុនៃសេចក្តីធ្វេសប្រហែស

To recover for negligence, the injured party must prove all of the following. ដើម្បីទទួលបាន មកវិញ ចំពោះសេចក្តីធ្វេសប្រហែស ភាគីរងគ្រោះត្រូវតែបង្ហាញឱ្យគេដឹងដូចខាងក្រោម ។

- 1. A negligent act អំពើធ្វេសប្រហែស
- 2. Damages ព្យសនកម្ម
- 3. Causation ការបង្កហេតុ

Negligent Act អំពើធ្វេសប្រហែស

Whether or not an act is negligent is normally a question of fact (rather than a question of law) to be decided by the fact finder. អំពើមួយធ្វេសប្រហែស ឬមិនមែនធ្វេសប្រហែស ជាធម្មតា គឺជាបញ្ហាអង្គហេតុ (មិនមែនជាបញ្ហាអង្គច្បាប់ទេ) ដើម្បីត្រូវបានវិនិច្ឆ័យដោយអ្នកជម្រះអង្គហេតុ ។

The *fact finer* is the jury in a jury trial or the judge in a nonjury trial. អ្នកជម្រះអង្គរហតុ គឺជា គណៈវិនិច្ឆ័យ នៅក្នុងការជំនុំជម្រះដោយមានគណៈវិនិច្ឆ័យ ឬក៏ជាចៅក្រមនៅក្នុងការជំនុំជម្រះដោយគ្មានគណៈវិនិឆ្ឆ័យ ។ The fact finder must ask the question: "Did the defendant do (or fail to do) that which a reasonably prudent person would have done under the same circumstances and conditions?" អ្នកជម្រះអង្គហេតុត្រូវតែសួរសំណួរថា ៖ "តើចុងចោទបានប្រព្រឹត្ត (ឬបានមិនបានប្រព្រឹត្ត) អំពើនោះ ដែលជនប្រុងប្រយ័ត្នត្រឹមត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ស្ថិតនៅក្រោមស្ថានការណ៍ និងល័ក្ខខ័ណ្ឌដូចគ្នាឬទេ?"

If the defendant is a child, the fact finder must ask: "Did the defendant exercise the degree of care that a reasonably prudent child of the same age, intelligence, and experience would have exercised under the same circumstances and conditions?" ប្រសិនបើចុងចោទម្នាក់ជាកុមារ អ្នកជម្រះអង្គហេតុ ត្រូវតែសួរថា "តើចុងចោទបានអនុវត្តក្រឹត្យនៃការប្រុងប្រយ័ត្ន ដែលក្មេងប្រុងប្រយ័ត្នត្រឹមត្រូវ មានអាយុដូចគ្នា ឆ្លាត និងមានបទពិសោធន៍បានអនុវត្ត ស្ថិតនៅក្រោមស្ថានការណ៍ និងល័ក្ខខ័ណ្ឌដូចគ្នាឬទេ?" ។ If the defendant is a physician, the fact finder asks: "Did the defendant exercise the degree of care and skill of the average qualified physician, considering the advances in the medical profession?" Negligence of a physician is commonly referred to as *malpractice*. ប្រសិនបើចុងចោទជាគ្រូពេទ្យ អ្នកជម្រះអង្គហេតុសួរថា "តើចុងចោទបានប្រើកម្រិតនៃការប្រុងប្រយ័ត្ន និងជំនាញរបស់ គ្រូពេទ្យប្រកបដោយលក្ខណ:សម្បត្តិសមរម្យឬទេ ដោយគិតអំពីការដឹងមុនរបស់អាជីពជាគ្រូពេទ្យ?" សេចក្តីធ្វេស ប្រហែសនៃគ្រពេទ្យ ត្រូវបានគេហៅជាទូទៅថាជា "ការធ្វេសប្រហែសរិជ្ជាជីវ:" ។

For a negligent act to occur, a duty must be owed by the defendant to the plaintiff, and a breach of that duty must occur. ចំពោះអំពើធ្វេសប្រហែសដែលកើតឡើង ភារកិច្ចត្រូវតែបំពេញឡើង ដោយចុងចោទតបទៅដើមចោទ ហើយការល្មើសនៃភារកិច្ចត្រូវតែកើតឡើង។

Until recently, the law recognized different degrees of care owed to different people. រហូតមក ដល់ពេលថ្មី១នេះ ច្បាប់ទទួលស្គាល់ពីកម្រិតផ្សេងគ្នានៃការប្រុងប្រយ័ត្ន ដែលត្រូវទទួលភារកិច្ចដោយមនុស្សផ្សេង១គ្នា។ The duty of care owed to *a business invitee* (one invited on the premises for a business or commercial purpose) was to refrain from ordinary negligence (the want of ordinary care). ភារកិច្ចនៃការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះភ្ញៀវពាណិជ្ជកម្ម (អ្នកដែលត្រូវបានគេអញ្ជើញក្នុងបំណងពាណិជ្ជកម្ម ឬ អាជីវកម្ម) ត្រូវចៀសវាងសេចក្តីធ្វេសជាធម្មតា (ការខ្វះការយកចិត្តទុកដាក់ជាធម្មតា) ។

The duty of care owed to a *gratuitous* guest (one invited on the premises for nonbusiness purposes) was to refrain from gross negligence. ភារកិច្ចនៃការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះភ្ញៀវមិនមែន ជាអ្នកជំនូញ (អ្នកដែលត្រូវបានគេអញ្ជើញមកមិនមែនក្នុងបំណងជំនូញ) ត្រូវចៀសវាងសេចក្តីធ្វេសប្រហែសដ៍ធំ។

Gross negligence is extreme negligence. សេចក្តីធ្វេសប្រហែសង់ធំគឺជាសេចក្តីធ្វេសប្រហែសបំផុត។ Under this older law, a gratuitous guest could not recover for damages caused by a host's ordinary negligence. នៅក្រោមច្បាប់ចាស់នេះ ភ្ញៀវមិនមែនជាអ្នកជំនួញ មិនអាចទទួលបានមកវិញចំពោះជំងឺចិត្ត ដែលបង្កដោយសេចក្តីធ្វេសប្រហែសធម្មតារបស់អ្នកទទួលភ្ញៀវនោះទេ។

The duty of care owed to a trespasser and a bare licensee (a person allowed on another's premises by operation of law such as a firefighter or police officer) was to refrain from willful, wanton, and reckless conduct. ភារកិច្ចនៃការថែរក្សាចំពោះជនបំពារបំពាន និងអ្នកដែលគ្មាន លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យកាន់ (ជនដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅក្នុងបរិវេណអគាររបស់អ្នកដទៃ ដោយការអនុវត្តច្បាប់ ដូច ជាអ្នកពន្លត់អគ្គីភ័យ ឬមន្ត្រីនគរបាល) ត្រូវច្យេសវាងអាកប្បកិរិយាដែលចចេស ឥតកោតក្រែង និងព្រហើនកោងកាច ។ This conduct is the intentional commission of an act that a reasonable person knows would cause injury to another. អាកប្បកិរិយានេះគឺជាការប្រព្រឹត្តអំពើដោយចេតនា ដែលជនប្រុងប្រយ័ត្នត្រឹមត្រូវម្នាក់ ដឹងថានឹងបណ្តាលឱ្យរបួសជនម្នាក់ទៀត ។

It is more serious than gross negligence. វាគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរជាងសេចក្តីធ្វេសប្រហែសង់ធំទៅទៀត។ Some states, in recent years, have eliminated the different degrees of negligence. នៅពេល ប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មី១នេះ រដ្ឋមួយចំនួនបានផ្តាច់កម្រិតផ្សេង១នៃសេចក្តីធ្វេសប្រហែស។

Instead, they hold that property owner owe a duty to use *reasonable care* toward everyone who is rightfully on their premises. ជំនួសបញ្ហានេះ ពួកគេចាត់ទុកថា ម្ចាស់ទ្រព្យជាប់កាតព្វកិច្ចនឹងការប្រុង ប្រយ័ត្នត្រឹមត្រូវ ចំពោះជនណាម្នាក់ទៀតដែលមានសិទ្ធិពេញលេញទៅលើលំនៅស្ថានរបស់ខ្លួន។ This degree of care is one that a reasonable person would have used under the circumstances then known. កម្រិតនៃការប្រុងប្រយ័ត្ននេះ គឺជាការប្រុងប្រយ័ត្នមួយ ដែលជនត្រឹមត្រូវម្នាក់បាន ប្រើសិតនៅក្រោមសានការណ៍ទាំងទ្យាយ បនាប់មកត្រវបានគេដឹង។

Because a trespasser is not rightfully on the premises, the duty of care owed to such a person is to refrain from willful, wanton, and reckless conduct. ពីព្រោះជនបំពារបំពានមិនមែន ស្ថិតនៅលើលំនៅស្ថានដោយស្របច្បាប់ ភារកិច្ចនៃការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះជនបែបនេះ ដែលត្រូវច្យេសវាងអាកប្ប កិរិយាចចេស ឥតកោតក្រែង និងព្រហើនកោងកាច ។

One exception to the latter rule is the *attractive nuisance doctrine*, which protects children who are enticed to trespass on another's property because of an attraction that exists there. ករណ៏លើកលែងមួយចំពោះវិធានទីពីរគឺជាទ្រឹស្តីច្បាប់អំពីប្រភពគ្រោះថ្នាក់ដល់កុមារ ដោយការពារក្មេងៗ ដែលត្រូវបានគេទាក់ទាញចិត្តឱ្យបំពារបំពានយកទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ ពីព្រោះតែការទាក់ទាញដែលកើតមាននៅទីនោះ ។ In states that follow the doctrine, property owners owe a duty to refrain from ordinary negligence rather than willful, wanton, and reckless conduct toward children who are attracted to the premises by a condition that normally attracts children, even though they are trespassers. នៅក្នុងរដ្ឋដែលប្រើទ្រឹស្តីច្បាប់ ម្ចាស់ទ្រព្យសម្បត្តិមានកាតព្វកិច្ចច្បេសវាងសេចក្តីធ្វេសប្រហែស ធម្មតា មិនមែនអាកប្បកិរិយាចចេស ឥតកោតក្រែង និងព្រហើនកោងកាចទេ ។

Doctrine of Res Ipsa Loquitur. To recover for negligence, evidence must be introduced by the plaintiff to prove the negligent act of the defendant. ទ្រឹស្តិ៍ច្បាប់របស់លោក រ៉េស អ៊ីបសា ឡូគ្លីទ័រ ដើម្បីបានសំណងមកវិញចំពោះសេចក្តីធ្វេសប្រហែស ភស្តុតាងត្រូវតែបានបង្ហាញឱ្យឃើញដោយ ដើមចោទ ដើម្បីបញ្ជាក់ថាជាអំពើធ្វេសប្រហែសរបស់ចុងចោទ ។

Sometimes, the plaintiff has no evidence to prove that a negligent act was committed by the defendant, however, the plaintiff can prove that he or she was injured by an act that normally does not occur unless someone is negligent. ពេលខ្លះ ដើមចោទគ្មានភស្តុតាងដើម្បីបង្ហាញថា អំពើធ្វេសប្រហែស ត្រូវបានប្រព្រឹត្តដោយចុងចោទ ប៉័ន្តែដើមចោទអាចបង្ហាញថាគាត់ត្រូវបានរងគ្រោះដោយអំពើមួយ ដែលជាធម្មតាមិនបានកើតឡើងទេ ប្រសិនបើជនម្នាក់មិនធ្វេសប្រហែសនោះ។

The doctrine of *res ipsa loquitur*, which means "the thing speaks for itself," can sometimes be used by the plaintiff when he or she cannot prove an actual negligent act of the defendant. ទ្រឹស្តិ៍ច្បាប់នៃ រ៉េស អ៊ីបសា ឡូគ្លីទ័រ ដែលមានន័យថា "វត្ថុនិយាយចំពោះខ្លួនឯង" ពេលខ្លះអាចត្រូវ បានប្រើប្រាស់ដោយដើមចោទ នៅពេលដែលគាត់មិនអាចបង្ហាញអំពីអំពើធ្វេសប្រហែសជាក់ស្តែងមួយរបស់ចុងចោទ ។ Under this doctrine, the mere fact that an act occurred can be used by the jury (of the judge in a nonjury trial) to infer that the defendant was negligent. នៅក្រោមទ្រឹស្តីនេះ ហេតុការណ៍តែមួយ ដែលបានកើតឡើងអាចត្រូវបានប្រើដោយគណៈវិនិច្ឆ័យ (របស់ចៅក្រមនៅក្នុងការជំនុំជម្រះដោយគ្មានគណៈវិនិច្ឆ័យ) ដើម្បីសន្និដ្ឋានថាចុងចោទបានធ្វេសប្រហែសមែន ។

When the doctrine is used, the case can go to the jury if it is probable (not just possible) that a negligent act of the defendant caused the plaintiff's injury. នៅពេលដែលទ្រឹស្តិ៍ច្បាប់ត្រូវ បានប្រើ រឿងក្តីអាចទៅដល់គណៈវិនិច្ឆ័យ ប្រសិនបើប្រុងនឹងកើត (មិនគ្រាន់តែអាចទេ) ដែលថាអំពើធ្វេសប្រហែសមួយ របស់ចុងចោទបណ្តាលឱ្យមានរបួសដល់ដើមចោទ ។

Absolute Liability. ការទទួលខុសត្រូវដាច់ខាត

People who handle dangerous items such as explosives or wild animals are liable, regardless of fault, for injuries to others caused by the dangerous item. មនុស្សទាំងឡាយដែលកាន់កាប់របស់ មានគ្រោះថ្នាក់ ដូចជាវត្ថុផ្ទុះ ឬសត្វសាហាវ ដោយមិនគិតពីកំហុស ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះរបួសទៅលើអ្នកផ្សេងដែល បណ្តាលដោយរបស់គ្រោះថ្នាក់នោះ ។

Such liability regardless of fault is known as *absolute or strict liability*. ការទទួលខុសត្រូវដោយមិនគិតពី កំហុសបែបនេះ ត្រូវបានគេហៅថាជាការទទួលខុសត្រូវដាច់ខាត ឬការទទួលខុសត្រូវដ៏ហ្មត់ចត់ ។

Damages ព្យសនកម្ម

To recover for negligence, the plaintiff must prove *damages* – that is, some actual loss. ដើម្បីជាន សំណងមកវិញចំពោះសេចក្តីធ្វេសប្រហែស ដើមចោទត្រូវតែបង្ហាញនូវព្យសនកម្ម គឺការបាត់បង់ជាក់ស្តែងមួយចំនួន ។ Even though a negligent act may be committed by the defendant, no recovery by the plaintiff can occur unless he or she suffers damages. ទោះបីជាអំពើធ្វេសប្រហែសមួយអាចត្រូវ បានប្រព្រឹត្តដោយចុងចោទ ក៏គ្មានការទទួលបានមកវិញដោយដើមចោទដែលអាចកើតឡើង ប្រសិនបើគាត់មិនទទួល រងនូវព្យសនកម្ម ។

The amount of damages that the plaintiff can recover is the a mount of money that will place the plaintiff in the same position that he or she was in immediately before the negligent act occurred. បរិមាណនៃព្យសនកម្មដែលដើមចោទអាចបានមកវិញ គឹបរិមាណទឹកប្រាក់ដែលនឹងត្រូវ ជំនសទៅឱ្យដើមចោទក្នុងបរិមាណដូចគ្នា ដែលគាត់មាននៅមុនអំពើធ្មេសប្រហែសបានកើតឡើង ។

Damages include the cost of hospital and medical treatment, any loss of wages, and an amount of money to compensate for pain and suffering endured by the plaintiff. ព្យសនកម្មរួមមានតម្លៃ នៃ ការព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ និងថ្លៃថ្នាំពេទ្យ ការបាត់បង់ប្រាក់ឈ្នួល ព្រមទាំងទឹកប្រាក់សម្រាប់សងចំពោះការឈឺចាប់ដែល ដើមចោទទទួលរង។

Causation ការបង្កហេតុ

To recover for negligence, the plaintiff must prove that the negligent act of the defendant was the direct and proximate cause of the plaintiff's injuries. ដើម្បីបានមកវិញចំពោះសេចក្តីធ្វេស ប្រហែស ដើមចោទត្រូវតែបង្ហាញថាអំពើធ្វេសប្រហែសរបស់ចុងចោទ គឺជាដើមហេតុផ្ទាល់នៃរបួសរបស់ខ្លួន។ In a case in which an intoxicated person was served liquor in a bar and on leaving the bar drove negligently into another car killing someone, the court held that the bartender's act of serving a drink to the intoxicated person was the proximate cause of death. នៅក្នុងរឿងក្តីមួយដែលក្នុងនោះជនស្រវឹង ម្នាក់ត្រូវបានគេបម្រើស្រានៅក្នុងរង្គសាលមួយ ហើយនៅពេលចាកចេញពី រង្គសាលបានបើករថយន្តដោយសេចក្តីធ្វេសប្រហែស ទៅបុករថយន្តមួយទៀតបណ្តាលឱ្យមានមនុស្សស្លាប់ តុលាការ បានកាត់សេចក្តីថា អំពើរបស់អ្នកចាក់ស្រាបម្រើភេសជ្ជៈទៅឱ្យជនស្រវឹងស្រានោះ ជាដើមហេតុផ្ទាល់នៃការស្លាប់នេះ ។ The court said that the bartender could have foreseen that the intoxicated person would be driving home and might cause death or injury to another. តុលាការបាននិយាយថាអ្នកចាក់ស្រាអាចមើលឃើញ យ៉ាងច្បាស់ថា ជនស្រវឹងស្រានឹងបើករថយន្តទៅផុះ ហើយនឹងអាចបណ្តាលឱ្យមានការស្លាប់ ឬរបួសទៅលើអ្នក ដទៃទេត្រ ។

No recovery can occur, conversely, if a break in the chain of causation exists. gu

ទៅវិញ គ្មានការទទួលបានសំណងមកវិញអាចកើតឡើងទេ ប្រសិនបើអំពើល្មើសកើតឡើងស្ថិតនៅក្នុងដំណើរបង្កហេតុ ។ For example, when a car owner leaves the key in a car (which is a statutory violation in some states), and a thief steals the car and injures someone while driving negligently, the act of leaving the key in the car is not the direct and proximate cause of the injury, and the injured party cannot recover from the car owner. ឧទាហរណ៍ នៅពេលម្ខាស់រថយន្តម្នាក់ទុកកូនសោ នៅក្នុងរថយន្ត (ដែលជាការរំលោភច្បាប់ នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ) ហើយចោរលួចរថយន្ត និងធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃ នៅពេលកំពុងបើករថយន្តដោយធ្វេសប្រហែស អំពើនៃការទុកកូនសោចោលនៅក្នុងរថយន្តមិនមែនជាដើមហេតុផ្ទាល់ នៃគ្រោះថ្នាក់ទេ ហើយភាគីដែលរងគ្រោះមិនអាចទទួលបានសំណងមកវិញ ពីម្ចាស់រថយន្តដែរ ។

DEFENSES TO NEGLIGENCE ការការពារចំពោះសេចក្តីធ្វេសប្រហែស

The principal defenses to negligence actions are (1) contributory negligence, (2) comparative negligence (3) assumption of the risk, (4) discharge in bankruptcy, and (5) the running of the statute of limitations. ការការពារសំខាន់១ចំពោះអំពើធ្វេសប្រហែសគឺ (១) សេចក្តីធ្វេស ប្រហែសម្ខាងម្នាក់ (២) សេចក្តីធ្វេសប្រហែសប្រៀបធៀបគ្នា (៣) ការសន្មតទទួលយករាយន្តរាយ (៤) ការមិនទទួល ខុសត្រូវចំពោះការបរាជ័យ (៥) ការគេចច្បាប់អាជ្ញាយុកាល ។

Contributory Negligence សេចក្តីធ្វេសប្រហែសម្ខាងម្នាក់

Contributory negligence is negligence on the part of the plaintiff that contributed toward the injuries and was a proximate cause of them. សេចក្តីធ្វេសប្រហែសម្ខាងម្នាក់គឺជាសេចក្តីធ្វេស ប្រហែសនៅលើផ្នែកមួយនៃដើមចោទដែលរួមចំណែកចំពោះរបួស និងជាដើមហេតុផ្ទាល់នៃរបួសនោះ ។

Under the doctrine of contributory negligence, when the plaintiff sues the defendant for negligence, if the defendant can prove that the plaintiff was also negligent no matter how slight, the plaintiff can recover nothing. នៅក្រោមទ្រឹស្តីច្បាប់នៃសេចក្តីធ្វេសប្រហែសម្ខាងម្នាក់ នៅពេល ដែលដើមចោទប្តឹងចុងចោទចំពោះសេចក្តីធ្វេសប្រហែស ប្រសិនបើចុងចោទអាចបង្ហាញថាដើមចោទក៏ធ្វេសប្រហែសដែរ នោះដើមចោទមិនអាចបានសំណងអ៊ីមកវិពាទេ ទោះសេចក្តីធ្វេសប្រហែសនោះតិចតចក៏ដោយ។

An exception exists under a rule known as the *last clear chance doctrine* in some states, and the *humanitarian doctrine* in others. ករណីពិសេសមួយបានកើតឡើងតាមរយ:ច្បាប់មួយ នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ គេហៅថា ទ្រឹស្តីច្បាប់មិកាសជាក់ស្តែងចុងក្រោយ ឯនៅក្នុងរដ្ឋខ្លះទៀតហៅថាទ្រឹស្តីច្បាប់មនុស្សធម៌។

Under this doctrine, a defendant who had the last clear chance to have avoided injuring the plaintiff is liable even though the plaintiff had also been contributorily negligent. នៅក្រោម ទ្រឹស្តីច្បាប់នេះ ចុងចោទដែលមានឱកាសជាក់ស្តែងចុងក្រោយ មិនបណ្តាលឱ្យមានរបួសដល់ដើមចោទត្រូវតែទទួល ខុសត្រូវ ទោះបីជាដើមចោទបានធ្វេសប្រហែសរួមគ្នាដែរក៏ដោយ ។

Many states no longer follow the doctrine of contributory negligence because of its unfairness to plaintiffs who were only slightly negligent. រដ្ឋជាច្រើនលែងអនុវត្តតាមទ្រឹស្តីច្បាប់អំពី ការធ្វេសប្រហែសម្នាងម្នាក់តទៅទៀតហើយ ពីព្រោះតែមិនយុត្តិធម៌ចំពោះដើមចោទដែលគ្រាន់តែធ្វេសប្រហែសដ៏តិច តូចប៉ុណ្ណោះ ។ These states have adopted the doctrine of comparative negligence in its place. រដ្ឋទាំងនេះបាន អនុម័ត ទ្រឹស្តីច្បាប់អំពីការធ្វេសប្រហែសប្រៀបធៀបគ្នាទៅតាមកន្លែងកើតហេតុ ។

Comparative Negligence សេចក្តីធ្វេសប្រហែសប្រេវ្រចេរ្យបញ្ចា

Under the doctrine of *comparative negligence*, each party's negligence is compared, and the plaintiff's negligence is reduced in proportion to his or her negligence. តាមរយ: ទ្រឹស្តីច្បាប់ អំពីសេចក្តីធ្វេសប្រហែសប្រៀបធៀបគ្នា សេចក្តីធ្វេសប្រហែសរបស់ភាគីនីមួយ១ត្រូវបានប្រៀបធៀប ហើយសេចក្តី ធ្វេសប្រហែសរបស់ដើមចោទ ត្រូវបានកាត់បន្ថយដោយសមាមាត្រទៅនឹងសេចក្តីធ្វេសប្រហែសរបស់ខ្លួន។

In determining by what amount the plaintiff's damages are to be diminished, the negligence of each plaintiff is compared to the total of all persons against whom recovery is sought. ក្នុងការកំណត់នូវអ្វីដែលបរិមាណនៃដំងឺចិត្តរបស់ដើមចោទដែលត្រូវបានបន្ថយ សេចក្តីធ្វេសប្រហែសរបស់

ដើមចោទនីមួយ១ ត្រូវបានប្រេវូបធេវូបគ្នាទៅនឹងសេចក្តីធ្វេសប្រហែសសរុបនៃមនុស្សទាំងអស់ ដែលប្តឹងទៅនឹងអ្នកដែល

ត្រូវប្រគល់សំណងឱ្យគេ ។

The combined total of the plaintiff's negligence taken together with all of the negligence of all the defendants must equal 100 percent. បរិមាណសរុបទាំងអស់នៃសេចក្តីធ្វេសប្រហែស របស់ដើមចោទ និងសេចក្តីធ្វេសប្រហែសទាំងអស់របស់ចុងចោទត្រូវស៊ើនឹង១០០ភាគរយ។

For example, in a case in which the total damages are \$10,000, if the jury finds that the plaintiff was 40 percent negligent and the defendant was 60 percent negligent, the plaintiff will recover \$6,000. ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងរឿងក្តីមួយដែលក្នុងនោះបរិមាណសរុបនៃជំងឺចិត្តគឺ១០០០០ដុល្លារ ប្រសិនបើគណ:វិនិច្ឆ័យរកឃើញថា ដើមចោទធ្វេសប្រហែស៤០ភាគរយ ហើយចុងចោទធ្វេសប្រហែស៦០ភាគរយ ដើមចោទនឹងទទួលបានមកវិញ៦០០០ដុល្លារ ។

In the same case, if the jury finds that each party was 50 percent negligent, the plaintiff will recover \$5,000. If the jury finds that the plaintiff was 51 percent negligent and the defendant was 49 percent negligent, the plaintiff will recover nothing. នៅក្នុងរឿងក្តីដូចគ្នា ប្រសិនបើគណ:វិនិច្ឆ័យរកឃើញថា ភាគីនីមួយ១ធ្វេសប្រហែស៥០ភាគរយ ដើមចោទនឹងទទួលបានមកវិញ៥០០០ដុល្លារ ។ ប្រសិនបើគណ:វិនិច្ឆ័យរកឃើញថា ភោគីនីមួយ១ធ្វេសប្រហែស៥១ភាគរយ ហើយចុងចោទធ្វេសប្រហែសតែ៤៩ភាគរយ ដើមចោទនឹងគ្នានបានសំណងអ្វីទេ ។

Assumption of the Risk ការទទួលយកភយន្តរាយ

In a suit for negligence, if the defendant can show that the plaintiff knew of the risk involved and took the chance of being injured, he or she may claim assumption *of the risk* as a defense. នៅក្នុងបណ្ដឹងចំពោះការធ្វេសប្រហែស ប្រសិនបើចុងចោទអាចបង្ហាញថាដើមចោទបានដឹងអំពីព្រោះ ថ្នាក់ដែលពាក់ព័ន្ធ ហើយក៏បានធ្វើឱ្យមានរបួស គាត់អាចតវ៉ាចំពោះការសន្មតទទួលយកភយន្តរាយជាការការពារខ្លួន ។ This defense has sometimes been used by baseball clubs when they are sued by spectators who are injured by baseballs hit into the stands. ការការពារនេះ ពេលខ្លះត្រូវបានប្រើដោយក្លឹបកីឡាបាល់ បោះ នៅពេលដែលគេត្រូវបានប្ដឹងដោយទស្សនិកជនដែលត្រូវរបួសដោយបាល់បុកនៅចំកន្លែងឈរ ។

Discharge in Bankruptcy ការមិនទទួលខុសត្រូវនៅក្នុងធនក្ស័យ

A cause of action for negligence against a defendant cannot be sued on if the defendant is discharged in bankruptcy, and the plaintiff's claim is included among the defendant's

debts. មូលហេតុនៃបណ្ដឹងចំពោះការធ្វេសប្រហែសប្រឆាំងនឹងចុងចោទ មិនអាចត្រូវបានប្ដឹងទេ ប្រសិនបើចុងចោទ មិនទទួលខុសត្រូវនៅក្នុងធនក្ស័យ ហើយការទាមទាររបស់ដើមចោទបានរាប់បញ្ចូលទាំងបំណុលរបស់ចុងចោទផង។

Statutes of Limitations ច្បាប់អាជ្ញាយុកាល

Every cause of action has a time limit within which suit must be brought for the plaintiff to recover. មូលហេតុនៃបណ្ដឹងនីមួយៗមានការកម្រិតពេលវេលាមួយ ដែលនៅក្នុងនោះបណ្ដឹងអាចត្រូវដើមចោទប្ដឹង ដើម្បីទទួលបានសំណងមកវិញ។

The time limits are set by statute in each state and are called *statutes of limitations*. ការកម្រិតពេលវេលា គឺត្រូវបានបង្កើតដោយច្បាប់នៅក្នុងរដ្ឋនីមួយៗ ហើយត្រូវបានគេហៅថា*ច្បាប់អាជ្ញាយុកាល*។ Although the statutes vary, in many states, the time period for bringing suit for the tort of negligence is either two or three years from the time the injury occurred. ទោះបីជាច្បាប់ ប្រែប្រួលក៏ដោយ នៅក្នុងរដ្ឋជាច្រើន រយ:ពេលចំពោះការនាំបណ្ដឹងកំហុសរដ្ឋប្បវេណីនៃសេចក្ដីធ្វេសប្រហែសគឺរយ:ពេល ពីរ ឬបីឆ្នាំចាប់ពីពេលដែលរបួសបានកើតឡើង។

Part III Terms Used in Law of Contracts ตาสูเซซูสูอลีสิสิซูเผลูา

Chapter 10

Formation of Contracts ສາເຮເຊຼັສສືຮູຜລູງ

In its simplest terms, a *contract* is any agreement that is enforceable in a court of law. នៅក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌសាមញ្ឈបំផុតរបស់កិច្ចសន្យា *កិច្ចសន្យា* គឺជាកិច្ចព្រមព្រៀងដែលអាចបង្ខំបាននៅក្នុងតុលាការ ។ To reach an agreement, one party (called the offeror) makes an offer (a proposal) to another party (called the offeree) to enter into a legal agreement. ដើម្បីឱ្យបានកិច្ចព្រមព្រៀង ភាគីមួយ (ហៅថាអ្នកស្នើ)

ធ្វើសំណើ (សេចក្តីស្នើ) ទៅភាគីផ្សេងទៀត (ហៅថាអ្នកទទួលសំណើ) ដើម្បីចូលជាកិច្ចព្រមព្រៀងស្របច្បាប់។ If the offeree assents to the terms of the offer, an acceptance occurs and an agreement comes into existence. ប្រសិនបើអ្នកទទួលសំណើយល់ព្រមល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃសំណើ នោះការយល់ព្រមនឹងកើតឡើង ហើយកិច្ចព្រម ព្រៃវ្រងក៏នឹងកើតមានដែរ ។

To illustrate, if one person says to another, "I'll sell you my car for \$400" (the offer), and the other person replies, "I'll buy it" (the acceptance), a contract comes into existence the moment the word of acceptance is spoken. ដើម្បីបង្ហាញឱ្យច្បាស់ ប្រសិនបើជនម្នាក់និយាយទៅកាន់ជនម្នាក់ទៀត "ខ្ញុំនឹងលក់ឱ្យអ្នកនូវ រថយន្តមួយតម្លៃ៤០០ដុល្លារ" (សំណើ) ហើយជនផ្សេងទៀតឆ្លើយថា "ខ្ញុំនឹងទិញវា" (ការយល់ព្រម) កិច្ចសន្យាកើតមាន នៅខណៈដែលពាក្យយល់ព្រមត្រូវបាននិយាយ ។

When the offeree responds with a different offer instead of accepting the one that was made, it is called a counteroffer, and when the offeree declines the offer, it is known as a rejection. នៅពេលដែលអ្នកទទួល កិច្ចសន្យាឆ្លើយជាមួយនឹងសំណើផ្សេងគ្នា ជំនួសឱ្យការយល់ព្រមនូវសំណើមួយដែលត្រូវបានបង្កើត

ត្រូវបានគេហៅថាសំណើតប ហើយនៅពេលដែលអ្នកទទួលសំណើបដិសេធនូវសំណើនោះត្រូវបានគេហៅថាសំណើបដិសេធ ។

A revocation occurs when the offeror has a change of mind and calls back the offer before it is accepted by offeree. ការលុបចោលវិញកើតឡើងនៅពេលដែលអ្នកស្នើបានផ្លាស់ប្តូរគំនិត ព្រមទាំងប្រាប់ពីសំណើនៅ មុនពេលអ្នកទទួលសំណើយល់ព្រម ។

Some things, such as advertisements, price tags, prices on merchandise, signs, and prices in catalogs are not usually treated as offers. វិត្ថុខ្លះ ដូចជាកិច្ចផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម ស្លាកតម្លៃ តម្លៃនៅលើទំនិញ ហត្ថលេខា និងតម្លៃនៅក្នុងកាតាឡាក មិនមែនតែងតែត្រូវបានគេចាត់ទុកជាសំណើទេ។

Instead, they are called invitations to negotiate. ជំនួសឱ្យសំណើ គេហៅវាថាលិខិតបឋមសម្រាប់ ទាក់ទាញឱ្យចុះកិច្ចសន្យា។

For this reason, a contract does not usually arise when a customer offers to buy a mismarked product unless the store accepts the customer's offer and agrees to sell the product at the miscarried price. ចំពោះហេតុផលនេះ កិច្ចសន្យាតែងតែមិនកើតឡើងទេ នៅពេលដែលអតិថិជនស្នើទិញផលិតផល

ដែលដាក់ឈ្មោះម៉ាកច្រឡំ វេវ្យរលែងតែឃ្លាំងទទួលសំណើអតិថិជន និងយល់ព្រមលក់ផលិតផលឱ្យដែលមានតម្លៃនៃ ការដឹកជញ្ជូនច្រឡំនោះ ។

CONTRACT CLASSIFICATIONS ចំណាត់ថ្នាក់កិច្ចសន្យា

Contracts may be classified in the following ways. កិច្ចសន្យាអាចត្រូវបានចាត់ថ្នាក់នៅក្នុងវិធីផ្សេងៗគ្នា

- 1. Express and implied ច្បាស់ និងមិនច្បាស់
- 2. Bilateral and unilateral ឧបតោភាគី និងឯកតោភាគី
- Valid, void, voidable, and unenforceable សុពល មោឃ: អាចចាត់ទុកជាមោឃ: និងមិនអាច អនុវត្តតាមច្បាប់បាន ។
- 4. Executed and executory អនុវត្ត និងមិនទាន់អនុវត្ត

Express and Implied Contracts កិច្ចសន្យាជាក់ច្បាស់ និងកិច្ចសន្យាមិនជាក់ច្បាស់

An express contract is one in which the terms of the contract are stated by the parties, either orally or in writing. កិច្ចសន្យាជាក់ច្បាស់គឺជាកិច្ចសន្យាមួយដែលល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា ត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយភាគីទាំងនិយាយ

ទាំងសរសេរ ។

An implied contract is one in which the terms of the contract are not stated by the parties. កិច្ចសន្យាមិនជាក់ច្បាស់គឺជាកិច្ចសន្យាមួយដែលល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃកិច្ចសន្យាមិនត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយភាគី។

Two types of implied contracts are a contract implied in fact and a contract implied in law. ប្រភេទពីវនៃកិច្ចសន្យាមិនជាក់ច្បាស់គឺជាកិច្ចសន្យាស្តែងចេញតាមរយៈអាកប្បក៌ិរិយារបស់គូភាគី និងកិច្ចសន្យាស្តែង ចេញតាមច្បាប់ ។

A contract implied in fact is a contract that arises from the conduct of the parties rather than from their express statements. កិច្ចសន្យាស្តែងចេញតាមរយ:អាកប្បកិរិយារបស់ភាគី គឺជាកិច្ចសន្យាមួយដែលកើតឡើង

ចេញពីអាកប្បកិរិយារបស់ភាគី មិនមែនកើតឡើងពីសេចក្តីថ្លែងបញ្ជាក់របស់ភាគីនោះទេ។

For example, when you board a bus and put some money in the coin slot without saying anything to the driver and driver says nothing to you, no express contract exists that the bus driver will take you to a destination along that bus's particular route. ឧទាហរណ៍ នៅពេលអ្នកឡើងជិះរថយន្ត ហើយដាក់លុយនៅក្នុងរន្ធដាក់កាក់ដោយមិនបាននិយាយអ្វីទៅកាន់អ្នកបើកឡាន ហើយអ្នកបើកឡានក៏មិននិយាយ អ្វីទៅកាន់អ្នកវិញដែរ នោះគ្មានកិច្ចសន្យាជាក់ច្បាស់កើតមានឡើងទេ ដែលថាអ្នកបើករថយន្តនឹងនាំអ្នកទៅកាន់ទិសដៅ តាមផ្លូវកំណត់ណាមួយរបស់រថយន្ត ។

Sometimes, to prevent unjust enrichment, the court will impose a contract on the parties when one actually does not exist or when an express contract cannot be enforced. ពេលខ្លះ ដើម្បីការពារនូវការចម្រើនឥតហេតុ តុលាការនឹងនឹងកំណត់ថាមានកិច្ចសន្យាចំពោះភាគីទាំងឡាយ នៅពេល ដែលគ្មានកិច្ចសន្យាណាមួយអាចកើតមាន ឬនៅពេលដែល កិច្ចសន្យាជាក់ច្បាស់មិនអាចត្រូវបានអនុវត្ត។

This court-imposed obligation is called a contract implied in law or quasi contract. The term quasi means "as if" or "almost as it were." កាតព្វកិច្ចដែលដាក់កម្រិតដោយតុលាការនេះ គេហៅថាជា កិច្ចសន្យាស្តែងចេញតាមច្បាប់ ឬហៅថាឧបសន្យា។

Bilateral and Unilateral Contracts កិច្ចសនុក្រុមបតោភាគី និងកិច្ចសនុក្រឯកតោភាគី

Contracts are classified according to the number of promises made by the parties. កិច្ចសន្យាត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ ដោយយោងទៅតាមចំនួននៃការសន្យាដែលធ្វើឡើងដោយភាគីទាំងឡាយ។

A bilateral contract is a contract containing two promises, one made by each party to the contract. កិច្ចសន្យាខុបតោភាគី គឺជាកិច្ចសន្យាដែលមានការសន្យាពីរ ដែលការសន្យាមួយ១ធ្វើឡើងដោយភាគីម្នាក់១ ចំពោះកិច្ចសន្យានោះ ។

One party makes a promise in exchange for the other party's promise. ភាគីមួយសន្យាផ្លាស់ប្តូរ ជាមួយនឹងការសន្យារបស់ភាគីមួយផ្សេងទៀត។

For example, if someone says, "I'll sell you my car for \$400," and the other party replies, "I'll buy it," a bilateral contract comes into existence because both parties made promises. ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើមនុស្សម្នាក់ និយាយថា "ខ្ញុំនឹងលក់ឱ្យអ្នកនូវរថយន្តរបស់ខ្ញុំនូវតម្លៃចំនួន៤០០ដុល្លារ" ហើយភាគី ម្នាក់ឲ្យតង្ហើយថា "ខ្ញុំនឹងទិញវា" កិច្ចសន្យាឧបតោភាគី កើតមាន ពីព្រោះភាគីទាំងពីរបានបង្កើតនូវការសន្យា ។

A unilateral contract is a contract containing only one promise in exchange for an act. កិច្ចសន្យាឯកតោភាគី គឺជាកិច្ចសន្យាមួយដែលមានតែការសន្យាមួយស្ថិតក្នុងការផ្លាស់ប្តូរចំពោះអំពើមួយ ។ Suppose, for example, that a person offers a \$100 reward for the return of a lost dog. ឧទាហរណ៍ ឧបមាថា ជនម្នាក់ស្នើឱ្យរង្វាន់១០០ដុល្លារចំពោះការឱ្យមកវិញនូវផ្កែដែលបាត់ ។

The only way the offer can be accepted is by the actual return of the lost dog to the offeror. មធ្យោបាយតែមួយដែលអាចត្រូវបានគេយល់ព្រម គឺតាមរយៈការត្រឡប់មកវិញជាក់ស្តែងនៃអ្កែដែលបាត់ ដើម្បីឱ្យមកអ្នកស្នើ។

When that happens, the offer is accepted. នៅពេលបញ្ហានោះកើតឡើង សំណើត្រូវបានគេយល់ព្រម ។

In a bilateral contract, consideration is found in the promises of each party. នៅក្នុងកិច្ចសន្យា ឧបតោភាគី តម្លៃតបស្នងត្រូវបានគេប្រទះឃើញនៅក្នុងការសន្យាចេញពីភាគីនីមួយ១។ In unilateral contract, consideration is found in the promise of the offeror and the act of the offeree. នៅក្នុងកិច្ចសន្យាឯកតោភាគី តម្លៃតបស្នងត្រូវបានគេប្រទះឃើញនៅក្នុងការសន្យាពីអ្នកស្នើ និងអំពើនៃអ្នកទទួលសំណើ។

Valid, Void, Voidable, and Unenforceable Contracts កិច្ចសន្យាសុពលភាព មោឃ: អាចចាត់ទុកជាមោឃ: និងមិន អាចអនុវត្ថបានតាមច្បាប់ ។

A valid contract is one that is good; it meets the requirements of law. A void contract, conversely, is not good, it is a nullity and has no legal effect. កិច្ចសន្យាសុពលភាពគឺជាកិច្ចសន្យាមួយដែលល្អ រ៉ាបំពេញ

ល័ក្ខខ័ណ្ឌច្បាប់ ។ ផ្ទុយមកវិញ កិច្ចសន្យាមោឃៈមិនល្អទេ វាជាមោឃភាព ហើយគ្មានសុពលភាពតាមផ្លូវច្បាប់ទេ ។ An illegal contract, such as charging a greater amount of interest than is allowed by law, is void. កិច្ចសន្យាខុសច្បាប់ ដូចជាការយកការប្រាក់ច្រើនជាងការប្រាក់ដែលត្រូវអនុញ្ញាតដោយច្បាប់គឺជាមោឃៈ ។

A voidable contract is one that may be disaffirmed or avoided (gotten out of) by one of the parties, if he or she wishes, because of some rule of law that excuses that party's performance. កិច្ចសន្យាដែលអាចជាមោឃ: គឺជាកិច្ចសន្យាមួយដែលអាចត្រូវបានគេមិនបញ្ជាក់ច្បាស់ ឬត្រូវបានគេមោឃ: (ត្រូវបានយកចេញ) ដោយភាគីមួយក្នុង ចំណោមភាគីទាំងឡាយប្រសិនបើគាត់ចង់ ពីព្រោះវិធានខ្លះនៃច្បាប់ដែលដោះសាថាជាការបង្កើតនូវភាគី ។

It is sometimes said that a voidable contract is one that is valid unless voided. ពេលខ្លះត្រូវបាន គេនិយាយថា កិច្ចសន្យាដែលអាចចាត់ទុកជាមោឃៈ គឹជាកិច្ចសន្យាមួយដែលត្រូវមានសុពលភាព ប្រសិនបើមិនត្រូវបាន គេចាត់ទុកជាមោឃៈ ។

For example, a contract entered into between an infant (the legal name for a minor) and an adult is voidable, except for necessaries, by the infant but not by the adult. ឧទាហរណ៍ កិច្ចសន្យាមួយរវាងកុមារ (ឈ្មោះស្របច្បាប់ចំពោះអនីតិជន) និងយុវីវ័យអាចចាត់ជាមោឃ: លើកលែងតែវត្ថុចាំបាច់មួយចំនួន ចេញ ដោយគិតទៅតាមកុមារ ប៉ុន្តែមិនមែនគិតទៅតាមយុវីវ័យនោះទេ។

Necessaries are food, clothing, shelter, and medical care that are needed by the infant but not being supplied by the parent or guardian. វត្ថុចាំបាច់មានអាហារ សំល្បេកបំពាក់ ជម្រក និងសុខភាព ដែលកុមារត្រូវការ ប៉ុន្តែ មិនមែនត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ដោយឪពុក ឬម្តាយ ឬអ្នកគាំពារឡើយ ។

Infants are responsible for paying for the fair value of their necessaries. កុមារទទួលខុសត្រូវ ចំពោះការចាយវាយ សម្រាប់តម្លៃសមស្របនៃវត្ថុចាំបាច់របស់ខ្លួន។

When infants reach *majority* (adulthood), they may ratify – that is, approve or confirm – earlier contracts made during their minority and thus be bound by them. នៅពេលដែលកុមារមកដល់នីតិភាព (ភាពយុវីវ៉យ) ពួកគេ អាចឱ្យសច្ខាប័ន (គឺថាយល់ព្រម ឬក៏ឱ្យសេចក្តីយល់ព្រម) កិច្ចសន្យាមុន១ដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងកំលុងពេលនៃនីតិភាពរបស់គេ ដូច្នេះហើយពួកគេក៏ជាប់កាតព្វកិច្ចទៅ ។

An unenforceable contract is one that is valid but cannot be enforced for some legal reason. កិច្ចសន្យាមិនអាចអនុវត្តបានតាមច្បាប់គឺជាកិច្ចសន្យាមួយដែលមានសុពលភាព ប៉ុន្តែមិនអាចត្រូវបានគេ អនុវត្តចំពោះហេតុផលច្បាប់បន្តិចសោះឡើយ។

An oral contract for the sale of real property is an example of an unenforceable contract. Such a contract is required to be in writing to be enforceable. កិច្ចសន្យាផ្ទាល់មាត់ចំពោះការលក់ នៃទ្រព្យសម្បត្តិ គឺជាឧទាហរណ៍មួយអំពី កិច្ចសន្យាមិនអាចអនុវត្តបានតាមច្បាប់។ កិច្ចសន្យាបែបនេះត្រូវបានគេ តម្រូវឱ្យសរសេរថាអាចអនុវត្តបាន។

Executed and Executory Contracts កិច្ចសន្យាបានសម្រេច និងកិច្ចសន្យាមិនទាន់សម្រេច

Contracts that are completely carried out are said to be executed. កិច្ចសន្យាទាំងឡាយដែលត្រូវ បានគេអនុវត្តទាំងស្រុង ហៅថាជាកិច្ចសន្យាបានសម្រេច ។

Those that have come into existence but not yet carried out are executory. កិច្ចសន្យាទាំងឡាយ ណាដែលមាន ជាអត្ថិភាពហើយ តែមិនទាន់បានអនុវត្តនៅឡើយត្រូវបានហៅថាកិច្ចសន្យាមិនទាន់សម្រេច ។ For example, when one person says another, "I'll sell you my car for \$400," and the other replies, "I'll buy it," the contract has come into existence but is in its executory stage. ឧទាហរណ៍ នៅពេលដែលមនុស្សម្នាក់និយាយទៅកាន់មនុស្សម្នាក់ទៀត "ខ្ញុំនឹងលក់រថយន្តរបស់ខ្ញុំនូវតម្លៃ៤០០ដុល្លារ" ហើយ មនុស្សម្នាក់ទៀតឆ្លើយថា "ខ្ញុំនឹងទិញវា" កិច្ចសន្យាមានអត្ថិភាពហើយ ប៉ុន្តែស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលមិនទាន់អនុវត្ត នៅឡើយទេ ។

When the car is delivered and the money paid, the contract is executed. នៅពេលរថយន្តនោះ ត្រូវបាន គេដឹកយកទៅដល់កន្លែង ហើយលុយត្រូវបានគេបង់រួច កិច្ចសន្យានេះជាកិច្ចសន្យាបានសម្រេច។

Chapter 11 **Contract Requirements** ສາເຮຼອສາເສີອູເຍລຽງ

To be binding on the parties, an agreement must have consideration, which is an exchange of benefits and detriments by the parties to the agreement. ដើម្បីចងភាគីទាំងឡាយ កិច្ចព្រមព្រៀងមួយត្រូវតែ មាននូវតម្លៃតបស្នង ដែលជាការប្តូរនៃផលចំណេញ និងការខូចប្រយោជន៍ដោយភាគីទាំងឡាយចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ។ It is the cement that binds the parties to the contract. វាជាជ័រស្អិតមួយដែលចងភាគីទាំងឡាយទៅនឹង កិច្ចសន្យា ។

To illustrate, when one person says to another, "I'll sell you my car for \$400," and the other replies, "I'll buy it," the promise to give up the car was a *detriment* (the giving up of a legal right) to the offeror and a benefit to the offeree. ដើម្បីបង្ហាញឱ្យបានច្បាស់ នៅពេលមនុស្សម្នាក់និយាយទៅកាន់ មនុស្សម្នាក់ទៀតថា "ខ្ញុំនឹងលក់ឱ្យអ្នកនូវរថយន្តរបស់ខ្ញុំក្នុងតម្លៃ៤០០ដុល្លារ" ហើយម្នាក់ទៀតឆ្លើយតបថា "ខ្ញុំនឹងទិញវា" ការសន្យាលក់រថយន្តនោះជាការខូចប្រយោជន៍ (ការបោះបង់ចោលនៃ សិទ្ធិស្របច្បាប់) ចំពោះអ្នកស្នើ ហើយជាផល ចំណេញចំពោះអ្នកទទួលសំណើ។

The promise to pay \$400 was a detriment to the offeree and a benefit to the offeror. ការសន្យាឱ្យចំណាយ ៤០០ដុល្លារ ជាការខួចប្រយោជន៍ចំពោះអ្នកទទួលសំណើ និងជាផលចំណេញចំពោះអ្នកស្នើ ។

Because each party suffered a detriment and received a benefit, the agreement contained consideration and was a binding contract on the parties. ពីព្រោះតែភាគិនីមួយៗត្រូវបានទទួលរងនូវ ការខូចខាត និងទទួលមកវិញនូវផលចំណេញ នោះកិច្ចព្រមព្រេស្របានផ្ទុកនូវថ្លៃតបស្នង និងជាកិច្ចសន្យាចងនៅលើ ភាគីទាំងឡាយ ។

Suppose one person says to another, "I'm going to give you my car as a gift," and the other replies, "Fine, I'll accept it." សន្មតថាមនុស្សម្នាក់និយាយទៅកាន់មនុស្សម្នាក់ទៀត "ខ្ញុំនឹងឱ្យរថយន្តខ្ញុំទៅ អ្នកជាអំណោយ" ហើយមនុស្សម្នាក់ទៀតឆ្លើយតបថា "ល្អហើយ ខ្ញុំនឹងយកវា" ។

The one who made the promise (the *promisor*) is under no legal obligation to give the car to the one to whom the promise was made (the *promisee*), because the agreement is a *nudum pactum* – that is, a barren promise with no consideration. មនុស្សម្នាក់ដែលបានសន្យា (អ្នកសន្យា) គឺមិនស្ថិតនៅក្រោម កាតព្វកិច្ចនីត្យានុកូលភាពដើម្បី ឱ្យរថយន្តមួយទៅមនុស្សម្នាក់ទៀតដែលជាអ្នកត្រូវបានគេសន្យាថាឱ្យ (អ្នកទទួលសន្យា) ពីព្រោះកិច្ចព្រមព្រៀងជាអសារសន្យា គឺថាជាការសន្យាមោឃ:ក្លានតម្លៃតបស្នង។

In a bilateral contract, consideration is found in the promises made by each party. នៅក្នុងកិច្ចសន្យាឧបតោភាគី តម្លៃតបស្នងត្រូវបានគេជួបប្រទះនៅក្នុងការសន្យាដែលបង្កើតដោយភាគីនីមួយៗ។ In a unilateral contract, it is found in the promise of one and the act of the other, and therefore does not come about until the act is completed. នៅក្នុងកិច្ចសន្យាឯកតោភាគី វាត្រូវបានគេជួបប្រទះឃើញនៅក្នុង ការសន្យារបស់មនុស្សម្នាក់ ហើយអំពើជារបស់មនុស្សម្នាក់ទៀត ដូច្នេះហើយកិច្ចសន្យាឯកតោភាគីលេចឡើងដរាបណា អំពើបានប្រព្រឹត្តចប់សព្វគ្រប់ ។

In the past and still today in some states, a seal on a contract furnished consideration when none existed. ពីមុន និងរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះនៅក្នុងរដ្ឋមួយចំនួន ត្រាលើកិច្ចសន្យាបានផ្តល់នូវថ្លៃតបស្នង នៅពេល ដែលគ្មានត្រាណាមួយនៅលើនោះ ។

This mark, impression, the word "seal," or the letters "L.S." are placed on a written contract next to the party's signature. "L.S." stands for locus sigilli, which means the place of the seal. សញ្ញាសំគាល់ ពំនូសសំគាល់ ពាក្យ "ត្រា" ឬអក្សរ "L.S" នេះ ត្រូវបានដាក់ជាប់នឹងហត្ថលេខារបស់ភាគីម្នាក់ទៀតនៅលើកិច្ចសន្យា ដែលមានទម្រង់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។ "L.S" ជាកន្លែងទុកបោះត្រា ដែលមានន័យថាជាកន្លែងវាយត្រា ។

An option contract is a binding promise by an offeror to hold an offer open and requires consideration from the offeree to make it binding. An exception occurs when a merchant promises in writing to hold an offer open for the sale of goods. កិច្ចសន្យាកក់ទុកជាការសន្យាចងដែលធ្វើដោយ អ្នកស្នើដើម្បីបើកចំហសំណើហើយត្រូវការតម្លៃតបស្នង ពីអ្នកទទួលសំណើដើម្បីចងវា។ ករណីលើកលែងមួយកើតឡើង នៅពេលដែលពាណិជ្ជករសន្យានៅក្នុងទម្រង់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដើម្បីបើកចំហសំណើសម្រាប់ការលក់ទំនិញ។ This promise by a merchant is known as a *firm offer* and requires no consideration to be binding. ការសន្យានេះធ្វើឡើងដោយពាណិជ្ជករត្រូវបានគេហៅថាសំណើខ្ជាប់ខ្ជួន ហើយមិនត្រូវបានតម្លៃតបស្នងដើម្បីចងទេ។

In a lawsuit, the defense *of lack of consideration* refers to a barren promise containing no consideration in the agreement. In contrast, the defense of *failure of consideration* refers to a contract containing consideration that is not in fact given to the party being sued. នៅក្នុងរឿងក្តី mរការពារនូវកង្វះខាត នៃតម្លៃតបស្នងទៅលើតែការសន្យាមោឃៈ ដែលមិនមានតម្លៃតបស្នងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង តែប៉ុណ្ណោះ។ ផ្ទុយមកវិញ ការការពារនូវការខកខានមិនបានផ្តល់តម្លៃតបស្នងទៅលើតែកិច្ចសន្យាដែលមានតម្លៃតបស្នង គឺមិនមែនជាហេតុដែលត្រូវបានផ្តល់ទៅឱ្យភាគីមួយដែលត្រូវបានគេប្តឹងនោះទេ។

Under a doctrine known as *promissory estoppel*, no consideration is necessary when someone makes a promise that induces another's action or *forbearance* (refraining from taking action), and justice can be avoided only by enforcing the promise. នៅក្រោមទ្រឹស្តិ៍ច្បាប់ដែលគេហៅថាជា ការមិនទទួលបណ្តឹងសន្យា នោះគ្មានតម្លៃតបស្នងចាំជាច់ទេ នៅពេលនរណាម្នាក់សន្យាថានឹងញុះញង់នូវអំពើ ឬការពន្យារ ប្រតិបត្តិរបស់នរណាម្នាក់ទៀត (ការទប់ស្កាត់ប្រតិកម្មប្រឆាំង) ហើយយុត្តិធម៌អាចត្រូវបានមោឃភាពដោយសារតែការ បង្ខំឱ្យសន្យា ។

CONTRACTS REQUIRED TO BE IN WRITING

កិច្ចសន្យាដែលតម្រូវឱ្យមានទម្រង់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ

The law requires only certain contracts to be in writing, others are fully enforceable even though they are oral. ច្បាប់តម្រូវឱ្យការកិច្ចសន្យាមួយចំនួនស្ថិតក្នុងទម្រង់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ចំណែកកិច្ចសន្យាខ្លះទេវ៉ត អាចបង្ខំឱ្យធ្វើតាមច្បាប់បាន ទោះបីជាកិច្ចសន្យានិយាយផ្ទាល់មាត់ក៏ដោយ ។

Statute of Frauds ច្បាប់ស្តីពីការឆពោក

Under a rule of law known as the *statute of frauds*, certain contracts must be in writing to be enforceable. នៅក្រោមវិធានអំពីច្បាប់មួយដែលគេហៅថាច្បាប់ស្តីពីការឆលោក កិច្ចសន្យាមួយចំនួនត្រូវតែជាទម្រង់ជា លាយលក្ខណ៍អក្សរ ដើម្បីអាចបង្ខំឱ្យធ្វើតាមច្បាប់បាន ។

With some variations from state, the following contracts must be in writing to be enforceable. ការប្រែប្រួល មួយចំនួនពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋមួយ កិច្ចសន្យាខាងក្រោមនេះត្រូវតែជាទម្រង់លាយលក្ខណ៍អក្សរដើម្បីអាចបង្ខំ ឱ្យធ្វើតាមច្បាប់បាន។

- Contracts that are not to be completed within a year កិច្ចសន្យាដែលមិនទាន់បានបញ្ចប់ក្នុង រយ:ពេល១ឆ្នាំ
- Promises to answer for the debt or default of another ការសន្យាឆ្លើយចំពោះបំណុលរបស់អ្នក ដទៃ
- 3. Contract for the sale of an interest in real property កិច្ចសន្យាលក់គិតជាការប្រាក់នៃអចលនវត្ថ
- Contracts in which marriage is the consideration កិច្ចសន្យាដែលក្នុងនោះអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាតម្លៃ តបស្នង
- 5. Promises by personal representatives of estates to pay debts of the estate personally ការសន្យាដោយអ្នកតំណាងផ្ទាល់នៃអចលនវត្ថុដើម្បីសងបំណុលនៃអចលនវត្ថុដោយផ្ទាល់ខ្លួន ។
- 6. Promises to leave something to someone in a will ការសន្យាទុកអ្វីមួយឱ្យនរណាម្នាក់នៅក្នុង មតិកសាសន៍មួយ
- 7. With four exceptions, contracts for the sale of goods of \$500 or more ជាមួយនឹងករណី លើកលែងបួនយ៉ាង កិច្ចសន្យាលក់ទំនិញតម្លៃ៥០០ដុល្លារ ឬលើសពីនេះ ។

Requirements of a Writing តម្រូវការជាទម្រង់លាយលក្ខណ៍អក្សរ

The writing that is necessary to satisfy the statute of frauds is called a *memorandum* ទម្រង់លាយលក្ខណ៍អក្សរចាំបាច់ ដើម្បីបំពេញច្បាប់ឆបោកត្រូវបានគេហៅថាអនុសារណៈ ។

It may consist of any writing (such as word on a piece of scrap paper, receipt, or check) so long as it meets the following requirements. វាអាចមានទម្រង់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរផ្សេងទៀត (ដូចជាពាក្យនៅ លើកម្ទេចក្រដាស ឬវិក្កយប័ត្រ ឬសែក) ឱ្យតែវាមានតម្រូវការខាងក្រោម ។

- 1. Identifies the parties to the contract បញ្ជាក់ភាគីចំពោះកិច្ចសន្យា
- 2. States the terms of the contract បញ្ជាក់ល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា
- Identifies the locus if land that is, the exact parcel of land under contract បញ្ជាក់កន្លែង
   ប្រសិនបើជាដី គឺថាជាក្បាលដីពិតប្រាកដមួយនៅក្រោមកិច្ចសន្យា
- 4. States the price បញ្ជាក់ពីតម្លៃ
- Is signed by the person against whom enforcement is sought ត្រូវបានចុះហត្ថលេខាដោយអ្នក ប្រឆាំងនឹងអ្នកដែលគេកំពុងស្វែងរកឱ្យបង្ខំឱ្យធ្វើតាមច្បាប់ ។

Parol Evidence Rule វិធានជាភស្តុតាងផ្ទាល់មាត់

The law assumes that when a contract is reduced to writing all of its terms are contained in the writing. ច្បាប់សន្មតថា នៅពេលដែលកិច្ចសន្យាមួយត្រូវបានផ្តោតទៅលើទម្រង់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរគ្រប់ល័ក្ខខ័ណ្ឌ ទាំងអស់ ត្រូវស្ថិតក្នុងទម្រង់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

Consequently, under a special rule of evidence known as the *parol evidence*, oral evidence of prior or contemporaneous negotiations between the parties is not admissible in court to alter, vary, or contradict the terms of a written agreement. ដូច្នេះ នៅក្រោមវិធានជាភស្តុតាងពិសេសដែលគេហៅថាភស្តុតាង ផ្ទាល់មាត់ ភស្តុតាងផ្ទាល់មាត់នៃការចរចាជាអាទិភាព ឬក៏ក្នុងពេលដំណាលគ្នារវាងភាគីទាំងឡាយមិនអាចយកជាការ បាននៅក្នុងតុលាការ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរ ប្រែប្រួល ឬផ្ទុយនឹងល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀងជាទម្រង់លាយលក្ខណ៍អក្សរ ។ Because of this rule, it is important to include all terms in the writing that are orally agreed on, whenever a contract is reduced to writing. ពីព្រោះតែវិធាននេះហើយ នៅពេលណាកិច្ចសន្យាត្រូវបានផ្តោតទៅ លើទម្រង់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ នោះជាការសំខាន់នឹងរាប់បញ្ចូលគ្រប់ល័ក្ខខ័ណ្ឌទាំងអស់ ដែលត្រូវបានយល់ព្រមដោយ ផ្ទាល់មាត់ ក្នុងទម្រង់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

DEFECTIVE AGREEMENTS កិច្ចព្រមព្រេងខ្វះចន្លោះ

Certain agreements are defective and are therefore not recognized as valid, binding contracts. កិច្ចព្រមព្រៀងមួយចំនួនគឺនៅខ្វះចន្លោះ ដូច្នេះហើយមិនត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ថាមានសុពលភាពទេ គេហៅវាថាជា កិច្ចសន្យាចង។

The most common of these are agreements involving mutual mistake, fraud, duress, and undue influence. Unconscionable contracts may also be declared unenforceable by the courts. កិច្ចព្រមព្រៀងសាមញ្ហបំផុតនៃកិច្ច ព្រមព្រៀងទាំងនេះ គឺជាកិច្ចព្រមព្រៀងដែលទាក់ទិននឹងកំហុសទាំងសងខាង ការឆបោក ហិង្សា និងឥទ្ធិពលគំរាមកំហែង។ កិច្ចសន្យាដែលពុំមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវក៏អាចត្រូវបានគេប្រកាសថា មិន អាចបង្ខំឱ្យធ្វើតាមច្បាប់ដោយតុលាការឡើយ។

Mistake កំហុស

When both parties are mistaken about an important aspect of an agreement that they entered into, so that no meeting of the minds occurs, it is known as a *bilateral* or *mutual mistake*, and the contract is voidable at the option of either party. នៅពេលដែលភាគីទាំងពីវត្រូវបានប្រព្រឹត្តនូវកំហុស អំពីចំណុចសំខាន់១នៃកិច្ចព្រមព្រៀងដែលពួកគេបានធ្វើ ដើម្បីកុំឱ្យគេអាចយល់ដឹងបាន គេហៅថាជាកំហុសខុបតោភាគី ឬកំហុសទាំងសងខាង ហើយកិច្ចសន្យានោះអាចមោឃ:នៅក្នុងជម្រើសរបស់ភាគីណាមួយ។

In contrast, when only one of the parties makes a mistake, it is known as a *unilateral* (one sided) *mistake*, and the contract cannot be *voided* (made void) by the parties. ផ្ទុយមកវិញ នៅពេលភាគីមួយ ប្រព្រឹត្តនូវកំហុស គេហៅថាកំហុសឯកតោភាគី (តែម្ខាង) ហើយកិច្ចសន្យានោះមិនអាចត្រូវបានមោឃ: (ធ្វើឱ្យមោឃ:) ដោយភាគីឡើយ ។

Fraud ការឆណោក

Fraud, called *deceit* in tort law, occurs when one party to the contract makes a misrepresentation of a material, existing fact that the other party to the contract relies on and thereby suffers damages. ការឆបោកដែលត្រូវបានគេ ហៅថាការបំភាន់នៅក្នុងនីតិព្រហ្មទណ្ឌ កើតឡើងនៅពេលភាគីមួយប្រព្រឹត្តនូវការថ្លែង បោកប្រាស់ជា សម្ភារ:ចំពោះកិច្ចសន្យាដែលមានអង្គហេតុមួយដែលភាគីផ្សេងទៀតជឿជាក់លើកិច្ចសន្យានោះ បានជានាំឱ្យ ទទួលរងនូវព្យសនកម្ម។ If the defrauded party was induced by fraud to enter into the contract, it is called *fraud in the inducement* and is violable at the option of the injured party. ប្រសិនបើភាគីដែលគេឆបោកត្រូវបានគេ ញុះញង់ដោយការឆបោកឱ្យចុះកិច្ចសន្យា គេហៅថាការបោកឱ្យចុះកិច្ចសន្យា ហើយអាចត្រូវមោឃភាពចំពោះគ្រប់ភាគី រងគ្រោះទាំងអស់ ។

If, conversely, fraud as to the essential nature of the transaction occurred, such as telling a blind person that he is signing a receipt when it is really a check, it is called *fraud in esse contractus*, and the contract is void. ផ្ទុយមកវិញ ប្រសិនបើមានការឆបោកចំពោះលក្ខណៈសំខាន់កិច្ចការជំនួញ ដូចជាការនិយាយ ប្រាប់មនុស្សខ្វាក់ថាគាត់កំពុងតែចុះហត្ថលេខានៅលើបង្កាន់ដៃមួយ ដែលតាមពិតវាជាសែកសុទ្ធសាធ គេហៅថាជាការ ឆបោកដោយបំភាន់ឱ្យចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យា ហើយកិច្ចសន្យានោះត្រូវបានមោឃភាព ។

The five elements that must be proved by the party claiming fraud are discussed in more detail in chapter 8 in the section on deceit. ធាតុផ្សំទាំងប្រាំត្រូវតែយកបង្ហាញដោយភាគីដែលអះអាងអំពីការឆពោក

ត្រូវបានគេសិក្សាលំអិតរូចមកហើយ នៅក្នុងជំពូកទី៨ ក្នុងផ្នែកអំពីការបំភាន់។

Duress and Undue Influence ហិង្សា និងឥទ្ធិពលគំរាមកំហែង

Contracts that are entered into because of duress or undue influence may also be avoided by the injured party.

កិច្ចសន្យាដែលត្រូវបានគេធ្វើពីព្រោះតែហិង្សា ឬឥទ្ធិពលគំរាមកំហែងអាចត្រូវបានមោឃ:ដោយភាគីរងគ្រោះ ។

Duress is the overcoming of a person's free will by the use of threat or physical harm. ហិង្សាគឺជាការឈ្នះនៃឆន្ទ:សេរីរបស់ជនម្នាក់ដោយការគំរាមកំហែង ឬការប៉ះពាល់ដល់រូបរាងកាយ។

Undue *influence* is the overcoming of a person's free will by misusing a position of trust and taking advantage of the other person who is relying on the trust relationship. ឥទ្ធិពលកំរាមកំហែងក៏ជា

ការឈ្នះនៃឆន្ទ:សេរីរបស់ជនណាម្នាក់ ដោយការប្រើខុសពីស្ថានការជាក់ស្តែងនៃជំនឿជាក់ ហើយទទួលយកអត្ថប្រយោជន៍ ពីជនផ្សេងទេ្យតដែលជឿជាក់លើទំនាក់ទំនងជំនឿជាក់នេះ ។

Unconscionable Contracts កិច្ចសន្យាមិនត្រឹមត្រូវ

Some contracts (or part of them) are so harshly one-sided and unfair that they shock the conscience of the court. កិច្ចសន្យាមួយចំនួន (ឬក៏ជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចសន្យា) គឺតែម្ខាងគត់ និងមិនសមរម្យដែលពួកគេអាក់ អន់ចិត្តនឹងមនសិការរបស់តុលាការ ។

These are called *unconscionable* by the courts and will not be enforced. កិច្ចសន្យាទាំងនេះត្រូវ បានគេហៅថាមិនមានមនសិការដោយតុលាការ ហើយនិ៍ងមិនអាចបង្ខំឱ្យធ្វើតាមច្បាប់បានឡើយ ។

Sometimes, adhesion contracts fall into this category. These are contracts that are drawn by one party to that party's benefit and must be accepted as is on a take-it-or-leave-it basis if contract is to result. ជួនកាលកិច្ចសន្យាចងស្ថិតក្នុងប្រភេទនេះ ។ ទាំងនេះជាកិច្ចសន្យាដែលត្រូវបានគេទាញចេញមកដោយភាគី មួយដើម្បីផលចំណេញភាគីមួយទៀត ហើយត្រូវតែទទួលយល់ព្រមជាមូលដ្ឋានដែលយល់ស្របឬបដិសេធ ប្រសិនបើ ជាកិច្ចសន្យាលទ្ធផល។

ILLEGALITY អនីត្យានុកូលភាព

To be valid and enforceable, contracts must be within the framework of the law. ដើម្បីមានសុពលភាព និងអាចបង្ខំឱ្យធ្វើតាមច្បាប់បាន កិច្ចសន្យាត្រូវតែស្ថិតនៅក្នុងគម្រោងច្បាប់ ។ Illegal contracts are void; they have no legal effect. កិច្ចសន្យាខុសច្បាប់គឺត្រូវមោឃ: វាគ្មានឥទ្ធិពលតាមផ្លូវ ច្បាប់ទេ ។

Usury, for example, which is the charging of a greater amount of interest than is allowed by law, is illegal in every state. ឧទាហរណ៍ ការយកការប្រាក់ហួសប្រមាណដែលជាការយកថ្លៃនៃបរិមាណការប្រាក់ច្រើន ជាងបរិមាណដែលច្បាប់កំណត់ គឺខុសច្បាប់នៅតាមរដ្ឋនីមួយៗ។

Gambling is illegal in most states with exceptions such as state lotteries, horse and dog racing, and bingo. Sunday contracts are illegal in many states, with certain specific exception. ការលេងល្បែងគឺ ខុសច្បាប់នៅរដ្ឋភាគច្រើន ដោយមានករណីលើកលែងមួយចំនួនដូចជាឆ្នោតរបស់រដ្ឋ ការប្រណាំងសេះនិងឆ្កែ និង ល្បែងប៊ីនហ្គោ ។ កិច្ចសន្យាថ្ងៃអាទិត្យខុសច្បាប់នៅក្នុងរដ្ឋជាច្រើនដោយមានករណីលើកលែងច្បាស់លាស់មួយចំនួន ។ Contracts in restraint of trade, such as agreements not to compete, are also illegal, along with other types of contracts are opposed to public policy. កិច្ចសន្យារាំងពាណិជ្ជកម្ម ដូចជាកិច្ចព្រមព្រៀងមិន ប្រកួតប្រជែងក៏ខុសច្បាប់ផងដែរ ដោយថែមទាំងកិច្ចសន្យាដែលផ្ទុយនឹងនយោបាយសាធារណៈទៀតផង ។

Except when the parties are not *in pari delicto* (in equal fault), the court will not aid either party to an illegal contract. លើកលែងតែនៅពេលភាគីមិនមានកំហុសស្របគ្នា តុលាការនឹងមិនកាត់ឱ្យភាគីណា ខុសច្បាប់ទេ។

It will leave the parties where they placed themselves. វ៉ានឹងទុកឱ្យភាគីទាំងឡាយនោះនៅកន្លែងដែលពួកគេ បានប្រព្រឹត្តដោយខ្លួនឯង ។

• ::========

Chapter 12 Assignment, Delegation, and Discharge ສາເງຍຸຂານ່ີຍຊື່ ສາເງຍຸຂານ່ອງຂີ່ອູ ພື່ອສາເທີນຂໍ

ASSIGNMENT AND DELEGATION ការប្រគល់សិទ្ធិ និងការប្រគល់កាតព្វកិច្ច

Parties who enter into contracts receive rights and incur duties. ភាគីទាំងឡាយដែលចុះក្នុងកិច្ចសន្យា ទទួលសិទ្ធិ និងជាប់កាតព្វកិច្ច ។

For example, if I agree to sell you my car for \$2,000, and you agree to buy it from me for that price, I receive the right to the money and incur the duty to give you the car. ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើខ្ញុំ យល់ព្រមលក់រថយន្តរបស់ខ្ញុំនូវតម្លៃ២០០០ដុល្លារ ហើយអ្នកនឹងយល់ព្រមទិញវាពីខ្ញុំនូវតម្លៃនោះ ខ្ញុំមានសិទ្ធិទទួលប្រាក់ ហើយជាប់កាតព្វកិច្ចឱ្យរថយន្តទៅអ្នក។

Your rights and duties are the opposite. With some exceptions and unless otherwise agreed, rights and duties can be transferred to other people. សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកគឺផ្ទុយគ្នា។ មានករណីលើកលែងខ្លះ ប្រសិនបើគេមិនយល់ព្រម សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចអាចត្រូវបានផ្ទេរទៅឱ្យអ្នកផ្សេងទៀត។

The transfer of a right called an *assignment*. ការផ្ទេរនៃសិទ្ធិហៅថា*ការប្រគល់សិទ្ធិ ។* The person who transfers the right is called the *assignor*, and the person to whom the right is transferred is called the *assignee*. ជនដែលផ្ទេរសិទ្ធិហៅថាអ្នកគ្រល់សិទ្ធិ ហើយជនដែលគេប្រគល់សិទ្ធិឱ្យហៅថា អ្នកទទលសិទ្ធិប្រគល់ ។

In the preceding example, if before receiving the \$2,000, from you, I assign it to a third person; you would have to pay the money to the third person on learning of the assignment. នៅក្នុង ឧទាហរណ៍មុន ប្រសិនបើមុន ពេលទទួលប្រាក់ចំនួន២០០០ដុល្លារពីអ្នក ខ្ញុំប្រគល់សិទ្ធិនោះទៅឱ្យជនទីបី អ្នកត្រូវប្រគល់ ប្រាក់នោះទៅឱ្យជនទីបីនៅពេលដែលអ្នក យល់ច្បាស់ពីការប្រគល់សិទ្ធិនោះហើយ ។

The transfer of a duty is known as a *delegation*. ការផ្ទេរកាតព្វកិច្ចត្រូវបានគេហៅថាការ ប្រគល់កាតព្វកិច្ច។

Duties to perform personal services cannot be delegated without the consent of the person for whom the duty is to be performed. កាតព្វកិច្ចដើម្បីបំពេញសេវាផ្ទាល់ខ្លួន មិនអាចត្រូវបានប្រគល់ដោយគ្មាន ការយល់ព្រមពីជនដែលត្រូវបានគេឱ្យបំពេញកាតព្វកិច្ចនោះឡើយ ។

Privity of contract is the legal name for the relationship that exists between two or more contracting parties. *ចំណងទាក់ទងនៃកិច្ចសន្យា* គឺជាឈ្មោះតាមផ្លូវច្បាប់សម្រាប់ទំនាក់ទំនងដែលកើតមានរវាងភាគី កំពុងជាប់កិច្ចសន្យាពីរ ឬច្រើន ។

When the contracting parties agree that one of them will transfer both rights and duties to a third person, and the remaining party and the third person agree to deal solely with each other, privity of contract changes and a novation occurs. នៅពេលដែលភាគីកំពុងជាប់កិច្ចសន្យាយល់ព្រមថា ភាគីមួយក្នុង ចំណោមនោះនឹងផ្ទេរទាំងសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចទៅឱ្យជនទីបី ហើយភាគីដែលនៅ និងជនទីបីយល់ព្រមធ្វើការរកស៊ីលក់ដូរ ជាមួយគ្នា ចំណងទាក់ទងនៃកិច្ចសន្យាប្រែប្រូល ហើយនវកម្មក៏បានកើតឡើង ។

A novation is an agreement whereby an original party to a contract is replaced by a new party. នវកម្មគឺជាការយល់ព្រមមួយ ដែលភាគីដើមចុះចំពោះកិច្ចសន្យាដំបូងត្រូវបានជំនួសដោយភាគីថ្មីមួយឡេត។

ENDING CONTRACTUAL OBLIGATIONS ការបញ្ចប់កាតព្វកិច្ចជាកិច្ចសន្យា

The principal ways that contractual obligations end are as follows. វិធីសំខាន់ដែលថាកាតព្វកិច្ចជា

កិច្ចសន្យាបញ្ចប់គឺមានដូចខាងក្រោម ៖

- 1. Performance ការបំពេញកាតព្វកិច្ច
- 2. Agreement កិច្ចព្រមព្រេង
- 3. Impossibility ភាពមិនអាចកើតមាន
- 4. Operation of law ការប្រតិបត្តិច្បាប់
- 5. Breach of contract ការល្មើសច្បាប់

Performance ការបំពេញកាតព្វកិច្ច

Most contracts come to an end by *performance* – that is, the parties do as they agreed to do under the terms of the contract. កិច្ចសន្យាភាគច្រើនបញ្ចប់ដោយការបំពេញកាតព្វកិច្ច គឹថាភាគីទាំងឡាយដែលបំពេញ

កាតព្វកិច្ចនៅពេលដែលពួកគេយល់ព្រមបំពេញស្ថិតនៅក្រោមល័ក្ខខ័ណ្ឌកិច្ចសន្យា។

At common law, the parties were required to do absolutely everything they agreed to do, without exception, to be in a position to bring suit against the other party for breach of contract. ចំពោះច្បាប់កុម្មុនឡ ភាគីទាំងឡាយតម្រូវឱ្យបំពេញកាតព្វកិច្ចទាំងស្រុងនូវអ្វីដែលគេបានយល់ព្រមបំពេញ ដោយគ្មាន

ករណ៏លើកលែងដើម្បីប្តឹងប្រឆាំងនឹងភាគីផ្សេងទៀត ចំពោះការល្មើសកិច្ចសន្យា ។

Today's law, the contract of *substantial performance* allows a contracting party to sue the other party for breach even though slight omission or deviations were made in his or her own performance of the contract. ច្បាប់បច្ចុប្បន្ន កិច្ចសន្យានៃការបំពេញកាតព្វកិច្ចក្រាស់ក្រែល អនុញ្ញាតឱ្យភាគីចុះ កិច្ចសន្យាប្ដឹងទៅភាគីផ្សេងទៀត ចំពោះការល្មើស ទោះបីជាមានការខកខានមិនបានធ្វើ ឬការមិនប្រព្រឹត្តតាមនៅក្នុង ការបំពេញកិច្ចសន្យារបស់គេក៏ដោយ។

The time for performance of a contract is sometimes important to the parties. កាលកំណត់បំពេញ កិច្ចសន្យា ពេលខ្លះសំខាន់ចំពោះភាគីទាំងឡាយ ។

If a time for performance is stated in a written contract, the court may allow additional time for its performance without recognizing a breach. ប្រសិនបើកាលកំណត់បំពេញកាតព្វកិច្ច ត្រូវបានបញ្ជាក់ថាស្ថិតនៅ ក្នុងកិច្ចសន្យាជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ តុលាការអាចអនុញ្ញាតឱ្យមានពេលវេលាបន្ថែម សម្រាប់ការបំពេញកាតព្វកិច្ច ដោយ មិនគិតថាលើសឡើយ ។

If a time for performance is stated in the writing and the words *time is of the essence* (meaning, time is critical) is added, however, a breach of contract will occur at the end of the stated time if the contract has not been performed. តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ប្រសិនបើការបំពេញកាតព្វកិច្ចត្រូវបានបញ្ជាក់ ជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ហើយពាក្យ*កាលកំណត់សំខាន់* ត្រូវបានបន្ថែម ការល្មើសកិច្ចសន្យានឹងត្រូវកើតឡើងនៅទីបញ្ចប់ នៃកាលកំណត់ដែលបានបញ្ជាក់ ប្រសិនបើកិច្ចសន្យាមិនត្រូវបានបំពេញកាតព្វកិច្ចនៅឡើយ ។ If no time for performance is put in the contract, it must be performed within a *reasonable time*. ប្រសិនបើមិនមានពេលសម្រាប់ការបំពេញកាតព្វកិច្ច ត្រូវបានដាក់នៅក្នុងកិច្ចសន្យាទេ វាត្រូវតែបានបង្កើតឡើងដោយ

មានកាលកំណត់សមស្របមួយ។

This time, left to the discretion of the judge, may be fairly allowed depending on the circumstances. ក្នុងឆន្ទានុសិទ្ធិនៃចៅក្រម ពេលវេលានេះអាចត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយពីងផ្អែកទៅនឹងកាល:ទេស: ។

To be in a position to bring suit against another for breach of contract, it is necessary to make tender. ដើម្បីស្ថិតនៅក្នុងតូនាទីប្តឹងប្រឆាំងនឹងអ្នកផ្សេងទៀតចំពោះការល្មើសនឹងកិច្ចសន្យា ជាការចាំបាច់ត្រូវ

បង្កើតនូវការត្រេវ៉មជាស្រេច ។

Tender of performance means to offer to do that which one has agreed to do under the terms of the contract. Tender of payment means to offer to the other party the money owed under the contract. For the sale of goods under the Uniform Commercial Code, tender of payment may be made by any means or in any manner that is commonly used in the ordinary course of business. សមត្ថភាពត្រៀមបំពេញមានន័យថាផ្តល់ឱ្យបំពេញនូវកាតព្វកិច្ចមួយ ដែលអ្នកណាម្នាក់បានយល់ព្រមធ្វើដោយស្ថិតនៅ ក្រោមល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា។ សមត្ថភាពត្រៀមសង មានន័យថាផ្តល់ឱ្យភាគីផ្សេងនូវប្រាក់ដែលជំពាក់ដោយស្ថិតនៅ ក្រោមកិច្ចសន្យាមួយ។ ចំពោះការលក់ទំនិញនៅក្រោមច្បាប់ ពាណិជ្ជកម្មឯកសណ្ឋាន សមត្ថភាពត្រៀមសងអាចត្រូវ បានបង្កើតឡើងដោយមធ្យោបាយ ឬវិធីផ្សេង១ដែលត្រូវបានគេប្រើជាទូទៅ នៅក្នុងវគ្គសិក្សាពាណិជ្ជកម្មធម្មតា។

The seller may demand legal tender but must give the buyer a reasonable time to obtain it. អ្នកលក់អាច ត្រូវការការត្រឿមជាស្រេចដោយស្របច្បាប់ ប៉ុន្តែត្រូវតែផ្តល់ឱ្យអ្នកទិញនូវពេលវេលាសមស្របមួយ ដើម្បីសម្រេច វាបាន ។

Legal tender is coin, paper, or other currency that is sufficient under law for the payment of debts. ការត្រៀមជាស្រេចដោយស្របច្បាប់ មានប្រាក់កាក់ ប្រាក់ក្រដាស ឬជារូបិយប័ណ្ណផ្សេងទៀតដែលស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ ដ៏សមរម្យមួយចំពោះការទូទាត់ថ្លៃបំណុល។

Agreement ការព្រមព្រៃវ៉ង

Sometimes, instead of completing the term of a contract, the parties will agree to end the contract altogether. ពេលខ្លះ ជំនួសឱ្យការបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌកិច្ចសន្យា ភាគីទាំងឡាយនឹងយល់ព្រមបញ្ចប់នូវកិច្ចសន្យាជាមួយគ្នា ។ Other times, they will agree to perform in a different manner from that agreed on originally. ពេលខ្លះទៀត ពួកគេនឹងយល់ព្រមបំពេញនូវក្នុងវិធីផ្សេងៗគ្នាចេញពីការយល់ព្រមជាដំបូង ។

This latter arrangement is called an accord. កិច្ចព្រមព្រេ្យ៉ងទីពីរនេះហៅថាការស្រុះស្រួលគ្នា។

When the agreed on performance is completed, it is known as a satisfaction. នៅពេលដែលការ យល់ព្រមបំពេញកាតព្វកិច្ចត្រូវបានបំពេញ គេហៅថាការជម្រះ។

Together, this arrangement is known as an accord and satisfaction. ទាំងពីររួមគ្នា កិច្ចព្រមព្រេង្រនេះ ហៅថា ការស្រុះស្រួលព្រមទាំងបានជម្រះកាតព្វកិច្ចថ្មី។

Impossibility អលទ្ធភាព

Contracts that are impossible to perform, not merely difficult or costly to do so, may be discharged by *impossibility*. កិច្ចសន្យាទាំងឡាយដែលមិនមានលទ្ធភាពបំពេញ មិនគ្រាន់តែពិបាក ឬថ្លៃក្នុងការធ្វើទេ ប៉ុន្តែថែមទាំង អាចត្រូវបានជម្រះដោយអលទ្ធភាពទៀតផង ។ Legal reasons for this kind of discharge of performance include the following. ហេតុផលផ្លូវច្បាប់ចំពោះ ប្រភេទនៃការរំលត់ការបំពេញកាតព្វកិច្ចមានដូចត្រូវបានរៀបរាប់ខាងក្រោម ។

- 1. Death of a person who was to perform personal services មរណភាពនៃជនដែលត្រូវបំពេញសេវាផ្ទាល់ខ្លួន
- 2. Destruction of the exact subject matter of the contract ការបំផ្លាញចោលនូវកម្មវត្ថកិច្ចសន្យាពិតប្រាកដមួយ
- 3. Subsequent illegality of that particular performance ភាពខុសច្បាប់ដែលកើតមានឡើងជាបន្តបន្ទាប់នៃ ការបំពេញកាតព្វកិច្ចពិសេស

Operation of Law ការប្រតិបត្តិច្បាប់

Sometimes contracts will be discharged by operation of law. ពេលខ្លះ កិច្ចសន្យាទាំងឡាយនឹងត្រូវបាន ជម្រះដោយការប្រតិបត្តិច្បាប់។

The filing of bankruptcy, for example, discharges the contractual obligations of the debtor. ឧទាហរណ៍ ញត្តិធនខ្ស័យជម្រះកាតព្វកិច្ចនៃកិច្ចសន្យារបស់ម្ចាស់បំណុល ។

Bankruptcy is a legal process under the Federal Bankruptcy Act that aims to give debtors who are overwhelmed with debt a fresh start and to provide a fair way of distributing a debtor's assets among all creditors. ធនក្ស័យ គឺជាដំណើរការស្របច្បាប់មួយ ស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ធនក្ស័យសហព័ន្ធ ដែលមានបំណង ផ្តល់ឱ្យឥណទាយិក ដែលជាអ្នកជំពាក់បំណុលនូវការចាប់ផ្តើមដំណើរការជាថ្មីមួយ ហើយផ្តល់មកវិញនូវមធ្យោបាយ សមស្របមួយនៃការចែកចាយទ្រព្យរបស់ឥណទាយិក ក្នុងចំណោមឥណទាយកទាំងអស់ ។

Contract rights are also discharged by the operation of *statutes of limitations*. សិទ្ធិកិច្ចសន្យា ទាំងឡាយក៏ត្រូវបានជម្រះដោយសារការប្រតិបត្តិច្បាប់អាជ្ញាយុកាលដែរ ។

These are laws that set forth time limits for bringing legal actions. ទាំងនេះគឺជាច្បាប់ដែលកំណត់ជាមុននូវ ការកំណត់ពេលសម្រាប់ការប្តឹងស្របច្បាប់ ។

For example, in the case of a breach of contract for the sale of goods, suit must be brought within four years from the date of the breach to be actionable. ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងករណីនៃការល្មើសកិច្ចសន្យា ចំពោះការលក់ទំនិញ អាជ្ញាយុកាលបណ្ដឹងត្រូវតែមានរយ:ពេលបួនឆ្នាំចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការល្មើសដែលអាចប្ដឹងបាន ។ Other time limits vary from state to state for different causes of actions. ការកំណត់ពេលខ្លះប្រែប្រួល ពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋមួយចំពោះសំអាងនៃបណ្ដឹងផ្សេង១ពីគ្នា ។

Statutes of limitations are tolled – that is they do not run – while a plaintiff is under a disability such as infancy or mental illness. ច្បាប់អាជ្ញាយុកាលត្រូវបានបញ្ឈប់គឺថាច្បាប់នេះគេមិនយកមក ប្រើទេ នៅខណ:ពេលដែលដើមចោទស្ថិតនៅក្រោមពិការភាពដូចជាទារកភាព ប្ដងំងឺផ្ទែកសារតី ។

Similarly, they do not run while a defendant is out of the state and not under the jurisdiction of the court. ដូចគ្នានេះដែរ ពួកគេមិនអាចដំណើរការនៅខណ:ពេលដែលចុងចោទស្ថិតនៅក្រៅរដ្ឋ ហើយមិនស្ថិតក្រោម គតិយតនៃតលាការ ។

In the case of a lawsuit for money owed, part payment of the debt has the effect of starting the full statutory period of time running all over again from the beginning. នៅក្នុងរឿងក្តីនៃបណ្តឹងចំពោះ ប្រាក់ជំពាក់ ការសងប្រាក់ដោយផ្នែក១នៃបំណុលមានឥទ្ធិពលទៅលើការចាប់ផ្តើមរយ:ពេល ដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ដើម្បីដំណើរការឡើងវិញគិតពីដើមដំបូង ។

The word toll means to bar, defeat, or take away. ពាក្យ 'toll' មានន័យថាបញ្ឈប់ យកជ័យជំនះលើ ឬយក

ចេញ ។

Thus, to toll the statute of limitations means to show facts that remove its bar of the action. ដូច្នែះ បញ្ឈប់ច្បាប់អាជ្ញាយុកាល មានន័យថាបង្ហាញអង្គហេតុដែលលុបចោលនូវការរារាំងបណ្ដឹង។

Breach of Contract ការល្មើសកិច្ចសន្យា

A *breach of contract* occurs when one of the parties fails to carry out the term of the contract. ការល្មើស កិច្ចសន្យាកើតឡើងនៅពេលដែលភាគីមួយក្នុងចំណោមភាគីទាំងឡាយ បរាជ័យក្នុងការអនុវត្តកិច្ចសន្យា មានកាលកំណត់ ។

When the breaching party announces before the time for performance that he or she is not going to perform, it's known as an *anticipatory breach*. នៅពេលភាគីល្មើសប្រកាសមុនពេលបំពេញកាតព្វកិច្ច ដែលគេ

មិនកំពុងបន្តបំពេញនោះ គេហៅថាការល្មើសមុនពេលត្រូវបំពេញកាតព្វកិច្ច។

Some states allow suit to be brought at that moment; other states require the injured party to wait until the time for performance before bringing suit to test the breaching party's ability to perform. រដ្ឋខ្លះអនុញ្ញាតឱ្យ មានការប្តឹងនៅពេលនោះតែម្តង ឯរដ្ឋខ្លះទៀតតម្រូវឱ្យភាគីវងគ្រោះវង់ចាំរហូតដល់ពេលបំពេញ កាតព្វកិច្ចមុននឹងប្តឹង ដើម្បីធ្វើតេស្តលទ្ធភាពបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីល្មើស ។

When a breach of contract occurs, the injured party may bring suit for *damages*, which is the money lost as a result of the breach. នៅពេលដែលការល្មើសកិច្ចសន្យាកើតឡើង ភាគីរងគ្រោះអាចប្ដឹងទារ សំណងជំងឺចិត្ន ដែលជាទឹកប្រាក់បានបាត់បង់ពីការលើស ។

Nominal damages – that is, damages in name only – are sometimes recovered in the amount of \$0.01 or \$1 by a party who wins a lawsuit but suffers no actual monetary loss. សំណងនិមិត្តរូប គឺថាសំណងជំងឺចិត្តព្រាន់តែមានឈ្មោះតែប៉ុណ្ណោះ គឺពេលខ្លះគ្របដណ្តប់នៅក្នុងទឹកប្រាក់ 0,01 ដុល្លារ ឬ 1 ដុល្លារ ដោយ ភាគីមួយដែលឈ្នះបណ្តឹង ប៉ុន្តែមិនទទួលរងការបាត់បង់ជារូបិយប័ណ្ណជាក់ស្តែងឡើយ ។

Compensatory damages are damages that compensate the plaintiff for actual losses resulting from the breach. សំណងទូទាត់ជាក់ស្តែងគឺជាជំងឺចិត្តដែលទូទាត់ទៅឱ្យជនដើមចោទ ចំពោះការបាត់បង់ជាក់ស្តែងចេញពីការល្មើស ។ *Punitive* or *exemplary damages*, such as double or triple the amount of actual damages, are occasionally awarded to the plaintiff as a measure of punishment for the defendant's wrongful acts. ជំងឺចិត្តប្រដៅ ដូចជាបរិមាណទ្វេ ឬត្រីគុណនៃជំងឺចិត្តជាក់ស្តែងត្រូវបានផ្តល់ទៅឱ្យដើមចោទដោយចៃដន្យ ដែល

ចាត់ជារង្វាស់នៃការពិន័យចំពោះ ទង្វើខុសឆ្គងរបស់ចុងចោទ ។

Liquidated damages are damages that are agreed on by the parties at the time of the execution of the contract in the event of a subsequent breach. សំណងព្រាងទុក ជាជំងឺចិត្តដែលត្រូវបានយល់ព្រមដោយ

ភាគីទាំងឡាយ នៅពេលប្រតិបត្តិនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍នៃការល្មើសបន្តបន្ទាប់។

Incidental damages may be awarded to the injured party to cover reasonable expenses that indirectly result from a breach of contract. ជំងឺចិត្តបន្ទាប់បន្សំអាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យភាគីរងគ្រោះ ដើម្បីគ្របដណ្តប់ ការចំណាយសមហេតុផល ដែលផ្តល់ផលមិនផ្ទាល់ចេញពីការលើសកិច្ចសន្យា។

Consequential damages are losses (such as lost profits) that do not flow directly from the breach but from the consequences of it. សំណងមិនចំពោះគឺជាការបាត់បង់ (ដូចជាប្រាក់ចំណេញបាត់បង់) ដែលមិន កើតមកដោយផ្ទាល់ពីការល្មើស ប៉ុន្តែចេញមកពីវិបាករបស់វា ។ Whenever a contract is breached, the injured party owes a duty to the breaching party to *mitigate* the damages – that is, keep them as low as possible. នៅពេលណាក៍ដោយដែលកិច្ចសន្យាមួយត្រូវ បានគេប្រព្រឹត្តល្មើស ភាគីរងគ្រោះជាប់កាតព្វកិច្ចចំពោះភាគីដែលល្មើសដើម្បីសម្រាលជំងឺចិត្ត គឺថាចាត់ទុកជំងឺចិត្តឱ្យទាប តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

Sometimes the court will order the breaching party to do that which he or she agreed to do under the term of the contract. ពេលខ្លះ តុលាការនឹងបញ្ហាឱ្យជនល្មើសធ្វើដូច្នោះ ដែលគេបានយល់ព្រមធ្វើ ស្ថិតនៅ

ក្រោមកិច្ចសន្យាមានកាលកំណត់ ។

This order is known as *specific performance* and is used only when the subject matter of the contract is either unique or rare so that money damages are not an adequate remedy for the injured party. បញ្ហានេះត្រូវបានគេហៅថា ជាការបំពេញកាតព្វកិច្ចជាក់លាក់ ហើយត្រូវបានប្រើប្រាស់តែនៅពេលដែលកម្មវត្ថុ នៃកិច្ចសន្យាមាន តែមួយ ឬក៏កម្រមានដើម្បីឱ្យជំងឺចិត្តជាប្រាក់មិនមែនជាដំណោះស្រាយសមស្របចំពោះភាគីរងគ្រោះ ។ Because the court considers real property to be unique, it will often order a contract for the purchase or sale of real property to be specifically performed. ដោយសារតែតុលាការចាត់ទុកអចលនទ្រព្យ ជាទ្រព្យតែមួយ ជារឿយៗតុលាការនឹងបញ្ហាឱ្យគេអនុវត្តជាក់ស្តែងកិច្ចសន្យាទិញ ឬលក់អចលនវត្ថុ ។

Part IV Terms used in Law of Personal Property and Agency ດາສູເເຮັງຊາຍ່ອງເຮັບຂອງເອງ ອົວຂັສູາສ່ວນ Chapter 13 Personal Property and Bailments ຮອຍອາຊຸດງ ອົວຍເຕຼ

Broadly speaking, *personal property*, also called *personalty* or *chattels*, is anything that is the subject of ownership other than real property. និយាយដោយចូលាយទៅ ចលនទ្រពុគ្រឹជាអ្វីៗដែលជាកម្មវត្ថុនៃកម្មសិទ្ធិ

ក្រៅពីអចលនទ្រព្យ ។

Tangible personal property is property that has substance and that can be touched, such as a pencil, an item of clothing, or automobile. *រូបទ្រព្យ* គឺជាទ្រព្យដែលមានសារធាតុ និងអាចប៉ះពាល់បាន ដូចជា

ខ្មៅដៃ សំលេវកបំពាក់ ឬយានយន្ត។

Intangible personal property, conversely, is property that is not perceptible to the senses and cannot be touched, such as ownership interests in partnerships corporations, and claims against others both in tort and in contract. ផ្ទុយមកវិញ អរូបទ្រព្យគឺជាទ្រព្យដែលមិនអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណ និងមិនអាចប៉ះ ពាល់បាន ដូចជាសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិនៅក្នុងសាជីវកម្ម និងការទាមទារប្រឆាំងនឹងអ្វី១ទាំងក្នុងកំហុសរដ្ឋប្បវេណី ទាំងក្នុងកិច្ចសន្យា ។ These interests and claims, including checks and promissory notes, are also called *choses in action*, which means evidence of the right to property but not the property itself. សិទ្ធិ និងការទាមទារ ទាំងនេះ ដែលរួមមានទាំងសែក និងប័ណ្ណសន្យាសងប្រាក់ ក៏អាចត្រូវបានគេហៅថាវត្ថុជាប់ក្នុងបណ្ដឹង ដែលមានន័យថាប្រត្យក្សនៃ សិទ្ធិចំពោះទ្រព្យ ប៉័ន្តែមិនមែនទ្រព្យទេ។

When personal property is physically attached to real property, it is known as a *fixture* and becomes part of the real property. នៅពេលចលនទ្រព្យ ត្រូវបានភ្ជាប់ដោយរូបទៅនឹងអចលនទ្រព្យ គេហៅថា អចលនទ្រព្យតាំងភ្ជាប់ដោយភ័ព្ទវាសនា ហើយក្លាយជាផ្នែកមួយនៃអចលនទ្រព្យ ។

A built-in dish washer or a permanently installed lighting unit are examples, of fixtures. ប្រដាប់លាង ចានដែលភ្ជាប់ទៅនឹងអគារ ឬអំពូលចងភ្ជាប់ដោយអចិន្ត្រៃយ៍ គឺជាឧទាហរណ៍នៃអចលនទ្រព្យតាំងភ្ជាប់ដោយភ័ព្វវាសនា ។ In a contrast, when a business tenant physically attaches personal property, such as machinery, that is necessary to carry on the trade or business to real property, it is called a *trade fixture*, does not become part of the real property, and may be removed by the business tenant on termination of the tenancy. ផ្ទុយមកវិញ នៅពេលដែលភតកះជំនួញម្នាក់ភ្ជាប់ជារូបនូវចលនវត្ថុ ដូចជាម៉ាស៊ីនដែលចាំបាច់នឹងបន្តអនុវត្ត ពណ៌ជ្ជកម្ម ឬជំនួញទៅនឹងអចលនទ្រព្យ គេហៅថាវត្ថុតាំងភ្ជាប់សម្រាប់កិច្ចការអាជីវកម្ម វាមិនក្លាយជាអចលនវត្ថុទេ ហើយអាចត្រូវបានដកចេញដោយ ភតកះជំនួញនោះនៅពេលបញ្ចប់ភតកម្ម ។

SALE OF GOODS ការលក់ទំនិញ

Under the Uniform Commercial Code, which is a law in every state that governs different types of commercial transactions, tangible personal property is known as goods and may be defined as anything that is movable. នៅក្រោមក្រមពាណិជ្ជកម្មឯកសណ្ឋាន ដែលជាច្បាប់ស្ថិតនៅក្នុងរដ្ឋនីមួយ១ ដែលគ្រប់គ្រងប្រភេទផ្សេង១នៃ

កិច្ចការជំនួញ រូបទ្រព្យត្រូវបានគេហៅថាទំនិញ ហើយអាចត្រូវបានកំណត់ជាអ្វីៗដែលអាចធ្វើចលនាបាន ។

Goods include the unborn young of animals, growing crops, and things to be removed from real property, such as timber and minerals. ទំនិញរាប់បញ្ចូលទាំងសត្វដែលមិនទាន់កើត ដំណាំកំពុងលូតលាស់ និងវត្ថុ

ដែលលែងជាអចលនទ្រព្យ ដូចជាដើមឈើ និងរ៉ែវជាដើម ។

If they are not yet in existence (such as fish not yet caught), they are known as *future goods*. ប្រសិនបើវាមិនទាន់ជាទំនិញនៅឡើយទេ (ដួចជាត្រីមិនទាន់ចាប់) គេហៅថាទំនិញអនាគត។

If they are the type of goods that are usually sold by weight or measure and are stored in bulk quantities, such as grain or oil, they are called *fungible goods*. ប្រសិនបើវាជាប្រភេទនៃទំនិញដែលតែងតែ ត្រូវបានគេលក់ដោយថ្លឹង ឬដោយវាស់ទាំងមូល ដូចជាគ្រាប់ធញ្ណជាតិ ឬប្រេង គេហៅថាជាទំនិញដែលអាចជំនួសគ្នាបាន ។ These are defined as goods of which any unit is the same as any like unit. ទំនិញដែលអាចជំនួសគ្នា បានត្រូវបានគេកំណត់ថា ជាទំនិញដែលខ្នាតរបស់វានីមួយ១ដូចគ្នានឹងខ្នាតឯកតា ។

A *sale* is defined by the Uniform Commercial Code as the passing of *title* (ownership) from the seller to the buyer for a price. ការលក់ត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ពាណិជ្ជកម្មឯកសណ្ឋាន ដូចជាការ បញ្ជូនសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិពីអ្នកលក់ទៅអ្នកទិញនូវតម្លៃមួយ ។

Sometimes a *bill of sale* is given by the seller to the buyer, which is a signed writing evidencing the transfer of personal property from one person to another. ពេលខ្លះវិក្កយបត្រលក់ត្រូវបានគេលក់ទៅឱ្យអ្នកទិញ ដែលជាលិខិត លាយលក្ខណ៍អក្សរដោយមានចុះហត្ថលេខា ដើម្បីបញ្ជាក់ពីបន្ទេរទ្រព្យពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ទៀត ។ If title is to pass at a future time, the transaction is called a *contract to sell* rather than a sale. ប្រសិនបើសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិត្រូវបានគេបញ្ជូននៅពេលអនាគត កិច្ចការជំនួញហៅថាជាកិច្ចសន្យាលក់ មិនមែនហៅថាការលក់ទេ ។ A gift is not a sale, because the person receiving the gift (the *donee*) pays no price to the person

making the gift (the *donor*). អំណោយមិនមែនជាការលក់ទេ ពីព្រោះជនដែលទទួលអំណោយ (អ្នកទទួល អំណោយ) មិនបង់លុយទៅឱ្យអ្នកដែលឱ្យអំណោយ (អ្នកធ្វើអំណោយ) នោះទេ។

Sometimes businesses will dispose of their entire stock of merchandise and supplies in one transaction. ពេលខ្លះ ជំនួញទាំងឡាយនឹងលក់ចោលនូវស្តុកទំនិញ និងគ្រឿងផ្ទត់ផ្ទង់ទាំងមូលនៅក្នុងកិច្ចការជំនួញ ។ This disposal is called a *bulk transfer*, which is defined as a transfer not in the ordinary course of business, in bulk of a major part of the materials, supplies, merchandise, or other inventory of an enterprise. ការលក់នេះហៅថា ការផ្ទេរទាំងមូលដែលអាចកំណត់ថាជាការផ្ទេរមួយ មិនមែននៅក្នុងដំណើរការធម្មតា នៃអាជីវកម្ម មិនមែននៅក្នុងចំនួនច្រើននៃផ្នែកដ៏ធំមួយនៃសម្ភារ: គ្រឿងផ្គត់ផ្គង់ ទំនិញ ឬក៏ក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌផ្សេងៗ របស់សហគ្រាសឡើយ ។

When a bulk transfer is made, all creditors of the transferor must be notified of the forthcoming transfer at least ten days before the transfer occurs. នៅពេលដែលធ្វើការផ្ទេរទាំងមូលរួចរាល់ហើយ គ្រប់ ឥណទាយកនៃអ្នកផ្ទេរត្រូវតែ បានគេបញ្ជាក់ឱ្យនូវទំនិញផ្ទេរដែលនឹងអាចកើតមាន យ៉ាងហោចណាស់១០ថ្ងៃមុនពេល ការផ្ទេរកើតឡើង។

This notice gives creditors time, if they whish, to attach the goods before they are transferred. លិខិតឱ្យដំណឹងនេះផ្តល់នូវពេលវេលាឱ្យឥណទាយក ប្រសិនបើពួកគេចង់បានដើម្បីភ្ជាប់ទំនិញមុនពេលគេផ្ទេរវា ។ In this way, creditors can have the goods sold under the supervision of the court and obtain the money owed them. នៅក្នុងវិធីនេះ ឥណទាយកអាចមានទំនិញដែលលក់រួច នៅក្រោមការចាត់ចែងរបស់តុលាការ និង អាចទទួលប្រាក់ដែលគេជំពាក់ ។

Warranties ការធានារ៉ាប់រង

Sellers of goods often guarantee their products by making promises or statements of fact about them. អ្នកលក់ទំនិញទាំងឡាយ តែងតែធានានូវផលិតផលរបស់ពួកគេដោយការសន្យា ឬរបាយការណ៍អង្គហេតុអំពីទំនិញ ។ This guarantee is known as an *express warranty* and comes about when sellers, as part of a transaction, make statements of fact or promises about the goods, describe them, or show samples of them. ការធានានេះហៅថាការធានារ៉ាប់រងជាក់លាក់ ហើយកើតឡើងនៅពេលអ្នកលក់ធ្វើរបាយការណ៍អង្គហេតុ ឬ

ធ្វើការសន្យាអំពីទំនិញ ពិពណ៌នាអំពីទំនិញ ឬបង្ហាញគំរូ នៃទំនិញដែលជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចការជំនួញ ។

Under federal law, when a *full warranty* is given for consumer goods, the seller must repair or replace without cost to the buyer defective goods or refund the purchase price. នៅក្រោមច្បាប់សហព័ន្ធ នៅពេលមានការធានារ៉ាប់រងពេញលេញចំពោះទំនិញអតិថិជន អ្នកលក់ត្រូវតែជួសជុល ឬជំនួសវិញដោយមិនគិតថ្លៃ ឱ្យ ទៅអ្នកទិញនូវទំនិញដែលខ្វះចន្លោះ ឬផ្តល់មូលនិធិឡើងវិញនូវតម្លៃទិញដូរ ។

Any express warranty that does less must be labeled a *limited warranty*. ការធានារ៉ាប់រងជាក់លាក់ដែល ធានាតិចតួច ត្រូវតែដាក់ស្លាកឈ្មោះថាការធានារ៉ាប់រងមានកំណត់ ។

An *implied warranty* is one that is imposed by law rather than given voluntarily by the seller. ការធានារ៉ាប់រងមិនច្បាស់លាស់ គឺជាការធានាដែលអនុវត្តដោយច្បាប់ មិនមែនត្រូវបានផ្តល់ដោយអ្នកលក់ដោយ

ស្ម័គ្រចិត្តនោះទេ ។

Two kinds are (1) the warranty of merchantability and (2) the warranty of fitness for a particular purpose. ពីរប្រភេទគឺ (១) ការធានារ៉ាប់រងលើភាពអាចលក់បាន និង (២) ការធានារ៉ាប់រងលើសំណងពិសេសរបស់ទំនិញ ។

The warranty of merchantability is made whenever merchants sell goods. It is not given by private parties. ការធានារ៉ាប់រងលើភាពអាចលក់បាន ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅពេលណាដែលពាណិជ្ជករលក់ទំនិញ។

វាមិនត្រូវបានផ្តល់ដោយភាគីឯកជនទេ ។

Merchants warrant, among other guarantees, that their goods are fit for the ordinary purpose for which they are to be used. ពាណិជ្ជករធានាក្នុងចំណោមអ្នកត្រូវបានគេធានាថា ទំនិញរបស់ពួកគេសមស្របទៅនឹង គោលបំណងដែលត្រូវប្រើ។

A *merchant* is a person who sells goods of the kind sold in the ordinary course of business, or who has knowledge or skills peculiar to those goods. ពាណិជ្ជករគឺជាអ្នកដែលលក់ទំនិញទៅតាមប្រភេទទំនិញ ដែលមានលក់នៅក្នុងដំណើរការធម្មតានៃពាណិជ្ជកម្ម ឬអ្នកដែលមានចំណេះដឹង ឬជំនាញណាមួយទៅនឹងទំនិញ ទាំងនោះ ។

The warranty of fitness for a particular purpose is made when a buyer relies on any seller's skill and judgment in selecting the goods. ការធានារ៉ាប់រងពីលើសំណងពិសេសរបស់ទំនិញត្រូវបាន បង្កើតឡើងនៅពេលអ្នកទិញឈឿជាក់លើជំនាញ និងការវិនិច្ឆ័យរបស់អ្នកលក់នៅក្នុងការជ្រើសរើសទំនិញ។

When this happens, the seller impliedly warrants that the goods are fit for the purpose for which they are to be used. នៅពេលមានការធានានេះកើតឡើង អ្នកលក់ធានារ៉ាប់រងដោយតុណ្តីថា ទំនិញត្រូវនឹងបំណង

ដែលគេត្រូវប្រើប្រាស់ ។

Implied warranties may be excluded by the seller by indicating in a conspicuous fashion that they are excluded or by writing "as is" or "with all faults" on the sales slip. ការធានារ៉ាប់រងដោយ តុណ្ណិ៍អាចលើកលែងដោយអ្នកលក់ ដោយបញ្ជាក់នៅក្នុងកន្លែងដែលងាយមើលឃើញជាងគេ មិនមានការធានាដោយតុណ្ណិ៍នោះទេ ឬដោយសរសេរថា "ក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌ និងទីកន្លែងជាក់ស្តែង" ឬ "ជាមួយកំហុសទាំងអស់

Exclusion of these warranties is not effective when express warranties are made for consumer goods. ការមិនរាប់បញ្ចូលការធានារ៉ាប់រងទាំងនេះ មិនមានផលប៉ះពាល់ទេ នៅពេលការធានារ៉ាប់រង ច្បាស់លាស់ត្រូវបានធ្វើឡើង សម្រាប់ទំនិញរបស់អតិថិជន។

Another warranty that is made by all sellers of goods, whether merchants or not, is called the *warranty of title*. ការធានារ៉ាប់រងផ្សេងទៀតដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអ្នកលក់ទំនិញទាំងអស់ ទោះបីជា ពាណិជ្ជករ ឬមិនមែនពាណិជ្ជករក៏ដោយ ហៅថាការធានារ៉ាប់រងលើសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិ។

This warrants that the title being conveyed is good, that the transfer is rightful, and that no unknown liens on the goods exist. នេះធានារ៉ាប់រងថាសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិត្រូវបានបង្ហាញឱ្យឃើញថាល្អ ទំនិញផ្ទេរគឺស្រប ច្បាប់ ហើយក៏គ្មានសិទ្ធិឃាត់ទុកទំនិញដោយមិនបានដឹងនោះឡើយ ។

Unlike implied warranties, the warranty of title cannot be excluded by the seller. មិនដូច ការធានារ៉ាប់រងដោយតុណ្ល៊ីនោះទេ ការធានារ៉ាប់រងសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិមិនអាចលើកលែងអ្នកលក់បានឡើយ ។

BAILMENTS បញ្ញើ

A *bailment* occurs whenever one person places personal property in the possession of another person without intending to transfer title to that person. បញ្ញើកើតឡើងនៅពេលណាដែលមនុស្ស ម្នាក់ដាក់ចលនទ្រព្យរបស់ខ្លួនទៅក្នុងភោគ: នៃអ្នកណាម្នាក់ទៀត ដោយគ្មានបំណងផ្ទេរសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិទៅឱ្យអ្នកនោះ ។ For example, a bailment occurs when someone leaves a car with an auto repair shop to be fixed, or loans a lawnmower to a neighbor, or takes care of a friend's gold fish for a week. ឧទាហរណ៍ បញ្ញើកើតឡើងនៅពេល ដែលអ្នកណាម្នាក់ទុករថយន្តនៅហាងជួសជុលស្វ័យប្រវត្តិឱ្យជួសជុល ឬឱ្យម៉ាស៊ីនកាត់ស្មៅទៅ អ្នកជិតខាងខ្ចី ឬថែរក្សាត្រីក្រឹមរបស់មិត្តភក្តិគេរយៈពេលមួយសប្តាហ៍ ។

The one who owns the goods and places them in the possession of another person is the *bailor*. The one who takes possession of the goods is the *bailee*. អ្នកដែលមានទំនិញ ហើយដាក់វ៉ានៅក្នុងភោគ: នៃអ្នកដទៃទៀតគឺជាអ្នកបញ្ញើ។ អ្នកដែលទទួលភោគ: នៃទំនិញទាំងឡាយគឺ ជាអ្នកទទួលបញ្ញើ។

It is not a bailment when someone borrows something, such as a cup of sugar, and intends to return a similar amount of the same goods, because the exact item that was borrowed will not be returned. វាមិនមែនជាបញ្ណើទេ នៅពេលអ្នកណាម្នាក់ខ្ចីអ្វីមួយ ដូចជាស្ករមួយពែង ហើយមានបំណងសងវិញនូវ បរិមាណដូចគ្នានៃទំនិញ ពីព្រោះទំនិញពិតប្រាកដដែលត្រូវបានខ្ចី នឹងមិនត្រូវបានប្រគល់ជូនវិញទេ ។

Instead of a bailment, that type of borrowing is known as a *mutuum*. ជំនួសឱ្យបញ្ញើ ប្រភេទនៃការខ្ចិ នោះហៅថា កិច្ចសន្យាខ្ចី។ It is called a *mutual benefit bailment* when both the bailor and the bailee benefit from the transactions. វាត្រូវបានគេហៅថាបញ្ណើដែលទទួលផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក នៅពេលដែលទាំងអ្នកផ្ញើ និងអ្នក ទទួលបញ្ណើបានផលចំណេញពីកិច្ចការជំនួញដូចគ្នា ។

For example, when someone leaves a watch with a jeweler to be repaired, the watch owner receives the benefit of having the watch repaired, and the jeweler receives the benefit of being paid for the service rendered. ឧទាហរណ៍ នៅពេលអ្នកណាម្នាក់ទុកនាឡិកាមួយឱ្យជាងជួសជុល ម្ចាស់នាឡិកាទទួល ផលចំណេញពីការដែលបាននាឡិកាជួសជុលរួច ហើយជាងទទួលបានផលចំណេញពីការដែលផ្តល់ថ្លៃសេវា ។

In this type of bailments, the bailee owes a duty to use ordinary care toward the property and would be responsible for ordinary negligence if the goods are lost or damaged. ក្នុងប្រភេទនៃបញ្ណើ បែបនេះ អ្នកទទួលបញ្ណើជាប់កាតព្វកិច្ចថែរក្សាជាធម្មតាចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិ និងទទួលខុសត្រូវចំពោះការធ្វេសប្រហែស ប្រសិនបើទំនិញត្រូវបានបាត់បង់ ឬខូចខាត។

A gratuitous bailment is one in which no consideration is given by one of the parties in exchange for the benefits bestowed by the other. បញ្ញើមុធាគឺជាបញ្ញើមួយដែលគ្មានតម្លៃតបស្នងណាមួយ ត្រូវបានផ្តល់ដោយភាគីមួយក្នុងចំណោមភាគីទាំងឡាយក្នុងការប្តូរផលចំណេញ ដែលត្រូវបានផ្តល់ដោយអ្នកផ្សេងទៀត។ It may be either for the sole benefit of the bailor or the bailee. វាអាចជាផលចំណេញផ្តាច់មុខរបស់អ្នកផ្ញើ ឬអ្នកទទួលបញ្ញើ ។

For example, if someone stores his or her car in a friend's garage for safekeeping while away on a trip, it would be a *bailment for the sole benefit of the* bailor. ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើអ្នកណាម្នាក់ទុករថយន្ត របស់ខ្លួន នៅក្នុងយានដ្ឋានរបស់មិត្តភក្តិដើម្បីថែរក្សាសុវត្ថិភាព នៅពេលចាកចេញទៅកំសាន្ត វាជាបញ្ញើសម្រាប់តែផល ចំណេញផ្តាច់មុខរបស់អ្នកផ្ញើ។

In this type of bailment, the bailee owes a duty to use only slight care over the property and would be responsible only for gross negligence, because he or she is receiving no benefit. នៅក្នុងប្រភេទនៃ បញ្ញើបែបនេះ អ្នកទទួលបញ្ញើជាប់កាតព្វកិច្ចថែទាំតិចតួចទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិ ហើយទទួលខុសត្រូវចំពោះការធ្វេស ប្រហែសធំៗតែប៉ុណ្ណោះ ពីព្រោះគេមិនទទួលបាននូវផលចំណេញអ្វីទេ ។

When someone loans a camera or other item to a friend, conversely, it is a *bailment for the sole benefit of the bailee*. ផ្ទុយមកវិញ នៅពេលដែលអ្នកណាម្នាក់ឱ្យមិត្តភក្តិខ្ចីម៉ាំស៊ីនថត ឬរបស់ផ្សេងៗទៀត វាជាបញ្ណើ មួយសម្រាប់តែផល ចំណេញផ្តាច់មុខរបស់អ្នកទទួលបញ្ណើតែប៉ុណ្ណោះ ។

Here, the bailee owes a duty to use great care with the property and would be responsible for slight negligence in the event of loss or damage to the bailed property. ពេលនេះ អ្នកទទួលបញ្ណើជាប់កាត្វកិច្ច ថែទាំយ៉ាងខ្លាំងចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ហើយទទួលខុសត្រូវចំពោះការធ្វេសប្រហែសតិចតួច នៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍នៃការ បាត់បង់ ឬខូចខាតចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានផ្ញើ។

A tortious bailee is one who has wrongful possession of another's goods. អ្នកទទួលបញ្ញើដែលបង្កកំហុសរដ្ឋប្បវេណិ៍គឺជាអ្នកដែលមានភោគ:ខុសច្បាប់ទៅលើទំនិញរបស់អ្នកដទៃ។

For example, a person who takes another's goods without authority, or keeps another's goods after they should be returned, or uses another's goods for a purpose other than agreed on is a tortious bailee. ឧទាហរណ៍ មនុស្សម្នាក់ដែលយកទំនិញរបស់គេដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ឬលាក់ទុកទំនិញរបស់គេ បន្ទាប់ពីទំនិញ ទាំងនោះត្រូវបានបង្វិលទៅឱ្យម្ចាស់ដើមវិញ ឬប្រើប្រាស់ទំនិញរបស់គេក្នុងបំណងផ្សេងពីការយល់ព្រមគ្នាពីមុន អ្នកនោះ ជាអ្នកទទួលបញ្ញើដែលបង្កកំហុសរដ្ឋប្បវេណី ។

• :: ======== •

Chapter 14

Law of Agency ອ້ງງອ່ຂີສູງສ່ອງເ

It is common in our society to have one person act on behalf of another in dealing with third parties. ជាធម្មតា នៅក្នុងសង្គមជាតិរបស់យើង មានមនុស្សធ្វើសកម្មភាពជំនួសឱ្យអ្នកផ្សេងក្នុងការធ្វើជំនួញជាមួយ

តតិយជន ។

For example, when salespeople sell goods and collect money, they are acting on behalf of the owner of the establishment; when corporate executives sign contacts, they are acting on behalf of the stockholders who own the business. ឧទាហរណ៍ នៅពេលដែលអ្នកលក់ លក់ទំនិញ និងប្រមូលប្រាក់ ពួកគេ ធ្វើសកម្មភាពជំនួសឱ្យម្ចាស់ក្រឹះស្ថាន នៅពេលនាយកប្រតិបត្តិសាជីវកម្មចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យា ពួកគេធ្វើសកម្មភាព ជំនួសឱ្យម្ចាស់ភាគហ៊ុន។

RELATIONSHIPS DISTINGUISHED ទំនាក់ទំនងដែលត្រូវបានចែកដាច់ពីគ្នា

When discussing this subject matter, three types of relationships need to be distinguished: (1) principal-agent, (2) employer-employee, and (3) employer-independent contractor. នៅពេលសិក្សា អំពីកម្មវត្ថុនេះ ទំនាក់ទំនងបីប្រភេទត្រូវការបែងចែកដាច់ពីគ្នា ៖ (១) ចៅហ្វាយ–ភ្នាក់ងារ (២) និយោជក–និយោជិត និង (៣) និយោជក–អ្នកចុះកិច្ចសន្យាឯករាជ្យ ។

An *agency* relationship exists when one person, called an *agent*, is authorized to act on behalf of and under the control of another person, called a *principal*. ទំនាក់ទំនងទីភ្នាក់ងារកើតមាននៅ ពេលមនុស្សម្នាក់ដែលជាភ្នាក់ងារ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើសកម្មភាពជំនួសអ្នកផ្សេងទៀត និងស្ថិតនៅក្រោមការត្រួត ពិនិត្យរបស់ជននោះ ដែលជាចៅហ្វាយ ។

The person with whom the agent deals is known as the *third party*. អ្នកដែលទីភ្នាក់ងារធ្វើជំនួញជាមួយ ហៅថា តតិយជន។

When a principal authorizes an agent to enter into a contract on the principal's behalf, the resulting contract is between the principal and the third party. នៅពេលចៅហ្វាយផ្តល់សិទ្ធិឱ្យភ្នាក់ងារចុះកិច្ចសន្យា ជំនួសខ្លួន នោះកិច្ចសន្យាលទ្ធផលគឺរវាងចៅហ្វាយ និងតតិយជន ។

The authorized agent is not a party to the contract and cannot be sued for its breach. ភ្នាក់ងារដែល ត្រូវបានគេផ្តល់សិទ្ធិមិនមែនជាភាគីចំពោះកិច្ចសន្យាទេ ហើយមិនអាចត្រូវបានគេប្តិ៍ងចំពោះការល្មើសច្បាប់ឡើយ ។ Only when an agent acts without authority or fails to disclose the existence of the agency relationship can the agent be held liable on the contract by the third party. មានតែនៅពេលដែលភ្នាក់ ងារម្នាក់ធ្វើសកម្មភាពដោយគ្មានការផ្តល់សិទ្ធិ ឬមិនបានបញ្ចេញឱ្យឃើញពីអត្ថិភាពនៃទំនាក់ទំនងទីភ្នាក់ងារ ភ្នាក់ងារ នោះអាចត្រូវបានគេឱ្យទទួលខុសត្រូវទៅលើកិច្ចសន្យាជាមួយតតិយជន ។

When the third party deals with an agent and is not aware of the agency relationship, the principal is called an *undisclosed principal*. នៅពេលឥតិយជនធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយភ្នាក់ងារ ហើយមិនបាន យល់ច្បាស់អំពីទំនាក់ទំនងទីភ្នាក់ងារ ចៅហ្វាយត្រូវបានគេហៅថាចៅហ្វាយបិទមុខ។

In such a case, privity of contract exists between the third party and the agent, and the agent can be held liable on the resulting contract. នៅក្នុងករណីនេះ ចំណងទាក់ទងនៃកិច្ចសន្យាកើតឡើងរវាងតតិយជន

និងភ្នាក់ងារ ហើយភ្នាក់ងារអាចត្រូវបានគេឱ្យទទួលខុសត្រូវចំពោះកិច្ចសន្យាលទ្ធផល។ In the event of a suit for breach of contract, the third party may elect to hold either the principal or the agent liable. នៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍នៃបណ្ដឹងចំពោះការល្មើសនឹងកិច្ចសន្យា ភាគីទីបីអាចជ្រើសរើសចៅហ្វាយ ឬ ភ្នាក់ងារឱ្យទទួលខុសត្រូវ។

An employment relationship exists when one person, called an *employee* (formerly known as a servant) performs services under the direction and control of another, called an *employer* (formerly known as a *master*). ទំនាក់ទំនងការងារកើតឡើងនៅពេលមនុស្សម្នាក់ជានិយោជិត (ពីមុនគេហៅថា ជាអ្នកបម្រើ) បង្កើតសេវាស្ថិតនៅក្រោមការដឹកនាំ និងត្រូតពិនិត្យអ្នកផ្សេងទេវតដែលជានិយោជក (ពីមុនគេហៅថាជា ចៅហ្វាយ) ។

Employees may also be agents if they have been authorized to enter into contracts with third parties on behalf of their employers. និយោជិតក៏អាចជាភ្នាក់ងារផងដែរ ប្រសិនបើគេត្រូវបានត្រូវបានគេផ្តល់

សិទ្ធិឱ្យចុះកិច្ចសន្យា ជាមួយនឹងតតិយជនក្នុងនាមនិយោជករបស់ខ្លួន ។

Independent contractors differ from employees in that they perform services for others, but are not under the others' control. អ្នកចុះកិច្ចសន្យាឯករាជ្យ ខុសពីនិយោជិតត្រង់ថាពួកគេបង្កើតសេវាសម្រាប់ អ្នកដទៃ ប៉ុន្តែមិនស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់អ្នកណាឡើយ ។

People who have independent contractors perform work for them do not withhold taxes from their pay and are not responsible for their wrongdoings. មនុស្សដែលមានអ្នកចុះកិច្ចសន្យាឯករាជ្យបំពេញការងារ ឱ្យខ្លួនមិនដកពន្ធពីការចំណាយរបស់អ្នកនោះទេ ហើយក៏មិនទទួលខុសត្រូវចំពោះទង្វើខុសឆ្គងរបស់ពួកគេឡើយ ។

KINDS OF AGENTS ប្រភេទនៃភ្នាក់ងារ

A *general agent* is one who is authorized to conduct all of a principal's activity in connection with a particular business. ភ្នាក់ងារទូទៅ គឺជាភ្នាក់ងារមួយដែលត្រូវបានគេអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើគ្រប់ សកម្មភាពទាំងអស់របស់ចៅហ្វាយ ដែលទាក់ទងជាមួយនឹងជំនួញណាមួយ ។

A person hired to manage a business would be an example of a general agent. អ្នកដែលត្រូវបាន គេជួលឱ្យគ្រប់គ្រងជំនួញមួយ គឺជាឧទាហរណ៍នៃភ្នាក់ងារទូទៅម្នាក់។

A *special agent*, conversely, is one who is authorized to carry out a single transaction or to perform a specified act. ផ្ទុយមកវិញ ភ្នាក់ងារពិសេសគឺជាអ្នកដែលត្រូវបានគេផ្តល់សិទ្ធិឱ្យអនុវត្តកិច្ចការជំនួញ ឬដើម្បីសំដែងនូវអំពើណាមួយ។

For example, a person authorized to sell a house for someone who is away on a trip would be a special agent. ឧទាហរណ៍ អ្នកដែលត្រូវបានគេផ្តល់សិទ្ធិឱ្យលក់ផ្ទះមួយ សម្រាប់អ្នកណាម្នាក់ដែលជាប់រវល់ដើរកំសាន្ត ហៅថាភ្នាក់ងារពិសេស ។

Sometimes goods are sold on *consignment* – that is, they are left by a bailor *(consignor)* with a bailee (*consgnee*) who tries to sell them. ពេលខ្លះ ទំនិញទាំងឡាយត្រូវបានគេលក់ដោយសារ បញ្ញើទុក លក់ គឺថាជាទំនិញដែលអ្នកផ្ញើ (អ្នកទុកបញ្ញើ) ទុកនៅនឹងអ្នកទទួលផ្ញើ (អ្នកទទួលបញ្ញើ) ដែលជាអ្នកព្យាយាមលក់ ទំនិញនោះ ។ Title to the goods does not pass between these parties, and the goods may be returned if not sold. សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិទៅលើទំនិញមិនត្រូវបានផ្ទេរពីអ្នកផ្ញើទៅអ្នកទទួលបញ្ញើទេ

ហើយទំនិញទាំងឡាយអាចត្រូវបានបង្វិលមកវិញ ប្រសិន បើលក់មិនដាច់ ។

The bailee to whom the goods are consigned for sale is a type of agent called a *factor*. អ្នកទទួលផ្ញើ ដែលទំនិញ ត្រូវបានគេផ្ញើទុកលក់ គឺជាប្រភេទនៃភ្នាក់ងារមួយហៅថាជើងសារជំនួញ។

If the factor sells consigned goods on credit and guarantees to the consignor that the buyer will pay for them, the factor is known as a *del credere agent*. ប្រសិនបើជើងសារជំនួញលក់ជឿនូវទំនិញដែលគេ ផ្ញើទុកលក់ ហើយធានាចំពោះអ្នកផ្ញើថាអ្នកទិញនឹងបង់លុយសម្រាប់ទំនិញនោះ ជើងសារជំនួញនេះហៅថាភ្នាក់ងារលក់ជឿ ។

AUTHORITY OF AGENTS សិទ្ធិភ្នាក់ងារ

Agents are often given their authority expressly, which may be done either orally or in writing. ភ្នាក់ងារតែងតែត្រូវបានគេផ្តល់សិទ្ធិច្បាស់លាស់មួយ ដែលអាចត្រូវបានធ្វើដោយផ្ទាល់មាត់ ឬដោយសំណេរ ។

Sometimes they are appointed formally by a written instrument known as a *power of attorney*, which is a formal writing that authorizes an agent to act for a principal. ពេលខ្លះ ពួកគេត្រូវបាន តែងតាំងដោយស្របច្បាប់ ដោយឧបករណ៍សំណេរ ហៅថាលិខិតប្រគល់សិទ្ធិដែលជាសំណេរផ្លូវការមួយ ផ្តល់សិទ្ធិឱ្យ ភ្ញាក់ងារធ្វើសកម្មភាពជំនួសឱ្យចៅហ្វាយ។

When a power of attorney is used, the agent is referred to as an attorney in fact. នៅពេលគេប្រើ លិខិតប្រគល់សិទ្ធិ ភ្នាក់ងារត្រូវបានគេហៅថាជាភ្នាក់ងារស្របច្បាប់។

In addition to the express authority given them, agents also have a certain amount of *implied authority*. បន្ថែមទៅលើសិទ្ធិជាក់លាក់ ដែលត្រូវផ្តល់ឱ្យភ្នាក់ងារ ពួកគេក៏មានសិទ្ធិតុណ្ហិ៍មួយចំនួនដែរ ។ This authority is to perform incidental functions that are reasonably and customarily necessary to enable them to accomplish the overall purpose of the agency. សិទ្ធិនេះត្រូវតែបង្កើតជាតួនាទីបន្ទាប់បន្សំ ដែលសមហេតុសមផល និងចាំបាច់ទៅតាមទម្លាប់ដើម្បីធ្វើឱ្យមានលទ្ធភាពបំពេញបំណងនៃទីភ្នាក់ងារទាំងមូល ។

Apparent authority comes about when a principal, through some act, makes it appear that an agent has authority when none exists. តាមរយ:អំពើមួយចំនួន សិទ្ធិស្តែងចេញខាងក្រៅកើតឡើងនៅពេល ចៅហ្វាយប្រគល់សិទ្ធិ ទៅឱ្យភ្នាក់ងារណាម្នាក់ ក្នុងខណ:ពេលដែលភ្នាក់ងារនោះគ្មានសិទ្ធិអ្វីទាំងអស់ ។

This type of authority is also known as *agency by estoppel* because the principal will be stopped from denying that an agency relationship existed if he or she attempts to do so. ប្រភេទសិទ្ធិនេះ ហៅថាទីភ្នាក់ងារស្តែងចេញខាងក្រៅ ពីព្រោះចៅហ្វាយមិនអាចបដិសេធថាគ្មានទំនាក់ទំនងទីភ្នាក់ងារ ឡើយ ។

When an agent acts on behalf of a principal without authority to do so, but the principal later approves of the act, it is known as an *agency by ratification*. នៅពេលដែលភ្នាក់ងារធ្វើសកម្មភាព ជំនួសឱ្យចៅហ្វាយ ដោយគ្មានការប្រគល់សិទ្ធិធ្វើទេ ប៉័ន្តែបន្ទាប់មកចៅហ្វាយយល់ព្រមនឹងអំពើនោះ គេហៅថាទីភ្នាក់ងារ ឱ្យសច្ចាប័ន ។

Sometimes agents fail to act when they are supposed to or they act improperly. ពេលខ្លះ គេសន្មតថាភ្នាក់ងារបានធ្វើសកម្មភាព ប៉ុន្តែតាមពិតពួកគេមិនបានធ្វើសកម្មភាពទេ ឬក៏ធ្វើសកម្មភាពមិនត្រឹមត្រូវ។ Three terms are used to describe such situations. ល័ក្ខខ័ណ្ឌបីត្រូវបានប្រើដើម្បីពិពណ៌នាស្ថានភាពនេះ ។ *Misfeasance* is the improper doing of an act, *malfeasance* is the doing of act that ought not to be done at all, and *nonfeasance* is the failure to do an act that ought to be done. ទង្វើមិនត្រឹមត្រូវ គឺជាការប្រព្រឹត្តអំពើមិនសមស្រប អំពើទុច្ខរិតគឺជាការប្រព្រឹត្តអំពើដែលមិនគួរត្រូវធ្វើទាល់តែសោះ ហើយការមិនបាន បំពេញករណីយកិច្ចគឺជាការមិនបានប្រព្រឹត្តអំពើដែលគួរតែត្រូវធ្វើ ។

VICARIOUS LIABILITY ការទទួលខុសត្រូវជួស

Principals and employers are responsible under a rule known as the doctrine of *respondeat superior* (let the superior respond) for the torts of their agent and servants that are committed within the scope of authority (in the case of agents) and within the scope of employment (in the case of employees). ចៅហ្វាយ និងនិយោជកទទួលខុសត្រូវនៅក្រោមវិធានដែលគេស្គាល់ថាទ្រឹស្តីការទទួលខុសត្រូវ របស់ចៅហ្វាយ (ឱ្យចៅហ្វាយឆ្លើយតប) ចំពោះកំហុសរដ្ឋប្បវេណីរបស់ភ្នាក់ងារ និងអ្នកបម្រើខ្លួនដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្ត នូវវិសាលភាពនៃសិទ្ធិ (ករណីភ្នាក់ងារ) និងក្នុងវិសាលភាពនៃការងារ (ករណីនិយោជិត) ។

Principals and employers are said to have *vicarious liability*, which means that the wrongdoings of their agents and servants are *imputed* (charged) to them. ចៅហ្វាយ និងនិយោជកត្រូវបានគេឱ្យទទួលខុស ត្រូវជសដែលមានន័យថាទងើខុសឆ្លងនៃភ្ញាក់ងារ និងអ្នកបម្រើ ត្រូវបានទម្នាក់ទោសលើពកគេ ។

Injured parties may recover damages from either the principal (or employer) or the agent (or employee). ភាគីរងរបួសអាចទទួលបានមកវិញនូវសំណងជំងឺចិត្តពីថៅកែ (ឬនិយោជក) ឬក៏ពីភ្នាក់ងារ (ឬនិយោ

ជិត) ។

Usually they recover from the former, because that person is in a better position to pay the damages. ជាធម្មតា ពួកគេទទួលបានមកវិញពីថៅកែ (ឬនិយោជក) ពីព្រោះអ្នកនោះស្ថិតក្នុងស្ថានភាពប្រសើរ ជាងក្នុងការចេញថ្លៃសំណងជំងឺចិត្ត។

• ::========= •

Part V Terms Used in Practice and Procedure การรูเขรีฐอรูอราเหลุธสูงาลชาย่ ลือลีสิธิสี Chapter 15 Beginning a Court Action สารเขาช่งผู้ชยชลลีอสุญาสาร

CRIMINAL ACTION បណ្ដឹងព្រហ្មទណ្

A criminal action (lawsuit or court proceeding) begins with an *indictment*, which is a formal written charge of a crime made by a grand jury. បណ្ដឹងព្រហ្មទណ្ឌ (បណ្ដឹង ឬរឿងក្ដី) ចាប់ផ្ដើមឡើងដោយ មានដីកាចោទប្រកាន់ ដែលជាបទចោទប្រកាន់ផ្លូវការជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលធ្វើឡើងដោយ គណ:វិនិច្ឆ័យខ្នាតធំ។

A grand jury is one consisting of not more than twenty - three people who listen to evidence and decide whether or not to charge someone with the commission of a crime. គណ:វិនិច្ឆ័យខ្នាតធំជា គណ:វិច្ឆ័យដែលមានមនុស្សមិនច្រើនជាងម្ភៃនាក់ ដែលក្នុងនោះបីនាក់ធ្វើសវនាការលើភស្តុតាង និងវិនិច្ឆ័យថាតើត្រូវ ចោទប្រកាន់ ឬមិនចោទប្រកាន់នរណាម្នាក់ដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។

Following an indictment, the person charged with the crime must face *arraignment*, which is the act of calling a prisoner before the court to answer an indictment. ដោយយោងតាមដីកាចោទប្រកាន់ ជនដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាមានបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវតែប្រឈមមុខនឹងការឆ្លើយតបចំពោះមុខតុលាការ ដែល ជាអំពើមួយនៃការហៅអ្នកទោសមកឆ្លើយចំពោះមុខតុលាការ មុនពេលកាត់ទោស។

If the prisoner pleads guilty, he or she is sentenced by the court. ប្រសិនបើអ្នកទោសឆ្លើយសារភាពថា មានកំហុស អ្នកទោសនោះនឹងត្រូវបានកាត់ទោសដោយតុលាការ ។

If the prisoner pleads not guilty, a trial date is set, and the prisoner is either kept in jail or released on *bail* (money or property that is left with the court to assure that the person will return to stand trial), or on *personal recognizance*, which is a personal obligation by a person to return to stand trial. ប្រសិនបើអ្នកទោស ឆ្លើយសារភាពថាគ្មានកំហុស កាលបរិច្ឆេទកាត់ទោសត្រូវបានកំណត់ ហើយអ្នកទោសត្រូវបាន ដាក់គុក ឬក៏ដោះលែងដោយមានប្រាក់ធានា (គឺប្រាក់ ឬទ្រព្យសម្បត្តិដែលឱ្យតុលាការដើម្បីធានាថាជននោះនឹងត្រឡប់ ចូលមកជម្រះក្តីវិញ) ឬក៏ជាការសន្យាគោរពតាមតុលាការដោយខ្លួនឯង ដែលជាកាតព្វកិច្ចផ្ទាល់ខ្លួនដោយជនម្នាក់ ដើម្បី ត្រឡប់ចូលមកជម្រះក្តីវិញ ។

CIVIL ACTION បណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី

A civil action – that is, an action other than a criminal one – comes about when two or more people become involved in a dispute that they are unable to settle by themselves. បណ្ដឹងរដ្ឋប្បវើណី

គឺជាបណ្ដឹងមួយក្រៅពីបណ្ដឹងព្រហ្មទណ្ឌ វាកើតឡើងនៅពេលជនពីរនាក់ ឬច្រើននាក់ជាប់ទាក់ទងនឹងជម្លោះ ដែលពួកគេ មិនមានលទ្ធភាពដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ។

One of them seeks to have a third party, the court, settle the dispute for them. ជនម្នាក់ក្នុងចំណោមជន ទាំងអស់នោះស្វែងរកតតិយជនដែលជាតុលាការ ដើម្បីដោះស្រាយវិវាទរបស់ខ្លួន ។

To do this, a court action, known as *litigation* (a suit at law) must be brought. ដើម្បីដោះស្រាយ បញ្ហានេះបាន បណ្ដឹងតុលាការដែលហៅថាបណ្ដឹងវិវាទ (បណ្ដឹងតាមផ្លូវច្បាប់) ត្រូវតែបានគេប្ដឹង។

The person who brings the suit is called the *plaintiff*. ជនដែលប្ដឹងហៅថាដើមចោទ ។

The person against whom the suit is brought is called the *defendant*. ជនដែលគេប្តឹងហៅថាចុងចោទ ។

BEGINNING THE SUIT ការចាប់ផ្តើមបណ្តឹង

To begin a lawsuit, the plaintiff usually makes an appointment with an attorney and tells the attorney the facts of the dispute as he or she understands then. ដើម្បីចាប់ផ្តើមបណ្តឹង ដើមចោទតែងតែ មានការណាត់ជួបគ្នាជាមួយមេធាវី ហើយនិយាយប្រាប់មេធាវីពីអង្គហេតុនៃជម្លោះទាល់តែគាត់យល់ ។

The attorney, after listening to the client's version of the facts, determines the *legal issues* (questions of law) that are involved in the case. មេធាវី បន្ទាប់ពីស្តាប់បំណកស្រាយអំពីអង្គហេតុនៃកូនក្តីហើយ

ក៏កំណត់បញ្ហាច្បាប់ (បញ្ហាអង្គច្បាប់) ដែលទាក់ទងនឹងរឿងក្តី ។

The attorney then tells the client about the law as it applies to the legal issues and gives the client an opinion as to how successful a lawsuit might be. បន្ទាប់មក មេធាវីក៏ប្រាប់កូនក្តីអំពីច្បាប់នៅពេលអនុវត្ត

ចំពោះវិវាទទៅតាមផ្លូវច្បាប់ ហើយផ្តល់គំនិតឱ្យកូនក្តីនូវវិធីដែលអាចឈ្នះតាមផ្លូវច្បាប់បាន ។

The client with the advice of the attorney, then decides whether or not to bring the lawsuit. កូនក្តីទទួលបាន ដំបូន្មានពីមេធាវីហើយ បន្ទាប់មកក៏សម្រេចចិត្តថាប្តឹង ឬមិនប្តឹង ។

If the client decides to bring suit, the attorney usually writes a letter to the defendant saying that he or she represents the plaintiff and has been authorized to bring suit against the defendant. ប្រសិនបើកូនក្តីសម្រេចចិត្តប្តិ៍ងហើយ មេធាវីតែងតែសរសេរនូវលិខិតមួយទៅឱ្យ ចុងចោទដោយនិយាយថា គាត់នឹង ធ្វើជាតំណាងខាងដើមចោទ ហើយត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិឱ្យប្តឹងទៅនឹងចុងចោទនោះ ។ In the letter, the attorney often makes an attempt to settle the case out of court and gives the defendant a few days to answer the letter. នៅក្នុងលិខិត មេធាវីតែងតែមានបំណងដោះស្រាយរឿងក្តី ក្រៅតុលាការ ហើយទុកពេលឱ្យចុងចោទពីរបីថ្ងៃ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងលិខិតនោះ ។

If no settlement can be reached, the plaintiff's attorney will begin the lawsuit. ប្រសិនបើគ្នានដំណោះស្រាយទេ មេធាវីដើមចោទនឹងចាប់ផ្តើមប្តឹង។

SELECTING THE COURT ការជ្រើសរើសតុលាការ

The attorney's first task in bringing suit is to select the court in which to bring the action. ភារកិច្ចដំបូងរបស់មេធាវីក្នុងការប្តិ៍ង គឺត្រូវតែជ្រើសរើសតុលាការដែលត្រូវប្តិ៍ង ។

In choosing a court, the attorney must determine which court has jurisdiction over both the person who is being sued and the subject matter of the case. នៅក្នុងការជ្រើសរើសតុលាការ មេធាវី ត្រូវតែកំណត់ តុលាការមួយណាដែលមានដែនសមត្ថកិច្ចគ្របដណ្តប់ទៅលើទាំងបុគ្គលដែលត្រូវគេប្តិ៍ង និងកម្មវត្ថុនៃរឿង ក្តី។

Jurisdiction ដែនសមត្ថកិច្ច

Jurisdiction is the power or authority that a court has to hear a particular case. ដែនសមត្ថកិច្ចគឺ ជាអំណាចមួយ ឬជាសិទ្ធិមួយដែលតុលាការត្រូវតែធ្វើសរនាការរឿងក្តីណាមួយ ។

Such power is given to the court either by the federal or state constitution, or by a federal or state statute. អំណាចនេះត្រូវបានផ្តល់ទៅឱ្យតុលាការដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញសហព័ន្ធ ឬដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់រដ្ឋ ឬមួយដោយ ច្បាប់សហព័ន្ធ ឬដោយច្បាប់រដ្ឋ ។

If, by chance, a court should hear a particular case and make a decision without having jurisdiction, the decision would be meaningless. ប្រសិនបើដោយថៃដន្យណាមួយ តុលាការធ្វើសវនាការ រឿងក្តីមួយ ហើយវិនិច្ឆ័យដោយគ្មានដែនសមត្ថកិច្ចទេ ការវិនិច្ឆ័យនឹងគ្មានន័យ ។

Some courts have *original jurisdiction* over certain cases, which means that they have the power to hear the case originally – when it first goes to court. តុលាការខ្លះមានដែនសមត្ថកិច្ចសាលាដំបូង ទៅលើរឿងក្តីមួយ ចំនួនដែលមានន័យថាពួកគេមានអំណាចធ្វើសវនាការរឿងក្តីដើមដំបូង នៅពេលវាចូលមកតុលាការ ជាដំបូង។

Other courts have *appellate jurisdiction*, which means that they have the power to hear a case when it is appealed. តុលាការខ្លះទៀតមានដែនសមត្ថកិច្ចសាលាឧទ្ធរណ៍ ដែលមានន័យថាពួកគេមានអំណាចនឹងធ្វើ សវនាការរឿងក្តី នៅពេលរឿងក្តីនោះត្រូវបានគេប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។

When one court only has the power to hear a particular case, to the exclusion of all other courts, the court is said to have *exclusive jurisdiction*. នៅពេលតុលាការមួយមានអំណាចធ្វើសវនាការរឿងក្តីមួយ

ចំពោះការផ្តាច់មុខនៃតុលាការផ្សេងៗទៀតទាំងអស់ តុលាការនោះត្រូវបានគេនិយាយថាមានដែនសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ។ When two or more courts have the power to hear a case, they have *concurrent jurisdiction*. នៅពេលតុលាការពីរ ឬច្រើនមានអំណាចធ្វើសវនាការរឿងក្តីមួយ តុលាការនោះមានដែនសមត្ថកិច្ចស្របគ្នា។ A court with concurrent jurisdiction has the right, under a doctrine called *forum non conveniens*, to

refuse to hear a case if it believes that justice would be better served if the trial were held in a different court. តុលាការដែលមានដែនសមត្ថកិច្ចស្របគ្នាមានសិទ្ធិស្ថិតនៅក្រោមទ្រឹស្តីច្បាប់មួយហៅថាសិទ្ធិបដិសេធ របស់តុលាការ ដើម្បីបដិសេធសវនាការរឿងក្តី ប្រសិនបើគេជឿថាយុត្តិធម៌នឹងត្រូវបានដោះស្រាយល្អប្រសើរជាង បើការ កាត់ទោសធ្វើនៅតុលាការផ្សេងទៀត ។

Some courts have exclusive original jurisdiction or exclusive appellate jurisdiction over particular cases. តុលាការខ្លះមានសមត្ថកិច្ចសាលាដំបូងផ្តាច់មុខ ឬសមត្ថកិច្ចសាលាឧទ្ធវណ៍ផ្តាច់មុខពីលើរឿងក្តីមួយចំនួន ។ Similarly, some courts have concurrent original jurisdiction or concurrent appellate jurisdiction over certain cases. ដូចគ្នានេះដែរ តុលាការខ្លះមានសមត្ថកិច្ចសាលាដំបូងស្របគ្នា ឬសមត្ថកិច្ចសាលាឧទ្ធវណ៍ស្របគ្នា

ពីលើរឿងក្តីមួយចំនួន ។

When considering the question of jurisdiction, one of the first points that must be determined is whether the case is an in rem, quasi in rem, or in personam action. នៅពេលគិតពីបញ្ហា ដែនសមត្ថកិច្ច ចំណុចមួយក្នុងចំណោមចំណុចទាំងឡាយត្រូវតែបានកំណត់ថាតើរឿងក្តីជាបណ្តឹងពីវត្ថុ ដូចបណ្តឹងពីវត្ថុ ឬ បណ្តឹងពីបុគ្គល។

In Rem Action. An *in rem action* is a lawsuit that is directed against property rather than against a particular person. បណ្ដឹងពីវត្ថុ ៖ បណ្ដឹងពីវត្ថុគឺជាការប្ដឹងផ្ទាល់ទៅនឹងទ្រព្យសម្បត្តិ មិនមែនទៅនឹងបុគ្គល ឡើយ ។

The action usually concerns title to real property and, if so, is called a *local action*. បណ្ដឹងតែងតែ ទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិទៅលើអចលនទ្រព្យ ហើយបើដូច្នោះមែន វាត្រូវបានហៅថាបណ្ដឹងតាមទីកន្លែង ។

It seeks to settle some questions about the property, and the court's decision is effective as to everyone in the world, not merely the defendant in the case. វ៉ាស្វែងវកដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាមួយចំនួន អំពីទ្រព្យសម្បត្តិ ហើយការវិនិច្ឆ័យរបស់តុលាការមានប្រសិទ្ធភាពចំពោះមនុស្សទាំងអស់នៅក្នុងពិភពលោក មិនមែន

គ្រាន់តែជាចុងចោទនៅក្នុងរឿងក្តីតែប៉ុណ្ណោះទេ ។

For a court to have jurisdiction over an action in rem, the property (called the res) must be located in the state (and usually the country) where the court sits. ចំពោះតុលាការដែលមានដែនសមត្ថកិច្ច ទៅលើបណ្ដឹងពីវត្ថុ ទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវតែបានបោះទីតាំងនៅក្នុងរដ្ឋមួយ (ហើយតែងតែជាប្រទេសមួយ) ដែលតុលាការ តាំងនៅ ។

In addition, some kind of notice must be given to people who may have an interest in the proceeding. លើសពីនេះ ប្រភេទណាមួយនៃលិខិតជូនដំណឹងត្រូវតែបានផ្តល់ឱ្យទៅមនុស្សទាំងឡាយដែលអាចមានផល ប្រយោជន៍នៅក្នុងរឿងក្តី។

Quasi in Rem Action. If a defendant owns real property in one state and lives in another, the court where the real property is located has jurisdiction over the property only, not the person.

បណ្តិ៍ងដូចវិត្ថុ ៖ ប្រសិនបើចុងចោទមានអចលនទ្រព្យនៅក្នុងរដ្ឋមួយ ហើយរស់នៅក្នុងរដ្ឋដទៃ តុលាការដែល អចលនទ្រព្យតាំងនៅមានសមត្ថកិច្ចនៅលើតែទ្រព្យសម្បត្តិប៉ុណ្ណោះ មិនមែននៅលើមនុស្សទេ។

If suit is brought in that court, and the out-of-state defendant does not appear, the plaintiff's recovery will be limited to an amount up to the value of the property located in that state. ប្រសិនបើបណ្ដឹងមួយត្រូវបានគេប្ដឹងទៅតុលាការ ហើយចុងចោទនៅក្រៅរដ្ឋមិនមក ការបានសំណងមកវិញរបស់ ដើមចោទ នឹងមានដែនកំណត់ត្រឹមបរិមាណនៃតម្លៃរបស់អចលនទ្រព្យដែលតាំងនៅក្នុងរដ្ឋនោះ ។

Such a lawsuit is called a quasi in rem action. បណ្ដឹងបែបនេះហៅថា បណ្ដឹងដូចវត្ថុ។

In such a case, the court has jurisdiction over the defendant's property but not over the defendant's person; therefore the most the defendant can lose is the out-of-state real property. នៅក្នុងរឿងក្តីបែប នេះ តុលាការមានដែនសមត្ថកិច្ចនៅលើទ្រព្យរបស់ចុងចោទ ប៉័ន្តែមិនមែននៅលើចុងចោទទេ ដូច្នេះភាគច្រើននៃទ្រព្យ ដែលចុងចោទអាចបាត់បង់គឺអចលនទ្រព្យនៅក្រៅរដ្ឋ។

Usually, when this type of jurisdiction exists, the dispute that the court is asked to settle has nothing to do with title to the property. ជាធម្មតា នៅពេលប្រភេទនៃដែនសមត្ថកិច្ចកើតមានជម្លោះដែល តុលាការត្រូវបានគេស្នើឱ្យដោះស្រាយ មិនមានអ្វីដោះស្រាយបានជាមួយសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិនោះទេ។

In Personam Action. To bring a lawsuit against a person and hold him or her personally liable, a personal action, called an *in personam action* must be brought by the plaintiff. បណ្ដឹងពីបុគ្គល ៖ ដើម្បីប្ដឹងទៅនឹងមនុស្ស ហើយឱ្យមនុស្សនោះទទួលខុសត្រូវដោយខ្លួនឯងទៅលើបណ្ដឹងផ្ទាល់ខ្លួនគេ ហៅថាបណ្ដឹងពីបុគ្គលដែលត្រូវតែប្ដឹងដោយដើមចោទ ។

To do this, the court where the action is brought must have personam jurisdiction over the defendant. ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះទៅបាន តុលាការដែលគេបានប្តឹងទៅ ត្រូវតែមានដែនសមត្ថកិច្ចទៅលើមនុស្ស ដែលជាចុងចោទ។

Personam jurisdiction means jurisdiction over the person. ដែនសមត្ថកិច្ចទៅលើមនុស្ស មានន័យថាដែន សមតកិច ដែលគ្របដណប់ទៅលើតែមនសរ ។

The court where the defendant lives has personam jurisdiction over the defendant. តុលាការដែលចុងចោទរស់នៅ មានដែនសមត្ថកិច្ចទៅលើចុងចោទនោះ ។

A state court will obtain personal jurisdiction over anyone if process is served while that person is within the state boundaries. តុលាការរបស់រដ្ឋមួយនឹងមានដែនសមត្ថកិច្ចទៅលើជនណាម្នាក់ ប្រសិនបើដីកា កោះហៅត្រូវបានកោះហៅ នៅខណ:ដែលជននោះស្ថិតនៅលើដែនដីរបស់រដ្ឋខ្លួន ។

Some so called *long-arm statutes* allow one state court to reach out (with its long arm) and obtain personan jurisdiction over a person in another state if that person does much business in the state where the court is located. ច្បាប់បណ្ដឹងឆ្លងដែនមួយចំនួន អនុញ្ញាតឱ្យតុលាការរដ្ឋមួយចេញក្រៅ (ទៅតាម សមត្ថកិច្ចឆ្លងដែនរបស់ខ្លួន) ហើយទទួលសមត្ថកិច្ចទៅលើមនុស្សនៅក្នុងរដ្ឋផ្សេងទៀត ប្រសិនបើជននោះធ្វើជំនួញច្រើន នៅក្នុងរដ្ឋមួយដែលតុលាការតាំងនៅ ។

If the action does not concern land, it is called a *transitory action* and may be brought in more than one place as long as the court in which it is heard has proper jurisdiction. ប្រសិនបើបណ្ដឹង មិនទាក់ទងនឹងរឿងដីធ្លី តេហៅថាបណ្ដឹងទៅតាមកន្លែងដែលមានដែនសមត្ថកិច្ច ហើយអាចប្ដឹងបាននៅច្រើនកន្លែង ប្រសិនបើតុលាការ ដែលត្រូវធ្វើសវនាការមានយុត្តាធិការសមស្រប ។

In bringing a personal action, the plaintiff must select a court that has jurisdiction over both the subject matter of the case and the parties involved in the case. ក្នុងការនាំនូវបណ្ដឹងផ្ទាល់ខ្លួន ដើមចោទ ត្រូវតែជ្រើសរើសតុលាការណា ដែលមានដែនសមត្ថកិច្ចសមស្របទៅលើទាំងកម្មវត្ថុនៃរឿងក្ដី ទាំងភាគីទាំងឡាយដែល ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្ដី ។

Venue ទឹកន្លែងជំនុំជម្រះ

The place where the trial is held is called the *venue*. ទីកន្លែងដែលការកាត់ក្តីកើតឡើងហៅថា ទីកន្លែងជំនុំជម្រះ ។

Each state has established rules of venue for the purpose of providing convenient places for trials. រដ្ឋនីមួយ១ បង្កើតវិធានទាំងឡាយអំពីទីកន្លែងជំនុំជម្រះសម្រាប់គោលបំណងនៃការផ្តល់ទីកន្លែងងាយស្រួលក្នុងការកាត់ ទោស ។

Such rules state exactly where particular actions may be brought. វិធានបែបនេះបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ ពីទីកន្លែងដែលបណ្ដឹងណាមួយអាចឱ្យគេប្ដឹងបាន។

If the plaintiff's attorney begins an action in a court of improper venue, the defendant's attorney may have the case dismissed by filing a motion for that purpose or by raising that issue in the defendant's answer (a document discussed in chapter 17). ប្រសិនបើមេធាវីរបស់ដើមចោទប្ដឹងទៅតុលាការ ដែលមានទីកន្លែងជំនុំជម្រះមិនសមស្រប មេធាវីចុងចោទអាចប្ដឹងបដិសេធដោយដាក់ញុត្តិចំពោះបំណងនោះ ឬដោយការ លើកឡើងពីបញ្ហារបស់ចម្លើយចុងចោទ (ឯកសារនោះសិក្សានៅជំពូក១៧) ។ If the defendant's attorney does not raise the question of improper venue, the court may hear the case as long as it has jurisdiction. ប្រសិនបើមេធាវីចុងចោទមិនលើកឡើងនូវបញ្ហាទីកន្លែងជំនុំជម្រះមិនសមស្រប

នោះទេ តុលាការអាចធ្វើសវនាការរឿងក្តីនោះទៅតាមដែនសមត្ថកិច្ច។

The difference between venue and jurisdiction is that jurisdiction relates to the power of the court to hear a case, whereas venue relates to the geographic location where the action should be tried. ភាពខុសគ្នារវាងទីកន្លែងជំនុំជម្រះ និងដែនសមត្ថកិច្ចគឹថា ដែនសមត្ថកិច្ចទាក់ទងនឹងអំណាចនៃតុលាការដើម្បីធ្វើ សវនាការ ចំណែកឯទីកន្លែងជំនុំជម្រះ ទាក់ទងនឹងទីតាំងភូមិសាស្ត្រដែលបណ្ដឹងគូរតែត្រូវបានកាត់ក្ដី ។

Sometimes, for the sake of justice, one of the parties will ask the court to change the place of the trial. ពេលខ្លះ ដើម្បីយុត្តិធម៌ ភាគីមួយក្នុងចំណោមភាគីទាំងឡាយនឹងស្នើតុលាការឱ្យផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងនៃការ កាត់ក្តី ។

The court, in some cases, has the power to order a change of venue. នៅក្នុងរឿងក្តីខ្លះ តុលាការមាន អំណាច បញ្ហានូវការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងជំនុំជម្រះ ។

A *change of venue* is the removal of a suit begun in one country or district to another county or district. ការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងជំនុំជម្រះ គឺជាការរុះរើបណ្តឹងដែលបានចាប់ផ្តើមនៅក្នុងប្រទេសមួយ ឬតំបន់មួយទៅក្នុង ប្រទេស ឬតំបន់ដទៃ ទៀត ។

Chapter 16 Service of Process and Attachments ສາເຊລຂີ້ສາສຸໝາສາເ ລົອທໍໝຸຜສໍໜາສໍ

Civil suits are begun and defended at the outset by the use of papers known as pleadings. បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានចាប់ផ្តើម និងការពារនៅដើមដំបូងដោយការប្រើប្រាស់លិខិតទាំងឡាយគេហៅថាសេចក្តីថ្លែង

សំអាង។

Pleadings are the written statements of claims and defenses used by the parties in the lawsuit. សេចក្តីថ្លែងសំអាង គឺជាឯកសារលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីការតវ៉ា និងការការពារដែលប្រើដោយភាគីទាំងឡាយក្នុង រឿងក្តី ។

Pleadings serve the purpose of giving notice to all parties of the claims and defenses in the suit and, in addition, narrow the issues for trial so that both parties and the court know the legal issues that must be decided. សេចក្តីថ្លែងសំអាងបម្រើឱ្យបំណងផ្តល់នូវសេចក្តីជូនដំណឹងទៅឱ្យភាគីទាំងអស់អំពីការតវ៉ា និងការការពារនៅក្នុងបណ្តឹង ហើយលើសពីនេះឲ្យត វ៉ាបង្រួមបញ្ហាតូចចង្អៀតសម្រាប់ការកាត់ទោស ដើម្បីឱ្យភាគី ទាំងពីរ និងតុលាការយល់ដឹងពីបញ្ហាអង្គច្បាប់ដែលត្រូវសម្រេច ។

To begin a civil suit, the plaintiff's attorney files a complaint with the clerk of the court, which is the plaintiff's first pleading. ដើម្បីចាប់ផ្តើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មេធាវីដើមចោទដាក់ពាក្យបណ្តឹងនៅ ក្រឡាបញ្តីដែលគេហៅថាសេចក្តីថ្លែងសំអាងដំបូងរបស់អ្នកដើមចោទដំបូង។

A *complaint* (called a *declaration* at common law) is a formal document containing a short and plain statement of the claim indicating that the plaintiff is entitled to relief and containing a demand for the relief sought. ពាក្យបណ្ដឹង (ច្បាប់កុម្មន្តឡូហៅថា *declaration*) គឺជាឯកសារផ្លូវការមួយដែល មានរបាយការណ៍ខ្លី១ និងច្បាស់អំពីការតវ៉ាដែលបញ្ជាក់ថាដើមចោទត្រូវបានគេផ្តល់សិទ្ធិឱ្យមានការជួសជុលឡើងវិញ និង មានការទាមទារឱ្យជួសជុលនូវអ្វី ដែលឃើញថាបានបាត់បង់។

It sets forth the plaintiff's *cause of action*, which is the ground on which the suit is maintained. វាបញ្ជាក់ពីសំអាងនៃបណ្ដឹងរបស់ដើមចោទ ដែលជាមូលហេតុនៃបណ្ដឹងដែលត្រូវបានគេអះអាង ។

In some states, a complaint must be accompanied by a verification signed by the plaintiff. នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ ពាក្យបណ្ដឹង ត្រូវតែមានលិខិតបញ្ជាក់ដោយចុះហត្ថលេខាពីដើមចោទ។

A *verification* is a written statement under oath confirming the correctness, truth, or authenticity of a pleading. លិខិតបញ្ជាក់ត្រូវតែជារបាយការណ៍លាយលក្ខណ៍អក្សរ នៅក្រោមសំបថមួយដែលបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវ ការពិត ឬភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់នៃបណ្ដឹង។

The lawsuit begins when the complaint is filed with the court. បណ្ដឹងចាប់ផ្ដើមនៅពេលដែល ពាក្យបណ្ដឹង ត្រូវបានគេប្ដឹងទៅតុលាការ ។

The plaintiff's attorney either mails (registered or certified) or hand delivers the complaint to the court with the proper filing fee. មេធាវីរបស់ដើមចោទផ្ញើតាមប៉ុស្តិ៍ (ចុះបញ្ចី ឬបញ្ជាក់) ឬផ្ញើពាក្យបណ្ដឹងទៅឱ្យ តុលាការដល់ដៃ ភ្ជាប់ជាមួយនឹងតម្លៃប្រថាប់ត្រាសមរម្យ ។

Once the complaint is filed with the court, the defendant is notified of the suit by a method known as process. នៅពេលពាក្យបណ្ដឹងត្រូវបានគេប្ដឹងទៅតុលាការ ចុងចោទត្រូវបានគេជូនដំណឹងពីបណ្ដឹងនោះដោយវិធីមួយ ដែលគេហៅថាដីកាកោះ ។

Process is defined as the means of compelling the defendant in an action to appear in court. ដីកា កោះត្រូវបានគេឱ្យនិយមន័យថា ជាមធ្យោបាយនៃការបង្ខិតបង្ខំចុងចោទនៅក្នុងបណ្ដឹងដើម្បីឱ្យចូលខ្លួនក្នុងតុលាការ ។

SERVICE OF PROCESS ការជូនដីកាតុលាការ

A summons is used to notify the defendant of the lawsuit. ដីកាកោះត្រូវបានគេប្រើដើម្បីជូន ដំណឹងចុងចោទពីបណ្តឹង។

A *summons* is a formal notice to the defendant that a lawsuit has begun and that the defendant must file an answer within the number of days set by state law or lose the case by default. ដីកាកោះគឺជាសេចក្តីជូនដំណឹង ជាផ្លូវការទៅចុងចោទថាបណ្តឹងមួយបានចាប់ផ្តើម ហើយថាចុងចោទនោះត្រូវតែឆ្លើយតប

នៅក្នុងរយ:ពេលមួយកំណត់ដោយច្បាប់របស់រដ្ឋ បើពុំនោះទេនឹងចាញ់ក្តីដោយការមិនបានឆ្លើយតប។ Service of process is the delivering of summonses or other legal documents to the people who are required to receive them. ការជូនដីកាតុលាការគឺជាការជូនសេចក្តីជូនដំណឹង ឬក៏ឯកសារច្បាប់ទៅអ្នកដែលច្បាប់

តម្រូវឱ្យទទួលយក។

A summons is obtained from the court, filled out, and given, along with a copy of the complaint, to a *process server* (a person who carries out service of process). ដីកាកោះត្រូវបានទទួលពីតុលាការ ដែលបាន

បំពេញ និងផ្តល់ឱ្យដោយមានភា្ជប់ជាមួយនឹងឯកសារចម្លងពាក្យបណ្តឹងទៅឱ្យអាជ្ញាសាលា (អ្នកដែលអនុវត្តដីកាកោះ) ។ The process server delivers copies of the summons and the complaint to the defendant and then fills in the back of the summons indicating when and how service was made. អាជ្ញាសាលាប្រគល់ជូន ឯកសារចម្លងនៃដីកាកោះ និងពាក្យបណ្តឹងទៅឱ្យចុងចោទ ហើយបន្ទាប់មកបំពេញខាងខ្នងនៃដីកាកោះ ដោយបញ្ជាក់ ពីការជូនដីកាតុលាការត្រូវបានធ្វើឡើងនៅពេលណា និងដោយរប្បបណា ។

The summons is then returned to the court. បន្ទាប់មកដីកាកោះត្រូវបានបញ្ជូនត្រឡប់ទៅតុលាការវិញ ។

The process server may serve process by delivering a copy of the summons and complaint to the defendant personally, which is known as personal service. អាជ្ញាសាលាអាចជូនដីកាបង្គាប់ តាម រយះការប្រគល់ឯកសារចម្លងនៃដីកាកោះ និងពាក្យបណ្តឹងទៅឱ្យចុងចោទដោយផ្ទាល់ ដែលគេហៅថាការជូនដីកាផ្ទាល់ ។ Service that is not personal service is called *constructive service* when the summons and complaint are left at the defendant's last and usual place of abode, and substituted service when they are delivered to the defendant's agent or mailed or published in a newspaper. ការជួនដីកាដែលមិនមែនជា ការជូនដីកាផ្ទាល់ត្រូវបានគេហៅថាការជូនដីកាដោយផ្ញើទុកនៅលំនៅស្ថាន ពេលដែលដីកាកោះ និងពាក្យបណ្តឹងត្រូវ បានគេទុកនៅលំនៅស្ថានចុងក្រោយ និងអចិន្ត្រៃយ័របស់ចុងចោទ ហើយត្រូវបានគេហៅថាការជូនដីកាដោយប្រយោល ពេលដែលដីកានោះត្រូវបានប្រគល់ទៅឱ្យទីភ្នាក់ងារចុងចោទ ឬផ្ញើតាមប៉ុស្តិ៍ ឬផ្សព្វផ្សាយតាមកាសែត ។ If the defendant is a corporation, process may be served on an officer of the corporation, on a general agent of the corporation, or on the person in charge of the corporation's principal place of ប្រសិនបើចុងចោទជាក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម ដិកាបង្កាប់អាចជូនទៅមន្ត្រីសាជីវកម្ម ទៅភាកងារទទៅនៃ business. សាជីវកម្ម ឬក៏អ្នកទទួលបន្ទុកនៅកន្លែងជំនួញដែលជាតំណាងសាជីវកម្ម ។

When the defendant's whereabouts is unknown, process may be served by publication in a newspaper. នៅពេល ដែលគេមិនស្គាល់ទីសំចតរបស់ចុងចោទ ដីកាកោះអាចត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយតាមកាសែត។

In some states, service may be made by mail. នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ ការជូនដីកាអាចត្រូវបានផ្ញើតាមប៉ុស្តិ៍ ។

When names of defendants are unknown, summonses and complaints refer to people as *Doe defendants*, such as First Doe, Second Doe, John Doe, and Jane Doe. នៅពេលគេមិនស្គាល់ឈ្មោះ ចុងចោទ ដីកាកោះ និងបណ្ដឹងសំដៅទៅមនុស្សដែលសន្មតជាចុងចោទឈ្មោះដូ ដូចជាដូទីមួយ ដូទីពីរ ចនដូ និងជែនដូ ។

ATTACHMENTS អំណូសឃាត់

At times, plaintiffs need the assurance that if they obtain a judgment against the defendant (that is, win the lawsuit), money will be available from the defendant to pay the amount of the judgment. ជូនកាល ដើមចោទត្រូវការការធានាថា ប្រសិនបើពួកគេឈ្នះចុងចោទ (គឺថាឈ្នះក្ដី) លុយនឹងអាចទទួល បានពីចុងចោទដើម្បីចេញថ្ងៃកាត់ក្ដី ។

This assurance is accomplished by attaching the defendant's property at the beginning of the action. ការធានានេះអាចទទួលបានជោគជ័យដោយការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ចុងចោទ នៅដើមដំបូងនៃបណ្ដឹង ។ An *attachment* is the act of taking a person's property and bringing it into the custody of the law so that it may be applied toward the defendant's debt if the plaintiff wins the suit. ការរឹបអូសគឺជាអំពើយក ទ្រព្យរបស់ជនមួយ ហើយនាំយកវ៉ាទៅឃុំគ្រងតាមផ្លូវច្បាប់ ដើម្បីឱ្យវាអាចត្រូវបានអនុវត្តចំពោះបំណុលចុងចោទ ប្រសិនបើដើមចោទឈ្នះក្ដី ។

The method of obtaining an attachment varies somewhat from state to state. វិធីសាស្ត្រនៃ អំណសឃាត់ ប្រែប្រួលតិចតូចពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋមួយទៀត ។

Under a typical state law, the plaintiff's attorney files a motion for attachment with the court at the same time the complaint is filed. នៅក្រោមច្បាប់នៃរដ្ឋមួយ មេធាវីដើមចោទដាក់ញ្ញត្តិចំពោះការរឹបអូសដោយ

តុលាការ នៅពេលជាមួយគ្នានឹងពាក្យបណ្ដឹងដែលត្រូវគេប្ដឹងនោះ ។

The plaintiff's attorney must also file an affidavit signed by the plaintiff, stating facts that would warrant a judgment for the plaintiff. មេធាវីដើមចោទក៏ត្រូវដាក់នូវលិខិតសច្ចាប្រណិធានដែលចុះហត្ថលេខា ដោយដើមចោទ ដោយបញ្ជាក់ពីហេតុការណ៍ដែលនឹងធានាការកាត់ក្តីឱ្យដើមចោទ ។

An *affidavit* is a written statement sworn to under oath before a notary public as being true to the affiant's own knowledge, information, and belief. លិខិតសច្ចាប្រណិធានគឺជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយ លក្ខណ៍អក្សរ ដែលសច្ចានៅក្រោមពាក្យសំបថនៅមុខសាការី ថាពិតចំពោះការដឹងឮ ព័ត៌មាន និងជំនឿរបស់អ្នកថ្លែង សច្ចាផ្ទាល់ ។

An *affiant (also called a* deponent) is a person who signs an affidavit. អ្នកថ្លែងសច្ចា (ក៏អាចហៅបានថា អ្នកឱ្យចម្លើយកសិណ) ជាអ្នកដែលចុះហត្ថលេខាលើលិខិតសច្ចាប្រណិធានមួយ ។

The motion, affidavit, summons, and complaint together with a notice of hearing are sent to the process server, who serves them on the defendant. ញត្តិ លិខិតសច្ចាប្រណិធាន ដីកាកោះ និងពាក្យបណ្ដឹង ព្រមទាំងដីកាជូនដំណឹងពីសវនាការត្រូវបានបញ្ជូនទៅអាជ្ញាសាលា ដែលជាអ្នកបញ្ជូនវាទៅឱ្យចុងចោទ។

A hearing is then held by the court to determine whether or not to allow the attachment. បន្ទាប់មក សវនាការត្រូវបានបើកដោយតុលាការ ដើម្បីកំណត់ថាតើអនុញ្ញាត ឬក៏មិនអនុញ្ញាតឱ្យអំណូសឃាត់ ។ The court may allow the attachment if it finds that a reasonable likelihood exists that the plaintiff will recover a judgment against the defendant for the amount of the attachment over and above any insurance coverage that the defendant has. តុលាការអាចអនុញ្ញាតឱ្យមានអំណូសឃាត់ ប្រសិនបើរកឃើញថា មានភវនីយភាពសមស្រប ដែលថាដើមចោទនឹងបានសំណងមកវិញពីការកាត់ក្តីចុងចោទ នូវបរិមាណនៃការរឹបអូស លើសពីទំហំនៃប្រាក់ធានាដែលចុងចោទមាន។

Ex Parte Hearing សវនាការកំពាំងមុខ

At times, the plaintiff's attorney wishes to attach the defendant's property but does not want to notify the defendant in advance that an attachment is going to occur. ជួនកាល មេធាវីរបស់ដើមចោទចង់

រឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ចុងចោទ ប៉ុន្តែមិនចង់ជម្រាបឱ្យចុងចោទដឹងមុនថាការរឹបអូសនឹងមកដល់ឡើយ ។

In such cases, the plaintiff's attorney attends an ex parte session of the court. ក្នុងករណីនេះ មេធាវី

ដើមចោទចូលរួមប្រជុំកំបាំងមុខនៅតុលាការ ។

Ex parte means that the hearing is attended by one party only. កំបាំងមុខ មានន័យថាការធ្វើសវនាការ

ត្រូវបានចូលរួមដោយភាគិតែមួយប៉ុណ្ណោះ ។

The plaintiff's attorney asks the court to allow the attachment without notifying the defendant beforehand. មេធាវីរបស់ដើមចោទស្នើតុលាការឱ្យអនុញ្ញាតមានការរឹបអូសដោយគ្នានជូនដំណឹងទៅចុងចោទជាមុន។

The court may allow the attachment without notify the defendant if it finds (1) that the defendant is not within its jurisdiction (but the defendant's property is, thereby giving it quasi in rem jurisdiction), or (2) that a danger exists that the defendant will conceal the property or sell or remove it from the state, or (3) that a danger exists that the defendant will damage or destroy the property. តុលាការអាចអនុញ្ញាតឱ្យមានការរឹបអូសដោយគ្មានការជូនដំណឹងចុងចោទ ប្រសិនបើគេរកឃើញថា (๑) ចុងចោទមិនស្ថិតនៅក្នុងសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន (ប៉ុន្តែ ទ្រព្យរបស់ចុងចោទស្ថិតក្នុងសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ដែលជាហេតុនាំឱ្យវាជា សមត្ថកិច្ចដូចបណ្ដឹងពីវត្ថុ) ឬ (២) គ្រោះថ្នាក់កើតឡើងដែល ចុងចោទនឹងលាក់ទ្រព្យ ឬលក់ ឬផ្លាស់ប្ដូរទ្រព្យពីរដ្ឋនោះ ឬ (៣) គ្រោះថ្នាក់កើតឡើងដែលចុងចោទនឹងបំផ្លាញ ឬកម្ទេចទ្រព្យនោះ ។

Writ of Attachment ដីកាបង្គាប់ឱ្យរឹបអូស

A writ is a written order of a court, returnable to the same, commanding the performance or nonperformance of an act. ដីកាបង្គាប់គឺជាការបញ្ហាដែលសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីតុលាការ ដែលបញ្ហាឱ្យ អនុវត្ត ឬមិនអនុវត្តអំពើដែរ ដែលក្នុងនោះការអាចផ្តល់មកវិញគឺដូចដើម ។

If the court allows an attachment, the judge signs paper called a writ of attachment. ប្រសិនបើតុលា ការអនុញ្ញាតឱ្យមានការរឹបអូស ចៅក្រមចុះហត្ថលេខាលើក្រដាសមួយដែលគេហៅថាដីកាបង្គាប់ឱ្យរឹបអូស ។ This written order is to the sheriff, commanding the sheriff to attach the real or personal property of the defendant up to an amount approved by the court. ការបញ្ជាដែលសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនេះគឺ បញ្ហាទៅអាជ្ញាសាលា ឱ្យរឹបអូសអចលនទ្រព្យ ឬចលនទ្រព្យរបស់ចុងចោទត្រឹមបរិមាណដែលកំណត់ដោយតុលាការ ។

When real property is attached, the writ of attachment is recorded at the registry of deeds in the county where the property is located. នៅពេលអចលនទ្រព្យត្រូវបានរឹបអូសរួចហើយ ដីកាបង្គាប់ត្រូវបាន កេកត់ត្រាចូលទៅក្នុងបញ្ជី នៅឯកន្លែងចុះបញ្ជីកម្មសិទ្ធិក្នុងស្រុក ដែលជាកន្លែងទ្រព្យនោះតាំងនៅ ។ This procedure has the affect of putting a lien on the property until the lawsuit is completed.

និតិវិធីនេះមានឥទ្ធិពលដល់ការទុកសិទ្ធិ៍រឹបអូសនៅលើទ្រព្យរហូតដល់បណ្ដឹងត្រូវនោះត្រូវបានបញ្ចប់ ។

A lien (also called an encumbrance) is a claim that one has against the property of another. សិទ្ធិ៍រឹបអូស (អាចហៅបានថាបន្ទុកលើអចលនវត្ថុ) គឺជាការទាមទារមួយដែលថាមនុស្សម្នាក់បានប្រឆាំងនឹងទ្រព្យរបស់

មនុស្សម្នាក់ទៀត ។

The claim attaches to the property until the lawsuit is completed. ការទាមទារឱ្យរឹបអូសទ្រព្យរហូតទាល់

តែបណ្ដឹងនោះចប់សព្វគ្រប់ ។

If the plaintiff obtains a judgment against the defendant, an officer of the court, such as a sheriff, can sell the property under the court's direction, and obtain the money to satisfy the judgment. ប្រសិនបើដើមចោទឈ្នះក្តី មន្ត្រីតុលាការ ដូចជាតម្រូតតំបន់អាចលក់ទ្រព្យនោះនៅក្រោមបញ្ជាតុលាការ ហើយទទួលលុយដើម្បី យកមកទូទាត់នឹងការវិនិច្ច័យ ។

If personal property is attached, the court officer may take possession of it or, in some circumstances, place a keeper over it, immediately as in the case of perishable property. ប្រសិនបើទ្រព្យត្រូវបានគេរឹបអូស មន្ត្រីតុលាការអាចដកយកសិទ្ធិកាន់កាប់នៃទ្រព្យនោះ ឬនៅក្នុងកាលៈទេសៈខ្លះ ដាក់ មនុស្សឱ្យនៅថែរក្សាវាក្លាមដូចនៅក្នុងរឿងក្តីអំពីទ្រព្យងាយខូច។

With variation from state to state, certain items are exempt from attachment such as necessary wearing apparel, furniture and books up to a particular value, tools necessary to carry on a trade, and materials and stock up to a specified value. ដោយមានការប្រែប្រួលពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋមួយ ទ្រព្យមួយចំនួន ឱ្យរួចខ្លួនពីអូំសឃាត់ សំល្បេកបំពាក់ចាំបាច់ គ្រឿងសង្ហារឹមនិងស្បេវភោរហូតទាល់តែដល់តម្លៃកំណត់ណាមួយ ប្រដាប់ ប្រដាចាំបាច់សម្រាប់បន្តពាណិជ្ជកម្ម និងសម្ភារៈព្រមទាំងស្តុករហូតដល់តម្លៃជាក់លាក់មួយ ។

Other technical restrictions on the attachment of personal property exist. ល័ក្ខខ័ណ្ឌបច្ចេកទេសផ្សេងទៀតទៅលើអំណូសឃាត់ទ្រព្យក៏មានទៀតដែរ។

Trustee Process បណ្ដឹងរីបអូសទ្រព្យព័តតិយជន

Sometimes it is necessary to attach property of the defendant that is being held by another person. ពេលខ្លះវាចាំជាច់នឹងរឹបអូសទ្រព្យរបស់ចុងចោទដែលកំពុងកាន់កាប់ធ្វើឡើងដោយជនផ្សេងទៀត ។ This is most commonly done to attach money that the defendant has in a bank account or wages or other money that has been earned by the defendant but not yet paid. នេះត្រូវជានធ្វើ ឡើងជាធម្មតាបំផុតដើម្បីរឹបអូសលុយកាក់ដែលចុងចោទមាននៅគណនីធនាគារ ឬប្រាក់ឈ្នួល ឬ ប្រាក់ផ្សេងៗទៀតដែល រកបានដោយចុងចោទ ប៉ុន្តែគេមិនទាន់បើកឱ្យ ។

The procedure for attaching the defendant's property that is in the hands of a third person is called *trustee process* in some states and *garnishment* in others. នីតិវិធីសម្រាប់រឹបអូស ទ្រព្យចុងចោទនេះ គឺនៅក្នុងដៃនៃជនទីបីហៅថាបណ្ដឹងរឹបអូសពីឥតិយជន នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះហៅថាអំណូសតំហាត់ ។ To begin trustee process, the plaintiff's attorney obtains a trustee process summons from the court, fill it out, and files it with the court together with the complaint, a motion for approval of attachment on trustee process, and a supporting affidavit. ដើម្បីចាប់ផ្ដើមបណ្ដឹងរឹបអូសទ្រព្យពីឥតិយជន មេធាវីដើមចោទទទួលដីការឹបអូសពីតុលាការរួចបំពេញវា និងដាក់ទៅតុលាការជាមួយនឹងពាក្យបណ្ដឹង ញុត្តិយល់ព្រមរឹប អូសអំពីបណ្ដឹងរឹបអូសទ្រព្យពីឥតិយជន និងការគាំទ្រលិខិតថ្លែងសច្ចា ។

The defendant is notified (unless the attachment is on an ex parte basis), and a hearing is held by the court to determine if the trustee process attachment should he allowed.

ចុងចោទត្រូវបានជូនដំណឹង (ប្រសិនបើការរឹបអូសមិននៅលើមូលដ្ឋានកំបាំងមុខ) ហើយសវនាការត្រូវបានបើកដោយ តុលាការដើម្បីកំណត់ឡើង ប្រសិនបើបណ្តឹងរឹបអូសពី តតិយជនត្រូវបានគេអនុញ្ញាត ។

If it is not allowed, the summons is sent to the process server, who serves it on the *trustee* (the one holding the defendant's property.) ប្រសិនបើគេមិនអនុញ្ញាតទេ ដីកាកោះត្រូវបានបញ្ចូនទៅ អាជ្ញាសាលា ដែលជាអ្នកបញ្ជូនវាទៅឱ្យប្រតិសិទ្ធិជន (អ្នកដែលកាន់កាប់ទ្រព្យរបស់ចុងចោទ) ។

The summons orders the trustee to file within a prescribed number of days after service a disclosure under oath of the goods, effects, or credits, if any, of the defendant that are in the possession of the trustee at the time of service. ដីកាកោះបញ្ជាឱ្យប្រតិសិទ្ធិជនរៀបចំសំណុំរឿង ដោយមានកំណត់ចំនួនថ្ងៃពិតប្រាកដ បន្ទាប់ពីការប្រគល់ដីកាកោះ ការបញ្ចេញឱ្យឃើញក្រោមសច្ចាប្រណិធានអំពីទំនិញ ផល ឬឥណទាណរបស់ ចុងចោទដែលស្ថិតនៅក្នុងភោគៈនៃប្រតិសិទ្ធិជននៅខណៈពេលជូនដំណឹងនោះ ។

In some states, trustee process cannot be used in actions for malicious prosecution, slander, libel, assault and battery, and specific recovery of goods. Certain other actions are also exempt from trustee process. នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ បណ្ដឹងរីបអូសពីឥតិយជន មិនអាចប្រើនៅក្នុងបណ្ដឹងសម្រាប់ ការប្ដឹងចោទប្រកាន់ដោយគំនិតព្យាបាទ ការនិយាយបរិហារកើរ្ដិ៍ ការសរសេរបរិហារកើរ្ដិ៍ ការវាយងំ និងការបានសំណង ទំនិញជាក់លាក់មកវិញ ។ បណ្ដឹងផ្សេងទៀតក៏ឱ្យរួចខ្លួនពីបណ្ដឹងរឹបអូសទ្រព្យពីឥតិយជនដែរ ។

With some exceptions, the plaintiff must file a bond with the court before trustee process can be sued. មានករណីលើកលែងខ្លះ ដើមចោទត្រូវតែដាក់ប័ណ្ណធានាសងប្រាក់នៅតុលាការ មុនពេលបណ្ដឹងរឹបអូស ទ្រព្យព័តតិយជនអាចប្ដឹងបាន ។

The bond is for the purpose of paying the defendant's court costs and damages in the event the attachment was wrongfully brought by the plaintiff. ប័ណ្ណធានាសងប្រាក់គឺសម្រាប់បំណងទូទាត់ លើតម្លៃតុលាការ និងសំណងជំងឺចិត្តរបស់ចុងចោទ នៅក្នុងករណីដែលអំណូសឃាត់មិនត្រឹមត្រូវដែលត្រូវបានប្តឹងដោយ ដើមចោទ ។

Chapter 17 **Defensive Pleadings** ໝີອິສສຳຄວສາເຕາເ

After an action has begun and the summons and complaint have been served on the defendant, it is necessary for the defendant to file one or more defensive pleadings within a certain number of days from the date of service of the summons. បន្ទាប់ពីបណ្ដឹងមួយបានចាប់ផ្ដើម ហើយដីកាកោះ និងពាក្យបណ្ដឹងត្រូវបានគេបញ្ជូនទៅដល់ចុងចោទរួចរាល់ហើយ ចុងចោទចាំបាច់ត្រូវរៀបចំនូវលិខិតសំអាងការពារមួយ ឬច្រើនដោយមានរយៈពេលកំណត់ច្បាស់លាស់ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទទទួលដីកាកោះនោះ ។

The number of days within which this filing must be done varies from state to state. រយ:ពេលកំណត់ដែលគេធ្វើ លិខិតសំអាងការពារប្រែប្រួលពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋមួយ។

In Massachusetts, a defensive pleading must be filed within 20 days; in California, 30 days. នៅក្នុង រដ្ឋម៉ាសាជូសេត លិខិតសំអាងការពារត្រូវតែបំពេញក្នុងរយ:ពេល២០ថ្ងៃ រីឯនៅរដ្ឋកាលីហ្វនីក្នុងរយ:ពេល៣០ថ្ងៃ ។ If a defensive pleading is not filed within the time period, the defendant will lose the case by default unless an exception is made by the court. ប្រសិនបើលិខិតសំអាងការពារមិនបានបំពេញក្នុងរយ:ពេល នោះទេ ចុងចោទនឹងចាញ់ក្តីដោយការមិនបំពេញករណីយកិច្ច ប្រសិនបើគ្នានអញ្ញត្រកម្មពីតុលាការទេ ។

DEMURRER បណ្ដឹងជំទាស់នឹងអញ្ញត្រកម្ម

A defensive pleading used at common law and still used in some states is the demurrer. លិខិតសំអាងការពារត្រូវបានប្រើនៅច្បាប់កុម្មុនឡ ហើយនៅតែប្រើនៅក្នុងរដ្ឋខ្លះគឺជាបណ្ដឹងជំទាស់នឹងអញ្ហត្រកម្ម ។ A *demurrer* is a pleading available to the defendant to attack the plaintiff's complaint by raising a point of law, such as the failure of the complaint to state a cause of action on which relief can be granted. បណ្ដឹងជំទាស់នឹងអញ្ហត្រកម្មគឺជាលិខិតសំអាងមួយដែលអាចធ្វើបានដោយចុងចោទ ដើម្បីប្រឆាំងតបនឹងបណ្ដឹង ដើមចោទដោយការលើកឡើងនូវអង្គច្បាប់ ដូចជាពាក្យបណ្ដឹងមិនបានបញ្ជាក់ពីសំអាងនៃបណ្ដឹង ដែលនៅលើនោះការ ជួសជុលឡើងវិញអាចត្រូវបានគេផ្ដល់ឱ្យ ។

In effect, a demurrer points out that even if the plaintiff's allegations are true, no cause of action exists. ជាការអនុវត្ត បណ្ដឹងជំទាស់នឹងអញ្ញត្រកម្មបញ្ជាក់ថាទោះបីការពោលអះអាងរបស់ដើមចោទពិតក៏ដោយ ក៏គ្មាន សំអាងនៃបណ្ដឹងដែរ ។

An *allegation* is a statement or claim which the party making it expects to prove. Some grounds for using a demurrer follow. ការពោលអះអាងគឺជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍មួយ ឬការទាមទារមួយដែលភាគីណាមួយ បង្កើតឡើងដោយរំពឹងថានឹងបានផ្តល់ជាភស្តុតាង។ ហេតុផលសម្រាប់ប្រើប្រាស់បណ្តឹងជំទាស់នឹងអញ្លត្រកម្មមានដូច ខាងក្រោម ~~៖~~

- The complaint does not state facts sufficient to constitute a cause of action. បណ្ដឹងមិនបញ្ជាក់ ពីអង្គហេតុត្រប់ត្រាន់ដើម្បីបង្កើតជាសំអាងនៃបណ្ដឹង ។
- The court has no jurisdiction over the subject matter of the case. តុលាការមិនមានយុត្តាធិការលើ កម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹង ។

- 3. The plaintiff has no legal capacity to sue. ដើមចោទមិនមានសមត្ថភាពផ្លូវច្បាប់ដើម្បីប្ដឹង។
- Another action is pending between the same parties for the same cause បណ្ដឹងផ្សេងទៀតមិន ទាន់សម្រេចរវាងភាគីដូចគ្នាចំពោះសំអាងនៃបណ្ដឹងដូចគ្នា ។
- 5. A defect or misjoinder of the parties in the suit exists. ភាពខ្វះចន្លោះនៃភាគីក្នុងបណ្ដឹងកើតមាន

After a demurrer is filed with the court and a copy sent to the plaintiff's attorney, the defendant's attorney sets a hearing date for the demurrer to be heard by the court. បន្ទាប់ពីបណ្តឹងជំទាស់ នឹងអញ្លត្រកម្មត្រូវបានប្តឹងទៅតុលាការ ហើយឯកសារចម្លងត្រូវបានផ្ញើជូនទៅមេធាវីដើមចោទ រូចរាល់ហើយមេធាវីចុងចោទ កំណត់កាលបរិច្ឆេទថ្ងៃបើកសវនាការសម្រាប់បណ្តឹងជំទាស់នឹងអញ្លត្រកម្មដើម្បីបានបើក សវនាការដោយតុលាការ ។

Usually, the attorneys attend the hearing without their clients and argue for and against the demurrer. ជាទូទៅ មេធាវីចូលរួមសវនាការដោយមិនមានកូនក្តី ហើយផ្តល់ហេតុផល និងប្រឆាំងទៅ នឹងបណ្តឹងជំទាស់នឹងអញ្ញត្រកម្ម ។

If the court *sustains* (supports) the demurrer, the case will end by a nonsuit unless the court allows the plaintiff to amend the complaint. ប្រសិនបើតុលាការគាំទ្របណ្ដឹងជំទាស់នឹង អញ្ញត្រកម្ម រឿងក្ដីនឹងបញ្ចប់តាមរយ:ការលើកលែងចោទប្រកាន់ លើកលែងតែតុលាការអនុញ្ញាតឱ្យដើមចោទកែប្រែ ពាក្យបណ្ដឹង។

A *nonsuit* is the termination of an action that did not adjudicate issues on the merits. mរលើកលែងចោទប្រកាន់គឺជាការបញ្ចប់បណ្ដឹងមួយដែលមិនបានកាត់សេចក្ដីនៅលើអង្គសេចក្ដី ។ If the demurrer is *overruled* (annulled, made void, or not sustained), the defendant is given a certain number of days to file an answer (discussed later). ប្រសិនបើបណ្ដឹងជំទាស់នឹងអញ្ហូត្រកម្ម ត្រូវបានបដិសេធចោល (លុបចោល ទុកជាមោឃ: ឬមិនយល់ស្រប) ចុងចោទត្រូវបានគេផ្ដល់ឱ្យនូវចំនួនថ្ងៃកំណត់ មួយដើម្បីរៀបចំចម្លើយ (សិក្សាពេលក្រោយ) ។

The federal court and many states have done away with the demurrer, replacing it with one or more of the motions discussed subsequently. តុលាការសហព័ន្ធ និងរដ្ឋជាច្រើនបានលុប ចោលបណ្តិ៍ងជំទាស់នឹងអញ្ញត្រកម្មដោយជំនួសមកវិញនូវញត្តិដែលសិក្សាជាបន្តបន្ទាប់ ។

MOTIONS ញុត្តិ

Many motions exist that can be made by either party to a suit. Some of the important defensive motions follow. មានញត្តិជាច្រើនអាចត្រូវបានធ្វើឡើងដោយភាគីមួយចំពោះបណ្ដឹងមួយ។ ញត្តិការពារ សំខាន់១មួយចំនួនមានដូចខាងក្រោម។

- 1. motion to dismiss ញុត្តិលើកបណ្ដឹងចោល
- 2. motion for a more definite statement ញត្តិឱ្យមានសេចក្តីថ្លែងការណ៍ច្បាស់លាស់ជាង
- 3. motion to strike ញត្តិធ្វើកូដកម្ម

motion for judgment on the pleadings ញត្តិឱ្យមានការវិនិច្ឆ័យទៅលើលិខិតសំអាង
 Motion to Dismiss ញត្តិលើកបណ្តឹងចោល

In some cases, the plaintiff will do something that will give the defendant grounds to have the case dismissed. នៅក្នុងរឿងក្តីខ្លះ ដើមចោទនឹងធ្វើអ្វីមួយដែលនឹងផ្តល់ឱ្យចុងចោទនូវមូលហេតុនៃការដែលមាន បណ្តឹងបណ្តេញចេញ ។

When this happens, the defendant may make a motion to dismiss the case. នៅពេលរឿងនេះកើតឡើង ចុងចោទអាចដាក់ញត្តិលើកបណ្ដឹងរឿងក្ដីនោះចោលបាន ។

The motion must be made within a prescribed number of days after the defendant received service of process. ញត្តិនេះអាចនឹងត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ បន្ទាប់ពីចុងចោទទទួលនូវការជូនដីកាតុលាការ ។

After a motion to dismiss is filed with the court and mailed to the opposing attorney, the attorney for the defendant marks the motion up to be heard by the court during one of its motion sessions. បន្ទាប់ពីញត្តិលើកបណ្ដឹងចោលត្រូវបានតម្កល់នៅតុលាការ ហើយផ្ញើទៅ មេធាវីបដិបក្ខ មេធាវីចុងចោទកែសម្រួលញត្តិរបស់ខ្លួនដើម្បីបើកសវនាការដោយតុលាការក្នុងពេលសម្រេចសេចក្ដីទៅ លើញត្តិ ។

At this session, the attorneys for each party argue their viewpoint as to the merits of the motion. នៅក្នុងកំលុងពេលនេះ មេធាវីនៃភាគីនីមួយៗអះអាងទស្សនៈរបស់ខ្លួនទៅនឹងអង្គសេចក្តីនៃញត្តិនោះ ។

The clients usually do not attend the motion session. ជាធម្មតា កូនក្តីមិនចូលរួមការសម្រេចសេចក្តីទៅ លើញត្តិនេះទេ។

The judge then makes a decision either to allow or deny the motion. បន្ទាប់មក ចៅក្រមវិនិច្ឆ័យ ថាតើត្រូវយល់ព្រមនឹងញត្តិ ឬក៏បដិសេធនឹងញត្តិនោះ ។

If the motion to dismiss is denied, the defendant is given a certain number of days to file an answer. ប្រសិនបើញត្តិលើកបណ្តឹងចោលត្រូវបានបដិសេធ ចុងចោទត្រូវបានគេផ្តល់ឱ្យនូវរយ:ពេលកំណត់មួយ ដើម្បីរៀបចំចម្លើយ។

The defendant may make a motion to dismiss for any of the following reason. ចុងចោទអាច ធ្វើញត្តិលើកបណ្តឹងចោលសម្រាប់ហេតុផលខាងក្រោមនេះ ។

- 1. Lack of jurisdiction over the subject matter of the case ការខ្វះយុត្តាធិការលើកម្មវត្ថុនៃរឿងក្តី
- 2. Lack of jurisdiction over the defendant personally ការខ្វះយុត្តាធិការលើចុងចោទដោយផ្ទាល់
- Improper venue ទីកន្លែងជំនុំជម្រះមិនសមស្រប
- Insufficiency of process (such as a defective summons) ការខ្វះចន្លោះនីតិវិធី (ដូចជាដីកាកោះខ្វះ ចន្លោះ)
- 5. Insufficiency of service of process (as when service of process is made on someone not authorized to accept service) ភាពខ្វះចន្លោះនៃការជូនដីកាតុលាការ (ដូចជានៅពេលការជូនដីកា តុលាការឱ្យអ្នកដែលមិនត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិទទួលដីកានោះ)
- Failure to state a claim on which relief can be granted ការមិនបានបញ្ជាក់អំពីការទាមទារអំពី ការជួសជុល ឡើងវិញដែលអាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យ
- 7. Failure to join a necessary party ការមិនបានចូលរួមជាភាគីចាំបាច់
- 8. Misnomer (mistake in name) of a party ការដាក់ឈ្មោះភាគីខុស (កំហុសនៅលើឈ្មោះ)

9. Pendency of a prior action in a court of the same state ការមិនបានវិនិច្ឆ័យអំពីបណ្ដឹងជាអាទិភាព នៅក្នុងតុលាការនៃរដ្ឋដូចគ្នា

Motion for a More Definite Statement ញត្តិឱ្យមានសេចក្តីថ្លែងការណ៍ច្បាស់លាស់ជាង

If a pleading is so vague that the other party cannot properly respond to it, a motion for a more definite statement may be made. ប្រសិនបើលិខិតសំអាងមិនបានបញ្ជាក់ច្បាស់ថា ភាគីផ្សេងទៀតមិនអាច

ឆ្លើយតបទៅនឹងលិខិតសំអាងបានត្រឹមត្រូវ ញត្តិឱ្យមានសេចក្តីថ្លែងការណ៍ច្បាស់លាស់ជាងត្រូវបានគេធ្វើឡើង ។ If the motion is allowed, the other party must file the more definite statement within a prescribed number of days (usually ten). ប្រសិនបើញត្តិនេះត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើ ភាគីផ្សេងទៀតត្រូវតែតម្កល់នូវញត្តិឱ្យ មានសេចក្តីថ្លែងការណ៍ច្បាស់លាស់ជាងនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ (ជាធម្មតា១០ថ្ងៃ) ។

The one who brought the motion then has ten more days to answer the more definite statement. បន្ទាប់មក ភាគីដែលដាក់ញត្តិមានរយៈពេល១០ថ្ងៃទៀត ដើម្បីឆ្លើយបំភ្លឺនូវសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដែលច្បាស់លាស់ ជាងនោះ ។

If the motion is denied, the answer must be filed within ten days after notice of the court's denial. ប្រសិនបើញត្តិត្រូវបានបដិសេធចោល ចម្លើយត្រូវតែតម្កល់ឱ្យបាននៅក្នុងរយ:ពេល១០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីសេចក្តីជូនដំណឹងពី ការបដិសេធរបស់តុលាការ ។

Motion to Strike ញុត្តិស្នើសុំដកពាក្យចេញ

A motion to strike may be used by either party to have stricken from any pleading any insufficient defense, or any redundant, immaterial, impertinent, or scandalous matter. ញុត្តិស្នើសុំដក ពាក្យចេញអាចនឹងត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ដោយភាគីមួយ ដើម្បីដកចេញពីលិខិតសំអាងណាមួយ ពីការការពារមិនគ្រប់ គ្រាន់ ឬពីបញ្ហាដែលលើសពីសេចក្តីត្រូវការ មិនសំខាន់ មិនទាក់ទង ឬអាស្រូវ ។

Motion for Judgment on the Pleadings ញុត្តិឱ្យមានការវិនិច្ឆ័យទៅលើលិខិតសំអាង

A motion for judgment on the pleadings may be made by either the defendant or the plaintiff. ទាំងចុងចោទ ទាំងដើមចោទអាចដាក់ញុត្តិឱ្យមានការវិនិច្ឆ័យទៅលើលិខិតសំអាង ។ It may be made only after both the plaintiff's complaint and the defendant's answer have been filed. វាអាចនឹងត្រូវបានធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីទាំងបណ្ដឹងដើមចោទ និងចម្លើយចុងចោទត្រូវបានតម្កល់រួច ។ The plaintiff might make the motion on the ground that the defendant's answer does not set forth a legally sufficient defense. ដើមចោទអាចធ្វើញត្តិដោយឈរលើមូលដ្ឋានដែលថា ចម្លើយចុងចោទ មិនបានពន្យល់លំអិត ទៅលើការការពារគ្រប់គ្រាន់តាមផ្លូវច្បាប់ ។

The defendant might make the motion on the ground that the plaintiff's complaint does not state a claim on which relief can be granted. ចុងចោទអាចធ្វើញត្តិដោយឈរលើមូលដ្ឋានដែលថាបណ្ដឹង ដើមចោទមិនបញ្ជាក់ពីការទាមទារអំពីការជួសជុលឡើងវិញអ្វីដែលត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ។

This motion and the motion to dismiss replace the demurrer in many states. ញុត្តិនេះ និងញុត្តិលើកបណ្តឹងចោល ជំនួសបណ្តឹងជំទាស់នឹងអញ្ហត្រកម្មនៅក្នុងរដ្ឋជាច្រើន។

DEFENDANT'S ANSWER ចម្លើយចុងចោទ

Unless the case is dismissed by the allowance of a motion to dismiss, the defendant must file a written *answer* within a prescribed number of days after service of process.

ប្រសិនបើរឿងក្តីមិនត្រូវបានគេបដិសេធចោលដោយការយល់ព្រមឱ្យមានញត្តិលើកបណ្តឹងចោល ចុងចោទត្រូវតែតម្កល់ ចម្លើយជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ បន្ទាប់ពីការជូនដីកាតុលាការ ។

The defendant's answer must state in short and plain terms the defenses he or she wishes to assert. ចម្លើយចុងចោទ ត្រូវបញ្ជាក់ក្នុងវាក្យសព្ទខ្លី និងច្បាស់នូវការការពារដែលគាត់ចង់ពោលអះអាង ។

In addition, each of the claims made by the plaintiff must be admitted or denied. លើសពីនេះ ការទាមទារនីមួយ១ដែលធ្វើឡើងដោយដើមចោទត្រូវតែបានគេទទួលយក ឬក៏បដិសេធចោល។

If the defendant is without knowledge or information sufficient to form a belief as to the truth of an allegation, he or she may so state, which has the effect of a denial. ប្រសិនបើចុងចោទមិនបានដឹង ឬ មិនបានទទួល ដំណឹងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីជឿអំពីការពិតនៃការពោលអះអាង គាត់អាចបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថាជាបុព្វហេតុមួយ

នៃការបដិសេធមួយ ។

If an allegation is partly true and partly false, the defendant may admit part and deny part of the allegation. ប្រសិនបើការពោលអះអាងពិតខ្លះ និងមិនពិតខ្លះ ចុងចោទអាចទទួលយកផ្នែកណាមួយ ហើយបដិសេធ

ផ្នែកណាមួយទៀតចោល ។

If the defendant fails to deny an allegation, made in the plaintiff's complaint, it is automatically admitted. ប្រសិនបើចុងចោទមិនបានបដិសេធន៍ងការពោលអះអាង ដែលធ្វើឡើងដោយបណ្ដឹងរបស់ដើមចោទទេ ការពោលអះអាងនោះត្រូវទទួលយកដោយស្វ័យប្រវត្តិ។

Failure to file an answer will cause a *default judgment* to enter. This judgment is entered on failure of a party to appear or plead at the proper time. ការខកខានមិនបានឆ្លើយនឹងអាចបណ្តាលឱ្យមាន សាលក្រមកំបាំងមុខ។ សាលក្រមនេះត្រូវធ្វើឡើងនៅពេលអវត្តមានភាគីមួយ ឬក៏ភាគីនោះមិនបានមកឆ្លើយតបនឹងគូក្តី នៅពេលវេលាង៉៍សមស្របណាមួយ។

Affirmative Defenses ការការពារខ្លួនជាវិជ្ជមាន

Many times the defendant will have done the act for which he or she is being sued but will have some other reason that will stop the plaintiff from winning the case, which is called an *affirmative defense* (a *confession and avoidance* under the common law). ជាច្រើនដងចុងចោទ ធ្វើនូវអំពើមួយដែលដោយសារអំពើនោះ គាត់ត្រូវបានគេប្តឹង ប៉ុន្តែចុងចោទនឹងមានហេតុផលផ្សេងៗដែលនឹងរារាំងដើម ចោទមិនឱ្យឈ្នះក្តីបាន នេះគេហៅថាការការពារខ្លួនជាវិជ្ជមាន (ការសារភាពដើម្បីដោះសារនៅក្នុងច្បាប់កុម្មុនឡ) ។ The defendant admits the plaintiff's allegation but introduces something new that constitutes a defense to it. ចុងចោទព្រមទទួលនូវការពោលអះអាងរបស់ដើមចោទ ប៉ុន្តែបង្ហាញនូវអ្វីមួយថ្មីដែលបង្កើតជាការ ការពារចំពោះវា ។

When an affirmative defense is used, it must be stated in the defendant's answer. នៅពេលមានការ ការពារជាវិជ្ជមាន វាត្រូវតែបានគេបញ្ជាក់នៅក្នុងចម្លើយរបស់ចុងចោទ ។

If it is omitted from the answer, the defense is lost and cannot be used later. ប្រសិនបើវាត្រូវបាន គេលុបចោលពីចម្លើយ ការការពារត្រូវតែបរាជ័យ និងមិនអាចត្រូវបានប្រើទៀតទេនៅពេលក្រោយ ។

The affirmative defenses follow. ការការពារខ្លួនជាវិជ្ជមានមានដួចខាងក្រោម ។

accord and satisfaction	ការស្រុះស្រួលព្រមទាំងបានជម្រះកាត្វកិច្ចថ្លី
arbitration and award	ការការពារខ្លួនជាវិជ្ជមានចំពោះមជ្ឈត្តវិនិច្ឆ័យ
assumption of risk	ការសន្មតទទួលយករាយន្តរាយ
contributory negligence	ការធ្វេសប្រហែសម្ខាងម្នាក់
discharge in bankruptcy	ការរំលត់បំណុលក្នុងធនក្ស័យ
duress	ការបង្ខិតបង្ខំ
estoppel	ការមិនទទួលបណ្ដឹង
failure of consideration	ការខាតបង់តម្លៃតបស្នង
fraud	ការបន្លំបោកប្រាស់
illegality	អនីត្យានុកូលភាព
injury by fellow servant	ការខូចខាតដោយមន្ត្រីរដ្ឋការដែលមានឋាន:ដូចគ្នា
laches	ការពន្យារពេលឥតហេតុ
license	អាជ្ញាប័ណ្ណ
payment	ចំនួនប្រាក់ត្រូវសង
release	ការឱ្យរូចពីកាតព្វកិច្ច
res judicata	អាជ្ញាជាសេចក្តីសម្រេច
statute of frauds	ការទប់ទល់ការក្លែងបន្លំ
statute of limitations	ច្បាប់អាជ្ញាយុកាល
waiver	ការឈប់ទាមទារសិទ្ធិ

COUNTERCLAIM បណ្ដឹងតប

If the defendant (after receiving the summons and complaint) wishes to bring a suit against the plaintiff, he or she will file a counterclaim. ប្រសិនបើចុងចោទ (បន្ទាប់ពីទទួលដីកា និងបណ្ដឹង) ចង់ប្ដឹង តបនឹងដើមចោទ គាត់នឹងដាក់បណ្ដឹងតបមួយ ។

A counterclaim is a claim that the defendant has against the plaintiff. បណ្ដឹងតបគឺជាការតវ៉ាមួយដែល ចុងចោទប្រឆាំងនឹងដើមចោទ។

It is made a part of the defendant's answer. វ៉ាកើតឡើងពីផ្នែកមួយនៃចម្លើយរបស់ចុងចោទ ។ The counterclaim is compulsory if the defendant wishes to bring a claim that arises out of the same transaction or occurrence as that of the plaintiff's suit and the venue is correct and the court has jurisdiction. បណ្ដឹងតបគឺចាំបាច់ ប្រសិនបើចុងចោទចង់បានការទាមទារមួយដែលកើតឡើងពីអន្តរការណ៍ ឬ ព្រឹត្តិការណ៍ដូចគ្នា ដូចដែលបណ្ដឹង និងទីកន្លែងជំនុំជម្រះរបស់ដើមចោទត្រឹមត្រូវ ហើយតុលាការមានដែនសមត្ថកិច្ច ។ The plaintiff is required to file a reply to the defendant's counterclaim within a prescribed number of days after receiving the counterclaim. ដើមចោទត្រូវបានតម្រូវឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្ដឹងរបស់ចុងចោទ នូវរយៈពេលកំណត់មួយ បន្ទាប់ពីបានទទួលបណ្ដឹងតបនោះ ។ The *reply* is the legal name given to the answer to the counterclaim. ការឆ្លើយតបគឺជាឈ្មោះក្នុងផ្លូវច្បាប់ មួយ ដែលត្រូវបានផ្តល់ជាចម្លើយទៅឱ្យបណ្តឹងតប ។

CROSS CLAIM ការប្តិ៍ងត

Sometimes suit will be brought against two defendants, and one of those defendants will wish to bring a claim against the other defendant. ពេលខ្លះ បណ្ដឹងមួយត្រូវបានគេប្ដិ៍ងប្រឆាំងនឹងចុងចោទចំនួន ពីរនាក់ ហើយចុងចោទម្នាក់ចង់ប្ដឹងទាមទារនឹងចុងចោទម្នាក់ទៀត ។

A claim brought by one defendant against another defendant in the same suit is called a *cross claim*. ការប្តិ៍ងទាមទារដោយចុងចោទម្នាក់ប្រឆាំងនឹងចុងចោទម្នាក់ទៀត នៅក្នុងរឿងក្តីដូចគ្នាត្រូវបានគេហៅថាការប្តិ៍ងត ។ The subject matter of the cross claim must arise out of the same transaction or occurrence as that of the original suit. កម្មវត្ថុនៃការប្តិ៍ងត ត្រូវតែកើតឡើងពីអន្តរការណ៍ ឬព្រឹត្តិការណ៍ដូចគ្នា ដូចទៅនឹងបណ្តឹងដើម ដែរ ។

A cross claim must be answered within a prescribed number of days after it is received. ការប្ដិ៍ងតត្រូវ តែបានចម្លើយ នៅក្នុងរយ:ពេលកំណត់មួយបន្ទាប់ពីគេបានទទួលវា ។

CROSS COMPLAINT បណ្ដឹងត

The State of California uses a pleading known as a *cross complaint* in place of a counterclaim and a cross claim. រដ្ឋកាលីហ្វនីប្រើប្រាស់លិខិតថ្លែងសំអាងថាជាបណ្ដឹងតដែលជំនួសឱ្យបណ្ដឹងតប និងការប្ដឹងត។

The California cross complaint may be used to file a claim by a defendant: (1) against another defendant, (2) against a third party, and (3) against the plaintiff in the same action. បណ្ដឹងតនៅរដ្ឋកាលីហ្វនីអាចត្រូវបានប្រើដើម្បីប្ដឹងទាមទារដោយចុងចោទ ៖ ទី១ ប្រឆាំងនឹងចុងចោទផ្សេងទៀត ទី២ ប្រឆាំងនឹងតតិយជន ហើយទី៣ ប្រឆាំងនឹងដើមចោទនៅក្នុងរឿងក្ដីដូចគ្នា។

• ::===============

Chapter 18 Methods of Discovery ອົສິຮູເນສະນາເຜີດລຸໍເຖິງອາອາອສຸສຼັ

Deposition on oral examination (n) វិធីយកសក្តីកម្មដោយការចោទសូរផ្ទាល់មាត់

Years ago, it was considered good legal practice for one party to a lawsuit to give the other party as little information as possible about the case before the trial. ជាច្រើនឆ្នាំកន្លងមក គេគិតថាវាជា ការអនុវត្តច្បាប់ដ៏ល្អមួយ សម្រាប់ភាគីបណ្តឹងក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានបន្តិចបន្តួចតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ទៅឱ្យភាគីមួយ ទៀតអំពីរឿងក្តីមុនពេលជម្រះ ។

Today the opposite is true. Attorneys will often enter into agreements called stipulations, about different aspects of the case. បច្ចុប្បន្ននេះការពិតគឹផ្ទុយនឹងអ្វីខាងលើ។ ជារឿយ១ មេធាវីយល់ព្រមអំពីចំណុច ផ្សេង១គ្នានៃរឿងក្តី ដែលគេហៅថាបដិញា។

They may, for example, *stipulate* (agree) to extend the time for pleading, to waive objections, to admit certain facts, or to continue the case to a later date. ឧទាហរណ៍ ពួកគេអាចយល់ព្រមពន្យារពេល សម្រាប់សេចក្តីថ្លែងសំអាងយល់ព្រមទាត់ចោលនូវវិធីការជំទាស់ ទទួលយល់ព្រមនូវអង្គហេតុ ឬក៏យល់ព្រមបន្តនូវ រឿងក្តីទៅថ្ងៃក្រោយ ។

A *stipulation* is an agreement between the parties to an action regulating any matter relative to the proceedings. បដិញ្ញាគឺជាការយល់ព្រមមួយរវាងគូភាគីទាំងឡាយ ទៅនឹងរឿងក្តីមួយដែលដាក់កម្រិតបញ្ហាផ្សេង១ ទាក់ទងនឹងបណ្តឹង ។

Several methods, called methods of *discovery*, have been established that allow each party to obtain information from the other party and from witnesses about the case before going to trial. វិធីជាច្រើនដែលគេហៅថា វិធីនៃការប្តូរឯកសារសំណុំរឿងរវាងគូក្តី ត្រូវបានគេបង្កើតឡើងដែលអនុញ្ញាតឱ្យភាគីនីមួយ១ ទទួលបាននូវព័ត៌មានពីភាគីផ្សេងទៀត និងពីសាក្សីអំពីរឿងក្តីមួយមុនពេលធ្វើការជម្រះ ។

In this way, the real issues in the case are exposed earlier, and much less time is wasted. នៅក្នុងវិធីនេះ បញ្ហាពិតទាំងឡាយនៅក្នុងរឿងក្តីត្រូវបានគេបង្ហាញភ្លាមៗ និងមិនចំណាយពេលច្រើនឡើយ។

The most common methods of discovery follow. វិធីសាមញ្ញបំផុតនៃការប្តូរសំណុំរឿងរវាងគុក្តីមានដូចខាងក្រោម ។

1.	Bill of particulars	លិខិតបញ្ជាក់លំអិត
2.	Interrogatories	សំណួរផ្លូវការ
3.	Depositions	វិធីយកសក្ខីកម្ម
4.	Production of documents and things	ផលិតកម្មនៃឯកសារ និងវត្ថុផ្សេងទៀត
5.	Permission to enter on land	ការអនុញ្ញាតឱ្យចូលដី
6.	Physical and mental examinations	ការពិនិត្យផ្នែករូបកាយ និងស្មារតី
7.	Requests for admission	សំណើសុំឱ្យយល់ព្រម

BILL OF PARTICULARS លិខិតបញ្ជាក់លំអិត

In some states, including California, the plaintiff is not required to set forth in the complaint the details of the amount due on a contract for the sale of goods. នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ រួមមាន រដ្ឋកាលីហ្វន៍ ដើមចោទមិនតម្រូវឱ្យបរិយាយលំអិតនៅក្នុងបណ្ដឹងពីបរិមាណបំណុលនៅលើកិច្ចសន្យាសម្រាប់ការលក់ ទំនិញទេ។

All that is required by the plaintiff is to set forth the total amount owed. ទាំងអស់នោះតម្រូវឱ្យដើមចោទ

រេវូបរាប់ ពីបរិមាណទឹកប្រាក់ដែលជំពាក់សរុបទាំងអស់ ។

If the defendant files a pleading, called a *demand for bill of particulars*, within a prescribed time period (ten days after service of process in California), the plaintiff must deliver to the defendant details of the amount owed in the form of a bill of particulars. ប្រសិនបើចុងចោទតម្កល់នូវលិខិត ថ្លែងសំអាងដែលត្រូវបានគេហៅថា តម្រូវការលិខិតបញ្ជាក់លំអិតនៅក្នុងរយ:ពេលកំណត់ណាមួយ (ដប់ថ្ងៃបន្ទាប់ពីអាជ្ញា សាលាយកទៅឱ្យនៅក្នុងរដ្ឋកាលីហ្វនី) ដើមចោទត្រូវតែចែកជូននូវសេចក្តីលំអិតពីបរិមាណដែលជំពាក់ទៅឱ្យចុងចោទ នៅក្នុងទម្រង់មួយនៃលិខិតបញ្ជាក់លំអិត ។

A *bill of particulars* is a written statement of the particulars of a complaint showing the details of the amount owed. លិខិតបញ្ជាក់លំអិតគឺជាលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៃលិខិតបញ្ជាក់លំអិតរបស់បណ្ដឹងដែល បង្ហាញសេចក្ដីលំអិតនៃបរិមាណដែលជំពាក់ ។

In California, the bill of particulars must include a verification if the complaint contains a verification. នៅរដ្ឋកាលីហ្វនី លិខិតបញ្ជាក់លំអិតត្រូវតែបញ្ចូលការបញ្ជាក់លំអិត ប្រសិនបើបណ្ដឹងនោះផ្ទុកនូវការ ពនិត្យបញ្ជាក់។

INTERROGATORIES សំណូរផ្លូវការ

After an action has begun, any *party to a suit* (any plaintiff and any defendant) may ask written questions (up to thirty in Massachusetts) of any other party to the suit. បន្ទាប់ពីបណ្ដឹងមួយ ចាប់ផ្ដើមឡើង ភាគីបណ្ដឹង (ដើមចោទ និងចុងចោទណាមួយ) អាចសួរសំណួរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ (នៅរដ្ឋម៉ាសាជូសេត សំណួរអាចអនុញ្ញាត រហូតដល់៣០សំណួរ) អំពីភាគីបណ្ដឹងមួយឲ្យត ។

The written questions are called *interrogatories*. សំណួរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទាំងនេះហៅថាសំណួរផ្លូវការ ។ They may be served on the plaintiff at any time after the action has begun. វាអាចត្រូវបានគេយកទៅឱ្យ ដើមចោទ នៅពេលណាមួយបន្ទាប់ពីបណ្តឹងបានចាប់ផ្តើម ។

If not sent along with the summons and complaint, interrogatories are usually served by mailing a copy to the opposing attorney, and the original copy is filed with the court. ប្រសិនបើមិនផ្ញើជាមួយ ដីកាកោះ និងបណ្ដឹងទេ សំណូរផ្លូវការត្រូវតែផ្ញើតាមប៉ុស្ដិ៍នូវឯកសារចម្លងមួយច្បាប់ទៅឱ្យមេធាវីចុងចម្លើយ ហើយ ឯកសារដើមត្រូវបានគេតម្កល់ទុកនៅតុលាការ ។

Interrogatories must be answered in writing and signed by the client answering them under the penalties of *perjury* – that is, the giving of false testimony under oath. សំណួរផ្លូវការត្រូវតែបានឆ្លើយ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងចុះហត្ថលេខាដោយកូនក្តីដែលឆ្លើយសំណួរទាំងនោះស្ថិតក្រោមទោសនៃការស្បថបំពាន គឺថា ការផ្តល់សាក្សីខុសនៅក្រោមសម្បថ។ Each interrogatory must be answered separately and fully unless it is objected to, in which event the reasons for objections must be stated. សំណូរផ្លូវការនីមួយៗត្រូវតែគេឆ្លើយដាច់១ពីគ្នា ហើយពេញលេញ

ប្រសិនបើគេមិនជំទាស់នឹងវាទេ តែបើគេជំទាស់ គេត្រូវតែបញ្ជាក់ហេតុផលនៃការជំទាស់ ។

The party interrogated has from thirty to forty-five days, depending on state law, to file the answers to the interrogatories with the court and to mail a copy of the answers to the interrogating party. ភាគីដែលគេចោទសួរ មានរយ:ពេលចាប់ពី៣០ទៅ៤៥ថ្ងៃ អាស្រ័យទៅតាមច្បាប់របស់រដ្ឋ ដើម្បីតម្កល់ចម្លើយ

ទៅនឹងសំណូរផ្លូវការ នៅឯតុលាការ និងដើម្បីផ្ញើឯកសារចម្លងទៅភាគីចោទសំណួរនោះ ។

In California, interrogatories and answers to interrogatories are not filed with the court unless the court orders them to be filed. នៅរដ្ឋកាលីហ្វនី សំណួរផ្លូវការ និងចម្លើយរបស់វាមិនត្រូវបានគេតម្កល់នៅតុលាការ

ទេ ប្រសិនបើតុលាការមិនបញ្ជាឱ្យគេតម្កល់ ។

Rules governing the failure of a party to answer interrogatories vary from state to state. For example, California law provides for the interrogating party to file a motion to compel interrogatories when necessary. ច្បាប់ដែលថែងអំពីការខកខានរបស់ភាគីមួយក្នុងការឆ្លើយសំណួរប្រែប្រួលពី រដ្ឋមួយទៅរដ្ឋមួយ ។ ឧទាហរណ៍ ច្បាប់នៅរដ្ឋកាលីហ្វនីផ្តល់ឱ្យភាគីចោទសួរដាក់ញត្តិបង្ខំឱ្យឆ្លើយសំណួរ នៅពេលចាំជាច់ ។ Massachusetts law provides that if the party interrogated fails to file the answers within forty-five days, the interrogating party may file an application for a request for final judgment (against the defendant) or a request for a dismissal (against the plaintiff), whichever is appropriate. ច្បាប់នៅរដ្ឋម៉ាសាជូសេតថែងថា ប្រសិនបើភាគីដែលគេចោទសួរមិនបានបំពេញចម្លើយក្នុងរយ:ពេល៤៥ថ្ងៃទេ ភាគីចោទ អាចបំពេញពាក្យសម្រាប់ស្នើឱ្យមានសាលក្រមស្ថាពរ (ប្រឆាំងនឹងចុងចោទ) ឬស្នើឱ្យមានការលើកបណ្តឹងចោល (ប្រឆាំង នឹងដើមចោទ) មួយណាក៏ដោយក៏សមស្របដែរ ។ The clerk of court will then notify all parties that a final judgment or a dismissal will be entered

The clerk of court will then notify all parties that a final judgment or a dismissal will be entered unless the answers are filed within thirty days. បន្ទាប់មក ក្រឡាបញ្ជីនឹងប្រាប់ភាគីទាំងអស់ថាសាលក្រម

ស្ថាពរ ឬការលើកបណ្ដឹងចោលនឹងធ្វើហើយ ប្រសិនបើចម្លើយមិនត្រូវបានគេបំពេញក្នុងរយះពេល៣០ ថ្ងៃទេ ។ If thirty days elapse without an answer to the interrogatories being filed, the interrogator may reapply for a final judgment or a dismissal, and it will be allowed by the court if the answers are not then on file. ប្រសិនបើ៣០ ថ្ងៃកន្លងទៅដោយគ្មានចម្លើយទៅនឹងសំណូរផ្លូវការដែលគេឱ្យបំពេញទេ ភាគីចោទ សំណូរអាចដាក់ពាក្យឡើងវិញសម្រាប់សាលក្រមស្ថាពរ ឬការលើកបណ្ដឹងចោល ហើយវានឹងត្រូវអនុញ្ញាតព្រមដោយ តុលាការ ប្រសិនបើបន្ទាប់មកចម្លើយមិនត្រូវបានគេតម្កល់ទេ ។

DEPOSITIONS វិធីយកសក្តីកម្ម

An important method of discovery before the trial occurs is the *deposition*, which is the testimony of a witness given under oath but not in open court. វិធីប្តូរឯកសារសំណុំរឿងរវាងគូក្តីសំខាន់មួយ មុនពេលកាត់ក្តីកើតឡើង គឺវិធីយកសក្ខីកម្ម ដែលជាសក្ខីភាពមួយនៃសាក្សីដែលត្រូវបានផ្តល់ឱ្យនៅក្រោមសម្បថ ប៉ុន្តែ មិនមែនស្ថិតក្នុងការជំនុំជម្រះជាសាធារណៈទេ ។

The witness who gives the testimony is known as a *deponent* (one who gives testimony under oath.). សាក្សិ៍ដែលផ្តល់ជាសក្ខីភាព ត្រូវបានគេហៅថាអ្នកឱ្យចម្លើយកសិណ (អ្នកដែលឱ្យសក្ខីភាពនៅក្រោមសម្បថ) ។ Two principal types of depositions are (1) depositions on oral examination and (2) deposition of witnesses on written questions. ប្រភេទនៃវិធីយកសក្ខីកម្មសំខាន់១ចំនួនពីរគឹ (១) វិធីយកសក្ខីកម្មដោយការចោទ សូរផ្ទាល់មាត់ និង (២) វិធីយកសក្ខីកម្មទៅលើសាក្សីដោយសំណូរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

Depositions on Oral Examination វិធីយកសក្តីកម្មដោយការចោទសូរផ្ទាល់មាត់

After an action begins, any party may take the testimony of any person, including a party, by *deposition on oral examination*. បន្ទាប់ពីបណ្តឹងមួយចាប់ផ្តើម ភាគីមួយអាចយកសក្ខីកម្មពីមនុស្សណាម្នាក់ ដែលរួមទាំងភាគីមួយឲ្យតតតាមរយៈវិធីយកសក្ខីកម្មដោយការចោទសួរផ្ទាល់មាត់។

In this deposition, lawyers orally examine and cross-examine a witness. នៅក្នុងវិធីយកសក្ខីកម្មនេះ មេធាវីចោទសួរ និងសួរចម្លើយសាក្សីដោយផ្ទាល់មាត់ ។

With a few exceptions, permission of the court is not required for this deposition. ជាមួយនឹង អញ្ញត្រកម្មមួយចំនួនតូច ការអនុញ្ញាតពីតុលាការមិនតម្រូវឱ្យមានសក្ខីកម្មឡើយ ។

Witnesses may be compelled to attend by *subpoena* (an order commanding a person to appear and testify in a legal action). សាក្ស៊ីអាចត្រូវបានគេបង្ខំឱ្យចូលរួមតាមរយៈដីកាកោះសាក្សិ៍ (ដីកាមួយដែលបញ្ហាឱ្យជន ម្នាក់មកបង្ហាញខ្លួន និងធ្វើជាកសិណនៅក្នុងបណ្ដឹងស្របច្បាប់) ។

A party desiring to take the deposition must give a prescribed number of days written notice to every other party to the action. ភាគីមួយចង់ឱ្យមានវិធីយកសក្ខីកម្ម ត្រូវតែផ្តល់នូវចំនួនថ្ងៃកំណត់ដែល សរសេរក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹងទៅឱ្យភាគីផ្សេងទៀតគ្រប់១គ្នាចំពោះបណ្តឹងនោះ ។

The notice must state the time and place for taking the deposition, and the name and address of each person to be examined. សេចក្តីជូនដំណឹងត្រូវតែបញ្ជាក់នូវពេលវេលា និងទីកន្លែងសម្រាប់អនុវត្តវិធីយក សក្តីកម្ម ហើយបញ្ជាក់ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកទាំងឡាយដែលត្រូវគេចោទសូរ ។

If a subpoena duces tecum is to be served on the person to be examined, the materials to be produced must be listed on the notice. ប្រសិនបើដីកាកោះសាក្សីបញ្ជាឱ្យសាក្សីធ្វើនូវក្រដាសស្នាមត្រូវតែ យកទៅឱ្យអ្នកដែលត្រូវគេចោទសួរ សម្ភារ: ដែលត្រូវយកមកបង្ហាញត្រូវតែចុះបញ្ជីនៅលើសេចក្តីជូនដំណឹងនោះ ។ A *subpoena duces tecum* is an order commanding a person to appear and bring certain papers or other materials that are pertinent to the legal action. ដីកាកោះសាក្សីបញ្ហាឱ្យសាក្សីធ្វើនូវក្រដាសស្នាមគឺជាដីកា មួយដែលបញ្ហាឱ្យជនម្នាក់មកបង្ហាញខ្លួន ដោយនាំមកជាមួយនូវលិខិតស្នាម ឬសម្ភារ: មួយចំនួនទៀតដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹង បណ្ដឹងស្របច្បាប់ ។

Depositions are taken before a person authorized to administer oaths, such as *notary public*. វិធីយកសក្ខីកម្មត្រូវបានគេអនុវត្តមុនពេលជនម្នាក់ដែលត្រូវបានគេផ្តល់សិទ្ធិឱ្យត្រួតពិនិត្យសម្បថ ដូចជាសាការី ជាដើម។

Lawyers for each side examine and cross-examine the witnesses. មេធាវីសម្រាប់ភាគីនីមួយ១ចោទសូរ និងសួរចម្លើយសាក្សីទាំងឡាយ។

The testimony is taken down by a stenographer, unless the court authorizes some other method of recording it. សក្ខីកម្មត្រូវបានគេកត់ត្រាឡើងដោយអ្នកជីវលេខម្នាក់ ប្រសិនបើតុលាការមិនអនុញ្ញាតឱ្យមានវិធីកត់ត្រា ផ្សេងទៀត ។

Usually, the stenographer is also a notary public and performs both functions of administering the oath and taking down the testimony. ជាធម្មតា អ្នកជីវលេខក៏ជាសាការីដែរ ហើយបំពេញតួនាទីចាត់ចែងសម្បថ ផង និងទទួលយកសក្តីកម្មផង។

Instead of participating in the oral examination, parties may, if they wish, submit written questions to be answered by the witness under oath. ជំនួសឱ្យការចូលរួមនៅក្នុងការចោទសួរផ្ទាល់មាត់ ភាគីទាំងឡាយ អាចដាក់ជូននូវសំណូរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដើម្បីឱ្យសាក្សីឆ្លើយនៅក្រោមសម្បថ ប្រសិនបើភាគីនោះចង់។

The questions and answers are taken down *verbatim* (word for word) by the stenographer. សំណូរ និងចម្លើយទាំងឡាយត្រូវបានកត់ត្រាត្រង់១តាមពាក្យ ដោយអ្នកជីវលេខ។

After the testimony is transcribed by the stenographer, it is either read or shown to the witness whose testimony it is. បន្ទាប់ពីសក្ខីកម្មត្រូវបានកត់ត្រាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ វាត្រូវបានគេអាន ឬបង្ហាញ ទៅសាក្សីដែលជាម្ចាស់សក្ខីកម្ម ។

Any changes that the witness desires to make are written on the deposition by the officer who administered the oath with reasons given by the witness for making the changes. ការប្រែប្រួលផ្សេងៗដែល សាក្សិចង់ធ្វើ ត្រូវបានសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅលើវិធីយកសក្ខិកម្មដោយមន្ត្រីដែល ចាត់ចែងពាក្យសម្បថ ដោយមាន ហេតុផលដែលត្រូវបានផ្តល់ដោយសាក្សិចំពោះការប្រែប្រួលនោះ ។

The deposition is signed by the witness or a reason is noted for the witness's failure to sign. វិធីយកសក្ខីកម្ម ត្រូវបានចុះហត្ថលេខាដោយសាក្សី ឬហេតុផលមួយត្រូវបានកត់ត្រាទុកចំពោះការខកខានមិនបានចុះ ហតលេខារបស់សាក្សី។

It is then hand delivered to the court or mailed to the court by registered or certified mail. បន្ទាប់មក វាត្រូវបានគេបញ្ចូនដោយផ្ទាល់ដៃទៅឱ្យតុលាការ ឬផ្ញើតាមប៉ុស្តិ៍ទៅឱ្យតុលាការតាមរយ:ប៉ុស្តិ៍ដោយចុះបញ្ជី ឬដោយ ធានា។

Some states no longer require a deposition to be filed with the court. រដ្ឋខ្លះលែងត្រូវការវិធីយកសក្ខីកម្ម ដើម្បីតម្កល់នៅឯតុលាការទៀតហើយ ។

Depositions of Witnesses on Written Questions វិធីយកសក្ខីកម្មពីសាក្សីដោយសំណួរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ After an action begins, any party may take the testimony of any person, including a party, by *deposition on written questions*. បន្ទាប់ពីបណ្ដឹងចាប់ផ្ដើម ភាគីនីមួយ១អាចយកសក្ខីកម្មពីសាក្សីផ្សេង១ ដែល

```
រូមទាំងភាគីមួយទៀតផង តាមរយះវិធីយកសក្តីកម្មដោយសំណូរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។
```

In this type of deposition, lawyers examine and cross-examine a witness who has received in advance written questions to be answered. នៅក្នុងប្រភេទនៃវិធីយកជាសក្ខីកម្មនេះ មេធាវីចោទសួរ និងសួរ ចម្លើយសាក្សីដែលបានទទួលសំណួរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជាមុនដើម្បីឱ្យឆ្លើយ ។

Witnesses may be compelled to attend by subpoena. សាក្ស៊ីអាចត្រូវបានបង្ខំឱ្យចូលរួមដោយដីកាកោះ សាក្ស៊ីដែរ។

A party desiring to take such a deposition must serve the written questions on all parties to the action together with the name and address of the person who is to answer them, and the name and address of the officer before whom the deposition is to be taken. ភាគីមួយចង់ទទួលយកនូវវិធីយកសក្តីកម្ម បែបនេះ ត្រូវតែជូនសំណួរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅឱ្យគ្រប់ភាគីទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធដោយមានឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋាន នៃអ្នកត្រូវឆ្លើយសំណួរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទោ ហើយឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋាន នៃអ្នកត្រូវឆ្លើយសំណួរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទោះ ហើយឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋាន សេក្ខីកម្ម។

In some states, after the questions are served, a party may serve *cross questions* (questions asked by a deponent in response to questions asked at a deposition) on any other party. នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ បន្ទាប់ ពីសំណូរត្រូវបានយកទៅជូនហើយ ភាគីមួយអាចជូននូវសំណួរតបដោយសាក្សី (សំណួរដែលសួរដោយអ្នកឱ្យចម្លើយ កសិណ នៅក្នុងការឆ្លើយតបនឹងសំណួរដែលបានសួរនៅពេលយកសក្ខីកម្ម) ទៅឱ្យភាគីផ្សេងទៀត ។

The party receiving the cross questions may serve *redirect questions* (further questions in response to cross questions) on all other parties. ភាគីដែលទទួលសំណួរតបអាចផ្ញើសំណួរត្រឡប់ទៅវិញ (សំណួរបន្ថែម ទៀតដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរតប) ទៅឱ្យភាគីផ្សេងទៀតទាំងអស់ ។

In addition, after being served with redirect questions, a party may serve *recross questions* (further questions asked in response to redirect questions) on all other parties. លើសពីនេះ បន្ទាប់ពីត្រូវបាន គេជូនសំណួរត្រឡប់ទៅវិញហើយ ភាគីមួយអាចជូនសំណួរតបត្រឡប់ (សំណួរបន្ថែមទៀតដែលត្រូវសួរដើម្បីឆ្លើយតបនឹង សំណួរត្រឡប់ទៅវិញ) ទៅឱ្យគ្រប់ភាគីផងទៀតទាំងអស់ ។

The depositions of witnesses on written questions are handled by the stenographer and filed with the court in the same manner that depositions on oral examination are handled as explained earlier. វិធីយកសក្ខីកម្មពីសាក្សីដោយសំណូរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរត្រូវបានប្រើដោយអ្នកជីវលេខ ហើយ តម្កល់នៅឯតុលាការ នៅក្នុងវិធីដូចគ្នានៃការយកសក្ខីកម្មដោយចោទសូរផ្ទាល់មាត់ ត្រូវបានប្រើដួចពន្យល់ពីមុនមក ។ Use of Depositions in Court Proceedings ការប្រើប្រាស់វិធីយកសក្ខីកម្មនៅក្នុងរឿងក្តីតុលាការ

When the case goes to court, the depositions may be used to contradict or *impeach* (call in question) any contrary testimony of a witness. នៅពេលដែលរឿងក្តីមួយចូលក្នុងតុលាការ វិធីយកសក្ខីកម្មអាចត្រូវបានប្រើដើម្បីបដិសេធ ឬចោទប្រកាន់ (សង្ស័យ) សក្ខីភាពផ្ទុយរបស់សាក្សី ។

The deposition may also be used at the trial if the witness is dead, is at a greater distance than one hundred miles from the place of the trial, is unable to testify because of age, sickness, infirmity, or imprisonment, or other exceptional circumstances that would make it desirable that the deposition be used. វិធីយកសក្ខីកម្មក៏អាចត្រូវបានគេប្រើនៅពេលកាត់ក្តី ប្រសិនបើសាក្សីស្លាប់នៅចម្ងាយឆ្ងាយជាង១០០ម៉ែពី កន្លែងកាត់ក្តី មិនមានលទ្ធភាពធ្វើជាកសិណដោយហេតុតែអាយុ ជំងឺ ពិការភាព ឬពិរុទ្ធភាព ឬក៏នៅក្នុងកាលៈទេសៈ លើកលែង ផ្សេងទៀតដែលធ្វើឱ្យការកាត់ក្តីអាចដំណើរការទៅបានដោយប្រើសក្ខីកម្ម។

PRODUCTION OF DOCUMENTS AND THINGS ការបង្ហាញឯកសារ និងវត្ថុផ្សេងៗ

Any party may serve on any other party a request for permission to inspect and copy documents (including writings, drawings, graphs, charts, photographs, and other data compilations) or to inspect and copy, test, or sample any tangible things. ភាគីមួយអាចដាក់ជូនទៅឱ្យ ភាគីមួយផ្សេងទៀតបាននូវសំណើអនុញ្ញាតឱ្យអង្កេត និងចម្លងឯកសារ (រួមមានសំណេរ រូបភាព ក្រាហ្វ តារាង រូបថត និងទិន្ន័យឯកសារចេងក្រុងផ្សេង១ទៀត) ឬអង្កេត និងចម្លងឯកសារ ធ្វើតេស្ត ឬធ្វើវិភាគវត្ថុជាក់ស្តែង។

The party on whom the request is made must serve a written response within a prescribed number of days after the service of the request stating that the request will be permitted or that it is objected to, with reasons given for any objection. ភាគីមួយដែលគេផ្តល់ជូននូវសំណើត្រូវតែជូនទៅវិញ នូវចម្លើយតបជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ នៅក្នុងរយ:ពេលកំណត់មួយបន្ទាប់ពីការជូនសំណើដោយបញ្ជាក់ថាសំណើនោះនឹង ត្រូវអនុញ្ញាត ឬបញ្ជាក់ថាសំណើនោះ ត្រូវបានបដិសេធ បើបដិសេធត្រូវមានហេតុផលនៃការបដិសេធនោះផង ។ If an objection occurs, the party submitting the request may make a *motion for order compelling discovery*. After a hearing, the court may allow or disallow the motion ប្រសិនបើមានការបដិសេធ ភាគីដាក់សំណើជូនអាចដាក់នូវសេចក្តីស្នើឱ្យមានការប្តូរឯកសារសំណុំរឿងរវាងគូក្តី ។ បន្ទាប់ពីសវនាការ តុលាការអាច យល់ព្រម ឬបដិសេធនឹងសេចក្តីស្នើនោះ ។

PERMISSION TO ENTER ON LAND ការអនុញ្ញាតឱ្យចូលដី

Any party may serve on any other party a request to permit entry on land or other property in the possession or control of the party on whom the request is served. ភាគីមួយអាចជូនភាគីមួយទៀត នូវសំណើសុំអនុញ្ញាតចូលទៅក្នុងដី ឬទ្រព្យផ្សេងៗនៅក្នុងភោគ: ឬការត្រួតត្រារបស់ភាគីមួយដែលគេដាក់សំណើជូន ។ The entry may be for the purpose of inspection, measuring, surveying, photographing, testing, or sampling the property. ការចូលអាចជាបំណងនៃការអង្កេត ការវាស់វែង ការត្រួតពិនិត្យមើល ការថតរូប ការធ្វើតេស្ត ឬការធ្វើវិភាគទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិ ។

The party on whom the request is made must respond in the manner described in the preceding paragraph. ភាគីដែលគេដាក់សំណើជូន ត្រូវតែឆ្លើយទៅតាមលក្ខណៈដែលបានពិពណ៌នានៅក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌមុន ។

PHYSICAL AND MENTAL EXAMINATIONS ការធ្វើកោសល្យវិច័យទៅលើរូបកាយ និងស្មារតី

When the mental or physical condition of a party is in controversy, the court in which the action is pending may order the party to submit to a physical or mental examination. នៅពេល ល័ក្ខខ័ណ្ឌស្មារតី ឬរូបរាងកាយរបស់ភាគីមួយស្ថិតនៅក្នុងវិវាទកម្ម តុលាការដែលក្នុងនោះរឿងក្តីមិនទាន់ដោះស្រាយ អាចចេញដីកាទៅភាគីម្ខាង ឱ្យដាក់ជូននូវការធ្វើកោសល្យវិច័យទៅលើរូបរាងកាយ ឬស្មារតី ។

The order may be made only on motion for good cause and after notice is given to the person to be examined. ដីកាអាចធ្វើឡើងតែនៅលើសេចក្តីស្នើសម្រាប់មូលហេតុត្រឹមត្រូវ និងបន្ទាប់ពីសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីភាគីដែល ត្រូវគេធ្វើកោសល្យវិច័យ ។

REQUESTS FOR ADMISSION សំណើសុំឱ្យយល់ព្រម

A party may serve on any other party a written request for admission of the truth of any matter that is relevant to the case. ភាគីមួយអាចដាក់ជូនទៅភាគីមួយទៀតនូវសំណើឱ្យយល់ព្រមដែលសរសេរជា លាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីរឿងពិតនៃបញ្ហាដែលទាក់ទងទៅនឹងរឿងក្តី ។

The request may relate to statements, opinions of fact or law, or the genuineness of documents. សំណើអាចទាក់ទងនឹងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ យោបល់អំពីអង្គហេតុ ឬអង្គច្បាប់ ឬការពិតអំពីឯកសារ ។

The party to whom the request is directed must file a written answer within a prescribed number of days after service of the request. ភាគីដែលគេដាក់សំណើឱ្យត្រូវតែបំពេញចម្លើយនៅក្នុងរយ:ពេល កំណត់ បន្ទាប់ពីការជូនសំណើនោះរួច ។

The answer must state, under the penalties of perjury, either: (1) a denial of the matter; (2) a reason why the answering party cannot truthfully admit or deny the matter; (3) an objection, with reasons, to the request. ចម្លើយត្រូវតែបញ្ជាក់នៅក្រោមទោសនៃសក្ខីភាពទុច្ខរិត ដូចជា ៖ (១) ការបដិសេធទៅនឹងបញ្ហា (២) ហេតុផលអ្វីដែលភាគីឆ្លើយមិនអាចយល់ព្រមដោយពិតប្រាកដ ឬបដិសេធទៅនឹងបញ្ហា (៣) ការបដិសេធនឹងសំណើ ដោយមានហេតុផល ។

If such an answer is not filed, the matter is considered by the court to be admitted. ប្រសិនបើចម្លើយនេះមិនត្រូវបានតម្កល់ទេ បញ្ហានឹងត្រូវគិតពិចារណាដោយតុលាការដើម្បីយល់ព្រម ។

• :: ========= •

Chapter 19

Jury Trial ສາເວິຊໍອງຮະເຂາເຍຍາຂຸສຸເລະອົລິຮູ້ເຍ

The right to a trial by jury in all criminal cases and in civil cases more than \$20 is found in Article III and the Sixth and Seventh Amendment of the U.S. Constitution. សិទ្ធិជំនុំជម្រះដោយ គណៈវិនិច្ឆ័យនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌទាំងអស់ និងនៅក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមានតម្លៃជាង២០ដុល្លារ ដែលបានចែងនៅ ក្នុងមាត្រា III និងវិសោធនកម្មទីប្រាំមួយ និងទីប្រាំពីររបស់រដ្ឋធម្មនុញ្ញសហរដ្ឋអាមេរិច ។

Under the rules of civil procedure, any party may demand a jury trial of any issue that is triable by a jury by serving a demand for a jury trial on the other party no later than ten days after the service of the last pleading. នៅក្រោមវិធាននៃនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ភាគីណាក៏ដោយអាចត្រូវការការជំនុំជម្រះដោយគណៈ វិនិច្ឆ័យនៃបញ្ហាណាមួយ ដែលអាចជំនុំជម្រះបាន ដោយជូនការទាមទារមួយសម្រាប់ការជំនុំជម្រះដោយមានគណៈវិនិច្ឆ័យ ទៅលើភាគីផ្សេងទៀតមិនឱ្យ លើសរយៈពេលដប់ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការប្រគល់ជូននូវសេចក្តីថ្លែងសំអាងចុងក្រោយ ។

A *jury* (from the Latin *jurare*, meaning "to swear") is a group of peoples, called *jurors*, selected according to law and sworn to determine the facts in a case. គណ:វិនិច្ឆ័យ (មកពីពាក្យឡាតាំង jurare មានន័យថា "ស្បថ") គឺជាក្រុមមនុស្សដែលគេហៅថាសមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យ ដែលត្រូវបានគេជ្រើសចេញមក ដោយយោងទៅតាមច្បាប់ និងស្បថស្បែដើម្បីកំណត់អង្គហេតុនៅក្នុងរឿងក្តី ។

The ordinary jury of twelve people used for the trial of a civil or criminal action is known as a *petit jury* to distinguish it from a grand jury, which issues indictments. គណ:វិនិច្ឆ័យធម្មតាមាន មនុស្សចំនួនដប់ពីរនាក់ ត្រូវបានប្រើសម្រាប់ការជំនុំជម្រះរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី ឬរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ហៅថាគណ:វិនិច្ឆ័យ ខ្នាតតូច ដើម្បីញែកវាឱ្យដាច់ពីគណ:វិនិច្ឆ័យខ្នាតធំដែលចេញដីកាចោទប្រកាន់ ។

The system of selecting the jury varies from state to state. One system is described here. ប្រព័ន្ធនៃការជ្រើសរើសគណៈវិនិច្ឆ័យប្រែប្រួលពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋមួយ។ ប្រព័ន្ធមួយត្រូវបានពិពណ៌នានៅក្នុងជំពូកនេះ ។

PRETRIAL HEARING សវំនាការមុនពេលជម្រះក្តី

Before a trial is held in the superior court, a *pretrial hearing* usually occurs. មុនពេលជម្រះក្តី ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ សវនាការមុនពេលជម្រះក្តីក៏តែងតែកើតឡើង។

This hearing is for the purpose of speeding up the trial. សវំនាការនេះសម្រាប់គោលបំណងពន្លឿន នូវការជម្រះ។

Only the attorney for each side are required to attend the hearing, but many attorneys like to bring their clients to be available for questions that may arise. មានតែមេធាវីសម្រាប់ភាគីម្ខាងៗដែលត្រូវបាន

តម្រូវឱ្យចូលរួមសវនាការ ប៉ុន្តែមេធាវីជាច្រើន ចូលចិត្តនាំកូនក្តីរបស់ខ្លួនចូលរួមដើម្បីអាចបំភ្លឺសំណួរដែលអាចកើតឡើង។ The attorneys appear before the judge to consider the possibility of doing the following. មេធាវីឈរមកមុនចៅក្រម ដើម្បីគិតអំពីលទ្ធភាពនៃការធ្វើដូចខាងក្រោម ÷

1. Simplifying the issues ធ្វើឱ្យបញ្ហាងាយ

- 2. Amending the pleadings កែប្រែសេចក្តីថ្លែងសំអាង
- 3. Obtaining admissions of fact ទទួលយល់ព្រមអំពីអង្គហេតុ
- 4. Limiting the number of expert witnesses កំណត់ចំនួន នៃសាក្សីជំនាញ
- 5. Referring the case to a master បញ្ចូនរឿងក្តីទៅមេធាវី
- 6. Settling the case ដោះស្រាយរឿងក្តី
- 7. Agreeing on damages យល់ព្រមន៍ងសំណងជំងឺចិត្ត
- Discussing other matters that may aid in the disposition of the action ពិភាក្សានៅលើបញ្ហា ផ្សេងទៀត ដែលអាចជួយនៅក្នុងការរៀបចំបណ្ដឹង

A report of the pretrial hearing becomes a part of the record of the case and may be read to the jury at the trial. របាយការណ៍អំពីសវនាការមុនពេលជម្រះក្តីក្លាយមកជាផ្នែកមួយនៃឯកសាររឿងក្តី និងត្រូវ បានគេអានឱ្យគណៈវិនិច្ឆ័យស្តាប់នៅពេលកាត់ក្តី ។

SELECTING THE VENIRE ការជ្រើសរើសបញ្ចីសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវកោះហៅ

The jury pool or large group of people from which juries are selected is called the *venire*. ក្រុមគណៈវិនិច្ឆ័យ ឬក្រុមមនុស្សជាច្រើនមកពីក្រុមដែលគណៈវិនិច្ឆ័យត្រូវបានគេជ្រើសរើសហៅថា បញ្ចី សមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវកោះហៅ ។

Sometimes it is referred to as the array. ពេលខ្លះតេហៅថា array ។

The selection of the venire has changed in recent years. ការជ្រើសរើសបញ្ចឹគណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវកោះហៅ បានផ្លាស់ប្តូរប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មី១នេះ ។

Many jurisdictions have done away with the traditional method and replaced it with the "one dayone trial" system. Both methods are described subsequently. យុត្តាធិការជាច្រើនបានឈប់ប្រើវិធាន បែបបុរាណ ហើយបានជំនួសវិធាននេះដោយប្រព័ន្ធ "ជ្រើសរើសគណៈវិនិច្ឆ័យកាត់ក្តីតែមួយលើក"។ វិធានទាំងពីរនេះ ត្រូវបានលើកយកមកនិយាយបន្តបន្ទាប់ទៅនេះ ។

Traditional Method ริตาธชุราณา

Under the traditional method, each city and town is required to prepare a list each year of everyone of good moral character, who is eligible to serve on a jury. នៅក្រោមវិធានបុរាណ ក្រុង និង ទីប្រជុំជននីមួយ១ត្រូវបានគេតម្រូវឱ្យរៀបចំតារាងមួយរៀងរាល់ឆ្នាំសម្រាប់អ្នកមានសីលធម៌ល្អ ដែលអាចធ្វើជាគណ: វិនិច្ឆ័យបាន ។

Each name on the list is placed on a separate ballot and kept in a ballot box by the city or town clerk. ឈ្មោះនីមួយ១នៅក្នុងបញ្ចីត្រូវបានដាក់នៅក្នុងសន្លឹកឆ្នោតផ្សេង១ពីគ្នា ហើយរក្សានៅក្នុងប្រអប់ឆ្នោតដោយស្មៀន របស់ក្រុង ឬទីប្រជុំជន ។

Before each sitting of the court (a sitting lasts one month), the clerk of court sends a *writ of venire facias* to each city and town within the court's jurisdiction. មុនពេលកាត់ក្តីទីមួយ១ (ការកាត់ក្តីបញ្ចប់នូវ រយ:ពេល១ខែ) ក្រឡាបញ្ចីផ្ញើដីកាកោះរកសមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យទៅគ្រប់ក្រុង និងទីប្រជុំជនទាំងអស់នៅក្នុងដែន សមត្ថកិច្ចតុលាការ ។

This writ orders the city or town to provide a designated number of jurors for the next sitting of the court. ដីកានេះបញ្ជាឱ្យក្រុងផ្តល់នូវចំនួនសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យដែលបានកំណត់ចំនួន សម្រាប់ការជម្រះនៅពេលបន្ទាប់

ទៀត។

Juror's names are then drawn from the ballot box by the mayor and alderpeople of a city and by the selectpeople of a town. ឈ្មោះរបស់សមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យត្រូវបានយកមកចេញពីប្រអប់ឆ្នោតដោយចៅហ្វាយក្រុង

និងសភាក្រុង និងដោយប្រមុខរដ្ឋបាលក្រុង ។

Alderpeople are people elected to serve as members of the legislative body of a city. សភាក្រុងគឺជាអ្នកដែលត្រូវបានគេជ្រើសរើសដើម្បីធ្វើជាសមាជិកនៃអង្គនីតិបញ្ញត្តិរបស់ក្រុង។

Selectpeople are people elected to serve as the chief administrative authority of a town. ប្រមុខរដ្ឋបាលក្រុង

គឺជាមនុស្សដែលត្រូវបានគេជ្រើសរើសដោយបោះឆ្នោតដើម្បីធ្វើការជាប្រធានអាជ្ញាធររដ្ឋបាលរបស់ក្រុង។

Jurors whose names are drawn by the cities and towns are summoned to appear before the court for jury duty for a month. សមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យដែលឈ្មោះរបស់គេត្រូវបានយកចេញមកពីទីក្រុង និងទីប្រជុំជន

ត្រូវបានកោះហៅឱ្យបង្ហាញខ្លួនមុនពេលតុលាការផ្តើមកាតព្វកិច្ចកាត់ក្តីរយៈពេលមួយខែ។

Under this traditional method of selecting the venire, members of the clergy, lawyers, practicing physicians and surgeons, nurses, public school teachers, and certain other people are exempt from jury duty. តាមវិធីសាស្ត្របុរាណនៃការជ្រើសរើសបញ្ចីសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវកោះហៅ សមាជិកបុព្វជិត មេធាវី គ្រូពេទ្យទូទៅនិងគ្រូពេទ្យវះកាត់ ពេទ្យឆ្ជប គ្រូបង្រៀនសាលារដ្ឋ និងមនុស្សផ្សេងមួយចំនួន ទៀត ត្រូវឱ្យរួចខ្លួនពីកាតព្វកិច្ចកាត់ក្តី ។

Persons seventy years of age or older, and parents who are responsible for the daily care of a child under the age of fifteen may elect to be exempt from jury duty if they so choose. មនុស្សដែលមាន អាយុចិតសិបឆ្នាំ ឬក៏លើសនេះ និងមាតាបិតាដែលទទួលបន្ទុកថែទាំប្រចាំថ្ងៃនូវក្មេងអាយុក្រោម១៥ឆ្នាំ អាចជ្រើសតាំង ឱ្យមានការរួចខ្លួនពីកាតព្វកិច្ចកាត់ក្តី ប្រសិនបើពួកគេសម្រេចយកយ៉ាងដូច្នេះ ។

The judge may exempt others from jury duty if it is best for the public interest or if such duty will impose an undue hardship on the person selected. ចៅក្រមអាចលើកលែងអ្នកដទៃទៀតឱ្យរួចផុតពីកាតព្វកិច្ច កាត់ក្តី ប្រសិនបើវាជាការល្អបំផុតសម្រាប់ផលប្រយោជន៍សាធារណ: ឬប្រសិនបើកាតព្វកិច្ចបែបនេះនឹងធ្វើឱ្យមានសេចក្តី លំបាកវេទនាហួសហេតុ ទៅលើមនុស្សដែលគេជ្រើសនោះ ។

In addition, no person who would be embarrassed by hearing the testimony or by discussing the case in the jury room is required to serve as a juror on sexually related cases. លើសពីនេះទៀត គ្មានអ្នក ណាម្នាក់ដែលនឹងធ្វើឱ្យអាម៉ាស់ ដោយការស្តាប់សវនការអំពីសក្ខីភាព ឬដោយការពិភាក្សារឿងក្តីនៅក្នុងបន្ទប់គណ: វិនិច្ឆ័យ ដែលគេតម្រូវឱ្យធ្វើជាសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យ នៅលើរឿងក្តីដែលពាក់ព័ន្ធផ្លូវភេទនោះទេ។

One Day-One Trial System ប្រព័ន្ធជ្រើសរើសគណ:វិនិច្ឆ័យកាត់ក្តីតែមួយលើក

A relatively new method of jury selection is coming into wider use. វិធីសាស្ត្រថ្មីមួយនៃការ ជ្រើសរើសគណៈវិនិច្ឆ័យកំពុងតែឈានចូលទៅរកការប្រើប្រាស់ដ៏ធំធេងមួយ ។

Called the *one day-one trial jury system*, it is designed to provide the courts with juries consisting of fair cross sections of the community and to reduce the burden of jury duty on certain classes of citizens. តេហៅថាជាប្រព័ន្ធជ្រើសរើសគណៈវិនិច្ឆ័យកាត់ក្តីតែមួយលើក វាត្រូវបានគេកំណត់ដើម្បីផ្តល់ឱ្យតុលាការមាន

គណះវិនិច្ឆ័យដែលជាតំណាងដ៏សមស្របរបស់សហគមន៍ និងដើម្បីបន្ថយបន្ទុកកាតព្វកិច្ចកាត់ក្តីទៅលើវណ្ណះប្រជាពលរដ្ឋ មួយចំនួន ។

The system varies from state to state. Under the Massachusetts system, a new group of jurors appears in the jury pool (venire) each day. ប្រព័ន្ធនេះខុសគ្នាពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋមួយ។ ប្រព័ន្ធរដ្ឋ ម៉ាសជូសេត ក្រុមសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យថ្មីមួយកើតឡើង នៅក្នុងបញ្ជីសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវកោះហៅនៅថ្ងៃ នីមួយៗ។

Jurors who are not selected for a trial on that day are excused from further duty and cannot be called again for three years. សមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យទាំងឡាយណាដែលមិនត្រូវបានគេជ្រើសរើសសម្រាប់ការកាត់ ក្តីទេនៅថ្ងៃនោះទេ ត្រូវបានរួចផុតពីកាតព្វកិច្ច និងមិនអាចហៅមកធ្វើជាសមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យបានទេនៅកំលុងពេល បីឆ្នាំ។

Jurors who are selected for a trial serve only for that trial and no longer. សមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យ ទាំងឡាយណា ដែលត្រូវបានគេជ្រើសរើសសម្រាប់កាត់ក្តី គឹបម្រើបានតែរឿងជម្រះក្តីនោះប៉ណ្ណោះ និងមិនអាចជ្រើស រើសសម្រាប់ជម្រះក្តីណាតទៅឲ្យតបានឡើយ។

Under this system, there are no exemptions from jury duty. នៅក្រោមប្រព័ន្ធនេះ មិនមាន អញ្ញត្រកម្មពីកាតព្វកិច្ចកាត់ក្តីទេ។

Generally, every citizen eighteen years old or older who can speak and understand the English language and is physically fit must serve. ជាទូទៅ គ្រប់ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានអាយុដប់ប្រាំបីឆ្នាំទាំងអស់ ឬអាយុច្រើនជាងនេះដែលអាចនិយាយ និងយល់ភាសាអង់គ្លេសបាន ហើយមានកាយសម្បទាល្អត្រូវតែធ្វើជាសមាជិក គណៈវិនិច្ឆ័យបាន ។

Citizens seventy years old or older may choose not to serve. ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានអាយុចិតសិបឆ្នាំ ឬច្រើន ជាងនេះ អាចមិនត្រូវបានជ្រើសរើសឱ្យធ្វើសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យទេ ។

To be eligible to serve, persons must have been a resident or inhabitant for six months or more in the county in which they are summoned. ដើម្បីអាចជ្រើសតាំងធ្វើជាសមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យបានមនុស្សទាំង ឡាយ ត្រូវតែជាអ្នកតាំងទីលំនៅក្នុងរយ:ពេលប្រាំមួយខែ ឬច្រើនជាងនេះ ឬអ្នកស្រុកនៅក្នុងតំបន់ដែលគេកោះហៅ ។ Jurors are selected randomly by computer from an annual census list provided by the cities and towns. សមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យត្រូវបានគេជ្រើសរើសដោយចៃដន្យតាមរយ:កុំព្យូទ័រ ពីបញ្ជីជំរឿនប្រចាំឆ្នាំដែលផ្តល់ដោយ ក្រុង និងទីប្រជុំជន ។

Each juror, when summoned, is entitled to one postponement of up to one year from the date summoned. សមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យនីមួយ១ នៅពេលគេកោះហៅ ត្រូវបានគេផ្តល់សិទ្ធិឱ្យមានការពន្យារពេលរហូតដល់

មួយឆ្នាំបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទកោះហៅនោះ ។

This postponement allows a juror to choose a more convenient date if the assigned date is not suitable. ការពន្យារនេះអនុញ្ញាតឱ្យសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យជ្រើសរើសកាលបរិច្ឆេទមួយដែលងាយស្រួល ប្រសិនបើកាល បរិច្ឆេទដែលបានកំណត់ហើយមិនទាន់សមស្រប។

Each juror, when summoned, may request a transfer of courthouse location if the juror encounters a hardship in reporting to the assigned location. សមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យនីមួយ១ នៅពេលគេកោះហៅ អាចស្នើឱ្យ

មានការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងជម្រះ ប្រសិនបើសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យជួបប្រទះនូវសេចក្តីលំបាកវេទនា ក្នុងការរាយការណ៍នៅ ទីតាំងដែលបានកំណត់ ។

Under this particular state's system, jurors must be compensated by their employers for the first three days of jury duty at their normal rate of pay, and by the county after that at a rate of \$40 per day. នៅក្រោមប្រព័ន្ធរដ្ឋណាមួយ សមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យត្រូវតែបានគេសងទូទាត់ដោយនិយោជករបស់ពួកគេ សម្រាប់រយៈពេលបីថ្ងៃដំបូងនៃកាតព្វកិច្ចរបស់គណៈវិនិច្ឆ័យនៅអត្រាបង់ថ្លៃធម្មតា និងសងទូទាត់ដោយស្រុក បន្ទាប់ពី ថ្ងៃនោះមកនូវតម្លៃ៤០ដុល្លារក្នុងមួយថ្ងៃ។

IMPANELLING THE JURY ការបញ្ចូលក្នុងបញ្ចឹគណៈវិនិច្ឆ័យ

On the day the jurors are summoned to court, the clerk of court places each juror's name on a ballot and puts it in a ballot box. នៅថ្ងៃដែលសមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យត្រូវបានគេកោះហៅទៅតុលាការ ក្រឡាបញ្ជីសរសេរឈ្មោះសមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យនៅក្នុងសន្លឹកឆ្នោត និងដាក់វាទៅក្នុងប្រអប់ឆ្នោត ។

When a case is ready for trial, the members of the venire are brought into open court. នៅពេលរឿងក្តី មួយ ត្រូវបានត្រៀមរួចរាល់សម្រាប់ការជម្រះក្តី សមាជិកនៃបញ្ចីសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវកោះហៅត្រូវបានឱ្យជំនុំ ជម្រះជាសាធារណៈ ។

Twelve of their names are picked out of the ballot box, and those chosen take seats in the jury box. ឈ្មោះ១២នាក់របស់ពួកគេត្រូវបានជ្រើសចេញពីប្រអប់សំបុត្រ ហើយត្រូវមានអសន: នៅក្នុងប្រអប់គណ:វិនិច្ឆ័យ ។ If the case is expected to be lengthy, fourteen or sixteen jurors are *impanelled* (enrolled) to hear the case instead of twelve, but before deliberating, the jury is reduced (by lot) to twelve members who decide the case. ប្រសិនបើរឿងក្តីត្រូវបានរំពឹងថាមានរយ:ពេលវែង សមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យចំនួន១៤ ឬ១៦នាក់ត្រូវ បានគេបញ្ចូលក្នុងបញ្ចិតណ:វិនិច្ឆ័យ ដើម្បីធ្វើសវនាការរឿងក្តីជំនួសឱ្យសមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យទាំង១២នាក់ ប៉ុន្តែមុនពេល ពិភាក្សា គណ:វិនិច្ឆ័យត្រូវបានបន្ថយ (ដោយសន្លឹកឆ្នោត) ឱ្យមកជាសមាជិក១២នាក់វិញដែលជាអ្នកវិនិច្ឆ័យរឿងក្តី ។ Those who are removed are retained as alternate jurors in case of sickness or death of any of the twelve who are deliberating. អ្នកដែលគេដកចេញនោះត្រូវបានរក្សាទុកជាសមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យបម្រុងក្នុងករណី

ឈឺ ឬមរណភាព អ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកទាំង១២នាក់ដែលពិភាក្សានោះ ។

The plaintiff and defendant may stipulate that the jury shall consist of any number less than twelve if they wish to do so. ដើមចោទ និងចុងចោទអាចយល់ព្រមឱ្យគណៈវិនិច្ឆ័យមានចំនួនតិចជាង១២នាក់ ប្រសិនបើ ពួកគេចង់បានដូច្នោះ ។

In some states, the judge chooses one of the members of the jury to be the foreperson. នៅក្នុងរដ្ឋមួយចំនួន ចៅក្រមជ្រើសរើសសមាជិកម្នាក់ក្នុងចំណោមសមាជិកគណះវិនិច្ឆ័យ ដើម្បីធ្វើជាប្រធានគណះវិនិច្ឆ័យ។

In other states, the foreperson is elected by members of the jury. នៅរដ្ឋខ្លះទៀត ប្រធានគណះវិនិច្ឆ័យត្រូវ បានគេជ្រើសរើសដោយបោះឆ្នោតចេញពីសមាជិកគណះវិនិច្ឆ័យ។

If at least seven jurors have been chosen for a case, but not enough jurors are left on the venire to make up a complete jury, the judge has the power to send the sheriff out onto the street to obtain bystanders or people from the county at large to serve on the jury. ប្រសិនបើយ៉ាងហោចណាស់សមាជិក គណ:វិនិច្ឆ័យចំនួន៧នាក់ ត្រូវបានគេជ្រើសរើសសម្រាប់រឿងក្តីមួយ ប៉ុន្តែសមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យនៅសល់ក្នុងបញ្ជីសមាជិក

គណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវកោះហៅមិនគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបង្កើតជាគណៈវិនិច្ឆ័យពេញលេញមួយ ចៅក្រមមានអំណាចបញ្ចូន អាជ្ញាសាលាចេញទៅតាមផ្លូវដើម្បីរកអ្នកនៅក្បែរ ឬមនុស្សមកពីតំបន់ធំ១ដើម្បីធ្វើជាគណៈវិនិច្ឆ័យ ។

Jurors who are chosen this way are called *talesmen* and *taleswomen*. គណ:វិនិច្ឆ័យត្រូវបានជ្រើសរើស នៅក្នុងមធ្យោបាយនេះហៅថា talesmen និង taleswomen ។

EXAMINATION AND CHALLENGE OF JURORS

ការសួរដេញដោល និងការជំទាស់អំពីសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យ

Members of the jury must stand indifferent – that is, they must have a neutral or unbiased opinion before the trial begins. សមាជិកនៃគណៈវិនិច្ឆ័យត្រូវតែមានជំហរជាកណ្តាល គឺថាពួកគេត្រូវតែមានគំនិតអព្យាក្រិត ឬមិនលំអេវ្យុង មុនពេលចាប់ផ្តើមកាត់ក្តី ។

To establish such indifference, the jurors are examined under oath. ដើម្បីបង្កើតនូវជំហរជាកណ្ដាល បែបនេះ សមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យត្រូវបានគេសូរដេញដោលនៅក្រោមសម្បថ។

This examination is called the *voir dire*, a French word meaning "to speak the truth." ការសូរ ដេញដោលនេះហៅថា ការពិនិត្យពិច័យគណៈវិនិច្ឆ័យជាពាក្យបារាំងដែលមានន័យថា "និយាយពិត" ។ The court attempts to determine whether any of the jurors តុលាការមានបំណងកំណត់ថាតើសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យ

- 1. Are related to either party or either attorney ត្រូវបានទាក់ទងនឹងភាគីណាមួយ ឬមេធាវីណាមួយ
- 2. Have any interest in the case មានប្រយោជន៍នៅក្នុងរឿងក្តី ឬទេ
- 3. Have expressed or formed an opinion about it បានបញ្ជាក់ ឬបានបង្កើតនូវគំនិតអំពីរឿងក្តី ឬទេ
- Are aware of any bias or prejudice that they may have in the case or យល់ដឹងអំពីភាពលំអៀង ដែលពួកគេអាចមាននៅក្នុងរឿងក្តី ឬ
- 5. Know of any reason why they do not stand indifferent ដឹងអំពីហេតុផលណាមួយ ហេតុអ្វីបានជាពួក គេមិនមានជំហរជាកណ្តាល ។

Any juror who does not stand indifferent is replaced (by lot) by another juror from the venire. សមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យណាមួយដែលមិនមានជំហរជាកណ្តាលត្រូវជំនួស (ដោយបោះឆ្នោត) ដោយសមាជិក គណៈវិនិច្ឆ័យផ្សេងទៀតមកពីបញ្ជីសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវគេកោះហៅ ។

Either attorney may *challenge* (call or put in question) members of the jury and ask the court to have them removed from the jury. មេធាវីណាមួយអាចជំទាស់ (សួរ ឬចោទជាសំណួរ) សមាជិក គណៈវិនិច្ឆ័យ ហើយស្នើទៅតុលាការឱ្យដកពួកគេចេញពីគណៈវិនិច្ឆ័យ ។

A *challenge to the array*, sometimes called a *motion to quash the array*, is a challenge to the entire jury because of some irregularity in the selection of the jury. ពេលខ្លះ ការជំទាស់អំពីរបៀបជ្រើសរើស ត្រូវបានគេហៅថា ញត្តិបដិសេធនឹងបញ្ចីសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវកោះហៅ គឺជាការជំទាស់ទៅនឹងគណៈវិនិច្ឆ័យ ទាំងមូល ពីព្រោះតែភាពមិនប្រក្រតីខ្លះមាននៅក្នុងការជ្រើសរើសគណៈវិនិច្ឆ័យ។

If allowed by the court, the entire jury must step down and a new jury selected. ប្រសិនបើអនុញ្ញាត ដោយតុលាការ គណ:វិនិច្ឆ័យទាំងមូលត្រូវតែលាឈប់ ហើយគណ:វិនិច្ឆ័យថ្មីមួយទៀតត្រូវបានគេជ្រើសរើសឡើង។ Challenges for cause are challenges to individual jurors when it is believed that a juror does not stand *indifferent* – that is, impartial, unbiased, and disinterested. ការប្ដិ៍ងដិតចិត្តផលគឺជាការជំទាស់ទៅ នឹងសមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យផ្ទាល់ នៅពេលដែលគេជឿថាសមាជិកនោះមិនមានជំហរជាកណ្ដាល គឺថាមិនលំអេវូង និងមិន គិតដល់ប្រយោជន៍។

No limit exists to the number of challenges for cause that may be made. មិនមានការកំណត់ចំពោះចំនួន នៃការប្តឹងដិតចិត្តទេ។

Peremptory challenges are challenges for which no reason need be given. ការជំទាស់ដាច់ខាតគឺជា ការជំទាស់ ដែលមិនត្រូវការស្តាប់ហេតុផលណាឡើយ ។

In a *capital criminal case* (one in which the death penalty may be inflicted) each side is entitled to as many peremptory challenges as there are jurors. នៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌបែបធ្ងន់ធ្ងរ (រឿងក្តីមួយដែលនៅ ក្នុងនោះ ទោសប្រហារជីវិតអាចត្រូវបានដាក់ទោស) ភាគីនីមួយៗត្រូវបានគេប្រគល់សិទ្ធិក្នុងការជំទាស់ដាច់ខាតឱ្យបាន ច្រើនដូចសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យមាន ។

In a noncapital criminal case and in a civil case, each side is entitled to four peremptory challenges and an additional one if fourteen jurors are selected, or two additional challenges if sixteen jurors are selected. នៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌកម្រិតស្រាល និងនៅក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី ភាគីនីមួយៗត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិឱ្យ ជំទាស់ដាច់ខាតចំនួន៤ និងការជំទាស់បន្ថែមមួយទៀត ប្រសិនបើសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវបានគេជ្រើសរើសមាន ១៤រូប ឬការជំទាស់បន្ថែមពីរទៀត ប្រសិនបើសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវបានគេជ្រើសរើសមាន

• ::======== •

Chapter 20

Steps in Trial ຂໍຄລາສ່ສາຜະງູຍະສຼິ

The ten steps in a jury trial follow. ដំណាក់កាល១០នៅក្នុងការជម្រះក្តីដោយគណៈវិនិច្ឆ័យមានដូចខាងក្រោម ។

- 1. Plaintiff's opening statement សេចក្តីរាយការណ៍ដោយចំហរបស់ដើមចោទ
- 2. Plaintiff's case in chief ភស្តតាងរឿងក្តីរបស់ដើមចោទ
- 3. Defendant's opening statement សេចក្តីរាយការណ៍ដោយចំហបស់ចុងចោទ
- 4. Defendant's case in chief ភស្តុតាងរឿងក្តីរបស់ចុងចោទ
- 5. Requests for instructions to the jury សំណើសម្រាប់ការណែនាំទៅគណៈវិនិច្ឆ័យ
- 6. Final arguments សេចក្តីទាញសំអាងចុងក្រោយ
- 7. Instructions to the jury ការណែនាំទៅកាន់គណៈវិនិច្ឆ័យ
- 8. Verdict សេចក្តីវិនិច្ឆ័យ
- 9. Judgment សាលក្រម
- 10. Execution ការអនុវត្តសាលក្រម

PLAINTIFF'S OPENING STATEMENT សេចក្តីរាយការណ៍ចំហរបស់ដើមចោទ

After the jury is impanelled, the plaintiff's attorney makes an opening statement. បន្ទាប់ពី

គណៈវិនិច្ឆ័យត្រូវបានគេចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ចីរួចហើយ មេធាវីរបស់ដើមចោទធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ដោយចំហមួយ ។ The attorney outlines the case by telling the jury (the judge in a nonjury trial) what the evidence will prove. មេធាវីគូសបញ្ជាក់ចំណុចសំខាន់១ពីរឿងក្តីដោយនិយាយប្រាប់គណៈវិនិច្ឆ័យ (ចៅក្រមនៅក្នុងការជម្រះក្តី ដោយមិនមាន គណៈវិនិច្ឆ័យ) ពីអ្វីដែលភស្តុតាងមួយនឹងបង្ហាញ។

The opening statement must set forth a *prima facie case* – that is, be legally sufficient to win the case unless it is rebutted by contrary evidence. សេចក្តីរាយការណ៍ដោយចំហត្រូវតែនិយាយពីរឿងក្តីជាក់ស្តែង

គឺថាត្រូវតែស្របច្បាប់គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីឈ្នះរឿងក្តី ប្រសិនបើវាមិនត្រូវបានជំទាស់ដោយភស្តុតាងផ្ទុយទេ ។

PLAINTIFF'S CASE IN CHIEF ភស្តុតាងរឿងក្តីរបស់ដើមចោទ

Next, the plaintiff's attorney purs in the *case in chief* – that is, he or she introduces evidence to prove the allegations that were made in the pleadings and in the opening statement. បន្ទាប់មក មេធាវីរបស់ដើមចោទដាក់ភស្តុតាងរឿងក្តី គឺថាគាត់បង្ហាញភស្តុតាងដើម្បីបញ្ជាក់អំពីទឡ្លីករណ័ ត្រូវបានធ្វើ ឡើងនៅក្នុងលិខិតសំអាង និងនៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសាធារណៈ ។

Evidence is classified as testimonial, documentary, or real. ភស្តុតាងត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាសក្ខីកម្ម ជាឯកសារ និងជាក់ស្តែង។

Testimonial evidence consists of oral testimony of witnesses made under oath in open court. ភាស្តុតាង ជាសក្តីកម្មមានការផ្តល់សក្តីភាពដោយផ្ទាល់មាត់របស់សាក្សីដែលធ្វើឡើងនៅក្រោមសម្បថ ក្នុងការជំនុំជម្រះជាសាធារណៈ ។ Documentary evidence consists of such evidence as written contracts, business records, correspondence, wills, and deeds. ភស្តុតាងជាឯកសាររួមមានភស្តុតាងដូចជាកិច្ចសន្យាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ របាយការណ៍ពាណិជកម លិខិតសរសេរទាក់ទងមតិតកសាសន៍ និងលិខិតប្រគល់សិទិ ។

Real evidence consists of actual objects that have a bearing on the case such as an item of clothing, a weapon found at the scene of the crime, a photograph, chart, or model. ភស្តុតាងជាក់ស្តែងរួមមានវត្ថុពិត ដែលជាប់ទាក់ទងនៅក្នុងរឿងក្តី ដូចជាសំល្បែកបំពាក់ អាវុធដែលត្រូវបានរកឃើញនៅកន្លែងកើតហេតុ រូបថត តារាង ឬគំរូ ។

When a witness testifies as to something he or she observed, such as, "I saw that man shoot the gun," it is called *direct evidence* because the testimony directly relates to the fact in issue. នៅពេលដែលសាក្សិ៍ធ្វើជាកសិណ ចំពោះអ្វីមួយដែលគាត់បានសង្កេតឃើញ ដូចជា "ខ្ញុំបានឃើញបុរសនោះបាញ់ កាំភ្លើង" វាត្រូវបានគេហៅថាភស្តុតាងផ្ទាល់ ពីព្រោះសក្ខីភាពទាក់ទងដោយផ្ទាល់ទៅនឹងអង្គហេតុនៅក្នុងបញ្ហា ។ (Did that man shoot the gun?) When the testimony relates to some other fact rather than the fact in issue, such as "I heard the sound of a gun being fired and then saw that man run past me," it is called *circumstantial evidence*. (តើបុរសនោះបាញ់កាំភ្លើងមែនទេ?" នៅពេលសក្ខីភាពទាក់ទងនឹងអង្គហេតុផ្សេង ទៀត មិនមែនអង្គហេតុនៅក្នុងបញ្ហាទេ ដូចជា "ខ្ញុំបានពូសំឡេងបាញ់កាំភ្លើង បន្ទាប់មកខ្ញុំបានឃើញបុរសនោះរត់កាត់ មុខខ្ញុំ" ត្រូវបានគេហៅថា ភស្តុតាងប្រយោល ។

To begin this phase of the trial, the plaintiff's attorney calls his or her first witness to the witness stand. ដើម្បីចាប់ផ្តើមជម្រះក្តី មេធាវីដើមចោទហៅសាក្សិ៍ទីមួយរបស់ខ្លួនឱ្យទៅអង្គុយកន្លែងសាក្សិ៍ ។

The examination of one's own witness is called *direct examination*. ការសួរដេញដោលសាក្សិ៍របស់ខ្លួន ហៅថា ការសួរដេញដោលដោយផ្ទាល់ ។

The attorney must ask questions in such a way as to draw the information from the witness in the witness's own words without asking *leading questions* (questions that suggest to the witness the desired answer). មេធាវីត្រូវតែសួរក្នុងវិធីមួយ ទាក់ទងនឹងការយកព័ត៌មានពីសាក្សីដោយសំដីផ្ទាល់របស់សាក្សីនោះ

ដោយគ្មានសូរសំណូរតម្រុយឡើយ (សំណូរដែលសូរទៅសាក្សីដើម្បីឱ្យបានចម្លើយដែលចង់បាន ។)

When the plaintiff's attorney has no further questions, the witness may be questioned by the opposing attorney, which is called *cross-examination*. នៅពេលមេធាវីរបស់ដើមចោទគ្មានសំណួរទៀតទេ សាក្ស៊ីអាចត្រូវបានសួរ ដោយមេធាវីគួក្តីដែលគេហៅថាការសួរដេញដោលដោយមេធាវីរបស់គួបដិបក្ក។

Leading questions are allowed on cross-examination. សំណូរតម្រួយត្រូវបានគេអនុញ្ញាតឱ្យប្រើចំពោះការសូរ

ដេញដោលដោយមេធាវីរបស់គូបដិបក្ខតែប៉ុណ្ណោះ ។

The plaintiff's attorney may conduct a redirect examination on issues brought up in the crossexamination, which may be followed by a re-cross-examination by the defendant's attorney. មេធាវីរបស់ដើមចោទអាចសួរដេញដោលម្តងទៀត ចំពោះបញ្ហាដែលត្រូវបានកើតឡើងក្នុងការសួរដេញដោល ដោយ មេធាវីរបស់គូបដិបក្ខ ដែលអាចត្រូវបានគេអនុញ្ញាតឱ្យប្រើ តាមរយ:ការសួរដេញដោលដោយមេធាវីរបស់គូបដិបក្ខឡើង វិញ ដោយមេធាវីរបស់ចុងចោទ។

After all of the plaintiff's witnesses are examined in this way, and all other evidence that the plaintiff has is introduced, the plaintiff's attorney rests the case. បន្ទាប់ពីសាក្សិ៍របស់ដើមចោទត្រូវ បានគេសួរដេញដោលនៅក្នុងវិធីនេះរួចមក ហើយគ្រប់ភស្តុតាងផ្សេងទៀតដែលដើមចោទមានត្រូវបានគេបង្ហាញ មេធាវី របស់ដើមចោទក៏បញ្ឈប់នូវការបង្ហាញភស្តុតាង ។ At this point, the defendant's attorney may make a *motion for a directed verdict* – that is, ask the court to find in favor of the defendant without giving the case to the jury. នៅចំណុចនេះ មេធាវីរបស់ ចុងចោទអាចធ្វើញត្តិស្នើសុំសម្រាប់សេចក្តីវិនិច្ឆ័យផ្ទាល់ គឺថាស្នើសុំទៅតុលាការឱ្យស្វែងរកចុងចោទដោយមិនបាច់ផ្តល់ រឿងក្តីទៅឱ្យគណៈវិនិច្ឆ័យ ។

The motion will be allowed if the court finds that the evidence is insufficient as a matter of law to support a verdict in the plaintiff's favor. ញត្តិស្នើសុំនោះនឹងត្រូវយល់ព្រម ប្រសិនបើតុលាការរកឃើញថា ភស្តតាងមិនគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ជាបញ្ហាអង្គច្បាប់ដើម្បីគាំទ្រសេចក្តីវិនិច្ឆ័យមួយនៅក្នុងការចង់បានរបស់ដើមចោទ ។

DEFENDANT'S OPENING STATEMENT សេចក្តីរាយការណ៍ជាសាធារណ:របស់ចុងចោទ

After the plaintiff's attorney rests the case, the defendant's attorney makes an opening statement. បន្ទាប់ពីមេធាវីរបស់ដើមចោទបញ្ឈប់ការបង្ហាញភស្តុតាង មេធាវីរបស់ចុងចោទធ្វើសេចក្តីរាយ ការណ៍ជាសាធារណៈម្តងវិញ ។

He or she outlines the defendant's side of the case and tells the jury of the evidence that will be introduced to rebut or contradict the plaintiff's evidence. គាត់បញ្ជាក់ច្បាស់ពីភស្តុតាងរឿង ក្តីរបស់ចុងចោទ និងប្រាប់គណ:វិនិច្ឆ័យពីភស្តុតាងដែលនឹងត្រូវបានគេលើកឡើងដើម្បីទាត់ចោល ឬបដិសេធភស្តុតាង របស់ដើមចោទ ។

DEFENDANT'S CASE IN CHIEF ភស្តតាងរឿងក្តីរបស់ចុងចោទ

The defendant's attorney must introduce the evidence that is necessary to support the defensive claims that were made in the defendant's answer and in the opening statement. មេធាវីរបស់ចុងចោទត្រូវតែ បង្ហាញភស្តុតាងដែលចាំបាច់ដើម្បីគាំទ្រការអះអាងការពារខ្លួន ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុង ចម្លើយរបស់ចុងចោទ និងនៅក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍ជាសាធារណៈ ។

As before, one cannot ask leading question of one's own witnesses. ដូចពីមុន មេធាវីម្នាក់មិនអាចសួរ សំណូរតម្រុយអំពីសាក្សីរបស់ខ្លួនបានទេ។

After all of the defendant's witnesses, have been examined and cross-examined, the defendant's attorney rests the case. បន្ទាប់ពីសាក្សិ៍របស់ចុងចោទទាំងអស់ត្រូវបានគេសួរដេញដោលដោយមេធាវី របស់គ្លូនិ និងសួរដេញដោលដោយមេធាវីរបស់គ្លូក្តីរួចហើយ មេធាវីរបស់ចុងចោទបញ្ឈប់ការបង្ហាញភស្តុតាង ។ At this point, the plaintiff's attorney may come in *rebuttal* – that is, introduce evidence that will destroy the effect of the evidence introduced by the other side. Either party may make a motion for a directed verdict at this time. នៅចំណុចនេះ មេធាវីរបស់ដើមចោទអាចទាត់ចោលម្តងទៀត គឺថាបង្ហាញភស្តុតាង ដែលនឹងបំផ្ហាញនូវផលរបស់ភស្តុតាង ដែលបានបង្ហាញដោយភាគីម្ខាងទៀត ។ ភាគីណាក៏ដោយក៏អាចដាក់សំណើឱ្យធ្វើ សេចក្តីវិនិច្ឆ័យដោយផ្ទាល់នៅពេលនេះ ។

REQUESTS FOR INSTRUCTIONS TO JURY សំណើសម្រាប់ការណែនាំទៅគណៈវិនិច្ច័យ

At the close of the evidence, the attorneys may file written requests that the judge instruct the jury on the law as set forth in the requests. នៅក្នុងការបញ្ចប់ភស្តុតាង មេធាវីអាចដាក់ សំណើមួយដែលចៅក្រមណែនាំគណៈវិនិច្ឆ័យអំពីច្បាប់ ដូចបាននិយាយនៅក្នុងសំណើស្រាប់ ។

The judge must inform the attorneys of his or her decision on the request before they give their final arguments to the jury. ចៅក្រមត្រូវតែផ្តល់ព័ត៌មានទៅមេធាវីអំពីការវិនិច្ឆ័យរបស់ខ្លួនទៅលើសំណើ នោះ មុនពេលពួកគេផ្តល់សេចក្តីទាញសំអាងចុងក្រោយទៅឱ្យគណៈវិនិច្ឆ័យ។

FINAL ARGUMENTS សេចក្តីទាញសំអាងចុងក្រោយ

Each attorney is given thirty minutes (unless reduced or extended by the court beforehand) to argue his or her side of the case to the jury or to the judge in a nonjury trial. មេធាវីម្នាក់ៗត្រូវបានគេផ្តល់រយៈពេល៣០នាទី (ប្រសិនបើមិនត្រូវបានបន្ថយ ឬពេន្យារដោយតុលាការជាមុន) ដើម្បី ទាញសេចក្តីសំអាងនូវភាគីនៃរឿងក្តីរបស់ខ្លួនទៅឱ្យគណៈវិនិច្ឆ័យ ឬទៅចៅក្រមនៅក្នុងការជម្រះក្តីគ្មានគណៈវិនិច្ឆ័យ ។ The defendant's attorney argues first, followed by the plaintiff's attorney who makes the closing argument. មេធាវីរបស់ចុងចោទទាញសេចក្តីសំអាងដំបូង អមដោយមេធាវីដើមចោទដែលជាអ្នកធ្វើនូវ សេចក្តីសំអាងបញ្ចប់ ។

INSTRUCTIONS TO JURY ការណែនាំទៅគណៈវិនិច្ឆ័យ

A jury never decides questions of law, only questions of fact. For this reason, the jury must be told what the law is in that particular case. គណ:វិនិច្ឆ័យមិនដែលសម្រេចអង្គច្បាប់ទេ គឺវិនិច្ឆ័យតែ អង្គហេតុប៉ុណ្ណោះ ។ ចំពោះហេតុផលនេះ គណ:វិនិច្ឆ័យត្រូវតែបានគេប្រាប់ពីអ្វីដែលជាច្បាប់នៅក្នុងរឿងក្តីណាមួយ ។ After the closing arguments, the judge instructs the jury as to the law, which is known as the *jury charge*. បន្ទាប់ពីបញ្ចប់នូវសេចក្តីទាញសំអាង ចៅក្រមណែនាំគណ:វិនិច្ឆ័យអំពីច្បាប់ ដែលត្រូវបានគេហៅថាសេចក្តី ពន្យល់អង្គច្បាប់របស់គណ:វិនិច្ឆ័យ ។

The jury, when it deliberates, must apply that law to the facts in making its decision. នៅពេល ពិចារណារឿងក្តី គណៈវិនិច្ឆ័យត្រូវតែអនុវត្តច្បាប់ចំពោះអង្គហេតុនៅក្នុងការវិនិច្ឆ័យ។

VERDICT សេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈវិនិច្ឆ័យ

The decision of the jury is called the *verdict*. In a criminal case, the jury must agree unanimously to reach a verdict. ការវិនិច្ឆ័យរបស់គណៈវិនិច្ឆ័យ គេហៅថាសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈវិនិច្ឆ័យ។ នៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ គណៈវិនិច្ឆ័យត្រូវតែយល់ព្រមដោយឯកច្ឆន ដើម្បីសម្រេចបាននូវសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈវិនិច្ឆ័យ។

If it cannot do so, a *mistrial* (an invalid trial of no consequence) is called, and a new trial may be held. ប្រសិនបើមិនអាចធ្វើអ៊ីថឹង គេហៅថាការជម្រះក្តីដោយគ្មានអានុភាព (ការជម្រះក្តីគ្មានសុពលភាព) ហើយការ

ជម្រះក្តិថ្មីមួយ អាចនឹងត្រូវបានធ្វើឡើង។

In a civil case, five-sixths of the members of jury must reach agreement to arrive at a verdict unless the plaintiff and the defendant agree that a different majority of the jurors be taken as the verdict. នៅក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី សមាជិកប្រាំភាគប្រាំមួយនៃគណៈវិនិច្ឆ័យត្រូវយល់ព្រមដើម្បីទទួលបាននូវ សេចក្តីវិនិច្ឆ័យមួយ ប្រសិនបើដើមចោទ និងចុងចោទមិនយល់ព្រមថាភាគច្រើននៃសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យផ្សេងៗគ្នាត្រូវ បានចាត់ទុកដូចជាសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈវិនិច្ឆ័យទេ។

JUDGMENT OR DECREE សាលក្រម

Following the jury's verdict, the court issues a *judgment*, which is the decision of a court of law. ដោយស្របទៅនឹងសេចក្តីវិនិច្ឆ័យរបស់គណៈវិនិច្ឆ័យ តុលាការចេញសាលក្រមមួយ ដែលជាសេចក្តីវិនិច្ឆ័យមួយនៃ តុលាការអាជ្ញាគតិ ។

The judgment is the act of the trial court finally adjudicating (determining) the rights of the parties. សាលក្រម គឺជាកិច្ចជម្រះក្តីរបស់សាលាដំបូងដែលវិនិច្ឆ័យចុងក្រោយ (ការសម្រេចចុងក្រោយ) នូវសិទ្ធិរបស់ភាគី ។ This determination is the court's decision in the case. ការសម្រេចចុងក្រោយនេះគឺជាការវិនិច្ឆ័យរបស់ តុលាការនៅក្នុងបណ្តឹង។

A *judgment on the pleadings* will be rendered without hearing evidence, if the court determines that it is clear from the pleadings that one party is entitled to win the case as matter of law. សាលក្រមនៅលើលិខិត សំអាងនឹងត្រូវបានកាត់សេចក្តី ដោយមិនផ្អែកទៅលើភស្តុតាង ប្រសិនបើតុលាការកំណត់ថា វាច្បាស់ចេញពីលិខិតសំអាងដែលថា ភាគីមួយត្រូវបានប្រគល់សិទ្ធិឱ្យឈ្នះរឿងក្តីជាបញ្ហាអង្គច្បាប់ ។

Similarly, if the judge believes that the jury's verdict is incorrect, as a matter of law, he or she may issue a *judgment n.o.v.* (from the Latin *non obstante verdicto*), which is a judgment in favor of one party notwithstanding a verdict in favor of the other party. ដូចគ្នានេះដែរ ប្រសិនបើចៅក្រមជឿថា សេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈវិនិច្ឆ័យមិនត្រឹមត្រូវទៅតាមបញ្ហាអង្គច្បាប់ គាត់អាចចេញនូវសាលក្រមមួយ ឈ្មោះថា n.o.v (ដែលមកពីពាក្យឡាតាំង មានន័យថាសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈវិនិច្ឆ័យដែលមិនអាចការពារបាន) ដែលជាសាលក្រម មួយផ្តល់ប្រយោជន៍ទៅឱ្យភាគីម្ខាងនូវ សេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈវិនិច្ឆ័យដែលមិនអាចការពារបាន ដែលបានផ្តល់ ប្រយោជន៍ទៅឱ្យភាគីម្ខាងទូវ ។

The decision of a court of equity is called a *decree*. Equity means that which is just and fair. សេចក្តីវិនិច្ឆ័យរបស់តុលាការសមធម៌ហៅថា decree ។ សមធម៌មានន័យថាណាមួយដែលយុត្តិធម៌ និងត្រឹមត្រូវ ។ A *court of equity* is a court that administers justice according to the system of equity. តុលាការសមធម៌គឺជាតុលាការមួយដែលគ្រប់គ្រងយុត្តិធម៌ ដោយយោងទៅតាមប្រព័ន្ធសមធម៌ ។

It is able to grant relief to people when no adequate remedy is otherwise available. ម្យ៉ាងវិញទៀត វាអាចនឹងផ្តល់ឱ្យនូវការជួសជុលឡើងវិញទៅឱ្យមនុស្សទាំងឡាយ នៅពេលណាដែលគ្នានដំណោះស្រាយសមស្របណា មួយដែលអាចធ្វើទៅបាន។

To illustrate, a court of law can usually do nothing more than award money to an injured party. ដើម្បីបង្ហាញច្បាស់ តុលាការអាជ្ញាគតិមិនអាចធ្វើអ្វីច្រើនជាងផ្តល់រង្វាន់ជាទឹកប្រាក់ទៅឱ្យភាគីរងគ្រោះទេ។

In contrast, a court of equity can issue an *injunction* – that is, order someone to do or refrain from doing a particular act. ផ្ទុយមកវិញ តុលាការសមធម៌អាចដោះស្រាយអធិបញ្ជា គឺថាបញ្ជាទៅបុគ្គលម្នាក់ដើម្បីធ្វើ ឬបញ្ឈប់ពីទង្វើណាមួយ។

EXECUTION ការអនុវត្តសាលក្រម

If the losing party is ordered to pay money over to the winning party and does not do so, the winning party must ask the court for a *writ of execution*. ប្រសិនបើភាគីដែលចាញ់ក្តីត្រូវបានគេឱ្យ ចេញលុយទៅ ភាគីដែលឈ្នះ ហើយភាគីនេះមិនធ្វើដូច្នោះ ភាគីដែលឈ្នះត្រូវតែស្នើទៅតុលាការនូវដីកាអំណូស ។ This process is used to enforce a judgment for the payment of money. ដីកាបង្គាប់នេះត្រូវបានបង្ខំសាល ក្រមឱ្យអនុវត្តនូវការបង់លុយ ។

The writ orders the sheriff to enforce the judgment. ដីកានេះបញ្ហាទៅអាជ្ញាសាលាឱ្យបង្ខំអនុវត្តសាលក្រម។

Another procedure sometimes used to satisfy a judgment is called *garnishment*. ពេលខ្ល**ះ** និតិវិធីមួយ ទ្យេត ត្រូវបានប្រើដើម្បីបំពេញសាលក្រមដែលគេហៅថាអំណូសគំហាត់។

This legal proceeding requires a third person who owes money to, or holds property for, the losing party to turn the money or property over to the court or sheriff to satisfy the judgment. ដំណាក់ការជម្រះក្តីទៅតាមផ្លូវច្បាប់នេះតម្រូវឱ្យតតិយជនដែលជំពាក់លុយ ឬកាន់កាប់ទ្រព្យរបស់ភាគីចាញ់ក្តី បង្វិល លុយ ឬទ្រព្យនោះទៅឱ្យតុលាការ ឬអាជ្ញាសាលា ដើម្បីជម្រះសាលក្រម ។

The third party, called the garnishee is legally bound by the court order. ឥតិយជន ដែលគេហៅថា តតិយជនអំណូស ត្រូវបានគេឱ្យគោរពតាមរយ:ដីកាតុលាការ ។

Wages (limited to 25 percent of the debtor's take-home pay) and bank accounts are the most common types of property that are garnished. ប្រាក់ឈ្នួល (កម្រិតរហូតដល់២៥ភាគរយនៃប្រាក់ដែលសល់ ពីដកពន្ធរួចរបស់ឥណទាយិក) ហើយគណនីរបស់ធនាគារគឺជាប្រភេទសាមញ្ញបំផុតរបស់ទ្រព្យដែលត្រូវបានគេអូសយក។

Part VI Terms Used in Law of Wills and Estates ถาสูเขเซ็สูออยูาช่ยลีสลาลอล์ ลิอเซลิสสลอลู

Chapter 21

Wills and Testaments ชลีสฌามล์เพิ่มขณญฐญ ลิอชลีสฌามล์เพียณญฐญ

The term *will* is an Anglo-Saxon word that originally referred to an instrument that disposed of *real property* (land and anything that is permanently attached to it). ពាក្យ will គឺជាពាក្យអង់ក្លួសាក់សុងដែលសំដៅទៅលើឯកសារផ្លូវការជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមួយដែលចាត់ចែងទៅលើអចលនទ្រព្យ (ដី និងអ្វីៗដែលភ្ជាប់ដោយអចិន្ត្រៃយ៍ទៅនឹងវា) ។

Even today, a gift of real property in a will has a special name. It is called a *devise*. The person who makes the gift of real property is called the *devisor*, and the person to whom the gift is made is called the *devisee*. ទោះបីជាសព្វថ្ងៃនេះក៏ដោយ អំណោយនៃអចលនទ្រព្យនៅក្នុងមតិកសាសន៍មាន ឈ្មោះ ពិសេសមួយ។ គេហៅវាថាអច្ច័យទានលើអចលនទ្រព្យ។ អ្នកដែលបង្កើតអំណោយអំពីអចលនទ្រព្យហៅថាអច្ចយទាយក ហើយអ្នកដែលគេឱ្យអំណោយហៅថាអច្ចយលាភី។

The term *testament*, which is Latin, referred to an instrument that disposed of *personal property* (things other than real property) under early English law. ពាក្យ *testament* ដែលជាពាក្យ ទ្បាតាំងដែលសំដៅទៅលើឯកសារផ្លូវការជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមួយដែលចាត់ចែងចលនទ្រព្យ

(វត្ថុផ្សេងពីអចលនទ្រព្យ) នៅច្បាប់អង់គ្លេសពីមុន។

A gift of personal property in a will today is known as a *bequest* or a *legacy*. The person who makes a gift of personal property in a law is called a *legator*, and the person to whom the gift is made is called a *legatee*. អំណោយមួយនៃចលនវត្ថុនៅក្នុងមតិកសាសន៍បច្ចុប្បន្ន ហៅថាអច្ចយទានជាចលនទ្រព្យ។ អ្នកដែលធ្វើអំណោយនៃចលនទ្រព្យនៅក្នុងច្បាប់ហៅថាអច្ចយទាយក ហើយអ្នកដែលគេឱ្យអំណោយហៅថាអច្ចយលាភី។

Under early English law, will and testament disposed of both real and personal property. នៅក្រោមច្បាប់អង់គ្លេសពីមុនពាក្យ will and testament ត្រូវបានចាត់ចែងទាំងអចលនទ្រព្យ និងចលនទ្រព្យ ។ In practice today, the distinction between the two terms is not made. Thus, the terms "will" and "will and testament" are used interchangeably. នៅក្នុងការអនុវត្តសព្វថ្ងៃ ភាពខុសគ្នារវាងពាក្យទាំងពីរមិន

មានឡើយ ។ ដូច្នេះ ពាក្យ will និងពាក្យ will and testament ត្រូវបានគេប្រើមួយណាក៏បាន ។

It is common, however, to see the phrase, "I give, devise, and bequeath . . . " in a will referring to both real and personal property, the verb *bequeath*, meaning "to give personal property in a will. ប៉ុន្តែជាធម្មតា កន្សោមពាក្យ ខ្ញុំឱ្យ ធ្វើអច្ចុយទានជាអចលនវត្ថុ និងធ្វើអច្ចុយទានជាចលនវត្ថុ ..." នៅក្នុងមតិកសាសន័ សំដៅទៅរកទាំងអចលនវត្ថុ និងចលនវត្ថុ ចំណែកក៏រិយាសព្ទឱ្យអច្ចុយទានជាចលនវត្ថុ មានន័យថាចលនវត្ថុនៅក្នុង មតិកសាសន៍ ។

PRACTICE TO A WILL ការអនុវត្តជាទម្លាប់ចំពោះមតិកសាសន៍

The person who makes a will is called a *testator*, if a man, and a *testatrix*, if a woman. អ្នកដែលធ្វើនូវមតិកសាសន៍ហៅថាម្ចាស់បណ្តាំប្រុស ប្រសិនបើម្ចាស់បណ្តាំជាបុរស និងជាម្ចាស់បណ្តាំស្រីប្រសិនបើម្ចាស់ បណ្តាំជានារី ។

A beneficiary is someone who actually receives a gift under a will. អត្ថាគាហកគឺជាអ្នកដែលពិតជា

ទទួលនូវអំណោយស្ថិតក្រោមមតិកសាសន៍ ។

The word *testate* refers to the state of a person who has made a will, and the phrase, *testamentary disposition* means a gift of property that is not to take effect until the one who makes the gift dies. ៣ក្យ testate សំដៅទៅរកលក្ខណៈនៃមនុស្សដែលធ្វើមតិកសាសន៍ ហើយកន្សោមពាក្យ "testamentary disposition" មានន័យថាជាអំណោយនៃទ្រព្យ ដែលមិនទាន់មានអានុភាពនៅឡើយទេ រហូតទាល់តែអ្នកដែលផ្តល់អំណោយនោះស្លាប់ ទើបមានអានុភាព ។

STATUTORY REQUIREMENTS តម្រូវការតាមផ្លូវច្បាប់

Today, in the United States, each state has enacted its own statutes governing the formalities of executing wills. A typical state statute, for example, reads, in part, as follows. សព្វថ្ងៃនេះ នៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិច រដ្ឋនីមួយ១បានអនុម័តច្បាប់របស់ខ្លួន ដែលគ្រប់គ្រងទម្រង់ការនៃមតិកសាសនី កំពុងអនុវត្ត។ ជាឧទាហរណ៍ ច្បាប់របស់ រដ្ឋមួយចែងនៅក្នុងផ្នែកមួយដែលមានដូចខាងក្រោម ។

Every person eighteen years of age or older and of sound mind may by his last will in writing, signed by him or by a person in his presence and by his express direction, and attested and subscribed in his presence by two or more competent witnesses, dispose of his property, real and personal. មនុស្សទាំងឡាយដែលមានអាយុ១៨ឆ្នាំ ឬចាស់ជាងនេះ ហើយមិនវង្វេង អាចចាត់ចែងទ្រព្យវបស់គាត់ ទាំងអចលនទ្រព្យ ទាំងចលនទ្រព្យ តាមរយ:មតិកសាសន៍ចុងក្រោយដែលសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សវ និងចុះ ហត្ថលេខាដោយជននោះ ឬដោយជនណាម្នាក់នៅចំពោះមុខតាត់ និងដោយមានទិសដៅច្បាស់របស់គាត់ ហើយត្រូវបាន បញ្ហាក់និងចុះហត្ថលេខាអមនៅក្នុងវត្តមានរបស់គាត់ ដោយសាក្សីដែលមានសមត្ថភាពពីរ ឬច្រើននាក់ ។

An analysis of the preceding statute reveals the following requirements for executing a will in that particular state. ការវិភាគអំពីច្បាប់មុនបង្ហាញពីតម្រូវការខាងក្រោម ចំពោះការអនុវត្តនូវមត៌កសាសន័ នៅក្នុងរដ្ឋណាមួយ ។

- 1 Eighteen years of age អាយុ១៨ឆ្នាំ
- 2 Sound mind មិនវង្វេង
- 3 Writing សំណេរ

- 4 Signed ចុះហត្ថលេខាដោយ
- 5 Attested បញ្ជាក់ដោយ
- 6 Subscribed in the testator's presence ចុះហត្ថលេខាអមនៅចំពោះមុខម្ចាស់បណ្ដាំ
- 7 Two or more competent witnesses សាក្សិ៍ពីរ ឬច្រើននាក់

Eighteen Years of Age អាយុ១៨ឆ្នាំ

People become eighteen years of age on the day before their eighteenth birthday, because the law considers persons as having lived an entire day if they live any part of that day. មនុស្សទាំងឡាយនឹងមានអាយុដល់១៨ឆ្នាំ គិតមកត្រឹមមួយថ្ងៃមុនថ្ងៃខួបកំណើតរបស់ពួកគេ ពីព្រោះច្បាប់គិតថាជននោះបាន

រស់នៅមួយថ្ងៃពេញ ប្រសិនបើគេរស់នៅក្នុងផ្នែកណាមួយនៃថ្ងៃនោះ ។

Since the day of birth is counted, a child will have lived 365 days on the day before the child's first birthday. ដោយហេតុតែថ្ងៃនៃខួបកំណើតត្រូវបានគេគិតដូច្នោះ កុមារនឹងបានរស់នៅចំនួន៣៦៥ថ្ងៃ តិតត្រឹមមួយថ្ងៃ មុនថ្ងៃខួបកំណើតរបស់កុមារជាដំបូង។

Sound Mind មិនវង្វេង

Soundness of mind, which is often referred to as testamentary capacity, may be proved by showing that at the time of the execution of the will, the testator met all of the following requirements. ភាពមិនវង្វេងដែលជារឿយ១សំដៅទៅលើសមត្ថភាពធ្វើបណ្តាំ អាចនឹងត្រូវធ្វើជាអំណះអំណាងដោយ ការបង្ហាញថា នៅពេលអនុវត្តមតិកសាសន៍ ម្ចាស់បណ្តាំបានឆ្លើយតបនូវតម្រូវការទាំងអស់ខាងក្រោម ។

- 1 The testator had the ability to understand and carry in mind, in a general way, the nature and extent of property owned, and his or her relationship to those persons who would naturally have some claim to the estate. នៅក្នុងវិធីទូទៅ ម្ចាស់បណ្ដាំមានសមត្ថភាពយល់ និងពិចារណា អំពីប្រភេទ និងទំហំទ្រព្យដែលខ្លួនមាន ហើយទំនាក់ទំនងរបស់គាត់ទៅលើមនុស្សទាំងឡាយណាដែលតាម ធម្មតាមានការទាមទារទ្រព្យមួយចំនួនពីគាត់ ។
- 2 The testator was free from delusions which might influence the disposition of his or her property. ម្ចាស់បណ្ដាំត្រូវតែគ្មានសេចក្ដីភាន់នៃវិញ្ញាណ ដែលអាចមានឥទ្ធិពលទៅលើការចាត់ចែងទ្រព្យរបស់គាត់ ។
- 3 The testator had the ability to comprehend the nature of the act that is, knew that he or she was making a will. ម្ចាស់បណ្តាំមានសមត្ថភាពយល់ពីប្រភេទនៃអំពើ គឺថាបានដឹងថាគាត់កំពុង ធ្វើបណ្តាំមតិកសាសន៍។

Generally, if the question of soundness of mind is raised in contested will case, only the following people are allowed to testify as to the testator's mental condition: the witnesses to the will; the testator's family physicians, and experts of skill and experience in the knowledge and treatment of mental diseases. ជាទូទៅ ប្រសិនបើសំណួរអំពីភាពមិនវង្វេងត្រូវបានគេលើកឡើង នៅក្នុងករណី មតិកសាសន៍ដែលត្រូវបានគេជំទាស់ មានតែមនុស្សខាងក្រោមទេ ដែលត្រូវបានគេអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើកសិណសាក្សីចំពោះ ល័ក្ខខ័ណ្ឌផ្នែកខាងស្មារតីរបស់ម្ចាស់បណ្តាំ ដូចជាសាក្សី ទៅនឹងមតិកសាសន៍ គ្រូពេទ្យគ្រួសាររបស់ម្ចាស់បណ្តាំ និង អ្នកជំនាញដោយមានទាំងបទពិសោធន៍ជាចំណេះដឹង និងការព្យាបាលជំងឺផ្នែកស្មារតី ។

Writing សំណែវ

The writing required by the statute may be printed, typewritten, or written entirely in the hand of the testator. សំណេរត្រូវបានតម្រូវដោយខមួយអាចនឹងត្រូវបានគេបោះពុម្ពឡើង វាយអង្គុលីលេខ ឬ សរសេរទាំងអស់ដោយដៃរបស់ម្ចាស់បណ្តាំនោះ ។

The latter is called a *holographic will*. មតិកសាសន៍ចុងក្រោយនេះហៅថាមតិកសាសន៍សរសេរផ្ទាល់ដៃ។ A will need not be under seal. មតិកសាសន៍មិនត្រូវការបោះត្រាទេ។

With exceptions, only a soldier in the military service or a mariner at sea may make a *nuncupative will* (oral), which is limited to the disposition of personal property. ជាមួយនឹងករណីលើកលែងខ្លះ មានតែទាហាននៅក្នុងពេលចម្បាំង ឬអ្នកបើកប៉ាល់សមុទ្រប៉ុណ្ណោះអាចនឹងធ្វើមតិកសាសន័ផ្ទាល់មាត់ ដែលត្រូវបាន កំណត់ទៅលើតែការចាត់ចែងចលនទ្រព្យ ។

Signature ហត្ថលេខា

Under the preceding statute, the signature of the testator may be anywhere on the instrument. នៅច្បាប់មុន ហត្ថលេខារបស់ម្ចាស់បណ្តាំអាចនឹងធ្វើនៅកន្លែងណាក៏បាន នៅលើឯកសារផ្លូវការជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។ Thus, in a case in which a testator wrote his name in the *exordium clause* (the first paragraph) of his handwritten will but failed to sign it at the end, the court allowed the will. Some states require that the testator sign at the end of the will. ដូច្នេះ នៅក្នុងករណីមួយដែលក្នុងនោះម្ចាស់ បណ្តាំបានសរសេរឈ្មោះ របស់ខ្លួននៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទីមួយរបស់មតិកសាសន៍សរសេរផ្ទាល់ដៃ ប៉ុន្តែនៅចុងបញ្ចប់មិនបានចុះហត្ថលេខាលើវាទេ តុលាការបានទទួលស្គាល់ថា ជាមតិកសាសន៍ ។ នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះតម្រូវឱ្យម្ចាស់បណ្តាំចុះហត្ថលេខានៅខាងចុងមតិកសាសន៍ ។

The signature need not be in any particular form. ហត្ថលេខាមិនត្រូវការជាទម្រង់ណាមួយឡើយ ។ It may be made by an "X" or an other mark of the testator so long as it is intended to be the testator's signature. វាអាចនឹងត្រូវបានធ្វើឡើងដោយ "X" ឬដោយសញ្ញាផ្សេងៗរបស់ម្ចាស់បណ្តាំ ឱ្យតែវាជាឆន្ទ: នៃហត្ថលេខារបស់ម្ចាស់បណ្តាំ ។

Under this particular statute, another person may sign for the testator if it is done in the testator's presence, and by his or her express direction. នៅក្នុងខពិសេសនេះ ជនផ្សេងទៀតអាចចុះហត្ថលេខាសម្រាប់ ម្ចាស់បណ្តាំ ប្រសិនបើវាត្រូវបានធ្វើឡើងនៅចំពោះមុខម្ចាស់បណ្តាំ ហើយដោយមានទិសដៅច្បាស់លាស់របស់គាត់ ។ Also, under this statute, the testator is not required to sign in the presence of the witnesses. ដូចគ្នានេះដែរ ខនេះ ម្ចាស់បណ្តាំមិនតម្រូវឱ្យចុះហត្ថលេខានៅក្នុងវត្តមានរបស់សាក្សីទេ។

Attestation and Subscription ការបញ្ជាក់ និងការចុះហត្ថលេខាអម

To *attest* means to bear witness to the testator's signature. *Subscribe* means to write below or underneath. បញ្ជាក់មានន័យថាជាសាក្សីទៅនឹងហត្ថលេខារបស់ម្ចាស់បណ្តាំ។ ចុះហត្ថលេខាអមមានន័យថាសរសេរ ក្នុងក្នុងស្នាស់ស្នា

ពីក្រោម ។

An early English case held that "to attest" and "to subscribe" are different actions. Attestation is the act of the senses; subscription is the act of the hand. The one is mental; the other mechanical. រឿងក្តីអង់គ្លេសពីមុនបានគិតថាពាក្យ "បញ្ជាក់" និង "ចុះហត្ថលេខាអម" ជាទង្វើខុសគ្នា។ ការបញ្ជាក់គឺជាអំពើខាង វិញ្ញាណ រីឯការចុះហត្ថលេខាអមជាអំពើរបស់ដៃ។ អំពើមួយមានការគិតពិចារណា ហើយអំពើមួយទៀតគ្មានការគិត ពិចារណា។

To attest a will is to know that it was published as a will; to subscribe is only to write on the same paper the names of the witnesses for the sole purpose of identification. បញ្ជាក់ពីមត៌កសាសន៍គឺ

ត្រូវដឹងថាវាត្រូវបានគេផ្សាយជាមតិកសាសន៍ រីឯចុះហត្ថលេខាអមគឺគ្រាន់តែសរសេរនៅលើក្រដាសដូចគ្នានោះ នូវឈ្មោះ នៃសាក្សីសម្រាប់គោលបំណង តែមួយនៃការបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណ ។

A will was held to be properly executed when the testator acknowledged his signature, which he had previously placed thereon, by showing the paper to the witness, stating that it was his will and requesting the person to sign it as a witness. មតិកសាសន័ត្រូវបានគេសម្រេចឱ្យអនុវត្តដោយ សមស្របនៅពេលម្ចាស់ បណ្តាំទទួលស្គាល់ហត្ថលេខារបស់គាត់ ដែលគាត់បានចុះហត្ថលេខានៅលើនោះពីមុនមក ដោយ បង្ហាញក្រដាសទៅសាក្សី ដោយបញ្ជាក់ថាជាមតិកសាសន័របស់គាត់ និងដោយស្នើអ្នកនោះឱ្យចុះហត្ថលេខានៅលើវា ទុកជាសាក្សី ។

In another case, a will was disallowed by the count because the testator intentionally covered up his signature so that the witnesses could not see it. នៅក្នុងរឿងក្តីផ្សេងទៀត មតិកសាសន៍មិនត្រូវបានទទួល ស្គាល់ដោយតុលាការទេ ដោយហេតុថាម្ចាស់បណ្តាំមានចេតនាបិទបាំងលើហត្ថលេខារបស់គាត់ ដើម្បីឱ្យសាក្សិ៍មិនអាច ឃើញវា ។

In that case, the court said that a person does not acknowledge a signature to be his, when no signature can be seen by the witnesses. នៅក្នុងរឿងក្តីនោះ តុលាការបាននិយាយថាជនម្នាក់មិនទទួលស្គាល់នូវ ហត្ថលេខាថាជាហត្ថលេខារបស់ខ្លួនទេ នៅពេលដែលហត្ថលេខានោះមិនត្រូវបានឃើញដោយសាក្សី ។

In a contrasting case, however, a will was allowed by the court when the signature of the testator was unintentionally covered up by a fold in the paper. ប៉ុន្តែ នៅក្នុងករណីផ្ទុយវិញ មតិកសាសន៍ត្រូវបាន យល់ព្រមដោយតុលាការ នៅពេលដែលហត្ថលេខារបស់ម្ចាស់បណ្តាំ ត្រូវបានបិទបាំងដោយអចេតនាដោយសារការបត់

Witnesses should sign below the testator's signature and after the testator signs the instrument. សាក្សិ៍គួរតែចុះហត្ថលេខាខាងក្រោមហត្ថលេខារបស់ម្ចាស់បណ្តាំ និងបន្ទាប់ពីម្ចាស់បណ្តាំចុះហត្ថលេខានៅ លើឯកសារផ្លូវការជាលាយលក្ខណ៍អក្សររួច ។

They may subscribe by a mark as well as by writing their names in full if they do so with the intent to subscribe the will. ពួកគេអាចចុះហត្ថលេខាអមដោយសញ្ញាសំគាល់ ដូចជាដោយសរសេរឈ្មោះរបស់គេជា អក្សរពេញ ប្រសិនបើពួកគេធ្វើដូច្នេះ ជាមួយនឹងបំណងចុះហត្ថលេខាអមនៅលើមតិកសាសន៍ ។

In a case in which a witness unintentionally wrote his correct first name but the middle initial and last name of the person who signed above his name, the court in allowing the will, said that any form of writing adopted by the witness is sufficient to satisfy the statute. នៅក្នុងករណ៍មួយដែល ក្នុងនោះសាក្សីម្នាក់បានសរសេរដោយអចេតនាអំពីឈ្មោះរបស់គាត់ត្រឹមត្រូវ ប៉ុន្តែឈ្មោះកណ្តាល និងឈ្មោះត្រកូលរបស់ ជនដែលបានចុះហត្ថលេខាពីលើ ឈ្មោះគាត់មិនបានត្រឹមត្រូវ នៅក្នុងការទទួលស្គាល់ជាមតិកសាសន័ តុលាការបាន និយាយថាទម្រង់សំណេរណាក៏ដោយដែលបានធ្វើដោយសាក្សី គឺគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការធ្វើជាកសិណដល់ច្បាប់ ។

Testator's Presence វិត្តមានរបស់ម្ចាស់បណ្តាំ

The witnesses must subscribe in the presence of the testator. សាក្សិត្រូវតែចុះហត្ថលេខាអមនៅ

ចំពោះមុខម្ចាស់បណ្តាំ ។

It has been said that witnesses are not in the presence of the testator unless they are within the testator's sight; however, a person may take note of the presence of another by the other senses, as

hearing or touch. គេនិយាយថាសាក្ស៊ីមិននៅចំពោះមុខរបស់ម្ចាស់បណ្តាំទេ ប្រសិនបើពួកគេមិនស្ថិតនៅក្នុងចក្ខុរបស់ ម្ចាស់បណ្តាំ ទោះបីជាជនដែលអាចកត់ត្រាពីវត្តមាននៃជនផ្សេងទៀតតាមរយៈវិញ្ញាណក៏ដោយ ដូចជាការឮ ឬការប៉ះ ក៏ដោយ ។

If two blind people, for example, are in the same room talking together, no question exists that they are in each other's presence. ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើជនពីរនាក់ដែលខ្វាក់កំពុងជជែកគ្នាស្ថិតនៅក្នុងបន្ទប់ តែមួយ គ្មានចំណោទបញ្ហាណាមួយកើតឡើងទេ ដែលថាពួកគេស្ថិតនៅមុខគ្នា។

A will was disallowed in a case in which the witnesses watched the testator (who was ill in bed) sign the will and then withdraw to another room to subscribe as witnesses. មតិកសាសន៍មិនត្រូវ បានយល់ព្រមនៅ ក្នុងករណីមួយដែលក្នុងនោះសាក្សីបានមើលម្ចាស់បណ្តាំ (អ្នកដែលកំពុងឈឺជាទម្ងន់) ចុះហត្ថលេខានៅ លើមតិកសាសន៍ ហើយបន្ទាប់មកបានយកទៅបន្ទប់ផ្សេងទេត្រដើម្បីចុះហត្ថលេខាអមជាសាក្សី ។

The court held that the witnesses did not subscribe in the presence of the testator. តុលាការចាត់ទុកថា សាក្ស៊ីមិនបានចុះហត្ថលេខានៅចំពោះមុខម្ចាស់បណ្តាំទេ ។

Two or More Competent Witnesses សាក្សីដែលមានសមត្ថកិច្ចពីរ ឬច្រើននាក់

Under the statute set forth earlier, a will must have two witnesses. នៅក្រោមច្បាប់ដែល បានចែងពីមុន មតិកសាសន៍មានសាក្សីពីរនាក់។

That particular state statute continues on to read: ច្បាប់របស់រដ្ឋនោះ ក៏បន្តថែងថា ៖

Any person of sufficient understanding shall be deemed to be a competent witness to a will, . . . but a beneficial devise or legacy to a subscribing witness or to the husband or wife of such witness shall be void unless there are two other subscribing witnesses to the will who are not similarly benefited thereunder. ជនណាក៏ដោយដែលមានការយល់ដឹងគ្រប់គ្រាន់ គួរតែត្រូវបានចាត់ទុកថាជាសាក្សី ដែលមានសមត្ថភាពចំពោះមតិកសាសន៍ ... ប៉ុន្តែអច្ចយទាន ដែលមានប្រយោជន៍ចំពោះសាក្សីដែលចុះហត្ថលេខាអម ឬ ចំពោះសហព័ទ្ធនៃសាក្សីនោះនឹងត្រូវទុកជាមោយ: ប្រសិនបើមិនមានសាក្សីចុះហត្ថលេខាអមពីរនាក់ផ្សេងទេវត ដែល មិនទទួលបានប្រយោជន៍ពីមតិកសាសន៍នោះទេ ។

This statement means that if a beneficiary or a beneficiary's spouse witnesses a will, he or she cannot take the gift that was given under that will unless extra witnesses receive nothing under the will. ប្រយោគនេះមានន័យថា ប្រសិនបើអ្នកទទួលផល ឬសហព័ទ្ធរបស់អ្នកទទួលផលធ្វើជាសាក្សីដល់មតិកសាសន័ គាត់មិនអាចយក អំណោយដែលត្រូវបានឱ្យនៅក្រោមមតិកសាសន័នោះឡើយ ប្រសិនបើគ្មានសាក្សីបន្ថែមទៀតដែល មិនបានទទួលអ្វីពីមតិកសាសន៍នោះទេ ។

Note that no age requirement of a witness exists under the preceding statute. The only requirement is that the witness be "of sufficient understanding." ចូវកត់សំគាល់ថាមិនមានតម្រូវការអាយុ របស់សាក្សិ៍ឡើយ នៅក្រោមច្បាប់មុន។ មានតែតម្រូវការដែលថាសាក្សិ៍ "អាចយល់គ្រប់គ្រាន់" ប៉ុណ្ណោះ។

Chapter 22 Revocation, Lapses, and Ademption ສາເຂສນຸສຍາສອິญ ສາເສລູອສຸສ ລຶອສາເຂສຍญสู้หลัสพาพล์

REVOCATION ការដកហូតយកវិញ

The term *revoke* means to cancel or rescind. ពាក្យ *ដកហ្គូតយកវិញ* មានន័យថាលុប ឬរំលាយ ចោល។

Revocable means capable of being revoked, and revocation means the act of revoking. With variations from state to state, a will may be revoked in the following ways. *ដែលអាចដកហ្គតយក វិញជាន* មានន័យថាដែលអាចត្រូវបានដកយកវិញ ហើយ*ការដកហ្គតយកវិញ* មានន័យថាអំពើដកហូតយកវិញ ។ ដោយ មានបម្រែបម្រួលពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋមួយ មតិកសាសន៍នឹងអាចត្រូវបានដកយកវិញនៅក្នុងមធ្យោបាយដូចខាងក្រោម ។

- Destruction of will (burning, tearing, canceling, or obliterating) ការបំផ្លាញមតិកសាសន៍ (ការដុត ការហែក ការលុបចោល ឬការបំបាត់ដាន។
- Execution of new will (*execute* means to complete, to make, to perform, or to do, such as to sign a will) ការធ្វើឱ្យមតិកសាសន៍ថ្មីបានសម្រេច (*ធ្វើឱ្យបានសម្រេច* មានន័យថាធ្វើឱ្យចប់ បង្កើត ឬធ្វើដូចជាចុះហត្ថលេខាទៅលើមតិកសាសន៍) ។
- 3. Subsequent marriage. អាពាហ៍ពិពាហ៍ក្រោយ។
- 4. Divorce or annulment of marriage (but only as to gifts made in a will to a former spouse) ការលែងលះ ឬមោឃភាពអាពាហ៍ពិពាហ៍ (ប៉ុន្តែគ្រាន់តែជាអំណោយដែលធ្វើឡើងនៅក្នុង មតិកសាសន៍សម្រាប់ឱ្យអតីត:សហព័ទ្ធតែប៉ុណ្ណោះ)

Destruction of Will (Burning, Tearing, Canceling, or Obliterating) ការបំផ្លាញមតិកសាសន៍ (ការដុត ការហែក ការលុបចោល ឬការបំពាត់ដាន)

When a will is revoked by burning, tearing, canceling, or obliterating, the act must be done with the intent to revoke the will. នៅពេលមតិកសាសន៍មួយត្រូវបានដកហូតយកវិញតាមរយៈការដុត ហែក លុប ឬបំបាត់ដាន ទង្វើត្រូវតែធ្វើឡើងដោយចេតនាដើម្បីដកហូតយកមតិកសាសន៍វិញ ។

Thus, a will destroyed when the testator's house is accidentally burned would not, without the testator's intent, be revoked. In such a case, a copy of the signed will, if available, might be used in court, as evidence of the unrevoked will. ដូច្នេះ មតិកសាសន៍បានបាត់បង់នៅពេលផ្ទះរបស់ម្ចាស់បណ្ដាំត្រូវ បានឆេះដោយចៃដន្យ ដោយគ្មានបំណងរបស់ម្ចាស់បណ្ដាំទេ មតិកសាសន៍នោះមិនត្រូវបានគេដកហូតយកវិញឡើយ។ នៅ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើអាចធ្វើទៅបាន ឯកសារចម្លងនៃមតិកសាសន៍ដែលត្រូវបានចុះហត្ថលេខាអាចត្រូវបានប្រើនៅក្នុង តុលាការ ទុកដូចជាភស្តតាងនៃមតិកសាសន៍ដែលមិនត្រូវបានដកហូតយកវិញ ។

The court in one case decided that when an elderly testatrix made marks on her previously executed will, she had no intention of revoking it, and the will was allowed. នៅក្នុងករណីមួយ តុលាការ បានវិនិច្ឆ័យថា នៅពេលម្ចាស់បណ្តាំស្រីច្បងបានធ្វើសញ្ញានៅលើមតិកសាសន៍របស់គាត់ដែលបានអនុវត្តពីមុន ប៉ុន្តែគាត់មិន មានបំណងដកហូតយកវិញទេ មតិកសាសន៍នោះត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ ។

Other cases, however, have held that lines drawn through a line, paragraph, or portion of a will were effective to revoke those particular parts of the will that were marked out. ប៉ុន្តែ នៅក្នុងករណី ផ្សេងទៀតបានចាត់ទុកថាខ្សែបន្ទាត់ ដែលត្រូវបានគេគូសឆ្លូតនៅលើបន្ទាត់អក្សរ វាក្យខណ្ឌ ឬភាគនៃមតិកសាសន៍ មានឥទ្ធិពលដល់ការដកហូតចេញនូវផ្នែកណាមួយនៃមតិកសាសន៍ ដែលបានត្រូវគេគូសចោលនោះ ។

In other case, a testatrix left a sizable *pecuniary gift* (gift of money) in her will to a friend. Later, she decided to leave her friend a larger sum of money in the will. នៅក្នុងករណីផ្សេងទៀត ម្ចាស់បណ្តាំស្រីបានទុកអំណោយជាហិរញ្លវត្ថុដ៏ច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ (អំណោយជាលុយ) នៅក្នុងមតិកសាសន័របស់គាត់ទៅ មិត្តម្នាក់ ។ បន្ទាប់មក គាត់សម្រេចចិត្តទុកឱ្យ មិត្តនូវទឹកប្រាក់ដ៏ច្រើននៅក្នុងមតិកសាសន័នោះ ។

Without consulting a lawyer, she drew a line through the first amount and wrote above it the larger amount. ដោយមិនបានពិគ្រោះជាមួយមេធាវី គាត់ក៏បានគូសឆ្លូតនៅលើបរិមាណដំបូង ហើយបានសរសេរពីលើបន្ទាត់ នោះនូវទឹកប្រាក់ច្រើនជាងនោះទៅទៀត។

When the testatrix died, the friend received nothing because the lines drawn through the smaller amount effectively canceled that gift, and the larger amount written above had no effect because the will had not been reexecuted by the testator nor reattested and resubscribed by the proper number of witnesses after the change was made. នៅពេលដែលម្ចាស់បណ្តាំស្រីបានស្លាប់ មិត្តរបស់គាត់មិនបាន ទទួលអ្វីទេ ពីព្រោះបន្ទាត់ត្រូវបានគូសកាត់តាមបរិមាណទឹកប្រាក់តិចជាង ដែលប៉ះពាល់ឱ្យមានការលុបនូវអំណោយ នោះចេញ ហើយបរិមាណលុយច្រើនជាងដែលត្រូវបានសរសេរពីលើ មិនមានឥទ្ធិពលអ្វីទេ ពីព្រោះវានឹងមិនត្រូវបាន ប្រតិបត្តិឡើងវិញដោយម្ចាស់បណ្តាំប្រុស ឬមិនបានបញ្ជាក់ឡើងវិញ និងចុះហត្ថលេខាយល់ព្រមឡើងវិញដោយចំនួន សាក្សីសមស្រប បន្ទាប់ពីការផ្លាស់ប្តូរនោះបានកើតឡើង។

Execution of New Will ការអនុវត្តមតិកសាសន៍ថ្មី

Frequently, testators wish to revoke or make changes in their wills. In fact, it is a good idea to review a will every five years or so to be sure that it still meets one's needs and desires. ជាញឹកញយ ម្ចាស់បណ្តាំទាំងឡាយចង់រំលាយចោល ឬធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរមតិកសាសន៍របស់ពួកគេ។ ជាការពិត គឺជា ការល្អមួយដែល ត្រូវធ្វើមតិកសាសន៍ឡើងវិញរៀងរាល់ប្រាំឆ្នាំម្តង ឬប្រហែលប្រាំឆ្នាំម្តង ឬធ្វើឱ្យប្រាកដថាវានៅតែត្រូវគ្នា នឹងតម្រូវការ និងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់អ្នកណាម្នាក់ ។

One way to revoke or change a will is to make a new will. Another way is to make a *codicil*, which is an alteration or addition to an existing will. វិធីមួយដើម្បីលុបចោល ឬផ្លាស់ប្តូរមត៌កសាសន៍ គឺត្រូវបង្កើតនូវ

មតិកសាសន៍ថ្មីមួយ ។ វិធីមួយទៀត គឺធ្វើលិខិតកែមតិកសាសន៍ ដែលជាការកែប្រែមួយ ឬការបន្ថែមទៅនឹងមតិកសាសន៍ ដែលមានហើយ ។

A codicil must be executed with the same formalities as a will (signed by the testator and attested and subscribed in the testator's presence by two or more competent witnesses) and must refer specifically to the existing will so as to identify it. លិខិតកែប្រែមតិកសាសន័ត្រូវតែបានអនុវត្តជាមួយនឹង ទម្រង់ការដូចគ្នានឹងមតិកសាសន៍ (ចុះហត្ថលេខាដោយម្ចាស់បណ្តាំ និងបញ្ជាក់ ព្រមទាំងចុះហត្ថលេខាអមនៅចំពោះ មុខម្ចាស់បណ្តាំដោយសាក្សីដែលមានសមត្ថកិច្ចពីរនាក់ ឬច្រើននាក់) និងត្រូវតែយោងឱ្យបានជាក់លាក់ទៅនឹងអត្ថិភាព នៃមតិកសាសន៍ ដើម្បីនឹងបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណនៃមតិកសាសន៍នោះ ។

A will and codicil are read together as one instrument. A properly executed codicil has the effect of *republishing a will*, which means it will reestablish a will that has been formerly revoked, or improperly executed. មតិកសាសន៍ និងលិខិតកែមតិកសាសន៍ត្រូវបានចាត់ទុកលិខិតុបករណ៍មួយ ។ លិខិតកែប្រែ មតិកសាសន៍ដែលអនុវត្តរួចយ៉ាងត្រឹមត្រូវ មានឥទ្ធិពលដល់ការបង្កើតឡើងវិញនៃមតិកសាសន៍ ដែលមានន័យថាវានឹង បង្កើតឡើងវិញនូវមតិកសាសន៍ ដែលត្រូវបានលុបចោលពីមុនមក ឬដែលត្រូវបានអនុវត្តរួចមកហើយដោយមិនត្រឹម

Subsequent Marriage អាពាហ័ពិពាហ័ព្រោយ

The marriage of a person after he or she has made a will revokes that will unless it appears within the body of the will that it was made in contemplation of marriage. អាពាហ៍ពិពាហ៍នៃមនុស្សម្នាក់ ក្រោយពេលគាត់បានធ្វើបណ្ដាំមតិកសាសន៍មួយរំលាយនូវមតិកសាសន៍នោះ ប្រសិនបើមតិកសាសន៍ទំនងជាមិនត្រូវបាន ធ្វើឡើងដោយគិតពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ទេ ។

For this reason, it is important for a person to make a new will after becoming married even if he or she had a will before marriage. ចំពោះហេតុផលនេះ វាសំខាន់សម្រាប់មនុស្សម្នាក់ក្នុងការធ្វើនូវមតិកសាសន៍ ថ្មីមួយ បន្ទាប់ពីបានរៀបការហើយ ទោះបីជាគាត់បានធ្វើមតិកសាសន៍មុនពេលរៀបការក៏ដោយ ។

Divorce or Annulment ការលែងលះគ្នា ឬមោឃភាពអាពាហ៍ពិពាហ៍

A divorce or annulment revokes a gift in a will made to the former spouse. It does not revoke the entire will. Similarly, a divorce or annulment revokes any nomination of the former spouse as executor, trustee, conservator, or guardian, unless the will expressly provides otherwise. ការលែងលះគ្នា ឬមោឃភាពអាពាហ៍ពិពាហ៍រំលាយចោលនូវអំណោយដែលធ្វើឡើងទៅឱ្យសហព័ទ្ធចាស់។ វាមិនបាន រំលាយចោលនូវបណ្ដាំមតិកសាសន៍ទាំងមូលទេ។ ដូចគ្នានេះដែរ ការលែងលះ ឬមោឃភាពអាពាហ៍ពិពាហ៍រំលាយនូវការ តែងតាំងរបស់សហព័ទ្ធចាស់ ដូចជាអ្នកប្រតិបត្តិ អ្នកតំណាង អ្នកថែរក្សា ឬអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់ ប្រសិនបើ មតិកសាសន៍មិនបានផ្តល់ឱ្យច្បាស់នូវអ្វីផ្សេងពីនោះទេ។

FAILURE OF LEGACIES AND DEVISES ការខកខាននៃអច្ចុយទានចលនវត្ថុ និងអច្ចុយទានអចលនវត្ថុ

A gift made in a will may fail in two ways. The first occurs when the person who is to receive the gift (the devisee or legatee) dies before the testator. The second occurs when the gift itself is not owned by the testator at the time of death. The two situations are discussed subsequently. អំណោយដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅក្នុងមតិកសាសន៍មួយអាចនឹងខកខាននៅក្នុងវិធីពីរយ៉ាង។ ទីមួយ កើតឡើងនៅពេលមនុស្សម្នាក់ដែលត្រូវទទួលអំណោយ (អច្ចយលាភីជាអចលនវត្ថ ឬអច្ចយលាភីជាចលនវត្ថ) ស្លាប់មុន

ម្ចាស់បណ្តាំ។ ទីពីរកើតឡើងនៅពេលអំណោយផ្ទាល់នោះអស់ នៅពេលម្ចាស់បណ្តាំស្លាប់។ ស្ថានភាពពីរនេះត្រូវបាន សិក្សាបន្តបន្ទាប់។

Lapsed Legacies and Devises អច្ចុយទានជាចលនវត្ថុ និងអច្ចុយទានជាអចលនវត្ថុដែលផុតពេលកំណត់

When a legatee or devised dies before the testator, the bequest or devise in the will to that person is called a *lapsed legacy* or *lapsed devise* and takes no effect. នៅពេលអច្ចយលាភីស្លាប់មុនពេល ម្នាស់បណ្តាំ កេរ ឬអច្ចយទាន ជាអចលនវត្ថុនៅក្នុងមតិកសាសន៍ទៅឱ្យមនុស្សនោះ ត្រូវបានគេហៅថាអច្ចយទានជា ចលវត្ថ ឬអច្ចយទានជាអចលន វត្ថុផុតពេលកំណត់ ហើយមិនមានឥទ្ធិពលអ្វីឡើយ ។

Instead, it falls into the residuary fund of the estate, which is established by the residuary clause of the will. The *residuary clause* is the clause of a will that leaves "all the rest, residue and remainder" of the estate to named beneficiaries after specific gifts, if any, are provided for. ជំនួសឱ្យបញ្ហានេះ វាធ្លាក់ទៅក្នុងទឹកលុយនៃទ្រព្យដែលនៅសល់ ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយខចែងពីអច្ចយទាន សាកលនៃមតិកសាសន៍។ ខចែងពីអច្ចយទានសកលគឺជាខនៃមតិកសាសន៍ដែលបន្សល់ទុកឱ្យ "អ្វីដែលនៅសល់ទាំងអស់"

នៃទ្រព្យទៅឱ្យអត្ថាគាហកដែលមានឈ្មោះ បន្ទាប់ពីមានអំណោយជាទ្រព្យដោយឡែកត្រូវបានគេផ្តល់ឱ្យ។ If no residuary clause is in a will, and the legatees and devisees have *predeceased* (died before) the testator, the lapsed gift passes to the heirs according to the law of *intestate succession*. ប្រសិនបើ គ្នានខដែលចែងអំពីអច្ចយទានសកលទេ ហើយអច្ចយលាភីស្លាប់មុនម្ចាស់បណ្តាំ អំណោយកន្លងផុតផ្ទេរទៅឱ្យទាយាទ ដោយយោងច្បាប់សន្តតិកម្មឥតបណ្តាំ។

This law governs the distribution of property of one who dies without a will – that is, *intestate*. ច្បាប់នេះគ្រប់គ្រង នូវការបែងចែកទ្រព្យនៃអ្នកណាម្នាក់ ដែលមិនបានធ្វើបណ្ដាំមតិកសាសន៍ គឺថាស្លាប់គ្មានបណ្ដាំ ។ **Antilapse Statutes.** Some states have enacted antilapse statutes designed to minimize the effect of lapse. Here is a typical one. ច្បាប់ទប់ទល់នឹងការរលត់នៃមតិក ។ រដ្ឋខ្លះបានអនុម័តច្បាប់ទប់ទល់នឹងការរលត់នៃ មតិក ដែលកំណត់ឡើងដើម្បីបន្ថយផលនៃពេលដែលកន្លងផុត ។ ខាងក្រោមនេះគឺជាច្បាប់ទប់ទល់នឹងការរលត់នៃមតិក មួយ ។

If a devise or legacy is made to a child or other relation of the testator, who dies before the testator, but leaves issue surviving the testator, such issue shall, unless a different disposition is made or required by the will, take same estate which the person whose issue they are would have taken if he had survived the testator. The word "child," "issue," and "other relation, " as used in this section, shall include adopted children. ប្រសិន បើអថ្ថយទានត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីឱ្យក្លួន ឬក៏សាច់ ញាតិផ្សេងទៀតរបស់ម្នាស់បណ្តាំដែល ស្លាប់មុនម្នាស់បណ្តាំ ប៉ុន្តែបន្សល់ទុកបច្ឆាជននៅរស់បានយូរជាងម្នាស់បណ្តាំ ប្រសិនបើការបែងចែកផ្សេងៗមិនត្រូវបានធ្វើឡើង ឬមិនត្រូវការដោយមតិកសាសន៍ទេ បច្ឆាជននេះនឹងទទួលបានទ្រព្យ ស្នើគ្នានឹងទ្រព្យដែលអ្នកបន្សល់ទុកឱ្យខ្លួនត្រូវទទួល ប្រសិនបើបច្ឆាជននោះស្លាប់ក្រោយម្ចាស់បណ្តាំរបស់គាត់ ។ ពាក្យ "កូន" "បច្ឆាជន" និង"សាច់ញាតិផ្សេងទេត្រ" ដូចដែលបានប្រើនៅក្នុងផ្នែកនេះគឺរាប់ទាំងកូនចិញ្ចឹមផងដែរ ។

Under the statute, a gift that is made in a will to a child or other relative who predeceases the testator does not lapse. Instead, it passes to the issue of the child or other relative of the testator. នៅក្រោមច្បាប់នេះ អំណោយមួយដែលត្រូវបានចាត់ចែងជាមតិកសាសន៍ទៅឱ្យកូន ឬសាច់ញាតិផ្សេង ទៀតដែលស្លាប់មុនម្ចាស់ បណ្តាំមិនផុតកំណត់ពេលទេ។ ជំនួសឱ្យបញ្ហានេះ អំណោយនោះបន្តទៅបច្ចាជនរបស់កូន ឬសាច់ញាតិនៃម្ចាស់បណ្តាំនោះ ។ Issue are all people who have descended from a common ancestor such as the decedent's children, grandchildren, great-grandchildren, and so forth. បច្ឆាជនគឺជាជនដែលជាប់ខ្សែលោហិតពីបុព្វជនរួមគ្នា ដូចជា កន ចៅ ចៅទត ។ល ។ របស់មរណជន ។

If the testator does not want the issue of a deceased legatee or devisee to receive a gift under the antilapse statute, a statement to that effect must be made in the will. ប្រសិនបើម្ចាស់បណ្ដាំមិន ចង់ឱ្យបច្ឆាជនរបស់អច្ចុយលាភី ដែលបានស្លាប់មកទទួលអំណោយនៅក្រោមច្បាប់ទប់ទល់នឹងការរលត់នៃមតិកសាសន័ទេ ឯកសារនៃមតិកសាសន័ត្រូវតែសរសេរចូលនូវបញ្ហានេះ ។

For example, a clause in a will leaving a gift " To my daughter, Shirley, if she shall survive me," would prevent the antilapse statute from taking effect. ឱទាហរណ៍ "ខ" មួយនៅក្នុងបណ្ដាំមតិកសាសន័ ដែលទុកជាអំណោយ "ទុកឱ្យកូនស្រីរបស់ខ្ញុំ ឈ្មោះស៊ឹលី ប្រសិនបើខ្ញុំស្លាប់មុននាង" នឹងការពារច្បាប់ទប់ទល់នឹងការរលត់ នៃមតិកសាសន៍ ។

Ademption ការដកបញ្ហត្តិមតិកសាសន័

If the exact thing that is bequeathed or devised is not in existence or has been disposed of at the time of the testator's death, the legacy or devise is *adeemed* (taken away), and the legatee's or devisee's rights are gone. This is known as *ademption* and occurs in either of two ways: satisfaction or extinction. ប្រសិនបើវត្ថុពិតប្រាកដមួយ ដែលត្រូវបានគេធ្វើអចួយទានមិននៅមានទៀតទេ ឬក៏ត្រូវ បានគេចាត់ចែងអស់នៅពេលមរណភាពរបស់ម្នាស់បណ្ដាំ អចួយទានត្រូវបានផុតរលត់ (អស់) ហើយសិទ្ធិរបស់អចួយលាភី ក៏រលត់ដែរ ។ នេះត្រូវបានគេហៅថាការដក បញ្ញត្តិមតិកសាសន៍ ហើយកើតឡើងនៅក្នុងវិធីពីរយ៉ាង គឺការជម្រះ និង ការផុតរលត់ ។

Satisfaction. ការជម្រះ

A *satisfaction* is defined as the discharge of a legal obligation by paying a party what is due. ការជម្រះត្រូវបានគេឱ្យនិយមន័យថា ជាការរំលត់នៃកាតព្វកិច្ចស្របច្បាប់ដោយការទូទាត់ទៅឱ្យភាគីម្ខាងនូវអ្វីដែលដល់

កំណត់ទូទាត់ ។

Thus, a satisfaction takes place when all or part of the amount of a *general pecuniary legacy* (a gift of money out of the general assets of the estate) is paid to the legatee during the testator's life with the intent that such payment is in lieu of the legacy. ដូច្នេះ ការជម្រះកើតឡើងនៅពេលដែលអច្ចយទាន ចលនវត្ថុជាសាច់ប្រាក់ចេញពីទ្រព្យរួមទាំងអស់ ឬដោយផ្នែក (អំណោយជាលុយក្រៅពីទ្រព្យរួមជាបេតិកភណ្ឌ) ត្រូវបាន គេឱ្យទៅអច្ចយលាភីជាចលនវត្ថុ ក្នុងកំលុងពេលនៃជីវិតរបស់ម្ចាស់បណ្ដាំដោយមានចេតនាថា ការផ្ដល់ប្រាក់ឱ្យនេះគឺ ជំនួសឱ្យអច្ចយទានជាចលនវត្ថុ ។

In such a case, the legate will not receive the legacy when the testator dies, because the gift is said to have adeemed. It was given to the legatee while the testator was alive. នៅក្នុងករណីនេះ អច្ចយលាភី ជាចលនវត្ថុនឹងមិនទទួលបាននូវអច្ចយទានជាចលនវត្ថុទេ នៅពេលម្ខាស់បណ្តាំស្លាប់ ពីព្រោះអំណោយដែលបានលើក ឡើងនោះបានផុតរលត់អស់ទៅហើយ។ អំណោយនោះត្រូវបានផ្តល់ឱ្យអច្ចយលាភីជាចលនវត្ថុ នៅក្នុងខណ:ពេលដែល ម្ចាស់បណ្តាំនៅរស់ ។

Legacies and devises are classified into three types – specific, general, and demonstrative. អច្ចុយទានត្រូវ បានបែងចែងជាបីប្រភេទគឺ អច្ចុយទានជារបស់ ជាប្រាក់ និងនិទស្សន៍ ។ A *specific legacy* is a gift by will of a particular piece of personal property. For example, if a clause in a will reads: "I have my 1989 Cadillac to my son, Timothy," the gift is a specific legacy. អច្ចុយទានជារបស់គឺជាអំណោយមួយតាមរយ:មតិកសាសន៍នៃផ្នែកទ្រព្យណាមួយ។ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើ"ខ"មួយនៅ ក្នុងបណ្តាំមតិកសាសន៍ចែងថា "ខ្ញុំឱ្យឡាន កាឌីឡាក់ម៉ាក១៩៨៩មួយទៅកូនប្រុសរបស់ខ្ញុំ ឈ្មោះទីម៉ូស៊ី" អំណោយនេះ គឺជាអច្ចុយទានជារបស់ ។

A *general legacy* is a gift (usually of money) which comes out of the estate generally. For example, if a clause in a will reads: " I leave \$10,000 to my daughter, Jennifer," the gift is a general legacy. អច្ចយទានជាប្រាក់ គឺជាអំណោយមួយ (ជាធម្មតាគឺជាលុយកាក់) ដែលជាទូទៅចេញមកពីទ្រព្យ។ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើ "ខ"មួយនៅក្នុងបណ្ដាំមតិកសាសន៍ ចែងថា "ខ្ញុំទុកលុយចំនួន១០០០០ដុល្លារ ទៅឱ្យកូនស្រីរបស់ខ្ញុំ ឈ្មោះជែននីហ្វ្ទី" អំណោយនេះ ជាអច្ចយទានជាប្រាក់ ។

A *demonstrative legacy* is a combination of the two. When it is used, the testator intends to make a general gift but wishes to have it satisfied out of specific property. អច្ចយទាននិទស្សន៍គឺជាបន្សំវវាងអច្ចយ ទានទាំងពីរ ។ នៅពេលកើតមាននូវអច្ចយទាននេះ ម្ចាស់បណ្ដាំមានបំណងបង្កើត នូវអំណោយដេញពីទ្រព្យរួមមួយ ប៉ុន្តែ ចង់ឱ្យវាជម្រះចេញពីទ្រព្យជាក់លាក់ ។

An example of a demonstrative legacy is a clause in a will that reads: " I bequeath \$10,000 to my son, Matthew, and I direct that my shares of American Telephone and Telegraph stock be sold and the proceeds applied to the payment of this gift." ឧទាហរណ៍អំពីអច្ចយទាននិទស្សន៍គឺជា ខ" មួយនៅក្នុងបណ្ដាំ មតិកសាសន៍ ថែងថា "ខ្ញុំធ្វើអច្ចយទាន១០០០០\$ ទៅឱ្យកូនប្រុសរបស់ខ្ញុំឈ្មោះម៉ាធូ ហើយខ្ញុំបញ្ជាក់ថាភាគហ៊ុននៃស្ដុក American Telephone and Telegraph នឹងត្រូវលក់ ហើយផលចំណូលនឹងចេញថ្លៃអំណោយនេះ ។

Extinction. ការផុតរលត់

An *extinction* occurs by a destruction or disposal of a specific legacy by the testator during his or her lifetime. Thus, in the first example given earlier, if the testator does not own the 1989 Cadillac on death, the legacy will adeem by extinction. Timothy will not receive the car because it is not part of the decedent's estate. ការផុតរលត់កើតឡើងដោយការបំផ្លាញ ឬការចាត់ចែងអច្ចយទានជារបស់ ដោយ ម្ចាស់បណ្តាំក្នុងពេលគាត់មានជីវិត ។ ដូច្នេះ នៅឧទាហរណ៍ដែលបានផ្តល់ដំបូង ប្រសិនបើម្ចាស់បណ្តាំមិនមានឡានម៉ាកកា ឌីឡាក១៩៨៩នៅពេលស្លាប់ទេ អច្ចយទាននឹងបញ្ចប់ដោយការផុតរលត់ ។ ទីម៉ូស៊ីនឹងមិនទទួលឡានទេ ពីព្រោះវាមិនមែន ជាផ្នែកមួយនៃទ្រព្យរបស់មរណជនឡើយ ។

A general legacy does not adeem by extinction unless the general assets of the estate are not enough to pay it. Similarly, a demonstrative legacy does not adeem. អច្ចយទានជាប្រាក់មិនបញ្ចប់ ដោយការផុតរលត់ទេ ប្រសិនបើទ្រព្យរួមគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការផ្តល់អច្ចយទាន។ ដូចគ្នានេះដែរ អច្ចយទាននិទស្សន៍ក៏មិន បញ្ចប់ដែរ ។

In the third example given earlier, if the testator does not own any shares of American Telephone and Telegraph stock at the time of death, Matthew will still receive the \$10,000 gift. It will come out of the general assets of the estate. នៅក្នុងឧទាហរណ៍ទីបីដែលបានលើកឡើង ប្រសិនបើម្ចាស់បណ្ដាំមិនមាន ភាពហ៊ុននៃស្តុក American Telephone and Telegraph នៅពេលមរណៈទេ ម៉ាធូនីងនៅតែទទួលអំណោយ ១០០០០\$ដដែល។ វានឹងកើតចេញពីទ្រព្យរួមនៃបេតិកភណ្ឌ។

Chapter 23

Principal Clauses in a will อเชียเฉาสูอยณา์ยลีสธาธรล์

A will need not follow any particular form. In fact, a properly drawn will is a highly individualized instrument tailored to the particular needs of the testator and the testator's family. A will drafted by a lawyer, however, will contain many of the following clauses. បណ្ដាំមតិកសាសន៍មិន ត្រូវការទម្រង់ណាមួយឡើយ ។ ជាការពិត មតិកសាសន៍ដែលបានសរសេរត្រឹមត្រូវគឺជាឧបករណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនដែលមានតម្លៃ ខ្លស់ ប្រែប្រួលទៅតាមតម្រូវការណាមួយរបស់ម្នាស់បណ្ដាំ និងគ្រួសាររបស់ម្នាស់បណ្ដាំ ។ ប៉ុន្តែ បណ្ដាំមតិកសាសន៍ដែល ត្រូវបានធ្វើពង្រោងដោយច្បាប់ នឹងមានខជាច្រើនដូចខាងក្រោម ។

EXORDIUM CLAUSE ខនៃផ្នែកដើម

The *exordium clause* is the introductory paragraph setting out the full name and *domicile* (principal residence) of the testator and stating that he or she revokes all previous wills and codicils made at an earlier time. ខនៃផ្នែកដើមគឺជាកថាខណ្ឌដើមដែលមានសរសេរឈ្មោះពេញ និងលំនៅ (និវេសនដ្ឋានចម្បង) របស់ម្ចាស់បណ្ដាំ ហើយបញ្ជាក់ថាគាត់បានលុបចោលបណ្ដាំមតិកសាសន៍ពីមុន១ និងលុបចោលនូវ លិខិតកែមតិកសាសន៍ទាំងអស់ដែលបានធ្វើពីមុនមក។

DEBTS AND FUNERAL EXPENSES បំណុល និងការចំណាយលើការបូជាសព

A will commonly contains a clause directing that the just debts and funeral expenses be paid out of the residuary estate. ជាធម្មតាបណ្ដាំមតិកសាសន៍មានខមួយថែងផ្ទាល់ថាបំណុល និងការចំណាយលើ ការបូជាសពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ត្រូវបានចំណាយដោយទ្រព្យនៅសល់ ។

The *residuary estate* is the estate remaining after individual items have been given out by the will. Because the executor is required by law to satisfy the debts of the decedent, this clause is often omitted from the will. ទ្រព្យនៅសល់ គឺជាទ្រព្យដែលសល់បន្ទាប់ពីទ្រព្យផ្ទាល់ខ្លួនត្រូវបានបែងចែកដោយបណ្ដាំមតិកសាសន៍។ ពីព្រោះ ច្បាប់ត្រូវការអ្នកប្រតិបត្តិដើម្បីជម្រះនូវបំណុលរបស់មរណជន ខនេះជារឿយ១ត្រូវបានលុបចោលពីបណ្ដាំមតិកសាសន៍។

DISPOSITIVE CLAUSES ខបែងចែកមតិកសាសន៍

The *dispositive clauses* make up the main part of the will. In these clauses, the testator names his or her beneficiaries and states exactly what each is to receive. ខបែងថែកមតិកសាសន៍បង្កើត ផ្នែកសំខាន់នៃបណ្ដាំមតិកសាសន៍។ នៅក្នុងខទាំងនេះ ម្ចាស់បណ្ដាំដាក់ឈ្មោះអត្ថគាហករបស់ខ្លួន និងបញ្ជាក់ច្បាស់ថា អត្ថាគាហកណាត្រូវទទួលអ្វី។

Often, when the testator leaves the entire estate to one person or in equal shares to several people, the only dispositive clause is the residuary clause discussed later. ជារឿយៗ នៅពេលដែលម្ចាស់បណ្ដាំ បន្សល់ទុកនូវទ្រព្យទាំង មូលទៅឱ្យមនុស្សម្នាក់ ឬឱ្យនូវចំណែកស្មើៗគ្នាទៅឱ្យមនុស្សជាច្រើន ខ បែងចែកបណ្ដាំមតិក សាសន៍គឺជាខចែងពីអច្ចុយទានសកល ដែលនឹងសិក្សានៅពេលបន្ទាប់ទៀតនេះ ។

A gift made in a will to one's issue then living *per stirpes* (by right of representation) means that the children of any deceased heirs inherit their deceased parent's share. អំណោយដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុង បណ្ដាំមតិកសាសន៍ទៅឱ្យបច្ឆាជនរបស់ខ្លួន បន្ទាប់មករស់នៅជាសិទ្ធិតំណាង មានន័យថាកូនរបស់ទាយាទដែលបានទទួលមរណភាព ទទួលចំណែករបស់ឪពុកម្ដាយដែលបានទទួលមរណភាពនោះ ។ In contrast, a gift made to one's issue then living *per capita* (per head) means that heads are counted and all living issue share the amount of the gift equally. ផ្ទុយមកវិញ អំណោយដែលធ្វើឡើងទៅ ឱ្យបច្ឆាជនរបស់អ្នកណាម្នាក់ បន្ទាប់មករស់នៅជាមេ មានន័យថាជាប្រធានដែលត្រូវបានគេឱ្យទទួលខុសត្រូវ ហើយគ្រប់ បច្ចាជនទាំងអស់ដែលនៅរស់ចែកគ្នានូវបរិមាណអំណោយនោះសើ្ខគ្នា។

RESIDUARY CLAUSE ខចែងពីអច្ចយទានសកល

The *residuary clause* disposes of all of the testator's property not otherwise given out. If the residuary clause is omitted from the will or all of the residuary legatees and devisees predecease the testator, the residue usually passes to the heirs according to the law of intestate succession. ខធែងពីអច្ចយទានសកលចាត់ចែងទ្រព្យទាំងអស់របស់ម្ចាស់បណ្តាំ មិនមែនចាត់ចែងដាច់ពីគ្នាទេ។ ប្រសិន បើខដែលបានចែងពី អច្ចយទានសកលត្រូវលុបចេញពីមតិកសាសន៍ ឬអច្ច័យលាភីនៃអច្ចយទានសកលទាំងអស់ស្លាប់មុន ម្ចាស់បណ្តាំទ្រព្យដែលនៅសល់តែងតែធ្លាក់ទៅដល់ទាយាទ ដោយយោងទៅតាមច្បាប់នៃសន្តតិកម្មឥតបណ្តាំ ។ *EXECUTOR, GUARDIAN, AND TRUSTEE* ប្រតិបត្តិក: អាណាព្យាបាលស្របច្បាប់ និងអ្នកទទួលភារៈគ្រប់គ្រង

Separate clauses are used to appoint the executor, guardian, and trustee in a will. อะาธัตกีฏา

ត្រូវបាន ប្រើសម្រាប់តែងតាំងប្រតិបត្តិក: អាណាព្យាបាល និងអ្នកទទួលភារៈគ្រប់គ្រងនៅបណ្តាំក្នុងមតិកសាសន៍។ The *executor* (if a man) or *executrix* (if a woman) is the personal representative of the estate. ប្រតិបត្តិក: (ប្រសិនបើជាបុរស) ឬប្រតិបត្តិកា (ប្រសិនបើជាមនុស្សស្រី) គឺជាអ្នកតំណាងផ្ទាល់ខ្លួននៃទ្រព្យ ។ He or she gathers the assets of the estate, pays the debts (including taxes and cost of administration), and distributes the remainder according to the testamentary provisions of the will. គាត់ប្រមូលទ្រព្យនៃបេតិកភណ្ឌ សងថ្លៃបំណុល (រួមទាំងពន្ធ និងតម្លៃរដ្ឋបាល) ហើយបែងចែកទ្រព្យនៅសល់ទៅតាមខ

នៃបណ្ដាំមតិកសាសន៍ ។

This distribution is done under the supervision of the probate court. If a testator fails to appoint an executor, or the executor predeceases the testator or otherwise fails to carry out the responsibility, a court will appoint someone else to perform the task. ការបែងចែកនេះត្រូវបានធ្វើឡើងនៅ ក្រោមការចាត់

ចែងរបស់តុលាការផ្នែកមតិក។ ប្រសិនបើម្ចាស់ បណ្ដាំមិនបានតែងតាំងប្រតិបត្តិក: ឬក៏ប្រតិបត្តិក:ស្លាប់មុនម្ចាស់បណ្ដាំ ឬក៏មិនបានអនុវត្តនូវការទទួលខុសត្រូវតុលាការ និងតែងតាំងអ្នកណាម្នាក់ទៀតដើម្បីឱ្យអនុវត្តនូវភារកិច្ចនេះឡើង។

The person the court appoints to be the personal representative of the estate is called an *administrator* or *administratrix*. អ្នកដែលតុលាការតែងតាំងជាអ្នកតំណាងផ្ទាល់ខ្លួននៃទ្រព្យ ត្រូវបានគេហៅថា ហិតូបត្ថម្ភក: ឬហិតូបត្ថម្ភកា។

It is common for people to name someone in their will to serve as guardian of their minor children. Adults sometimes need the services of a guardian as well. វ៉ាជាការសាមញ្ញចំពោះមនុស្ស ទាំងឡាយក្នុងការដាក់ឈ្មោះអ្នកណាម្នាក់នៅក្នុងមតិកសាសន៍ ដើម្បីធ្វើជាអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់នៃអនីតិជន។ ពេល ខ្លះនីតិជនត្រូវការសេវ៉ានៃអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់ផងដែរ។

A guardian is one who legally has the care and management of the person, property, or both of a minor or incompetent. អាណាព្យាបាលស្របច្បាប់គឺជាអ្នកដែលមានការថែរក្សា និងគ្រប់គ្រងមនុស្ស ទ្រព្យ ឬ

គ្រប់គ្រងទាំងអនីតិជនផង ទាំងអសមត្ថជនផង។

A guardian ad litem (for the suit) is a guardian appointed by a court to protect a minor who brings or defends a lawsuit. អាណាព្យាបាលជ្រើសតាំងដោយតុលាការ (សម្រាប់បណ្ដឹង) គឺជាអាណាព្យាបាលដែលត្រូវ បានតែងតាំង ដើម្បីការពារអនីតិជនដែលប្ដឹង ឬក៏ការពារក្ដី ។

A conservator, conversely, is one who legally has the care and management of the property, but not the person, of someone who is incompetent. ផ្ទុយមកវិញ អ្នកអភិរក្សគឺជាអ្នកដែលមានសិទ្ធិថែរក្សា និងគ្រប់គ្រងដោយស្របច្បាប់ទៅលើទ្រព្យរបស់ជនដែលអសមត្ថភាព ប៉ុន្តែមិនមែនថែរក្សា និងគ្រប់គ្រងជននោះទេ។

A trustee is someone who is appointed in a will to hold property for the benefit of another when one or more of the gifts are left in trust. A trust will be discussed in more detail in a later chapter. អ្នកទទួលភារៈគ្រប់គ្រងគឺជាអ្នកដែលត្រូវបានគេតែងតាំងនៅក្នុងបណ្ដាំមតិកសាសន៍ ដើម្បីកាន់កាប់ទ្រព្យសម្រាប់ផលប្រយោជន៍អ្នកដទៃ នៅពេលអំណោយមួយ ឬពីរត្រូវបានបន្សល់ទុកជាភារៈគ្រប់គ្រង។ ភារៈគ្រប់គ្រងនឹងត្រូវបានសិក្សាលំអិតនៅក្នុងជំពូកបន្ទាប់។

NO SURETY ON BOND គ្មានអ្នកធានានៅលើប័ណ្ណឥណទេយ្យ

A will usually contains a clause stating that the executor (often the guardian and trustee also) is to serve without giving surety on his or her bond. Without the clause in the will, the executor will have to have a *surety* on his or her bond – that is, either two persons or a surety company that will stand behind the executor's obligation. មតិកសាសន៍តែងតែមានខមួយដែលបញ្ជាក់ថា ប្រតិបត្តិក: (ជារឿយៗតែងតែជាអាណាព្យាបាលដោយស្របច្បាប់ និងជាអ្នកមានភារ:គ្រប់គ្រងផងដែរ) ត្រូវតែបម្រើ ដោយមិនបាច់ឱ្យមានអ្នកធានាដល់ប័ណ្ណឥណទេយ្យរបស់គាត់ទេ។ ដោយគ្មានខបែបនេះនៅក្នុងមតិកសាសន៍ ប្រតិបត្តិក: នឹងត្រូវតែមានអ្នកធានានៅលើប័ណ្ណឥណទេយ្យរបស់គាត់ គឺថាមនុស្សពីរនាក់ ក្រុមហ៊ុនធានាលើប័ណ្ណឥណទេយ្យនឹងនៅ ឈរពីក្រោយកាតពួកិច្ចរបស់ប្រតិបត្តិក: ។

A *bond* is a promise by the personal representative and the sureties (if any) to pay the amount of the bond to the probate judge if the representative's duties are not faithfully performed. ប័ណ្ណឥណទេយ្យគឺជាការសន្យាដោយអ្នកតំណាងផ្ទាល់ខ្លួន និងអ្នកធានា (ប្រសិនបើមាន) ដើម្បីចេញថ្លៃប័ណ្ណឥណទេយ្យ ទៅឱ្យចៅក្រមតុលាការផ្នែកមតិក ប្រសិនបើភារកិច្ចនៃអ្នកតំណាងមិនត្រូវបានអនុវត្តដោយស្មោះត្រង់ទេ។

POWERS GIVEN TO FIDUCIARIES អំណាចផ្តល់ទៅឱ្យជនកាន់តំណែងជាទីទុកចិត្ត

A clause is often included in the will to give the *fiduciaries* (people in positions of trust, such as the executor, guardian, and trustee) specific power and authority to conserve and manage the property under all foreseeable condition. ខមួយជារឿយៗត្រូវបានរាប់បញ្ចូលនៅក្នុងមតិក ដើម្បីផ្តល់ទៅ ឱ្យជនកាន់តំណែងជាទីទុកចិត្ត (មនុស្សនៅក្នុងមុខតំណែងនៃភារៈគ្រប់គ្រង ដូចជាប្រតិបត្តិកៈ អាណាព្យាបាលស្របច្បាប់ និងអ្នកទទួលភារៈគ្រប់គ្រង) នូវអំណាច និងប្រភពអំណាចជាក់លាក់ដើម្បីអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងទ្រព្យនៅក្រោម ល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលអាចដឹងជាមុន ។

Without such a clause, the executor would be required to obtain permission (sometimes a license) from the court each time he or she wishes to carry out an extraordinary administrative function such as selling real property belonging to the estate. ដោយគ្មានខបែបនេះ ប្រតិបត្តិក:នឹងត្រូវបានតម្រូវឱ្យ ទទួលបាននូវការអនុញ្ញាត (ពេលខ្លះ ជាអាជ្ញាប័ណ្ណ) ពីតុលាការរាល់ពេលដែលគាត់ចង់អនុវត្តនូវតួនាទីរដ្ឋបាលវិសាមញ្ញ ដូចជាការលក់អចលនទ្រព្យដែលជាបេតិកភណ្ឌ

TAX CLAUSE ខចែងអំពីពន្ធអាករ

The purpose of the tax clause is to establish the source for the payment of death taxes. Often the clause directs that payment of taxes be taken out of the residuary estate. គោលបំណងនៃខ និយាយអំពីពន្ធអាករគឺ ដើម្បីបង្កើតប្រភពសម្រាប់ចំណាយលើពន្ធមរណៈ។ ជារឿយៗ ខនេះចែងថាការចំណាយនៃ ពន្ធអាករត្រូវបានយកចេញពីទ្រព្យនៅសល់។

TESTIMONIUM CLAUSE ខសក្ខីភាព

The clause preceding the testator's signature is called the *testimonium clause*. ខដែល នៅពីមុខហត្ថលេខារបស់ម្ចាស់បណ្ដាំត្រូវបានហៅថាខសក្ខីភាព។

It is a declaration that the testator's signature is attached in testimony of the preceding part of the instrument and begins with the word, "IN WITNESS WHEREOF" or " IN TESTIMONY WHEREOF." Often it contains a statement that the testator has initialed each of the previous pages. វ៉ាជាការប្រកាស មួយដែលថាហត្ថលេខារបស់ម្ចាស់បណ្ដាំត្រូវបានភ្ជាប់ជាមួយជា សក្ខីភាពនៃផ្នែកខាងមុខរបស់លិខិតុបករណ៍ ហើយចាប់ផ្តើមដោយពាក្យ "ដើម្បីជាសាក្សីអំពី" ឬ "ដើម្បីជាសក្ខីភាព អំពី" ។ ជារឿយៗវាមានប្រយោគមួយ ដែលម្ចាស់បណ្ដាំបានចារអក្សរដើមនៅលើទំព័រនីមួយៗខាងមុខ ។

ATTESTATION CLAUSE ខកសិណសាក្សី

The *attestation clause* precedes the witness's signatures and recites that the will was witnessed at the request of the testator, and that it was signed by the witnesses in the presence of the testator and in the presence of each other. ខកសិណសាក្សីស្ថិតនៅមុខហត្ថលេខា របស់សាក្សី និងរេវ្យបរាប់ថាមតិកសាសន៍ត្រូវបានធ្វើជាសាក្សី ដោយសំណើរបស់ម្ចាស់បណ្ដាំ ហើយវាត្រូវបានចុះហត្ថលេខា ដោយសាក្សីនៅចំពោះម្ចាស់បណ្ដាំ ព្រមទាំងនៅនៅចំពោះមុខគ្នាទៅវិញទៅមក។

The most desirable arrangement of the signature page of a will is to have at least three lines of the text of the will on the same page with the testimonium clause, the testator's signature, the attestation clause, and the witnesses' signatures. mាររៀបចំដ៏សមរម្យ បំផុតមួយនៃទំព័រហត្ថលេខារបស់មតិកសាសន៍ ត្រូវតែមានយ៉ាងហោចណាស់ប៊ីបន្ទាត់នៃអត្ថបទមតិកសាសន៍ នៅលើទំព័រ ដូចគ្នាជាមួយនឹងខសក្ខីភាព ហត្ថលេខារបស់ម្ចាស់បណ្ដាំ ខកសិណសាក្សី និងហត្ថលេខារបស់សាក្សី ។ SELF-PROOF CLASUE ខភស្តតាងផ្ទាល់ In some states, a will will be allowed by the court without the testimony of witnesses if it contains a *self-proof clause* and no one objects to its allowance. នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ មតិកសាសន៍នឹងត្រូវ បានអនុញ្ញាតដោយតុលាការដោយមិនបាច់មានសក្ខីភាពនៃសាក្សី ប្រសិនបើវាមានខភស្តុតាងផ្ទាល់ ហើយគ្មាននរណា ម្នាក់ប្រឆាំងនឹងការអនុញ្ញាតនេះទេ ។

This clause contains an affidavit by the testator that the testator declared the instrument to be his last will, and that he signed it willingly as his free and voluntary act. ខនេះមានលិខិត ថ្លែងសច្ចាមួយតាមរយ: ម្ចាស់បណ្តាំ ដែលម្ចាស់បណ្តាំបានប្រកាសថា លិខិតុបករណ៍នេះជាមតិកសាសន៍ចុងក្រោយរបស់ គាត់ ហើយគាត់បានចុះហត្ថលេខានៅលើវាដោយចេតនា ជាអំពើមួយដោយសេរី និងដោយគ្មានការបង្ខំ ។

It also contains affidavits by the witnesses that they signed the will as witnesses and that to the best of their knowledge the testator was eighteen years of age or older, of sound mind, and under no constraint or undue influence. វាក៏មានលិខិតថ្លែងសច្ចាតាមរយ:សាក្សីដែលពួកគេបាន ចុះហត្ថលេខានៅលើមតិកសាសន៍ទុកជាសាក្សី ហើយលួបំផុតទៅនឹងការយល់ដឹងរបស់ពួកគេនោះគឺម្ចាស់បណ្ដាំមានអាយុ ១៨ឆ្នាំ ឬក៏អាយុច្រើនជាងនេះ មិនវង្វេង និងមិននៅក្រោមឥទ្ធិពលបង្ខិតបង្ខំ ឬគំរាមកំហែង ។

Chapter 24 Disinheritance and Intestacy ສາເຊຼາອໍຮສິສຮາຮຣ໌ ລົອສາເຮຼາອໍສສອຊຊູຳ

RIGHT TO WAIVE WILL សិទ្ធិក្នុងការលះបង់នូវមតិកសាសន៍

Under today's law, if a surviving spouse is unhappy with the provisions of a spouse's will, he or she can *waive a spouse's will* – that is, renounce or disclaim it – and take an amount set forth by statute. នៅក្រោមច្បាប់នាពេលបច្ចុប្បន្ន ប្រសិនបើសហព័ទ្ធ ដែលនៅរស់ មិន សប្បាយចិត្តជាមួយនឹងខនៃមតិកសាសន័របស់សហព័ទ្ធ គាត់អាចលះបង់នូវមតិករបស់សហព័ទ្ធ គឺថាបដិសេធនូវ មតិកសាសន៍ ហើយទទួលយកបរិមាណដែលចែងដោយច្បាប់ ។

Under a typical statute, the surviving husband or wife who wishes to waive a spouse's will, must file a petition to do so with the court within six months after their spouse's will is *probated* (proved and allowed by the court). នៅក្រោមច្បាប់មួយ ប្តី ឬប្រពន្ធដែលនៅ រស់ចង់បដិសេធនូវមតិកសាសន៍របស់សហព័ទ្ធត្រូវតែប្តឹងទាមទារ ដើម្បីបោះបង់មតិកសាសន៍នេះនៅតុលាការក្នុងរយ:ពេល ៦ខែ បន្ទាប់ពីមតិករបស់សហព័ទ្ធត្រូវបានគេទទួលជាភស្តុតាង (ត្រូវបានផ្តល់ជាភស្តុតាង និងអនុញ្ញាតដោយតុលាការ) ។ On waiving the will, the surviving spouse will be entitled to receive the following from the estate of the deceased spouse. នៅពេលលះបង់មតិកសាសន៍ សហព័ទ្ធ ដែលនៅរស់នឹងត្រូវគេផ្តល់សិទ្ធិឱ្យទទួល នូវចំណុចខាងក្រោមនេះពីទ្រព្យរបស់សហព័ទ្ធដែលបានស្លាប់ ។

 If the deceased spouse was survived by issue, one-third of all the real property and one-third of all the personal property, but of that share, no more than \$25,000 outright and a life estate in the remainder. A *life estate* is an ownership interest whose duration is limited to the life of some person. ប្រសិនបើសហព័ន្ធ ដែលបានស្លាប់នៅមានបច្ចាជននៅរស់ សហព័ន្ធនៅរស់ទទួលបានមួយភាគបីនៃអចលនទ្រព្យ និង មួយភាគបីនៃចលនទ្រព្យទាំងអស់ ប៉ុន្តែក្នុងចំណែកទាំងនោះ មិនឱ្យលើសពី២៥០០០ដុល្លារទេ ហើយ ទទួលបាននូវកម្មសិទ្ធិមួយអាយុកាលលើទ្រព្យដែលនៅសល់ ។ កម្មសិទ្ធិមួយអាយុកាលគឹជាសិទ្ធិនៃភាពជា ម្ចាស់ដែលរយៈពេលរបស់វាកំណត់ទៅនឹងអាយុនៃជីវិតរបស់មនុស្សណាមួយ ។

- 2. If the deceased spouse was survived by no issue but kindred (blood relatives), \$25,000 outright plus a life estate in one-half of the remaining real and one-half of the remaining personal property. ប្រសិនបើសហព័ន្ធដែលស្លាប់មិនមានបច្ឆាជនទេ ប៉ុន្តែមាន ញាតិ (សាច់ញាតិដែលជាប់ ឈាមជ័រជាមួយគ្នា) សហព័ន្ធនៅរស់ទទួលបាន២៥០០០ដុល្លារ ហើយទទួល បានកម្មសិទ្ធិមួយអាយុកាលនៃពាក់កណ្តាលអចលន:ទ្រព្យ និងពាក់កណ្តាលចលនទ្រព្យដែលនៅសល់ ។
- 3. If the deceased spouse was survived by no issue or kindred, \$25,000 outright plus one-half of the remaining real and personal property absolutely. Under this particular state statute, a will cannot be waived by the surviving spouse if the deceased testator or testatrix had obtained a legal separation from his or her spouse before death. ប្រសិនបើសហព័ទ្ធដែលបាន ស្លាប់មិនមានបច្ឆាជន ឬញាតិណាទេ សហព័ទ្ធ នៅរស់ទទួលបាន២៥០០០ដុល្លារ បូកនឹងពាក់កណ្តាលនៃអចលនទ្រព្យ និងចលនទ្រព្យ ដែលនៅសល់ទាំង អស់។ នៅក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋមួយនេះចែងថា មតិកសាសន៍មិនអាចត្រូវបានបដិសេធ ដោយ សហព័ទ្ធដែលនៅរស់ ប្រសិនបើម្ចាស់បណ្តាំដែលបានស្លាប់បានទទួលនូវការបែងចែកត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ពីសហព័ទ្ធរបស់គេមុនពេលស្លាប់ ។

DOWER AND CURTESY ដំណែលប្តី និងដំណែលប្រពន្ធ

Years ago in England, the rights of dower and courtesy developed as a way to protect the interest of a surviving spouse of one who owned real property. ជាច្រើនឆ្នាំមកហើយ នៅប្រទេសអង់គ្លេស សិទ្ធិទាមទារដំណែលប្តី និងដំណែលប្រពន្ធបានវិវត្តជាមធ្យោបាយមួយដើម្បីការពារផលប្រយោជន័ នៃសហព័ទ្ធដែលនៅរស់បស់ជនណាដែលបានបន្សល់ទុកអចនទ្រព្យ ។

These rights were especially important in those days when land was the chief form of income, either from rents or profits from the land. សិទ្ធិទាំងនេះសំខាន់នៅក្នុងសម័យនោះ នៅពេលដែល ដីជាទម្រង់មេនៃប្រាក់ចំណូល ឬមួយចេញមកពីការជួល ឬមួយក៏ប្រាក់កម្រៃចេញមកពីដីផ្ទាល់តែម្តង។

Dower was a right that a widow had to a life estate in one-third of all real property owned by her husband during *coverture* (marriage). ដំណែលប្តិ៍គឺជាសិទ្ធិដែលស្ត្រីមេម៉ាយមានចំពោះកម្មសិទ្ធិមួយ អាយុកាលទៅលើមួយភាគបី នៃអចលនទ្រព្យទាំងអស់ដែលជារបស់ប្តី ក្នុងពេលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

Curtesy was a right that a widower (a man) had, if issue of the marriage were born alive but not otherwise, to a life estate in all real property owned by his wife at any time during coverture. ដំណែលប្រពន្ធ គឺជាសិទ្ធិដែលបុរសពោះម៉ាយមាន ចំពោះកម្មសិទ្ធិមួយអាយុកាលទៅលើអចលនទ្រព្យ ទាំងអស់ដែលជារបស់ប្រពន្ធខ្លួន នៅពេលណាក៏ដោយក្នុងពេលមានចំណងអាហ៍ពិពាហ៍ ប្រសិនបើគ្រប់បច្ឆាជនដែលបាន កើតពីចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅរស់ ។

Both dower and curtesy were exempt from the claims of the decedent's creditor's—an important consideration today. ទាំងដំណែលប្តី និងដំណែលប្រពន្ធស្ថិតនៅក្រៅពីបណ្តឹងទាមទាររបស់ ឥណទាយកនៃមរណជន គឺថាជាតម្លៃតបស្នងមួយដ៏សំខាន់នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។

Many states today have either abolished common law dower and curtesy, or have amended it to treat men and women equally. បច្ចុប្បន្ននេះ រដ្ឋជាច្រើនបានមោឃភាពច្បាប់ដំណែលប្ដី ឬ ប្រពន្ធរបស់ច្បាប់កុម្មនឡ ឬក៏វិសោធនកម្មវាដើម្បីធ្វើឱ្យមានសមភាពរវាងបុសនិងនារី ។

They also apply it only to real property that was owned by a spouse on death rather than during coverture. This change eliminates the need to obtain a release of dower or curtesy of a spouse on a married person's deed. ពួកគេក៏អនុវត្តវាតែទៅលើអចនទ្រព្យ ដែលជាទ្រព្យរបស់សហព័ទ្ធ នៅពេលស្លាប់ មិនមែននៅពេលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ទេ។ បម្រែបម្រួលនេះកាត់ផ្តាច់តម្រូវការដើម្បីឱ្យរួចផុតពី ដំណែលប្តី ឬដំណែលប្រពន្ធនៃសហព័ទ្ធទៅលើលិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិរបស់ជនដែលបានរៀបការរួច ។

A person cannot accept dower and at the same time waive the will of a deceased spouse. ជនម្នាក់មិនអាចទទួលយកនូវដំណែលរបស់សហព័ទ្ធ និងនៅពេលជាមួយគ្នា បដិសេធមត៌កសាសន៍របស់ សហព័ទ្ធដែលបានស្លាប់នោះឡើយ ។

In states that follow this law, surviving spouse of a person who dies testate has a choice of either (1) accepting the provisions of the will, (2) waiving the will and taking the amount provided for by statute, or (3) taking the right of dower or curtesy. នៅក្នុងរដ្ឋដែលអនុវត្តច្បាប់នេះ សហព័ទ្ធនៅរស់នៃអ្នកស្លាប់ដោយធ្វើបណ្ដាំមតិកសាសន៍មានជម្រើសមួយនៃ (១) ការទទួលយកខមតិកសាសន៍ (២) ការបដិសេធមតិកសាសន៍ ហើយយកបរិមាណដែលផ្តល់ដោយច្បាប់ ឬ (៣) ការទទួលយកសិទ្ធិដំណែលសហព័ទ្ធ ។

Usually the latter would not be elected unless the decedent's estates were insolvent, because the second choice would normally provide a greater inheritance. ជាធម្មតាជម្រើសចុងក្រោយមិនត្រូវបានគេ យកទេ ប្រសិនបើទ្រព្យរបស់មរណជនសងគេគ្រប់គ្រាន់ល្មម ពីព្រោះជម្រើសទីពីរតែងតែផ្តល់នូវមតិកច្រើន។

PRETERMITTED CHILDREN កូនគ្នានឈ្មោះក្នុងមតិកសាសន៍

Sometimes a testator or testatrix will leave a child out of a will. ពេលខ្លះ ម្ចាស់បណ្ដាំនឹង ទុកឱ្យក្លួន នៅក្រៅបណ្ដាំមតិកសាសន៍។

When this occurs, the omitted child, called a *pretermitted child*, will receive nothing from the parent's estate unless the child can prove that the omission was unintentional – that is, done by mistake. Here is a typical statute. នៅពេលមានបញ្ហានេះកើតឡើង កូនដែលគេលុបឈ្មោះចោល នោះ ហៅថាកូនគ្នានឈ្មោះក្នុងមតិកសាសន៍ នឹងគ្នានបានទទួលអ្វីពីទ្រព្យរបស់ឪពុកម្តាយទេ ប្រសិនបើកូននោះមិនអាច បង្ហាញថាការមិនបានដាក់ឈ្មោះនោះគឺអចេតនា មានន័យថាគាត់ធ្វើឡើងដោយកំហុស។ នេះគឺជាឧទាហរណ៍នៃច្បាប់មួយ។

If a testator omits to provide in his will for any of his children, whether born before or after the testator's death, or for the issue of a deceased child, whether born before or after the testator's death, they shall take the same share of his estate which they would have taken if he had died intestate, unless they have been provided for by the testator in his lifetime or unless it appears that the omission was intentional and not occasioned by accident or mistake. ប្រសិនបើម្ចាស់បណ្ដាំខកខានមិនបានផ្តល់មតិកទៅឱ្យកូនណាមួយ ទោះជាកើតមុន ឬក្រោយ មរណភាពរបស់ម្ចាស់បណ្ដាំក៏ដោយ ឬមិនបានផ្តល់ទៅឱ្យបច្ចាជនរបស់កូនដែលបានស្លាប់ ទោះបីកើតមុន ឬក្រោយមរណភាព ម្ចាស់បណ្ដាំ ពួកគេនឹងទទួលចំណែកស្មើគ្នានៃទ្រព្យរបស់ម្ចាស់បណ្ដាំដែលពួកគេត្រូវទទួល ប្រសិនបើម្ចាស់បណ្ដាំស្លាប់ មិនបានធ្វើបណ្ដាំ វៀវលែងតែម្ចាស់បណ្ដាំផ្តល់ទៅឱ្យពួកគេនៅក្នុងពេលដែលគាត់មានជីវិត ឬវៀវលែងតែវាទំនងជាថា ការខកខាននោះដោយចេតនា និងមិនកើតឡើងដោយចៃដន្យ បកំហសទេ ។

Under the statute, the burden is on the omitted child to prove that his or her omission from the will was unintentional. នៅក្រោមច្បាប់នេះ បន្ទុកគឹស្ថិតនៅលើកូនដែលលុបចេញពីបណ្ដាំ ដើម្បីបង្ហាញថាការខកខានពីបណ្ដាំមតិកសាសន៍នោះគឺដោយអចេតនា។

This must be done through another person (called a *next friend*) if the child is still a minor because a person cannot bring a lawsuit until reaching *majority*, which means becoming of *full age* – that is, an adult. នេះត្រូវតែធ្វើឡើងតាមរយ:មនុស្សផ្សេងទៀត (ហៅថាដើមចោទជួសមុខឱ្យ អនីតិជន) ប្រសិនបើកូននោះនៅជាអនីតិជន ពីព្រោះកូននោះមិនអាចប្ដឹងបានទេ ប្រសិនបើគេមិនទទួលបាននីតិភាព ដែលមានន័យថាមានអាយុពេញវ័យ (នីតិជន) ។

To avoid a will contest when a child is purposely omitted from a will, it is best to mention in the will that the child was omitted intentionally, and that it was not done by accident or mistake. ដើម្បីច្បេសវ៉ាង ការជំទាស់គ្នានៅក្នុងមតិកសាសន៍នៅពេលកូនណាម្នាក់ត្រូវបានលុបឈ្មោះចេញពីមតិកសាសន៍ដោយ ចេតនា ជាការល្អបំផុតគឺត្រូវបញ្ជាក់នៅក្នុងមតិកសាសន៍ថាកូននោះនឹងលុបចោលដោយចេតនា ហើយមិនមែនធ្វើឡើង ដោយចៃដន្យ ឬកំហុសទេ។

INTESTACY ការស្លាប់ឥតបណ្ដាំ

When people die intestate, their property passes to others according to the law of the state where they were domiciled when they died. នៅពេលមនុស្សស្លាប់ឥតបណ្ដាំ ទ្រព្យរបស់គេធ្លាក់ ទៅអ្នកផ្សេងទៀត អាស្រ័យតាមច្បាប់នៃរដ្ឋដែលគេរស់នៅចុងក្រោយ។

These laws were called the laws of descent and distribution under early English law, which distinguished real property from personal property. ច្បាប់នេះហៅថាច្បាប់នៃការទទួលមតិកអចលនទ្រព្យ

និងការទទួលមតិកចលនទ្រព្យ នៅក្រោមច្បាប់អង់គ្លេសពីមុន ដែលបានញែកអចលនទ្រព្យដាច់ចេញពីចលនទ្រព្យ ។ Real property descended to the eldest son of the *decedent* (deceased person) under a doctrine known as *primogeniture*. អចលនទ្រព្យធ្លាក់ទៅលើកូនប្រុសច្បងនៃមរណជន (ជនដែលបានស្លាប់) នៅក្រោមទ្រឹស្តីមួយ ដែលគេហៅថាទ្រឹស្តីរៀមច្បងប្រុសត្រូវទទួលមតិក ។

If parents had no sons, all daughters took the property together as a single heir (as *coparceners*). ប្រសិនបើឪពុកម្តាយមិនមានកូនប្រុសទេ កូនស្រីទាំងអស់ទទួលទ្រព្យរួមគ្នាទុកដូចជាទាយាទតែមួយ (កូនស្រីទទួលមតិករួមគ្នា) ។

Personal property of the decedent, in those early days, was distributed by church officials "for the good of the soul of the deceased." នៅសម័យមុន១ ចលនទ្រព្យនៃមរណជនត្រូវបែងចែកដោយ មន្ត្រីកាតូលិច "ដើម្បីជាប្រយោជន៍នៃដូងព្រលឹងរបស់មរណជន" ។

Thus, the word *descent* technically refers only to real property, and the word *distribution* refers to personal property. ដូច្នេះ ពាក្យ "ការទទួលមតិកអចលនទ្រព្យ" ជាបច្ចេកទេសនិយាយសំដៅទៅលើតែ អចនទ្រព្យ ហើយពាក្យ "ការទទួលមតិកចលនទ្រព្យ" សំដៅទៅលើតែចលនទ្រព្យប៉ុណ្ណោះ ។

Today, the law of *intestacy* (the state of dying without having made a valid will) is called the law of *intestate succession*. បច្ចុប្បន្ននេះ ច្បាប់នៃការស្លាប់ឥតបណ្ដាំ (មរណភាពដោយគ្មានបានធ្វើ

នូវបណ្តាំ មតិកសាសន៍ដែលមានសុពលភាព) ត្រូវបានគេហៅថាច្បាប់សន្តតិកម្មឥតបណ្តាំ។

The early distinction between real and personal property is still followed. Ownership of real property becomes *vested* (fixed or absolute) in the decedent's heirs at the moment of death; ownership of personal property passes to the administrator or administratrix to be distributed by him or her. mារខុស គ្នាពីមុនរវាងអចលនទ្រព្យ និងចលនទ្រព្យគឺនៅតែអនុវត្តរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ។ កម្មសិទ្ធិនៃ

អចលនទ្រព្យបានមកទាំងស្រុង (មិនប្រែប្រួល ឬទាំងស្រុង) នៅក្នុងចំណោមទាយាទរបស់មរណជន នៅខណះពេល ដែលស្លាប់នោះ ចំណែកឯកម្មសិទ្ធិនៃចលនទ្រព្យធ្លាក់ទៅលើហិតូបត្ថម្ភកះ ឬហិតូបត្ថម្ភកាដើម្បីឱ្យគាត់បែងចែក។

Present American statutes of intestate succession are based on the English Statute of 1670 and apply to both real and personal property. Although the statutes differ from state to state, a fairly typical one is presented here. ច្បាប់សន្តតិកម្មឥតបណ្តាំរបស់អាមេរិចកាំងនាពេល បច្ចុប្បន្នត្រូវផ្នែកទៅលើច្បាប់អង់គ្លេសនៃឆ្នាំ១៦៧០ ហើយអនុវត្តទាំងចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យ ។ ទោះបីជាច្បាប់ ខុសគ្នាពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋមួយក៏ដោយច្បាប់ជាតំណាងសមរម្យ មួយត្រូវបានបង្ហាញនៅខាងក្រោមនេះ ។

Rights of Surviving Spouse សិទ្ធិសហព័ទ្ធនៅវស់

If a person dies intestate, a surviving spouse is entitled to the following. ប្រសិនបើជនម្នាក់ ស្លាប់ដោយឥតបណ្តាំ សហព័ន្ធនៅរស់ត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិដូចខាងក្រោម ។

- If the deceased is survived by issue, one-half of the estate ប្រសិនបើមរណជននៅមានបច្ឆាជន នៅរស់ គឺសហព័ទ្ធនៅរស់បានទទួលទ្រព្យពាក់កណ្តាល ។
- If the deceased is survived by kindred but no issue, \$200,000 and one-half of the remainder of the estate ប្រសិនបើមរណជននៅមានញាតិនៅរស់ ប៉ុន្តែគ្នានបច្ឆាជនទេ សហព័ទ្ធនៅរស់បាន ទទួល២០០០០០ដុល្លារ និងពាក់កណ្ដាលទ្រព្យនៅសល់ទៀត ។
- 3. If the deceased is survived by no issue and no kindred, the whole estate ប្រសិនបើ មរណជនមិនមានបច្ចាជន និងញាតិនៅរស់ទេ សហព័ទ្ធទទួលបានទ្រព្យទាំងមូល។

Rights of Other Heirs សិទ្ធិវបស់ទាយាទផ្សេងទៀត

If a person dies intestate, his or her property will pass, subject to the rights of the surviving spouse (stated earlier), as follows. ប្រសិនបើជនម្នាក់ស្លាប់គ្នានបណ្តាំ ទ្រព្យរបស់គាត់នឹងធ្លាក់ទៅ ដោយពាក់ព័ន្ធ ទៅនឹងសិទ្ធិសហព័ទ្ធនៅរស់ (ដែលបានបញ្ជាក់ពីមុន) ដូចខាងក្រោម ។

- If the deceased is survived by issue, the property will pass in equal shares to the surviving children. The issue of any deceased children take their parent's share by right of representation. ប្រសិនបើមរណជននៅមានបច្ឆាជននៅរស់ បច្ឆាជននោះនឹងទទួលបានចំណែកស្មើគ្នា១។ បច្ឆាជននៃកូនរបស់ មរណជនទទួលបានចំណែករបស់ឪពុក ឬម្តាយខ្លួនតាមរយ:សិទ្ធិតំណាង ។
- If the deceased is survived by no issue but a father or mother, the property will pass in equal shares to the father and mother or the survivor of them. ប្រសិនបើមរណជនមិនមានបច្ឆាជន ប៉ុន្តែមានឪពុក ឬម្តាយ នោះឪពុកម្តាយទទួលបានចំណែកស្មើគ្នា ។
- 3. If the deceased is survived by no issue and no mother or father, the property will pass in equal shares to brothers and sisters. The issue of any deceased brothers or sisters take their parent's share by right of representation. ប្រសិនបើមរណជនមិនមានបច្ឆាជន និងឪពុក ឬម្តាយទេ បងប្អូននឹងទទួលបានចំណែកស្មើគ្នា។ បច្ឆាជនបងប្អូនរបស់មរណជនទទួលបានចំណែករបស់ឪពុក ឬម្តាយតាម រយ:សិទ្ធិតំណាង ។
- 4. If the deceased is survived by no issue and no mother or father, and no brothers or sisters or their issue (nieces or nephews), the property will pass in equal shares to the *next of kin* (those most nearly related by blood). ប្រសិនបើមរណជនមិនមានបច្ឆាជន និងគ្មានម្ដាយ ឬឪពុក និង គ្មានបងប្អូន ឬបច្ឆាជនរបស់បងប្អូនខ្លួន (ក្មួយ) ញាតិសន្ដាន (អ្នកដែលជាប់សាច់ឈាមជិតបំផុត) នឹងទទួល បានចំណែកស្មើគ្នា ។

5. If the deceased is survived by no kindred and no surviving spouse, the property will escheat--that is, pass to the state. ប្រសិនបើមរណជនមិនមានញាតិសន្តាន និងសហព័ទ្ធនៅរស់ទេ ទ្រព្យ នឹងប្រគល់ទៅឱ្យរដ្ឋ គឺថាទ្រព្យទាំងនោះធ្លាក់ទៅលើរដ្ឋ ។

Under some states statutes, *illegitimate children* (children born out of wedlock) inherit from their mother and any maternal ancestor. នៅក្រោមច្បាប់រដ្ឋមួយចំនួន កូនឥតខាន់ស្លា (កូនដែលកើតពីម៉ែឌីមិនបាន រៀបការនឹងគ្នា) ទទួលមតិកពីម្តាយ និងពីដូនតាខាងម្តាយ ។

They do not inherit from their father unless their father acknowledges them as his children or unless their mother and father become married to each other, thereby making them legitimate. កូនទាំងនោះមិនទទួលមតិកពីឪពុកទេ វៀរលែងតែឪពុករបស់ខ្លួនទទួលស្គាល់ពួកគេជាកូនរបស់ខ្លួន ឬរៀរលែងតែម្តាយ និងឪពុករបស់ពួកគេបានរៀបការនឹងគ្នា ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យពួកគេជាកូនមានខាន់ស្លាវិញ ។

The U. S. Supreme Court has upheld these provisions to be constitutional, saying that such statute have a rational basis in the state's interest in promoting family life and in directing the disposition of property left within the state. តុលាការកំពូលសហរដ្ឋអាមេរិចបានគាំទ្រខទាំងនេះឱ្យមានធម្មនុញ្ញភាព ដោយ និយាយថាច្បាប់បែបនេះមានមូលដ្ឋានដ៏សមហេតុផលនៅក្នុងផលប្រយោជន៍របស់រដ្ឋ ក្នុងការជំរុញជីវិតក្រុមគ្រួសារ និង ក្នុងការថែងពីការចាត់ចែងទ្រព្យនៅសល់ដោយរដ្ឋ ។

Chapter 25 Personal Representative of the Estate มูรสสัณภอยาส่เยอยลีสเฉยส์สณภู

When a person dies owning property of any kind, the estate must be settled. នៅពេលមនុស្សម្នាក់ស្លាប់ ដោយមានបន្សល់ទុកនូវទ្រព្យសម្បត្តិប្រភេទណាក៏ដោយ ទ្រព្យនោះត្រូវតែបានគេទូទាត់ ។ This task is undertaken by the court, which acts through an executor or administrator (called the *personal representative*) who is appointed for that purpose. កិច្ចការនេះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយតុលាការ ដែលដើរតួ តាមរយ:ប្រតិបត្តិក: ឬហិតូបត្ថម្ភកា (ដែលគេហៅថាអ្នកតំណាងចាត់ចែងមតិក) ដែលត្រូវបានគេតែងតាំង ដើម្បីគោលបំណងនោះ ។

The court that exercises this function is called by different names in different states. For example, in New York it is called the *Surrogate's Court;* in Pennsylvania, the *Orphan's Court;* in New Jersey, the *Prerogative Court;* in Massachusetts, the *Probate and Family Court;* and in Georgia, the *Court of Ordinary.* តុលាការដែលអនុវត្តនូវតួនាទីនេះត្រូវបានគេហៅដោយឈ្មោះផ្សេងៗគ្នា ទៅតាមរដ្ឋផ្សេងៗ ។ ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងរដ្ឋញូយ៉ក គេហៅឈ្មោះ Surrogate's Court នៅក្នុងរដ្ឋធិនស៊ីវ៉ានៀ គេហៅឈ្មោះ Orphan's Court នៅក្នុងរដ្ឋញូយ៉ក គេហៅឈ្មោះ Prerogative Court នៅក្នុងរដ្ឋម៉ាសាជូសេត គេហៅឈ្មោះ Probate and Family Court ហើយនៅក្នុងរដ្ឋចរហ្គា គេហៅឈ្មោះ Court of Ordinary 1

In California, the Superior Court has jurisdiction over probate proceedings. នៅក្នុងរដ្ឋកាលីហ្វូនី តុលាការជាន់ខ្ពស់មានយុត្តាធិការលើដំណាក់កាលជម្រះក្តីផ្នែកមតិក។

TITLES OF PERSONAL REPRESENTATIVES សិទ្ធិកម្មសិទ្ធរបស់អ្នកតំណាងចាត់ចែងមតិក

Personal representatives are given different titles depending on the method in which they gained their position or the particular task they are to perform. អ្នកចាត់ថ្លែងមតិកត្រូវបានគេផ្តល់នូវ

សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិផ្សេង១ពីគ្នា អាស្រ័យទៅតាមវិធីសាស្ត្រមួយដែលក្នុងនោះ គេទទួលបាននូវតូនាទី ឬកិច្ចការជាក់លាក់ណា មួយដែលគេត្រូវអនុវត្ត។

An *executor* (if a man) or *executrix* (if a woman) is a person nominated in the will of a decedent to carry out the terms of the will. ប្រតិបត្តិក: (ជាបុរស) ឬប្រតិបត្តិកា (ជាស្ត្រី) គឺជាអ្នកដែលត្រូវបានគេតែងតាំង នៅក្នុងមតិកនៃមរណជន ដើម្បីអនុវត្តល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃមតិក។

An *administrator* (if a man) or *administratrix (if a woman)* is a person appointed by the court to administer the estate of an intestate decedent. ហិតូបត្ថម្ភក: (ជាបុរស) ឬហិតូបត្ថម្ភកា (ជាស្ត្រី) ជាអ្នកដែលត្រូវបានគេ តែងតាំងដោយតុលាការដើម្បីចាត់ចែងបេតិកភណ្ឌរបស់មរណជនឥតបណ្តាំ។

An administrator de bonis non (administrator of goods not administered), also known as administrator d. b. n. is appointed by the court to complete the settlement of an estate in which a previously appointed administrator has died, resigned, or been removed. ហិតូបត្ថម្ភកះតំណាង ត្រូវបាន តែងតាំង ឡើងដោយតុលាការដើម្បីបំពេញនូវការទូទាត់នៃបេតិកភណ្ឌ ដែលនៅក្នុងនោះហិតូបត្ថម្ភកះដែលបានតែងតាំង មុនបានស្លាប់ សុំលាលែង ឬត្រូវបានគេដកចេញ។

An administrator cum testamento annexo (administrator with the will annexed), also known as administrator c. t. a. or administrator w.w.a., is appointed by the court to administer a testate estate in which no executor is nominated or in which the person named to be executor has, before being appointed, either died or been adjudged incompetent or refuses or neglects to perform the task. ហិតូបត្ថម្ភក:ជំនួសត្រូវបានតែងតាំងដោយតុលាការដើម្បីគ្រប់គ្រងបេតិកភណ្ឌជាមតិក ដែលក្នុងនោះមិនមាន ប្រតិបត្តិក:ណាមួយ ត្រូវបានគេតែងតាំង ឬដែលនៅក្នុងនោះអ្នកដែលត្រូវបានគេជ្រើសឈ្មោះជាហិតូបត្ថម្ភក:បាន ស្លាប់ ឬត្រូវបានគេរិនិច្ឆ័យថាអសមត្ថភាព ឬបដិសេធ ឬច្វេសប្រហែសក្នុងការអនុវត្តភារកិច្ច។

An administrator de bonis non cum testamento annexo (administrator of goods not administered with the will annexed), also known as administrator d.b.n.c.t.a., is appointed by the court to take the place of a previously appointed executor or administrator cum testamento annexo who has died, resigned, or been removed. ហិតូបត្ថម្ភក:ជំនួសបន្ត ត្រូវបានតែងតាំងដោយតុលាការដើម្បីជំនួស ប្រតិបត្តិក: ឬហិតូបត្ថម្ភក:ជំនួសដែលត្រូវ បានតែងតាំងពីមុនដែលបានស្លាប់ សុំលាលែង ឬត្រូវបានដកចេញ ។

A special administrator is one who is appointed by the court to handle the affairs of an estate for a limited time only, such as when a delay in the allowance of a will or dispute over the appointment of an executor occurs. The special administrator takes care of affairs that are urgent and in need of immediate attention. ហិតូបត្ថម្ភក:ពិសេស គឺជាអ្នកដែលត្រូវបានគេតែងតាំងដោយតុលាការ ដើម្បី កាន់កាប់កិច្ចការនៃបេតិកភណ្ឌសម្រាប់ ពេលវេលាកំណត់មួយតែប៉ុណ្ណោះ ដូចជានៅពេលការពន្យារពេលនៅក្នុងការឧបត្ថម្ភនៃ មតិក ឬជម្លោះលើការតែងតាំងនៃប្រតិបត្តិក:កើតឡើង។ ហិតូបត្ថម្ភក:ពិសេសយកចិត្តទុកដាក់ពីកិច្ចការបន្ទាន់ និងចាំបាច់ ។

A *public administrator* is an official who administers the estate of a person who dies intestate and no relative, heir, or other person appears who is entitled to act as administrator. ហិតូបត្ថម្ភកះសាធារណៈគឺជាមន្ត្រីដែលគ្រប់គ្រងបេតិកភណ្ឌរបស់អ្នកដែលគ្នានញាតិ ទាយាទ ឬអ្នកផ្សេងទៀតដែល ត្រូវបានគេផ្តល់សិទ្ធិដើម្បីដើរតូជាហិតូបត្ថម្ភក: ។

A voluntary administrator is a person who undertakes the informal administration of a small estate. Some states provide this as an easy method of settling small estates. For example, in Massachusetts, if an estate consists entirely of personal property the total value of which does not exceed an automobile and \$15,000, a surviving spouse, child, parent, brother, sister of the decedent may, after the expiration of thirty days from the date of death, file certain information and become a voluntary administrator. The powers of a voluntary administrator cease if a regular administrator or executor is appointed to settle the estate. In California, a similar procedure, known as *summary*

administration, is used to settle estates that do not exceed \$30,000. ហិតូបត្ថម្ភកះដោយស្ម័គ្រគឺជាអ្នកដែល គ្រប់គ្រងក្រៅផ្លូវការនៃបេតិកភណ្ឌដ៏តូចមួយ ។ រដ្ឋមួយចំនួន ចាត់ទុកបញ្ហានេះជាវិធីងាយមួយនៃការទូទាត់បេតិកភណ្ឌ ដ៏តូចនោះ ។ ឧទាហរណ៍ នៅរដ្ឋម៉ាសាជូសេត ប្រសិនបើបេតិកភណ្ឌមានចលនទ្រព្យទាំងអស់តម្លៃសរុបនៃចលនទ្រព្យ នោះមិនលើសពីតម្លៃយានយន្ត និង១៥ 000 ដុល្លារ សហព័ទ្ធដែលនៅរស់ កូន ឪពុក ឬម្តាយ បងប្អូនប្រុស បងប្អូនស្រីនៃ មរណជនអាចនឹងបំពេញនូវព័ត៌មានមួយចំនួន និងអាចក្លាយជាហិតូបត្ថម្ភកៈដោយស្ម័គ្រ បន្ទាប់ពីលើសពី៣០ ថ្ងៃពីថ្ងៃ មរណះ ។ អំណាចនៃហិតូបត្ថម្ភកៈដោយស្ម័គ្រចប់ ប្រសិនបើហិតូបត្ថម្ភកៈ ឬប្រតិបត្តិកៈជាអចិន្ត្រៃយ៍ ត្រូវបានគេតែងតាំង ដើម្បីឱ្យទូទាត់នូវបេតិកភណ្ឌ។ នៅក្នុងរដ្ឋកាលីហ្វនី នីតិវិធីដូចគ្នានេះ គេហៅថាការគ្រប់គ្រងបែបសង្ខេប ដែលត្រូវបាន គេប្រើដើម្បីទូទាត់ចេតិកភណ្ឌដែលមិនលើសពី៣០០០០ ដុល្លារ ។

An ancillary administrator is one who is appointed by the court to handle the affairs of a decedent in a foreign state. For example, if a decedent dies domiciled in New York owning real property in Connecticut, an ancillary administrator will have to be appointed in Connecticut in addition to a New York executor or administrator to settle the Connecticut real property. It is also necessary to take out ancillary administration if one is to bring suit or collect debts of a nonresident decedent. ហិតូបត្ថម្ភក:បន្ទាប់បន្សំគឺជាអ្នក ដែលត្រូវបានគេតែងតាំងដោយតុលាការដើម្បីកាន់កាប់ ការកិច្ចរបស់មរណជននៅឯបរទេស។ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើមរណជនម្នាក់ ស្លាប់ដោយមានលំនៅក្នុងទីក្រុងញូវយ៉ាកដែល មានអចលនទ្រព្យនៅកូណិចធីខាត់ ហិតូបត្ថម្ភក:បន្ទាប់បន្សំនឹងត្រូវតែបានគេតែង តាំងនៅកូណិចធីខាត់ បន្ថែមទៅលើ ប្រតិបត្តិក: ឬហិតូបត្ថម្ភក:នៅញូវយ៉ាកដើម្បីទូទាត់ ចលនទ្រព្យនៅកូណិចធីខាត់ ។ ជាការចាំបាច់ផងដែរ ក្នុងការដកចេញ នូវការគ្រប់គ្រងបន្ទាប់បន្សំ ប្រសិនបើអ្នកណាម្នាក់ត្រូវប្តឹង ឬប្រមូលបំណុលរបស់មរណជនដែលគ្នាននិវេសនដ្ឋាន ។

Chapter 26

Settling an Estate

• :: ======== •

Several steps are involved in the settling of an estate. These include petitioning the court for appointment, filing a bond, filing an inventory, making out tax returns, paying debts and expenses of administration, making distribution of the assets of the estate, and filing an account with the court. មានដំណាក់កាលជាច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងការបែងចែកបេតិកភណ្ឌ។ ទាំងនេះរួម បញ្ចូលការប្តិ៍ងសុំទៅតុលាការក្នុងការតែងតាំង ការស្នើសុំប័ណ្ណខ្ចីប្រាក់ ការស្នើសុំនូវសារពើភណ្ឌ ការបំពេញប្រាក់ចំណូល ដែលត្រូវបង់ពន្ធ ការចេញថ្លៃបំណុល និងចំណាយលើការគ្រប់គ្រង ការបែងចែកទ្រព្យនៃបេតិកភណ្ឌ និងការស្នើសុំគណនី ទៅតុលាការ ។

PETITIONING THE COURT ការដាក់បណ្ដឹងទាមទារទៅតុលាការ

If the decedent died testate, the executor named in the will or some other interested person petitions the court for the allowance of the will and appointment as executor or administrator cum testamento annexo of the will. If the decedent died intestate, one or more of the heirs, next of kin, or creditors petition the court for appointment as administrator of the estate. An *heir* is a person who inherits property, either real or personal. ប្រសិនបើមរណជនបានស្លាប់មានបណ_្ាំ ប្រតិបត្តិក:ដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងមតិកសាសន៍ ឬបុគ្គលដែលមានប្រយោជន៍ពាក់ ព័ន្ធផ្សេងទៀតដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការចំពោះប្រាក់ឧបត្ថម្ភនៃមតិក និងការតែងតាំងជាប្រតិបត្តិក: ឬហិតូបត្ថម្ភក: ជំនួសនៃមតិក ។ ប្រសិនបើមរណជនស្លាប់ឥតបណ្តាំ ទាយាទម្នាក់ ឬច្រើននាក់ ញាតិសន្តាន ឬឥណទាយក ដាក់ពាក្យបណ្តឹង ទៅតុលាការចំពោះការតែងតាំងជាហិតូបត្ថម្ភកៈ នៃបេតិកភណ្ឌ ។ ទាយាទគឺជាអ្នកដែលទទួលដំណែលជាទ្រព្យ ទាំង អចលនទ្រព្យ និងចលនទ្រព្យ ។

Notice of a hearing on the petition is given to all interested parties by either service of process, mail, or newspaper publication, depending on the particular state statute. សេចក្តីជូនដំណឹងនៃសវនាការអំពីបណ្តឹង ទាមទារត្រូវបានផ្តល់ឱ្យទៅបុគ្គលដែលមានប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដោយ ការជូនដីកាតុលាការ សំបុត្រ ឬការផ្សព្វផ្សាយតាមកាសែត អាស្រ័យទៅតាមច្បាប់របស់រដ្ឋនីមួយ១។ After a waiting period (usually three weeks), a hearing is held to decide on the petition, and the court issues a *decree* (decision of a court of equity) or *judgment* (decision of court of law) that either allows or disallows the will, if one exists, and appoints the executor of the will or the administrator of the estate. ប្រសិនបើមានការជូនដំណឹងតាមបែបណាមួយ បន្ទាប់ពីរយ:ពេលរង់ចាំ (ជាធម្មតា៣ សប្តាហ៍) សវនាការត្រូវបានប្រារព្ធឡើង ដើម្បីសម្រេចអំពីបណ្តឹងទាមទារ ហើយតុលាការចេញសេចក្តីសម្រេច (សេចក្តី សម្រេចរបស់តុលាការអំពីសមធម៌) ឬចេញសាលក្រម (សេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការអំពីច្បាប់) ដែលសេចក្តីសម្រេច អនុញ្ញាត ឬមិនអនុញ្ញាតទៅតាមមតិកសាសន៍ និងតែងតាំងប្រតិបត្តិកា:នៃមតិក ឬហិតូបត្ថម្ភក:នៃបេតិកភណ្ឌ។ *FIDUCLARY'S BOND* ប័ណ្ឌឥណៈទេយ្យរបស់ជនកាន់តំណែងជាទីទូកចិត្

Before being appointed, the executor or administrator (called a *fiduciary*, meaning a person who holds a position of trust) must file a bond with the court. មុនពេលត្រូវបាន គេតែងតាំងប្រតិបត្តិក: ឬហិតូបត្ថម្ភក: (ដែលគេហៅថាជនកាន់តំណែងជាទីទុកចិត្ត មានន័យថាអ្នកដែលកាន់នូវតំណែង នៃអណត្តិព្យាបាលភាព) ត្រូវដាក់ប័ណ្ណធានាជាមួយនឹងតុលាការ ។

A *bond* is a promise by the personal representative and the sureties (if any) to pay the amount of the bond to the probate judge if the representative's duties are not faithfully performed. ប័ណ្ណជានាគឺជា ការសន្យាមួយ ដោយអ្នកតំណាងចាត់ចែងមតិក និងអ្នកធានាច្រើននាក់ (ប្រសិនបើមាន) ដើម្បីចេញថ្លៃបរិមាណនៃប័ណ្ណ ធានាទៅឱ្យចៅក្រមតុលាការផ្នែកមតិក ប្រសិនបើភារកិច្ចនៃអ្នកតំណាងមិនត្រូវបានបំពេញដោយស្មោះត្រង់ ។ *Sureties* are people who stand behind the personal representative in the event he or she fails to do the job. អ្នកធានាគឺជាអ្នកដែលឈរពីក្រោយអ្នកតំណាងចាត់ចែងមតិក នៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ដែលគាត់មិនបានបំពេញភារកិច្ច។ The amount of the bond is usually twice the value of the personal property of the estate. Sureties on the bond are required unless the will otherwise provides or unless all interested parties consent to a bond without sureties. បរិមាណនៃឥម្លៃប័ណ្ណធានាជាធម្មតាត្រូវមានតម្លៃទទួននៃបេតិកភណ្ឌ។ អ្នកធានាលើប័ណ្ណធានាត្រូវបានគេតម្រូវឱ្យមាន វៀរលែងតែមតិកនោះផ្តល់ដាច់១ដោយ ឡែកពីគ្នា ឬវៀរលែងតែភាគីដែលមានប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធទាំងអស់មិនយល់ព្រមចំពោះប័ណ្ណធានា។ ។

LETTERS លិខិត

When a satisfactory bond with sufficient sureties has been filed, the court issues a certificate of appointment to the personal representative. នៅពេលប័ណ្ណត្រឹមត្រូវមួយដែលមានអ្នក ធានាគ្រប់គ្រាន់ត្រូវបានគេតម្កល់ តុលាការចេញនូវវិញ្ហាបនប័ត្រអំពីការតែងតាំងទៅអ្នកតំណាងចាត់ចែងមតិក។

The certificate is known as *letters testamentary* in a testate estate and *letters of administration* in an intestate estate. វិញ្ញាបនប័ត្រត្រូវបានគេហៅថាលិខិតបណ្ដាំមតិកសាសន៍ នៅក្នុងបេតិក ភណ្ឌដែលធ្វើមតិកសាសន៍ និងលិខិតហិតូបត្ថម្ភនៅក្នុងបេតិកភណ្ឌដែលមិនបានធ្វើបណ្ដាំមតិកសាសន៍ ។

INVENTORY សារពើភណ្ឌ

After being appointed, one of the first duties of the personal representative is to file an inventory with the court. The *inventory* is a document that lists the assets of the estate together with their appraised value. បន្ទាប់ពីត្រូវបានគេតែងតាំងភារកិច្ចមួយក្នុងចំណោមភារកិច្ចដំបូងរបស់ អ្នកតំណាងចាត់ចែងមតិក គឺត្រូវតម្កល់សារពើភណ្ឌនៅតុលាការ ។ សារពើភណ្ឌគឺជាឯកសារមួយដែលចុះបញ្ជីទ្រព្យនៃ បេតិកភណ្ឌជាមួយគ្នានឹងតម្លៃប៉ាន់ប្រមាណ ។

A waiting period (from nine months to a year) then elapses to give time for creditors to present their claims. After the time period runs out, creditors are barred from bringing claims, and the debts of the estate may be paid. ដូច្នេះ រយ:ពេលរង់ចាំ (ពី៩ខែ ទៅមួយឆ្នាំ) កន្លងទៅដើម្បីផ្តល់ពេលសម្រាប់ឥណទាយកមកបង្ហាញនូវបណ*្តឹងតវ៉ារបស់ពួកគេ* ។ បន្ទាប់ពីរយ:ពេលនោះកន្លងផុតទៅ ឥណទាយកត្រូវបានគេរារាំងពីការនាំបណ្តឹងតវ៉ា ហើយបំណុលនៃបេតិកភណ្ឌ អាចនឹងត្រូវបានគេទូទាត់ ។

FEDERAL ESTATE TAX ពន្ធលើបេតិកភណ្ឌរបស់សហព័ន្ធ

An *estate tax* is a tax imposed on the estate of a deceased person. A federal estate tax return (form 706) must be filed within nine months after the date of death when the gross estate exceeds \$600,000. ពន្ធលើបេតិកភណ្ឌគឺជាពន្ធដែលត្រូវបានដាក់ទៅលើបេតិកភណ្ឌនៃអ្នកដែលបាន ស្លាប់។ ការបានមកវិញនៃពន្ធលើបេតិកភណ្ឌរបស់សហព័ន្ធ (ទម្រង់៧៦០) ត្រូវតែបានគេតម្កល់ក្នុងរយ:ពេល៩ខែ បន្ទាប់ពី ថ្ងៃស្លាប់ នៅពេលដែលបេតិកភណ្ឌទាំងមូលលើសពី៦០០០០០ដុល្លារ។

The gross estate for tax purposes includes all property that the decedent owned at death including individually owned real or personal property, jointly owned real or personal property, life insurance, *inter vivos* (between the living) trusts, and *gifts made in contemplation of death*. បេតិកភណ្ឌទាំងមូលសម្រាប់បង់ពន្ធ រួមមានទ្រព្យទាំងអស់ដែលមរណជនមាននៅពេល ស្លាប់ដោយរួមបញ្ចូលទាំងចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យដែលគាត់មានដោយឡែក ចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យដែល កាត់មានរួមគ្នា ប្រាក់ធានារ៉ាប់រងអំពីជីវិត អណត្តិព្យាបាលភាពរស់ និងអំណោយដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងបំណងមុនពេល មរណភាព ។

Gifts made within three years before the date of death are presumed to be made in contemplation of death unless shown to the contrary. They are sometimes referred to as *gifts causa mortis*. អំណោយដែលបានធ្វើឡើងនៅក្នុងរយ:ពេលបីឆ្នាំមុនថ្ងៃស្លាប់ ត្រូវបានសន្មតធ្វើឡើងក្នុងបំណង អំពីមរណភាព ប្រសិនបើគ្មានអ្វីផ្ទុយ។ អំណោយនោះ ពេលខ្លះគេហៅថាអំណោយក្នុងបំណងគ្រោងទុកមុនពេល មរណភាព។

The following are deductible from the gross estate: debts of the decedent, funeral expenses, administration expenses, amounts given by will to charity, amounts inherited by a surviving spouse (called the *marital deduction*), and other miscellaneous items. តទៅនេះ គឺដកចេញពីបេតិកភណ្ឌទាំងមូល ៖ បំណុលរបស់មរណជន ការចំណាយលើការបូជាសព ការចំណាយលើហិតូបត្ថម្ភ

បរិមាណដែលផ្តល់ដោយមតិកទៅជាសប្បរសធម៌ បរិមាណដែលទទួលដោយសហព័ទ្ធនៅរស់ (ការដកពន្ធសម្រាប់

សហព័ទ្ធ) និងរបស់ផ្សេងៗទៀត ។

After the deductions are subtracted from the gross estate, the net estate is taxed at graduated rates beginning at 18 percent on the first \$10,000 and increasing gradually to 70 percent on \$5,000,000. A uniform tax credit of \$192,800 is allowed against the tax, which is equivalent to \$600,000 being exempt from federal estate taxes. បន្ទាប់ពីការដកចេញពីបេតិកភណ្ឌ ទាំងមូលត្រូវបានទូទាត់រួចហើយ បេតិកភណ្ឌ ទូទាត់រួចត្រូវបានដកពេទ្ធទៅតាមអត្រាដែលបានកំណត់ទុក ដោយចាប់ផ្ដើម ពី១៨ភាគរយចំពោះទឹកប្រាក់ចំនួន១០០០០ដុល្លារ និងកើនឡើងជាបណ្ដើរៗ រហូតដល់៧០ភាគរយចំពោះទឹកប្រាក់ ៥លានដុល្លារ ។ ឥណទាននៃពន្ធឯកសណ្ឋាននៃទឹកប្រាក់ចំនួន១៩២៨០០ដុល្លារត្រូវបានអនុញ្ញាត ឱ្យមានទល់នឹងពន្ធមួយ ដែលសមមូលនឹង៦០០០០០ដុល្លារ ដែលត្រូវលើកលែងចេញពីពន្ធបេតិកភណ្ឌរបស់សហព័ន្ធ ។

STATE DEATH TAXES ពន្ធមរណ:របស់រដ្ឋ

In addition to the federal estate tax, many states impose death taxes. They are called either estate or inheritance tax, depending on whether the tax is imposed on the estate or on the people receiving the inheritance. បន្ថែមពីលើពន្ធបេតិកភណ្ឌរបស់សហព័ន្ធ រដ្ឋជាច្រើនដាក់ឱ្យបង់ ពន្ធមរណៈទៀត ។ ពន្ធនេះត្រូវបានគេហៅថាពន្ធបេតិភណ្ឌ ឬពន្ធមតិក ដោយអាស្រ័យទៅនឹងពន្ធដែលដាក់ឱ្យបង់ទៅលើ បេតិកភណ្ឌ ឬទៅលើមនុស្សដែលទទួលមតិក ។

An *inheritance tax* is a tax imposed on a person who inherits from a decedent's estate. California imposes an estate tax equal to the credit allowed for state death taxes on the federal estate tax return if it is required to be filed. Massachusetts imposes an estate tax on estates that exceed \$200,000, with certain exemptions and deductions. Only property located within the state is subject to the tax. ពន្ធមតិកគឺជាពន្ធដែលដាក់ឱ្យបង់ទៅ លើអ្នកដែលទទួលមតិកពី បេតិកភណ្ឌរបស់មរណជន ។ រដ្ឋកាលីហ្វនីឱ្យបង់ពន្ធបេតិកភណ្ឌស្មើនឹងនឹងឥណទានដែលអនុញ្ញាត ចំពោះពន្ធមរណ: របស់ រដ្ឋទៅលើការបានមកពីពន្ធបេតិកភណ្ឌរបស់សហព័ន្ធ ប្រសិនបើវាតម្រូវឱ្យគេតម្កល់។ រដ្ឋម៉ាសាជូសេតដាក់ឱ្យបង់ពន្ធ បេតិកភណ្ឌទៅលើបេតិកភណ្ឌដែលលើសពី២០០០០០ដុល្លារ ដោយមានអញ្ញត្រកម្ម និងការដកចេញមួយចំនួន។ មានតែ ទ្រព្យសម្បត្តិដែលស្ថិតនៅក្នុងរដ្ឋទេត្រូវបង់ពន្ធនោះ ។

DISTRIBUTION AND ACCOUNTING ការបែងចែក និងគណនេយ្យ

After the taxes and debts have been paid and the time has expired for creditors to submit claims, the remaining assets for the estate are distributed according to the terms of the will or the laws of intestate succession. បន្ទាប់ពីពន្ធ និងបំណុលត្រូវបានទូទាត់ ហើយពេលវេលាបានផុត កំណត់សម្រាប់ឥណទាយកក្នុងការដាក់ជូននូវបណ្ដឹង ទ្រព្យដែលនៅសល់សម្រាប់បេតិកភណ្ឌត្រូវបានបែងចែកទៅតាម ល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃមតិក ឬច្បាប់សន្តតិកម្មឥតបណ្ដាំ។

Finally, an accounting, called the *first and final account*, if it is the only one, is prepared. This report details the amounts received and distributed by the personal representative of the estate. When the court allows the final account, the estate is settled. ទីបញ្ចប់ គណនេយ្យត្រូវបានគេហៅថាគណនី ដំបូងនិងចុងក្រោយ ប្រសិនបើវាជាគណនីតែមួយដែលត្រូវបានគេរៀបចំឡើង។ របាយការណ៍នេះលំអិតអំពីបរិមាណ ដែលបានទទួល និងបែងចែកដោយអ្នកតំណាងបែងចែកមតិកនៃបេតិកភណ្ឌ។ នៅពេលតុលាការអនុញ្ញាតឱ្យមានគណនី ចុងក្រោយ បេតិកភណ្ឌត្រូវបានដោះស្រាយ ។

• ::===============

Chapter 27

Trusts ສາໝສຼືດຽາໝອສາດ

PARTIES TO A TRUST ភាគីចំពោះអាណត្តិព្យាបាលភាព

A *trust* is a right of ownership to property held by one person for the benefit of another. អាណត្តិព្យាបាលភាពគឺជាសិទ្ធិនៃកម្មសិទ្ធិចំពោះទ្រព្យ ដែលកាន់កាប់ដោយមនុស្សម្នាក់សម្រាប់ផលប្រយោជន័ មនុស្សម្នាក់ទេត្រ ។

When a trust is established, the legal title in a particular item of property is separated from the equitable or beneficial title in the same property. នៅពេលអាណត្តិព្យាបាលភាពត្រូវបានបង្កើតឡើង សិទ្ធិទទួលយកស្រប ច្បាប់នៅក្នុងទ្រព្យណាមួយត្រូវបានញែកដាច់ពីសិទ្ធិសមធម៌ ឬសិទ្ធិដែលទទួលបាននូវប្រយោជន៍

ក្នុងទ្រព្យដូចគ្នា ។

The person who establishes the trust is called either the *settlor*, the *trustor*, the *grantor*, or the *donor*. អ្នកដែលបង្កើតនូវអាណត្តិព្យាបាលភាពហៅថាអាណត្តិទាយក ។

The person who holds the legal title to the property for the other's benefit is called the *trustee*. The person who holds the equitable or beneficial title is known as the beneficiary.

អ្នកដែលកាន់កាប់សិទ្ធិស្របច្បាប់ទៅលើទ្រព្យ ដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់អ្នកដទៃហៅថាអ្នកទទួលភារៈគ្រប់គ្រង។ អ្នក ដែលកាន់កាប់នូវសិទ្ធិ សមធមិ ឬសិទ្ធិទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍ហៅថាអត្ថាគាហក។

The *beneficiary*, also known as the *cestui que trust*, is the one for whom the trust is created and who receives the benefits from it. The property that is held in trust is called either the *corpus*, the *trust res*, the *trust fund*, or the *trust property*. អត្ថាគាហកគឺជាអ្នកដែលគេបង្កើតនូវ អាណត្តិព្យាបាលភាព និងជាអ្នកដែលទទួលប្រយោជន៍ អំពីអាណត្តិព្យាបាលភាពនោះ ។ ទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវបានគេកាន់ កាប់ជាអាណត្តិព្យាបាលភាពហៅថាមូលនិធិក្នុងភារៈគ្រប់គ្រង ។

A typical trust is one in which a husband gives property to a trustee either during his lifetime or by will when he dies, to be held in trust with instructions to pay the income from the property to his wife as long as she lives and on her death to divide what remains among his children. អាណត្តិព្យាបាលភាពតំណាងគឺជា អាណត្តិព្យាបាលភាពដែលក្នុងនោះស្វាមិ៍ផ្តល់នូវទ្រព្យទៅឱ្យ អ្នកទទួលភារៈគ្រប់គ្រងម្នាក់ នៅក្នុងអំឡុងពេលគាត់មានជីវិត ឬតាមរយៈមតិកសាសន៍នៅពេលគាត់ស្លាប់ ដើម្បីឱ្យកាន់ កាប់ជាអាណត្តិព្យាបាលភាពដោយមានការណែនាំក្នុងការចំណាយនូវប្រាក់ចំណូល ពីទ្រព្យទៅឱ្យភរិយានៅពេលនាងនៅ រស់ និងនៅពេលនាងទទួលមរណភាពដើម្បីបែងចែកនូវអ្វីដែលនៅសល់រវាងកូនរបស់គាត់ ។

KINDS OF TRUST ប្រភេទនៃអាណត្តិព្យាបាលភាព

Many different kinds of trusts exist. The most common ones are described briefly in this chapter. មានប្រភេទផ្សេង១គ្នាជាច្រើននៃអាណត្តិព្យាបាលភាព។ អាណត្តិព្យាបាលភាពដ៏សាមញ្ឈបំផុតត្រូវបាន ពិពណ៌នាដោយសង្ខេប នៅក្នុងជំពូកនេះ ។

Testamentary Trust អាណត្តិព្យាបាលភាពទៅតាមបណ្ដាំ

A *testamentary trust* is a trust that is created by will. It comes into existence only on the death of the testator. The terms of the trust together with the names of the trustee and the beneficiaries are set out in the body of the will itself. អាណត្តិព្យាបាលភាពទៅតាមបណ្ដាំ គឺជាអាណត្តិព្យាបាលភាពមួយ ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយបណ្ដាំមតិកសាសន៍។ វាកើតឡើងនៅពេលមណរភាពនៃ ម្ចាស់បណ្ដាំតែប៉ុណ្ណោះ។ ពាក្យអាណត្តិព្យាបាលភាពជាមួយគ្នានឹងឈ្មោះនៃអ្នកទទួលភារៈគ្រប់គ្រង និងអត្ថាគាហក ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងផ្នែកចម្លងខ្លឹមសារនៃបណ្ដាំមតិកសាសន៍ផ្ទាល់។

Living Trusts អាណត្តិពុក្របាលភាពរស់

A *living trust*, also called an *inter vivos trust* is created by the settlor while he or she is alive and is established by either a conveyance in trust or a declaration of trust. The instrument creating the trust is called a *trust deed* or a *trust indenture*. អាណត្តិព្យាបាលភាពរស់ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយអាណត្តិទាយក នៅពេលគាត់នៅរស់ ហើយត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយការផ្លាស់ឈ្មោះនៅក្នុងអាណត្តិព្យាបាលភាព ឬ ការប្រកាស់នៃអាណត្តិព្យាបាលភាព។ ឧបករណ៍ដែលបង្កើតអាណត្តិព្យាបាលភាពនេះហៅថា ឧបករណ៍អាណត្តិព្យាបាលភាព។ In a *conveyance in trust*, the settlor conveys away the legal title to a trustee to hold for the benefit of either the settlor or another as beneficiary. In a *declaration of trust* the settlor declares in writing that he or she is holding the legal title to the property as trustee for the benefit of some other person (beneficiary) to whom he or she now conveys the equitable (beneficial) title. នៅក្នុងការផ្លាស់ឈ្មោះក្នុង អាណត្តិព្យាបាលភាព អាណត្តិទាយកផ្ទេរសិទ្ធិស្របច្បាប់ទៅឱ្យអ្នក ទទួលភារ: គ្រប់គ្រងដើម្បីកាន់កាប់សម្រាប់ផលប្រយោជន៍របស់អាណត្តិទាយក និងអ្នកផ្ទេរុងទេទ្រឹតាអត្ថាភាហក។ នៅ

ក្នុងការប្រកាស់នៃអាណត្តិព្យាបាលភាព អាណត្តិទាយកប្រកាស់ជាសំណេរថា គាត់កំពុងកាន់កាប់សិទ្ធិស្របច្បាប់ចំពោះ ទ្រព្យ ជាអ្នកមានភារៈគ្រប់គ្រងដើម្បីប្រយោជន៍នៃអ្នកផ្សេង១ (អត្ថាគាហក) ទៅឱ្យអ្នកដែលគាត់ផ្ទេរសិទ្ធិសមធម៌នៅ ពេលឥឡូវនេះ ។

A living trust may be either irrevocable or revocable. If it is an *irrevocable living trust*, the settlor loses complete control over the trust corpus during his or her lifetime and cannot change the trust. អាណត្តិព្យាបាលភាពរស់អាចមិនដកហូតបាន ឬអាចដកហូតបាន។ ប្រសិនបើវាជា អាណត្តិព្យាបាលភាពរស់មិនអាចដកហូតបាន នោះអាណត្តិទាយកបាត់បង់នូវការត្រួតពិនិត្យទាំងស្រុងទៅលើមូលនិធិ អាណត្តិព្យាបាលភាព ក្នុងកំលុងពេលដែលគាត់នៅមានជីវិត ហើយមិនអាចផ្លាស់ប ្តូរអាណត្តិព្យាបាលភាពនេះទេ ។ The advantage of an irrevocable trust is that the income from the trust is not taxable to the settlor, thus, estate taxes are avoided. Such a trust has a disadvantage, however, in that it may never be changed. The settlor can never get back that which he or she put in trust regardless of the circumstances. គុណសមុត្រ្តិនៃអាណត្តិព្យាបាលភាពមិនអាចដកហូតយកបានគឺថា ប្រាក់ ចំណូលពីអាណត្តិព្យាបាលភាពមិនអាចដកយកពន្ធចំពោះ អាណត្តិទាយកបានទេ ដូច្នេះ ពន្ធបេតិកភណ្ឌមិនត្រូវបានគេដក យកទេ។ ប៉ុនែ អាណត្តិព្យាបាលភាពបែបនេះមានគុណវិបត្តិ ដែលនៅក្នុងនោះវាមិនត្រូវបានគេផ្លាស់ប ្តូរឡើយ។ ទាយកមិនអាចទទួលបានមកវិញនូវអ្វីដែលគាត់បានដាក់នៅក្នុង អាណតិ អាណត្ថិព្យាបាលភាពទេ ដោយមិនគិតពីកាលៈទេសៈណា ទាំងអស់ ។

A revocable living trust may be rescinded or changed by the settlor at any time during his or her lifetime. It has neither estate tax nor income tax benefits. Such a trust, however, can serve the purpose of relieving the cares of management of money or property as well as other purposes. អាណត្តិព្យាបាលភាពរស់ អាចដកហូតបានអាចនឹងត្រូវបានគេចាត់ទុកជា មោឃ: ឬកែប្រែដោយអាណត្តិទាយកនៅពេលណាក៏ដោយ ក្នុងកំលុងពេលគាត់មានជីវិត ។ វាគ្មានទាំងផលប្រយោជន៍ពីពន្ធ បេតិកភណ្ឌ និងទាំងផលប្រយោជន៍ពីពន្ធប្រាក់ចំណូល ។ ប៉ុនែ អាណត្តិព្យាបាលភាពបែបនេះអាចបម្រើ នូវគោលបំណងនៃការ ធ្វើឱ្យធូរស្រាលនៃការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការគ្រប់គ្រងថវិកា ឬទ្រព្យក៏ដូចជា គោលបំណងផ្សេងទេត្រ។

Spendthrift Trust អាណត្តិព្យាបាលភាពសម្រាប់អ្នកចាយខ្លះខ្លាយ

A *spendthrift* is one who spends money profusely and improvidently. អ្នកចាយខ្លះខ្លាយគឺជាអ្នកដែលចាយលុយយ៉ាងច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ និងដោយឥតគំនិត ។

A spendthrift trust is designed to provide a fund for the maintenance of a beneficiary and, simultaneously, to secure it against his or her improvidence or incapacity. អាណត្តិព្យាបាលភាព

សម្រាប់អ្នក ចាយខ្ជះខ្ជាយត្រូវបាន តែងតាំងឡើងដើម្បីផ ្តល់មូលនិធិសម្រាប់ការថែរក្សានៃអត្ថាគាហក និងក្នុងពេលជាមួយ គ្នានេះដែរដើម្បីធ្វើឱ្យមានសុវត្ថិភាពទល់នឹងភាពឥតគំនិត ឬអសមត្ថភាព ។

In some states, all trusts are considered such. In other states, such as Massachusetts, to create a spendthrift trust, a clause must be placed in the trust instrument to the effect that the beneficiary cannot assign either the income or the principal of the trust, and neither the income nor the principal of the trust can be reached by the beneficiary's creditors. Still other states do not permit spendthrift trusts to be established. នៅក្នុងរដ្ឋមួយចំនួន គ្រប់អាណត្តិព្យា បាលភាពទាំងអស់ត្រូវបានគេគិតយ៉ាងដូច្នេះ ។ នៅក្នុងរដ្ឋមួយចំនួនទៀតដូចជារដ្ឋម៉ាសាជូសេត ដើម្បីបង្កើតអាណត្តិព្យាបាល

ភាពសម្រាប់អ្នកចាយខួះខួាយ ខមួយត្រូវតែបានជំនួសនៅក្នុងឧបករណ៍នៃ អាណត្តិព្យាបាលភាពដើម្បីឱ្យមានឥទ្ធិពលដែល ថាអត្ថាគាហកមិនអាចចាត់ចែងប្រាក់ចំណូល ឬប្រាក់ដើមនៃអាណត្តិព្យាបាលភាព ហើយទាំងប្រាក់ចំណូលទាំងប្រាក់ដើម នៃអាណត្តិព្យាបាលភាពមិនអាចត្រូវទាមទារដោយឥណទាយិកនៃអត្ថាគាហកទេ។ ប៉ុនែ ្ត នៅរដ្ឋផ្សេងទៀតមិនអនុញ្ញាត ឱ្យមានអាណត្តិព្យាបាលសម្រាប់អ្នកចាយខ្ជះខ្ជាយឡើយ។

Charitable Trust អាណត្តិព្យាបាលភាពសប្បរសធម៌

A charitable or public trust is one established for charitable purposes such as the advancement of education, relief to the aged, ill, and poor, and the promotion of religion. To be valid, the person to be benefited must be uncertain. អាណត្តិព្យាបាលភាពសប្បុរសធម៌គឺជា អាណត្តិព្យាបាលភាពមួយ ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង សម្រាប់គោលបំណងសប្បុរសធម៌ ដូចជាការធ្វើឱ្យជឿនលឿន នៃការអប់រំ ជំនួយមនុស្សចាស់ មនុស្សឈឺ និងអ្នកក្រីក្រ ព្រមទាំងការផ្សព្វផ្សាយសាសនា។ ដើម្បីឱ្យបានត្រឹមត្រូវ អ្នក ដែលត្រូវបានទទួលកម្រៃត្រូវតែផ្លាស់ប ្តូរគ្នា។ The *rule against perpetuities* (which says that any gift to be valid must vest not later than twenty-one years after some life in being at the creation of the interest) does not apply to a

twenty-one years after some life in being at the creation of the interest) does not apply to a charitable trust. ច្បាប់ប្រឆាំងនឹងអន ន្តភាព (ដែលនិយាយថាអំណោយណាក៏ដោយដើម្បីឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ត្រូវតែផ្ទេរត ទៅទៀតមិនឱ្យហួសពី២១ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីពេលបង្កើតប្រយោជន័នេះឡើង)

មិនអនុវត្តចំពោះអាណត្តិព្យាបាលភាពសប្បុរស ធម៌ទេ។ When the original purpose of a charitabl

When the original purpose of a charitable trust can no longer be fulfilled, instead of causing the trust to end, the court may apply the *cy pres doctrine*, a doctrine meaning "as near as possible." Under this doctrine, the court allows the trust fund to be held for another purpose that meets as near as possible the intent of the settlor. នៅពេលគោលបំណងដើមដំបូងនៃ អាណត្តិព្យាបាលភាព សប្បុរសធម៌មិនត្រូវបានបំពេញ តទៅទៀតបានទេ ជំនួសឱ្យការបណ ្តាលឱ្យមានអាណត្តិព្យាបាល ភាពបញ្ចប់ តុលាការអាចនឹងអនុវត្តនូវទ្រឹស្តីច្បាប់ cy pres ដែលជាទ្រឹស្តីច្បាប់មួយ មានន័យថា "ជិតដូចដែលអាច" ។ នៅក្រោមទ្រឹស្តី ច្បាប់នេះ តុលាការអនុញ្ញាតឱ្យមូលនិធិក្នុងភារៈ គ្រប់គ្រងធ្វើឡើងដើម្បីគោលបំណងផ្សេងទៀតដែលនៅ ជិតគ្នានឹងបំណងនៃអាណត្តិទាយក ។

Sprinkling Trust អាណត្តិព្យាបាលភាពដែលគេឱ្យអ្នកទទួលភារៈគ្រប់គ្រងបែងចែកទ្រព្យទៅឱ្យអត្ថាគាហក

A *sprinkling or spray trust* allows the trustee to decide how much will be given to each beneficiary in the trustee's discretion rather than allowing the settlor to make the decision. អាណត្តិព្យាបាលភាពដែលគេឱ្យអ្នកទទួលភារៈគ្រប់គ្រងបែងចែកទ្រព្យទៅឱ្យអត្ថាគាហក អនុញ្ញាតឱ្យអ្នកមាន ភារៈគ្រប់គ្រងធ្វើការសម្រេចចិត្ត តម្លៃប៉ុន្មាននឹងត្រូវបែងចែកទៅឱ្យអត្ថាគាហក នៅក្នុងរង្វង់សិទ្ធិរបស់អ្នកទទួលភារៈ គ្រប់គ្រង មិនមែនអនុញ្ញាតឱ្យអាណត ្តិទាយកធ្វើការសម្រេចចិត្តទេ។

The advantage of this type of trust is that the trustee can determine the tax brackets of the beneficiaries and pay less tax by giving more money to those beneficiaries in the lowest tax brackets. It also has built-in spendthrift provisions. The chief objection is that it gives the trustee too much control over the distribution of the trust property. គុណសម្បត្តិនៃ អាណត្តិព្យាបាលភាពប្រភេទនេះ គឺថាអ្នកទទួលភារៈគ្រប់គ្រងអាចកំណត់រង្វង់ពន្ធរបស់ អត្ថាគាហក និងបង់ពន្ធតិចតាម រយៈការផ ្តល់ប្រាក់ច្រើនទៅឱ្យអត្ថាគាហកនោះនៅក្នុងរង្វង់ពន្ធទាបបំផុត ។ វាក៏មានខសម្រាប់

អ្នកចាយខ្លះខ្លាយផងដែរ ។

ការបដិសេធជាចម្បងគឺថាវាផ ្តល់ឱ្យអ្នកទទួលភារះគ្រប់គ្រងនូវការត្រួតពិនិត្យខ្លាំងពេកពីលើវិភាគទាន នៃទ្រព្យអាណត្តិព្យាបាលភាព ។

Implied Trust អាណត្តិពុក្របាលភាពតាមចក្រប់

A trust that arises by implication of law from the conduct of the parties is known as an *implied trust*. Two examples of implied trusts are resulting trusts and constructive trusts. អាណត្តិព្យាបាលភាព មួយដែលកើតឡើង តាមរយ:ការជាប់ទាក់ទិនច្បាប់ចេញពីការប្រព្រឹត្តរបស់ភាគីទាំងឡាយ ហៅថាអាណត្តិព្យាបាលតាមច្បាប់។ ឧទាហរណ៍២នៃអាណត្តិព្យាបាលភាពតាមច្បាប់ គឺអាណត្តិព្យាបាលភាពលទ្ធផល និងអាណត្តិព្យាបាលភាពតាមការសន្មតនៃច្បាប់។

A resulting trust arises when a transfer of property is made to one person, but another person pays the purchase price for the property. In such a case, a trust results in favor of the person who furnished the consideration. This allows the person who actually paid for the property to obtain title to it (under the theory of a resulting trust) if he or she wishes to do so. អាណត្តិព្យាបាលភាព លទ្ធផលកើតឡើង នៅពេលការផ្ទេរទ្រព្យ ត្រូវបានធ្វើឡើងទៅឱ្យមនុស្សម្នាក់ ទៀត ប៉័ន្តែអ្នកផ្សេងទៀតចេញថ្លៃទិញទ្រព្យនោះ ។ នៅក្នុងករណីបែបនេះ អាណត្តិព្យាបាលភាពផ្តល់ផលទៅឱ្យអ្នកដែល បានផ ្តល់នូវតម្លៃតបស្នង ។ នេះអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកដែលពិតជាបានចេញថ្លៃទិញទ្រព្យ ដើម្បីទទួលបាននូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិចំពោះ ទ្រព្យនោះ (នៅក្រោមទ្រឹស្តីនៃអាណត្តិព្យាបាលភាពលទ្ធផល) ប្រសិនបើគាត់ចង់ធ្វើយ៉ាងដូច្នោះ ។

A *constructive trust* is imposed by law to avoid the unjust enrichment of one party at the expense of the other when the legal title to the property was obtained by fraud. អាណត្តិព្យាបាលភាពតាមការសន្មត របស់ច្បាប់ត្រូវបានបង្កើតដោយច្បាប់ ដើម្បីច្បេសវាងការចម្រើនឥតហេតុនៃភាគីមួយ ចំពោះការចំណាយរបស់អ្នកដទៃទៀត នៅពេលសិទ្ធិស្របច្បាប់ចំពោះទ្រព្យត្រូវបានទទួលដោយការឆបោក ។

Precatory Trust អាណត្តិព្យាបាលភាពអនុសាសន៍

A precatory trust is an express trust that sometimes arises from the use of polite language by a testator in a will. For example, a testatrix wrote in her will: "I give and bequeath unto my husband . . . the use, income, and improvement of all the estate . . . for and during the term of his natural life, in the full confidence that upon my decease he will, as he has heretofore done, continue to give and afford my children [enumerating them] such protection, comfort and support as they or either of them may stand in need of." The court held this to be a trust for the benefit of the children. អាណត្តិព្យាបាលភាពអនុសាសន៍គឺជា អាណត្តិព្យាបាលភាពជាក់ច្បាស់ ដែលពេលខ្លះកើតឡើងពីការប្រើប្រាស់ពាក្យពេចន័តួរសមដោយម្ចាស់បណ ្ដាំ នៅក្នុង មតិកសាសន៍។ ឧទាហរណ៍ ម្ចាស់បណ្ដាំមតិកស្រីម្នាក់បានសរសេរនៅក្នុងមតិកសាសន៍របស់គាត់ "ខ្ញុំដ ្លល់ និងទុកកេរ ឱ្យស្វាមីរបស់ខ្ញុំ ... ការប្រើប្រាស់ ប្រាក់ចំណូល និងការធ្វើឱ្យចម្រុងចម្រើននៃគ្រប់បេតិកភណ្ឌទាំងអស់...សម្រាប់ និងក្នុង កំលុងពេលនៃជីវិតរស់នៅជាធម្មតារបស់គាត់ នៅក្នុងទំនុកចិត្តពេញលេញនៅពេលមរណភាពរបស់ខ្ញុំ ដូចគាត់ធ្វើពីពេល មុន គាត់នឹងបន ្តផ្តល់ និងបណ ្តុះបណ្តាលកូនរបស់ខ្ញុំ (រាយឈ្មោះកូនៗ) ដូចជាការការពារ, ការបណ ្តុះបណ្តាល និងកា ផ្គត់ផ្គង់ ដូចដែលពួកគេ ឬអ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមនោះ អាចទទួលយកនូវភាពចាំបាច់ តុលាការចាត់ទុកបញ្ហានេះ ជាអាណត្តិព្យាបាលភាពសម្រាប់ផលប្រយោជន៍កុមារ ។

Part VII Terms Used in Law of Real Property ຄາສູທູຮູ້ສູວອຽາຮໍ່ສອຂອງສູດງ

• :: : : : : : : •

Chapter 28

Estates in Real Property เซลิสสณุเฉารูอหของอาลูกา

Ownership of interests in land in the United States follows the estate concept that developed under the English feudal system. *Estates* (ownership interests) in real property are divided into two groups: freehold estates and leashold estates. កម្មសិទ្ធិនៃសិទ្ធិនៅក្នុងដី នៅ សហរដ្ឋអាមេរិច អនុវត្តតាមបញ្ហត្តិបេតិកភណ្ឌ ដែលអភិវឌ្ឍស្ថិតក្រោមប្រព័ន្ធសក**្តិភូមិអង់គ្លេស។ បេតិកភណ្ឌ** សិទ្ធិកម្ម សិទ្ធិ) នៅក្នុងអចលនទ្រព្យត្រូវបានបែងចែកជាពីរក្រុមគឺ បេតិកភណ្ឌគ្មានពេលកំណត់ និងបេតិកភណ្ឌតាមរយៈភតិសន្យា។

FREEHOLD ESTATES បេតិកភណ្ឌគ្មានពេលកំណត់

A *freehold estate* is an estate in which the holder owns the land for life or forever. បេតិកភណ្ឌគ្មានពេលកំណត់គឺជាបេតិកភណ្ឌមួយ ដែលនៅក្នុងនោះគាហកមានដី សម្រាប់១ជីវិតរបស់គេ ឬមានដីជារហូត។

At common law, only freehold estates were considered to be real property. The four types of freehold estates follow. នៅច្បាប់កុម្មុនឡ មានតែបេតិកភណ្ឌគ្មានពេលកំណត់ទេត្រូវបានគេចាត់ ទុកជាអចលនទ្រព្យ ។ បេតិកភណ្ឌគ្មានពេលកំណត់៤ប្រភេទមានដូចខាងក្រោមនេះ ។

- 1. Fee simple បេតិកភណ្ឌជាកម្មសិទ្ធិដាច់ខាត
- 2. Fee tail បេតិកភណ្ឌជាកេរដំណែល
- 3. Determinable fee បេតិកភណ្ឌដែលអាចរលាយបាន
- 4. Life estate បេតិកភណ្ឌមួយអាយុកាល

Fee Simple Estate บริสิกภณานำกษณิฐินาช่อาส

The fee simple estate (sometimes called fee or fee simple absolute) is the largest estate that one can own in land, giving the holder absolute ownership that descends to the owner's heirs on his or her death. បេតិកភណ្ឌជាកម្មសិទ្ធិដាច់ខាត គឺជាបេតិកភណ្ឌដ៏ធំមួយដែលមនុស្សម្នាក់មានកម្មសិទ្ធិនៅលើដី

ផ**្តល់ឱ្យគាហកនូវកម្មសិទ្ធិដាច់ខាតមួយដែលធ្លាក់ទៅលើទាយាទរបស់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ នៅពេលមរណភាពរបស់គាត់**។

In addition, it can be sold or granted out by the owner at will during the owner's lifetime. In early conveyances, a fee simple estate was created by a deed containing the words "To (a person) and his heirs." If the words "his heirs," called the *apt words* (the suitable words), were omitted from the deed, the grantee received only a life estate. Today, by statute, the words "and his heirs" are no longer required to be in a deed to create a fee simple estate. លើសពីនេះទៅទៀត វាអាចត្រូវបានលក់ ឬផ្តល់ ដោយកម្មសិទ្ធិករចំពោះមតិកក្នុង កំលុងពេលម្ខាស់មាន ជីវិត ។ នៅក្នុងការផ្ទេរឈ្មោះមុន១ បេតិកភណ្ឌកម្មជាសិទ្ធិដាច់ខាត ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយលិខិតប្រគល់កម្ម សិទ្ធិដែលមាន ពាក្យ "ទៅ (មនុស្សណាម្នាក់) និងទាយាទរបស់គាត់" ។ ប្រសិនបើពាក្យ "ទាយាទរបស់គាត់" ជាពាក្យ សមស្រប ត្រូវបានគេ លុបពីលិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិ អនុប្បទានិកទទួលបានតែបេតិកភណ្ឌមួយអាយុកាលប៉ុណ្ណោះ ។ បច្ចុប្បនេះ តាមរយ:ច្បាប់ ពាក្យ "និងទាយាទរបស់គាត់" គេមិនត្រូវការឲ្យតែទេតួងលិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិដាច់ខាត ។

Fee Tail Estate បេតិកភណ្ឌជាកេរដំណែល

A *fee tail estate* restricts ownership of real property to a particular family blood line. បេតិកភណ្ឌជាកេរដំណែលកំណត់កម្មសិទ្ធិនៃអចលនទ្រព្យចំពោះខ្សែលោហិតត្រួសារណាមួយ។

It was created by statute in England in 1285 (when land was the basis for the family fortune) as a way to keep real property in the family forever. វាត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ អង់គ្លេសនៅក្នុងឆ្នាំ១២៨៥ (នៅពេលទឹកដីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ព្រេងសំណាងរបស់គ្រួសារ) ជាមធ្យោបាយមួយក្នុងការ រក្សាអចលនទ្រព្យនៅក្នុងគ្រួសារជារៀងរហូត។

Under the statute, the property could not be alienated. If the bloodline became extinct, the property reverted to the original owner's line. នៅក្រោមច្បាប់អង់គ្លេស ទ្រព្យសម្បត្តិមិនអាចត្រូវបាន ផ្ទេរសិទ្ធិទេ។ ប្រសិនបើខ្សែលោហិតផុតរលត់ ទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវបានប្រគល់ទៅឱ្យខ្សែរបស់ម្ចាស់ដើម។

At common law, an estate tail was created by the apt words in a deed, "To (the grantee) and the heirs of his body," and was often given by a parent to a child as part of a marriage settlement. នៅច្បាប់កុម្មនឡា បេតិកភណ្ឌជាកេរដំណែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយពាក្យសមស្រប នៅក្នុងលិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិ "ទៅឱ្យ(អនុប្បទានិក) និងទាយាទរបស់ខ្លួន" និងជារឿយៗត្រូវបានផ ្តល់ដោយមាតា-បិតា ទៅឱ្យកូនជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចសន្យាមុនអាពាហ៍ពិពាហ៍" ។

The word "Tail" comes from the French word *tailler*, meaning "to carve." The idea was that the grantor was carving an estate to his liking. Variations include the *estate tail special* in which land was given to both the husband and wife and the heirs of their two bodies, and the *estate tail male*, which restricted ownership to men in the family line. ពាក្យថា "Tail" មកពីពាក្យជារាំង "Tailler" មានន័យ ថាឆ្លាក់ ឬកាត់។ គំនិតនេះគឺថាអនុប្បទាយីបានកាត់បេតិកភណ្ឌ ទៅឱ្យអ្នកដែលគាត់ចូលចិត្ត។ ការប្រែប្រួលទាំងឡាយរួមមានបេតិកភណ្ឌទាយាទ ជាក់លាក់ ដែលនៅក្នុងនោះដីត្រូវបាន គេផ ្តល់ទៅឱ្យទាំងស្វាមី និងភរិយា ព្រមទាំងទាយាទរបស់អ្នកទាំងពីរ និងបេតិកភណ្ឌទាយាទបុរសដែលកំណត់កម្ម សិទ្ធិទៅបុរសនៅក្នុងខ្សែច្រវាក់គ្រួសារ។

As time went on in England, methods were devised that allowed property in an estate tail to be alienated from the family line. Today, the estate tail has either been abolished or made ineffective by state statute. ពេលវេលាចេះតែកន្លងផុតទៅមុខ នៅក្នុងប្រទេសអង់គ្លេស វិធីសាស្ត្រត្រូវបានគេគិតស្មានថាបានអនុញ្ញាតឱ្យទ្រព្យ នៅក្នុងបេតិកភណ្ឌជាកេរដំណែលអាចត្រូវបានគេផ្ទេរពីខ្សែច្រវាក់ គ្រួសារបាន ។ សព្វថ្ងៃនេះ បេតិកភណ្ឌដែលជាកេរដំណែលត្រូវនិរាករ ឬគ្មានប្រសិទ្ធភាពដោយច្បាប់របស់រដ្ឋ ។

Determinable Fee Estate បេតិកភណ្ឌដែលអាចរលាយបាន

A *determinable fee* is an estate in real property that is capable of coming to an end automatically because of the happening of some event. បេតិកភណ្ឌដែលជាអាចរលាយបានគឺជា បេតិកភណ្ឌ ជាអចលនទ្រព្យដែល អាចនឹងចប់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ ដោយហេតុតែការកើតឡើងនៃព្រឹត្តិការណ៍ណាមួយ ។ If the event occurs, the estate determines—that is, comes to an end. If the event never occurs, the estate is absolute. ប្រសិនបើព្រឹត្តិការណ៍កើតឡើង បេតិកភណ្ឌនោះរលាយ គឹថាមកដល់ទីបញ្ចប់ ។ ប្រសិនបើព្រឹត្តិការណ៍មិនដែលកើតឡើង បេតិកភណ្ឌនោះគឺដាច់ខាត ។

To illustrate, if a person conveys real property to a particular church "so long as the premises shall be used for church purposes," the church has a fee simple determinable. The property will *revert* (go back) to the grantor, or his or her heirs, if it is not used for church purposes. ដើម្បីបង្ហាញច្បាស់ ប្រសិនបើមនុស្ស ម្នាក់អាចផ្ទេរអចលនទ្រព្យទៅវិហារគ្រិស្ត "ដរាបណាបរិវេណ នឹងត្រូវប្រើសម្រាប់តែគោលបំណងវិហារគ្រិស្ត" វិហារគ្រិស្តមានបេតិកភណ្ឌដែលអាចរំលាយបាន។ ទ្រព្យសម្បត្តិនឹងផ្ទេរ ទៅអនុប្បទាយីវិញ ឬទាយាទរបស់គាត់ ប្រសិនបើបរិវោណនោះមិនត្រូវបានប្រើសម្រាប់គោលបំណងវិហារគ្រឹនទេ។

A similar type of *defeasible estate*—that is, one that can be lost or defeated, is called a fee simple subject to a *condition subsequent*. This exists when a condition is placed in a deed, making it possible to have the ownership terminated at a future time. ប្រភេទដូចគ្នានៃបេតិកភណ្ឌអាចរំលាយបាន (ប្រភេទមួយអាចត្រូវបានគេធ្វើឱ្យបាត់ ឬធ្វើឱ្យខូចខាត) ត្រូវបានហៅថា បេតិកភណ្ឌជាកម្មសិទ្ធិដាច់ខាត ដែលនឹងអាចជាល័ក្ខខ័ណ្ឌបញ្ចប់កាតព្វកិច្ច។ នេះកើតមាននៅពេលល័ក្ខខ័ណ្ឌមួយ ត្រូវ បានគេជំនួសនៅក្នុងលិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិ ធ្វើឱ្យវាអាចនឹងមានកម្មសិទ្ធិដែលនឹងបញ្ចប់នៅពេលអនាគត។

For example, if a deed contains the language, "subject to the condition that the premises never be used for the sale of alcohol, "if the property is later used for the sale of alcohol, the former owner (or his or her heirs) could bring legal action to take back the property. The estate does not automatically come to end as in the case of a determinable fee; rather, legal action must be taken to end it. ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើលិខិត ប្រគល់កម្មសិទ្ធិមានភាសា "អាចនឹងជា ល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលបរិវេណនោះមិនដែលត្រូវបានប្រើសម្រាប់ការលក់ស្រា "ប្រសិនបើឲ្រព្យ បន្ទាប់មកត្រូវបានប្រើសម្រាប់ការលក់ស្រា ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិមុន (ឬទាយាទរបស់គាត់) អាចប្ដឹងដើម្បីយកទ្រព្យត្រឡប់មកវិញបាន។ បេតិកភណ្ឌមិនមកដល់ទីបញ្ចប់ដោយ ស្វ័យប្រវត្តិ ដូចនៅក្នុងករណីបេតិកភណ្ឌដែលអាចរំលាយបានទេ ផ្ទុយមកវិញគេអាចបញ្ចប់វាដោយបណ*្ដឹ* ងស្របច្បាប់ ។ *Life Estate បេតិកភណ្ឌមួយអាយុកាល*

A *life estate* is an estate limited in duration to either the life of the owner or the life of another person. It may be created by deed, will, or operation of law. បេតិកភណ្ឌមួយ អាយុកាលគឺជាបេតិកភណ្ឌដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងកំលុងពេលមានជីវិតរបស់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ឬជីវិតរបស់អ្នកផ្សេង ទៀត ។ វាអាចត្រូវបានគេបង្កើតឡើងដោយលិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិ ឬលិខិតមតិកសាសន៍ ឬប្រតិបត្តិការច្បាប់ ។

If **A** either deeds or wills real property "to **B** for life and on **B**'s death to **C**," B will own an estate for life, and C will own a *remainder interest* (an interest that takes effect after another estate is ended) in fee simple. ប្រសិនបើ A ផ្លាស់ឈ្មោះ ឬធ្វើលិខិតបណ_{្ដ}ាំមតិកសាសន័នូវ អចនទ្រព្យ "ទៅឱ្យ B សម្រាប់មួយជីវិត ហើយបើ B ស្លាប់គឺឱ្យទៅ C B នឹងមានបេតិកភណ្ឌសម្រាប់មួយអាយុកាល ហើយ C នឹងមានសិទ្ធិទទួលបេតិកភណ្ឌបន្ដ (សិទ្ធិដែលមានឥទ្ធិពលបន្ទាប់ពីបេតិកភណ្ឌមួយទៀតត្រូវបានបញ្ចប់) នៅក្នុង បេតិកភណ្ឌជាកម្មសិទ្ធិដាច់ខាត ។

Life tenants may convey their interest to others; however, they can only convey that which they own, nothing greater. Thus, in the preceding example, if B conveys his interest (a life estate) to D, D will own a life estate for the duration of B's life, after which the property will belong to C, the holder of the fee. ភោគីមួយអាយុកាលអាចផ្ទេរប្រយោជន៍របស់ខ្លួនទៅឱ្យអ្នកដទៃ ប៉ុនែ្តពួកគេអាចផ្ទេរនូវអ្វីក៏ដោយ មិនឱ្យធំជាងប្រយោជន៍ដែលគេមាន ។ ដូច្នេះ នៅក្នុងឧទាហរណ៍មុន ប្រសិនបើ B ផ្ទេរ ប្រយោជន៍ (បេតិកភណ្ឌមួយ អាយុកាល) ទៅឱ្យ D នោះ D នឹងមានបេតិកភណ្ឌមួយអាយុកាលសម្រាប់កំលុងពេល មានជិវិតរបស់ B បន្ទាប់ពីនោះ ទ្រព្យនឹងជាកម្មសិទ្ធិរបស់ C ដែលជាគាហកនៃបេតិកភណ្ឌជាកម្មសិទ្ធិដាច់ខាត ។

When a person grants a life estate, either by will or by deed, to another and retains the fee, he or she is said to have a *reversionary interest* (a right to the future enjoyment of property that one originally owned). On the death of the life tenant, the estate reverts to the owner or the owner's heirs. នៅពេលមនុស្សម្នាក់ផ_{្ត}ល់នូវបេតិកភណ្ឌមួយអាយុកាល ដោយមតិកសាសន័ ឬដោយ លិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិទៅឱ្យអ្នកដទៃ ហើយរក្សាទុកបេតិកភណ្ឌជាកម្មសិទ្ធិដាច់ខាត គាត់ត្រូវបានគេនិយាយថាមានសិទ្ធី ទទួលទ្រព្យ (សិទ្ធិចំពោះការចាយវាយនឹង ទ្រព្យអនាគតដែលអ្នកណាម្នាក់មានតាំងពីដំបូង) ។ នៅពេលមរណភាពរបស់ ភោគីមួយអាយុកាល បេតិកភណ្ឌប្រគល់ឱ្យម្ចាស់ដើមវិញ ឬក៍ទាយាទរបស់ម្ចាស់ ។

Legal life estates are created by the operation of some law. For example, the rights of dower and curtesy, and the right of a surviving spouse to waive the will of a deceased spouse sometimes create life estates, depending on state statutes. បេតិកភណ្ឌមួយអាយុកាល ស្របច្បាប់ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយប្រតិបត្តិការនៃច្បាប់ណាមួយ។ ឧទាហរណ៍ សិទ្ធិដំណែលប ្តី សិទ្ធិដំណែលប្រពន្ធ និង សិទ្ធិរបស់សហព័ទ្ធនៅរស់ក្នុងការបដិសេធនឹងមតិករបស់សហព័ទ្ធដែលបានស្លាប់ ពេលខ្លះបង្កើតបេតិកភណ្ឌមួយអាយុកាល អាស្រ័យទៅនឹងច្បាប់របស់រដ្ឋ។

Owners of life estates, known as *life tenants*, own legal title to the property during their life-time. They must pay the taxes but are entitled to possession of the property and to any income that comes from it. Life tenants are responsible to the owners of the fee for the commission of *waste*. This is the destruction, alteration, or deterioration of the premises, other than from natural causes or from normal usage. ម្ចាស់របស់បេតិកភណ្ឌមួយ អាយុកាល ត្រូវបានគេហៅថាភោគីមួយអាយុកាល មានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់ចំពោះ ទ្រព្យក្នុងកំលុងពេលមានជីវិត របស់ខ្លួន។ ពួកគេត្រូវតែបង់ពន្ធ ប៉ុនែ្តត្រូវបានផ្ដល់សិទ្ធិចំពោះភោគ:ទៅលើទ្រព្យ និងប្រាក់ចំណូលណាមួយដែលបាន មកពីភោគ:នោះ។ ភោគីមួយអាយុកាលទទួលខុសត្រូវ ចំពោះម្ចាស់កម្មិសទ្ធិនៃបេតិកភណ្ឌជាកម្មសិទ្ធិដាច់ខាតចំពោះ ការប្រព្រឹត្តខ្ជះខ្ជាយរបស់ខ្លួន។ ក្រៅពីអ្វីដែលកើតចេញពីមូលហេតុធម្មជាតិ ឬពីការប្រើប្រាស់ធម្មតា វាជាការបំផ្លាញ ការប្រែប្រូល ឬការធ្វើឱ្យកាន់ខូចខាតបេតិកភណ្ឌទាំងនោះ។

LEASEHOLD ESTATES បេតិកភណ្ឌតាមរយៈភតិសន្យា

A *leasehold estate* is an estate that is less than a freehold estate. At common law, and in most states today, leasehold estates are treated as personal property rather than real property. Four types of leasehold estates follow. បេតិកភណ្ឌតាមរយ:ភតិសន្យាគឺជាបេតិកភណ្ឌដែល តិចជាងបេតិកភណ្ឌគ្មានពេលកំណត់។ នៅច្បាប់កុម្មុនឡ និងនៅក្នុងរដ្ឋភាគច្រើននាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ បេតិកភណ្ឌតាមរយ:ភតិ សន្យាគឺត្រូវបានចាត់ទុកជាចលនទ្រព្យ មិនមែនអចលនទ្រព្យទេ។ ប្រភេទបួននៃបេតិកភណ្ឌតាមរយ:ភតិសន្យាគឺ ៖

- 1. Estate for years បេតិកភណ្ឌច្រើនឆ្នាំ
- 2. Estate from year to year បេតិកភណ្ឌតពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ
- 3. Estate at will បេតិកភណ្ឌមតិសាសន៍
- 4. Estate at sufferance បេតិកភណ្ឌលើសអាណត្តិ

Leasehold estates are discussed in detail in chapter 36. បេតិកភណ្ឌតាមរយ:ភតិសន្យានឹងសិក្សានៅជំពូក៣៦។

Chapter 29 **Co-Ownership of Real Property** សចរកម្មសិន្ទិនៃអចលនរន្ទព្យ

Reading

Real property may be owned *severally*—that is, separately by one person—or it may be owned by two or more persons known as *co-tenants*. The most common co-tenant relationships are tenants in common, joint tenants, tenants by the entirety, and tenants in partnership. អចលនទ្រព្យអាចនឹងត្រូវមានជាកម្មសិទ្ធិជារៀង១ខ្លួន គឺថាមានជាកម្មសិទ្ធិដាច់១ពីគ្នាដោយមនុស្សម្នាក់ ឬវាអាចត្រូវមាន ជាកម្មសិទ្ធិដោយមនុស្សពីរនាក់ ឬច្រើននាក់ ដែលគេហៅថាសហភោគី។ ទំនាក់ទំនងសហភោគី ដ៏សាមញ្ហបំផុតគឺភោគីជារួម ភោគីអវិភាគ ភោគីជាសហព័ទ្ធ និងភោគីជាក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ។

TENANTS IN COMMON ភោគីរូម

When two or more persons own real property as *tenants in common*, each person owns an undivided share, and on one owner's death, that person's share passes to his or her heirs or devisees. នៅពេលមនុស្សម្នាក់ ឬច្រើននាក់មានកម្មសិទ្ធិទៅលើអចនទ្រព្យមួយជាភោគីរួម នោះមនុស្សម្នាក់១មានកម្ម សិទ្ធិលើចំណែកដែលមិនអាចបែងចែកបាន ហើយនៅពេលម្ចាស់ចំណែកណាម្នាក់ស្លាប់ ចំណែករបស់អ្នកនោះធ្លាក់ទៅលើ ទាយាទ ឬអចួយលាភីរបស់ខ្លួន ។ Each owner is entitled to possession of the entire premises. This tenancy may be created by deed or by will, but more commonly it comes about by operation of law, such as when a person dies intestate, leaving real property to two or more heirs. Such heirs will take the property as tenants in common. ម្ចាស់ចំណែកម្នាក់ៗត្រូវបានគេប្រគល់សិទ្ធកម្មសិទ្ធិនៃឯកសារបឋម។

ភោគៈនេះអាចត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយលិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិ ឬមតិកសាសន៍ ប៉ុនែ្តជាសាមញ្លជាងនេះទៅទៀតនោះគឺវា កើតឡើងតាមរយៈប្រតិបត្តិការនៃច្បាប់ ដូចជានៅពេលមនុស្សម្នាក់ស្លាប់ឥតបណ្តាំ បន្សល់ទុកអចលនទ្រព្យទៅឱ្យ ទាយាទពីរ ឬច្រើន ។ ទាយាទបែបនេះនឹងទទួលបានទ្រព្យក្នុងនាមជាភោគីរួម ។

Any of the tenants in common may sell or grant out their interests to others without permission of the other co-tenants, and any new owners become tenants in common with the remaining owners. One tenant's interest is not necessarily the same as another tenant's interest. For example, one person might own a one-half interest with two others who each own a one-quarter interest, all as tenants in common. ភោគីណាមួយនៃភោគីរួមអាចលក់ ឬឱ្យសិទ្ធិរបស់ខ្លួនទៅឱ្យអ្នកផ្សេងដោយមិនបាច់មាន ការអនុញ្ញាតពីសហភោគីផ្សេងទៀត ហើយម្ចាស់ថ្មីក្លាយជាភោគីរួម ជាមួយនឹងម្ចាស់ដទៃទៀត។ សិទ្ធិរបស់ភោគីមួយ ម្នាក់មិនចាំបាច់ត្រូវឱ្យដួច នឹងសិទ្ធិ របស់ភោគីផ្សេងទេ។ ឧទាហរណ៍ មនុស្សម្នាក់អាចមានសិទ្ធិពាក់កណ**្តាលជាមួយ** ទាំងអស់នេះហៅថា ភោគីរួម ។

JOINT TENANTS เภาคีมริภาค

When two or more persons own real property as joint tenants, the estate created is a single estate with multiple ownership. នៅពេលមនុស្សពីរនាក់ ឬច្រើននាក់អាចមានកម្មសិទ្ធិលើអចលនទ្រព្យមួយជា ភោគីរមគ្នា បេតិកភណ្ ដែលបានកើតឡើងជាបេតិកភណ្ឌតែមួយដោយមានកម្មសិទ្ធិច្រើន ។

Joint tenants are two or more persons holding one in the same interest, accruing by one in the same conveyance, commencing at one and the same time, and held by one and the same undivided possession. កោគីអវិភាគជាបុគ្គលពីរនាក់ ឬច្រើននាក់ដែលកាន់កាប់ទ្រព្យមួយដោយមានសិទ្ធិ

ដូចគ្នា ភ្ជាប់មកជាមួយនូវការផ្ទេរឈ្មោះដូចគ្នា ចាប់ផេ្តិ៍មកាន់កាប់ទ្រព្យនៅពេលជាមួយគ្នា

ហើយកាន់កាប់ដោយសិទ្ធិមួយ ដែលមានភោគ:មិនអាចបែងចែកបានដូចគ្នា ។

Each tenant owns the entire estate, subject to the equal rights of the other joint tenants. All joint tenants; interests are equal, and all have the right to possession of the entire estate. On the death of one joint tenant, the entire ownership remains in the other joint tenants, and does not pass to the heirs or devisees of the decedent. ភោគីនីមួយៗមានកម្មសិទ្ធិលើបេតិកភណ្ឌ ទាំងមូលមានសិទ្ធិស្មើគ្នារវាងភោគីអវិភាគទាំងអស់។ ភោគីអវិភាគនីមួយៗ មានប្រយោជន៍ស្មើគ្នា និងមានសិទ្ធិភោគ: ទៅលើបេតិកភណ្ឌទាំងមូល។ នៅពេលភោគីអវិភាគណាមួយស្លាប់ កម្មសិទ្ធិទាំងមូលធ្លាក់ទៅលើភោគីអវិភាគផ្សេងទៀត ហើយមិនធ្លាក់ទៅលើភោគីអវិភាគផ្សេងទៀត

A joint tenant may grant out his or her interest to a new owner without permission of the other joint tenants, but the new owner becomes a tenant in common with the remaining joint tenants. ភោគីអវិភាគអាចផ**្តល់នូវសិទ្ធិរបស់ខ្លួនទៅឱ្យកម្មសិទ្ធិករថ្មីដោយ**គ្មានការអនុញ្ញាតអំពី ភោគីអវិភាគ ប៉ុនែ្តកម្មសិទ្ធិករថ្មីក្លាយជាភោគីរួម ជាមួយនឹងភោគីអវិភាគផ្សេងទៀត ។

Similarly, a joint tenant may petition the court for a partition of the estate, which would end the joint tenancy. ដូចគ្នានេះដែរ ភោគីអវិភាគអាចដាក់ពាក្យបន្តឹងទៅតុលាការសម្រាប់ចំណែកនៃបេតិកភណ្ឌ

ដែលអាចបញ្ចប់ភោគ:អវិភាគបាន។

Creditors may levy on the interests of a joint tenant on execution and take over the joint tenant's interest as a tenant in common with the remaining joint tenants. To *levy on execution* means to collect a sum of money by putting into effect the judgment of a court.

ឥណទាយកអាចដកហូតសិទ្ធិនៃភោគីអវិភាគ តាមរយៈការអនុវត្តសាលក្រម ហើយទទួលយកសិទ្ធិរបស់ភោគីអវិភាគ នោះដោយក្លាយជាភោគីរូមជាមួយនឹងភោគីអវិភាគផ្សេងទៀត។ ដកហូតការអនុវត្តសាលក្រមមានន័យថាប្រមូលលុយ តាមរយៈឥទ្ធិពលនៃសាលក្រមតុលាការ ។

TENANTS BY THE ENTIRETY ភោគីដោយភាពជាសហព័ទ្ធ

A *tenancy by the entirety* may be held only by a husband and wife and is based on the common law doctrine that a husband and wife are regarded, in law, as one person. ភោគ: ដោយភាពសហព័ទ្ធអាចត្រូវកាន់កាប់ដោយស្វាមី និងភរិយា ហើយត្រូវផ្អែកទៅតាមទ្រឹស្តីច្បាប់កុម្មុនឡដែលស្វាមី និងភរិយា ត្រូវបានគេចាត់ទុកជាបុគ្គលតែមួយក្នុងន័យច្បាប់ ។

Under common law theory, each spouse owns the entire estate, which neither can destroy by any separate act. The husband, however, has the entire control over the estate including the exclusive right to possession and the right to all rents and profits. On the death of either spouse, the survivor owns the entire estate outright. នៅក្រោមទ្រឹស្តិ៍ច្បាប់កុម្មុនឡ សហព័ន្ធ នីមួយៗមានកម្មសិទ្ធិលើបេតិកភណ្ឌទាំងមូល ដែលមិនអាចបំផ្លាញបានដោយទង្វើដោយឡែកពីគ្នា។ ប៉ុនែ្ត ស្វាមីមានការ ត្រួតពិនិត្យលើបេតិកភណ្ឌទាំងមូល ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងសិទ្ធិដាច់មុខចំពោះកម្មសិទ្ធ និងមានសិទ្ធិចំពោះតម្លៃឈ្នួល និង ប្រាក់ចំណេញទាំងអស់។ នៅពេលមរណភាពរបស់សហព័ទ្ធណាម្នាក់ សហព័ទ្ធដែលនៅរស់មានសិទ្ធិលើបេតិកភណ្ឌទាំងមូល។

Under the common law rule, the husband may transfer his interest in the tenancy to someone else without his wife's consent. In addition, his interest may be attached and taken on execution by his creditors. នៅក្រោមវិធានច្បាប់កុម្មុនឡ ស្វាមីអាចផ្ទេរនូវសិទ្ធិជាភោគ:ទៅឱ្យ អ្នកណាម្នាក់ទៀត ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីភរិយា។ លើសពីនេះទៀត សិទ្ធិរបស់គាត់អាចត្រូវបានរឹបអូស និងអនុវត្ត ដោយសាលក្រម ឥណទាយករបស់ខ្លួន។

His interest, however, is limited to merely the right to possession of the property and profits from it, plus exclusive title only if he survives his wife. He cannot defeat his wife's interest in the estate while she is alive without her consent. If she outlives her husband, the wife will gain full possession and title to the property, regardless of what has been granted out by the husband or attached by the husband's creditors. ប៉ុនែ្ត សិទ្ធិរបស់គាត់ត្រូវបានកំណត់ស្មើនឹង សិទ្ធិកោគ: នៃទ្រព្យសម្បត្តិ និងប្រាក់ចំណេញដែលកើតចេញសិទ្ធិនោះ បូកសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិ៤ ្តាច់មុខតែប៉ុណ្ណោះ ប្រសិនបើ គាត់នៅរស់ក្រោយភរិយា។ គាត់មិនអាចទទួលបាននូវសិទ្ធិរបស់ ភរិយាទៅលើបេតិកភណ្ឌដោយគ្មានការយល់ព្រមពី ភរិយាទេ ក្នុងខណៈពេលដែលភរិយានៅរស់។ ប្រសិនបើភរិយានៅរស់ក្រោយស្វាមី ភរិយានឹងទទួលបាននេះតាគ: និង សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិពេញលេញចំពោះទ្រព្យ ដោយមិនគិតអំពីអ្វីដែលត្រូវបានផ្តល់ដោយស្វាមី ឬរឹបអូសដោយឥណទាយករបស់ ស្វាមីឡើយ ។

The wife, unlike the husband, may not transfer her interest in the tenancy by the entirety to someone else without the husband's consent, under common law theory. មិនដូច ស្វាមីទេ ភរិយាមិនអាចផ្ទេរសិទ្ធិរបស់ខ្លួននៅក្នុងភោគ:ទៅភោគ:ដោយភាពជាសហព័ន្ធ ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីស្វាមី របស់ខ្លួនឡើយ នៅក្រោមទ្រឹស្តិ៍ច្បាប់កុម្មនឡ ។

Similarly, her interest may not be attached or taken on execution by her creditors. For these reasons, the tenancy by the entirety has been a popular method of ownership by a husband and wife for protection against attaching creditors. ដូចគ្នានេះដែរ សិទ្ធិរបស់ភរិយាមិនអាច

ត្រូវបានរឹបអូស ឬអនុវត្តសាលក្រម ដោយឥណទាយករបស់ភរិយាទេ។ ចំពោះហេតុផលនេះ ភោគីដោយចំណងអាពាហ៍ ពិពាហ័គឹជាវិធីគ្រប់គ្រងសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិដ៏ពេញនិយមដោយស្វាមី និងភរិយា ចំពោះការប្រឆាំងទៅនឹងឥណទាយកដែល រឹបអូស។

Neither spouse can defeat the other spouse's interest in the estate without the other's consent, and a court has no power to partition a tenancy by the entirety. គ្មានសហព័ទ្ធណោមួយ អាចទទួលបាននូវសិទ្ធិរបស់សហព័ទ្ធផ្សេងទៀតនៅក្នុងបេតិកភណ្ឌ ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីសហព័ទ្ធផ្សេងទៀតទេ ហើយ តុលាការមិនមានអំណាចបែងចែកភោគ:ដោយភាពជាសហព័ទ្ធឡើយ ។

In recent years, because of the unequal rights of spouses in the tenancy by the entirety, some states no longer use it as a form of co-ownership of real property. នៅប៉័ន្មាន ឆ្នាំថ្មី១នេះ ពីព្រោះតែសិទ្ធិមិនស្មើគ្នានៃសហព័ទ្ធនៅក្នុងភោគះដោយភាពជាសហព័ទ្ធ រដ្ឋមួយលែងប្រើវាជាទម្រង់សហកម្ម សិទ្ធិនៃអចលន ទ្រព្យទ្យើយ។

Other states have modified the common law version to give equal rights to the spouses, while at the same time retaining the feature of protection against attachment by creditors. Here is an example of a modern state statute. រដ្ឋខ្លះទៀតបានកែប្រែច្បាប់ពាក្យពេចន៍ច្បាប់កុម្មុន ឡ ដើម្បី ផ្តល់សិទ្ធិស្មើគ្នាទៅ ឱ្យសហព័ទ្ធ នៅខណៈពេលដូចគ្នានឹងការទប់ស្កាត់លក្ខណៈនៃការការពារប្រឆាំងនឹងការរីបអូសដោយ ឥណទាយក ។

នេះជាឧទាហរណ៍នៃច្បាប់រដ្ឋទំនើបមួយ។

A husband and wife shall be equally entitled to the rents, products, income or profits and to the control, management and possession of property held by them as tenants by the entirety. The interest of a debtor spouse in property held as tenants by the entirety shall not be subject to seizure or execution by a creditor of such debtor spouse so long as such property is the principal residence of the nondebtor spouse; provided, however, both spouses shall be liable jointly or severally for debts incurred on account of necessaries furnished by either spouse or to a member of their family. ស្មាមី និងភរិយាគួរតែត្រូវបានគេផ ្លល់សិទ្ធិ ស្មើគ្នាចំពោះការជួល ផលិតផល ប្រាក់ចំណូល ឬប្រាក់ចំណេញ ព្រមទាំង ការត្រួតពិនិត្យ ការគ្រប់គ្រង និងភោគៈនៃ ទ្រព្យសម្បត្តិដែលកាន់កាប់ដោយខ្លួនជាភោគីដោយភាពជាសហព័ទ្ធ ។ សិទ្ធិរបស់សហព័ទ្ធឥណទាយិកនៅក្នុងទ្រព្យ សម្បត្តិដែលកាន់កាប់ជាភោគីដោយចំណងភាពជាសហព័ទ្ធមិនគួរត្រូវរឹបអូស ឬអនុវត្តសាលក្រមដោយឥណទាយកនៃ ដរាបណាទ្រព្យបែបនេះ ដាលំនៅអចិន្រៃ្តយ៍ដើមនៃសហព័ទ្ធមិនមែនឥណទាយិក សហព័ទ្ធឥណទាយិកបែបនេះទេ ជាយ៉ាងណាក៏ដោយ សិទ្ធិនោះបានផ្តល់ឱ្យសហព័ទ្ធទាំងពីរគួរត្រូវទទួលខុសត្រូវរូមគ្នា តែទោះ ឬរឿង១ខ្លួនសម្រាប់បំណុលដែល កើតឡើងពីរបស់សំខាន់ដែលត្រូវបានផ ្តល់ដោយសហព័ទ្ធណាមួយ បូទៅឱ្យសមាជិកនៃគ្រួសារ ។

A divorce, by operation law, automatically converts a tenancy by the entirety owned by the former spouses into a tenancy in common. ការលែងលះគ្នាតាមរយ:ការអនុវត្តច្បាប់ ប្តូរ ភោគ:ដោយភាពជាសហព័ទ្ធដែលកើតពីសហព័ទ្ធមុន ទៅជាភោគ:រួមដោយស្វ័យប្រវត្តិ។

TENANTS IN PARTNERSHIP ភោគីជាក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ

Tenancy in partnership is a form of ownership of real property that is available to business partners if they choose to use it. ភោគីជាក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិគឺជាទម្រង់នៃកម្មសិទ្ធិរបស់អចលន ទ្រព្យដែលអាចកើតមានគូជំនួញ ប្រសិនបើពួកគេជ្រើសរើសប្រើវា ។

It is governed by the Uniform Partnership Act in those states that have adopted it. វាត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់សហកម្មសិទ្ធិឯកសណ្ឋានមួយ នៅក្នុងរដ្ឋទាំងនោះដែលបានអនុម័តវា។

Under the act, individual partners cannot transfer their interest in the property to others unless all of them do so, and individual partners' interests in the property are not subject to attachment or execution except on a claim against the partnership. នៅក្រោមច្បាប់នេះ ដៃគូជា បុគ្គលមិនអាចផ្ទេរសិទ្ធិរបស់ខ្លួននៅក្នុងទ្រព្យទៅឱ្យអ្នកដទៃបានទេ ហ្គិ៍កណាពូកគេទាំងអស់ធ្វើដូច្នេះ ហើយសិទ្ធិរបស់ដៃ តូជាបុគ្គលនៅក្នុងទ្រព្យមិនទាក់ទងនឹងអំណូសគំហាត់ ឬការអនុវត្តសាលក្រមទេ លើកលែងតែចំពោះការតវ៉ាប្រឆាំងនឹង ក្រុមហ៊ុនសហកមមសិទ្ធិ។

On the death of a partner, the decedent's rights in specific partnership property become vested in the surviving partners who may possess such property only for partnership purposes. Death causes a dissolution of a partnership, however, and the surviving partners must account to the estate of the decedent and pay over to the estate the value of the deceased partner's equity in the partnership. នៅពេលមរណភាពរបស់ដៃគូ សិទ្ធិរបស់ មរណជននៅក្នុងទ្រព្យជាសហកម្មសិទ្ធិជាក់លាក់ក្លាយជាសិទ្ធិដាចំណាត់ ទៅក្នុងដៃគូនៅរស់ដែលអាចមានជាកម្មសិទ្ធិនូវ ទ្រព្យបែបនេះ ចំពោះតែគោលបំណងជាសហកម្មសិទ្ធិតែប៉ុណ្ណោះ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ ដោយមរណភាពបណ*្តា*លឱ្យមាន ការរំលាយនៃសហកម្មសិទ្ធិ ហើយដៃគូនៅរស់ត្រូវតែទទួលខុសត្រូវចំពោះបេតិកភណ្ឌរបស់មរណជន និងចំណាយពីលើ បេតិកភណ្ឌនូវតម្លៃសមធម៌របស់ដៃគូស្លាប់នៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ។

• ::========= •

Chapter 30

Acquisition of Title to Real Property ສາເຂລູໜະລະອຸຣະຍີຊີ້ອໍເຕາະແຍໜະອາຊູລຕາງ

Title to real property may be acquired in the followings ways. សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិចំពោះអចនទ្រព្យអាច ទទួលបាននៅក្នុងករណីខាងក្រោម ។

- 1. Original grant អនុប្បទានដើម
- 2. Deed លិខិតប្រគល់មតិក
- Inheritance មត៌ិក
- 4. Sale on execution ការលក់ទៅតាមសាលក្រម
- 5. Mortgagee's foreclosure sale ការលក់ឡាយឡុងទ្រព្យបញ្ចាំរបស់ម្ចាស់អ៊ីប៉ូតែក
- 6. Tax title សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិទៅលើពន្ធ
- 7. Adverse possession ភោគ:តាមព្រឹត្តិន័យ
- 8. Slow action of water សកម្មភាពយ៏តនៃទឹក

ORIGINAL GRANT អនុប្បទានដើម

Originally, land in American was owned by the various foreign governments that had settled here, such as England, France, Spain, and Mexico. Individuals obtained title to the land by grants from the crowns of those countries. ពីដើម ដីនៅសហរដ្ឋអាមេរិចត្រូវបានកាន់កាប់ដោយ រដ្ឋាភិបាលបរទេសផ្សេង១គ្នា ដែលតាំងនៅទីនេះ ដូចជាអង់គ្លេស បារាំង អេស្ប៉ាញ និងម៉ិចស៊ិច។ បុគ្គលទាំងឡាយទទួល បាននូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិចំពោះដី តាមរយ:អនុប្បទានពីមេដឹកនាំនៃប្រទេសទាំងនោះ ។ After the American Revolution, any land that was not owned by individuals became the property of either the state or federal government, which conveyed much of it out by

property of either the state or federal government, which conveyed much of it out by public grant to homesteaders or settlers under laws enacted by Congress. បន្ទាប់ពីចលនាបដិវត្ត អាមេរិចមកដិនីមួយៗដែលមិនមែនជាកម្មសិទ្ធិរបស់បុគ្គល បានក្លាយមកជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ ឬរបស់រដ្ឋាភិបាល សហព័ន្ធ ដែលបានកាត់ឈ្មោះយ៉ាងច្រើនចេញ ដោយអនុប្បទានជា សាធារណៈទៅឱ្យអ្នកតាំងលំនៅលើដីរដ្ឋក្រោមច្បាប់ ដែលអនុម័តដោយសភាជាតិ ។

DEED លិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិ

The most common method of acquiring title to real property is by the use of a deed signed by the grantor and delivered to the grantee. វិធីសាមញ្លបំផុតនៃការទទួលបាននូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិចំពោះអចលន ទ្រព្យគឺតាមរយ:ការប្រើប្រាស់នៃលិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិ ដែលចុះហត្ថលេខាដោយអនុប្បទាយី និងត្រូវចែកចាយទៅឱ្យ អនុប្បទានិក ។

A *deed* is a formal written instrument used to transfer title from one person to another. It is also known as a *conveyance*. Traditionally, a deed was required to be under seal to be effective; however, many states have done away with that requirement by statute. *លិខិត ប្រគល់កម្មសិទ្ធិ* គឺជាឧបករណ៍សំណេរជាផ្លូវការ ដែលត្រូវបានប្រើដើម្បីផ្ទេរសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ ទៀត ។ វាក៏ត្រូវបានគេហៅថាជា *ការកាត់ឈ្មោះ* ។ ពីបុរាណ លិខិតប្រគល់ កម្មសិទ្ធិត្រូវបានគេតម្រូវឱ្យមានត្រាដើម្បីជា ប្រសិទ្ធភាព ប៉័នែ រដ្ឋជាច្រើនបានបោះបង់ចោលនូវតម្រូវការនេះតាមរយៈច្បាប់ ។

A *seal* is a mark or impression (originally made with wax) placed next to the party's signature. Some states require that a deed be witnessed; others have no such requirement. The deed is discussed in detail in chapter 31. *ត្រា* គឺជាសញ្ញាសំគាល់ ឬជាស្នាមគំនូស (ពីដើមគេធ្វើវាដោយ

ក្រមូន> ដាក់ជិតហត្ថលេខារបស់ភាគី។ លិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិត្រូវបានសិក្សានៅលំអិតនៅក្នុងជំពូក៣១។

INHERITANCE មតិក

When people died owning real property either separately or with others as tenants in common, title to the property vests in their heirs or devisees at the moment of death. បុគ្គលស្លាប់ដែលបន្សល់ទុកនូវអចលនទ្រព្យដោយឡែក ឬជាមួយនឹងភោគីរួម សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិចំពោះទ្រព្យនោះផ្ទេរទៅ ឱ្យ

ទាយាទ ឬក៏អច្ចុយលាភីរបស់ពួកគេ នៅពេលមរណភាព។

No deed is necessary for them to receive title because title passes to them by operation of law. Such vesting of title, however, is subject to becoming *divested* (taken away) by the executor or administrator of the estate if it is necessary to obtain money from the sale of the property to pay estate taxes, administrative expenses, and other claims against the estate. គ្មានលិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិណាចាំបាច់សម្រាប់ពួកគេ ដើម្បីទទួលបាននូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិទេ ពីព្រោះសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិឆ្លងកាត់ទៅពួក គ្មោនលិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិណាចាំបាច់សម្រាប់ពួកគេ ដើម្បីទទួលបាននូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិទេ ពីព្រោះសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិឆ្លងកាត់ទៅពួក គ្មោនលិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិណាចាំបាច់សម្រាប់ពួកគេ ដើម្បីទទួលបាននូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិទេ ពីព្រោះសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិឆ្លងកាត់ទៅពួក គេតាមរយ:ប្រតិបត្តិការនៃច្បាប់។ ប៉ុន្តែ ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិបែបនេះនឹងក្លាយជាមិនផ្ទេវវិញ (យកចេញ) ដោយប្រតិបត្តិក: ឬហិតូបត្ថម្ភក:របស់បេតិកភណ្ឌ ប្រសិនបើវាចាំបាច់ ដើម្បីទទួលបានថវិកាពីការលក់នៃទ្រព្យសម្បត្តិដើម្បីបង់ថ្លៃពន្ធលើ បេតិកភណ្ឌការចំណាយរដ្ឋបាល និងពាក្យបណ*្តី*ងផ្សេងៗទៀតប្រឆាំងនឹងបេតិកភណ្ឌ។

After a period of time elapses (generally, nine months to a year) from the time of the appointment of the personal representative, title can no longer be divested from the heirs for these purposes. បន្ទាប់ពីពេលវេលាមួយបានកន្លងផុតទៅ (ជាទូទៅរយ:ពេលប្រាំបួនខែ ទៅមួយឆ្នាំ) ចេញពី ពេលវេលានៃការតែងតាំងអ្នកតំណាងបែងចែកមតិក សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិអាចមិនត្រូវបានគេផ្ទេរពីទាយាទទេ ចំពោះគោល បំណងទាំងនេះ ។

When people die owning real property with others as joint tenants, the surviving joint tenants own the entire property outright at the moment of death of the decedent. In this case, it is not necessary to probate the estate to obtain title because title passes automatically to the surviving joint tenants. It is usually necessary to obtain estate tax releases for the surviving joint tenants to have clear title to the property, however.

នៅពេលមនុស្សស្លាប់ដែលមានអចលនទ្រព្យជាមួយអ្នកដទៃជាភោគីអវិភាគ ភោគីអវិភាគដែលនៅរស់មានកម្មសិទ្ធិលើ ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងមូល នៅខណៈពេលនៃមរណភាពនេះតែម**្តង។ នៅក្នុងករណីនេះ វាមិនចាំបាច់បញ្ជាក់បេតិកភ**ណ្ឌ ដើម្បី ទទួលបាននូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិទេ ពីព្រោះសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិធ្លាក់ទៅលើភោគីអវិភាគដែលនៅរស់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ។ ជាធម្មតា ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ

វ៉ាចាំបាច់ក្នុងការទទួលបាននូវការបន្ធូរបន្ថយពន្ធបេតិកភណ្ឌសម្រាប់ភោគីអវិភាគដែលនៅរស់

ដើម្បីមានសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិង៍ច្បាស់លាស់ចំពោះទ្រព្យ ។

SALE ON EXECUTION ការលក់ទៅតាមសាលក្រម

At the beginning of a lawsuit, the plaintiff will often attach the defendant's real property. នៅពេលផេ្តីមបណ្តឹង ដើមចោទជារឿយ១រឹបអូសនូវអចលនទ្រព្យរបស់ចុងចោទ ។

An *attachment* has the effect of bringing the property under the jurisdiction of the court as security for the debt. អំណូសឃាត់មានឥទ្ធិពលដល់ការនាំទ្រព្យស្ថិតនៅក្រោមយុត្តាធិការ នៃតុលាការទុកជា

សុវត្ថិភាពនៃបំណុល ។

If the defendant loses the case and does not pay the amount of the judgment to the plaintiff, the sheriff may levy and sell on execution the real property that was attached. ប្រសិនបើចុងចោទចាញ់ក ្តី ហើយមិនបង់ថ្លៃសាលក្រមទៅឱ្យដើមចោទទេ អាជ្ញាសាលាអាចដកហូត និងលក់អចលន

ទ្រព្យដែលត្រូវបានរឹបអូស ។

This is often referred to as a *sheriff's sale*, and is done by public auction after a prescribed amount of time and notice, set by state statutes, is given to the property owner. នោះជារឿយៗ សំដៅទៅការលក់របស់អាជ្ញាសាលា និងត្រូវបានអនុវត្តដោយការលក់ជាសាធារណ: បន្ទាប់ពីកំណត់ពេលវេលា និងត្រូវបានអនុវត្តដោយការលក់ជាសាធារណ: បន្ទាប់ពីកំណត់ពេលវេលា និងសេចក**្តី ជូនដំណឹង**ដែលកំណត់ដោយច្បាប់របស់រដ្ឋ ត្រូវផ**្តល់ទៅឱ្យម្ចាស់ទ្រព្យ ។**

MORTGAGEE'S FORECLOSURE SALE ការលក់ឡាយឡុងទ្រព្យបញ្ចាំរបស់ម្ចាស់បំណុលអ៊ីប៉ូតែក

A mortgagee's foreclosure sale occurs when the holder of a mortgage on real property (the mortgagee) is not paid and decides to sell the property to obtain the amount owned by the homeowner (the mortgagor). ការលក់ឡាយឡុងទ្រព្យបញ្ចាំរបស់ម្ចាស់បំណុលអ៊ីប៉ូតែកកើតឡើងនៅពេល ដែល អ្នកកាន់អ៊ីប៉ូតែកលើអចលនទ្រព្យ (ម្ចាស់បំណុលអ៊ីប៉ូតែក) មិនត្រូវបានគេឱ្យបង់ ហើយសម្រេចចិត្តលក់ទ្រព្យដើម្បីទទួលបាន

បរិមាណណដែលបានជំពាក់ទៅឱ្យម្ចាស់ផ្ទះ (កូនបំណុលអ៊ីប៉ូតែក) ។

The sale is by auction and occurs under the jurisdiction of the court. The proceeds of the sale are applied to the payment of the mortgage debt, with any surplus going to the mortgagor. Some states have a statutory power of sale provision for mortgages that regulates the foreclosure sale and must be strictly followed when a foreclosure sale occurs. mរលក់គឺត្រូវឡាយឡុង និងកើតឡើងនៅក្រោមយុត្តាធិការនៃតុលាការ ¹ ចំណូលនៃការលក់គឺត្រូវបានអនុវត្តចំពោះ ការបង់ថ្លៃនៃបំណុលអ៊ីប៉ូតែក ជាមួយនឹងចំនួនបន្ថែមទៀតដែលចូលទៅក្នុងអ៊ីប៉ូតែក ។ រដ្ឋមួយចំនួនមានអំណាចច្បាប់នៃ បទប្បញ្ញត្តិលក់អ៊ីប៉ូតែក ដែលដាក់កម្រិតចំពោះការលក់ឡាយឡុង ហើយត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងតឹងរឹងនៅពេលការលក់ ឡាយឡងកើតឡើង។

TAX TITLE សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើពន្ធ

Municipalities have the power to take real property for unpaid taxes. Usually, a city or town must first make a demand for payment on the record owner of the property. សាលាក្រុង មានអំណាចដកហូតយកអចលនទ្រព្យសម្រាប់ពន្ធដែលមិនបានបង់។ ជាធម្មតា ទីក្រុង ឬទីប្រជុំជនត្រូវតែទាមទារឱ្យ មានការបង់ផ្លៃពីម្ចាស់សំណុំរឿងនៃទ្រព្យ ។

The *record owner* is the person who appears to be the owner of the property according to the records at the Registry of Deeds. If the tax is not paid within a certain number of days after demand, the tax collector may take the property for the city or town, or sell it at public auction. ម្ចាស់សំណុំរឿងគឺជាអ្នកដែលជាម្ចាស់នៃទ្រព្យដោយអាស្រ័យនឹងសំណុំរឿង នៅកន្លែងចុះបញ្ជីនៃលិខិតប្រគល់ កម្មសិទ្ធិ។ ប្រសិនបើពន្ធមិនត្រូវបានគេបង់នៅក្នុងថ្ងៃកំណត់ បន្ទាប់ពីការទាមទារនោះទេ អ្នកប្រមូលពន្ធអាចនឹងដកយក ទ្រព្យទុកសម្រាប់ទីក្រុង ឬទីប្រជុំជន ឬលក់វាដោយទ្យាយឡាងជាសាធារណៈ ។

A purchaser of real property at a tax sale, however, takes the property subject to the former owner's *right of redemption* (right to take the property back). ប៉ុនែ្ត អ្នកទិញអចលន ទ្រព្យចំពោះការលក់ដើម្បីបង់ពន្ធ យកទ្រព្យទៅតាមសិទ្ធិលស់របស់មកវិញម្ចាស់មុន (សិទ្ធិទទួលយកទ្រព្យត្រឡប់មក វិញ) ។

The latter can get the property back on the payment to the city or town of the back taxes, interest, and expenses incurred in the tax title sale. អ្នកទិញទីពីរនេះអាចទទួលបានទ្រព្យមកវិញដោយបង់ ថ្លៃទៅឱ្យទីក្រុង ឬទីប្រជុំជននូវការបង់ពន្ធឡើងវិញ ការប្រាក់ និងការចំណាយផ្សេងៗ ដែលកើតមានឡើងនៅក្នុងការលក់ សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិដើម្បីបង់ពន្ធ។

The purchaser of tax title property, to obtain clear title, must petition the court to *foreclose* (terminate) the right of redemption. Only when the court does this, does title become absolute in the owner who purchased it at the tax sale. អ្នកទិញទ្រព្យនៃសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិដើម្បិបង់ពន្ធ ដើម្បី ទទួលបានសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិពិតប្រាកដមួយ ត្រូវតែប ្តឹងទៅតុលាការដើម្បីប្តឹងអំណូស (បញ្ចប់) នូវសិទ្ធិលស់របស់មកវិញ។ នៅ ពេលតុលាការចាត់ការបញ្ហានេះ សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិក្លាយជាដាច់ខាត ចំពោះម្ចាស់ដែលបានទិញវានៅពេលលក់ពន្ធ។

ADVERSE POSSESSION ភោគ:តាមព្រឹត្តិន័យ

Title to real property may be obtained by taking actual possession of the property openly, notoriously, exclusively, under a claim of right, and continuously for the statutory period, which is twenty years in many states. សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិចំពោះអចលនទ្រព្យអាចត្រូវបានទទួលបាន តាមរយ: ការទទួលយកនូវភោគ:ជាក់ស្តែងនៃទ្រព្យដោយចំហ ជាឧឡារិក ពិសេស ស្ថិតនៅក្រោមតម្រូវការច្បាប់ និងជាប់ៗគ្នា សម្រាប់រយ:ពេលកំណត់ដោយច្បាប់ដែលមានរយ:ពេល២០ឆ្នាំ នៅក្នុងរដ្ឋជាច្រើន ។

This method of obtaining title to real property, called *adverse possession*, developed at common law under session of a freehold of the same land at the same time. If one person took possession of land under a claim of right, the real owner was said to be *disseised* (dispossessed) and would have to bring an action to regain possession within twenty years or be forever barred from doing so. វិធីនៃការទទួលបាននូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិចំពោះអចលនទ្រព្យនេះ ហៅថា ភោគ:តាមព្រឹត្តិន័យ ដែលបានកែលំអនៅច្បាប់កុម្មនឡ ក្នុងផ្នែកនៃបេតិកភណ្ឌគ្មានពេលកំណត់នៃដីដូចគ្នា នៅពេលវេលា ដូចគ្នា។ ប្រសិនបើមនុស្សម្នាក់មានភោគ:ទៅលើដី ស្ថិតនៅក្រោមតម្រូវការច្បាប់ ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិពិតប្រាកដត្រូវបានគេ

និយាយថា ត្រូវបានគេដកហូតកម្មសិទ្ធិ (ដកយកភោគ:) ហើយអាចប**្ដឹង ដើម្បីទទួលបានមកវិញនូវភោគ:ក្នុងរយ:** ពេល២០ឆ្នាំ ឬជារហូតដែលកើតមកពីការធ្វើដូច្នេះ ។

In calculating the twenty year or other statutory period, any uninterrupted continuous use by previous nonowner occupiers may be added to the time period. Such an accumulation of possession by different occupiers who are not record owners is called *tacking*. នៅក្នុងការគណនា រយ:ពេលដែលកំណត់ដោយ ច្បាប់២០ឆ្នាំ ឬរយ:ពេលកំណត់ដោយច្បាប់ផ្សេងទៀត ការ ប្រើប្រាស់ជាប់១គ្នាដោយគ្មានការរំខាន ដោយអ្នកកាន់កាប់ដែលមិនមែនជាម្ចាស់មុន១ អាចត្រូវបានបន្ថែមទៅនឹងរយ: ពេលនោះ ។ ការកើនឡើងនៃភោគ:តាមរយ:អ្នកកាន់កាប់ផ្សេង១គ្នាបែបនេះ ដែលមិនមែនជាម្ចាស់នៃសំណុំរឿង ត្រូវ បានគេហៅថាភោគ:តាមព្រឹត្តិន័យជាប់១គ្នា ។

Certain disabilities on the part of the true owner (including minority, insanity, imprisonment, or absence from the United States), which occur at the beginning of the adverse possession will give the true owner a longer time to regain possession filing an affidavit with the proper office. Other states requires a court proceeding to obtain clear titles. អសមត្ថភាពមួយចំនួននៅលើផ្នែកនៃម្ចាស់កម្មិសិទ្ធិពិត (រួមមានអនីតិភាព វិបត្តិស្ទាវតី ពិរុទ្ធភាព ឬអវត្តមាន នៅសហរដ្ឋអាមេរិច) ដែលកើតឡើងពីចំណុចផេ្តីមនៃភោគ:តាមព្រឹត្តិន័យ នឹងផ្តល់ឱ្យម្ចាស់ពិតប្រាកដ នូវពេលវេលាវែង ដើម្បីទទួលបានមកវិញនូវភោគ: ដោយបំពេញលិខិតថ្លែងសច្ចាជាមួយនឹងការិយាល័យសមស្របណាមួយ។ រដ្ឋផ្សេងទៀត តម្រូវឱ្យតុលាការជម្រះក្តីដើម្បីទទួលបាននូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិច្បាស់មួយ។

SLOW ACTION OF WATER អំពើយឺតរបស់ទីក

Any addition to the soil made by nature, such as the gradual accumulation of soil to land next to a stream caused by the action of water, is called *accretion*. Another term used to describe this addition to the soil is *alluvian*. បន្ថែមទៅនឹងដីដែលកើតឡើងពីធម្មជាតិ ដូចជាការផ្គុំគ្នា បន្តិចម្តងៗនៃដីដែលនៅជាប់នឹងស្ទឹងបណ្តាលមកពីអំពើនៃទឹក ហៅថាដំណុះ។ វាក្យសព្ទមួយទៀតត្រូវបានគេប្រើដើម្បី ពិពណ៌នានូវការបន្ថែមនេះគឺដីល្បាប់។

Such addition to the soil belongs to the owner of the soil to which it is added. In contrast, when one side of a stream gains soil by the slow action of water, the opposite side of the stream often loses soil. This process is known as *erosion*, which is defined as the gradual eating away of the soil by the operation of currents or tides. ការបន្ថែមទៅលើដីដូច្នេះជាកម្មសិទ្ធិរបស់ ម្ចាស់ដីដែលត្រូវបានបន្ថែមនោះ ។ ផ្ទុយមកវិញ នៅពេលផ្នែកម្ខាងនៃស្ទឹងដុះដីតាមរយៈអំពើយឺតនៃទឹក ផ្នែកម្ខាងទៀត នៃស្ទឹងជារឿយៗតែងតែបាត់ដី។ ដំណើរការនេះហៅថាសំណឹក ដែលត្រូវបានគេកំណត់ថាជារបេះដីបន្តិចម្តងៗតាមរយៈ ប្រតិបត្តិការនៃចរន្ទទឹក ប្លជំនោរលំនាចនៃទឹក ។

Real property owners sometimes gain additional land when adjoining water permanently recedes. This gradual recession of water leaving land permanently uncovered is referred to as *reliction*. ពេលខ្លះ ម្ចាស់អចលនទ្រព្យទទួលបាននូវដីដុះបន្តិចម្តងៗនៅពេលទឹកហូរជាអន្ត្រៃយ័ ស្រកចុះ ។ ការស្រកចុះបន្តិចម្តងៗនេះ បន្សល់ទុកដីជាអចិន្ត្រៃយ័ដោយចំហ គេហៅថាដីផុស ។

Glossory

Abolish (v) ริภทร. ญบเราณ : bring to an end, eliminate, get rid of Abominable (adj) ដែលកូរឱ្យស្ងប់ខ្ចើម Abortion (n) បទល្មើសពន្លតកូន Absolute or strict liability (n) ការទទួលខុសត្រូវដាច់ខាត, ការទទួលខុសត្រូវហ្មត់ចត់ Acceptance (n) ការយល់ព្រម Accessory after the fact (n) អ្នកសមគំនិតក្រោយពីរុទ្ធហេតុ Accessory before the fact (n) អ្នកសមគំនិតមុនពិរុទ្ធហេតុ Accidentally (adv) ដោយចៃដន្យ, ដោយអចេតនា : unintentionally Accompany (v) អមដំណើរដោយ, អមដោយ, តាម : go with, convoy, go together with, come with Accomplice (n) អ្នកសមគំនិត Accomplish (v) សម្រេច, បំពេញ; accomplishable (adj) ដែលអាចសម្រេចបាន Accomplisher (n) អ្នកសម្រេច Accord and satisfaction (n) ការស្រុះស្រួលព្រមទាំងបានជម្រះកាតព្វកិច្ចថ្មី Account for (v) ពន្យល់, ទុកសម្រាប់, ទទួលរងអំពើ Accretion (n) ដំណុះ, ការកើនឡើង Accrue (v) ກຼາບ : attach Action (n) បណ្ដឹង Actionable (adj) ដែលអាចប្ដឹងបាន Actual Possession (n) ភោគ:ជាក់សែ្នង, ការកាន់កាប់ជាក់សែ្នង Adeem (v) ដកបញ្ញត្តិមតិកសាសន៍ Ademption (n) ការដកបញ្ញត្តិមតិកសាសន៍ Adhesion contract (n) កិច្ចសន្យាសជ្ជកម្ម Adjudicate (v) កាត់សេចក្តី. វិនិច្ឆ័យទោស; *adjudication (n) ការកាត់សេចក្តី. ការវិនិច្ឆ័យទោស* Administrator (n) ហ៊ិតូបត្ថម្ភក: (អ្នកគ្រប់គ្រងប្រូស) Administrator cum testamento annexo (n) ហិតួបត្ថម្ភកះជំនួស Administrator de bonis non (n) ហ៊ិតូបត្ថម្ភកះតំណាង Administrator de bonis non cum testamento annexo (n) ហិត្លបត្ថម្ភក:ជំនួសបន្ Administratrix (n) ហ៊ត្វបត្ថម្ភកា (អ្នកគ្រប់គ្រងស្រី) Admissible (adj) ដែលយកជាការបាន, ដែលអនុញ្ញាតឱ្យចូលបាន : allowable, permissible Adult (n) នីតិជន Adultery (n) ការជិតក្បត់

Adverse possession (n) ភោគ:តាមព្រឹត្តិន័យ Affidavit (n) លិខិតសច្ចាប្រណិធាន Affinity (n) ញាតិពន្ធ (សាច់ថ្លៃ) Affirmative defense (n) ការការពារជាវិជ្ជមាន Affix (v) ກຼາບໍ : attach, fasten, fix Aforethought (adj) ដែលបានគិតទុកជាមុន Agency (n) ទីភ្នាក់ងារ Agency by estoppel (n) ទីភ្នាក់ងារស្តែងចេញខាងក្រៅ : apparent agency, agency by operation of law Agency by ratification (n) ទីភ្នាក់ងារសច្ចាប័ន Agent (n) ភ្នាក់ងារ Aggravate assault (n) អំពើបំពារបំពានដល់អាយុជីវិតយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ Aiding and abetting (n) ការជួយទំនុកបម្រុង Alderpeople (n) សភាក្រុង, អ្នកតំណាងក្រុង Alienate (v) ផ្ទេរកម្មសិទ្ធី : transfer ownership to somebody Allegation (n) ការពោលអះអាង, ទទ្បីករណ៍ Allege (v) ពោលអះអាង (ដោយគ្មានភស្តុតាង), និយាយដោះសា Alleviate (v) សម្រាល. ធ្វើឱ្យធូរស្រាល; alleviation (n) ការធ្វើឱ្យធូរស្រាល Alluvian (n) ຊີທຸງາທີ່ : alluvion, alluvium Along with (prep.) យល់ស្របនិង, ជាមួយនិង, ដោយថែមទាំង : in addition with Amendment (n) វិសោធនកម្ម. ការកែប្រៃ; *amend (v) ធ្វើវិសោធនកម្ម. កែប្រែ* Amount to (v) ចាតទុកថា, សន្មតថា Anal penetration (n) ការបញ្ចូលតាមរន្ធគូទ Ancillary administrator (n) ហិតូបត្ថម្ភកះបន្ទាប់បន្សំ Anguish (n) ការព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំង : sorrow, distress Animus furandi (n) ចេតនាលួច : intent to steal Annulment (n) មោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ Answer (n) ចម្លេយ Anticipatory breach (n) ការលើសមុនត្រូវបំពេញកាតពុកិច្ច Antilapse statute (n) ច្បាប់ទប់ទល់នឹងការរលត់នៃមតិក Apparel (n) សំល្ប៉េកបំពាក់ Apparent (adj) ច្បាស់, អាចមើលឃើញ Apparent authority (n) សិទ្ធិស្តែងចេញខាងក្រៅ Appeal (v) ប្តឹងឧទ្ធរណ៍ Appear (v) លេចឡើង, កើតឡើង ; appear that *ទំនងជា* Appear in court ចូលខ្លួនក្នុងតុលាការ, បង្ហាញខ្លួនក្នុងតុលាការ Appellate court (n) សាលាឧទ្ទរណ៍ Appellate jurisdiction (n) សមត្ថកិច្ចសាលាឧទ្ទរណ៍ Apprehension (n) ការចាប់ខ្លួន, សេចក្តីភ័យខ្លាច, សេចក្តីបារម្ភ, ការយល់; apprehend (v) ចាប់ខ្លួន, ឃុំឃាំង, យល់ Appropriate (v) លៃលក, ដកទុកធ្វើជារបស់ខ្លួន Apt words (n) ៣ក្យសមស្រប : Suitable words Arbitration and award (n) ការការពារខ្លួនជាវិជ្ជមានទៅនឹងមជ្ឈត្តវិនិច្ឆ័យ Argue for (v) និយាយគាំទ្រ, ផ្តល់ហេតុផល Arraignment (n) ការនាំមកឆ្លើយចំពោះមុខតុលាការ Arson (n) ការបង្កអគ្គិភ័យ, បទល្មើសបង្កអគ្គិភ័យ As is (adj) ដូចក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌ និងកន្លែងជាក់ស្តែង

As long as ដរាបណា, ប្រសិនបើ : having the condition that, if As though (conj) ដូចជា : as if As to something issues : as regards something, with regard to something, regarding something Asportation (n) ការយកទៅបាត់ Assailant (n) អ្នកប្រើកម្លាំងរំលោភ. ចោរប្លន់វាយយកប្រាក់; assail (v) *ប្រើកម្លាំងរំលោភ* Assailant (n) អ្នកវាយប្រហារ Assault (n) ការបំពារបំពាន, ការបំពារបំពានដល់ជីវិត Assignee (n) អ្នកទទួលសិទ្ធិប្រគល់ Assignment (n) ការប្រគល់ស៊ទ្ធ Assignor (n) អ្នកប្រគល់សិទ្ធិ Assumption of the risk (n) ការសនុតទទលយកភយន្តរាយ At times (adv) ជូនកាល, ដោយលស់ : some time, intermittently Attachment (n) អំណូសឃាត់ Attempted arson (n) ការបង្កអគ្គីភ័យដោយចេតនា Attest (v) បញ្ជាក់, យកជាកសិណ Attestation clause (n) ខបញ្ជាក់, ខចែងពីសក្ដីកម្ម, ខដែលចែងពីសក្ដីកម្មរបស់សាក្សី Attorney in fact (n) ភ្នាក់ងារស្របច្បាប់ : legal agent, private attorney Attractive nuisance doctrine (n) ទ្រឹស្ដីច្បាប់អំពីប្រភពគ្រោះថ្នាក់ដល់កុមារ Auger (n) ដៃកខួង Authenticity (n) ភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់, យថាភាព Authorize (v) អនុញ្ញាត, ផ្តល់សិទ្ធិ ; authority (n) អំណាច, ការផ្តល់អំណាច, អាជ្ញាធរ Avoid (v) ចេស្រវាង, ទុកជាមោឃ: Avoidance (n) ការសុំមោឃភាព Avoided (v. pp) បានគេមោឃ: Bail (n) ប្រាក់ធានា ; bail (v) បង់ប្រាក់ធានា Bailee (n) អ្នកទទួលបញ្ចើ Bailment (n) បញ្ញើ, កិច្ចសន្យាផ្ញើទុក Bailment for the sole benefit of the bailee (n) បញ្ចើសម្រាប់តែផលចំណេញផ្ទាច់មុខរបស់អ្នកទទួលបញ្ចើ Bailment for the sole benefit of the bailor (n) បញ្ចើសម្រាប់តែផលចំណេញផ្តាច់មុខរបស់អ្នកផ្ញើ Bailor (n) អ្នកផ្ញើ Ballot (n) សន្លឹកឆ្នោត; balloter (n.per) អ្នកបោះឆ្នោត Bankruptcy (n) ធនករ័យ Bare licensee (n) អ្នកដែលគ្មានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យកាន់ Barrel (n) ធុង, ຫໍານ Barren (adj) ដែលទទេ, ឥតបានផល, សោះកញ្រោះ : nake, bare Bartender (n) អ្នកចាក់ស្រា, អ្នកលាយស្រា Battery (n) ការបង្ករបួសស្នាម, ការបំពារបំពានលើរូបរាងកាយ, ការវាយតប់រំលោភ Be liable on ពឹងពាក់លើ, អាស្រ័យលើ Beat up (v) បោកផ្ដល Beneficiary (n) អត្ថាគាហក, អ្នកទទួលផល: Cestui que trust Bequeath (v) ឱ្យអច្ចុយទានជាចលនវត្ថ Bequest (n) កោរ, អចួយទានជាចលនវត្ត : Legacy Bestiality (n) ការសេពកាមនឹងសត្វធាតុ Bestow (v) ផ្តល់, ឱ្យ, ធ្វើអំណោយ : confer Bigamy (n) បទទ្វេពន្ធភាព

Bilateral contract (n) កិច្ចសន្យាទ្វេភាគី, កិច្ចសន្យាខ្លបតោភាគី Bilateral or mutual mistake (n) កំហុសខួបតោភាគី, កំហុសទាំងសងខាង Bill of particulars (n) លីខិតបញ្ជាក់លំអ៊ីត Bill of sale (n) វិក្កយបត្រលក់ Bind (v) ຄຼາບໍ່, ໍ້າ. ໂອບເຖຼຸ໙; bind $\rightarrow$ bound $\rightarrow$ bound; bind a book ចងស្បូវវិតា Binding contract (n) កិច្ចសន្យាចង Blacken (v) ធ្វើឱ្យខ្មៅ Blow (n) ກາງກຳພ; to strike the blow ຖາຫຼັກ Body (n) ស្ថាប័ន, អង្គការ; Government body អង្គការរដ្ឋាភិបាល Bond (n) ប័ណ្ណបំណុល, ប័ណ្ណឥណទេយ្យ, ប័ណ្ណធានា Breach (n) ការល្មើស, ការបំពាន, ការវិវាទគ្នា: break, infringe Breach of trust ការរំលោភលើទំនុកចិត្ត Breach of contract (n) ការល្មើសកិច្ចសន្យា Breaking (n) ការប្រព្រឹត្តបទល្មើស, ការគាស់ទម្លះ Breaking and entering (n) ការធ្វើសន្ធិច្ឆេទកម្ម. ការបំបាក់ចូល Bribery (n) អំពើពុករលួយ, ការស៊ីសំណូក Broad (adj) ដែលទូលាយ, ដែលធំ Bulk (n) ບໍ່ສູສຊໍ : mass, volume, size, largeness; in bulk ເງົຍົສ, ບໍ່ສູສເງຍົສ Bulk transfer (n) ការផ្ទេរទាំងដុល Bullet (n) គ្រាប់កាំភ្លើង Bump (v) បុក, ទង្គិច, ដល់ Burden (n) ភារ: ប្លូបន្ទុក Burglary (n) ការគាស់លបចូលលួច, បទល្មើសលបចូលលួច Burial (n) កិច្ចបញ្ចុះសព Business invitee (n) ភ្ញេវិពាណិជ្ជកម្ម Bystander (n) អ្នកនៅក្បែរ : eyewitness, passerby, onlooker Call in question (v) សង្ស័យ : to call into question, to cast doubt upon Canoe (n) ฐกิเ้ซิว์ Capital criminal case (n) រឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌបែបធ្ងន់ធ្ងរ Carelessness (n) ភាពគ្មានការប្រុងប្រយ័ត្ន : lack of care, negligence Carnal (adj) ប្រកបដោយកាមគុណ Carnal knowledge (n) ការសេពកាម Carry on (v) បន្ត : continue, keep on Case in chief (n) ភស្តតាងរៀងក្ត Case law (n) ច្បាប់យុត្តិសាស្ត្រ Castration (n) ការក្រើរ៉ះ; castrate (v) ក្រើរ៉ូវ Cause of action (n) សំអាង, សំអាងនៃបណ្ដឹង Challenge (n) ការប្រកួតប្រជែង, ការជំទាស់ Challenge to the array (n) ការជំទាស់អំពីរប្បើបជ្រើសរើស Challenges for cause (n) ការប្តឹងដិតចិត្ត, ការជំទាស់ដោយប្រាប់ហេតុផល Change of venue (n) ការផ្លាស់ប្តូរកន្លែងជម្រះ Char (v) ដុតរោ, ធ្វើឱ្យខ្លោច Character (n) ចរិតលក្ខណ:, កេរ្តិ៍ឈ្មោះ : nature Charitable or public trust (n) អាណត្តិព្យាបាលភាពសប្បុរសធម៌

Check (n) សែក. មូលប្បទានប័ណ្ណ; check (v) រ៉ែរការរារ, ត្រួតពិនិត្យមើល; put a check on imports បង្អន់ការនាំចូល Chose in action (n) វត្ថុជាប់ក្នុងបណ្ដឹង Circulation (n) ចរន្តឈាម. ដំណើរឈាមរត់, ការសាយភាយ : flow, movement Circumstance (n) កាលះទេស:, ស្ថានការណ៍ : situation, condition Circumstantial evidence (n) ភស្តតាងប្រយោល Citizen (n) ប្រជាពលរដ្ឋ, អ្នកក្រុង City council (n) ក្រុមប្រឹក្សាសាលាក្រុង Civil action (n) បណ្ដឹងស៊ីវិល, បណ្ដឹងរដ្ឋប្យវេណី Claim (v, n) ទាមទារ, ការទាមទារ Clerk of the court (n) ក្រឡាបញ្ច Codicil (n) លិខិតកែមតិកសាសន៍ Comfort (v) ធ្វើឱ្យបានស្រួល, លួងលោមចិត្ត; comfortable (adj) ដែលមានផាសុក, សុខស្រួល Commission (n) ការប្រព្រឹត្ត; commit (v) ប្រព្រឹត្ត, ធ្វើ, committable (adj) ដែលធ្វើបាន, ដែលអាចប្រព្រឹត្តបាន Commission of a crime (n) ការប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ Commission of an act ការប្រព្រឹត្តអំពើមួយ Common law (n) ប្រព័ន្ធច្បាប់ដែលមានប្រភពមកពីប្រទេសអង់គ្លេស (ច្បាប់កុម្មនឡា) Comparative negligence (n) ការធ្វេសប្រហែសប្រេប្រធេប្រំជា Compel (v) បង្គំ, បង្គិតបង្ខំ : force, coerce Compensatory damages (n) សំណងទូទាត់ជាក់ស្តែង Complaint (n) បណ្ដឹង, ពាក្យបណ្ដឹង Conceal (v) បិទបាំង. លាក់បាំង. ដាក់មិនឱ្យគេឃើញ ; concealment (n) ការបិទបាំង Concurrent jurisdiction (n) សមត្ថកិច្ចស្របគ្នា Condition subsequent (n) ល័ក្ខខ័ណ្ឌបញ្ចប់កាតព្វកិច្ច. ល័ក្ខខ័ណ្ឌសម្រាប់រំលាយកិច្ចសន្យា Confession (n) ការសារភាព, ចម្លើយសារភាព Confession and avoidance (n) ការសារភាពដើម្បីដោះសារ Consanguinity (n) ពាាតិលោហិត Consent (n, v) ការយល់ព្រម. យល់ព្រម : approval, assent; consenter (n.per) អ្នកយល់ព្រម Consequential damages (n) សំណងមិនចំពោះ Conservator (n) អ្នកអភិរក្ស, អ្នកថែរក្សា Consideration (n) តម្លៃនៃការតបស្នង. ថ្នរ. រង្វាន់តបស្នង Consignee (n) អ្នកទទួលបញ្ញើទុកលក់ Consignment (n) បញ្ញើទុកលាក់; consign (v) ផ្ញើ, ដាក់ផ្ញើទុក: send; consignable (adj) ដែលអាចផ្ញើជាន Consignor (n) អ្នកផ្ញើទំនិញទុកលក់ Consolidate (v) បង្រួបបង្រួម. រួមបញ្ចូលគ្នា; consolidation (n) ការបង្រួបបង្រួម. ការសាមគ្គីគ្នា Conspicuous (adj) ដែលលេចជ្រដោ: obvious, eye-catching Constrain (v) បង្ខិតបង្ខំ. ទប់; constraint (n) ការបង្ខិតបង្ខំ. កំហឹង Constructive possession (n) សិទ្ធិកាន់កាប់តាមច្បាប់, ភោគ:តាមច្បាប់ Constructive service (n) ការជូនដីកាដោយផ្ញើទុកនៅលំនៅស្ថាន Constructively (adv) តាមការបកស្រាយទៅតាមច្បាប់, ដោយមានប្រយោជន៍, constructive (adj) ដែលមានប្រយោជន៍ Contagious (adj) ដែលឆ្លង, ដែលរាលដាល; contagious disease ជំងឺឆ្លង Contemplation (n) ការន៍កគិតត្រិះរិះមើល, ការគិត : thought; contemplate (v) នឹកគិតត្រិះរិះមើល, សង្ឃឹម Contest (v) ប្រកួត, ជំទាស់ Contract (n) កិច្ចសន្យា : agreement

Contract implied in fact (n): A contract that the party presumably intended, either by tacit understanding or by the assumption that it existed កិច្ចសន្យាស្តែងចេញតាមរយ: អាកប្បកិរិយារបស់ភាគី, កិច្ចសន្យាតាមការសន្ធត : implied-in-fact contract

Contract implied in law (n): An obligation imposed by law because of the conduct of the parties, or some special relationship between them or because one of them would otherwise be unjustly enriched កិច្ចសន្យាស្តែងចេញតាមច្បាប់, ខ្មបសន្យា : implied-in-law contract, quasi contract, constructive contract

Contract to sell (n) កិច្ចសន្យាលក់

Contractual obligation (n) កាតព្វកិច្ចជាកិច្ចសន្យា

Contradict (v) ផ្ទុយគ្នា, ប្រឆាំងគ្នា

Contribute (v) នាំមកនូវ. ចេញវិភាគទាន : give, donate

Contributory negligence (n) ការធ្វេសប្រហែសម្ខាងម្នាក់, ការធ្វេសប្រហែសបដិការ

Controlled substance (n)សារធាតុដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ

Controversy (n) វិវាទកម្ម : disagreement, argument, dispute

Conversion (n) ការបន្លំយក. បរិវត្តន័

Conveyance (n) ការកាត់ឈ្មោះ, ការផ្ទេរឈ្មោះ, convey (v) ផ្ទេរឈ្មោះ, ផ្លាស់ឈ្មោះ

Conveyance in trust (n) ការផ្ទេរឈ្មោះនៅក្នុងអាណត្តិព្យាបាលភាព

Convict (v) ជាប់ពីរុទ្ធ, ជាប់ទោស, ដាក់ទោស, Convicted (adj) ដែលដាក់ទោស

Convict (n.per) ទណ្ឌិត, អ្នកទោស

Coparceners (n) កូនស្រីទទួលមតិករូមគ្នា : parcener

Copulation (n) ការរួមសេពសន្ថវ:

Corporate executive (n) នាយកប្រតិបត្តិសាជីវិកម្ម

Corpus (n) មូលនិធិក្នុងភារះ គ្រប់គ្រង : trust res, trust fund, trust property

Corpus delicti (n) វិត្ថជាតួនៃទោសកម្ម

Correspondence (n) ការសរសេរទាក់ទង

Corrupt (adj) ដែលពុករលួយ; corruption (n) ការពុករលួយ

Co-tenant (n) សហភោគិ៍

Counsel (v) ព្រាប់, ឱ្យឱ្យវាទ, ឱ្យដំបូន្មាន, ឱ្យយោបល់ : advise; counselor (n) ទីប្រឹកុរា, មេធាវី

Counterclaim (n) ប័ណ្ដឹងតប, បណ្ដឹងសាត្រឡប់ : cross action

Counteroffer (n) សំណើតប

County (n) ក្រុងធំ, ស្រុក (នៅប្រទេសមួយចំនួន)

Court of equity (n) តុលាការសមធម៌

Court of law (n) តុលាអាជ្ញាគតិ. តុលាការដែលសម្រេចតាមគោលការណ៍ច្បាប់

Court proceeding (n) រឿងក្តី

Coverture (n) ចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ : the condition of being a married woman, marriage Creditor (n) ឥណទាយក

Crime (n) បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ; criminal (adj. n) នៃព្រហ្មទណ្ឌ. ឧក្រិដ្ឋជន

Cross claim (n) ការប្ដឹងត

Cross complaint (n) បណ្ដឹងត

Cross examine (v) សូរសាក្សីរបស់ភាគីបដិបក្ខ, សូរដេញដោល, សូរចម្លើយ

Cross examination (n) ការសួរសាក្សីរបស់ភាគីបដិបក្ខ

Cross question (n) សំណូរតបដោយសាក្ស៊ី : a question asked of a witness during cross examination = XQ

Cross-examination (n) ការសួរដេញដោលដោយមេធាវីរបស់គូបដិបក្ខ

Curator (n) ហិតូបត្ថម្ភក:, អាណាព្យាបាល : administrator

Curtesy (n) ដំណែលប្រពន្ធ (ប្រពន្ធស្លាប់)

Curtilage (n) ដ៏សំយ៉ាបផុះ Custody (n) ការឃុំឃាំង, ការថែរក្សា Cy pres doctrine (n) ទ្រឹស្តិច្បាប់ Cy press Damage (n) ការខូចខាត, ព្យសនកម្ម Damages (n) សំណងជំងឺចិត្ត Deal (v) ចែក, ចំណាយ, ទាក់ទង, លក់ដូរ ; to deal with ដោះស្រាយ, ទាក់ទង Death penalty (n) ទោសប្រហារជីវិត Debtor (n) ឥណទាយ៍ក, ក្លួនបំណុល Decedent (n) មរណជន Deceit (n) ការបំភាន់; deceptive (adj) ដែលឆណោក, ដែលធ្វើឱ្យយល់ខុស; deceive (v) ឆណោក Declaration (n) ប្រតិវ៉េទ. បណ្ដឹង. សេចក្ដីប្រកាស . សេចក្ដីថ្លែងការណ៍ : statement, announcement Declaration of trust (n) ការប្រកាស់អាណត្តីព្យាបាលភាព Decree (n) សេចក្តីសម្រេច, ក្រីត្ប Deed (n) លិខិតកាត់ ឬផ្លាស់កម្មសិទ្ធិ, លិខិតប្រគល់កម្មសិទ្ធិ; លិខិតប្រគល់ប្រាក់កម្មសិទ្ធិ, deed (v) ផ្លាស់ឈ្មោះ Deem (v) យល់ថា, ចាត់ទុកជា, ស្ពាន : consider, think Defamation (n) $m_1 v_1 v_1 v_2$; defame (v) $v_1 v_1 v_1 v_2$ Default (n) ការខកខានមិនបានបំពេញករណីយកិច្ច Default judgment (n) សាលក្រមកំពាំងមុខ, សាលក្រមដាចំណាត់ Defeasible estate (n) បេតិកភណ្ឌដែលអាចរំលាយបាន Defendant (n) ចុងចម្លើយ, ចុងចោទ Defraud (v) ឆណោក : cheat, trick, deceive Del credere agent (n) ភ្នាក់ងារលក់ជឿ Delegation (n) ការផ្ទេរ, ការផ្ទេរអំណាច, ការប្រគល់កាតព្វកិច្ច ; delegate (v) ផ្ទេរអំណាច, បញ្ហូនទៅជាតំណាង Deliberate (v) ពិព្រោះ, ពិភាក្សា, សម្រេច : discus; deliberate (adj) ដែលបានគិតទុកជាមុន, ដោយចេតនា, ដោយដឹងខ្លួន Deliberately (adv) ដោយចេតនា, ដោយមានបំណង Deliver (v) ចែកចាយទៅឱ្យ, ប្រគល់ឱ្យ : send, convey; delivery (n) ការចែកចាយទៅដល់ទឹកន្លែង, ការប្រគល់ឱ្យ Delusion (n) សេចក្តីភាន់នៃវិញ្ញាណ Demand for bill of particulars (n) តម្រូវការលិខិតបញ្ជាក់លំអិត Demonstrative legacy (n) អច្ចុយទាននិទស្សន៍ (អច្ចុយទានចេញពីប្រភពដែលមានលុយគ្រប់គ្រាន់ បើមិនដូច្នោះទេគឺចេញពីទ្រព្យរួម) Demurrer (n) បណ្តឹងទាស់និងអញ្ញត្រកម្ម Deponent (n) អ្នកឱ្យចម្លើយកសិណ Deposition (n) វិធីយកសក្ខីកម្ម. ការឆ្លើយឱ្យការណ៍ Deposition on oral examination (n) វិធីយកសក្ដីកម្មដោយការចោទសួរផ្ទាល់មាត់ Deposition on written questions (n) វិធីយកសក្តីកម្មដោយសំណួរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ Deprive (v) ដកហ្គតយក : remove, depose, withdraw, divest Descent (n) ការទទួលកេរមតិកជាអចលនទ្រព្យ Desirable (adj) សមរម្យ, កូរឱ្យចង់បាន : pleasing, attractive Destination (n) ទីដែលគេសំដៅទៅ, ទីសដៅ : end, target Determinable fee (n) បេតិករាណដែលអាចរលាយបាន : Fee simple determinable, estate on limitation Determine (v) កំណត់ Detestable (adj) ដែលកូរឱ្យស្ងប់ខ្លាំង Detriment (n) ការខូចប្រយោជន៍ Deviation (n) การมากเซต : divergence, difference Devise (n) អចួយទានជាអចលនទ្រព្យ, អចួយទានជាអចលនវត្ថ Devisee (n) អចួយលាភី (អចលនទ្រព្យ)

Devisor (n) អ្នកឱ្យអចួយទានជាអចលនទ្រព្យ, អចួយទាយក (អចលនទ្រព្យ) Die in testate (v) ស្លាប់ឥតបណាំ Die testate (v) ស្លាប់មានបណ្ដាំ Direct evidence (n) ភស្តុតាងផ្ទាល់ Direct examination (n) ការសួរដេញដោលដោយផ្ទាល់ Disaffirm (v) បដិសេធ Discern (v) ដឹង, យល់, មើលឃើញ : recognize, tell the difference Discharge (n) ការវិលតំ, ការបង្អល់ Discharge (v) ជម្រះ, ដោះលែង, រំលត់ Discharge of bankruptcy ការមិនទទួលខុសត្រូវនៅក្នុងធនក្ស័យ Disclose (v) បញ្ចេញឱ្យឃើញ, បើក : reveal, release, disclosure (n) ការបញ្ចេញឱ្យឃើញ Discover (v) រកឃើញ: find out, ascertain Discovery (n) ការរកឃើញ, របកគំហើញ, ការប្តូរឯកសារសំណុំរឿងរវាងគូក្តី Discretion (n) ឆន្លានុសទ្ធ Disfiguration (n) ការធ្វើឱ្យខូចទ្រង់ទ្រាយ, ការធ្វើឱ្យខូចរូបរាង; disfigure (v) ធ្វើឱ្យខូចទ្រង់ទ្រាយ, ធ្វើឱ្យខូចរូបរាង Disinheritance (n) ការផ្តាច់មតិកសាសន៍ Disinterested (adj) មិនគិតដល់ប្រយោជន៍, មិនលំអេវ៉្រ Dismissal (n) ការលើកបណ្ដឹងចោល Dispose of (v) נווינוות, הוֹנוות, הוֹנוות, שהוֹנוות שהורווות באר מינוות בא באר שהובי, get rid of, throw away, clear out Dispositive clauses (n) ខបែងចែកមតិកសាសន៍ Disseise (v) ដកហ្គតកម្មស៊ទ្ធ (ខុសច្បាប់) : Dispossess unlawfully of real property, oust Distribution (n) ការទទួលកេរមតិកជាចលនទ្រព្យ Divest (v) លះបង់សិទ្ធិ, ដកសិទ្ធិ Do away with (v) បំពាត់ចោល, លុបចោល, សម្លាប់ : get rid of, abolish; kill Doctrine of charitable immunity (n) ទ្រឹស្តីអភ័យឯកសិទ្ធិជួយសង្គ្រោះមិនយកប្រយោជន៍ Doctrine of respondeat superior (n) ទ្រឹស្តីចៅហ្វាយទទួលខុសត្រូវលើកូនឈ្នួលរបស់ខ្លួន Doctrine of sovereign immunity (n) ទ្រឹស្ដីអភ័យឯកសិទ្ធិរបស់រដ្ឋ Documentary evidence (n) ភស្ថតាងជាឯកសារ Doe defendants (n) ចុងចោទឈ្មោះដួ Domicile (n) ល័នៅ Dominant (adj) ដែលលេចចេញឡើងជាងគេ Dominion (n) អំណាច, តំបន់ត្រួតត្រា Donee (n) អ្នកទទួលអំណោយ, បងគ្នាហក Donor (n) អ្នកធ្វើអំណោយ, ទាយក Double jeopardy (n) ការកាត់ទោស២ដង Dower (n) ដំណែលប្តី (ប្តីស្លាប់) Draft (n) ប័ណ្ណធនាគារ Drawer (n) ថិតត្ Drive-in theatre (n) កុនក្នុងឡាន Drown (v) លង់ទឹក Drug (n) គ្រឿងញៀន, ថ្នាំ Drug trafficking (n) ការជួញដូរថ្នាំញៀន Due (n) ບໍ່ດຸດ : debt Due process clause (n) ខនៃនីតិវិធីត្រឹមត្រូវ Duress (n) ហិង្សា, ការបង្ខិតបង្ខំ

Duty (n) ភារកិច្ច. ករណីយកិច្ច ; owe a duty to ជាប់ភារកិច្ច. មានករណីយកិច្ច Dwelling house (n) លំនៅស្ថាន Efficacy (n) ภากพัทธิ์ มีรู้ : effectiveness; efficacious (adj) ผู้กู้ผรีรู้ Elapse (v) កន្លងទៅ : pass by Eligible (adj) ដែលអាចជ្រើសតាំងបាន, ដែលមានសិទ្ធិនឹង Embezzlement (n) ការកេងបន្ល័យក Emotional distress (n) ទុក្ខព្រួយផ្លូវចិត្ត Employee (n) និយោជិត Employer (n) និយោជក, ចៅហ្វាយ Enact (v) អនុម័ត : pass, ratify Enclosure (n) កំពែង. ដីក្នុងកំពែង, ការព័ទ្ធរបង; enclose (v) ដាក់របងជុំវិញ, ហ៊ឺព័ទ្ធ Encounter (v) ជួបប្រទះ Encumbrance (n) បន្តកលើអចលនទ្រព្យ Enforce (v) បង្ខំ. បង្គាប់. ធ្វើឱ្យប្រតិបត្តិ; Drug Enforcement Administration (n) រដ្ឋបាលបង្គាប់ឱ្យប្រតិបត្តិទៅលើថ្នាំញៅន Ensue (v) ជាផល, បណ្តាល Entice (v) ធ្វើឱ្យទាក់ទាញចិត្ត : attract, allure, persuade Entitle (v) ផ្តល់សិទ្ធិ. ឱ្យអំណាច : give the right; entitlement (n) ការផ្តល់សិទ្ធិ, ការឱ្យអំណាច, សិទ្ធិទទួល Entrust (v) ប្រគល់ផ្ញើទុក, ផ្ទុកផ្ទាក់ : hand over, trust Equity (n) សមធម៌ Erosion (n) សំណ៍ក Escheat (v, n) ប្រគល់ទ្រព្យឱ្យរដ្ឋ. និទាយាទភាព : hand over property to the state Essence (n) ភាពចាំបាច់, ខ្លឹម; in essence យ៉ាងសំខាន់, យ៉ាងចាំបាច់: essentially Establishment (n) គ្រឹះស្ថាន, ការបង្កើត; establish (v) បង្កើត Estate (n) ភោគទ្រព្យ, បេតិកភណ្ឌ, ទ្រព្យសម្បត្តិ, អចលនទ្រព្យ (ដី និងអគារ), កម្មសិទ្ធិ Estate at sufferance បេតិកភណ្ឌលើសអណត្តិ Estate tail male (n) បេតិកភណ្ឌទាយាទប្រុស Estate tail special (n) បេតិកភណ្ឌទាយាទជាក់លាក់ Estate tax (n) ពន្ធលើបេតិកភណ្ Estoppel (n) ការមិនទទួលបណ្ដឹង, ការរារាំងការក្រឡាស់ Evil (n) អាក្រក់, សាហាវិឃោរឃៅ : bad, wickedness; To wish someone evil បន់ឱ្យអ្នកណាម្នាក់មានទុក្ខទោស Ex parte (adj) ដោយកំពាំងមុខ; ex parte session ការប្រជុំកំពាំងមុខ Ex post facto ជាប្រតិសកម្ម Examination (n) ការសួរដេញដោល Examine (v) សូរដេញដោល, ព័និត្យ Exception (n) អញ្ញត្រកម្ម Exclusive right (n) សិទ្ធិផ្តាច់មុខ Exclusive jurisdiction (n) សមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ. សមត្ថកិច្ចដែលមានឯកសិទ្ធិពិសេស Excuse (n) សេចក្តីដោះសារ Execute (v) អនុវត្ត. ធ្វើឱ្យសម្រេច. ចុះហត្ថលេខា; execution (n) ការប្រតិបត្តិ. ការអនុវត្តសាលក្រម Executed (adj) ដែលអនុវត្តរួច, ដែលបានសម្រេច Execution (n) ការអនុវត្តសាលក្រម Executor (n) ប្រតិបត្តិក: (អ្នកប្រតិបត្តិប្រុស) Executory (adj) ដែលមិនទាន់អនុវត្ត. ដែលមិនបានសម្រេច Executrix (n) ប្រតិបត្តិកា (អ្នកប្រតិបត្តិស្រី) Exertion (n) ការដាក់, ការបន្ថែម, ការបង្ខំ

Existence (n) អត្ថិភាព, ភាពនៅមាន Exordium clause (n) ខនៃផ្នែកដើម Express authority (n) សិទ្ធិជាក់លាក់ : stipulated authority Express contract (n) កិច្ចសន្យាជាក់ច្បាស់ : special contract Express direction (n) ការចាត់ចែងច្បាស់លាស់ Express warranty (n) ការធានារ៉ាប់រងជាក់លាក់ Extinction (n) ការជតរលត់ Extortion (n) ការជំរិតយកប្រាក់ (ក្នុងមុខតំណែង) Extraordinary (adj) វិសាមញ្ញ Fact finder (n) អ្នករកការពិត, អ្នកជម្រះអង្គហេតុ Factor (n) ជើងសារជំនួញ Failure (n) การอกอาร. การบรานัย : collapse, crash, breakdown Failure of consideration (n) ការខាតបង់តម្លៃតបស្នង, ការខកខានមិនបានតម្លៃតបស្នង False arrest (n) ការចាប់ខ្លួនខុសច្បាប់ False imprisonment (n) ការឃុំឃាំងខុសច្បាប់ Fault (n) កំហុស : mistake Fee simple estate (n) បេតិកភណ្ណជាកម្មសិទ្ធិដាច់ខាត : fee, fee simple absolute Fee tail estate (n) เบลิทภณาทาระได้เกณ : entailed estate, estate tail, tenancy in tail, entail Fellow (n) មនុស្សប្រុស; fellow (adj) គ្នីគ្នា Felon (n) ឧក្រ៍ដជន Felonious homicide (n) មនុស្សឃាតទាក់ទងទៅនឹងបទឧក្រិដ្ឋ Felony (n) បទលើសឧក្រិដ Felony murder (n) ឃាតកម្មដែលទាក់ទងនឹងបទឧក្រិដ Feticide (n) ការសម្លាប់គភិក្នុងស្បូន Fetus (n) กิภิ Fiduciaries (n) អ្នកកាន់តំណែងជាទីទុកចិត្ត Fiduciary (n) ជនកាន់តំណែងជាទីទុកចិត្ Filing fee (n) តម្លៃប្រថាប់ត្រា Fine (n) ប្រាក់ពិន័យ; fine (v) ជាក. ពិន័យ Firm offer (n) សំណើខ្លាប់ខ្លួន First and final account (n) គណនីដំបូងនិងចុងក្រោយ First-degree murder (n) ឃាតកម្មកម្រិតទី១ Fixture (n) អចលនទ្រព្យតាំងភ្ជាប់ដោយភ័ព្ទវាសនា Flee (v) រត៌កេច, រត៌ចេញ : escape, run away For the good of ដើម្បីផលកម្រៃ, ដើម្បីជាប្រយោជន៍នៃ Forbearance (n) ការពន្យារប្រតិបត្តិ, ការអត់ធ្លត់ពុំទារបំណុល Forcible (adj) ដែលប្រើកម្លាំង Foreclose (v) ប្ដឹងអំណូស Foreclosure (n) បណ្ដឹងអំណូស, បណ្ដឹងផ្ទាច់ទ្រព្យបញ្ចាំ Foreperson (n) ប្រធានគណៈវិនិច្ច័យ Foreseeable (adj) ដែលដឹងជាមុន : predictable, anticipated Forgery (n) ការក្លែង, ការក្លែងលិខិតស្នាម Formal written charge (n) បទចោទប្រកាន់ផ្លូវការជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ Formerly (adv) ពីមុន: previously, in the past, before, once Fornication (n) អនីតិសង្វាស

Forum non conveniens (n) សិទ្ធិបដិសេធរបស់តុលាការ Fratricide (n) ការសម្លាប់បងប្អូនប្រុសឯង Fraud (n) ការឆបោក, ការបោកបន្លំ, ការបន្លំបោកប្រាស Fraud in esse contractus (n) ការឆពោកដោយបំភាន់ឱ្យចុះលើកិច្ចសន្យា, ការក្លែងលើលក្ខណៈពិសេសនៃកិច្ចសន្យា Fraud in the inducement (n) ការបោកឱ្យចុះកិច្ចសន្យា, ការឆបោកដោយលួងលោមឱ្យចុះកិច្ចសន្យា Fraudulent (adj) មិនសុចរិត, ក្លែងបន្លំ Freehold estate (n) បេតិកភណ្ឌគ្មានពេលកំណត់, កម្មសិទ្ធិគ្មានពេលកំណត់ : Freehold Full age (n) នីតិជន : adult Full warranty (n) ការធានារ៉ាប់រងពេញលេញ Fungible goods (n) ទំនិញដែលអាចជំនួសគ្នាបាន Fur coat (n) หาวัเภษณฐ Furnish (v) ផ្តល់, ផ្គត់ផ្គង់ : supply, provide, give Future goods (n) ទំនិញអនាគត Garnishee (n) តតិយជនអំណូស Garnishment (n) បណ្ដឹងរឹបអូសទ្រព្យពីតតិយជន, អំណូសគំហាត់ General agent (n) ភ្នាក់ងារទូទៅ General legacy (n) អច្ចយទានជាប្រាក់ General pecuniary legacy (n) អច្ចុយទានចលនវត្ថុជាសាច់ប្រាក់ចេញពីទ្រព្យរួម Genocide (n) ប្រល័យពូជសាសន៍ Genuine (adj) មែនទែន, ឥតក្លែង : real, true Genuineness (n) ការពិតឥតក្លែង Geographic (adj) នៃភូមិសាស្ត្រ; geographic location ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ Gift made in contemplation of death (n) អំណោយធ្វើឡើងក្នុងបំណងមុនពេលមរណភាព Gifts causa mortis (n) អំណោយក្នុងបំណងគ្រោងទុកមុនពេលមរណភាព : transfer in contemplation of death Give out (v) ເຮົາເອາເມ : hand out, provide, distribute Good samaritan statutes (n) ច្បាប់ស្តីពីជនជួយសង្គ្រោះមិនយកប្រយោជន៍ Goods (n) ទំនិញ, របស់របរ Grab (v) ឆក់, កញ្ចក់ Grand jury (n) គណៈវិនិច្ច័យខ្នាតធំ Grand larceny (n) បទល្មើសលួចកម្រិតធ្ងន់ Grant (v) ផ្តល់, ឱ្យ Grantee (n) អនុប្បទានិក Grantor (n) អនុប្បទាយ៊ Gratuitous bailment (n) បញ្ញើមុធា, បញ្ញើគ្នានគិតថ្លៃ Gratuitous guest (n) ភ្ញៅវិមិនមែនជាអ្នកជំនួញ Gratuitously (adv) មុធា, ដែលមិនយកតម្លៃ, ដែលមិនប្រកបដោយសុភវិនិច្ឆ័យ Gratuitousness (n) មុធាភាព, ភាពឥតយកតម្មៃ Gross estate (n) បេតិកភណ្ឌទាំងមូល Gross negligence (n) សេចក្តីធ្វេសប្រហែសដំធំ Ground (n) មូលហេតុ, ហេតុផល Guardian (n) អាណាព្យាភាលស្របច្បាប់, ឆ្នាំ Guardian ad litem (n) អាណាព្យាបាលជ្រើសតាំងដោយតុលាការ Gunshot (n) ស្នូវកាំភ្លើង Hardship (n) សេចក្តីលំបាកវេទនា: sever suffering or privation Harsh (adj) យង់ឃ្នង, អាក្រក់ : cruel, stern

Harshly (adv) យ៉ាងឃោរឃៅ, យ៉ាងខ្លាំង Have sexual intercourse រួមសេពសន្ឋរ: Hear a case (v) ធ្វើសវនាការរៀងក្តី Heir (n) ទាយាទ Henceforth (adv) ពីពេលនេះតទៅ Heretofore (adv) ពីមុន : before now High treason (n) ក្បត់ជាតិកម្រិតធ្លន់ Hire (v) ជួល : rent, lease; hirable or hireable (adj) ដែលអាចជួលបាន. hirer (n.per) អ្នកជួល Hold a gunpoint ភ្លង់កាំភ្លើង Hold liable (n) ទទួលខុសត្រូវ Holographic will (n) មតិកសរសេរផាល់ដៃ Homesteader (n) អ្នកតាំងលំនៅលើដីរបស់រដ្ឋ Homicide (n) មនុស្សយាត Humanitarian doctrine (n) ទ្រឹស្តីច្បាប់មនុស្សធម៌ Illegitimate children (n) กุรสสยาร์ญา : bastard Immaterial (adj) ใส่ญชีรฐาก่ฐน, ชีรณ์อาร์, ใสญการรูบ : irrelevant, unimportant Imminent (adj) ជិតណាស់, កិតណាស់, ជិតមកដល់, ដែលហ្យេបនឹងកើតឡើង, imminently (adv) យ៉ាងកិត, ដោយជិតមកដល់ Immune (n) ដែលមានអភ័យឯកសិទ្ធិ Impanel (v) បញ្ចូលក្នុងបញ្ចឹគណៈវិនិច្ច័យ Impartial (adj) ដែលមិនលំអេង : unbiased, disinterested, unprejudiced, fair impartiality = impartialness (n) ភាពមិនលំអេរ៉ុង; impartially (adv) ដោយមិនលំអេរ៉ុង Impeach (v) សួរដេញដោលសាក្ស៊ី, ចោទប្រកាន់ Impediment (n) ឧបសក្ខ : inherence Impertinent (adj) មិនទាក់ទង. ព្រហើន : irrelevant, disrespectful, insolent Implied (adj) មិនជាក់លាក់, តុណ្ណ៍; *imply* (v) បញ្ហាក់នូវ, ថ្លែងបញ្ចិត Implied authority (n) អំណាចមិនច្បាស់លាស់, អំណាចតុណ្តឹ Implied contract កិច្ចសន្យាតុណ្ហ៊ី, កិច្ចសន្យាមិនជាក់ច្បាស់ Implied trust (n) អាណត្តិព្យាបាលភាពតាមច្បាប់ : a trust inferred by operation Implied warranty (n) ការធានារាប់រងដោយតុណ្ត៊ Impose (v) ដាក់លើ, បង្ខំឱ្យគោរព; impose penalty ដាក់ទោស Impossibility (n) អលទ្ធភាព Imprisonment (n) ทางฝาที่ตุก Impute (v) ទម្នាក់ទោសលើ, ចោទប្រកាន់ Imputed liability (n) ការទទួលខុសត្រូវដែលត្រូវបានគេទម្លាក់ទោសលើ In effect ជាការអនុវត្ត : for practical purpose In favor of យល់ស្រប, ដោយគុណប្រយោជន៍នៃ: in support of, to the advantage of In pari delicto កំហុសស្របគ្នា In personam action (n) បណ្ដឹងពីឬគ្គល In rem action (n) ชญาันที่วัฐ In respect to ដោយយោងទៅតាម : in regard to, with regard to, with respect to In the course of ក្នុងកំលុងពេល : during Incest (n) ទាស់មុខសុន Incidental (adj) ដែលកើតដោយចែដន្យ. បន្ទាប់បន្សំ ; *incidental function (n) តុនាទីបន្ទាប់បន្សំ* Incidental damages (n) ជំងឺចិត្តបន្ទាប់បន្សំ Incompetent (n) ជនគ្មានសមត្ថកិច្ច, ជនដែលគ្មានសមត្ថភាព ; incompetent (adj) ដែលគ្មានសមត្ថភាព

Inconsistent (adj) ម្តងដូច្នេះម្តងដូច្នោះ, មិនខ្ជាប់ខ្លួន : incoherent; inconsistently (adv) ដោយមិនខ្ជាប់ខ្លួន Incur (v) ទទួលរង, នាំមកនូវ, ជាប់ ; incur duties ជាប់កាតឮកិច្ច Independent contractor (n) អ្នកចុះកិច្ចសន្យាឯករាជ្យ Indictment (n) ដីកាចោទប្រកាន់ Indifferent (adj) ដែលព្រងើយកន្តើយ, ដែលមិនអើពើ Individual (adj) ផ្ទាល់ខ្លួន, ផ្ទាល់; individual (n) បុគ្គល; individual victim ជនរងគ្រោះថ្នាល់, ជនរងគ្រោះម្នាក់ៗ Infant (n) ទារក Infanticide (n) ការសម្លាប់ទារកទើបនឹងកើត Infer (v) សទ្ឋីដ្ឋាន : conclude, assume Infirmity (n) ពីការភាព Inflict (v) ដាក់, ធ្វើ, ដាក់ទោស : impose Infliction (n) ការដាក់ទោស, ការធ្វើឱ្យមានស្លាកស្នាម Infliction of emotional distress ការធ្វើឱ្យឈើចាប់នៃទុក្ខព្រួយផ្លូវចិត្ត Inherit (v) ទទួល (មតិក ឬតំណែល) : come into, be left; inheritance (n) ការទទួល, មត៌ក Inheritance tax (n) ពន្ធលើមតិក Initial (v) ចារអក្សរដើម, ចារអក្សរអាទិសង្ខេប : make or sing with one's initials Injunction (n) អធិបញ្ហា, ការបង្គាប់ដោយដាច់ខាត Innocent (n) ជនស្លតត្រង់ Insanity (n) វិបត្តិស្មារតិ Insolent (adj) ដែលព្រហ៊េន Insolvent (adj) ដែលគ្នានប្រាក់សង : bankrupt Instrument (n) ឯកសារផ្លូវការជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ : written formal document Intangible personal property (n) អរូបទ្រព្យ Intentional or willful tort (n) កំហុសរដ្ឋប្បវេណីដោយចេតនា Inter vivos (n) អណត្តិព្យាបាលរស់ : living trust, active trust Interest (n) សិទ្ធិ, ផលប្រយោជន៍ Interference (n) ការជ្រៅតជ្រៃក Interpret (v) បកស្រាយ, បកប្រែ Interrogatories (n) សំណូរផ្លូវការ Intestacy (n) ការស្លាប់ឥតបណ្ដាំ Intestate (v) ស្លាប់គ្នានបណ្ដាំ Intestate estate (n) បេតិកភណ្ឌដែលមិនបានធ្វើមតិកសាសន៍ Intestate succession (n) សន្តតិកម្មឥតបណ្ដាំ Intoxicate (v) ពុល ឬស្រវឹង; intoxicating liquor គ្រឿងស្រវឹង Intoxicated (adj) ដែលស្រ៍វឹង : drunk Intrusion (n) ការរំលោភ, ការឈ្លានពាន, ការជ្រៀតជ្រៃក, ការដណ្ដើមយកកន្លែង Invalid (adj) ដែលអសុពលភាព, ដែលមិនអាចយកជាបានការ Inventory (n) សារពើភណ្ណ, ការទូទាត់បញ្ចី Invitation to negotiate (n): A solicitation for one or more offers, usu. as a preliminary step to forming a contract លិខិតបឋមសម្រាប់ទាក់ទាញឱ្យចុះកិច្ចសន្យា : invitation seeking offers, invitation to bid, invitation to treat, solicitation for bids, preliminary letter Involuntary manslaughter (n) មនុស្សឃាតដោយអចេតនា Irresistible (adj) ដែលមិនអាចទប់បាន Irrevocable living trust (n) អាណត្តិព្យាបាលភាពរស់មិនអាចដកហូតបាន Issue (n) បច្ចាជន, ចំណុចវិវាទ

Jail (n. v) តុក, ដាក់តុក Janitor (n) ឆ្នាំទ្នារ, អ្នកសំអាត Jewel (n) រតនវត្ថុ, គ្រឿងមាសពេជ្រ Joint liability (n) ការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា Joint tenant (n) ភោគីរួមគ្នា Joint torfeasor (n) អ្នកប្រព្រឹត្តកំហុសរដ្ឋប្បវេណីរួមគ្នា Judgment (n) សាលក្រម, សេចក្តីវិនិច្ឆ័យ Judgment n.o.v. (n) សាលក្រមឈ្មោះ n.o.v., សេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈវិនិច្ឆ័យដែលមិនអាចការពារបាន : Non obstante verdicto Judgment on the pleadings (n) សាលក្រមនៅលើលិខិតសំអាង Jurisdiction (n) យុត្តាធិការ Juror (n) សមាជិកគណះវិនិច្ច័យ Jury (n) គណៈវិនិច្ច័យ = Jurare (Latin word) Jury charge (n) សេចក្តីពន្យល់អង្គច្បាប់របស់គណៈវិនិច្ឆ័យ Jury duty (n) កាតឮកិច្ចគណៈវិនិច្ច័យ Jury pool (n) ក្រុមគណៈវិនិច្ច័យ Just debt (n) បំណុលត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់, បំណុលសមស្រប : lawful or equitable debt Justifiable homicide (n) មនុស្សឃាតដែលអាចដោះស្រាយតាមផ្លូវច្បាប់បាន : excusable homicide Justification (n) យុត្តិកម្ម, មូលហេតុត្រឹមត្រូវ និងពេញច្បាប់; *justifiable (adj) ដែលបង្ហាញថាត្រូវ, ជាយុត្តិកម្ម* Kindred (n, adj) ញាតិ, ញាតិសន្តាន, ដែលមានពូជតែមួយ : relatives Laches (n) ការពន្យារពេលឥតហេតុ Lack of consideration (n) កង្វះខាតតម្លែតបស្នង Lapse (v) កន្លងផុត, ផុតពេលកំណត់; (n) ការកន្លងផុត Lapsed devise (n) អច្ចុយទានជាអចលនវត្ថុផុតពេលកំណត់ Lapsed gift (n) អំណោយកន្លងផុត Lapsed legacy (n) អចួយទានជាចលនវត្ថុផុតពេលកំណត់ Larceny (n) ការលួច, បទល្មើសលួច; petit larceny បទល្មើសលួចកម្រិតស្រាល Larceny by false pretenses (n) ការលួចដោយឆ្លោក, បទល្មើសលួចដោយចេតនាក្លែង Last clear chance doctrine (n) ទ្រឹស្ដីច្បាប់ឱកាសជាក់ស្ដែងចុងក្រោយ Lawnmower (n) ម៉ាស៊ីនកាត់ស្មៅ Lawsuit (n) រឿងក្តី, បណ្តឹងស៊ីវិល : proceedings, claim, court case Leading question (n) សំណរតម្រយ Leasehold estate (n) បេតិកភណ្ឌតាមរយ:ភតិសន្យា : Leasehold, Leasehold interest Legal issue (n) បញ្ហាច្បាប់ Legal tender (n) ការត្រោមជាស្រេចដោយស្របច្បាប់ Legal title (n) ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់ Legatee (n) អចួយលាភិ (ចលនទ្រព្យ) Legator (n) អចួយទាយក (ចលនទ្រព្យ) Legislative body (n) អង្គចៅក្រម Letters of administration (n) លិខិតហិតួបត្ថម្ Letters testamentary (n) លិខិតបណ្ដាំមតិកសាសន៍ Levy (v) កោណ្ឌទ័ព, លើកទ័ព; levy taxes ហួត (ពន្ធ) Levy on execution (n) ដកហ្គតការអនុវត្តសាលក្រម Liable (adj) ដែលអាចនឹងមាន, ដែលទទួលខុសត្រូវ : responsible, accountable Libel (n) ការសរសេរបរិហារកើរ្ភ; *libel* (v) សរសេរបរិហារកើរ Lien (n) សិទ្ធិឃាត់ទុក, សិទ្ធិរីបអូស

Life estate (n) កម្មសិទ្ធិមួយអាយុកាល, បេតិករាណ្ឌមួយអាយុកាល : an estate held on for a duration of a specified person's life Life tenants (n) ភោគីមួយអាយុកាល Likelihood (n) ភាពទំនង, ភវនីយភាព Limb (n) អរ័យវិ: Limited warranty (n) ការធានារ៉ាប់រងមានកំណត់ Liquidated damages (n) សំណងព្រាងទុក Liquor (n) ស្រា Living trust (n) អាណត្តិព្យាបាលភាពរស់ : Inter vivos trust Local action (n) បណ្ដឹងតាមទឹកន្លែង Lockjaw (n) ជំងឺរឹងថ្នាម Locus (n) កន្លែង, តំបន់ Locus sigilli (n) កន្លែងទុកបោះត្រា Long-arm statute (n) ច្បាប់បណ្ដឹងឆ្លងដែន Lookout (n) អ្នកមើលផ្លូវ Loss (n) ការបាត់បង់ : failure Maim (n) ถึการ: wound, injure, hurt Majority (n) รีติภาต : adulthood Mala in se អាក្រក់ជាប់នៅក្នុងខ្លួន Mala Prohibita ខុសនិងបញ្ហត្តិច្បាប់ Malefactor (n) ឧក្រ័ដដឋន Malfeasance (n) ห้เกิรุចูวิถ Malice (n) គំនិតព្យាបាទ Malicious (adj) ដែលមានគំនិតព្យាបាទ Malicious prosecution (n) ការប្តឹងចោទប្រកាន់ដោយមានគំនិតព្យាបាទ Malpractice (n) ការធ្វេសប្រហែសវិជ្ចាជីវ: Manslaughter (n) មនុស្សឃាតដោយគ្មានគំនិតគ្រោងទុកជាមុន Marital deduction (n) ការដកពន្ធសម្រាប់សហព័ទ្ធ Mark out (v) លុបចោល Marriage settlement (n) កិច្ចសន្យាមនរោបអាពាហ៍ពិពាហ៍ : prenuptial agreement or contract Master (n) ចៅហ្មាយ, ចាងហ្មាង, និយោជក, មេធាវីដែលតែងតាំងដោយតុលាការ, នាយ; master (v) *ធ្វើសាត់ជំនាញ, ធ្វើជាចៅហ្មាយ* Matricide (n) ការសម្លាប់ម្នាយឯង Matter of law (n) បញ្ហាអង្គច្បាប់ Mayhem (n) កាយវិកលកម្ : havoc Mayor (n) ចៅហ្វាយក្រុង Memorandum (n) អនុសារណ:, កំណត់ហេតុ Mens rea (n) បំណងឧក្រ្តដ្ឋ Merchant (n) ពាណិជ្ជករ Merits (n) អង្គសេចក្តី Mine (v) นี้กุรกุรัร; mine (n) *รัร. ซึร* Miscegenation (n) ការប្បូបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយនឹងពូជសាសន៍ផ្សេង Miscellaneous (adj) ផ្សេងៗគ្នា. ដែលច្របល់គ្នា : Mixed, varied Misdemeanor (n) បទលើសមជ្ឈម Misfeasance (n) ទង្ខើមិនត្រឹមត្រូវ Misnomer (n) ការដាក់ឈ្មោះខុស, ឈ្មោះមិនសម Misrepresentation (n) ការថ្លែងបោកប្រាស់, ការថ្លែងឆបោក

Mistrial (n) ការជម្រះក្តីដោយគ្មានអានុភាព, ការជម្រះក្តីមិនត្រឹមត្រូវ Mitigate (n) សម្រាល, បន្ទរ Morbid (adj) ដែលកូរឱ្យខ្ពើម Mortgagee (n) ម្ចាស់បំណុលអ៊ីប៉ូតែក Mortgagee's foreclosure sale (n) ការលក់ឡាយឡុងរបស់ម្ចាស់បំណុលអ៊ីប៉ូតែក Mortgagor (n) កូនបំណុលអ៊ីបូតែក Motion (n) សេចក្តីស្នើ, ញត្តី, ពាក្យសុំ ; File a motion (v) ដាក់ញត្តី Motion for a directed verdict (n) ញុត្តិស្នើសុំសម្រាប់សេចក្តីវិនិច្ឆ័យផ្ទាល់ Motion for a more definite statement (n) ញត្តីឱ្យមានសេចក្តីថ្លែងការណ៍ច្បាស់លាស់ជាង Motion for judgment on the pleadings (n) ញត្តិឱ្យមានការវិនិច្ឆ័យទៅលើលិខិតសំអាង Motion for order compelling discovery (n) សេចក្តីស្នើឱ្យមានការប្តូរឯកសារសំណុំរឿងរវាងគូក្តី Motion to dismiss (n) ញត្តិលើកបណ្តឹងចោល Motion to quash the array (n) ញុត្តិបដិសេធន៍ងបញ្ចីសមាជិកគណៈវិនិច្ច័យដែលត្រូវកោះហៅ Motion to strike (n) សេចក្តីស្នើសុំឱ្យដកពាក្យចេញ, ញត្តិស្នើសុំដកពាក្យចេញ Murder (n) មនុស្សឃាតដោយមានការគិតទុកជាមុន Mutilate (v) ធ្វើកាយវិកលកម្ម. កាត់អវយវៈណាមួយចេញ : maim, injure; mutilation (n) កាយវិកលកម្ម Mutual benefit bailment (n) បញ្ណើដែលទទួលផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក Mutuum (n) កិច្ចសន្យាខ្ច Narrow (adj) ចង្អេត្រ, តូច; narrow mind (n) ส์នิสសุញ, ส์នิสภาต่า้เราល; narrow road (n) ផ្លូវតូចៗ Nature (n) ចរិត, លក្ខណ:, ធម្មជាតិ Necessary (n) វត្ថចាំបាច់. របស់សំខាន់ Negligence (n) សេចក្តីធ្វេសប្រហែស Negotiable instrument (n) លិខិតុបករណ៍ពាណិជ្ជកម្ម, ឧបករណ៍ទូទាត់ Net estate (n) បេតិកភណ្ឌទូទាត់រួច Next friend (n) ដើមចោទជួសមុខឱ្យអនីតិជន ឬអសមត្ថជន Next of kin (n) ញាតិសន្តាន : kin, kindred Nighttime (n) ពេលយប់ Nominal damages (n) សំណងន៍មិតរូប Nomination (n) ทางเ้ตินต่ำน Nonfeasance (n) ការមិនបានបំពេញករណីយកិច្ច Nonsuit (n) ការមិនប្តឹង, ការលើកលែងចោទប្រកាន់; (v) មិនប្តឹង, លើកលែងចោទប្រកាន់ Notary public (n) សាការី Notice (n) លិខិតឱ្យដំណឹង, សេចក្តីជូនដំណឹង Notice of a hearing (n) ដីកាជូនដំណឹងពីសវនាការ, សេចក្តីជូនដំណឹងពីសវនាការ Notify (v) ជ្រាប់. ជួនដំណឹង : inform, tell Notwithstanding (prep) ថ្វីបើមាន : in spite of Novation (n) នវ័កម្ម, ការផ្ទាស់ប័ណ្ណឥណទេយ្យជាថ្មី Nude (adj) ស្រាតនទល Nudum pactum (n) អសារសន្យា Nuisance (n) การรัยาร : annoyance, trouble, bother Nullity (n) មោឃភាព Nuncupative will (n) មតិកសាសន៍ផ្ទាល់មាត់ Oath (n) เป้บบี: swearword, promise, word Objection (n) វិធីការជំទាស់, ការជំទាស់ Obliterate (v) បំបាត់ដាន, លុប

Obscenity (n) ភាពអាសគ្រាម ឬរូបភាពអាសគ្រាម Offense (n) បទលើស Offensive (adj) ដែលវាយលុក, ដែលខឹង, ដែលអន់ចិត្ Offer (v) ស្នើ, ដាក់ស្នើភស្តតាង, ឱ្យ; offer (n) សំណើ: proposal Offeree (n) អ្នកទទួលសំណើ Offeror (n) អ្នកស្នើ Omission (n) ការខកខាន, ការបំភ្លេចចោល : lapse, exclusion On account of ពីព្រោះតែ, ដោយហេតុតៃ : because of On the ground ដោយឈរលើមូលដ្ឋាន One day-one trial jury system (n) ប្រព័ន្ធជ្រើសរើសគណៈវិនិច្ឆ័យកាត់ក្តីតែមួយលើក Open court (n) ការជំនុំជម្រះជាសាធារណ: Opening statement (n) សេចក្តីថ្លែងការណ៍ចំហ. សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសាធារណៈ Option contract (n) កិច្ចសន្យាកក់ទុក Ordinance (n) បទបញ្ហា Ordinary course of business (n) ដំណើរការធម្មតានៃអាជីវកម្ Ordinary negligence (n) សេចក្តីធ្វេសប្រហែសធម្មតា Original grant (n) អនុប្បទានដើម Original jurisdiction (n) សមត្ថកិច្ចសាលាដំបូង Otherwise (adv) ផ្សេង១ពិគ្នា, ពុំនោះទេ, ផ្សេងទៀត : or else, differently, in other ways Outbuilding (n) រោងនៅក្រៅផ្ទះ Out-of-state defendant (n) ចុងចោទនៅក្រៅរដ្ឋ Out-of-state real property (n) អចលនទ្រព្យនៅក្រៅរដ្ឋ Outright (adv) ទាំងស្រុង, ពេញទី : entirely, together Outset (n) เป็ยชับุน : onset, start, beginning Overcome (v) ឈ្នះ, យកជ័យជំនះ : conquer, beat, feat Overrule (v) ច្រានចោល, បដិសេធចោល Overt (adj) ដែលស្តែងឱ្យឃើញឡើង, ដែលបញ្ចេញឱ្យឃើញ, ដែលបើកឱ្យមើល Overwhelm (v) សន្មប់យក, រំភើបយ៉ាងខ្លាំង : submerge suddenly Owe to (v) be under obligation to s.b or give s.th as a duty to somebody ជាប់កាត្នកិច្ច, ទទួលកាតពួកិច្ច Ownership interest (n) សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិ Paddle (v) ชียั. หุ่; paddle (n) ชีมา Parcel of land ក្បាលដី Parol evidence rule (n) វិធាននៃភស្តុតាងផ្ទាល់មាត់ Partition (n) ចំណែក, ការបែងភាគ Partnership (n) ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ Party to a suit (n) ភាគិបណ្ដឹង Passion (n) តណ្តា; passionless (adj) ដែលគ្មានតុណ្ហា, ដែលគ្មានកាមរាគ; sexual passion កាមរាគ Patricide (n) ការសម្លាប់ឪពុកឯង Pecuniary gift (n) អំណោយជាប្រាក់កាស់, អំណោយជាហ៊រញ្ញវត្ថុ Penal law (n) ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ Pendency (n) ការមិនបានវិនិច្ឆ័យ Pending (adj) មិនទាន់សម្រេច, (prep.) ក្នុងរយ:ពេល Penetration (n) ការបញ្ចូល Per capita ជាមេ Per se ដោយផ្ទាល់: in and of itself

Per stirpes ជាសិទ្ធិតំណាង Peremptory (adj) ដែលបដិសេធមិនបាន, ដាច់ខាត Peremptory challenges (n) การน้ราស่สาช่อาล Performance (n) ការបំពេញ, ការអនុវត្ត, ការប្រតិបត្តិ Perjury (n) ការស្យថបំពាន, សក្តីភាពទុច្ចរិត : false swearing Personal property (n) ចលនទ្រព្យ : personalty, chattels Personal recognizance (n) ការទទួលស្គាល់កាតពុកិច្ចផ្ទាល់ខ្លួន Personal representative (n) អ្នកតំណាងចាត់ចែងមតិក Personal service (n) ការជូនដីកាផ្ទាល់ Personam jurisdiction (n) យុត្ថាធិការទៅលើមនុស្ស Pertinent (adj) เป็ญกาที่ถือ : relevant, related Petit jury (n) គណះវិនិច្ឆ័យខ្នាតតូច Petit larceny (n) បទល្មើសលួចកម្រិតស្រាល Petit treason (n) ក្បត់ជាតិកម្រិតស្រាល Petition (n) បណ្ដឹងទាមទារ, សំណើ; (v) ដាក់បណ្ដឹងទាមទារ Physician (n) ត្រូទេព្យ : doctor Pick (v) ឆក់, លួច, បេះ; pick up រើស, រើសយក; pick one's nose ឆ្នី៖ ច្រម៖ Piece of scrap paper (n) កម្មេចក្រដាស Plain (adj) ច្បាស់, រាប; plain (n) *វាល, ទីរាបស្មើ*; plain country (n) ប្រទេសដែលមានដ៏រាបស្មើ ឬវាលទំនាប Plaintiff (n) ដើមចោទ Plead (v) ប្តឹងផ្តល់. ជជែកការពាររឿងក្តី ; plead guilty: រឆ្លឹយសារភាពកំហុស Pleadings (n) សេចក្តីថ្លែងសំអាង Poison (n) ថ្នាំពុល Polygamy (n) บรถบุตุธุภาต Pornography (n) រូបភាពអាសអាភាស Possession (n) ភោគ:, សិទ្ធិកាន់កាប់, ការកាន់កាប់ Postponement (n) mingifind; postpone (v) minitud: delay, suspend Power of attorney (n) លិខិតប្រគល់សិទ្ធិ Practice (n) ការអនុវត្តជាទម្លាប់, និតិវិធិតុលាការ Precatory trust (n) អាណត្តិព្យាបាលភាពអនុសាសន៍ Predeceased (adj) ដែលស្លាប់មុនគេ Prejudice (n) សេចក្តីលំអេរ៉ុង, ការប្រកាន់ពូជសាសន៍ Premeditate (v) មានចេតនា, គិតទុកជាមុន, premeditative (adj) ដែលមានចេតនា, premeditator (n) អ្នកមានចេតនា Premeditated malice aforethought (n) ការព្យាបាទដោយចេតនាដែលមានការគ្រោងទុកជាមុន Premise (n) បរិវេណលំនៅស្ថាន, ឯកសារបឋម (preliminary statements or facts of a doc. as in a deed) Pretermitted child (n) កូនគ្មានឈ្មោះនៅក្នុងមតិកសាសន៍ Pretrial hearing (n) សវនាការមុនពេលជម្រះក្ Prima facie case (n) រឿងក្តីជាក់ស្តែង, រឿងក្តីដែលឃើញមួយក្រឡេកភ្នែក Primogeniture (n) រៀមច្បងប្រុសដែលត្រូវទទួលមតិក Principal (adj) ចម្បង, សំខាន់ : main Principal (n) ចៅហាយនាយ, ភារប្បទាយី Principal in the first degree (n) ซารีโซสณ์, นิธโซสณ์รีด Principal in the second degree (n) ซารีรีที่ร, นธระสณ์รีย Prisoner (n) អ្នកជាប់គុក Privilege (n) បុព្វសិទ្ធិ, ឯកសិទ្ធិ

Privity of contract (n) ចំណងទាក់ទងនៃកិច្ចសន្យា Probable course (n) ភាវនិយហេតុ. ហេតុផលដែលអាចកើតមានឡើង Probate (v) ព្រមទទួលជាភស្តុតាង : to admit a will to proof Probate court (n) តុលាការផ្នែកមតិក : Surrogate's Court, Orphan's Court, Prerogative Court, Probate and Family Court, Court of Ordinary Proceed (n) បំណូល Proceeding (n) រឿងក្តី, ដំណាក់ការជម្រះក្តី, នីតិវិធីរឿងក្តី, បណ្តឹង Process (n) ដីការកាះ, ដីកាបង្គាប់, វិធីការ Process server (n) អាជ្ញាសាលា : sheriff Procure (v) នាំមកឱ្យ, រកឱ្យ, ញុះញុង់, បញ្ចុះបញ្ចូល : obtain; procurable (adj) ដែលអាចផ្តល់ឱ្យ, ដែលអាចរកឱ្យ Produce (v) មាន, យកមកបង្ហាពា Prohibit (v) ហាមឃាត់ Promisee (n) អ្នកទទួលសន្យា Promisor (n) អ្នកសន្យា Promissory estoppel (n) การษิธรรณบญานี้นุณธุก Promissory note (n) ប័ណ្ណសន្យាសងប្រាក់ Prosecute (v) កាត់ទោស, និយាយចោទប្រកាន់ Prosecution (n) បណ្ដឹងដើមហេតុ, បណ្ដឹងអាជ្ញា, ការប្ដឹង, អយ្យការ; prosecutor (n) ព្រះរាជអាជ្ញា Provide (that) (v) ចែងថា, យល់ព្រមក្នុងមត៌កសាសន៍ : statute, stipulate in a will Provocation (n) ការអុជអាល Proximate cause (n) ដើមហេតុផ្ទាល់ Prudent (adj) ដែលប្រុងប្រយ័ត្ន : careful, cautious Prurient interests (n) កាមមច្ឆារម្មណ៍ Public administrator (n) ហិត្តបត្ថម្ភក:ជាសាធារណ: Punishable (adj) ដែលអាចផ្តន្ទាទោសបាន; punishment (n) ការដាក់ទោស, ការដាក់ទណ្ឌកម្ម Punitive or exemplary damages (n) ជំងឺចិត្តប្រដៅ, ជំងឺចិត្តធ្វើជាគំរូ Purity (n) ភាពសុទ្ធ; moral purity ភាពបរិសុទ្ធក្នុងចិត្ត Push (v) បដិសេធ. លើកលែង Put (v) ដាក់, ពាក់; put out an eye ខ្ទឹះភ្នែក; put on shoes ពាក់ស្បែកជើង Qualify (v) ជ្រាប់លក្ខណ:, ទុកដាក់ជា : become certified Quarry (v) គាស់យកថ្ម : dig up; *quarry (n) កន្លែងយកថ្ម* Quasi (adj) ដូច. ប្រហែល : as if, almost as it were Quasi in rem action (n) បណ្តឹងដូចបណ្តឹងពីវត្ថ Question of fact (n) បញ្ហាអង្គហេតុ Question of law (n) បញ្ហាអង្គច្បាប់ Rape (n) ការវិលោភសេពសន្តវិ: Ratify (v) ឱ្យសច្ចាប័ន, ឱ្យសច្ចានុម័ត Real evidence (n) ភស្តតាងជាក់ស្តែង Real property (n) HUNSIGNI: real estate Reasonable care (n) ការប្រុងប្រយ័ត្នត្រឹមត្រូវ Reasonable time (n) ពេលវើលាសមស្រប Rebuttal (n) ការទាត់ចោល, ការបដិសេធ : refutation, disproof, denial; rebut (v) ទាត់ចោល, បដិសេធចោល Receiving stolen goods (n) ការទទួលផលចោរកម្ម Recite (v) เบเบเบเ : narrate, reclaim Reckless (adj) ដែលឥតកោតក្រែង, ដែលឥតគិត, ដែលកោងកាច, កំព្រើល, មិនប្រយ័ត្នប្រយែង

Record owner (n) ម្ចាស់សំណុំរឿង Recover (v) ទទួលបានមកវិញ, បានមកវិញ, លាក់, ប៊ីទបាំង : pick up, get well Recovery (n) ការបានមកវិញ Recross question (n) សំណួរតបប្រឡប់ Redirect question (n) សំណូវត្រឡប់ទៅវិញ Redundant (adj) លើសពីសេចក្តីត្រូវការ, ដែលមានសេចក្តីដដែល Regardless of ដោយមិនគិតពី : without regard or consideration for Register (n. v) បញ្ចឹ. ចុះបញ្ចឹ : list, record; cash register (n) មាំស៊ីនគិតលុយ; registrar (n) អ្នកកាន់បញ្ចឹ. អ្នកចុះបញ្ចឹ Registry (n) កន្លែងចុះឈ្មោះ, បញ្ចិកាអត្រានុកូលដ្ឋាន; Registry of deeds (n) កន្លែងចុះបញ្ចិកមសិទ្ធិ Rejection (n) សំណើបដិសេធ Reliction (n) ដីផុស Relief (n) ការជួសជុល, ការស្តារឡើងវិញ, ដំណើរធូរស្រាល Remainder interest (n) សិទ្ធិទទួលបេតិកភណ្ឌបន្ត Remedy (n) មធ្យោបាយផ្លូវច្បាប់, ដំណោះស្រាយ Render (v) ផ្តល់, សងវិញ, ត្រឡប់វិញ, កាត់សេចក្តី : give, deliver, provide; render a service យកអាសា Renounce (v) ពោះបង់. បដិសេធ : disclaim, reject, refuse Reply (n) ការឆ្លើយតប Reproductive Health Service (n) សេវាសុខភាពបន្តពូជ Republishing a will (n) ការផ្សាយមតិកសាសន៍ឡើងវិញ Res (n) ទ្រព្យសម្បត្តិ Res ipsa loquitur វត្ថុនិយាយចំពោះខ្លួនឯង, ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការធ្វេសប្រហែសខ្លួនឯង Rescind (v) រំលាយចោល Residence (n) នីវើសនដ្ឋាន Residuary clause (n) ខចែងពីអច្ចយទានសកល Residuary estate (n) ទ្រព្យនៅសល Residue (n) ទ្រព្យនៅសល់, សំណល់ : remainder, rest, remains Respondeat superior (n) ការទទួលខុសត្រូវរបស់ចៅហ្វាយ Rest the case បញ្ឈប់ការបង្ហាញភស្តុតាង Restraint (n) ការរារាំង, ការបង្អាក់; restrain (v) រារាំង, បង្អាក់, ដាក់ព្រំដែន: limit, control Resulting trust (n) អាណត្តីព្យាបាលភាពលទ្ធផល Retain (v) វក្សាទុក, ទុកឱ្យបន្ត : keep, hold on to Retreat (v) นักษัย : move away, run away Return to stand trial: ត្រឡប់ចូលមកជម្រះក្ន Revengeful (adj) ដែលសងស៍ក Reversionary interest (n) សិទ្ធិទទួលទ្រព្យត្រឡប់វិញ Revert (v) ប្រគល់ឱ្យម្ចាស់ដើម, ត្រឡប់ Revocable (adj) ដែលអាចដកហូតយកវិញបាន Revocable living trust (n) អាណត្តិព្យាបាលភាពរស់អាចដកហូតបាន Revocation (n) ការដកហូតយកវិញ, ការលុបចោលវិញ, ការធ្វើឱ្យទៅជាមោឃ: Revoke (v) ដកហូតយកវិញ. លុបចោល. រំលាយចោល : cancel, annul, withdraw, rescind, cancel Right of contribution (n) សិទ្ធិវិភាគទាន Right of redemption (n) សិទ្ធិលស់របស់មកវិញ Right of representation (n) សិទ្ធិតំណាង

Rights of dower (n) សិទ្ធិដំណែលប្តី Rude (adj) ដែលឈ្នើយ : impolite Rule against perpetuities (n) ច្បាប់ប្រឆាំងនឹងអនន្តភាព Run over (v) កាន Sake (n) ប្រយោជន៍. ហេតុ ; for the sake of ដើម្បី : in the interest of, in order to please, because of Sale (n) ការលក់; for sale សម្រាប់លក់ Sale on execution (n) ការលក់ទៅតាមសាលក្រម Sales slip (n) លិខិតលក់ទំនិញ Sample (v) ធ្វើវិភាគ Satisfaction (n) ការជម្រះ, ការឱ្យរួច Satisfy (v) សង, ទូទាត់, ជម្រះ, បំពេញចិត្ត ; satisfy the debt ទូទាត់បំណុល Scienter (adj) ដោយដឹងខ្លួន, ដែលមានគំនិតមិនល្អ Scope (n) ព្រំដែន, វិសាលភាព, ទំហំ, រយ:; scope of employment ក្នុងពេលធ្វើការងារ, វិសាលភាពការងារ Scorch (v) ដុតកម្លោច, ធ្វើឱ្យខ្លោច Seal (n) ត្រា; seal (v) ជោះត្រា Seek (v) ស្វែងរំ is search for, look for; seek $\rightarrow$ sought $\rightarrow$ sought Seisin (n) សិទ្ធិទទួលយកភ្លាមនូវទ្រព្យរបស់អ្នកស្លាប់ Selectpeople (n) ប្រមុខរដ្ឋបាលក្រុង Self-defense (n) ការការពារខ្លួនស្របច្បាប់ Self-proof clause (n) ខភាស្តតាងផ្ទាល Sense of hearing សោតវិញ្ញាណ Sense of sight (n) ចក្ខវិញ្ញាណ Sense of smell ឃានវិញ្ញាណ Sense of taste ជីវ្លាវិញ្ញាណ Sense of touch កាយវិញ្ញាណ Servant (n) និយោជិត, អ្នកបម្រើ Service of process (n) ការជូនដីកាតុលាការ Set forth (v) បរិយាយលំអ៊ីត, ពន្យលំ, បកស្រាយ : expound Settlement (n) ការសម្របសម្រួល, ការផ្សះផ្សា, ការដោយស្រាយបញ្ចប់ Settlor (n) អាណត្តិទាយក : trustor, donor Several liability (n) ការទទួលខុសត្រូវរៀងៗខ្លួន Severally (adv) ដោយដាច់១ពីគ្នា, ដោយរឿងៗគ្នា Sexual intercourse (n) ការរួមសង្វាសគ្នា Sexual organ (n) หង្គជាតិ Shameful (adj) ដែលមានការខ្វាស់អេន្ត្រ Sheriff's sale (n) ការលក់ឡាយឡុងរបស់អាជ្ញាសាលា Shoplifter (n) អ្នកបន្លំយកឥវ៉ាន់ពីហាង Shutter (n) គម្របប៊ិទ, បង្ហាបងួច Side of the case (n) ភាគីរៀងក្តី Sill (n) ធរណី (ទ្វារ, បង្អួច) Slander (n) ការនិយាយប៊ីរិហារកើរ្ត៍; slander (v) និយាយបរិហារកើរ៍ Slight (adj) តិចតួច Slightly (adv) យ៉ាងតិចតួច, យ៉ាងស្តូចស្តើង : somewhat, a little Slit (n) អ្វី១ដូចស្នាមកាត់ ឬវះ; to cut slits ធ្វើឱ្យកាយវិកលកម្ម

Slot (n) រន្ធ. រង្ខះ : hole, opening So as to (conj) ដើម្បីនឹង; so long as (conj) ដរាបណា ... ដរាបនោះ; so that (conj) ដើម្បីនឹង So long as (conj) ដរាបណា... ដរាបនោះ, ឱ្យតែ Sodomy (n) ការសេពសន្ថវៈខុសពីធម្មជាតិ Sole cause of death (n) ដើមហេតុតែមួយនៃការស្លាប់ Sororicide (n) ការសម្លាប់បងប្អូនស្រីឯង Soundness of mind (n) ភាពមិនវង្វេង Special administrator (n) ហិតួបត្ថម្ភក:ពិសេស Special agent (n) ភ្នាក់ងារពិសេស Specific gift (n) អំណោយទ្រព្យផ្ទាល់ខ្លួន, អំណោយជាទ្រព្យដោយឡែក Specific legacy (n) អចួយទានចលនទ្រព្យជាវត្ថ Specific performance (n) ការបំពេញកាតឮកិច្ចជាក់លាក់ Spendthrift (n) អ្នកចាយខ្លះខ្លាយ Spendthrift trust (n) អាណត្តីព្យាបាលភាពសម្រាប់អ្នកចាយខ្លះខ្លាយ Sprinkling or spray trust (n) អាណត្តិព្យាបាលភាពដែលគេឱ្យអ្នកទទួលភារៈគ្រប់គ្រងបែងចែកទ្រព្យទៅឱ្យអត្ថាគាហក Statement (n) ឯកសាររាយការណ៍, របាយការណ៍; *financial statement* (n) របាយការណ៍ហ៊ីរញូវត្ថ Statute (n) ច្បាប់, លក្ខន្តិក:, បញ្ញត្តិ Statute of frauds (n) ច្បាប់ឆបោក, ច្បាប់ទប់ទល់នឹងការក្លែងបន្ទំ Statutes of limitations (n) ច្បាប់អាជ្ញាយុកាល Statutory arson (n) ការបង្កអគ្គីភ័យកំណត់ដោយច្បាប់, បទល្មើសបង្កអគ្គីភ័យកំណត់ដោយច្បាប់ Statutory burglary (n) បទល្មើសលបចូលលួចដែលត្រូវបានកំណត់តាមច្បាប់ Statutory rape (n) ការសេពសន្ថវ:ជាមួយនឹងអនីតិជន Stem from (v) កើតមកពី, មានដើមកំណើតមកពី Stipulate (v) ចែងក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌ ឬចុះខក្នុងកិច្ចសន្យា, យល់ព្រម, បដិញ្ញាត : specify, agree Stipulation (n) ការព្រមព្រេមគ្នានៅលើរឿងអ្វីមួយ, បដិញ្ញា Stockholder (n) ម្ចាស់ហ៊ុន Strive (v) ยั่ยา้น Subject matter (n) កម្មវត្ថ, សាច់រឿងវិវាទ Subject to ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង, ដែលទាក់ទងនឹង : liable to, depending on Subpoena (n) ដីកាកោះសាក្សី Subpoena duces tecum (n) ដីកាកោះសាក្សឹបញ្ហាឱ្យសាក្សិធ្វើនូវក្រដាសស្នាម Subscribe (v) ចុះហត្ថលេខាអម, ធ្វើបរិវិសកម្ម, សុំចូលហ៊ុន Subsequent (adj) ບຽບຮາບໍ Subsequent illegality (n) ភាពខុសច្បាប់ដែលកើតមានឡើងជាបន្តបន្ទាប់ Subsequent marriage (n) អាពាហ៍ពិពាហ៍ក្រោយ Subsequently (adv) ជាបន្តបន្ទាប់ : consequently, afterward; subsequent (adj) ដែលកើតឡើងជាក្រោយ, បន្ថបន្ទាប់ Substantial performance (n) ការបំពេញកាតពុកិច្ចក្រាស់ក្រែល Substituted service (n) ការជូនដីកាដោយប្រយោល Suffer (v) ณิ์ซาบี่ : undergo pain; sufferance (n) การณ์ซิซาบี่ Suicide (n) ការធ្វើអត្ថឃាត Summary administration (n) ការគ្រប់គ្រងដោយសងេប Summon (v) កោះប្រជុំ. កោះហៅឱ្យចូលខ្លួន; Summons (n) ដីការកាះ Supreme Judicial Court (n) តុលាការកំពូល Surety (n) 1. អ្នកធានា : bondsman; 2. ការធានាជាផ្លូវការ : a formal assurance Surgeon (n) ពេទ្យវិះកាត់ Survey (v) ត្រួតពិនិត្យមើល : examine the condition (building)

Survive (v) នៅរស់ : remain alive Survivor (n.per) អ្នកនៅរស់ Suspect (n.per) ជនសង្ស័យ; (v) សង្ស័យ Suspicion (n) សេចក្តីសង្ស័យ; *suspicious (adj) ដែលមានមនិលសង្ស័យ* Sustain (v) ទទួលរង, អនុវត្តតាម, គាំទ្រ, ទ្រទ្រង់ : continue, maintain, support; sustainable (adj) ដែលអាចទ្រទ្រង់បាន Sway (v) ធ្វើឱ្យលំអោ្យង : affect Tacking (n) ភោគ:តាមព្រឹត្តិន័យជាប់ៗគ្នា Tailor (v) 1. តម្រូវតាម, ប្រែប្រួលតាម : adapt; 2. កាត់ដេរ : make clothes Take the life សម្មាប៍ : kill Take-it-or-leave-it basis (n) មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការយល់ព្រម ឬបដិសេធ : accepted or rejected basis Talesmen (n) សមាជិកគណ:វិនិច័យដែលត្រូវបានគេជ្រើសរើសនៅតាមផវ បពីទីជនបទ (ប្រុស) Taleswomen (n) សមាជិកគណ:វិនិច្ឆ័យដែលត្រូវបានគេជ្រើសរើសនៅតាំមផ្លូវ ឬព័ទ៌ជនបទ (ស្រ៍) Tangible personal property (n) บบัญญา Tax clause (n) ยโซนติตรุหากร Tax sale (n) ការលក់ទ្រព្យដើម្បីបង់ពន្ធ Tax title (n) សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើពន្ធ Tear (v) ហែក, ជ្រៀក; tear off an ear ហែកត្រចេុក Tenancy (n) សិទ្ធិកាន់កាប់, ភតិកម្ម Tenancy by the entirety (n) ភោគ:ដោយភាពជាសហព័ទ្ធ Tenancy in partnership (n) ភោគ:ជាក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ Tenant (n) អ្នកជុល, ភតក: Tenant by the entirety (n.per) ភោគីដោយភាពជាសហព័ទ្ធ Tenants in common (n.per) เภาคิเษ Tenants in partnership (n.per) ភោគជាក្រុមហ៊ុនសហកម្មសទ្ធ Tender of payment (n) សមត្ថភាពត្រៀមសង Tender of performance (n) សមត្ថភាពត្រៀមបំពេញ Terminology (n) ប្រជុំសព្ទបច្ចេកទេស; legal terminology ពាក្យបច្ចេកទេសច្បាប់ Testament (n) មតិកសាសន៍លើចលនទ្រព្យ Testamentary capacity (n) សមត្ថភាពធ្វើបណាំ Testamentary disposition (n) អំណោយជាទ្រព្យមិនទាន់មានសុពលភាព Testamentary provision (n) อเรรณฑ์ Testamentary trust (n) អាណត្តីព្យាបាលភាពទៅតាមបណ្ដាំ Testate (n) ការធ្វើមតិកសាសន៍ Testate estate (n) បេតិកភណ្ណដែលធ្វើមតិកសាសន៍ Testator (n) ម្ចាស់មណ្ដាំមតិកសាសន៍, អ្នកធ្វើបណ្ដាំមតិក (ប្រុស), ម្ចាស់បណ្ដាំប្រុស Testatrix (n) អ្នកធើបណាំមតិក (ស្រី) Testimonial evidence (n) ភស្នតាងជាសក្តិកម្ Testimonium clause (n) ខសក្ខីភាព, ខដែលមានហត្ថលេខារបស់ម្ចាស់បណ្ដាំ Testimony (n) សក្ខិភាព Thereon (adv) នៅលើនោះ Thereto (adv) ឆ្ពោះទៅ, ទៅឯនោះ : to it, to that Thereunder (adv) ក្រោមនោះ Think over (v) គិតគួរយ៉ាងហ្គតំចត់ Third party (n) តតិយជន Time of the essence (n) ពេលវេលាជាល័ក្ខខ័ណ្ឌសំខាន់បំផុត Tip over (v) ដួល, ផ្ទាប់, ផ្ទេដៃ : lean, slant Title (n) សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិ, ប័ណ្ណស័តាល់កម្មសិទ្ធិ To bear witness (n) ធ្វើជាសាក្ស To bind on the parties ចងភាគីទាំងឡាយ (ចងកិច្ចសន្យា) Toll (v) 1, បញ្ឈប់. រារាំង. ឈ្នះ : bar, defeat, take away 2, បញ្ចាក់ជាសញ្ញាឱ្យដឹង, វាយជួងប្រាប់ឱ្យដឹង : announce

Tort (n) កំហសរដប្យវេណី Tort Claim Act (n) ច្បាប់តវ៉ារឿងក្តីរដ្ឋប្យវេណី Tort of deceit (n) កំហុសរដ្ឋប្បវេណិនៃការឆុះពោក Tortfeasor (n) អ្នកប្រព្រឹត្តកំហុសរដ្ឋប្បវេណី Tortious (adj) ដែលជាកំហុសរដ្ឋប្បវេណិ៍ Tortious bailee (n) អ្នកទទួលបញ្ហើដែលបង្កកំហុសរដ្ឋប្យវេណិ Trade fixture (n) វត្ថុតាំងភ្ជាប់សម្រាប់កិច្ចការអាជីវិកម្ Transaction (n) កិច្ចការជំនួញ, ប្រតិបត្តិការ Transcribe (v) ថត, កត់ត្រាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ : write out, copy out, record Transitory action (n) បណ្ដឹងទៅតាមកន្លែងដែលមានដែនសមត្ថកិច្ច Treason (n) អំពើក្បត់ជាតិ Trespass (n) ការបំពាន (លើអចលនវត្) Trespass de bonis asportatis (n) mរបំពារបំពានយកទ្រព្យ Trial (n) ការកាត់ទោស, ការសាកល្បង, ការសាកមើល Trial court (n) សាលាដបួង Trigger (n) in, ns:; to pull the trigger insin Triple (adj, n, v) ត្រីគុណ, គុណនឹងប៊ី, កើនប៊ីដង Trust (n) អាណត្ថិព្យាបាលភាព, ភារះគ្រប់គ្រង Trust deed (n) ខ្លបករណ៍អាណត្តិព្យាបាលភាព : trust indenture, trust instrument, trust agreement Trustee (n) អ្នកតំណាង, អ្នកទទួលភារៈគ្រប់គ្រង, អាណត្តិទាយិ, ប្រតិសិទ្ធិជន Trustee process (n) បណ្ដឹងរឹបអូសពីតតិយជន Turpitude (n) ភាពថោកទាប : immoral conduct Typical trust (n) អណត្តិព្យាបាលភាពជាតំណាង Unanimously (adv) ដោយឯកច្ឆន្ទ; *unanimous (adj) ជាឯកច្ឆន្ទ* Unbiased (adj) មិនលំអេរ៉ុង Unconscionable (adj) ដែលគានមនសិការ, ដែលមិនប្រយ័ត Unconstitutional (adj) ដែលអធមនុញ Undisclosed principal (n) ចៅហ្មាយប៊ិទមុខ Undue influence (n) ឥទិពលគំរាមកំហែង, ការប្រើឥទិពលយកប្រយោជន៍ Unenforceable (adj) ដែលមិនអនុវត្តតាមច្បាប់ Uniform Commercial Code (n) ក្រម ឬច្បាប់ពាណិជ្ជកម្មឯកសណ្ឋាន Uniform tax credit (n) ឥណទាននៃពនឯកសណាន Unilateral contract (n) កិច្ចសន្យាឯកតោភាគ Unilateral mistake (n) កំហុសឯកតោភាគ Unintentional tort (n) កំហុសរដ្ឋប្បវេណ៏ដោយអចេតនា Unjust (adj) ដែលគ្មានយុត្តិធម៌, មិនសោះត្រង់; unjust enrichment ការចក្រើនឥតហោត Uphold (v) គាំទ្រ. ទទួលយល់ព្រម. ថែរក្សា: support, maintain, agree with and support Usuary (n) ព្រឹទ្ធកម្ម, ដំណើរការយកប្រាក់ហួសប្រមាណ Uttering (n) ការដាក់ក្រដាសប្រាក់ ឬលិខិតស្វាមក្រែងក្លាយឱ្យចរាចរ Uttermost (adj) អស់ពីកម្លាំងកាយចិត្ត, យ៉ាងក្រែលែង Uxorcide (n) ការសម្លាប់ប្រពន្ធឯង Vague (adj) ដែលមិនបានបញ្ជាក់ច្បាស់ : not clearly expressed Valid (adj) ដែលមានសុពលភាព Venire (n) បញ្ចឹសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវកោះហៅ : Array Venue (n) ទីកន្លែងជំនុំជម្រះ Verbal (adj) ជាមាត់ទទេ, ត្រង់; *verbal threat ការគំរាមកំហែងដោយមាត់* Verbatim (adj, adv) ត្រង់១តាមពាក្យ, គ្មានស្បេង : word for word Verdict (n) សេចក្តីវិនិច្ឆ័យ, សេចក្តីសម្រេចរបស់គណ៍:វិនិច្ឆ័យ Verification (n) ការពិនិត្យបញ្ជាក់, ការផ្ទៀងផ្ទាត់ Version (n) បំណកស្រាយ, ការប្រែភាសាបរីទេសជាភាសាកំណើត Vest (v) ឱ្យ. ផ្ទេរ (អំណាច)

Vested (adj) ទាំងស្រុង, មិនប្រែប្រួល, ដាច់ណាត់ : fixed, absolute Viable (adj) ដែលអាចរស់បាន, ដែលអាចសម្រេចបាន Vicarious liability (n) ការទទួលខុសត្រូវជួស Victim (n) ជនរងព្រោះ Void (adj) មោឃ:, ទទេ, ឥតខ្ចិមសារ : null Voidable (adj) ដែលអាចចាត់ទុកជាមោឃ:, ដែលអាចចេសែវាងបាន Voir dire (n, v) ការពិនិត្យពីច័យគណៈវិនិច្ឆ័យ, ឃើញអ្វីថានឹង, និយាយពិត Voluntary administrator (n) ហ៑ត្ថបត្ថម្ភកៈដោយស័ត្រ Voluntary manslaughter (n) មនុស្សឃាតដោយចេតនា Wagon (n) រំទេះកង់បួន Waive (v) លះបង់, លើកលែង, បដិសេធ : disclaim, renounce Waive a spouse's will (v) លះបង់សិទ្ធិឈប់ទទួលមតិកពីសហព័ទ Waiver (n) ការឈប់ទាមទារសិទ្ធិ, ការលះបង់សិទ្ធិ Want of នៅខះ : lack of Warranty of fitness for a particular purpose (n) ការធានារ៉ាប់រងលើសំណងពិសេសរបស់ទំនិពា Warranty of merchantability (n) ការធានារាប់រងឈើភាពអាចលក់បាន Warranty of title (n) ការធានារាប់រងលើកម្មសិទ្ធិ Waste (n) ការបំផ្លាញ Wedlock (n) ភាពជាសហព័ទ្ធនឹងគ្នា; *out of wedlock ដែលកើតពីមៃឱ្យមិនបានរៅបការ* Whereabouts (n) รี่เง้ธิถิ : site, location Whereas (conj) ដោយហេតុតៃ, ចំណែកឯ : while, as for Whereby (conj) ដោយហេតនោះ Whereof (conj) អ័ព៑អ្វី : of what or which; in witness whereof ដើម្បីជាសាក្សីអំពី Whoever (pron) អ្នកណាកដោយ Will (n) មតិកសាសន៍លើអចលនទ្រព្យ, មតិកសាសន៍ Willful, wanton, and reckless conduct អាកប្បកិរយាព្រហើនកោងកាចឥតកោតក្រែង Withhold (v) บุติษุทิ. นักษุที : hold back, keep back, refuse to give Without regard to ដោយមិនចាត់ទុក Witness stand (n) កន្លែងសាក្សី (នៅក្នុងតុលាការ) Womb (n) ស្បាន Wonton (adj) គ្មានត្រាប្រណី, ដោយព្រៃផ្សែ Writ (n) ដីកាបងាប់ Writ of attachment (n) ដីកាបង្គាប់ឱ្យរឹបអូស Writ of execution (n) ដីកាអំណូស Writ of venire facias (n) ដីកាកោះរកសមាជិកគណៈវិនិច្ច័យ Wrongdoing (n) កំហុស, អំពើខុសឆ្លង, ការប្រព្រឹត្តខុស : offense, misconduct, bad behavior Year-and-a-day rule (n) ច្បាប់មនុសុរុឃាតដែលមានអាជ្ញាយុកាលមួយឆ្នាំ Yell (v) ស្រែកបង្កក

